

ལྷ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས།

༄༅། ། ལྷ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ། །
ག་པའི་སྟོང་ཆ།

ལྷ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ། ། རྟོ

མཐུན་པ་མོ། ལྷ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ།

སྐུ་འཕྱུག་ཅན་ལྷ་རྒྱལ་ཡུ་ཆེད་མཉམ་པ་དེ་ལེ་གསུང་འབྲུམ་ཡིད།

༡༡། །རྣམ་ཐར་དང་། ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱུང་། བསྟོད་ཚེགས།
ཞལ་གདམས་མགྱུར་མ། བྲིད་ཡིག ལྷ་བའི་སྐོར་
སོགས་ཉེར་མཁོ་ཐོར་བྱ་སྣ་ཚེགས་
སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་
པ་བཞུགས་
སོ།།

མོད་ཀ་པའི་སྟོད་ཆ།
སྤྱིའི་དེབ་སྤྱོད་བཅུ་གཅིག་པ།

མཛད་པ་པོ། ལྷ་ལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱི་མཚོ།

སྤྱི་བཅར་རྣམ་གྱིས་བྲུ་ཚང་པན་བདེ་ལེགས་བཞུགས།

ཡ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་འེ་གསུང་འབྲུམ།
ཐོད་ཀ་པའི་སྟོད་ཆ།

བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་སྐྱབས་ཅན་རྒྱལ་གྲ་ཚང་ནས་
བར་ཐེངས་དང་ཐོར་དེབ་གྲངས་ ༣༠༠ དཔར།

© Namgyal Tantric College, 2014
All rights reserved
Compiled, edited and published
by Namgyal Monastery
www.namgyalmonastery.org

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY
P.O. Mcleod Ganj-176219
Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA
Off:91+92184-14777/ 92184-15777/221492
E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

ཐོག་མའི་སྒྲུང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྒྲུང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲོང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། འབགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་པ་སྤྱེལ་ཀླན་བྱང་སེམས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་
མ་བུ་སྤྱན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་འབགས་པའི་གཟུངས་སྤྲུལ་ཡིག་དྲུག་གི་གངས་ལྷན་
མིའུ་གཏུང་དྲུག་ལས་མཆེད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་།
སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་
ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་རིམ་པར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུས་རབས་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སྒོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁའ་བཙུན་བཅེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་
གཅིག་གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རྗེ་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་
པ། ཆོས་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྒོལ་གཏོད་མཛད་
ལ། སྤྱི་རྒྱུའི་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་
བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོང་ལྟུང་བཅན་ཀྱིས་སད་མི་བདུན་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་རབ་བྱུང་
གི་ལྗེ་དང་། དགོན་སྡེའི་ཐོག་མ་བསམ་ཡས་མི་འགྲུར་ལྷན་ཀྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གསར་བཞེངས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་བསྐྱུར་ལོ་པཎ་གླིང་གི་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
སྒོ་རིག་བཟང་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྒྱུར་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་དོན་

རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྤྱིང་བཅུད་སྣ་ཚོགས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
སུ་ནང་འབྲེན་དར་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སློ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་
སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་
བརྟེས་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སློལ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཕུ་བཅན་དང་།
རྒྱལ་རབས་ཁེ་གཅིག་པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐོས་
བསམ་སློམ་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེས་པའི་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་
བཀའ་བསྟན་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆེ་གང་ངལ་བ་བསྟན་ནས་བཟངས་
ཀྱང་བཟང་བར་དཀའ་བས། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་
གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པོའི་དབངས་ལའང་སྐྱེངས་པ་སྟེར་བུས་སོ་ཞེས་
སྤྲས་ཀྱང་ཁྱད་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྟར་བཀའ་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་བྱོན་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སློས་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་ཐེང་རིམ་
བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་ལྗོངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྟན་
མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་རྣམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་
ཤོག་བུ་སྐྱུ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་དག་གི་མྱང་དོར་འབྲེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སློ་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བཅོན་
པ་དང་། དུམས་དང་སྤྱིང་ཇེས་རྒྱད་དུལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཞིས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱད་

རང་ཆས་སུ་ལྷན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར།
དང་གི་དུས་སུ་འང་འཛམ་གླིང་ཤར་བྱུང་ལ་གནས་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་།
ཡང་སྒོས་ཆན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
དང་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློ་ཁ་སྤྲོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་
ཏུ་འཛིན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་
ལས། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ ༡༩༥༤ ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་དམར་པོའི་
ལྷ་བར་ངོ་ལོག་མཁའ་ལ་པར་སྒོལ་དང་རྒྱུད་རིག་གཏོང་བའི་སྤྱི་མཆོང་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བས། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་ཡོད་ཆད་
རྒྱུ་བཞེད་གསུམ་སུ་བཅུས་ཏེ་གཏོར་བཅོམ་ཆབས་ཆེན་བྱས་པའི་བོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་
སྤོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྤྱོད་ལོན་དུ་སྤེལ་ཡང་སྤྱི་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་གངས་
ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཀོར་དང་། ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྤྱི་ཀོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་
ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཆུ་ལྷའི་ཞལ་དུ་སྤེལ་ཟེན་པ་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་
རྒྱུའི་བྱས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྷ་བུའི་ཁྲིད་ནས་སྤྱི་དབང་སྤྱབས་
ལེགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ས་སྤྱོད་དུ་སྤྱག་ལུས་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལྔ་རྒྱལ་
མཆོག་སྤྱི་ཐོང་རིམ་བྱོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་ཤིང་སྤྱི་ལྷག་ཏུ་གྱུར་
སྤྱབས་དང་སྤྱབས་ལུལ་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྩིས་ཀྱི་ལས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་
སྤྱང་བྱེད་དགོས་སྤྱོད། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་ཐུབ་
པར་བརྟེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེ་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཁར། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་
བ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྤྱོད་དུ་ཅ་བརྒྱག་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་
གཤིས། འདི་ཀུན་བདག་ཅེས་སྤྱང་སྤྱོད་གནད་ལ་འཁལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། གོ་ལ་འདིའི་

ཐོག་གི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་མེས་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་བྱུར་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྒོས་
ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤས་ལེགས་པར་འཆོ་ཞིང་། སྤྱན་འབྲས་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གི་མཆོན་གནས་
རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་རྣམས་ལ་བདག་
ཅེས་སྤངས་སྐྱོབ་གནང་བྱུང་པ་ཅམ་མིན་པར་དེ་བས་གཤམ་གནང་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གསུང་བཟང་
རྣམས་ལ་འཆད་ཅོམ་ཅོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་
བ་སྤར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན། ཡང་སྒོས་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། མཐོང་
བརྒྱད་ཕྱག་ལེན་གྱི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
ཐད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འགན་འབྲི་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

ལྷག་པར་གངས་ལྷོངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་
ཆེན་པོ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་མཆོག་ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མངའ་བདག་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་
གསུམ་གྱིས་མཆོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་ཞིན་
པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་
མགོན་ཡསྐབས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་ཉིད། མདོ་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་
སོགས་སྟོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དམ་པ་ཆོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་པ་ལྟར།
འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་ཁྱིད་གང་འདུལ་སྤུལ་པའི་རྣམས་གར་ཏེ། །

འཕགས་ཡུལ་སོ་བྲག་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ། །

པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རིམ་བྱོན་སོགས། །

སྐུ་འཕྲེང་གསེར་རིའི་ཕྱེང་བ་ཆར་དུ་དངར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་རྣམས་ཐར་
ནི། རྒྱལ་ཀྱན་སྙིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གིས་དག་
དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་སྤྱུ་མེད་པ་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤུལ་
པའི་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་པ་
ལས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་སྐུའི་སྤུལ་
པ་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ནས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་
ཡུལ་སོ་བྲག་དང་། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་གཉའ་
ཁྲི་བཅན་པོ་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བར་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྩེའི་
བར་བསམ་བཞིན་སྐུ་སྐྱེ་བཞེས་པའི་འཕགས་པོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་སྐུ་ཕྱེང་བཅོ་ལྔ། ཡང་སྒྲོས་
ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་བར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ནི། ལུས་ཅན་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། ཐུབ་བསྟན་
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལྷག་དོན་སྐུ་བཅར་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བཅས་ལ་
གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་རྩ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ནི། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཉིད་མིའི་རྣམ་རྒྱལ་ཏུ་ཐེབས་པར་སོང་སྟེ་བ་ནས་ཆེ་
རབས་སྤང་བར་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་བོད་འབངས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོད་མེད་ཀྱི་བཀའ་
བློན་རྗེས་བྱོན་དང་། ལས་སྒྲོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོད་པར་སྟོན། སྒྲོས་སུ་གཤམ་ཆེའི་ལས་འཆར་ཆ་
ལག་ཡོངས་སུ་ཆོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་དེ་བར་སྤྱད་ཀྱང་བཅའ་སྤྱོད་མེད་པར་མངོན་པས།
ཡུལ་བ་དཀྱིས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་དང་གཅིག་རང་རེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཉིས།
ལྷན་བཅས་འགྲོ་བའི་འབྲེན་མཆོག་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེ་
ཡཞབས་པད་རྩི་རྩི་ཆོས་བདུན་གྱི་རོ་པོར་བརྟན་པའི་ཞབས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ནས་
འདི་ག་སྐྱེ་བཅར་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཆོང་པར་བདེ་ལེགས་བཤམ་སྤྱིང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོའི་ཟླ་
བ་ ༡ ཆོས་ ༡ ཉིན་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཏུ་རྒྱུའི་
ལས་འཆར་གསར་སྒྲིག་གིས་ལས་གཞི་དབུ་འཛུགས་ཞུས།

དེ་ཡང་གངས་ལྷོངས་སྟེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལྷ་ན་མ་མཆིས་
པ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྟོ་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་སྐྱེས་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་རྩི་
བཅུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིད་གསུམ་དབང་
བསྐྱེད་མཆོངས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༤༡ དང་། སྤྱི་ལོ་
༡༠༡༥ ལོར་དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞིས་པར་བརྟེན། པན་བདེའི་མཛད་བཟང་རྣམས་ལ་
མངོན་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོན་ཅིང་། ཡུལ་བའི་བཀའ་བློན་རྗེས་བྱོན་ཏུ་བའི་འགངས་ཆེན་
གྱི་དུས་ཆོགས་བྱུང་འཕགས་ཅན་ཡིན་སྟབས། གཞིས་བྱེས་བོད་འབངས་ཡོངས་ཅམ་མ་
བད། འཇམ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་པལ་ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྟོ་མིའི་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབངས་དང་། ཞི་
བདེར་མོས་པའི་འཇམ་སྤྱིང་སྟེ་བོ་ཀུན་གྱིས་གུས་བསུའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་

ཅིག་འཛམ་གླིང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་གཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་
སྐྱེ་ཆེ་ཡེན་བས་བད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རོ་པོར་འཆོ་གཞེས་གསལ་
ཞིང་བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་འབྱུང་མོར་སྤྱད་བཅི་ཁྱེ་བའི་དུས་བཟང་
དང་། ལྷ་ར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།
གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲུལ་ཕྱགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། འཛམ་གླིང་
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་སྒོ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་སྲོག་མཐུད་པའི་མཛད་བཟང་
བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞེད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བཟང་ཉིས་
བཅེགས་དང་། གཏམ་བཟང་སྤུམ་བཅེགས་སྟབས་དང་བསྟན་གྱིས་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་
ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་
དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཤེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་བྱོགས་བསྐྱེགས་པར་སྤྲོན་
ཁྱེ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྐྱབ་བཅར་སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་བཟང་དགའ་བ་ལགས་བརྒྱད་
ལྷ་སྟན་སྟོན་འབྱུང་ཁུས་པར་བཀའ་འཁོལ་དང་བཅས། <<ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཤེང་རིམ་བྱོན་
གྱི་གསུང་འབྱུང་དཔེ་ཆོགས་>> ནམས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་འབྱུང་མཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་སྐྱེ་བའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་མེད་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་དང་། གསུང་འབྱུང་ཁག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཤེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་ཐར་བཅས་འབྱུང་པར་དུ་འཇུག་འགོད་ཀྱིས་ཁུས་དག་ངེས་འབྱོངས་
ཐོག་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྤྲོན་ཁུས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་གྱི་མཛད་སྟོའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་འབྱུང་མཆོན་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྐྱལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་
བསྐྱེད་སྟོན་ལས་དང་། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་གོར་མ་ཆག

འདི་ག་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་ཡལོང་

ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་ཟླ་ས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དབྱང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་
ཡུལ་ས་པད་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱ་བས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་
མཐའ་དག་སྟོན་གྱིས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་དུ་མའི་སྤྲད་དུ་ཡུལ་ས་པོ་གང་
ཉིད་དགྲུང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུལ་ཁྱེ་རྒྱུའི་
སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་དགྲུང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་
ཅུ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེས་ཏེ་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་བ་དགེས་པའི་མཆོད་
སྤྱོད་དང་བཅས་འབྲུལ་མཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲུལ་ལམ་ཁྱེ་རྒྱུ་མ་བཟོས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་སྟེ་
ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པ་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུག་པ་ནས་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་
ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་རྣམས་ལ་གསུང་འབྲུམ་དེབ་སྤྲེང་ ༤༡ བཞུགས་
པ་དང་། ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པ་དུག་པ་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ་དང་
ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་
པོད་ ༡ གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཁྱེས་པ་དང་། གོང་གསལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་
ཆུད་པའི་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དེབ་སྤྲེང་ ༤ དང་། ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་
སྤྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཐར་དང་བཀའ་
སློབ་ལམ་སྟོན་དེབ་སྤྲེང་ ༤ བཅས་བསྟན་ནས་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱིའི་དགྲུང་གངས་
དང་མཉམ་པའི་པོད་སྤྲེང་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་ལེགས་བསྐྱེད་ཁྱེས་པ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་མཆོན་དོན་ནི།
དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་སྒྲ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་
སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་དུག་ལས་ཨོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་མཆོན་པས་ན། གསུང་འབྲུམ་སྤྱིའི་བམ་འདི་དག་ཏུ་འད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཆང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་གསུང་འབྲུམ་རྣམས་ཀྱི་དབྱར་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་དོན་

དུ་མཇེད་པ་སོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་པར་རེ་དང་། བར་དུ་གསུང་འབྲུམ་
དངོས་ཀྱིས་གསུང་མཆོན་པ་དང་། མཐའ་མར་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་
ཀྱི་རི་མོ་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གསུང་འབྲུམ་ཐོད་རེར་སྐྱེས་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
གསུམ་ཆང་བའི་མཆོན་དོན་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཁི་ལོ་ར་བུ་སྟེ་སྐྱེས་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཀྱི་སྒྲེང་བ་སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་རྒྱབ་ཤེལ་ཟུར་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་
སྟོར་གཟུགས་གཉིས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲེང་བའི་སྟོར་གཟུགས་སྟེང་མའི་ནང་ཡུལ་མཆོག་
སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་ཀྱི་གོ་རིམ་ཨང་དང་། སྒྲེང་བའི་སྟོར་གཟུགས་འོག་མར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་
སྒྲེང་སོ་སོའི་གསུང་འབྲུམ་ཀ་ཁའི་ཨང་། སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་སྟེང་ཟུར་དུ་ཕྱག་མཆོན་མེ་རྟོག་བསྐྱར་
བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་>> ཀྱི་
ཐོད་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བར་ཀྱི་གོ་རིམ་ཨང་གི་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་ཀྱི་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བའི་བརྒྱད་
རིམ་ནང་། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱེས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་། ཐོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབྲུམ་ཀྱི་མ་ཡིག་ཐོག་ཕྱག་རྟོགས་གནང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཕྱག་རྟོགས་གནང་མཁན་དང་། ལེགས་སྤེལ་ཉིས་འགོག་
གི་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་ཆང་མར་ད་ལན་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་ཇེ་བཀའ་བྲིན་
ཟླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་སྐྱེད་དང་། ང་ཆོའི་ལས་གཞི་འདིར་རྣམ་བུ་སྟོན་སྟེང་ནས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྟོང་ཟླ་མེད་དང་། འགྲོ་བྱོན་ནར་གཏོང་གནང་བ་དང་། མཁྱེན་
དཔྱེད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་
འཆར་འདིར་གདེང་འཛིན་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན། ལྷ་དག་
གི་རྟོགས་མགོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱར་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་
རྒྱབ་སྟོར་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་བྱེས་རྣམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་པར་སྐྱེན་ཐོག་རྟོགས་རམ་

ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱེ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་ང་ཚོའི་ལས་འཆར་ཁག་ལ་རྩ་ཆེའི་ལས་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་
དང་། རོགས་པན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུ་མཐུད་གནང་སྐྱོར་ཡོད་པ་མཐུན་ཞེས་ཁྱེ།

ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཚོགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁྱེ་བའི་
བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གྲུས་པ་རྣམས་ལ་སྤུ་མཐུད་ཡར་འཕེལ་དང་། ལས་
རོགས་ས་རྩ་མཐོ་སློབ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཆེ་དཔག་རྟོ་རྗེ་བྱང་ནས་ཞོགས་སྤྲ་ལངས་
དང་། དགོང་ཕྱི་ཉལ་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་དཀའ་བ་བྱུང་བས་ད་དང་། ངས་བ་དང་ལེན་གྱིས་གསུང་
འབུམ་གྱི་ཡིག་འདུག་དང་། དཔེ་བསྐྱར་ཁྱེ་དགའ་དཔེ་ཐབས་འཛོལ། དཀར་ཆག་གསར་
སྒྲིག་དེབ་གཟུགས་རྩལ་འགོད་སོགས་གང་ཅིར་བཅོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཁྱེས་ཤིང་། ཡང་སློས་
རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཁྱེ་དུ་མི་སེམས་པར་རྒྱན་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རུང་ཞིབ་
ཆགས་དང་། བཟོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སློ་ཀྱན་ནས་འབད་བཅོན་ཁྱེས་
ཁྱེ་ལགས། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་པའི་ལྷན་བསམ་ལ་མ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་བཟོས་
མིན་ནའང་ཤེས་ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྦྱོང་བཅས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་ཆད་ལྷག་ནོར་
འཁྱུལ་འབྱུང་སྤིད་པས་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྙིང་དབུས་ནས་
བཟོད་གསོལ་ཁྱེ་རྒྱ་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ དགེ་བར། །

དཔེ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

གཞུང་བཟང་འདི་དག་མཛད་པ་པོ་ལྟལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་ཉིལ་པོའི་ནང་བསྟན་འགྲེའི་མཛད་བཟང་དང་། ལྷག་
པར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱི་ནི་
མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་རྣམ་དང་། ལྟོད་ཆ་གཡང་པ་ཆོས་རྗེ་དང་། སྤང་ཆ་ཆོས་
རྗེ་དཀོན་མཚོག་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར། <<རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་ཀྱི་ལྡན་ཤིང་>> སོགས་ཡོངས་གྲགས་རྣམ་
ཐར་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །

མཛད་པ་མཚོག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གི་མཛད་པ་ཀུན་ལས་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་གཙོ་བོ་
གསུང་གི་མཛད་པ་ལ་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་གསུམ་
བཅུགས་པ་རྣམས་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རྗོད་
བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་ཞིང་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྒྱས་ལ། ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱད་
ཆོས་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གནད་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་
པ་འདི་ལགས།

འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་གསུང་འབྲུམ་རྣམས་ལྟལ་མཚོག་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྐྱེ་བྱེད་
རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་དུས་ནས་ཤིང་པར་དུ་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། དུས་འགྱུར་བྱུང་རྗེས་ཆ་ཆང་བའི་
གསུང་འབྲུམ་ཞིག་ཆེས་དཀོན་པར་གྱུར་པ་དང་། མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྐྱབས་གཉེར་

གནང་མཁན་རྣམས་དང་། རིག་གཞུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་
འགྱུར་མི་བྱ་བ་ཅིང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་དཀོན་རིགས་རྣམས་སྤར་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་པས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱེ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཆོང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་ནས་ཡུལ་
དབང་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་བཞུགས་པ་ཆེ་ཆུང་འཆོམ་ཞིང་། ཀུན་གྱིས་
གཟིགས་བདེའི་སྦྱང་དུ་པོད་རེར་བྲག་དེབ་སྟོད་སྦྱང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ཁྱོད་བྲག་དེབ་བྱངས་
དུག་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཆོགས་>> གྱི་སྤྱིའི་དེབ་སྤྱིང་
༡༡ རྣམ་ ༡༩ བར་ལེགས་བསྐྱིགས་དང་། གལ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་གཞུང་དོན་ས་
བཅད་ལྟར་ཞིབ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག་ཀྱང་གསར་བསྐྱིགས་གྱིས་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྤྱན་ཁུས་
ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བྲུལ་བ་ཡིན། ཡུལ་དབང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བཟང་
དཔེ་གཟུགས་པོད་གསུམ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཤོག་བྱངས་མང་ཞིང་། གསུང་པོད་སྤྲམ་མཐོ་
བས་དཀར་ཆག་དང་། ལེ་ཆོན་བཅས་གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་སྤར་ཡོད་གཅིགས་འཛིན་
ཁུས་ཐོག་མཇུག་སྟོན་དང་། ཉར་ཆགས་གཅེས་འཛིན་འཇུག་པ་བདེ་སྦྱང་དེབ་གཟུགས་
སྟོད་སྦྱང་ལྟ་བུ་ལེ་ཆོན་ཆ་བགོས་བཀྲིས་ཏེ་པོད་བྱངས་འཕར་ནའང་ལེགས་ཆོགས་ཆེ་བ་
བཅས་སུ་གཏན་འབེབས་ཁུས་པའོ། །

དེ་ལྟར་གསུང་འབུམ་གྱི་སྒྲེགས་བམ་དང་། ཆོས་ཆོན་སོ་སོའི་རྟགས་དང་གོ་རིམ་ནི།
སྤྱིའི་དེབ་སྤྱིང་བཅུ་གཅིག་པར། པོད་དང་པོ། ༡༩ རྣམ་ཆ་༽ ལ་ཆོས་ཆོན་བྱེད་དང་དུག་ཡོད་
པ་ལས། ༡༽ རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། ༢༽ རྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྣམ་ཐར། ༣༽
སྤྱི་མའི་བསྟོད་ཆོགས། ༤༽ སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟོད་ཆོགས། ༥༽ ཞལ་གདམས་
མགྲར་མའི་སྟོན། ༦༽ སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་མ་མཆོད་པའི་ཁྱིད་ཀྱི་སྟོན།

དེབ་སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་པར། པོད་དང་པོ། ༡༩ རྣམ་ཆ་༽ ༧༽ མཆོན་ཡང་དག་པར་
བཞེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྗེ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་

པོ། ཉེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།

དེབ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པར། བོད་གཉིས་པ། རྒྱུད་ཆ་ེ་ལ་ཆོས་ཆེན་དགུ་ཡོད་པ་
ལས། ཉེ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་
བའི་སྟོན་མེ་དང་། ཟེ་རྒྱ་རོ་ཆོས་བྱུག་གི་དམིགས་རིམ་ཡི་ཤེས་མཁའ་འབྱེད་ཞལ་ལུང་།
དེ་བའི་བྱ་ལྟ་ལྟའི་སྐབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་བང་མཛོད། ནེ་བདེ་མཆོག་བྱིལ་བྱ་ལུགས་
ཀྱི་སྟོན་སྟེགས་པེ་བའི་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། པེ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་འདོད་འཛོམ་སྟོང་པོ། པེ་བྱིལ་བྱ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་
གསལ་བྱེད། མེ་ཡི་དམ་སྐབ་སྐྱོར་དང་རྗེས་གནང་གི་རིམ་པ། ཅེ་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐབ་ཐབས།

དེབ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པར། བོད་གཉིས་པ། རྒྱུད་ཆ་ེ་ལ་ཆོས་ཆེན་བདུན་ཡོད་པ་ལས།
ཆེ་རབ་གནས་བཟླ་ཤིས་སྟེ་མ་དང་། ཇེ་གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད། ཉེ་རྣམ་འབྱོར་
དབང་ཕྱག་སྟོ་སྟོས་སྐས་པའི་མཁའ་འབྱེད། ནེ་བཅུད་ལེན་ཀྱི་གདམས་པ་རིམ་པ་ལྔ་པ།
ཟེ་དཀར་གཏོར་དང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་རིམ་པ། འེ་དྲང་རིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀར་འབྱེད་
དཔོངས་པ་རབ་གསལ། ཡེ་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་དཔོངས་པ་རབ་གསལ།

དེབ་ཐེང་བཅུ་ལྔ་པར། བོད་གསུམ་པ། རྒྱུད་ཆ་ེ་ལ་ཆོས་ཆེན་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། རེ་
སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་དང་། ལེ་རྟེན་
འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཆོག་དོན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་མེད་འཇུག་དོགས། ཤེ་སྟོན་མ་ཕྱག་འཆོལ་
ཉེར་གཅིག་གི་རྣམ་བཤད། སེ་འཛིགས་བྱེད་ཆོགས་མཆོད། ཉེ་མཆོད་ཡར། ཨེ་ར་
མཆོད་ཅུ་འབྲེལ། ཨེ་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་བྱ་རྩིངས། ཨེ་དཀར་ཆག་སྟོན་
དག་སྐྱོར། ཨེ་དགེ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གསལ་སྟོན་འདུལ་བའི་སྟོང་པོ། ཨེ་སྟོན་ལམ་
བདུན་ཅུ་པའི་རྟེན་རྒྱལ་སྐས་འཇུག་དོགས།

དེ་བ་སྤེང་བཅུ་བྲག་པར། རོད་གསུམ་པ། རྒྱུད་ཆ་༽ ལ་ཆོས་ཆེན་བཅུ་ཡོད་པ་ལས།
ཟུ༽ དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་བེུ་བྱས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ། ཆོ་རིང་མཆེད་ལ། རྩོམ་གསུམ་
རྒྱལ། གཡུ་སྒྲོན་མ། འཕྲོས་ལྷ། ཀོང་བཅུན་དེ་མོ། འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད།
ཟུ༽ འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་སྐྱབ་ཐབས་རྩེས་གནང་བཅས། རི༽ ཆོས་སྐྱོང་ཁག་གི་
གསོལ་ཁ་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། རྩི༽ ཆབ་ཤོག་སྐྱན་ངག་གི་སྒོར། ལི༽ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད། ལྷི༽ རོན་རྒྱན་སོ་ལྷའི་དཔེར་བརྗོད། ཨེ༽ བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་
བམ་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཨི༽ བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་སྒོར། ཨོ༽ སྐྱན་སྒྲའི་ཤིས་བརྗོད། ཨོྫ༽ བརྒྱ་
བཞིའི་ཆོ་ག་བཅས་སོ་བྱང་སོ་ཏ་ལར་བཞུགས་པའི་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་
དགའ་ལྷན་སྤྱན་ཆོགས་སྤིང་གི་པར་མ་གཞིར་རྩེ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེགས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་རིམ་བྱོན་ཀྱི་གསུང་འབུམ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་བྱེད་མེད་
དེར་དུས་དང་མཐུན་པའི་དེ་བ་གཟུགས་སུ་པར་སྐྱོན་དང་། སྤར་སྒོལ་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་མི་
ཉམས་རྒྱན་གནས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་བྱིན་མ་
བྱིར་དཔེ་སྤར་བ་དང་། འཆོལ་བདེ་བའི་ཆེད་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་དང་རྒྱབ་མདུན་ནམ་
ཉིན་སྤིབ་ཀྱི་བསྐྱུས་ཉགས་ (འན) (འབ) འདིའི་ནང་བཀོད་ཡོད། པར་རྩ་བྱས་དག་བྱེད་
སྐབས། ཐོག་མའི་བྱས་དག་དང་། བསྐྱར་བྱས། ཡང་བྱས། བྱས་ཆེན་བཅས་བྱེད་དག་གི་
རིམ་པ་བཞི་ལྷག་བརྒྱད་ཅིང་། ཆོག་སྤྲད་དང་། ལྷག་བཅས། རྒྱན་སྤྲད་གསུམ་ཀྱི་སྤྲད་དང་
དག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་རེ་བྱང་དག་བཅོས་བྱས་པ་སྤྱད། སྐབས་དེའི་ཡི་གེའི་འབྲི་སྒོལ་
ལས། དེར་སྐབས་དང་འབྲི་སྒོལ་མི་འབྲ་བའི་རིགས་རྣམས་མ་དཔེ་སོར་བཞག་བྱས་པ་ལས་
རང་འཆོམ་ཀྱིས་བསྐྱར་བཅོས་གང་ཡང་བྱས་མེད།

སྤྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་བྱས་དག་ཐེར་ངེས་སུ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་། དེད་རྣམས་
རྩོམ་སྤྱིག་གི་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་པ་དང་། ཤེས་རིག་ནོར་ཀྱིས་དབུལ་བས་སྤྱོགས་གང་ཐད་

ནས་མི་ལྟེང་བའི་ཆ་སོགས་སྟོན་དང་ནོར་འཁྲལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས། རྒྱ་ཆེའི་
མཁའ་ལྷན་ནམ་པས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷན་སྟེན་གནང་རོགས་
ཞེས་ངན་སྐྱེལ་ཁྱེད་ཀྱི་མ་ཟད། ལྷན་པར་ངེད་ཆོའི་ལས་དོན་གང་ཅིའི་ཐད་ལྷན་བསམ་ནམ་
དག་གིས་སྟོབ་སྟོན་དང་། ཡིག་ཆ་མཁོ་འདོན། ཁྱེད་གི་རོགས་པན་གནང་མཁན་གྱི་
གཞིས་བྱེས་སྤྱི་སྤེར་ནམས་དང་། ཡང་སྟོས་མཐུན་རྒྱུ་གི་རྒྱལ་སྟོར་ཆད་མེད་གནང་
མཁན་ནམ་ཟུར་ཟུན་མོང་བཅས་ཆང་མར་སྟོང་དབུས་ནས་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་བཅས་
བྱེ་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ལ། །

ཡུལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ནམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

འཁྲུངས་རབས་གསེལ་འདེབས་ལས།

ཏྲ་ནག་རུས་ཆེན་སྟེན་སྟོན་དར་རིགས་སུ།

བལྟམས་ནས་གསུམ་ལོར་སྐྱེ་དབྱངས་ཐོལ་བྱང་གསུངས།

གནས་སྟོའི་འབྲེད་ཅིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཅན།

མཚུངས་མེད་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་གསེལ་བ་འདེབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མཛད་པ་པོ་ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་གཉིས་པ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནི། གཙང་གཡས་རུའི་ཁོངས་ཏྲ་ནག་ཡུལ་གྱི་སོ་ནམ་པའི་བྲིམ་
དུ་གསང་སྟགས་གསར་ཉིད་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཡེ་ཤེས་འཆང་ཡབ་ཀྱི་དགའ་བྱུང་
མཚན་དང་། ཡུམ་ཀྱི་དགའ་དཔལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་སྟེལ་སྟེ་
ལོ་ ༡༩༡༦ ལོར་སྐྱེ་འཁྲུངས། ཡལོང་ས་རྩ་ལའི་ལྷ་མ་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་ཆོས་སྲིད་མཛད་
ནམ་ལས། ཤིང་ལུག་སྟེ་ལོ་ ༡༩༡༥ ལའི་ལྷ་བ་ ༡༢ ཆོས་ ༣ ཉིན་གཙང་གི་ཏྲ་ནག་ཡུལ་
དཀར་རྩེ་རྒྱ་མཚོ་དུ་སྐྱེ་འཁྲུངས་ཞེས་གསལ། ཡུམ་གྱི་མཚན་ལྟ་ལྟར་རྒྱུད་དུའི་མཚན་ལ་
སངས་རྒྱས་འཕེལ་ཞེས་གསེལ། དགྲུང་ལོ་གསུམ་དང་བཞིའི་རིང་ལོ་མ་ལུང་རི་ཁྲོད་དུ་ཡབ་
ཀྱིས་སྐྱེ་ཡོན་བསྟོན་པ་ལྟར། ཡབ་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཀམ་པའི་གསང་སྟགས་ལ་གསན་སྟོང་མཛད།
དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ཡུལ་དབང་གི་ནམ་ཐར་སྐབས། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་ཐོས་བསམ་
སྲིད་གི་ཀྱི་མཁུན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་གིས་ཡུལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྐྱུར་
ངོས་འཛིན་མཛད་ཅེས་དང་། ཡང་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་དྲུངས་ཤེས་མེ་ལོང་
ལས། ས་བྲི་སྟེ་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར། རྩ་ལའི་ལྷ་མ་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོའི་ཉེ་གནས་དགེ་སྟོང་སྟོལ་

མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཐོས་བསམ་སྤྱིང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་ནུས་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཏུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཐེང་དང་པོ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡང་སྤྱིང་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། ཞེས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སྤྲང་ངོ་། །

དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཐེབས་པ་ཆུ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༣ ལོར་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཐེབས་ནས་བཏུ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཛུལ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་སྐུ་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༥ ལོར་བཏུ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་དང་། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པར་ཡ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཐོག་སྤོན་མ་རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པོའི་ཡང་སྐུ་ལ་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་གཅོད་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་སར་བཀོད། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པར་གྲ་སར་ཞུགས་ཏེ་དགོ་བཤེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་དགོ་ཆུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་མཛོལ། དེ་ནས་རུང་མ་འགོར་བར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཐེབས་ཏེ་གནས་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ཤིང་དབྱུ་ཆོད་པར་གསུམ་ལ་མཁས་པར་སྤྲངས། ཞེས་གསལ་ལ། གངས་ཅན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནུས་ཐར་མཛོད་བསྐྱུས་ལས། མེ་ཏྲ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༦) ལོར་བཏུ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་འདུན་ནས་དགོ་བསྐྱེད་གྱི་སྤྲོམ་པ་བཞེས། མཚན་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསལ། ལོ་དེ་རང་གི་དགྲུན་ཆོས་སྐྱབས་གནས་རྒྱུ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་པས་མཁན་པོ་དང་། བཏུ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་སློབ་དཔོན་མཛོད་དེ་དགོ་ཆུལ་གྱི་བསྐྱབས་པ་བཞེས་ཞེས་འཁོད། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ལས། བཏུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་དུ་ཆོད་མ་ནུས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཡང་རྒྱགས་འབྲུལ་མཛོད་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། ལོ་དེར་གནས་རྒྱུ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་པར་དགོ་ཆུལ་བསྐྱབས། ཞེས་འཁོད།

དེ་རྗེས་བཏུ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་སར་ཐེབས་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་མདོ་སྐབས་ཀྱི་དབང་ལུང་མང་པོ་གསལ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་བྲག་ཅན་ལ་སྐྱེན་

ངག་གི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད་དེ་སློབ་ཤིང་གི་སྤྲོ་བ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
རྒྱས་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སོགས་ལ་སྙན་ངག་གི་ཆོག་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོད་པ་བཅས་
པའི་དབུ་ཚུགས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཐེབས་པ་ཚུ་གི་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༡ ལོར་དབུ་པར་གི་
གཞུང་ལ་ཐུགས་གཉེར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཚུ་སྤངས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༣ ལོར་དབུ་
མའི་འཛིན་གྲུང་ཐེབས། དེ་ནས་རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་སོགས་ལ་ཐེབས་ཤིང་། དེ་
སྐབས་སྤར་ཐང་གི་མཁན་པོ་རྒྱལ་བ་གྲགས་པས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་ཡབ་ལ་ཏ་ཅང་མི་
མཉེས་པའི་དབང་གིས། མི་འདིའི་བྱ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་མི་ཡོང་བར་བ་སོགས་
གིས་བཀའ་ཤིས་སྙན་པོར་བཞུགས་བཅོད་མི་བདེ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་། བཅོད་
པའི་གོ་ཆ་སྟོང་པོར་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་བཞིན་པའི་སྐབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུར་ཐེབས་པ་
ཤིང་སྟག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ ལོར་འབྲས་སྤངས་པའི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་འཇམ་དབྱངས་
ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་སོགས་གིས་དབུས་སུ་གདན་ཞུས་ལྟར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཐེབས། ལོ་
གསུམ་རིང་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་ཆོས་གི་བྱང་ནས་པར་ཆད་དང་། འདུལ་མཛོད། མཛོན་
པ་གོང་འོག་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་མཚུབ་བྲིད་དང་།
རྗེ་ཡབ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉི་ལྔ་ལ་འབུམ་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་ཞིག་ལེགས་པར་གསན།

གངས་ཅན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱས་ལྟར་ན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུར་
ཐེབས་པ་ཤིང་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ ལོར་གནས་རྟེན་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་གིས་མཁན་
པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གིས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་བསྟེན་རྫོགས་གི་
སྟོམ་པ་བཞེས་པར་གསལ་ཞིང་། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ལྟར་ན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་
ཏུ་ཐེབས་པ་མེ་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་གནས་རྟེན་ཆོས་རྗེའི་བྱང་དུ་བསྟེན་རྫོགས་གི་
སྟོམ་པ་བཞེས་པར་གསུངས། དེ་ནས་བྱང་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཉེན་རྣམས་མཛུལ། དེ་ནས་
བསམ་ཡས་དང་། ལྷོ་ཁ། འབྱོངས་རྒྱས། ཅེད་ཐང་སོགས་ལ་ཞབས་གིས་བཅགས་ཏེ་དམ་

པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཆད་མེད་སྟེ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་བཤ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་གྱིས་འཕྲོངས་སྐྱུ་རི་པོ་བདེ་ཆེན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར། དེར་གནས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྤྲོ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་སུ་ལྷུང་བ་དེ་འབྲ་བ་ནི་རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆག་ཅེས་དད་གུས་སུ་ལྷུང་བ་མཛད། ཁོང་གིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཐོག་མ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་གདོང་གོང་མ་དག་དབང་བཟུང་ཤེས་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་གཟིགས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནང་། རྗེ་མཆོག་གིས་ཅེད་ཐང་བྱམས་ར་ཆེན་མའི་གྲང་ལྷེབས་སུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་འབྲ་སྐྱོབ་ཞེས། དགའ་ལྡན་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་གསར་དུ་བཙུགས།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་མེབས་པ་ལྷགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༠༠ ལོར་ལྷ་སར་མེབས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ནང་མོ་བྲག་དཀར་བ་སྤྱིད་ཆོས་རྒྱལ་པོས་མཐུན་སྤྱོད་སྐྱུར་ཏེ་བྲག་ཡེར་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྱེད་དང་། བྱུང་མཐའ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་བཀའ་ཚིམ་མཛད། ལྷོ་ཁ་ཁུལ་རིན་ཆེན་སྒང་དུ་མཁས་བྱུང་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་མདུན་ནས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྱེད་ཀྱི་ཅིས་ཆ་ལག་ཡོངས་རྫོགས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་ལུང་སོགས་དབང་བཀའ་མང་པོ་གསན། རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྱེད་སོགས་བརྩམས་ཆོས་མང་པོ་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕབ་པས་སྤྱགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གང་བས་དགེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་མེབས་པ་ཚུ་ཕག་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༠༣ ལོར་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། མཁས་བྱུང་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་སྤྲོ་མར་བསྐྱེན་ནས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་ཅིང་། འཆད་ཚིམ་ཚིམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱིང་སྤྱིང་། དགྲུང་ལོ་ཉེར་དགྲུང་མེབས་པ་ཤིང་གི་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༠༥ ལོར་ཡབ་ཀྱིས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་གདན་དྲངས། བཟུང་སྐྱོན་དུ་བཤ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མའི་བྱང་དུ་བྲག་འབྱེད་དང་། དགོན་པར་མང་།

ང་གཅིག་ཕུལ་ཆོག་པ་ཞུས་ཀྱང་དོན་སྤྲོད་མ་བྱུང་བར་ཡབ་ཀྱི་སར་རྟ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས།
སྤར་ཡང་རྒྱུ་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་གདམས་པའི་གནས་ནམས་མཇེལ།

དགྲུང་ལོ་སོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྤྱལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༠༩ ལོར་རྒྱལ་རི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ངོས་དེར་ཐེག་ཆེན་ལོ་བྲང་ཞེས་པའི་གཟིམ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ནས་གཞི་པ་བ།
ལོ་དེར་དྲགས་སྟོད་རྒྱལ་དུ་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་སྤྱི་མཚོ་མཇེལ་བར་ཕེབས་
ཏེ་ལྷ་མོའི་སྤྱི་མཚོའི་ཉེ་འགམ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཨ་མོ་རྣམས་སྤྱོད་བདག་མཛད་ནས་ཆོས་འཁོར་
རྒྱལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་ཆེན་བདུན་ཅུ་དང་། གཙང་ཁང་ཀ་ཆེན་བརྒྱད། མགོན་ཁང་ཀ་
བ་བཞི་བཅས་ཁྱོད་ཀ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་མོ་ཏོག་ཐང་གི་དགོན་
པའི་ས་མང་བཞིང་ནས་ལོ་གསུམ་ནང་ཕྱག་འདེབས་ལེགས་པར་བྱ་བ། རྟེན་གཙོར་བཟོ་བོ་
བལ་པོ་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱམས་ཆེན་བཞེངས། ཆོས་འཁོར་
རྒྱལ་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་ཁོང་ཉིད་དགུན་དཔྱིད་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་དང་།
དབྱར་སྟོན་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་གནང་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་ལ་ཕེབས་
པ་ཚུ་སྤྱལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༣ ལོར་རྒྱལ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་ལྷ་མོའི་སྤྱི་མཚོའི་གནས་སྐོ་བྱེ་བར་མཛད།
དེ་ནས་དཀར་པོ་ཀུན་གྲགས་པས་བསམ་ཡས་ཞིག་གསོ་བྱ་བ་པའི་རབ་གནས་སུ་གདན་
བྲངས། ལོ་དེར་བཀ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོའི་གདན་ཞུས་ལྟར་བཀ་ཤེས་ལྷན་པོར་ཕེབས་ཏེ་
ཁྱི་ཐོག་ལྷ་པ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་ཚུ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༣ ལོར་འོལ་དགའ་དང་། ཆོས་
འཁོར་རྒྱལ་ཁུལ་དུ་ཀོང་དམག་དང་འབྲི་གུང་པའི་དམག་ལྷགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལ་
ཕེབས་པ་མེ་སྤང་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༧ ལོར་ཐོས་བསམ་སྤིང་གི་སྒོ་བཟང་བཤེས་གཉེན་དང་།
ཤར་ཅེ་སྒོ་ཐོས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཁྱི་ཆབ་ཏུ་བསྐྱོས་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས། དུང་དཀར་
ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་དྲངས་ཤེས་མེ་ལོང་ནང་། མེ་སྤང་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༧ ལོར། ཏུ་ལའི་

ཆུ་མ་སྐྱ་ཐོང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོས་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་ཅེས་དང་།
ཡང་དུང་དཀར་ཆེག་མཛོད་དེའི་ཡ་རྒྱལ་བའི་ཆུ་ཐར་གྱི་སྐབས་སུ། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་
ལ་ཐེབས་པ་ས་སྟག་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༩ ལོར་དབལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཁྱི་བ་དགུ་པ་ཡང་
མཛད་ཅེས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སྤང་ངོ་། །

ལོ་དེར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ལྷ་ལྡན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་གནང་ནས་ལོ་དགུ་
བཅུ་གོ་གཅིག་རིང་བསྟར་ཆགས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་སྤྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཁ་བདག་རིན་སྤངས་པས་
མཛད་ནས་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་གསང་བ་བྱ་བ་དང་། ཀམ་པ་སོགས་ཁེར་རྒྱུ་གིས་སྟོན་ལམ་ཆུགས་
པ་དེ་སྟོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་པག་བྱ་གོང་མར་སེའུ་འབྲས་གཉིས་སྟོན་ལམ་ལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་སྟན་
སེང་བཀའ་འཁོལ་བྱུང་དོན་ལྟར་དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྟག་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༩ ལོར་
རྗེ་ཉིད་སྟོན་ལམ་ཆེགས་དགུར་ཐེབས་པ་མ་ཟད། འདིའི་ལོ་ནས་སེའུ་འབྲས་གཉིས་སྟོར་ཡང་
སྤར་རྒྱུན་ལྟར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཆུགས་པར་ཐེབས། ལྷེ་གདོང་གི་མི་དབང་གོང་མ་ཆེན་པོ་
བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོར་ཤག་རྩེ་ཁང་སྟོན་མོ་རྗེ་འདི་པར་ལུལ་རྗེས་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བྱད་མིང་ལ་དགོངས་ཏེ། མཆོན་ལའང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་འདོགས་པར་
མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་ཐེབས་པ་ལྷགས་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༣༠ ལོར་འོན་མངའ་རིས་གྲ་
ཆོང་ཕྱག་བཏབ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཞེས་དུང་དཀར་མཛོད་དུ་གསལ།

དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་དུ་ཐེབས་པ་ཆུ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༣༣ ལོར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་བ་
བྱམས་པའི་སྐུ་བརྟན་བཞེངས་འགོ་ཆུགས་ཞེས་དུང་དཀར་ཆེག་མཛོད་ཀྱི་ལོ་ཆེགས་དྲུངས་
ཤེལ་མེ་ལོང་དུ་གསལ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ཐར་སྐབས་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་
དུ་གསེར་བྲངས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྐུ་མཐོ་བཙུའི་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གསར་
བཞེངས་མཛད་ཅེས་འཁོད་པ་དང་། ཡང་ལོ་ཆེགས་དྲུངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ལས། དགུང་ལོ་ལྔ་
བཅུར་ཐེབས་པ་ཤིང་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༣༥ ལོར་སེ་རའི་མཁན་པོ་མཛད་ཅེས་དང་། ཡང་དཀར་

ཆོག་མཛོད་དེའི་རྣམ་ཐར་སྐབས། དགྲུང་ལོ་ང་གཉིས་ལ་སྡེ་སྤྱིད་ངག་དབང་བཟུ་ཤིས་
གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་ཁྲི་པ་ཡང་མཛོད་
ཅེས་གསལ། དགྲུང་ལོ་རེ་དྲུག་ལ་ཐེབས་པ་ལྷགས་སྤང་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༩༡ ལོར་འོན་མཛོད་
མངའ་རིས་གྲུ་ཆང་བྱག་བཏབ།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་དང་། དྲུང་དཀར་ཆོག་མཛོད། ཡགོང་
ས་རྒྱ་ལའི་ཁྲི་པ་སྐྱེའི་རིམ་བྱོན་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་མཛོད་རྣམ་བཅས་སུ་དགྲུང་ལོ་རེ་བདུན་ལ་
ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྟག་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༩༩ ལོའི་བོད་ཁྲི་ ༣ ཆོས་ ༡ ཉིན་འབྲས་
སྤངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་དྲུང་དུལ་གདུང་
ཞིག་འབྲས་སྤངས་ཆོགས་ཆེན་དུ་བཞུགས་པ་དེའོ། །

ཞུ་སྐབ་པས་མཛོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས་སུ། དགྲུང་ལོ་རེ་ལྟེ་སྤྱིང་སྐྱེ་
གཤེགས་པར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་གངས་ཅན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་
མཛོད་བསྐྱུས་ལས། དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་ཅུ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ལྷགས་སྤང་
སྤྱི་ལོ་ ༡༥༩༡ ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཞེས་འཁོད་པ་འདི་དག་ནི། རྩེ་དགེ་
འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛོད་པའི་ཉིད་ཀྱི་རང་རྣམ་དང་། །ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྤྱིང་དཀོན་མཆོག་སྐབས་
ཀྱིས་མཛོད་པའི་རྩེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཉོགས་བཛོད་དཔག་བསམ་ལྟོན་ཤིང་།
རྩེ་ཆེ་ཉན་ཞབས་དྲུང་གིས་མཛོད་པའི་བསྐྱེད་ཅིས་ཀྱན་བཏུས་སོགས་དང་མི་མཐུན་པས་
ནོར་བར་སེམས་སོ། །

ཡུལ་དབང་འདི་པར་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཆུ་པོ་
གཞུའི་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་ངག་ལ་མཁས་པར་གྲགས། གསུང་ལས་སྤྱིས་པའི་སྟོབ་མ་ཡང་ཁྲི་
རིན་པོ་ཆེ་བདེ་བ་ཅན་པ་ཆོས་རྩེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་མང་དུ་བྱོན་པ་བཅས་
སོ། །

དཀར་ཆག

༡༽	ཐོག་མའི་སྐྱེང་གཞི།	A
༡༽	དཔེ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	I
༣༽	མཛད་པ་པོའི་ཆམ་ཐར་སྦྱང་བསྟུས།	1

དང་པོ། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས་

རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཆམ་ཐར།

༡༽	ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་བྱལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱེ་འབྲུང་བའི་སྐྱེང་གཞི།	1
༡༽	སྐྱ་བལྟམས་པ་དང་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་མདུན་ནས་བཀའ་ཆོས་གསན་ཚུལ།	3
༣༽	ཡོངས་རྫོགས་དག་སྦྱོར་དུ་བསྐྱབས་པ།	19
༤༽	ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དགོན་པ་བཏབ་ཅིང་བཀྲས་སྟོན་གྱི་ཁྱི་ཐོག་ལྔ་པར་ཐེབས་པ།	33
༥༽	དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་སྒྲ་མཆོའི་གནས་སྒོ་བྱེ་བ་དང་ འབྲས་སྦྱངས་དགོན་པའི་གདན་ས་དགྲུ་པ་མཛད་པ།	41

གཉིས་པ། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཆར་བའི་

ཆམ་ཐར་མདོ་ཅམ་དུ་བརྗོད་པ་ནོར་བུའི་ཐེམ་སྟུས།

༡༽	མཆོད་བརྗོད་དང་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ།	61
༡༽	སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་གང་ལས་འབྱུངས་པའི་རིགས།	62

༣༽	ཐེམ་སྐྱས་དང་པོ། ཐོག་མར་སྐྱ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་བཟྃ་བ།	65
༤༽	ཐེམ་སྐྱས་གཉིས་པ། གཞོན་བུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཟྃ་བ།	67
༥༽	ཐེམ་སྐྱས་གསུམ་པ། བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་པ།	69
༦༽	ཐེམ་སྐྱས་བཞི་པ། གསུང་རབ་ལ་གསན་པ་ནི་ལྟར་མཛད་པ།	70
༧༽	ཐེམ་སྐྱས་ལྔ་པ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ།	86
༨༽	ཐེམ་སྐྱས་དྲུག་པ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ།	93
༩༽	ཐེམ་སྐྱས་བདུན་པ། ཚས་ཀྱི་སྐྱ་མཛོན་དུ་མཛད་པ།	109
༡༠༽	ཐེམ་སྐྱས་བརྒྱད་པ། ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་ བཀའ་ཤིས་དང་དགེ་ལེགས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ།	115
༡༡༽	མཐུག་གི་རིམ་པ།	119

གསུམ་པ།	རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲས་ཐོར་བྱ་ལས། ལྷ་མའི་བསྟོད་ཆོགས་བཞུགས་པའི་དབུ་ཕྱོགས།	123
བཞི་པ།	རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲས་ཐོར་བྱ་ལས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟོད་པ།	231
ལྔ་པ།	རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲས་ཐོར་བྱ་ལས་ ཞལ་གདམས་མགྱར་མའི་སྟོར།	279
དྲུག་པ།	རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲས་ཐོར་བྱ་ལས། ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར། ལྷ་མ་མཆོད་པ།	319

བདུན་པ། འཁྲིད་ཡིག་ཁག་གི་སྒྲིང་།

ཀ།	དོ་རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པའི་ཚ་ག་དངོས་གྲུབ་ མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས།	327
ཁ།	ཟབ་ལམ་ནི་གྲུའི་ཆོས་དུག་གི་འཁྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་ མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།	341
ག།	ཟབ་ལམ་ནི་གྲུའི་ཆོས་དུག་གི་དམིགས་རིམ་མདོར་བསྡུས་པ་ གནད་དོན་གསལ་བའི་མེ་མོང་།	383
ང།	སྒྲིང་པའི་དོན་གསུམ་གྱི་དམིགས་རིམ་དགའ་ལྡན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཐེམ་སྒྲིང་།	396
ཅ།	འབྲུག་མེད་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	411
ཆ།	མགོན་པོ་སྒྲིང་བླུགས་འཕོ་བ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་རིམ་ རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ།	414

བརྒྱད་པ། ཟབ་མོ་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྒྲིང་གི་གསུང་ཐོར་བྲུ་ཁག

ཀ།	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་དུ་བྲུ་བ།	417
ཁ།	ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སྒྲིང་གི་ཐུན་སེལ།	448
ག།	མཐའ་བྲལ་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཉུང་དུ་འཛིན་གཏམ་དུ་བྲུ་བ།	455
ང།	མཐའ་བྲལ་ལྷ་བའི་ཉམས་ལེན་བརྗོད་པ།	457
ཅ།	ལྷ་སྒྲིམ་སྐྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།	459
ཆ།	མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ།	460

དགུ་པ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། 463

བརྩ་པ། བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒོམ་ཚུལ།

༡༽ བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་ཚུལ། 468

ཁ༽ གཅོད་ཀྱི་ཅ་ཆོག་མདོར་བསྐྱུས་པ། 472

༡༽ བར་བྱང་སྒོམ་ཆོག་ 477

༡༡། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བུ་ལས་
རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞུགས་སོ། །

༡༽ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་སྐྱེང་གཞི།

རྒྱལ་བའི་རྣམ་འབྲུལ་རྩོ་བོ་ཡབ་སྲས་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་མཉམ་མེད་བཙུང་
ཁ་པའི། ཞབས་ཀྱི་སྒྲོལ་བུ་དུད་ནས་གཞན་དག་གིས། བསྐྱལ་བྱིར་རང་གི་བྱང་ཚུལ་ལོ་
རྒྱུས་བརྗོད། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་སྐྱེང་གཞི་
ནི། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་དཀར་ཀྱི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བཟུ་གེས་
ལྷན་པའི་སྒྲོལ་དཔོན་རྣམ་པ་ཞབས་བྱང་ན་འཁོད་པ་ལ། དང་པོ་རྟ་ནག་ཕྱའི་སྒྲ་མ་དོན་ཡོད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོན་མཁྱེན་མངའ་བ་ཅིག་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པས། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་རྒྱ་ནག་ཏུ་
སྐྱེ་གསུང་བ་ཞིག་བྱང་ན་ཡང་། དེ་ན་ཡང་ཆོས་དར་པོ་མེད་པ་འདུག་པས་སྐྱེ་བའི་ཤེས་
འདོད་མེད། བྱང་ན་ཉེ་སྒྲོར་འདི་འབྲུ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་འདོད། འཇ་བྱའི་སྐྱེ་བ་གར་ཡོང་
མི་ཤེས་པས་བྱང་བ་སྒྲོལ་དཔོན་རྣམ་པས་མི་རན་མ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པའི་སྒྲོལ་དཔོན་
རྣམ་པའི་ཁྱོད་ན་ཆོས་རྗེ་མཆོག་ལྷ་བ་དེ་དུས་བྱེས་ཀྱི་སྒྲོལ་དཔོན་ཁྱོད་ན་བཞུགས་པས་
དངོས་སུ་གསན་ནས་གསུང་ལས་དེ་ལྟར་ཐོས། འདི་པའི་རིགས་ནི་སྤྱོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤོང་
སྤེ་བཙན་ཀྱི་སྐུ་ལས་སུ་རྗེ་སྤེལ་པོ་བྱང་བཞི་ལྷ་རྩོ་བོ་ལྷམ་དང་ལྷ་འབངས་(ཤན)ར་སྒྲོག་ཅན་
དང་དུག། བསེ་འ་ཞ་གཉིས་དང་བཙས་པ་རྣམས་ཆད་པ་མདོ་ཁམས་སྤང་ནས་ཆད། ཆགས་
པ་གཡས་རུ་ཤངས་སུ་ཆགས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོད་གནས་ལ་སྤྲ་བ་སྤེལ་སྤྱོད་དར་

མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྟེན་སྟོན་བཅུན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བས་དཔལ་རྒྱ་ལོའི་ཉེ་གནས་
བྱས། བདེ་མཆོག་དང་མགོན་པོ་བྲག་བཞི་པའི་བྱུང་བ་བརྟེས། དེ་དག་གི་རིགས་ལས་ཅིང་
གདོང་ཕུ་ཤར་དུ་བ་རྒྱོད་ཀྱི་དགའ་བཟང་པོ་འབྱུངས། དང་པོར་ཅེ་གདོང་བདག་པོ་དབང་
རྣམས་སྐྱེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དཔོན་ཡིག་མཛད། ཕྱིས་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཉེ་སྐྱེས་སྐྱོ་
བསམ་སྤྲིངས་པ་བསོད་ནམས་སྟོ་གྲོས་དང་འབའ་ར་བ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ། ཏྲ་ནག་ཚ་ཚ་
མོའི་བྱུང་ཆེན་མགོན་པོ་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དྲགས་ཤངས་ཀྱི་བཀའ་
རྒྱུད་གསན། ཏྲ་གས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱུང། དེའི་སྤྱས་ལ་བྲན་མཆོག་དོན་ཡོད་
རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ། དུས་གསུམ་ལ་ཆགས་སོགས་མི་མངའ་བའི་མངོན་ཤེས་མངའ་བ།
སྤར་གྱི་དྲགས་ཤངས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་གསང་སྤགས་རྟིང་མ་སྟོར་གྱི་ཆོས་བཀའ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ས་སྐྱ་བ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་(༡༧)ཞེས་པ་པ་དམ་པའི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་
གྲགས་པ་ཞིག་ལས་ཞི་བྱེད་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོར་རྣམས་གསན། ལྷ་མ་
ཡབ་སྤྱས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤགས་གསར་རྟིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་ལུང་མན་ངག་ཤིན་ཏུ་
རྒྱ་ཆེ་བ་གསན་པའི་མཁས་ཤིང་བྱུང་བ་བརྟེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཇེ་དོན་ཡོད་པའི་སྤྱས་
སྤྱི་བྱུང་མཆོག་ཀྱི་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་འབྱུངས། སྤར་གྱི་ཡབ་མེས་ཀྱི་
པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ། ཇེ་བཅུན་ཤེས་རབ་སེང་གོ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་
བྱུང་བ་ཡབ་སྤྱས་རྣམས་དང་། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཆོས་ཇེ་ཤེས་རབ་རིན་
ཆེན། ཆོས་ཇེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆོན། ཆོས་ཇེ་བཟང་རྒྱན་པ་སོགས་ལས་བཀའ་གདམས་
དང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྤགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོར། རྟོ་ཇེ་འཕྲེང་བ། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོ་
སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྤགས་གསར་རྟིང་གི་དབང་ཇེས་གནང་ལུང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་
པ་གསན། དཔལ་ཏྲ་མགྱིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྲག་དྲག་པ། ཆོས་སྟོང་ཐེག་ཅེ་ཅན་
སོགས་ཡི་དམ་ཆོས་སྟོང་དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་

པ་ཐོབ་པ་དང་། ཉི་གུའི་མི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱས་
པ་སོགས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། ལྷ་མ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཡི་གེ་
ལོགས་སུ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཏུ་ཞིབ་ཏུ་གསལ།

༡༽ སྐུ་བལྟམས་པ་དང་ཡབ་ཆེས་རྗེའི་མདུན་ནས་བཀའ་ཆེས་གསན་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ན་རུས་ནི་སྟེག་མི་ཞེས་རུས་ཆེན་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཞལ་སྤྲ་ནས་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་རུས་སུ་མ་གཅིག་ཀྱན་དགའ་དཔལ་མོ་ཞེས་
བྱ་བ། སྤར་རྒྱལ་བ་ཤོད་ཆང་པའི་བྱང་ན་ཡོད་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་(༣ན)འགྲོ་བ་བཟང་མོ་ཞེས་
བྱ་བའི་སྐུ་བ་ཡིན་ཞེས་གཞོན་ནུའི་རུས་སུ་སྤྲས་པ། གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་མངོན་དཀྱིལ་ཆང་མ། སྤུན་ལྷ། འཇམ་སྤྱད་བཟང་གསུམ་སོགས་
ཐུགས་ལ་བཞུགས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། སྒོ་མ་ཕྱོགས་སྒོར་དང་། དགོ་ལྷན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་
འཁྱིད་མང་པོ་ལའང་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས། བོད་ཀྱི་ལོ་ལྟར་ན་
མེ་པོ་སྤེལ་ལོ། ཉོར་ཀྱི་ལོ་ལྟར་ན་ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོའི་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ཆེས་གསུམ་ཀྱི་
ཉི་མ་བོས་གདལ་བའི་སྐབས་ལ། རྗེ་རྗེ་གདན་ཀྱི་གཟིམས་ཁང་གི་ཤར་ཕྱོགས་ལ་ས་དཀར་
གསོལ་ཟེན་ནས་སྒོ་ཕྱོགས་ལ་ས་དཀར་གསོལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་ཐུགས་དམ་ལ་གནས་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱན་རླབས་སོགས་ཡེ་མེད་པར་སྐྱེད་ཏེ། སྤྲེས་མ་ཐག་མིག་རིག་རིག་
བྱེད་ཅིང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་མདུན་ན་གནས་པ་དག་ལ་འཇུག་སྟོན་པ་དང་། ཁ་
བཟ་ཤེས་ལྷན་པོ་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་ཏེ་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར། ལུས་ཤེལ་དཀར་ལྟར་དྲངས་
ཤིང་འོད་ཟེར་འགྲོ་བ་ཞིག་སྤྲེས། དེ་མ་ཐག་ཡབ་རིན་པོ་ཆེས་འཁོར་ལོ་བཟེ་མཆོག་གི་ཤེས་
བརྗོད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་དང་པོ་མངལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡུམ་ཀྱི་མི་ལམ་དུ་གསུང་

རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་གསེར་ཆོས་མང་པོ་ཉེར་ནས་ཞལ་དུ་སོང་བ་དང་། ཤོག་བྱའི་དུག་གིས་
ཐོ་ནད་རྩིང་བ་འདིའི་སྤྱིང་དུ་ཤོག་ནས་ན་ཨ་ཡོང་སྐྱམ་བ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མི་ཡོང་ཞེས་མིས་
བ་དང་། ཡབ་ཀྱི་མནལ་ལམ་དུ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་དབེན་གནས་ཡོལ་
དཀར་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་སྐྱ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཡོད་པས་བྱིད་ལ་སྐྱ་མདུན་དུ་
ཤོག་ཟེར་(༣བ)བརྗེ་གཞོན་ཏུ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེ་དང་འགྲོགས་ནས་ཡོལ་དཀར་དུ་བྱོན་པས་
བྱག་སྒྲུའི་ནང་ན་དབུ་སྐྱ་རིལ་ལ་བཞུགས་འདུག །དེད་ཀྱིས་འདིར་མཚམས་ཤིག་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཉིད་ད་བར་མ་བྱུང་། ད་ཆོས་གསུམ་ལ་མཚམས་གྲོལ་ཡོང་བས་བཟ་གིས་སྐྱ་
ཐོར་སྒྲོལ་མ་ལ། ངའི་སྐྱམ་སྐྱར་དང་སྐྱང་བཟེད་བྱིར་ཤོག་གསུང་བ་མཛད། ཅེས་བཀའ་
ལུང་བྱོན་པ་ཅིག་མིས་གསུང་། སྐྱེ་ལ་ཁད་པ་ན་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ། ཁྱོད་ལ་བྱ་ཅིག་
སྟེ། དེ་ལ་མིང་སངས་རྒྱས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བར་ཐོགས། འདི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱར་དུ་མི་བདུབ་ཟེར་བ་ཅིག་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རབ་དུ་མ་བྱུང་གོང་གི་མིང་ཡང་དེ་ཀ་ལགས།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཅིག་ལ་ཡབ་ཆོས་རྗེ་
ཉིད་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྐྱ་བྱིས་པ་མཁས་པས་འདྲི་བ་སྐྱར་རྫོགས་
བར་བྱིས་པའི་མི་ལམ་ཡང་བྱུང་ཞེས་སྤྱིང་། དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷ་བ་སྐྱ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་
ན་ངག་ཏུ་ཏྲ་རེ་རང་འདེན་པ་ཅིག་ཡོད། དེ་ནས་གིབ་ཅུང་ཟད་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་མ་བདེ་བར་བར་
སྐབས་སུ་ཏྲ་རེ་མ་འགྱུར་བར། སྐྱ་རེ་ཞེས་འདོན་པའང་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ལོན་པའི་
སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་ཡུམ་གྱིས་བཀའ་བཀྱོན་པའི་རྣམ་པ་མཛད་པས། བྱ་ཆོང་ནི་མི་སྟོད་
བཟ་གིས་སྐྱ་ཐོ་ལ་འགྲོ། ཁང་བ་ཡང་འདི་བས་སྐྱིད་པ་ཡོད། བྱ་རམ་ཟ་འགྲོ་ཡང་ཡོད་
ཟེར། སྐྱེ་བ་བྱན་པའི་ཆོག་ཐོག་མ་དེར་འདུག །དེ་དུས་ཡང་ཡུམ་གྱིས། ལན་ཅིག་བསྐྱབ་
ཉེས་བྱས་པ་ལ་འཐབས་པས། བྱིད་རང་ང་ལ་མ་འཐབ་གསོལ་བ་ཐོབ། ང་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས་མཁན་(༧ན)མང་དུ་ཡོད། འཐབས་ན་ཕྱིག་པ་ཡོང་བར། དེ་ནས། ཁྱིད་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་མཁན་བྱུང་དོགས་མེད། འདེབས་ན་ཅི་ཅུག་བྱས་འདེབས་གསུངས་པས། དེ་
དུས། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
འདི་སྤྲུལ། ཆོགས་བཅད་ཚུམ་པའི་ཐོག་མ་ཡང་འདི་ཡིན། དེ་ལ་ཡུམ་དབྱེས་པ་ན། ཁྱིད་རང་
ལ་ཡང་ངས་བསྟོད་བ་ཅིག་ཨེ་ཚུམ་སྤྲུལ་པས། ཚུམས་དང་ཞེས་གསུང་། ཨ་མ་བྲི་ལས་བྱ་
བའི་བྲི་བྱ་མ། །ཨ་མ་བྲི་བྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཨ་མ་སྟག་ལས་རར་བའི་སྟག་རར་
མ། །ཨ་མ་སྟག་རར་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཨ་མ་དོམ་ལས་འདྲིགས་པའི་དོམ་འདྲིགས་
མ། །ཨ་མ་དོམ་འདྲིགས་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སྤྲུལ་སོ། །

དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་ཆེ་སྟོལ་ཀྱི་ལོ་མ་ལུང་བེར་བར་ཡབ་ཆོས་རྗེས་ཐོག་བྲངས་
དཔོན་སྟོབ་རྣམས་རི་སྐར་མཇོད་བཞུགས་པ་ལ། དབྱར་སོས་འབྲུག་གི་སྤྲ་ཞིག་བྱུང་བས་
ཡབ་ཀྱི་པང་ན་ཡོད་པས་མགོ་བཏེག་བྱས་ནས་བལྟས། ཡབ་ཀྱིས། ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་གསུངས་
པས། པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཆོས་གསུང་བའི་སྤྲ་འདྲ་བ་ཅིག་བྱུང་བེར། པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་
པ་ཆོས་གསུང་དུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་འོང་གསུངས་པས། སྐད་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད་དེ། འོ། བཤེས་
གཉིན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་ཆང་མར་སྟོན། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཤས་ཆར་རྗེའི་པར་སྤྲ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར།
གཞན་རྟོ་སྤྲུག་པོ་བཟོ་ལེགས་པོ་ཞིག་ལའང་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་
རྟོ་(༧བ)ཆུང་ཞིག་ལ་སྟོལ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་བཙུན་ཆུང་ཇ་ཁ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཅིག་
རྣམས་དུས་ཆུག་དུ་ཅེད་མོ་ལ་མི་འབྲལ་བར་འབྱེད། འགྲོ་བའི་ཆེ་ནའང་གོས་ཀྱི་གདང་ཁུར་
བྱས་ཏེ་འཁུར། སྟོད་སར་བྲི་ཆུང་མཐོན་པོ་བཙུགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་
འདྲིག་། དེ་རྣམས་ལ་ཆར་པོག་ན་དུ། གཞན་ཡང་རྟོ་ཆུང་མང་པོ་བསགས་ནས་ལ་ལ་ལ་སྤྲ་
མ་བྱས། གཞན་རྣམས་ལ་ག་བ་བྱས་ཏེ། ག་ཆང་མང་པོའི་བཀོད་པ་དང་། ཆོས་བཤད་ཉན་

དང་། རིགས་ལུང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཅེད་མོ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བྱིས་པ་གཞན་ཀྱི་ཅེད་མོ་
འབྲེལ་བ་གཏན་མི་བྱེད། རེས་གཅིག་ལྟར་མགོ་ལྟར་ནས་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་བསམ་མཐོ་ཅིག་
གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་སྟོན་པ་ཅིག་ཡོད། ཡང་ལོ་གསུམ་ཙམ་གྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བླ་པའི་
སྐྱེང་མོ་བྱས། དེ་དུས་ལུས་ཀྱིས་ཁྱེད་གང་ནས་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་བྱས་པས། ང་ཤི་ནས་
དབྱུ་མཛད་སངས་ཚུལ་བས་ཐག་པ་ཅིག་གིས་བཀྱིགས་བྱུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
པོ་བྱུག་བྱུག་པ་འདི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཞིག་བཞེས་ནས་ཕྱོན་ཏེ། དེ་དང་འགྲོགས་ནས་ནག་པོ་
དཔུའི་གྲུ་ལ་བྱས་ཏེ་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ལན་ཅིག་གི་ཆེ། རེས་ཐོག་མར་
དགའ་ལྡན་དུ་བྱིན། དེ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། རྩོ་པོ་ཡབ་སྐུ་མ། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་རྣམས་
ཐེབས། གསུང་ཆོས་མང་པོ་གསུང་གི་འདུག་པ་རྣམས་ཉན། དེ་ནས། བདག་འགྲོ་དོན་ལ་
གང་དུ་བྱིན་ན་ལགས་ཞུས་པས། མེ་ཏོག་པར་གཅིག་དང་། སེར་བ་དོག་པོ་གཉིས་གནང་
སྟེ། འདི་རྣམས་གང་དུ་སོང་བར་འགྲོ་དོན་གྱི་གསུང་། དེ་རྣམས་མཁའ་ལ་སྐྱུར་བས་ཡོལ་
དཀར་དུ་པར་དེ་བབས། སེར་བ་གཅིག་དབྱར་སྟོན་ཕྱོགས་(༥ན)སུ་བབས། གཅིག་མདོ་
ཁམས་ཕྱོགས་སུ་བབས་ཞེས་གྲང་སྒྲིལ་བར་གྲགས། བྱིས་ཆོས་རྗེ་རབ་འབྱམས་པ་སྟོན་
ལམ་དཔལ་གྱིས་གྲང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསུང་སྟེ་ཡིད་བཟན་ཡོད་མེད་ནི་ཆ་མེད། ཡང་སྟེལ་
དུ་རི་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་རུབ་ཅིག་སྟོན་ལ་གྲང་རྩལ་དང་འཇིགས་སྐྱབ་གི་ངང་ནས་ཡབ་ཀྱི་
སྐྱུ་པག་ཏུ་ཉལ་བའི་ཆེ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཅི་འདུག་གསུང་། བརྗེ་རས་ཆམ་དང་སག་ཐེབ་
ཕྱོན་པ་ཅིག་གིས་ངའི་རྒྱང་པ་ནས་འཐེན་གྱིན་འདུག་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ་དེའི་ལ་ཆེབས་
ཏེ་ཕྱོན་ནས་དེའི་ལས་བབས་ཏེ་ཁོའི་ལག་པ་ལ་བེ་ཅོན་བརྒྱབ་པས་ཁོ་ལག་པ་ན་ནས་ལྟར་
ལྟར་བྱེད་ཅིང་བློས་སོང་། ལར་ཡང་། ང་དང་པོ་དཔེ་ཆ་ལྟ་ཅ་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གཡུ་འཕྲེང་
ཅན་འདི་ཡང་འོངས་ཏེ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཅིག་ཡོད་ཟེར། དེའི་སང་ཉིན་ཉུག་ནས་འབྲུལ་པ་
མང་པོ་ཅིག་བྱུང་བས་དེའི་ལྷས་སུ་གོ། དེ་དག་གི་ཆེ་ཆེ་རབས་སྒྲ་མའི་གནས་ཚུལ་བླ་པ་

ལ། ངའི་མའི་མིང་ལ་ཨ་ཅེ་བུ་འབྲེན་ཟེར། ང་རང་གི་མིང་ལ་བསྐྱོདོ་རྗེ་ཟེར་བ་དང་། རི་ལ་
རྩོ་བོ་བཟང་ར་ཟེར་བ་ཡོད།

གཤམ་ཡང་རྒྱབ་བཞི་སྐོར་དོ་དང་། ཅེ་མོ་སྦྱང་རི་ཞེས་བྲ་བ་ཡོད། ཅེས་སོགས་མང་དུ་
སྦྱས་སྦྱང་སྟེ། ཐམས་ཅད་བྱིས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། དེའི་ཆེ་ཏྲ་ནག་ཕུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡོད་པ་འདུག་ཟེར་བའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཆོས་རྗེ་ཆོས་འབྱོར་བའི་
མནལ་ལམ་དུ་རེ་མིག་བརྒྱ་ཅམ་ཞིག་གི་ནང་ཐམས་ཅད་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་
ཡིན་ཟེར་བ་རེ་འདུག། དབྱས་ཀྱི་རེ་མིག་དེ་ན་སྦྱལ་སྦྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་ཅིག་
འདུག་པའི་མནལ་(༥བ)ལམ་དང་། ཡང་ལན་ཅིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱོན་ནས། ངས་
བྱམས་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་འབྲ་བ་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་
བའི་མནལ་ལམ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྦྱལ་སྦྱུ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གང་ན་བཞུགས་པ་
དེའི་བྱང་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་གིས་ཁྱེད་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱེད་ལ། །གན་
སྟོས། གསོལ་ང། རྒྱན་འབྲུམ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བྱུང་བ་ལ། ཡབ་ཀྱིས་
ཁྱེད་ལ་ན་མཛད་པར་བཅུམས་པས། ཁྱེད་ལ་ན་ང་རང་གིས་བྱེད་ཟེར་ནས། ལྷ་མ་དེའི་བྱང་
དུ། ཁྱེད་ལ། གན་སྟོས་གན་འབྲུ། གན་ང་སྤར་གནང་བ་ཐུགས་ལ་བཏགས། ད་དུང་གནང་
བ་ཁྱེད་པའི་ཁྱེད་ལ་ན་ཡང་བྱས་འདུག། དེའི་ཆེ་གསོལ་དཔོན་སྟོལ་མས་སྐྱད་ཅ་ཆོར་ནས་
མཛལ་དུ་འབྱོ་དགོས་སྟམ་ནས། དེ་རུབ་མི་ལམ་བསྐྱུགས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པའི་སྐྱ་ཅིག་གྲགས་པ་མིས། སང་ནམ་ལངས་ནས་སྤར་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དཔོན་ཡིག་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དང་འབྲོགས་ཏེ་སྟོ་རྩར་
དོན་པ་ན་བསམས་འབྲུབ་ཅེའི་ཆ་དུང་བཏང་བ་དང་འགྲིག། དེ་ནས་སའི་རྩོད་དུ་སྟེབ་པ་ན་
ས་པ་ནང་པས། རྗེ་རྗེ་གདན་ན་རྗེའི་ལུགས་སྐྱ་ཅིག་བཞེངས་པའི་ལུགས་གཏོང་བའི་སྐབས་
ན་ཡོད། དེ་རིང་ལ་འདི་ཁར་ཐེན་ལ་བཞུགས་གསུང་བ་ལ། དེ་མ་ཐག་རྗེ་རྗེ་གདན་གཟིམས་

ཁང་སྟེང་དུ་དར་འཕྱར་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱང་ལེགས།
ལུགས་ལེགས་པར་ཐག་ཚད་ཟེར་ནས་དེ་མ་ཐག་ཕྱིན་པས། སྒྲོལ་མས་ཡོངས་པ་ཨེ་ཡིན།
ཁྱོད་ལ་སྒྲོལ་དཔོན་རྣམ་པས་བྱམས་པོ་ཨེ་བྱས་(༤ན)ཞེས་དེས། འོ་ན་དེའི་འགམ་གྱི་དེ་
གང་ཡིན་དེས་པས། དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་འདུག །ཅི་ཁུམས་རྒྱང་ལག་ཟེར། དེ་ནས་
བཟོ་བོ་དང་གལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་འཛ་སྒྲུ་ལའི་རྗེས་གནང་བྱེད་ཟེར་ནས། ར་འཕྱར་
བའི་དཀར་ཡོལ་གངས་རྒྱལ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྟེར་མའི་ནང་དུ་གཏོར་མའི་ཆབ་ལ་བཞག་
སྟེ། གསོལ་དཔོན་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ལ་བཞག་ནས། འཛ་སྒྲུ་ལ་ཁས་ལོང་
ཞིག །ཅེས་དབང་བསྐྱར། གཅིག་གི་མགོ་བོར་འཛ་སྒྲུ་ལ་ར་ལེ་རྒྱ་ཡེ་སྒྲུ། ཞེས་དབང་
བསྐྱར། གསོལ་དཔོན་དགའ་ཞིང་དད་ནས་མཆི་མ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་འདོན་ཞིང་འདུག །གཞན་
ཡང་ན་ཆོད་དེ་དག་གི་ཆེ་མཆོན་མོ་དང་ཉིན་མོའང་མིག་ཚུམ་བྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྣམ་པ་སོགས་སྤང་བ་ལ། འདི་འཆར་འདི་མི་འཆར་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲ་
ཆོགས་ཤིག་འཆར། དེས་འགའ་དེས་སྒྲག་པའི་རྒྱུན་ཡང་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད།

འོ་བདུན་ལོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་ཡུམ་མ་གཅིག་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མོ་ཞེས་
བྱ་བ། དགྲང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་ནས་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པའི་བར་དུ་བྱུག་སྒྲོ་འདག་སྐྱར་དང་། དེ་
མི་འབབ་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་ལ་བསྐྱེལ། ལན་ཅིག་སྐྱེན་འགྲིབས་པ་ལའང་འཕགས་པའི་
ཐུགས་རྗེས་འབྱེད་མ་དགོས་པར་རང་བྱེ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ། ཞི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོལ་ལ་
ཡོང་བ་ཡིན་ཟེར་ཆུ་སེར་གྱི་མཉེལ་གཞི་ཤིག་ནད་དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱང་བ་ན། ཡབ་ཆོས་
རྗེའི་བྱང་ཡང་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ལ་ཤེས་ས། དེའི་ཆེ་ང་ལ། རྩ་མོའི་བྱ་ཤིས་
སྐྱེན་པོ་བ། བྱེད་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྩ་མོ་ལ་ལུས་འདི་འདྲ་ལ་མ་ཆགས་པར་
མཁའ་སྐྱོད་དུ་(༤བ)སོང་གསུང་སྒྲུལ་མ་མཛོད་ཟེར་བ་དང་། མ་གཅིག་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མོ་
ནི། །མཁའ་སྐྱོད་གནས་སུ་ཐེགས་ཅ་ན། །ཆེབས་སུ་སེང་གོ་དཀར་མོ་ཆེབས། །ཆེབས་

སྒྲ་མཁའ་འགོ་སྒྲེ་ལྷས་ཁིད། །དར་ལམ་དཀར་པོ་ན་ར་ར། །ནམ་མཁའ་འཇའ་དང་འོད་གྱིས་
ཁེངས། །འཁོར་དུ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་བསྐྱར། །མཁའ་སྐྱོད་གནས་སུ་ཕེབས་ཅོན། །དམ་
པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། །ཆོས་ནི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོས་ཉན། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཐོགས་མེད་དུ་བརྩམས་པས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པ་ན། ཡང་ལོག་གཞོན་འདི་
ལྟར་བྱས་ཏེ། ཏ་ར་ཏུ་བྱ་ན་ར་ར། ཁྲག་ཚུ་ནག་ཚུ་ཉིལ་ལི་ལི། །ཤིག་དང་སྔོ་མའི་བན་གོང་
ཆགས། །ས་པའི་ནད་ངན་ཐམས་ཅད་འདུས། །འཆི་འདྲེ་མེད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
སྒྲས་པས་ཐམས་ཅད་བཞད་མོ་མཛད། བྱིས་གཤེགས་པ་ན་གོང་གི་བསྐྱོད་པ་དང་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་མཐུན་པའི་གོངས་ཏྲགས་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས།

ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ན་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་མང་ཇ་ཞུ་བ་དང་བཅས་རབ་བྱུང་ལ་འགོ་
བའི་གའས་བྱས། དེའི་ཆེ་དགོངས་ཇ་ཅིག་གི་མཐུག་ཏུ་མེ་སྒྲེ་བ་ན། ས་རི་དཀའ་བཞི་པ་
ཟེར་བའི་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་སྒྲོ་བ་མ་ཞིག་གིས། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ནག་པོ་ནི། །ཟེར་བ་ལ། ངས།
ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་འཛིགས་པའི་གཟུགས། །ཞེས་དེའི་ལྷག་མ་བཏོན་པས། དེ་ལ་
ཆོས་སྐྱོང་འདི་འདྲའི་ཆན་ཡོད་པ་ཡིན། ཆོས་སྐྱོང་མོ་རེང་མོ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་
ཟེར་བས། ངའི་ཆོས་སྐྱོང་མོ་རེང་མོ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག །ང་དེའི་
བསྐྱོད་པ་ཞིག་ཚུམ་པ་ཡིན། ཁྱེད་རང་སྒྲག་ཤོག་གའས་གྱིས་(འན)ཟེར་ནས་བྱས་འབྲལ་
དུ། རི་རབ་ལྷན་པོའི་གདན་སྟེང་ན། །ཁྲ་ལས་བྱུང་བའི་ནག་མོ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱོད་
པ་འདི་ཐོགས་མེད་དུ་བརྩམས།

ལོ་ལྔ་བྱག་ནས་བཟུང་སྟེ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཚུམ་པ་ལ་བསམ་མཐོ་
གཏོང་མི་དགོས་པར་ཐོགས་མེད་དུ་འོང་བ་ཅིག་ཡོད། དེའི་ཆེ་ལན་ཅིག་ཆེ་ལམ་ན་ལག་པ་
གཉིས་སུ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་ཐོགས། དེས་གཤོག་པ་བྱས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་
ནས་རི་བོ་བོ་ཏ་ལ་ཡིན་ཟེར་བ་ཅིག་གི་ཚེ་མོར་བྱིན། དེར་སྒྲེབ་དུས་རི་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་

འདུག །དེའི་སྤྱིང་ན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་པོ་བྲང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲིམ་བསྐྱར་གི་
ནམ་པ་ཅན་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་དུ་ཞུགས། གཙེ་པོ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་བཞུགས་འདུག་
པའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་པས་སྤྲུགས་འཁོར་གྱི་ཤར་ཅིབས་ཀྱི་ཐད་དེར་སྡོད་གསུང་། ང་ལ་གསེར་
གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིག་གནང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ལའང་གསེར་དང་དདུལ་
སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུགས་པའི་འཁོར་ལོ་རེ་གནང་གིན་འདུག །འཁོར་ལོ་དེ་ཁྱེར་བས་
ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བུས་པ་ཞིག་བྱུང་། རི་རབ་ཀྱི་སྤྱིང་ན་རིན་པོ་ཆེ་མང་
པོ་འདུག་པ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོར་ཏེ། འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་
ལ་པན་ཐོགས་པར་བྱུང་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་ཞིག་ཆིས། གཉིད་སང་དུས་ལྷག་
པར་ཡང་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཨ་མ་ལ་བཤད། དེ་ལ་དཔགས་ན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་
ལ་ཡི་དམ་བྱས་ན་ལས་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་འདྲ་སྟམ་པ་ཞིག་ཤར། དེ་ནས་ཡབ་ཆོས་
རྗེའི་བྱང་དང་བཅས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕྱིན། དགེ་འདུན་ལ་མང་(༧༧)ཇ་ཞུས། འདུ་ཁང་
མཆོད་ཁང་ནམས་མཇམ་བ་ན་འདུ་ཁང་དུ་སླེབ་མ་ཁད་ཁྱི་བར་འཛོགས། ཞང་པ་བརྒྱུད་ས་
བསྐྱམས་ཡོད་པ་བྱས། ང་དང་པོ་ཆོས་འཆད་དུས་སྡོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་
ཡིན་ཟེར་སྒྲིམ་འདུག །

གཞན་ཡང་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་མི་ལྟས་པར་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་བ་དང་། གནས་
བརྟན་དགེ་འདུན་སྤྱད་བྱངས་ཟེར་བ་སོགས་སྤར་གྱི་ག་བུ་སློབ་རྟིང་པ་མང་པོ་ངོ་ཤེས་པ་
དང་། བདག་མོ་ཆེ་རིང་མས་སྤུལ་བའི་མཛོ་མོ་རྒན་མོ་ཞིག་ལ། མཛོ་མོ་འདི་ད་རུང་མ་ཤི་
པ་འདུག་ཅེས་སྒྲིམ་པ་སོགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་སྤྱེས། འོན་ཀྱང་མཁན་
སློབ་སོགས་གང་ལ་འཆོལ་མ་དན་པ་ལ་བརྟེན་རབ་བྱུང་དེ་དུས་སྟབས་མ་འགྲིག་པར་རྟོ་
རྟེན་གདན་རང་དུ་ལོག །སྟོག་དང་ཡིག་སོགས་ནི་སློབ་པའི་ཚུལ་བ་མ་བྱས་པར་རང་བབས་
སུ་ཤེས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡབ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ནག་བེལ་

གསུམ། འདིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ། ཞེ་དགུ་མ། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱར། མགོན་པོའི་
རྗེས་གནང་། དག་ལྡན་པ་ལ་གྲགས་པ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། འངས་སྐྱར་རང་གི་དེ་ལ་མི་
ཐེ་བ་བྱུ་མ་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། གྲུ་མ། ཆོས་བདག་ཆེན་པོ་ཨ་མྱོ་ར་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྣམ་སྤྲས་སྐྱོར། དཔལ་ལྡན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ། ཆོས་
སྐྱོང་བཅུ་ཅེ་ལྷུ་མ་ལྷན་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་སྐྱོར་གྱི་རྗེས་གནང་། ཡིག་ཅ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་སོགས་
དང་། རྒྱ་རོ་ནི་གྲུའི་ཆོས་བྱུག་གི་འཁྲིད། དྲགས་འངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱོར་མང་པོ་དང་།
སྤྱ་ཁ་ཆོས་བྱུག །ཞེ་བྱེད་བརྒྱད་པ་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐྱོར། བྱེད་པར་བརྒྱད་པ་ཕྱི་
མའི་དབང་། རྗེས་(༡༣)གནང་། གདམས་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། ལྷ་རྒྱན་བསྟེན་སྦྱར་གྱི་
སྐྱོར། སྐྱོང་ལུལ་ཟབ་དོན་སྐྱོར། པོ་ཏྲ་བའི་དཔེ་ཆོས་སྐྱོར་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། གཞན་
ཡང་དབང་ལུང་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞུས་ཤིང་། བྱེད་པར་མགོན་པོ་རྗེས་གནང་བར་
ཆད་ཀུན་སེལ་དང་། ཆེ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ། ལྷ་དགུ་མ། འཆི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ནི་བརྒྱ་ཆར་
མང་པོ་དང་། ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་ཁོས་པའི་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་སྐྱོར་ཆར་མ་
དང་། འངས་ལུགས་ཀྱི་ཏྲ་མགིན། རྒྱ་རོ་མཁའ་སྐྱོང་གྱི་ཆོས་སྐྱོར། འཇམ་དབྱངས་ནག་པོ།
འཕེར་སྤང་། འཕེར་སྤྱོད་སྐྱོར་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གདོང་ཅན་གྱི་སྐྱོར་སོགས་ས་སྤྱོད་པའི་
ཟབ་ཆོས་སྐྱོར་མང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བྱ། ཕྱག་དོར་གཏུམ་པོ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཕྱག་དོར་
གྱི་རྗེས་གནང་། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་དབང་། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་རྗེས་གནང་། བཅུ་
གཅིག་ཞལ་གྱི་ཆོས་སྐྱོར། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་སྤྲས་པའི་བཀའ་འབྲུམ། བ་ཁྱོད་ཀུན་བཟང་དང་
ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་པའི་བཀའ་འབྲུམ། ཡང་དགོན་པའི་རི་ཆོས་སྐྱོར་བྱུ་མ། འབྲུ་རུ་ཞི་བྲག་
སོགས་མདོར་ན་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་མན་ངག་རི་སྟེང་ཅིག་ཞུས་ཤིང་གོང་བྱ་སྟོས་པའི་
ཆོས་སྐྱོང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་ཏྲོགས་བསྐྱང་གསོ་བསྟོད་པ་ཆོ་གའི་ཆ་ལག་རྣམས་དཔེ་ཆ་ལ་
གཏན་འཛིན་མ་སྤྱོད་ཞིང་། ཡབ་ཆོས་རྗེའི་ཐུགས་དམ་ཕྱག་ཕྱི་ལ་བསྟེན་པས་རང་ལུགས་

ཀྲིས་ཤེས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ལོ་དགུ་ལོན་པའི་ཆེ་གྲུ་གོ་བདག་པོ་སློ་བཟང་རབ་བརྟན་པ་
གཙང་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་ཀྱུ་མུ་ད་ཡི་ཆལ། །(༡༧)ལེགས་པར་རྒྱས་མཛད་
བཅོ་ལྔ་ཡི། །རྒྱ་བ་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ། །ཐུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས། །དེ་
ཆེ་གངས་ཅན་བསྟན་པ་ཡི། །ཀྱུ་མུ་ད་ལུས་པ་མ་བཟོད་ནས། །མཁུན་བཙུང་འོད་དཀར་
དང་ལྗན་པའི། །སྤར་ཡང་རྒྱ་བ་གསར་པ་ཆེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟན་འགྲུག་ཕྱག་རྟགས་
གནང་བྱུང་བ་ལ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱུ་ལན་ཡང་ཆེགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པ་ལྟལ། དེ་
དུས་གྲུ་གོ་བདག་པོ་བ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་ཞལ་བཞི་བ་འདི་ཅུང་མི་དགེས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཆོ་
འབྲུལ་དུ་མ་ཉམས་སྤང་མཛོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་བྱུང་། གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱོང་འདི་ལ་གཏོར་
མ་འབྲུལ་དགོས་པའི་སྐྱལ་མ་ཆོས་སྐྱོང་རང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་བས། ཡབ་ཆོས་
རྗེས་དེ་གོང་ཆོས་སྐྱོང་འདིའི་རྗེས་གནང་མ་གསན་འདུག་ཀྱང་འབྲུལ་དུ་གསན་པ་སོགས་
མཛད་ནས་གནང་བ་ཡིན། ལོ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱབ་ཅིག་སྟོད་ལ་ཆེགས་བཅད་མང་པོ་ཐོགས་མེད་
དུ་བརྩམས། ཡི་གེར་མ་འཁོད། མོ་རངས། རྒྱལ་མཆོན་ཏོག་གི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་འདི་རྣམས་སྤྲས་པ། ཁུན་མར་སྤར་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་སུ་
མཛད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་རབ་དུ་མ་བྱུང་བའི་བྲིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀྱན་སྐྱོད་དུ་གདལ། །

ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ཆེ་བཟུ་ཤེས་ལྷན་པོ་བ་རྣམས་བཀའ་བཀྲོས་ཏེ་སྤྱི་སོ་ནས་གསོལ་
དཔོན་སྟོལ་མ་དང་དཀའ་བཅུ་བ་རྟོར་རྒྱལ། དཀྱིལ་ཁང་ནས་ཆོས་མཛད་རྒྱལ་བ། མོས་
བསམ་སྤྲིང་ནས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་། ཤར་ཅེ་ནས་ཆོས་མཛད་ཁ་རག་པ་རྣམས་
གདན་འདྲེན་ལ་མངགས་ནས་དེ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་བཟུ་ཤེས་ལྷན་པོར་ཡོངས། (༤ན)
རྟོ་ལོ་རྟོར་རྒྱ་བྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
པའི་དུས་ཆེན་ལ་སྐྱོ་བཅད་དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་བྲངས། པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་
བྱུང་དུ་དགེ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྲངས། མིང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་ཞེས་

བྱ་བར་བཏགས། དེ་ནས་ལོ་དེའི་དགུན་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
ལྷག་གི་རྣམ་འབྲུལ། དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ། བདག་གི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་
གནས་སྤྱིང་པ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཅེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་
རྟ་སྟོ་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་བཞེད་ནས་ཐེགས་པས་རུང་ཟད་སྐབས་མ་འགྲིག་པར་བྱུང་ཕེབས་པ་
བཟ་ཤེས་ལྷན་པོར་གདན་བྲངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁན་པོ། བཤ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་
བྱང་གིས་སྟོབ་དཔོན། དབུ་མཛད་སངས་ཚུལ་བས་དུས་གོ་བ་མཛད་དེ་དགོ་འདུན་གངས་
ཆང་བའི་དབུས་སུ་དགོ་ཚུལ་གི་སྟོན་པ་སྤངས། གནས་སྤྱིང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་
བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་། མགོན་པོ་སྤྱིང་ལྷགས་འཕྲོ་བ་དང་བཅས་པ་ལྷས། དེ་ནས་བཟུང་
སྟེ་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་བཟུང་སྟེ་རྒྱགས་ཆང་བར་ཆོས་རྗེ་ལ་ལྷུལ། ཆོས་རྗེའི་བྱང་
དུ་བསྐྱས་པའི་ཐེན་ཐུན་ཐུན་མོང་བ་རྟགས་རིགས་སྟོ་རིགས་སོགས་སྐྱུར་ཆོས་བྱས་ཏེ་ཉན།
མཁའ་འགྲོ་མ་སང་གདོང་ཅན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་བསྐྱས་ལུང་ཞིག་ཀྱང་ལྷས། དེ་ནས་
དེའི་དབྱར་བཤ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོས་གདན་ས་བཞག་ནས་ཀུན་སྤངས་མཛད། སྟོན་
ལ་བབ་པ་ན་བཤ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་གདན་སར་ཕེབས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་(༥བ)དུ་ཐོག་མར་
རྗེ་ནས་བརྒྱད་པའི་མགོན་པོ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱི་རྗེས་གནང་ལྷས། དེ་ནས་དབྱིད་སྐར་
ཐང་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་པོའི་དབང་ཆོག་དབང་གོང་མ་དང་བཅས་པ། བདག་པོ་ཆེན་
པོའི་དབང་མ་གཏོགས་ཆང་བར་ལྷས།

གཞན་ཡང་མགོན་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་རྗེས་གནང་། ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་།
སྤྲུགས་རིམ། བདེ་མཆོག་རྒྱད། རྟེན་ཆེན་དང་བཅས་པ། བཏག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་མཁས་གྲུབ་
ཆོས་རྗེའི་རྟེན་གྲང་བཅས་པ། དཔལ་གྱི་རྩོད་རྗེའི་བསྐྱེད་རྩོགས་སྤྱིན་སྟེག་སོགས་སྤྲུགས་
ཕྱོགས་དུ་མ་དང་། བཀའ་གདམས་སྤྲུགས་བཅ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། རྩོད་པོའི་ལམ་ཡིག་
རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས། ཆོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅུ་པལ་ཆེ་བའི་ལུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་

མཁས་གྲུབ་ཤེ། ཚོས་རྗེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་པ། ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ། འདུལ་འཛིན་
སྒོ་གྲོས་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་། དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་སོགས་མང་
པོ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དཀྱུས་ལ་གསུངས་པའི་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་མཛུབ་འཁྲིད་ཅུ་མ་མ་
གཉི་གས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཙེ་གཞག་རང་ནི་འདོད་པ་བཞིན་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་
ལོན་པའི་སྟོན། དེ་གོང་རྗེས་གནང་ཡབ་ཚས་རྗེའི་བྱང་དུ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྐྱབ་
སྐྱོར་གྱི་ལུང་ཞུས་ནས་བསྟེན་པ་ཞིག་བྱས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཚན་མ་བྱུང་པར་
ཅན་བྱུང་། དེ་དུས་འཛིན་ཡངས་པ་ཞིག་ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་པས་བྱིན་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས།
རྩི་པོའི་བསྟོད་པ་སྤྲུལ་ཅུ་པ་འདི་སྤར་མཐོང་མ་སྤྱོད་པ་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱེད་པས་སྒོ་ལ་
ཟེན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་ཆངས་པའི་(༡༠ན)ཅོད་པན་མ་
དང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བསྟོད་པ་འཆི་མེད་གྲུབ་པ་གཉིས་སྤྲུགས་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ཅུ་མ་
འདུག་པ་ཅུང་ཇ་འདེབས་ཅིག་གི་རིང་ལ་ཤིན་དུ་བྱང་བར་སྒོ་ལ་ཟེན། དེ་བཞིན་དུ་ཤོ་ལོ་ཀ་
རེ་རེ་དཀའ་སྤྲོ་ཅི་ཡིན་ཡང་སྤྲོ་ག་ཐེབས་རེ་ལ་མི་ཟེན་པ་མེད་པ་བྱུང་བས་སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་
དང་། ཚོས་རྗེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་བའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ཀ་སྒོ་ལ་པལ་ཆེར་བཟུང་ནས་དགྲུག་
ཚོས་དང་པོ་ལ་བསྐྱུས་གྲ་བྱས། གཉིས་པ་ལ་རིགས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱེད་པས། དེ་དུས་ངེད་རང་གི་
རྟོག་པ་ལ། ཁོང་རྒྱ་བོ་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བཙེ་གཞག་ཉན་པའི་བཤད་པ་བཟོ་སྐྱེད་སོགས་
གང་ས་ནས་ཡང་དག་ཡོད། ངེད་རང་དཔེ་ཆ་རང་ལ་བརྟེན་པར་སོང་བས་རྩི་ཐོག་པ་ཅིག་མི་
ཡོང་སྟུམ་པའི་ཞུས་པོ་རང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་བོ་རྣམས་ལ་གཞུང་གི་སྤྱིར་བ་དང་འཕྲོད་ལོན་ཅུ་མ་
རེ་དང་། བཟོ་སྐྱེད་ཟེར་རེ་བ་རེ་མིན་པ་མི་འདུག་པས་སྟོབས་པ་སྤྱིས་ཉེ་དབྱིད་ཚོས་དང་པོ་
ལ་རིགས་འབྲིང་བྱས། དེར་ཡང་རྒྱ་བོ་རྣམས་ལས་ངེད་རང་བཤད་པ་སོགས་གང་ས་ནས་
སྤྲུག་པ་འདུག་པ་དང་། ཚོས་ཐོག་གསུམ་ལ་རིགས་ཆེན་བྱས་ཟེར་བ་ཅིག་ཡོང་བ་འདུག་
སྟུམ་པའི་སྤང་ཤས་དང་སྤྲུགས་དབྱིད་ཚོས་གཉིས་པ་ལ་རིགས་ཆེན་ལ་སྤྲིག་པ་ཅུ་མ་བྱས།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་ངོ་ཚུན་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་གྲ་འགྲིམས།

དེ་ནས་རང་སྒོ་གང་འགོ་གྲ་ཆང་བྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བཞིན་བལྟས། བྱད་པར་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་ལས་འགྲེལ་ཡོད་ཆོད་འདུག་པས་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་པར་ཕྱིན་འགྲེལ་བྱར་བཀོལ་སོགས་གྲ་པ་འགའི་ལག་ན་འདུག་པ་མཐོང་བས་སྟོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབབ་པར་བྱུང་(༡༠བ)སྟེ་སྟོ་ལ་བཟུང་ནས་ལུང་ཆེན་རང་ལ་བསྒྲིགས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབྱར་དབྱ་མའི་སྒྲིགས་དང་། དབྱུན་དབྱིད་པར་ཆད་སྟེལ་གྱིན་བྱས། ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆོ་སྟན་དག་ལ་སྟོའི་སྤང་བ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བ་བཙུང་ཁ་པའི་བསྟོད་པ་ལེགས་པ་དེ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་མངོན་ཉིགས་བསྐྱང་གསོ་རྒྱུ་བ་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་དཀར་སེར་དབྱངས་ཅན་མ་སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དུ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རང་རང་གི་སྤྱལ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་དང་སྦྱར་བའི་སྒྲ་མ་མང་པོའི་བསྟོད་པ་གསོལ་འདེབས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་བཅུམས། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་བདུན་འགོ་བའི་བྱི་བ་ལའི་ཉོར་རྩ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་བ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་གནས་ཉིང་ནས་ཆོས་ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོས་བདག་རྒྱུན་མཇེད་དེ་གནས་ཉིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་ཤེབས། དེར་ཆོས་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་བར་བཞུགས། ཞལ་སྤྱ་ནས་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོགས་པ་ལ་ཐེ་ཉིད་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསུངས། སྟོས་སུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཆེག་བརྒྱད་སྟོལ་དཀར་སྤྱན་བདུན་མའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཁྱུས། དེ་དུས་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསང་དུ་བཞེངས་པའི་གོས་སྤྱ་ཆེན་མོ་ཆོགས་པ་ལ་གཟིགས་མོ་གནང་། སྤྱ་སེར་གྱི་ཁྲིམ་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་པ་ལ་བྲག་དབང་ཁྱུ་མཁན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱ་ངལ་དོགས་ཞལ་སྤྱ་ནས་པཎ་ཆེན་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་བསྐྱངས་པ་ལས་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱུ་མི་ཐམས་ཅད་ངའི་ཕྱོགས་སུ་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱུ་བ་ལ་ཁྱར་ཏེ་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་སྤྱ་ནས་པཎ་ཆེན་བཞག་ནས་ང་བསྐྱང་(༡༡ན)དགོས་པ་བྱུང་། དེ་ལའང་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱི་ཉེ་

གནས་ནམས་ཡིད་ལྷན་རྒྱ་ཅན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཕྱིར་ལམ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་སློབ་
དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྲངས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་བྱས།
ཆོས་ལུང་ཡང་མང་དུ་བཤད། འབྲོང་ཅེར་ཆོས་རྗེ་ཆོས་སློབ་དང་། རང་སོ་ཆེ་དབང་བས་
ཉ་འཁྲིད་དང་ལྷ་རྒྱན་བསྟེན་སྦྱབ། ཉི་གུའི་ཆོས་དུག་གི་འཁྲིད་སོགས་མང་དུ་གསན།
གདུལ་བྱ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་མན་ལུང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱ་ཆེན་
ཆོས་རྗེ་མན་ལུང་པས་གདན་བྲངས། དེར་ཡང་ལྷ་རྒྱན་བསྟེན་སྦྱབ། ཉ་མགོན་གསང་སྦྱབ་
ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་གསན། ཞབས་ཏོག་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མདོར་ན་ཉང་སྟོད་ཕྱོགས་
སུ་གདུལ་བྱ་ས་ལྷར་ལ་སོང་། གཙོ་བོར་དེས་རྒྱུན་བྱས། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྟོད་དུས་
ཀྱང་གྲ་བ་སློབ་གཉེར་བ་རེས་ཀྱང་ཇ་འདེབས་རེ་ལས་མ་འབྱོར་ཀྱང་བྲངས། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉེ་གནས་རྣམས་སྤག་དོག་པ་དང་། སྤར་ཐང་མཁན་ཆེན་ཤེར་རྒྱལ་བར་བྱགས་པ་དེ་
ངེད་ཀྱི་ཡབ་ཆོས་རྗེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་མཉེས་པས། མི་དེའི་བྱ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་
མི་འོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་པཎ་ཆེན་ཡང་གནང་དཀར་གཏད་དེ།
ང་རང་གི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་
སྟོན་ནས་བསྟེན་ཚུལ་དུས་དེང་སང་མི་ལ་རས་པ་དང་འབྲོམ་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞེན་བྱས་སྟམ་
པ་ཡོད་ནའང་། ཐུགས་ཅུང་བད་མ་མཉེས་པའི་ཚུལ་སྟོན་གྱིན་འདུག་པས་བཟ་ཤིས་ལྷན་
པོར་སྟོད་རིང་ལའང་ཐུགས་ལ་ཐོག་དོགས་ཤིང་སྟག་བྱ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཀྱང་
(༡༡བ)བཀའ་བཏེན། དེ་ཞིག་བསྟན་ན་མི་ལེགས་པའི་ཞལ་ལྷ་བྱུང་བས། སྤར་གནས་རྟིང་
དུ་ཆོས་བར་ལ་འབྲོ་དུས་མི་ལམ་དུ་བྱད་མེད་ཞིག་གིས། སྟེགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་པོའི་
བར་ཆད་འབྱུང་། ཉ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཐེར་ལྷང་བ་ཅིག་བྱུང་ནའང་། ཉ་མགོན་ཀྱི་བསྟེན་སྦྱབ་
སོགས་ཀྱང་འདོད་པ་བཞེན་མ་བྱུང་། དེ་དུས་ཞལ་སྤྲ་ནས་པཎ་ཆེན་རང་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་
བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་དང་མནལ་ལམ་དུ་ཤར་བ་སོགས་རྗེ་སྟོད་ཅིག་

བྱུང་འདུག་པས། རྫོད་ཡུན་རིངས་ན་རྒྱལ་པོའི་བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ངེད་རང་
ལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྲུགས་ཁྲིལ་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་འབྲས་བུ་ལས་པ་ཤར་བ་དང་། སྤར་ནས་ཀྱང་
ཆོས་རྗེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་བས་དབྱུས་སྤྲུགས་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཡོང་དགོས་པའི་སྤྲུག་ཐམ་རིམ་
པར་ཐེབས། རང་ཉིད་ཀྱང་འགྲོ་འདོད་ཆེར་ཡོད་ནའང་། དེ་དུས་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་
མ་བཟང་། ད་འགྲོ་དགོས་པ་འདུག་སྟེ་པ་ཤར་ཏེ། རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་དགོངས་པ་ཁྱུས། ཆས་
ཀ་རྫོང་དར་གནང་། ཞལ་སྤྲོ་ནས་པཎ་ཆེན་བྱང་དུ་སྤྱི་སྤྲུག་ཅིག་འབྲུལ་བར་ཡོངས་ཨེ་ཆོག་
ཁྱེ་བའི་ཁྱེ་བ་ནན་གྱིས་སྤུལ་ནའང་མ་སྟོན་པས་སྟོན་ལས་སུ་གོ་སྟེ། སྤྲུག་ལོ་ལྷ་བ་གཉིས་
པའི་ནང་དུ་བཀ་ཤིས་སྤུལ་པོ་ནས་བཏེག། །སྤང་སྤུ་ནས་ཏྲ་བེལ་སྟེལ་མི་སོགས་ཀྱི་མཐུན་
རྒྱུན་མཛད་དེ། རྒྱུན་པའི་ཉེ་གནས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་དང་། རབ་འབྲུམས་པ་དར་མ་སྤྱི་
ལ་ཁྲིད་དེ་འབྲས་སྤངས་སུ་སྟེབ། འཇམ་དབྲངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་
འོལ་སྤར་ཐེགས། སྤྱིར་ཐེབས་པ་དང་འགྲིག། །བསུ་བ་དང་གདན་བཙོས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་
ལེགས་པར་སྟོག་པ་མཛད། དེའི་ཆེ་བྱུ་སྤྲུགས་ནས་ཉི་(༡༣ན)མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་
སོགས་མནལ་ལམ་ངོ་མཆར་བའང་བྱུང་འདུག། །དེ་དགོངས་དོ་བྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་
པས་འབྲས་སྤངས་གཟིམས་ཁང་རང་དུ་ཉོལ་གསུངས་ནས་ཉལ། སྤྱིས་གདན་སར་སྟེབ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ། །དེར་རྩ་ཤིས་འཇུག་གི་བཤའ་པ་མཚུབ་འཁྲིད་དང་བཅས་པ་ཁྱུས།
དེ་དུས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་ཀ་དེ་ཡང་བཙུམས།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་པར་ཆད། འདུལ་མཛོད། མདོན་པ་གོང་
འོག། །མདོ་སྤེ་རྒྱ། རྒྱུད་སྒྲ་མ། འབྲེད་རྣམ་གཉིས། ཆད་མ་མདོ། བྲང་ངས་རྣམ་འབྲེད་
སོགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མའི་བཤའ་པ་མཚུབ་འཁྲིད་དང་བཅས་པ། རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་
ཀྱི་བཀའ་འབྲུམ། རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཆུང་། འཇམ་དབྲངས་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར། རྗེ་བཙུན་
མི་ལའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ཡུང་མང་པོ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་ཁྱུས་ཏེ། འགྲེལ་བ་སློན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། རྒྱད་ཀྱི་མཛུབ་འཁྲིད།
རིམ་ལྔ་གསལ་སློན། གདན་རྫོགས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྒྱུ་ཀ་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་བཤད་
པ། གཞན་ཡང་། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ། བདེ་མཆོག་རྒྱུ་ཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་བཤད། བདེ་མཆོག་
འདོད་འདྲོ། རྫོགས་རིམ་རྣམས་འཁྱོར་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་འཁྲིད་ཡིག་སོགས་དང་། རྒྱ་
རོ་ཆོས་བྲུག་གི་འཁྲིད་ཡིག །དེའི་བུ་རིམ་ལྔའི་འཁྲིད་ཡིག་རྣམས་བཤད་སོགས་དང་། རྒྱལ་
ཆབ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའོར་འཁྲིད་ཡིག །ཆོས་རྒྱུ་བ་སོ་བའི་རྒྱུ་ལའོར་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། གྱེ་རྩོ་
རྒྱུ་རྒྱུ་བཀྲག་བ་གཉིས་པའི་མཁས་བྲུབ་ཆོས་རྒྱུ་ཀའི་སྤྱིང་ནས་(༡༩བ)མཛུབ་འཁྲིད།
གཞན་ཡང་། གྱེ་རྩོ་ལའོར་ཆེན། འཛིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བེན་བྲུག།
གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བེན་བྲུག། རྫོགས་རིམ་གྱི་འཁྲིད། སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ། ལྷ་
འཁྲིད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་མདོར་ན་སྤྲུགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་མཐའ་ཡས་པ་
ཅིག་ཉན། སྤྱན་དག་མེ་ལོང་གི་བཤད་པ་ཆར་གཅིག་ཀྱང་ཉན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སྤྲུགས་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་ཆོས་དགོས་པ་པལ་ཆར་རང་གིས་སྐྱོར་མགོ་བྱས། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་གྱི་མཛུབ་
འཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉིན་རེ་ཡིག་འབྲེང་བདུན་མའི་གཞུང་གི་ཞོག་བུ་བྱེད་དང་གཉིས་ལྷག་
ཅམ་རེའི་མཛུབ་འཁྲིད་རྒྱགས་རེ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་སྐྱོར་བ་བྱས། འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་
གཉིས་པའི་མགོར། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལྷ་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཛུབ་འཁྲིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཉིན་གཅིག་བཤད་པ་ལ་འབྲམས་ནས། དེ་རིང་མཛུབ་འཁྲིད་སྐྱོར་བྲུབ་པ་ཅིག་མི་
ཡོང་བ་འདྲ། སང་བསྐྱུས་ནས་མཛུབ་འཁྲིད་འཆོས་པ་ཡིན་བཀའ་ལུང་གནང་བ་ལ། ངས་
བཤད་པ་དེ་ལ་དཔགས་པའི་མཛུབ་འཁྲིད་ཅིག་བཅོས་ནས་ཨེ་སྐྱོར་ཁྱུས་པས། འོ་ན་དེ་
བཞིན་མཛོད་པས་ཆོག་གསུང་། ངས་ལེགས་པར་བསྐྱར་བས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཏེ། འདི་འདྲ་
ཡིན་ན་གསང་འདུས་པའི་རྒྱད་ཆར་གཅིག་ཉན་པ་རང་གིས་རྒྱད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཅི་འདོད་བྱས་
ཆོག་པ་འདུག་གསུང་བསྤྲུགས་པ་ཡང་མཛོད།

དེ་ནས་འབྲས་སྤངས་སུ་སླེབ་པའི་སྟོན་ལྟ་མཆོད་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་རི་བོ་དགའ་ལྗན་
དུ་དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མཇུག་བཤུར་བུ་ཕྱིན། གཟེམས་ཁང་ཅེ་ཤར། རྒྱུད་པ་སོགས་ནས་
བཀྱར་སྟེ་དང་བདག་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གནང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཐེ་(༡༣ན)
ཡེ་ཤེས་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་གི་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་ཀྱང་ཞུས། ཡང་
བར་གཅིག་ཏུ་སེ་རར་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ལྟ་ནས་ཅིས་ཀྱང་
ཤོག་གསུང་བ་ཐེབས་ནས། འབྲས་སྤངས་ཆོས་ཐེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཞུས་མཇུག་དུ་ཕྱིན། དང་
པོ་ཆོས་འབྲེལ་རང་གི་འདུན་པ་མེད་ནའང་ཐེ་ཉིད་ཉོགས་ཐོང་གི་ལུང་དང་། བར་ཆད་ཀྱང་
སེལ་གྱི་ཐེས་གནང་ཐེ་ལས་གྱེ་རེ་བ་དགའ་བཞི་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་གནང་། དེ་ནས་དེད་རང་
ཡང་དད་པར་བྱང་ནས། རྣམ་རྒྱལ་དང་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་ཐེས་གནང་ཞིག་ཀྱང་ཞུས།

༣༽ ཡོངས་ལྗོགས་དགེ་སྦྱོང་དུ་བསྐྱབས་པ།

དེ་ནས་ཡོས་ལོ་རྟོར་ཆེ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ལ་ཆོགས་སྟེ་
མའི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་
གྱི་ལས་སློབ། ར་ཆག་ནས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་བས་གསང་སྟེ་སྟོན་
པའི་སློབ་དཔོན། བྱང་ལོ་ལ་ཁ་བ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་བས་དུས་གོ་བ་མཛད་ནས་དགེ་འདུན་
གངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ་དཔལ་ལྗན་འབྲས་སྤངས་སུ་བསྟེན་པར་ལྗོགས་པའི་སྟོན་པ་ཡང་
དག་པར་སྤངས། བར་ཅིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་ཕྱིན།
ཕག་མོ་བཙུན་གསུམ་མའི་དབང་སོགས་ཕག་མོའི་ཆོས་སྐོར་མང་དུ་ཞུས། ཐེ་བཙུན་མའི་སྐུ་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་མཇུག་བས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱུང་། འབྲས་
སྤངས་ཆོས་ཐེ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོའི་བཤུད་པ་ལྗོགས་པར་ཞུས། དེ་དང་འབྲེལ་བར་

བསྐྱབ་བདུས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་ནམ་བཤད། ཅ་ལྷུང་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་
པའི་ཁྲི་ཀ་(༡༣བ)སྦྱོད་འདུག །ཆོས་རྗེ་བྱམས་པ་སྤྱིང་པའི་བཤེས་སྤྱིང་ཁྲི་ཀ། །པཎ་ཆེན་
ནགས་རིན་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་བྱག་སོགས་ཀྱང་ཉན། དེ་དུས་སྦོལ་གཉེར་
འཕྲོ་རྩོགས་པ་དང་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱག་འགོལ་ས་ཞིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཅིག་བྱེད་སྐྱམ་པ་ཡོད་
པས་དེ་ལ་བསམས་པའི་འཛིག་རྟེན་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྦྱོས་གར་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་
རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་བཅུམས། གཙང་ལ་འགྲོ་བ་ཤར་ན་རྩ་སྤྱིང་མ་མཇལ་
དོགས་ཡོས་ལོའི་སྟོན་ལྷ་བ་དགུ་པའི་དུས་ཆེན་ལ་གཏད་དེ་ཀྱེ་རེ་བས་མཐུན་རྒྱུན་བྱས་
རྩ་སྤྱིང་དུ་བྱིན། ཞག་ལྷ་ཅམ་ཀྱི་བར་དུ་རྟེན་མཇལ་དང་གནས་གོང་ལོག་རྣམས་མཇལ་བ་
སོགས་བྱས། རྩ་སྤྱིང་བའི་སྐྱ་སེར་མང་པོ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དང་སྦོན་ལམ་འདེབས་པ་བྱས་
པས་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བྱམས་ཀྱི་ཐོག་གི་མ་ཐུབ་པར་ནང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་རྗེབ་པ་བབས་འདུག
ཁོང་རྣམས་དད་པ་ཆེས་དང་གནས་བཟང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡིན་པ་འདུག་སྐྱམ་པ་ཤར། དེ་
ནས་བྱིར་འབྲས་སྤངས་སུ་སྤེལ་བ་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྦོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གདན་
ཁྲི་འཛིན་པ་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷ་ལོད་ཟེར་བ་དེ་དང་ཁྱེ་ཡིག་འབྲེལ་རེས་རེ་བྱུང་བའི་སྐབས་
སུ་ངོ་མཆར་བའི་མནལ་ལམ་ཀྱི་སྐྱས་མང་པོ་བྱུང་འདུག་པ་དང་། སྤར་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ཞལ་ཆེམས་བྲན་པས་རྒྱུན་བྱས། འཕྲོངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་ཆེ་བརྟན་
པ་དང་ཡོན་མཚོད་བཀའ་བཟོས། འཕྲོང་རྒྱས་སུ་ཡོང་དགོས་པའི་གདན་འདྲན་ནན་ཆེ་བར་
བྱུང་། དེ་དུས་འབྲས་སྤངས་ཆོས་རྗེའི་བྱུང་དུ་དགོངས་པ་ཁྱེས་པས་ཞལ་ནས། མདང་ངའི་མི་
ལམ་དུ་སྐྱེ་མཐུན་ནས་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ན་ན་བཟའ་བཟང་པོ་དང་བཅས་པ་
(༡༤ན)བཞུགས། ཁྲིའི་རྒྱུ་པ་བཞི་བྱེད་མེད་རྒྱུན་འཆོར་པོ་མི་ལས་འདས་པ་བཞིས་བཏེག་
འདུག་པས་ཐེགས་ན་འགྲོ་དོན་ཆེན་པོ་ཡོང་ས་འདུག །ཁ་སིང་རྩ་སྤྱིང་ལ་ཐེགས་དུས་ཀྱང་
རྩོ་བོ་འཕྱིང་དཀར་བ་དང་བསྟན་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་ཡང་བྱུང་གསུང་།

དེ་ནས་གཞིས་གསེའུ་ནས་ནང་སོ་རྣམ་རྒྱལ་བའི་བྱང་གིས་མཐུན་རྒྱུ་རྫོང་སྟ་མཇོད།
འབྲུག་ལོའི་སྟོན་གྱི་མཐུག་གསེར་ལ་ལ་བྱས་ཐོག་མར་བསམ་ཡས་སུ་བྱིན། སང་གཙུག་
ལག་ཁང་རྣམས་མཇལ་དགོས་སྟུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དགོངས་མི་ལས་དུ་དགོ་བའི་བཞེས་
གཉེན་གཞོན་ཅུ་ཅིག་བྱང་ནས། མཆོད་ཁང་རྣམས་ངས་གཟིགས་འབྲུལ་བེར་བྱིན་པས་
ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བསྟན། སང་མཇལ་དུས་བསྟན་བེན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་། གཞན་སྟོ་བུར་དུ་
མཇལ་ཁ་དེ་འདྲ་ལ་དགོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱང་འཛོམས་དཀའ་བ་ཡིན་འདུག་པ་དེའི་ཉིན་
ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྟོ་རྒྱུག་སྟོད་བྱས་པ་འདྲ་བར་འདུག། བྱིས་བསམ་དུས་བསམ་
ཡས་ཀྱི་གཞི་བདག་ཆེན་པོ་འདིས་ངེད་རང་གི་ཞབས་ཏོག་བྱས་པར་འདུག་སྟུང་པ་ཤར། དེ་
ནས་ཅེས་ཐང་དུ་བྱིན་ཞག་འགའ་བསྟན། ག་བུ་སྟོ་བུ་འགའ་ལ་འདོད་ཆོས་ཀྱང་སྟུལ། ཆ་བ་
བྱ་པས་གདན་བྲངས་ཁ་འབྲུག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་མཇལ། འཕྱོང་རྒྱས་སུ་རིམ་བས་སྟེན་
སྟེ། པཌ་ཆེན་མཆོག་ལྟ་འོད་བེར་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་ནི་འབྲོམ་སྟོན་པ་དངོས་ཡིན། ང་ཚོ་
ལེགས་པའི་ཞེས་རབ་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་གདན་ས་པ་ཡིན་པས་ངས་གསོལ་བ་འདེབས་པས་
བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ཅིག་གསུང་དགོས་གསུངས་པ་དང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་རི་བོ་བདེ་ཆེན་
གྱི་དཔོན་སྟོ་བུ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་ཐེ་ཉིད་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་(༡༩བ)ཆར་གཅིག་བཤད། དེ་
ནས་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ལ་འཇུག་
པའི་མཐུབ་འབྲིད་བཤད་པ་དང་བཅས་པ། བྱི་བྱ་ཆོས་དུག། སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་དང་།
ཆོས་རྗེ་པཌ་ཆེན་རང་ལ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་རྗེས་གནང་། འདུས་པའི་འབྲིད་སོགས་དང་།
ནང་སོ་རྫོ་རྗེ་ཆེ་བཟན་པ་ལ་འཇམ་དབྱང་ཆོས་སྟོར། གཞན་ཡང་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་རྗེས་
གནང་དུ་མ་ནང་སོ་མེས་དཔོན་རྣམ་པས་གསན། རེད་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བསྟོར་བའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་རྗེ་པཌ་ཆེན་གྱི་ཐོག་བྲངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། མེ་ཏོག་གི་

ཆར་ཡང་མང་དུ་བབས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་བཤད་པ་པལ་ཆེ་
བར་མེ་ཉླ་གི་ཆར་འབབ་པ་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ཡ་མཚན་དུ་གོ། དེ་ནས་ཞང་མཁར་བས་སྤྱན་
བྱངས། སྤྱན་གཡས་ཞང་མཁར་སོགས་སུ་བྱིན། སྤྱི་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྲིམ་ཆོས་
ཀྱང་བཤད། ཐམས་ཅད་བསྟེན་གནས་སྤང་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་རྗེས་སྤྱན་
གཡས་མཁན་ཆེན་བཟླ་ཤིས་ལེགས་པས་གདན་བྱངས་ཏེ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཅེས་ཐང་དུ་སྒྲ་
མ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས་སྤྱི་སྟོན་འཛིན་པ་དུ་མ་དང་། དགེ་འདུན་ཆོས་མང་
པོ་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གི་བཤད་པ། སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་
སོགས་ཆོགས་ཆེ་བ་དང་། ཉང་དུ་དབང་འཁེད་རྗེས་གནང་མང་དུ་བྱས།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱགས་རངས་ཤིང་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། འབྲུལ་བ་བསྟེན་བཀྱར་
ཡང་སྤང་ཅེས་ཐང་པས་སྒྲ་མ་གཞན་ལ་འདི་འདྲིའདྲེད་མ་སྟོང་ཐེར་བ་བྱུང་། དེ་(༡༥)ན་ ཉན་
བཟུང་སྟེ་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་ལོ་ལོ་བཞིན་དུ་ཤིས་ཆེར་ཅེས་ཐང་དུ་དབྱིད་སོས་འཕྱོས་པའི་
སྤྱིལ་བྱར་སྟོན་ས་བྱས། ལམ་རིམ་ཆུང་བ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འབྲུམ། བསྐྱབ་བཅུས།
འཇུག་པའི་མཚུབ་འཁེད་བཤད་པ་དང་བཅས་པ། བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་ཕྱོགས་དེར་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ་པན་ཆེ་བར་
བྱུང་ངོ་ཞེས་ཀྱན་མཐུན་པར་སྤྱོད་། ཅེས་ཐང་དུ་ཆོས་བཤད་རེས་ཀྱིས་ཆོས་གྲོལ་འཆོམས་
སོགས་སུ་དགེ་འདུན་གཉིས་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཁྱ་འབྲུག་ཏུ་སྟོན་ལམ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་བཅས་པ་བྱས་ཤིང་། འཇའ་ཆོན་ཀྱི་གྱུར་དང་མེ་ཉླ་གི་ཆར་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་
བའི་ལྷས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ངོ་། །རི་བོ་བདེ་ཆེན་དང་ཅེས་ཐང་དུ་ཆོས་བཤད་པའི་ཐོག་
མ་དེ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་སྐབས་ཡིན།

དེ་ནས་ནང་སོ་འཕྱོས་པས་འཕྱོས་སུ་གདན་བྱངས། ལོ་ཤིས་འཕྱོས་ཆོར་པལ་མོ་ཆེར་
བསྐྱད་ཅིང་། རི་བོ་ཆོས་རྫོང་དུ་དབྱར་གནས་བྱས་དགེ་འདུན་བྱིན་ལ་སྟོ་སྟོང་བསྐྱབ་བཅུས་

སོགས་དང་དཀའ་བཅུ་བ་སྒོ་གྲོས་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ལ་རྒྱད་
སྒྲ་མའི་མཚུབ་འབྲིད་ཀྱང་བཤད། དེ་ནས་ཏྲ་ལོ་སྦྱིད་ཤོད་ཀྱི་བདེ་གཟར་ཆེན་མོ་བྱང་བའི་
རྗེས་སུ་ལུག་ལོའི་དབྱིད་འོལ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་རྗེའི་སྦྱབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་མཇལ་
བ་ལ་ཕྱིན། འོལ་ཁའི་སྤང་ཁ་རྒྱ་ཆོན་དུ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྱན་ཀྱང་
མཇལ་བ་ལ་ཤེབས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཤིན་དུ་གྲུས་པར་འདུག་པ་དང་། མནལ་
ལམ་དུའང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མའི་(༡༥བ)དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཤར་བྱུང་འདུག་པ་ནས་དེ་
རེས་རྒྱུར་ལ་ཕྱག་འབྲུལ་མཛད། དེད་རང་གིས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཅིག་ཞུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལུལ། དེ་ནས་རྗེར་བྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མཁས་པ་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། མཁན་ཆེན་
པས་ཐོག་བྲངས་རྗེར་བྱི་སོགས་འོལ་ཁ་སྦྱོད་སྤྱད་ཀྱི་དགེ་འདུན་གཉིས་ཆེ་བ་སྦྱེ་བོ་མི་ནག་
པའི་ཆོགས་ཤིན་དུ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བཅ་བཤད། དང་པོ་
ཁྲིམ་རྒྱུད་དུས་མཚད་ཁང་རང་དུ་བྱས། དེ་ནས་མཚོད་ཁང་དུ་མ་ཤོང་བར་བྱིའི་ལྷག་དུ་ན་
ཁ་ཆེ་བ་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད།
དེ་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲིང་། བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་། རྒྱ་སོགས་ལྷ་སྤྲིངས་བྱམས་པ་སྒྲིང་སོགས།
རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་བཞུགས་པའི་གནས་རྣམས་མཇལ། ཁྱད་པར་ཆོས་ལུང་དུ་འོལ་ཁ་སྦྱོད་
སྤྱད་ཀྱི་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་ཁྲིམ་ཆོས་ཀྱང་བཤད། དེ་ནས་རྒྱ་རི་རྫོང་དུ་
ནང་སོ་དགའ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ་གཤེགས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་ངོ་ཆེན་ཞུས་
ཏེ། དེའི་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་གལ་དབུ་ལ་ཕྱིན། ཨེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱ་སེར་མང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་
བཤད་དོ། །ལུག་ལོའི་མཚུག་ལ་འབྲས་སྤངས་ཆོས་རྗེ་མཇལ་བ་དང་། འབྲས་སྤངས་དང་
དགེ་ལུན་དུ་མང་པོ་ཅིག་ཞུ་བའི་བྱིར་སྦྱིད་ཤོད་དུ་ཡོངས། ནང་སོ་བྲག་དཀར་བ་སྤྱི་ཆོད་
རྒྱལ་བོས་སྦྱལ་མ་དང་མཐུན་རྒྱུན་མཛད་ནས། ལུགས་པོ་སྤྱུའི་ལོ་རང་གི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་

པའི་སྤྱི་དུ་ཡེར་པར་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ་དེ་དང་གྲུབ་མཐའ་(༡༢)སྤྱི་
རྣམ་གཞག་ཅིག་བརྩམས། ཡེར་པར་ཡང་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་པལ་ཆེ་བ་བཤད།
མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་། ཐུགས་དམ་པ་འགྲུབ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་རོ་མཆར་བ་དག་
ཀྱང་བྱང་སྤྱང་རོ། །དེ་ནས་གདན་ས་ཐེལ་དུ་བྱིན། ཞག་གསུམ་ཙམ་བསྐྱད། ཉེན་གསུམ་
རྣམས་མཇལ། རོ་མཆར་བའི་སྒོ་དུ་མ་བྱུང་། དེའི་དབྱར་སོས་རིན་ཅེན་སྐྱང་དུ་བསྐྱད་ནས་
མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་བྱང་དུ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འགྲེལ་གྱི་ཅིས་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
པའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་སོགས་དང་། ཟབ་ལམ་ལྟ་བུའི་གནད་དུ་མ། དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་ཡོངས་རྫོགས་པ། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་
བཞིན་འཁོར་ལོའི་རྗེས་གནང་ལུང་སོགས་མང་དུ་བྱས་ཤིང་། སྤྲུགས་མཆན་ཉིད་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་
གཙུག་ལག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅིས་ཀྱི་སྐྱོར་སོགས་དང་། བྱད་པར་ལྟ་བུའི་གནད་བྱང་ངེས་
རྣམ་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་མཐའ་ཡས་པ་དཔོན་སྒྲོབ་འབེལ་གཏམ་གྱི་ཚུལ་
དུ་ཡང་གནང་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་གོ་འཕང་རིང་པོར་མི་རྫོགས་པར་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་དཔག་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བས་རང་ཉིད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དད་ཅིང་། སྤྱི་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དབྱེས་པར་བྱུང་། བྱད་པར་ངེད་རང་གི་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་
འགྲེལ་སོགས་བརྩམས་པ་མང་པོ་སྤྱན་ལམ་(༡༢)དུ་པབ་པས་ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་
པར་བྱུང་། དེའི་སྟོན་རྗེས་ཕྱི་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་
བཞེན་དཔོན་སྒྲོབ་ལྟན་དུ་རྩ་སྤྱོད་མཇལ་བ་ལ་ཐེགས། པར་ལམ་ལོ། ཁ་ཕུ། ཁམ་ལུང་། སུ་
ཆུང་། པོ་ཏོ། སྤྱི་མཐུན་སོགས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གནས་རྣམས་རིམ་པས་མཇལ་ཏེ་སྤྲུག་
ལུང་གི་མཆོད་ཁང་ཡང་མཇལ། རྩ་སྤྱོད་དུ་ཞག་བཅུ་བྱིན་བཞུགས། རྩ་སྤྱོད་གི་སྤྱི་མཐུན་

རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་བཤད། དེའི་ཆེ་བོད་པ་ཉུལ་ལུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤུག་པ་ཞིག་བསྐྱམས་ནས་
རྒྱན་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་ལོ་མ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚུ་མིག་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་རྫོལ་བ་
སོགས་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་དད་ཅིང་ངོ་མཚར་བར་བྱུང།

དེ་ནས་ཀ་མ། དགེ་གོང་། རུག་པས་སོགས་མཇལ་ཏེ་སྤྱིལ་བུར་བྱིན། ཉེན་ངོ་མཚར་
བ་འདུག་པ་རྣམས་ཞལ་བྱེ་བས་དེའི་ཉིན་འཇལ་ཆོན་གྱི་གྲར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་མཐའ་ཡས་
པ་བྱུང་ཞིང་། བྲག་རྩ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བགྲམ་པོ་ཞིག་འདུག་པས་ཀྱང་དད་ནས་ལྷ་འབྲིད་
སོགས་ཆོས་འབྲེལ་ཀྱང་གསལ། དེ་ནས་བྱིར་འཁོར་ཏེ་དགྲུན་གྱི་རིང་ལོའི་བྲག་གདོང་དུ་
མཚམས་བཅད་དེ་བསྐྱད། དེའི་ཆེ་མི་ལམ་དུ་ལུང་པ་སྤར་མཐོང་མ་སྤྱོད་བའི་ནེ་ལུ་ཁ་སྤར་
སྤྱོདས་བདེ་མོ་ལ་བྲག་དཀར་པོ་ཆོལ་ལེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། བྲག་དེ་རྣམས་ལ་
ལག་པས་རེག་པས་རྗེས་ལམ་ལམ་འོང་གིན་འདུག །འདི་དགོན་ཅོག་གི་སྤྲུགས་རྗེ་ཡིན་
ཟེར་བ་ཞིག་མིས། བྱིས་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་འདི་ཐེབས་པའི་ལྷས་སུ་གོ། །དེ་ནས་རྒྱན་ཐུན་
ཆོགས་ཞིག་ལ་བཞུགས་ནས་ཏྲ་བཅུ་བས་ཀྱི་རྣམ་པས་ལག་པ་གཡས་པ་འདི་ཆག་པ་ཅིག་བྱུང་
ནའང་ཟུག་རྩ་མཛོན་པ་(༡༨ན)ཆོར་མ་ཟུག་པ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ཞག་གཅིག་གཉིས་
ཆག་པ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་སྐྱོང་བ་
བྱུང་། དོན་ལ་དགོན་ཅོག་གི་སྤྲུགས་རྗེར་འདུག །དེ་ནས་ལྷ་རྒྱ་རི་བས་གདན་བྲངས། དཔྱིད་
སོས་ཨེ་ཕྱོགས་སུ་བྱིན་པའི་ཐོག་ཏུ་ནང་སོ་དང་སྐྱུལ་བ་རིན་ཅེན་དཔལ་བཟང་བས་གདན་
འབྲེན་ནན་ཆེ་བར་མཛད་དེ་གཉལ་གྱི་ངང་སྐྱུལ་དུ་སྤྱོད་བྲུག་འདུས་པའི་ལུང་གྲ་ཆེན་མོའི་གལ་
དབུ་ལ་བྱིན། དགེ་འདུན་སྒྲོང་ཤུག་ལྷག་ཅམ་དང་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱུང་རྒྱུ་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཁྲིམ་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རེད་རང་གི་བྲང་
ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ་གང་འགོ་ཞིག་གཟུབས་བཤད་བྱས་པས་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སློགས་ཤིང་། ཐ་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་མང་ཇ་ཆོར་སོགས་ཡས་གཏམ་བསྐྱོ་བ་

མང་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩིང་པ་ཡེ་མ་བྱས་པར་གསར་དུ་རྩོམ་པ་མི་འདྲ་
བ་རྒྱུ་པ་བྱས་གཏམ་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོ་ལས་འདས་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་གནས་སུ་
བྱེད། རབ་བྱུང་བསྟེན་ཚོགས་ཀྱང་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བསྐྱབས་པས་བསྟེན་པ་ལ་པན་པར་བྱུང་།
དེ་ནས་བྱ་བ་ནང་སོ་ཆེ་དབང་རྩ་རིའི་གནས་ཆེན་མཇལ་བར་བཞེད་ན་ཅིས་ཀྱང་ཐེབས་པ་
ཞུ། དེད་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱེད་གསུང་བྱུང་བས། དེས་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་
འགོ་བར་བརྩམས། དེམ་པས་རི་སྟེང་བྲ་གོར་རྣམས་སུ་ཆོགས་ཆོས་བཤད། ཆོས་རྒྱལ་སྟེན་
པོར་ནང་སོ་སྟོ་གཅིག་པས་ཞབས་ཏོག་ཤུལ་དུ་བྱིན་པ་མཛད། སེང་གེ་རྩོད་དུ་བྱངས་(༡༧བ)
རི་གཉིས་ཆོགས་པའི་དགེ་འདུན་དུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་སྟེ་བོའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་
ཆོགས་ཆོས་བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་ས་ལ་བཀོད། གསེར་བྱེ་འབྲུམ་པ་ལ་མཆོད་
པ་འབུལ་བ་དང་སྐྱོར་བ་སོགས་བྱས། པོ་བྲང་ཡང་ཅེ་དང་བརྒྱ་བཀོད་པ་སོགས་སུ་ནང་སོ་
ཆེ་དབང་པས་གྲུས་མཆོད་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བརྒྱད་ནས་ཐང་པོར་བར་
ཞག་བྱས། རྩོ་བོ་ལ་ནས་རྩ་རིའི་ཡུལ་སྟོད་དུ་སྟེན། སྤང་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་གཡོན་གྲལ་བའི་
སྤང་མོར་སྟེན་མ་ཁད་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྟེ་སྤང་མོ་དེ་ཉིད་ནས་དག་པ་ཤེས་རི་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། རྩ་རི་མཇལ་བར་བྱིན་པའི་དེད་རང་གི་བྲ་པ་མང་པོས་རྩ་
རིའི་གཡུ་མཆོས་ཐོག་བྲངས་མཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་སྣ་བསྐྱས་ཏེ་སྐྱུག་གདོང་དུ་སྐྱུག་པ་དང་
མཆོ་དེ་སིན་རྩུ་ར་སོགས་འབུལ་དུ་བྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་བྱུང་། མཆོ་
རྣམས་པར་མཇལ་མ་དགོས་པར་ཚུར་མཇལ་ཡོངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤིང་། མཆོན་ལྷན་
ཐོད་པའི་བྱུང་བཀྱ་ཤིས་སྤང་དུ་ཞག་ཏུ་ཉལ་ཞིང་རྩོ་བཅུན་མ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་མཆོད་
དང་ཆོགས་མཆོད་བྱས་པས་མི་ལམ་གྱི་ལྷས་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་མཐོང་། དེ་ནས་ཤུར་ཆེན་
ཤུར་ཆུང་མཇལ་དུ་བྱིན་པས་རི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅེ་ནས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ནས་དག་པ་ཤེས་
རི་དང་། གཞན་ཡང་ངོ་མཆར་བའི་མཆོ་དང་རི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་དེ་ཁ་ནས་ཤུག་ཆེན་

པས་བྱས་ཆོག་པ་དང་། སྤར་ཚུང་གི་ཅེ་ནས་སྒྲིའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་
བཤད་ཀྱང་བྱས་ཆོག་པ་བྱུང་།

དེ་ནས་སྐྱེད་ཆལ་བེལ་ཆེན་སོགས་མཇུག་ ཡུལ་(༡༩ན)སྤྲད་ལ་བྱིན། གནས་འབྲེལ་
འོས་པ་རྣམས་བྱས། མདོར་ན་རྩ་དེ་དར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་དབྱར་ཉིན་རེ་ཅམ་ཡང་
དཀའ་བ་ཡིན་འདུག་པ་ལ་སྔོན་རིན་ཉིན་མོ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་འབའ་ཞིག་དང་མཆོན་
མོ་ཆར་འབབ་པ་དང་། བྱད་པར་སྤར་ཆེན་སྤར་ཚུང་མཇུག་པའི་ཉིན་མཇུག་ཆར་ནས་ངས་
མར་རི་ལ་རྩི་ལྟར་བབས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱགས་པ་ཞལ་ཁབས་བཏང་བ་བཞིན་བྱུང་སྟེ་
ཡུལ་སྔོན་དུ་སླེབ་པ་དང་རི་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་པས་གཡོགས། ཆར་བབས་པས་ཐམས་ཅད་
ངོ་མཆར་དུ་བྱུང། དེ་ནས་བྱར་སྤྲད་ཀྱི་ངོ་བོ་བེ་ཁ་མཇུག། དེའི་སྤྱིའི་ལ་ལ་བྱས་ནས་བཅས་
པོ་ཆར་ཞག་ཉི་ཤུ་སྟག་ཅམ་ཀྱི་བར་བཅས་རི་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་དགོ་འདུན་མཐའ་ཡས་
པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྐྱབས། སྤར་ཡང་
ངང་སྐྱལ་དུ་ཕེབས་ནས་བྱུང་བསོད་ནམས་བྱུང་བ་བས་ཆོས་གོ་གོང་མཁར་དུ་སྐྱེན་བྱངས།
འབྲུལ་བ་བསྟེན་བཀྱར་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེ་དུས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅེ་བྱུག་འགོ་བའི་བྲ་ལོ་ཡིན།

དེས་ནས་ཁྱི་ལོའི་སོས་ཨེ་ནས་འཕྱོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་སླེབ་ཐོག་གསུང་རབ་རྒྱ་
མཆོས་ཀྱང་དེར་བྱགས་བྱིར་ཐོག་མར་སླེབ། སྟོན་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
ཞལ་སློབ་རྩིང་པ་དཀའ་བཅུ་པ་བསོད་དཔལ་ཞེས་པས་སྟོ་བྲག་ནས་གདན་འདྲན་ནན་ཅན་
བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ཆེན་བྲག་རྫོང་བའི་སྐྱ་གདུང་མཇུག་འདོད་ཀྱང་ཆེ་བར་ཡོད་པས་སྟོ་
བྲག་ལ་བཏེག། རོག་མར་འཕྱོང་རྒྱས་སུ་ནང་སོ་ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་ཕྱལ་དུ་
བྱུང་བ་མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་སྤྲད་ཀྱི་སྤྱིའི་ལ་ལ་(༡༩བ)བྱས་ཏེ་བཟ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིང་དུ་ཐོགས་
ཅིག་གི་རིང་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་སོགས་སྤྱི་ཆོས་དང་རང་རང་གི་འདོད་ཆོས་མང་
དུ་བཤད། དེ་ནས་ཐིག་བྱིར་བྱུང་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱ་གདུང་བྱུང་དུ་དཀའ་མེ་མཐའ་ཡས་པ་

སོགས་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟེན། རྟོག་བ་དང་སྟོན་ལམ་མང་དུ་བྱས། དེ་ནས་སྟོང་རི་ཉི་
ཤར་དུ་རྒྱལ་བ་བཙུང་ཁ་བས་བྱུང་ཆེན་སྟོང་བྲག་པ་ལ་བསྐྱབ་བཏུས་སོགས་གསུངས་པའི་
བཞུགས་ཁྱིའི་སྟངས་སྐྱེ་མེད་འདུས་པའི་ཆོགས་ལ་ཆོས་བཤད། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལས་
ཆོས་ཁྱིལ་འཇའ་ཆོན་ཐལ་བྱུང་དུ་བྱུག་པ་དང་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་མཐའ་ལས་པ་ཀྱན་གྱི་མཐུན་
སྟངས་དུ་བྱུང་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བཙན་གྱི་སོགས་སུ་འགྲོ་དོན་རིམ་བས་བྱས་ནས་སྐྱོ་བོ་དགོན་
པར་བྱུང་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། དེའི་ཆེ་
འགའ་ཞིག་གི་མཐོང་སྟངས་ལ་བྱད་མེད་རྒྱན་འཆར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེབས་པའི་རྐང་བ་ནས་
བཏེག་སྟེ་ས་ལ་མི་རེག་པར་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་ཡས་ཀྱི་གཞི་བདག་ཆེན་པོ་སོགས་ལྟེན་
སྟེ་གཞི་བདག་མང་པོ་ཆོས་གྲར་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་བེད་ཏེ་ཡིད་བརྟན་དཀའ། བྱུང་ཆེན་སྟོང་
བྲག་པའི་རྣམ་ཐར་ཐར་སྐྱེ་བྱུང་ཆེན་པ་རང་གིས་ཞལ་བཀོད་མཇུག་དེ་ཤངས་མཆོལ་ལས་
བཞེངས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཡང་རེད་རང་ལ་སྤུལ། ད་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་རྩི་བཅུན་བྱམས་
པའི་ནང་བཞུགས་བྱས་རྒྱལ་ན་བཞུགས།

དེ་ནས་ཡར་གྲུངས་སུ་སྟེན། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱུད་འགྲོ་བ་ཁྲག་སྐྱུག་ཅེས་ཚུ་མོ་ཕག་གི་
ལོའི་དབྱར་འཕྱོས་རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་བྱ་འདབ་ནས་ཞབས་ཏྲོག་མཇུག་དེ་མཆོན་ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སེམས་འགྲེལ་(༡༩ན)རྟོག་གསུམ་དང་མཐུན་པར་
བཀའ་བའི་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དེའི་ཚུམ་པ་བྱུང་པར་བྱས། རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་སྟོན་
པའི་སྟོན་མའི་དུས་ཆོས་རྩི་ཁམས་པ་བ། སྟོང་གིས་བྲགས་པ་བ་སོགས་དུ་མ་འདུལ་བའི་ཉི་
ཀ་ཆེན་སྟོང་ནས་བཤད་པ། ཡི་དམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ། བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རྩིགས། སྟོང་པོ་
དོན་གསུམ་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། བྱིས་རབ་འབྱམས་པ་བཟོད་པ། གནས་བརྟན་ཀྱན་
དགའ་སྐྱེ་མ་བ་སོགས་ལ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛུབ་འཁྱིད་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་
ཆོས་མང་དུ་བཤད། དེ་ནས་ཕག་ལོའི་སྟོན་ཡབ་ཆོས་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇུག་འཇོམ་གྱི་

བཀའ་བཀོས་ཤར་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ལ་བཏེག། ཡོལ་རིན་ཅེན་སྒྲིང་དུ་ཆོགས་པ་མཁར་
ཆེན་སྟོ་གོས་མཚུངས་མེད་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཞབས་ཏྲིག་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། དེ་
དུས་ཡོལ་ཕུ་རི་གོང་གི་མགོན་པོ་བར་སྤང་མ་མཛལ་དུ་བྱིན། དེའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལྷས་ལ་
སང་མཛལ་དགོས་སྟམ་པའི་རྒྱབ་ཨ་ཙ་ར་སྟོན་པོ་རས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ཅན་ཞིག་བྱུང་ནས།
སངས་རྒྱས་གཉན་སྟོན་རི་གོང་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཨ་ཙ་ར་ཅིག་བྱུང་སྟེ། བྱིད་དགོ་སྦྱོར་བྱེད་
པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉེན་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཨེ་བཞེད་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་ཅིས་ཀྱང་བཞེད་
བ་ཞུ་ཞུས་ནས་འདིམ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྤྲངས་པས་བཞེད་མ་དགོས་པར་མགོན་
པོའི་སྐུ་རང་བྱོན་དུ་བྱོན། ཨ་ཙ་ར་དེ་ཡང་དེ་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ཉེན་བཤད་བྲས་པའི་
མི་ལམ་ཞིག་བྱུང་། བྱིས་རྣམ་ཐར་བལྟས་དུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འདུག་གོ། དེ་ནས་སྤང་ཕྱར་
སྟེ་བ། སྤང་(༡༩བ)ཕུ་ནས་བརྒྱད་དེ་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་མང་ཇ་ཞུ་བ་དང་། བཞུ་ཆེན་བྱུང་དུ་
བྱག་འབྲུལ་ལ་ཡོངས་ཆོག་པའི་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་བྲུལ་ནའང་ཉེ་གནས་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་
མ་སྟོན་པར་བྱང་ཁ་བརྒྱད་དེ་རི་མཁར་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་བྱང་
དུ་མཛལ། དེ་ནས་རྩོ་རྩེ་གདན་དུ་སྟེབ་སྟེ་ཡབ་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་དུ་སྟོབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོ་ཆ་
ལག་དང་བཅས་པ། གྱེ་རྩོ་རྩེ། འཁོར་ཆེན། ཀྱན་རིག་མི་འབྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་།
ཤངས་པའི་རྒྱད་སྟེ་ལྷའི་དབང་གིས་ཐོག་བྲངས་པའི་ནི་གྲུའི་ཆོས་བྲག་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་དབང་རྩེས་གནང་ཆང་མ། བདུགས་དཀར་གྱི་དབང་ལེགས་ལྷན་མཆེད་གསུམ་གྱི་
རྩེས་གནང་དང་བཅས་པ། ཏྲིག་གསུམ་གྱི་ཁྲི་ཀའི་བཤད་པ། འབྲུལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ལག་
ལེན་ཡི་དམ་གྱི་སྤགས་བརྒྱའི་རྩེས་གནང་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་གཤེན་རྩེ་གཤེད་སྟོར་
གྱི་རྩེ་ཡབ་སྤས་དང་རྩ་བ་སོགས་ནས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཟབ་བྲུད་ཅན་དུ་མ། ཆེ་རིང་
མཆེད་ལྷའི་རྩེས་གནང་སོགས་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཆན་མཐའ་ཡས་པ་ཞུས་ཤིང་། ཆེ་
རིང་མཆེད་ལྷའི་རྩེས་གནང་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྦྱོང་དངོས་སུ་འཁོར་བའི་ལྷས་བྲུད་

པར་ཅན་ཡང་བྱུང་། དོ་རྩེ་གདན་དུ་རྟ་ནག་ཕུ་མདའ་ཕྱོགས་པན་ཚུན་ནས་འདུས་པའི་སྐྱ་སེར་
ནམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཟ། སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་བཤད། གནས་དེ་དང་
ལེགས་པ་སྤེལ་སོགས་སུ་སྐྱེ་པོ་སྤྱོད་ཕྱག་མང་པོ་བསྐྱེན་གནས་དང་། འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་
གཅིག་པའི་སྐྱུང་བར་གནས་པ་ལ་བཀོད། ཡབ་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་དུ་ཡང་བཀའ་ཕྱང་ནན་ཆེ་
བ་ཐེབས་པ་ལ་བརྟེན་(༡༠ན)བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྟ་བའི་གནད་དུ་མ་ཕུལ།
རྟ་ནག་མདའ་བར་དུ་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་སྐྱེལ་བྱང་གི་ཚུལ་དུ་ཐེབས། ཕུ་མདའ་ཐམས་ཅད་དུ་
འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཏེ་སྤར་དབུས་ཕྱོགས་སུ་སྤྲེལ། ཅེས་ཐང་དུ་དགེ་འདུན་ལྷ་བརྒྱ་ལྟ་
ཅམ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོའི་རྩེས་གནང་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཆོས་མང་དུ་བཤད། ཅེས་
ཐང་ནས་མོག་ཐོག་པ་བྱང་བཟང་བས་ཤེལ་བྲག་དུ་གདན་བྲངས། ལྷ་རྒྱན་ཕྱག་པ་མཇུག་
དེའི་ཆེ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བཟས། ཤེལ་བྲག་གི་དགེ་འདུན་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆོགས་ཆོས་བཤད།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཨེ་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་རྒྱ་རི་
བས་གདན་བྲངས་ནས་དེར་ཡང་ནང་སོས་ཐོག་བྲངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་དང་
བཅས་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོ་བཤད། ཨེའི་གསལ་ཡངས་སུ་ཞི་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཕྱི་མའི་
ཆོས་སྐྱོར་ཐོགས་ཅིག་བཤད་ནས་ཡར་ཁྱུངས་ཕྱོགས་སུ་སྤྲེལ། དེ་ནས་རྩ་སྤྱོད་ལ་ལན་
གསུམ་ཅམ་ཕྱིན་ཀྱང་ཞག་ཏུ་ཅང་མང་བ་མ་བསྐྱད་པས་ཐོགས་ཅིག་སྤྱོད་པའི་མདུན་པ་
སྐྱེས་ནས་ཐོག་མར་དགེ་འདུན་ལ་མང་ཇ་ཁྱུ་བ་དང་བཅས་རི་པོ་དགེ་ལྡན་དུ་སྤྲེལ། དེར་
རྒྱད་པ་སྤྱོད་སྤྲེལ་འབྱོན་པའི་སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཕྱང་རིགས་སྐྱབ་
བྱུག་ཅུ་ལྟ་ཅམ་ལ་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་ཐབ་མོ་ལྟ་བའི་དཀའ་གནས་པལ་
ཆར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་བཤད།

དེ་ནས་ཞོགས་ཀྱི་ཕུ་ལ་བྱས་རྩ་སྤྱོད་དུ་སྤྲེལ་ནས་ཁྲོ་བ་གཅིག་ཅམ་ཀྱི་རིང་ལ་མཆོམས་

བཅད་དེ། སྐྱེ་འབྲུ་རིན་པོ་ཆེ་དབྱེ་ཡོན་མ་སྤྲུལ་(༡༠བ)མགོར་སྐྱུན་བྲངས་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་པོའི་བསྟེན་སྐྱབ་བྲས། དེ་ནས་བསག་སྐྱང་བྲས་ན་
ལེགས་པར་མཐོང་སྟེ། གྲུང་ཆེགས་ཐོན་ནས་རྩ་སྤྱོད་གི་དགོན་གོང་འོག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་
ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཆོས་ཉན་ཐོས་ཆེ་བ་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བཅ་གྱི་ཆོས་སྤྱན་རེ་བཤད།
གཞན་སྤྲ་དགོངས་བྱིན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྲས། ཁྱད་པར་ཀ་གཉིས་མ་དང་སྐྱུན་སྤྲ་སྐྱེ་འབྲུམ་སོགས་
ལ་སྤྱོད་བ་རང་བྲས། གཙང་ཕྱོགས་དང་འོལ་ཁ་སོགས་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ཡོད་
པའི་ལུང་བསྟན་གསལ་བ་དང་། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལྷས་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་། རྩ་སྤྱོད་གི་ཆོས་སྤྱོད་གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་
མང་པོ་བསྟེན་པ་དག་ཡོད་དེ་མ་བཞོད། དེ་དུས་རྒྱ་མ་ནས་སྐྱུན་སྤྲ་སྤྱོད་གོས་འཛིགས་མེད་
པ་རྩ་སྤྱོད་མཇུག་དུ་བྱིན་ཏེ་དབྱེ་ཅེ་རིན་པོ་ཆེར་སྤྱོན་ལམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་དང་
འབེལ་གཏམ་ཡང་མང་དུ་མཇུག། དེར་ཁྲ་བ་གསུམ་ཙམ་བསྟན་ནས་རྫོག་དག་དགོན་གྱི་ལ་
ལ་བྲས་ཏེ་སྟབས་དཀའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་མཇུག། དཔལ་འབར། འབག་ཆག་སོགས་སྐྱེ་
ཆོས་བཤད་ཏེ་རུ་རབ་ཀྱི་ཐེ་བཅུན་གྱི་སྐྱེ་ཁྱད་པར་ཅན་མཇུག། བྱ་ཡུལ་སོགས་བཀའ་
གདམས་ཀྱི་གནས་ལྷག་མ་འགའ་མཇུག་ཏེ། སྐྱུན་དུག་རྫོང་དུ་ནང་སོ་རྣམ་པས་ཞབས་
ཏོག་མཇུག་དེ་འོན་གྱི་ལ་ལ་བྲས་འཕྲོས་སྐྱེ་སྟེབ། དེ་དུས་གཙང་ཕྱོགས་སྐྱེ་ཡབ་རིན་པོ་
ཆེ་གཞན་དོན་དུ་དགོངས་པ་ལ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་ཞིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་མདུན་དུ་མི་
གཏོང་བ་སོགས་ཀྱང་བྲས། དེ་ནས་སྐྱེ་ཁམས་མཉེལ་བའི་(༡༡ན)ཚུལ་བསྟན་ཏེ་འཛོད་མི་
ཡང་གནང་བྱུང་བས་བྱང་ཁ་བརྒྱད་དེ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བྱིན། དངོས་སྐྱེ་མཇུག་སྐྱབ་པ་ཞི་མ་
བྱུང་། ཞག་བཙོ་ལྷ་སྐྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་ནས་གོལ་བ་དང་འགྲིག། སྐྱགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡོངས་སྐྱེ་རྫོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས། དེ་དུས་གཟིམས་མལ་བྲིས་
སྐྱེ་ཞིག་བཞེངས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་བྲས་པས་མེ་ཏོག་སྐྱགས་ཀར་ཆགས། ཞག་མང་

དུ་མ་ཟགས་པར་བཟུང་། འདི་འདྲའི་རིགས་དབྱུས་གཙང་དྲགས་ཀྱི་སོགས་སུ་བྱུང་བ་
གངས་མང་པོ་ཡོད་དེ་མི་རྒྱུས་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་བྱེད། དེ་དང་ཅི་ཡིད་བརྟན་ཆེར་
མེད་སྟུང་། དེ་ནས་ཡར་སྐྱེས་འཕྱོས་སུ་སླེབ། ལྷ་རྒྱུ་རི་བས་གདན་བྱངས་ཨེ་ཕྱོགས་སུ་སླེབ་
པ་ལ་མཐའ་འཁོབ་བསྟན་པའི་སློན་མེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་དཔལ་བ་དཔོན་སློབ་རྒྱལ་གྱིས་
དྲགས་པོ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་པའི་གདན་འདྲན་ནན་ཆེན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་སྐྱེས་སྐྱེས་
ལ་ལ་བྱས་ཐོག་མར་དྲགས་པོ་ལ་གོང་སྡེ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པར་སླེབ། བྲག་སྡེར། བསམ་
གཏན་སྤོང་སོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེན་ནས་སྐྱེས་
བ་དང་སོག་གཙང་སྤོང་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་བྱེ་ཉིལ་དུ་སླེབ། སློབ་
དཔོན་ཆོས་དཔལ་བས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྲུ་ཆང་དེད་རང་ལ་ཕུལ། སྐམ་པོར་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་
ཆེ་མཇུག། རི་བ་རྒྱལ་ལ་མང་ཇ་བྱངས། ཟངས་ལུང་གི་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆའི་བཞུགས་
ཁྱིའི་སྡེར་དུ་བསྐྱེད། སྐྱེ་སེར་དུ་མ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སུ་
འགྲིག། །ཁྱོ་མདར་ནང་སོ་ཡོན་མཚོད་རྒྱལ་(༡༡བ)པས་བསྟེན་བཀྱར་ཁིང་དགོན་གསར་
ཞིག་འདུག་པའི་མིང་དགེ་ལྡན་ཆོས་སྤོང་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས། སྐར་དྲགས་པོ་སྟོད་དུ་
སླེབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་དགོན་པ་འདེབས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ནན་ཆེར་
བྱུང་ཁིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྲུ་སོགས་གང་ས་ནས་ལེགས་པ་བྱུང་། ད་རེས་འདེབས་པ་ནི་མ་
ཤད། རྒྱལ་དུ་ཞག་ས་བྱས་ཡར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་ཞིག་དང་འགྲིག་བྱུང་བས་གསོ་སྦྱང་བྱས་
ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྐྱིགས། འོལ་ཁ་གཞིས་ཀ་ནས་གདན་འདྲན་བྱས་ཏེ་ཞལ་ངོ་
རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དབྱར་དེར་
བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་གཤུང་ཁང་གསེར་འབྲུམ། ཐོ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་ལེགས་
པར་བཞེངས། གདན་བྱངས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་སླེབ་སྟེ་དོ་རྗེ་གདན་དུ་སྐྱེ་གཤུང་བཞུས་ལ་
ཕུལ་བས་བྱུན་ཐིགས་ལ་དོ་རྗེ་པག་མའི་སྐྱེ་ལོན་དུ་གསལ་བ་འབྱར་དུ་དོད་པ་ཞིག་རིང་

བསྐྱེལ་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་སྐྱུ་གཏུང་རྣམས་ཤེལ་ལྟར་བྱངས་པའི་རིང་བསྐྱེལ་སྟོན་
པོ་དུ་མ་དང་། བྱད་པར་སྟོན་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བྱུར་བྱར་གཏམས་པ་བྱོན། སྐྱུ་གཏུང་པལ་
ཆེར་གསེར་འབྲུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་རབ་རྒྱ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནང་
གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོན་ངག་གི་ལམ་ལས་འོངས་པ་ཡང་བརྩམས།

དེ་ནས་སྤང་བུ་དང་ཐོན་སོགས་ནས་ཞབས་ཏོག་ཡང་དག་མཛད་ནས་ཡར་སྐྱངས་
ཕྱོགས་བརྒྱད་དྲགས་ཕྱོགས་སུ་སྟེན། མཆན་ཉིད་པའི་གྲ་ཆང་དཔོན་སྟོབ་དང་ལྟན་ཅིག་
པར་ཆོས་བར་རིམ་པས་བྱས། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་དཔལ་བ་དང་ལྡང་གོ་དགའ་བཅུ་པས་
(༡༩ན)ཐོག་བྱངས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བཅ་དང་བྱང་དེས་རྣམ་
འབྲེད་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྤིང་དུ་རྒྱལ་གྱི་དགོན་པ་འདེབས་
པའི་བརྟག་པ་བྱས་པས་བཟང་བར་བྱང་། བར་རིམ་ནས་གདན་བྱངས་ཏེ་ནང་སོ་ཁྱད་པོན་
རབ་བྱང་མཛད་པ་དང་། མཁན་ཆེན་པ་ཁྱི་ཐོག་རྒྱ་བསྐྱོ་བ་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་སོགས་དང་།
སྐྱེ་བའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ནང་སོ་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀ་བས་
སྟོན་བདག་གི་གཙོ་བོ་མཛད། དྲགས་པོ་ལ་གོང་སྟག་གཞེར་བ་སྟེ་དང་བཅས་པས་སྟོན་
བདག་མཐེལ་མ་བྱས།

༤༽ ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དགོན་པ་བཏབ་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་ ལྷན་པོའི་ཁྱི་ཐོག་ལྷ་པར་ཐེབས་པ།

དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ས་མོ་སྐྱལ་གྱི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་གཟའ་སྐར་
དང་འཕྲོད་སྟེར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་དུ་གྲ་ཆང་དང་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་
ལྷན་དུ་ཐེབས་ཏེ་དགོན་པའི་འགྲམ་འདྲིངས་པར་བརྩམས་པ་ན་སྤར་བསམ་ཡས་གྱི་གཙུག་

ལག་ཁང་བཞེང་དུས་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འགྲམ་འདིངས་པ་ཙམ་བྱས་
པ་ཞིག་འདུག་པ་དེར་འདིངས་སམ། ཡང་རི་ལོགས་དེར་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་མ་
འཆམ་པར་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཅིག་འགྲམ་གཏིང་བ་དེའི་གོང་ཙམ་དུ་མཛོད་ཀར་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ཞག་གཅིག་གཞི་པབ་ནས་ཉལ་
བྱུང་བས་དེར་བྱེད་དགོས་པར་གོ་སྟེ། བརྟག་པ་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་བབས། བབས་མ་
ཐག་མཛོད་དེ་ལངས་སོང་བས་ཤིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང་སྟེ། ལག་གི་སྒྲ་བསྐྱོད་བ་དང་། ལྟོ་
འཕྲེའི་ཐིག་། རྩོད་བ་བརྟག་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་གཙོད་པ་(༡༩བ)སོགས་སྟགས་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ནམ་པར་དག་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དངོས་གཞི་ལ་ཀ་ཆེན་བདུན་
ཅུ་ཐམས་པ། གཙང་ཁང་ཀ་ཆེན་བརྒྱད། སྒོ་ཁང་ཀ་བ་བཞི་སྟེ་ཀ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གཉིས་ཀྱི་
འགྲམ་བཏིང་སྟེ། དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་དར་ཞེས་པ་ཅིག་གིས་འགྲམ་བྱས་པའི་འོག་ནས་དུང་
གཡས་འབྲེལ་རང་བྱོན་ཅིག་དང་། རྩོད་པར་འདབ་ཙམ་བཞི་ཡང་བྱུང་ངོ་། རྩོད་དེ་ནམས་བྱས་
གཏིར་དང་བཅས་ཏེ་སྦྲར་བྱར་བཞེར་འགྲམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱས། དབྱར་ཐོག་དེ་ལ་
ཅིག་པ་ཐོག་སོར་འབྲེལ་ལ་ཁད་པ་ཙམ་བྱུང་། མཁར་ལས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཉིན་
རེ་བཞིན་འབབ་པ་སོགས་འདུག་ཅེས་སྒྲེང་ཞིང་། ས་རྩོད་ནམས་ཀྱང་གང་དགོས་འབད་མེད་དུ་
འབྱུང་བ་སོགས་བྱུང་། བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ས་རྩོད་ནམས་གང་ནས་བཏོན་པའི་ཤུལ་མི་མངོན་
པ་དང་། གཞི་མ་དག་པའི་འབྲུ་སྤོན་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། མཁར་ལས་འགོ་
བརྒྱམས་པ་ནས་བཟུང་འཇུག་མ་རྩོགས་ཀྱི་བར་མཁར་ལས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་
རྒྱག་ནམས་ལ་གནད་ཡར་སོགས་གཏན་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལྟས་སུ་སྟེག་པ་
འདག་པའི་རྟགས་ནམས་མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བ་བྱུང་། དེའི་སྟོན་དཔོན་སྟོབ་ནམས་
ཉང་པོ་སྟོགས་ལ་བྱོན་ཏེ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་དབང་ཆས་བྱུབ་བ་སོགས་རི་ཁང་།
འབྲི་སིང་གི་ཆོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས། སང་འདས་རུ་

བའི་བར་གྱི་ཉང་པོ་སྟོད་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་དང་འཆམ་པའི་ཆོས་གདམས་དག་
བསྟན་ཏེ་དགོ་བ་ལ་བཀོད།

དེ་ནས་རྟ་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་རང་དུ་གཞི་(༡༣ན)ལག། དྲགས་པོ་གྲ་ཆང་དཔོན་སྟོབ་
རྣམས་དང་། སྐར་བའི་གྲ་ཆང་འོལ་ཁ་སོགས་ནས་དགོ་འདུན་ཁ་འཛོར་འདུས་པ་དང་བཅས་
པས་ལས་རྒྱག་མི་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་དེའི་དབྱར་འདུ་ཁང་གི་ཐོག་ཆང་མར་ཕྱབ། ཐེགས་ས་
དཀོན་པར་ཡོད་པ་ལ་མགོན་གཡག་འགས་ཁུངས་བཙལ་བ་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་སྤར་ལུང་
པའི་མི་རྣམས་ལ་རྒྱས་མེད་པའི་ཐེགས་ས་བཟང་པོ་ཡང་བྱུང། དེར་འདུས་པའི་སྐྱ་སེར་
རྣམས་ལ་ཆོས་བཀའ་རྗེས་གནང་ཡང་མང་དུ་བྱས་ནས་བང་རིམ་ཕྱོགས་སུ་ཆོ་ཤས་བསྐྱད།
མཁན་ཆེན་པ་སྐྱ་མཆེད་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་སོགས་ཆོས་རྗེས་གནང་མང་
དུ་བྱས། ལུག་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་དུ་དཔོན་སྟོབ་རང་གིས་བདག་སྟེན་བྱས་ནས་ལུང་རིགས་
སྐྱ་བ་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞག་བཅུ་ལྷག་བྱས་ཏེ་སྟོན་གསལ་ལུང་རིགས་
སྐྱ་བ་རྣམས་འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་རོལ་བར་གྱུར། དགུན་ཨེ་
ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་རྒྱ་རི་རྫོང་དུ་ཉོར་ཆོ་བཅུ་གཉིས་པའི་དགུ་གཏོར་དང་། ཆོས་གཅིག་གཏོར་
མ་རྣམས་རྒྱ་བཟང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྒྱན་བཟང་པོས་སྐྱས་པ་གཞན་དག་གི་སྟོར་མི་ཤོང་བ་
བྱས། ཆོས་སྟོང་མཆེད་པའི་གཏོར་མ་ལས་བདུད་ཅི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས་ཏེ་ནང་ཐམས་
ཅད་བདུད་ཅིའི་དེ་བཟང་གིས་གང་བ་བྱུང། ལོ་གསར་གྱི་ཆོས་གཅིག་ལ་གཏོར་མ་ཤིན་ཏུ་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདི་ཐོག་མར་རྟ་ནག་རྩེ་རྗེ་གདན་དུ་ཡབ་ཆོས་རྗེའི་བཀའ་བཀོད་ཐེབས་ནས་
བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ད་བར་རྗེ་བཟང་ལ་སོང་། དེའི་དབྱར་དྲགས་པོའི་མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་འཁོར་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་(༡༣བ)མི་ཆེན་སོ་སོའི་སྤྱི་ཁང་སོགས་ཀྱི་མཁར་
ལས་གང་འོས་བྱས། རྒྱ་རི་རྫོང་ནས་ལྷ་འཛིག་ཉེན་དབང་བྱུག་ཆེ་འདོན་གྱི་མེ་ཉོག་འཛོར་
དུ་སྟོགས་སུ་སྟེན། དེ་དུས་བཟ་ཤིས་ལུན་པོ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་

ཅེ་མོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱིས། བདག་གི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་
བཟང་པོ་དེ་ཉིད་སྤྲུང་ཡང་བསམས་བཞིན་སྤྱི་བ་བཞེས་པ་དེའི་བྱང་དུ། སློབ་མའི་ཐ་ཆུང་ཡི་
ཤེས་ཅེ་མོས་ཁྱེ་བ། ཞེས་སོགས་གཟེངས་བསྟོད་དང་བཅས་ཏེ་བཟླ་ཤིང་ལྷན་སྦྲུལ་པོའི་གདན་
སར་ཅིས་ཀྱང་སྤྱི་བ་དགོས་པའི་བཀའ་སྤྲུལ་ནན་ཆེ་བ་པོ་ཉ་དང་བཅས་ཐེབས། སྤྲུང་མཇུག་
ཁ་ཇི་ཅམ་ཁྱེས་ཀྱང་མི་གནང་བ་ལ་ད་ལན་ཆུང་ལ་འདུད་པའི་རྣམ་པས་འདི་འབྲུག་གནང་
བ་འདི་ཡང་རང་གིས་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མ་ལོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ། །སྤྱིར་ཡང་
མཇུག་མོ་ནང་དུ་བཀྲུག་ནས་ཇི་ཅམ་བསམས་ཀྱང་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་དུས་དིང་
སང་ལ་སྟོས་པའི་འདི་པན་ལས་འགོ་རྒྱ་མེད་སྟམ་པ་མ་གཏོགས་སེམས་གཞོད་དགོས་པ་
གཅིག་ཀྱང་མེད། ད་ལྟ་དེད་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཅམ་མེད་ཀྱང་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་
འཇིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་དོ་ཅིག་ཤིན་དུ་དད་པ་འདི་ཡང་དེ་
ཁའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་སྟམ་པ་ཡོད། དེ་རེས་ལ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་སྤྱི་གི་ཞེས་
སོགས་ཁྱེ་ཡིག་སྟན་ངག་གི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡང་རྟེན་ཆས་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཕུལ།
སྤྱི་མའི་བཀའ་སྤྲུལ་མི་རྣམས་པ་ལ། མི་རྣམས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྤྱང་། ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་བཤའ་
སྤྱང་དང་བཅས་པའི་ཁྱེ་ལན་ཕུལ་ནའང་སྤྱི་ལའི་སྟོན་(༡༩ན)ཆོས་རྗེ་རུབ་ར་བ་དཔོན་སློབ་
རྣམས་བཀའ་ཤོག་ནན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀར་གདན་འདྲེན་ལ་བྱོན། དང་
པོ་དེད་རང་ལ་དགོན་པ་ཅི་འབྲུག་གི་བདག་རྒྱུན་ན་སྟམ་པའི་ཤེས་འདོད་མེད་ཀྱང་།
བཟླ་ཤིང་ལྷན་སྦྲུལ་པོའི་གདན་ས་བྱུང་ན་བྱེད་ཀྱང་བྱེད། འོས་རིས་ཀྱང་ཡིན་སྟམ་པའི་སློ་ཡོད་
ན་ཡང་། བར་སྐབས་སུ་བསྟོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་སློའི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་
གྱི་དགོན་པ་ཡང་བཏབ་ཟིན་པས་བཟླ་ཤིང་ལྷན་སྦྲུལ་པོའི་གདན་ས་ནི་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད། འོན་
ཀྱང་སྤྲུང་ཞལ་སྤྲུལ་པ་ཏ་ཆེན་ལ་དེད་རང་ངོས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་འབྲོམ་གྱིས་སྤྱི་མ་སེ་
བཅུན་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་བྱས་ནའང་། ཐ་ན་ཞལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བས་

ད་མཇལ་ནས་དཔོན་སློབ་ཐུགས་ཡིད་དག་པ་ཅིག་བྱུང་ན་ང་རང་ཡང་བསམ་པ་རྫོགས་ཤིང་། གནས་ཚུལ་རིམ་བཞིན་མ་གོ་བའི་སྤྱི་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་དཔོན་སློབ་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་སྤྲིག་པ་སོག་པའི་སློ་ཡང་འགག་པ་འདུག་སྟེ་མ་ཐམས་པ་སྤྱིས་ཏེ་འགོ་བར་ཆས། ཐོག་མར་ཅེས་ཐང་དུ་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོའི་སྟེང་དུ་སྤྲིབ་ཅེས་ཐང་ན་ལྷ་གོང་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འདུག་ནའང་འཕྲོས་པའི་སྤྱིལ་བྱར་དེད་རང་གིས་ཆོས་བཤད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་མཆོད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཆོགས་པ་དང་། སྤར་སྤྱིང་མེ་སོགས་མེད་པ་ལ་སྤྱིང་མེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱགས་ཡོད་པས་ད་རེས་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་གྲལ་དབུ་བྱས། དེ་ནས་ནང་སོ་བྱིང་པས་གདན་བྲངས་ཞབས་ཏྲིག་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། དེ་ནས་དེའི་ལ་ལ་བྱས་འཕྲོས་བྱ་མདར་སྤྲིབ་(༡༩བ)ཡར་སྤྱངས་མཐའ་ལ་བརྒྱད་དེ་བསམ་ཡས་སུ་དཀར་པོ་ཀུན་གྲགས་པས་མཆོད་ཁང་ཞིག་གསོས་བྱས་འདུག་པས་རབ་གནས་ཞབས་ཏྲིག་ཀྱང་ཡང་དག་བྱུང་། དེ་ནས་སེར་ལ་ལ་བྱས་བདེ་ཆེན་ཅར་སྤྲིབ། ནང་སོ་བྲག་དཀར་བ་ལུམ་སྤས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲིག་མཛད། ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་སྤྲིབ། ཆེན་ཤྲི་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་དང་། གོ་ཤྲི་མགོན་པོ་རིན་ཅེན། ལྷག་ལུང་གོ་ཤྲི་སོགས་རྒྱ་བན་རྣམས་བྱོན་པ་དང་འགྲིག་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲིག་དང་འབྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་བྱས། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་དཔལ་འཕྲོར་ལྷན་གྲུབ་པས་བཀའ་གནང་སྟེ་སེ་རར་གདན་བྲངས། ཆོགས་པས་བསྐྱ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་གསུང་ནས་ཆོས་རྩེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་སེ་རར་ཆོགས་པ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡང་བྱས། མཁས་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན། རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་པ། ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་བཞེས་གཉེན། རབ་འབྲུམས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་སོགས་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དད་བྱས་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པ་མཛད།

དེ་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་གདན་བྲངས། དབུ་མཛད་དཔལ་འཕྲོར་རྒྱལ་མཆོན། དབུ་མ་

པ་རིན་ཅེན་དར་མ། མདོ་སྤང་བ་ཤེས་རབ་སྒོ་གྲོས། དཀའ་རབ་འབྲམས་སྤྱོ་བ་སངས་རྒྱས་
ལེགས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་ལེགས་པ། རབ་འབྲམས་པ་རིན་ཅེན་རྣམ་རྒྱལ། བདེ་
མཆོག་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན། འདུལ་བ་པ་རིན་ཅེན་གྲགས་པ། མངའ་རིས་པ་དཀོན་
ཅོག་བཟང་པོ། ཆོས་རྗེ་དཔོན་པོ་དཀོན་ཅོག་དར། སྒོ་བ་དཔོན་(༡༥ན)དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར་
རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་གསན། དབུ་ཞུ་འདིངས་པ་
དང་དད་གུས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད། མདོར་ན་དེ་རེས། རྗེ་བཙུན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་
ཕྱིན་ཆད་ནས་སྤྲོ་མ་སྤུ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་མ་བྱུང་ཞེས་སྐྱེད་། དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་དཔོན་
ས་ལུམ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་གསན། ཞབས་ཏྲིག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད།

དེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་སྤང་དུ་ཐོན་པའི་ནང་སོ་ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏྲིག་མཐའ་ཡས་
པ་མཛད། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་བས་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་ཆོགས་
ཆོས་བཤད། དེ་ནས་གྲུབ་བཞིར་སྤང་ཕུ་བ་དཔོན་སྒོན་གྱིས་གཞི་ལེན་ཞབས་ཏྲིག་མཛད་དེ་
སྤན་དུ་དཀའ་རབ་འབྲམས་སྤྱོ་བ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་དང་དཀའ་རབ་འབྲམས་སྤྱོ་བ་སྒོ་བཟང་
བཤེས་གཉེན་བ་གདན་འདྲེན་ལ་བྱོན། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཆོགས་པས་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་
ཐམ་སྒྲེ་ནས་སེར་སྐྱེད་མཛད། སྐྱེ་བའི་ཕྱིན་རྒྱལ་ཁུ་བ་དང་། ལྷན་མོ་བ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་
པ་ཆོགས། དེ་ནས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གཞིམས་ཁང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོར་སྐྱེས། ཞལ་
སྤྲ་ནས་པཎ་ཆེན་དྲུང་གིས་ཀྱང་བཞེངས་ནས་ཕྱག་ལན་མཛད། ཕྱིས་དེ་འདྲ་མི་གནང་བའི་
ཁུ་བ་ཕུལ། ཞབས་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་ཁུ་བས་སྤྱོད་རིན་ཞབས་རང་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་ཁུ་བ་ཆོག་
པ་བྱུང་། དེ་དགོངས་མང་ཇའི་སྐྱེད་དུ་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ལ་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་
འབྲེལ་བྱས། དེ་ནས་གདན་ས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཁུ་བ་ནན་ཆེར་ཕུལ་ནའང་། དམ་ཆོག་
ལ་དགར་བའི་བཀའ་ལྷང་གནང་ནས་རེ་ཞིག་(༡༥བ)ཁས་ལེན་མི་འབུལ་ཁ་མེད་བྱུང་བས་
དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་པ་ཅམ་ལ་མང་ཇ་སྒོས་འབྱེད་དང་བཅས་པ་བྱས། ཞལ་

སྤྲུལ་གྱི་བྱང་དུ་འབྲུལ་ཆེན་ཞེ་བསྐྱེད་པ་ལྟེན། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནང་སྤྱིན་དང་
བཅས་མེ་ཉོག་འཐོར་བ་གནང་སྟེ་ཁྱི་ཐོག་ཏུ་སྤྱིབ། ཞལ་སྤྲུལ་ནས་གཟིམས་ཁང་སེར་པོར་ཀུན་
སྤངས་མཛད། དགུན་ཆོས་བྱུག་ནས་སྤྱོད་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
རྟེ་ཀའི་ས་བཅད་གཞིར་བཞག །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་མཁས་བྱུང་རྟེ་ཀ་ཆེན་སྐབས་
སུ་གང་བབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ལྟ་ཤུག་སོགས་འབྲེལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཤའ་པས་བརྒྱན་ཏེ་ལེགས་
པར་བཤའ་པས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་རང་དབང་མེད་པར་སྟོགས། གཞུང་ཆོས་
ལ་དགེ་འདུན་བྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་མ་ཆག་པར་བྱུང་། སྤྱོན་ཆད་བོད་དུ་ཆད་མ་རྣམ་
འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆོས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཉན་མཁན་འདི་བས་མང་བ་མ་བྱུང་ཞེས་ཀུན་མཐུན་
པར་སྤྱིང་། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་པ་མངོད་དང་འཇུག་པའི་རྟེ་ཀ་ཆེན་གྱི་བཤའ་པས་བྱས། བྱི་
འོ་པར་བྱིན་དང་འདུལ་བ་མངོ་རྩ་བའི་མཛུབ་འཁྲིད་བཤའ་པ་དང་བཅས་པ། གསང་བ་འདུས་
པའི་རྒྱུད་སྟོན་གསལ་མཆན་མའི་སྤྱིང་ནས་བཤའ་པ་མཛུབ་འཁྲིད་དང་བཅས་པ་བྱས། པར་
བྱིན་གྱི་མཛུབ་འཁྲིད་ལའང་དགེ་འདུན་བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་བྱུང་བ་ཀུན་ཀྱང་ཆོས་འཆད་
ཚུལ་ལ་བྱུགས་ཁེངས་ཏེ། ཞལ་སྤྲུལ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེད་འདུག་གསུང་བ་ཤེས། དེ་ནས་བྱི་འོ་མཁར་རྩ་བཏང་སྟེ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་ངག་(༡༩)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཀའ་གདམས་སྟོགས་བམ་
རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤའ། དེགས་ལུང་ལ་སྤྱིགས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་དང་།
ཡོངས་འིལ་དགུ་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་བྱུང་། དགེ་འདུན་ཏེ་ཅང་ཆོགས་ཆེས་པས་སྤར་གྱི་སྤྱིལ་བུ་
རྣམས་སུ་མི་ཤོང་བ་ཅམ་བྱུང་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཁུ་བ་ལྟེན་ནས་གཟིམས་ཁང་གི་བྱུག་
འདེབས་ཆར་མ་རྣམས་སྤྱིལ་བུའི་ཁང་སར་བྱིན་ཏེ་སྤྱིལ་ས་བཟུང་བ་བཞི་བཅུ་ལྟ་ཅམ་
དང་། རྫོགས་པར་བྱུང་བའང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཟངས་བྱུང་སྟེ། ན་སོ་སྤྱོད་མེད་དུས་བཟ་ཤེས་ལུན་
པོ་རང་ན་ཡོད་དུས་ཅིག་མི་ལམ་དུ། ཞལ་སྤྲུལ་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོའི་རྗེས་སུ་དེད་

རང་གཤམ་ས་བྱེད་པ་དང་། དེ་དུས་ཁྱུང་རི་ཚུན་དགོན་པའི་སྤྱིང་གིས་ཁེངས་ཤིང་། དགེ་
འདུན་ཡང་སྟོང་དང་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཆོག་གས་པ་འོང་བེད་པའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་བྱུང་བ།
དེ་གོང་ནི་གོང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔག་ས་ན་མི་བདེན་པ་འདུག་སྟམ་པ་བྱུང་ནའང་། བར་
སྐབས་སུ་བར་ཆད་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་དེད་རང་གཞི་པབ་སྟོད་རྒྱ་བྱུང་ན་ངེས་པར་
བདེན་པར་འདུག་སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་སྤྱེས། གཞན་ཡང་དཀའ་རབ་འབྲས་སྤྱི་བ་སྟོ་
གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན་པ་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་
བཅས་པ། བྱང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་བཤའ་པ། དཀའ་རབ་འབྲས་སྤྱི་བ་སྟོ་བཟང་བཤེས་
གཉེན་པས་ཐོག་བྱངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྟོན་
མའི་བཤའ་པ། གཞན་ཡང་གངས་ཅན་ནས་དཀའ་བཅུ་འཛིན་པ་ཚུལ་སྟོ་བ་དང་ཆོས་སྤྱི་བ་
དཔོན་སྟོ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ལྷན་པོ་ཅེ། (༡༩༦)མིང་གི་ཅེའི་ཆོས་སྟེ། སྤྱི་པོ་རི། པོ་དོང་ཨ།
སྤར་ཐང་། གནས་རྟིང་། ཞ་ལུ། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་སོགས་མདོར་ན་འཇད། ཉ་ནག་ཕུ་
མདའ། རི་པོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་སྟོ་བ་དཔོན་རྣམས་པ་སོགས་ཕྱོགས་ངེས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཕྱོན་པ་རྣམས་
དང་དཀའ་བཅུ་རབ་འབྲས་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་
ཏེ་ཆོས་འཛིན་ཉེན་གཉིས་ཀའི་ཕུན་ཆོག་གས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བྱུང་། བཤ་ཆེན་ཡེ་
ཤེས་ཅེ་མའི་རྣམས་པར་ཐར་བ་སྟོན་དག་གི་ལམ་ལས་འོངས་པ་ཡང་བརྩམས། སྟུན་ལམ་
དུ་པབ་པས་མཆོག་ཏུ་དགྲེས་པ་ཆེན་པོ་མཇད། དེ་དུས་བཤ་ཆེན་བྱུང་དུ་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་
པའི་དབང་། སྤར་ཐང་གི་ཆོས་སྟོང་བཞི་སྟུག་གི་རྗེས་གནང་། བྱལ་རྒྱལ་མ་གསང་སྤྱི་བ་ཀྱི་
དབང་། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་གཏེར་མ་དང་སྟག་ཞོན་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། དམར་པོ་
སྟོར་གསུམ་སོགས་ཐབ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་ཐོས། དཔོན་སྟོ་བ་འཕེལ་གཏམ་སོགས་ཀྱི་ཀྱང་
མཇད་པས་དེད་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཤིང་བྱགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ལེགས་ཆོག་གས་
ཅན་བྱུང་ངོ་། །ད་ངེས་བསྟན་རྫོགས་གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། དགེ་

ཚུལ་སྐྱབ་མི་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་བྱུང་། སྤར་རྟེན་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་འབྲུག་པ་པ་དེ་མ་གཏོགས་
འདི་ཁར་སྟོད་རྒྱ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་དཀར་ལམ་ལ་འགོ་བ་འདུག་སྟེ་སྟམ་པ་ཡང་བྱུང་། བཟ་
ཤིས་ལྷན་པོའི་གདན་སར་ལོ་སྤུམ་ཅུ་སོ་བདུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་སླེབས་པ་ཡིན།

༥༽ དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་སླ་མཆོའི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་བ་དང་ འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་གདན་ས་དགྲུ་བ་མཛད་པ།

དེ་ནས་བྱ་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་ནང་སོ་འོལ་ཁ་བས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པས་
གདན་འདེན་ནན་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་དུ་སླེབ། འོལ་ཁ་ནས་ཞལ་ངོ་རྣམས་(༡༧)ན་
ཀྱང་བྱོན། ཆོས་འཁོར་ཡང་བཟང་བར་བྱུང་ངོས། རྒྱལ་གྱི་དགོན་པའི་ཆ་ལ་གོང་ལོང་སྟོད་
སྟོད་རྣམས་དང་ཡོན་མཆོད་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་གཏན་མི་བརྟུབ་པས་ཅིས་ཀྱང་
ཕེབས་དགོས་པའི་ནང་སོ་ཀྱན་སྤངས་སྟོ་བྱོས་བསམ་བློ་བས་གདན་འདེན་བྱུང་བ་ལ་
བརྟེན་སྐྱེ་རབ་པ། སྟོ་མདའ་པ། བང་རིམ་པ། ལྷང་ར་བ་སོགས་དྲུག་སོའི་སྟེ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་མཐེལ་བྱིན་པ་བྱས་ངོས། བྱ་སྟོད་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་མོ་ལ་ཁ་ཡན་གྱི་གོང་
པོའི་ཡུལ་པལ་ཆེ་བར་བྱིན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོ་ཞོ་ཕུལ། གང་སྟེབ་ཏུ་སྐྱེ་སེར་མཐའ་ཡས་
པ་ལ་ཁོམ་ཆོས་བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟེན་གནས་སྤང་བ་སོགས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་
པ། སྟོག་གཅོད་སོགས་སྟེག་པ་སྟོང་བ་ལ་བཀོད། བཟ་ཤིས་རབ་བརྟན་དུ་བསྟན་འཛིན་
སྟོ་བྱོས་དབང་པོ་དང་དཔལ་ལྷན་སྟོ་བྱོས་པས་ཆོས་རྗེ་རིན་ཅེན་རྣམ་རྒྱལ་བའི་བྱི་རྟེན་དུ་
རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་སྐྱེ་བཅས་གསེར་ལས་བྱུབ་པ་ཞལ་རས་ལ་ཁྱ་གང་ལྟག་ཅམ་གྱི་ཆོད་
ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས་འདུག་པའི་རབ་གནས་ལ་སྐྱེན་བྱངས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོ་
ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱས་པས་འཇམ་ཆོན་གྱི་གྲུང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་

བྱུང་། རྫོགས་ལ་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་ཚོས་ཀྱང་བཤད། དཀའ་བཅུ་པ་ཀུན་དགའ་རྫོགས་ལྷན་
པས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་དུ་གདན་བྲངས། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱན་འཛིན་དགོན་ཅིག་འབྱུང་
གནས་པ་དང་འཕགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་མོ་ལ་ཁར་གདན་བྲངས། ཚོས་མང་
དུ་བཤད། མདོར་ན་ཀོང་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོ་དགའ་(༩༧)ལྷན་པའི་བསྐྱན་འཛིན་རྣམས་
ཀྱིས་ཐོག་བྲངས། ས་སྐྱ་པ། ཀམ་པ། ཚལ་པ་སོགས་ལ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དད་ཅིང་།
ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་འགྲོ་པན་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱུང་། དེ་དུས་སྤར་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
གཡམ་བཅའ་འདིངས་པའི་གཡམ་པ་རྫོངས་པས་འོལ་ཁའི་ཕུ་ལག་ཅིག་གིས་གཡམ་པའི་
རྫོམ་བྱ་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་ནས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རལ་གི་བྱུང་གཅིག་ཆེད། དེ་དུས་ངེད་
རང་ལ་ཕུལ་ན་ཁོ་རང་ལའང་དངོས་བྱུང་འོང་བའི་རིགས་སུ་འདུག་ནའང་ཁོའི་རྟོག་པ་ལ་
གསེར་ཡིན་པ་འདུག་སྟེ་དུ་བསམས་ཏེ་སྤར་ནས་འོལ་ཁར་ཁྲེད། མིང་མོ་བཅུན་མ་ཞིག་
གི་སར་གྲོས་བྱས་པས་དེ་ནད་ཀྱི་བཏབ་སྟེ་མཚན་གཉིད་མེད་པ་དང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་
ལུས་ལ་བྱ་རོག་གི་བྱ་ཆེན་པོ་འཐེབས་ཏེ་ཤ་ཐམས་ཅད་འཐོག་པའི་སྤང་བ་ཤར། དེའི་ཆེ་
བླ་པ་པས། རྒྱལ་ན་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རལ་གི་ཡོད། དེ་གནས་སྒོ་བྱེད་
པའི་ལྷེ་མིག་ཡིན་ཟེར་བྱུང་ནས། ཁོས་རལ་གི་གཅིག་བཞིག་ནས་དེའི་ཆབ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་
རལ་གི་ཞིག་བཅོས། དེ་དང་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རལ་གི་དངོས་གཅིག་ཕུ་དེ་གཏོར་གསོས་
དང་སྤགས། གནས་བཏན་རྫོགས་རྒྱ་མཚོ་གཞིའི་བསྐྱང་གསོ་རྒྱན་པ་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཕུལ་
འདུག། དེས་གཏམ་སྟན་འབྲུལ་བ་ཡང་ཀོང་པོར་སྟེ། ཉིང་ལ་ངེད་རང་རྒྱལ་དུ་སྟེབ་དུས་
ཀྱང་ཁོ་བཤགས་པ་དང་གཏོར་གསོས་ལ་བྱུང་ནའང་། གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རལ་གི་གཅིག་
བཞིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་རྩ་ཆད་ལ་སོང་འདུག། གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རལ་གི་དེ་ད་ལྟ་རྒྱལ་
ན་བཞུགས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་ལྟ་(༩༩)མོའི་སྒྲ་མཚོ་གསུངས་པ་ཅན་འདི་ནི། དེ་གོང་ལུག་
མོའི་དབྱར་སྤྲད་ངེད་རང་ལ་མཚོ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་སྤང་བ་ཤར་ཏེ་རྩད་དཔྱད་

བས། ཡུལ་མི་རྒྱས་ཅན་འདས། མཆོ་ཤིན་དུ་གཉན་པ་འབྲམ་དུ་སྐད་ཆེ་བ་བཏོན་ན་ཡང་
སེར་བ་འབབ་པ་སྐད་འདོན་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་ཐོག་མར་འཆོལ་དུ་བཏང་བས་
ཁུངས་རྟེན་དེ་དང་དཔོན་སློབ་བཅུ་ལྟ་གཞིག་གནས་སྟོན་འབྱེད་དུ་བྱིན། སྟོན་སྤྱང་གི་མཆོ་
ཅུང་ཞིག་འདུག་པ་དེར་གཏོར་མ་བཏང་ནའང་། ཤིན་དུ་གཉན་པར་འདུག་པས་གནད་ཡང་
མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རྟ་བརྟུན་ཅིག་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ནས་མཆོ་ཞལ་ལ་ཁར་སླེབ་པའི་ཆེ་
མཆོ་དཀར་ཆེལ་ལེ་བ་ཞིག་འདུག །དེར་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ་བསྐྱེད། སྤྱན་དངས་པ་ན་ཤར་
ཕྱོགས་ནས་བུ་ཡུག་ཞིག་བྱུང་སྟེ་མཆོ་དེ་ལ་བབས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་མཆོ་དེ་སྤར་བས་
མདོག་འགྱུར་ཏེ། དེས་འཇའ་ཆོན་སྟེ་ལྟེ་བ་དང་། དེས་པོ་བྱང་རྒྱ་ཕྱི་བས་དང་བཅས་
པ་ལྟ་སྤྱགས་ཤིག་མདོན་སྟེ་ལྟེ་བྱུང་སྟེ་ལྟེ་བ་དང་། ཡང་མཆོ་དེ་ནས་མཁའ་མདོག་ལྟ་བུ་
གཉིས་སུ་སོང་བ་འདྲ་བའི་ནང་ནས་དབྱེ་བས་བྱ་བཞི་དང་། རར་སྟབས་ཡོད་པའི་རི་དེའུའི་
རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་སྤར་མེད་ལ་ནམ་མཁར་སྟེག་པ་བཞིན་ལངས་ཏེ་ཤིན་དུ་འཛིགས་ཤིང་
ལྟ་མོ་ཆེ་བར་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཤིང་ཆེར་གདོང་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་དུ་གོ། དེས་མཆོ་
ཐམས་ཅད་གནས་དུ་ཁོལ་བ་ལ་འོ་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། མདོར་ན་ཅུ་རང་ཁ་པའི་མདོག་
ཏིལ་ཅམ་མེད་ཅིང་། གཞུགས་སྤར་ངོ་མཆར་བ་རི་སྟེད་ཅིག་དེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་
པར་མཐོང་། དེ་(༢༩)ནས་བཟུང་སྟེ་ད་བར་མཆོ་མཇལ་ལ་མང་དུས་ལྟ་བུ་ལྟ་གཞི་ཅམ་
འདུས་པ་ལ་ཡང་མཐོང་སྤར་མཐོང་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་། ལྷག་མཆོན། ཆིབས་ཀྱི་དེའུ་ཆེ་ཅུང་ཁ་དོག་མང་པོ། རྒྱུད་ནག་འཚུབ་མ། དཔག་
བསམ་ཀྱི་ཤིང་སོགས་འདི་འཆར་དང་འདི་མི་འཆར་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྫོང་མི་ཤེས་པ། སྤར་
མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་ཐོས་ནའང་སྟོར་མི་ཤོང་ཞིང་མཐོང་ན་སེམས་དད་པས་
རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་ཅིང་། འོལ་ཁ་བའི་རིགས་བྱའི་སྐབས་
སུ་ནི་ནང་སོ་ཆོས་རྩེས་མཆོ་ཞལ་ལ་བྱོན་དུས་དེད་རང་གིས་ཀྱང་བྱིན་པས་མཆོ་ནང་ནས་

དངོས་སུ་དབངས་ཐོག་ཆད་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་རྟ་བའི་རྣམ་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་
དང་། མི་བོངས་ཉིས་འགྲུར་སུམ་འགྲུར་ཙམ་གྱི་ལུས་ཆད་དང་ལྡན་པའི་རེས་དགེ་འདུན་
གྱི་རྣམ་པ། རེས་སྤྱི་བོའི་རྣམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་འབྲས་པ། རེས་སྤྱི་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུ།
རེས་སྤྱིར་ཆོས་སྤྱི་དང་། རེས་མཚོ་ནང་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཞིག་དེ་ཉིན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་གནས་འདི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོས་སྤྱིར་བར་རེས་
ཤིང་། དེའི་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ་བྱར་
ཙམ་མོ། །དེད་ཀྱང་བཟ་ཤིས་ལྷན་བོའི་གདན་ས་ལ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་ནས་བཟུང་དཔལ་ལྡན་
ལྷ་མོ་ལ་བསྐྱང་གསོ། གཏོར་མ་ཐུན་གསུམ་རེ། དགོངས་རེ་བཞིན་ཐུན་གཏོར་བཤུགས་
པ་དང་བཅས་པ་ཆག་མ་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱི་ལོའི་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་ནས་བཟུང་(༡༩ན)སྟེ་ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་བྲག་བྲག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ། ཆོས་སྤྱིར་ཞལ་
བཞི་པ། ཆོས་སྤྱིར་བེག་ཅེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱང་གསོ་ཡང་མ་ཆག་པར་ཚུགས་ཤིང་། བདེ་
མཆོག་བྲིལ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་ལ་བཞུགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཆག་མེད་འདི་ཡང་ཀོང་པོ་འོར་ཞོད་ཏུ་
སྟེབ་པ་ནས་རྒྱན་ཏུ་བྲས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཉང་ཁ་སྤྱི་གསུམ་བརྒྱད་ལོང་ཉང་སོགས་སུ་འགྲོ་དོན་ཆེ་བར་བྱུང་། སྟོ་བོ་ནས་
གདན་འདྲན་ནན་ཆེ་བ་བྱུང་ནའང་འགྲོ་བ་མ་ཤིང་། དེ་ནས་ཉང་པོར་སྟེབ། རི་ཆོས་གཉིས་
བྱུང་མཐའ་གཅིག་ཀྱང་ཆགས་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཅོད་འབྲུག་ལོང་མང་བ་དང་། བྱུང་
པར་སངས་སྤང་གི་དགོན་པའི་སྤྱིལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཞིག། །དགོན་པ་སྤོངས་པ་ལ་ཐུག་འདུག་
པས་དེད་རང་གིས་བར་ཐང་ཏུ་སྤྱར་པའ། རྒྱ་དངོས་དཀར་ཆེགས་ལ་མ་ཅེགས་པར་མཐུན་
བསྐྱིགས་ཏེ། སྟོ་བོ་དཔོན་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་པ་དང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཐོག་
བྱངས་རི་ཁའི་ཆོགས་པ་དང་། སངས་སྤང་གི་སྟོ་བོ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྱངས་ཏེ་ཆོགས་པ་
རྣམས་སྤྱི་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསགས། དེད་རང་གི་གཏོར་འོག་ལ་བྱངས་དམ་ལ་བཞག། །རྒྱབ་

གཉེར་ཐོག་ཁ་ནང་སོ་ལ་བཅོལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་ཆོས་གཉིས་གར་ཚོད་སྒྲོས་མེད་ཅིང་
འཆམ་པས་ཉང་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེན་ཏུ་པན་པ་བྱང་། དེར་
བཟ་ཤེས་ལྟན་པོ་ནས་ཐོས་བསམ་གླིང་པའི་སྟོབ་དཔོན་དཀའ་རབ་འབྲམས་སྟུ་བ་སྟོ་བཟང་
བཤེས་གཉེན་པ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱང་(༡༩བ)གདན་འདེན་ལ་བྱོན། དེ་ནས་ཉང་པོ་འབྲས་ལ་
བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་དུ་ཞག་ཤས་བཞུགས། དེ་ནས་ཡར་སྐྱངས་བརྒྱད་སེར་ལ་ལ་བྱས་གསང་
སྟགས་མཁར་དུ་ཕེབས། ཆོས་རྗེ་སྟོ་གོས་བཤེས་གཉེན་པ་དེད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་པས་ལས་སྟོབ། ཐོས་བསམ་གླིང་པས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་
བསྟན་པར་རྫོགས། བྲག་དཀར་བ་ནང་སོ་ཡུམ་སྤས་དང་། གསང་སྟགས་མཁར་པ་དཔོན་
སྟོབ། ར་བ་སྟོད་པ་བྱང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་སྐྱ་སེར་འདུས་
པའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་བཤད།

དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཅེར་ཞབས་ཏོག་མཛད་པའི་ངོས་བཟ་ཤེས་ལྟན་པོར་སྟེབ། སུར་ཀྱི་
དཀའ་ཆེན་བཞི་དང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་སོགས་ཆོས་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསང་བ་
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐེན་བྱུན། དབུ་མ་འཇུག་པའི་མཇུབ་འཁྲིད། མཁས་གྲུབ་ནོར་
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་འཁོར་ཀྱི་སྤྱི་དོན། དེད་རང་གི་མཆན་བཛྲེད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ །ལྟ་འཁྲིད་ཆེན་
མོའི་བཤད་པ་སོགས་དང་། བྱི་གུའི་ཆོས་བྲུག་གི་འཁྲིད་སོགས་མང་པོ་བཤད། སྤྱི་ཆོས་
ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་ཐུག་པར་བཟབས་བཤད་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལམ་
རིམ་ཚུང་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་
ཡང་འཕྲོ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་བཤད།

དེ་ནས་ཀྱི་བ་ལོའི་སོ་ག་གནས་སྟོང་ནས་འཕགས་པ་འཛིག་ཉེན་དབང་ཐུག་གི་རྣམ་
འབྲུལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་པས་ཉང་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་(༢༠ན)པའི་གདན་
འདེན་བྱང་བ་ལ་བཞེན་ཐོག་མར་འགྲོང་ཅེ་ཆོས་སྟེར་སྟེབ། རབ་འབྲམས་པ་སྟོ་གོས་མཚུངས་

མེད་སོགས་སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་སྐྱ་སེར་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་བཤད། དེ་ནས་གནས་ཉིད་ཕྱིན། སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྲངས་ཆོགས་པ་ཆང་མས་གདུགས་དར་ཆ་དང་བཅས་ཏེ་སེར་སྒྲིངས་མཛད། སྤར་རི་པོ་དགེ་ལྡན་ཁྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པ་དང་དེས་མ་གཏོགས་གནས་ཉིད་གདུང་རྒྱུད་ལས་གཞན་སེར་སྒྲིང་དེ་འདྲ་བྱེད་མ་སྤྱོད་ཟེར། གནས་ཉིད་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་སྒྲིངས་པ་འོད་ཟེར་བཟང་པོ་བས་ཐོག་བྲངས་སྐྱ་མ་རྣམས་དང་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཆོགས་སྤྱོད་ཐུག་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་ཆོགས་ཆོས་དང་། རང་རང་གི་སྤྱུགས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་མང་དུ་བཤད། རབ་བྱུང་བསྟོན་རྗེ་གས་སྐྱབ་པའང་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང་གནས་ཉིད་གཟིམས་ཁང་གྲ་ཆང་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱོ་རྟོག་གི་མཐུན་རྒྱུན་དུ་མར་རྒྱལ་བརྒྱ་ཐུག་ལས་ཐོག་བྲངས་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། དེད་རང་གིས་ཀྱང་གནས་ཉིད་ཆོས་རྗེའི་བྱུང་དུ་སེམས་སྐྱེད་དང་མགོན་པོའི་འཕྱར་ཐང་སྐྱེ་བོར་བཞག་པའི་བཀའ་བསྟོན་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཅུ་ཞིག་གྲས། དེ་ནས་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་པས་གདན་འདྲན་བྱུང་སྟེ། གནས་ཉིད་ནས་སྐྱེལ་མ་དང་། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྲངས་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་བསུ་བ་(༣༠བ)ལ་བྱོན། ས་སྐྱ་པ་ལ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལ་དད་པ་དང་། ལ་ལ་ལྟད་མའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བྱིན་རྒྱལས་ཁྱེ་བ་ལ་ཞོམ་ལོག་ནས་བསུ་སྐྱེལ་སྟེ་འཕྲོད་པས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲིམ་ཆེན་པོས་ས་གཞི་གོ་མཆམས་མེད་པར་གང་སྟེ་དེད་རང་ལ་བཞེན་པའི་མི་ཆོགས་དེ་རེས་ཁོ་ན་ཆེ། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་བརྒྱ་སྟོ་འགྲམ་དུ་ཏྲ་འབབ་པ་ནའང་མི་ཁྲིམ་རང་གི་སྒྲིང་མ་གཏོགས་ཏྲ་བབ་ས་མི་ཉིད་པར་བྱུང་། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་དུ་གང་མོ་ཆེ་པ། ཞོར་བྱ་དགེ་ལྡན་པ། གསེར་ཁང་གོང་པ། ལས་བྱུབ་པ། ལྷ་ཁང་པ། ཞི་གནས་པ། བདེ་འབྱོར་བ་སོགས་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གྲ་ཁང་དུ་ཞག་རེ་

དེའི་ཞབས་ཏྲིག་རེ་མོས་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏྲིག་བཟང་འབྲེན་བྱས། འབྲུལ་བ་འབྲེར་མི་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིངས་བྱས་པས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་འཁོར། སྒྲིང་གསེབ་
རི་སྒྲུངས་ཐམས་ཅད་དམིགས་བཅེ་མ་དང་། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྲུང་གི་ཕྱར་རྒྱངས་སུ་
སོང་། གྲང་མོ་ཆེ་བ་དང་ལྷ་ཁང་པས་སྒྱུན་བྲངས་པའི་རེས་ཕྱི་རྩ་ཆོགས་ཆོས་བཤད། སྐྱ་
སེར་མཐའ་ཡས་པ་འདུས། མེ་ཏྲིག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང་། སྒོན་
ཆད་གཞན་སུ་ལའང་འགྲོ་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ཞེས་སྒྲིང་། གྲ་ཆང་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་གྲ་
ཁང་དུ་ཆོས་ཀྱང་བཤད། རྒྱལ་མཁར་ཅེ་ནས་སྡེ་བ་དཔོན་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀུར་སྟོ་
དང་འབྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་མཛད། ཕྱིར་ཐེབས་དུས་སྤར་གྱི་ཁྲིམ་དེ་འབྲུང་ན་
འཐབ་ཅོད་བྱུང་དོགས་(༣༡ན)ནས་རྒྱལ་མཁར་ཅེ་ནས་བཀའ་བཀོད་གནང་། སྡེ་བའི་ཁྲིམས་
པ་དང་། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཀྱང་གདན་འདྲེན་ལ་བྱོན་ནོ། །

དེ་ནས་བཟང་གིས་སྐུན་པོར་སྒྲེབ། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལའང་སྐྱ་སེར་གྱི་ཆོགས་ལ་ཁྲིམ་
ཆོས་བཤད། དེ་རྗེས་སྟོང་གཤེར་འབྲོག་པས་གདན་བྲངས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེན་གནས་
སྒྲུང་གནས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད། སྤར་ཡང་བཟང་གིས་སྐུན་པོར་སྒྲེབ། དགེ་སྟོང་
དུག་ཅུ་ཙམ་དང་། དགེ་ཚུལ་བདུན་བརྒྱ་ལྟ་ཙམ་དང་བཅས་ཏེ་དབྱར་གནས་མཛད། ཆོས་
ཤིན་དུ་འཕེལ་བར་བྱུང་། དེའི་སྟོན་གནས་པ་ཁོ་སུ་ཀྱན་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་
པ་བྱུང་བ་དང་། ཁོ་སུའི་རྗེ་བཅུན་མཛལ་བ་སོགས་སྤར་ཐང་བརྒྱད་ཁོ་སུར་བྱིན། རྗེ་བཅུན་གྱི་
བྱུང་དུ་ཞག་འགའ་སྒྲོན་ལམ་བྱས་ཤིང་སྐྱ་སེར་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་ཆོས་བཤད།
གངས་ཅན་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོབས་འབར་འོད་ཟེར་བས་གངས་ཅན་
ཆོས་འཕེལ་དུ་གདན་བྲངས། ཆོས་རྗེ་ཉིད་དང་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྲངས་དགེ་འདུན་
ཆོགས་པ་ལ་སྐྱ་ཆོས་དང་སྟོས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་པས་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་དད་པར་བྱུར་
ཏེ་བཟང་གིས་སྐུན་པོ་དང་དགོན་མ་བུ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། ཐོ་དོང་ཨེའི་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོ་

མཇུག་ཞིང་ཕྱག་མཚན་རྣམས་རང་བབས་སུ་བྱུང་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་།
དེ་དང་རྟོག་ཆོ། སྤྱི་དབུ། འཇད་ཕུ་མདའ། རྟ་ནག་ཕུ་མདའ་སོགས་སུ་འགྲོ་དོན་སྤྱད་པའི་
རྣམ་ཐར་མཐའ་(༣༡བ)ཡས་ཏེ་ཞིབ་པར་མ་འཁོད། དེ་ནས་དགེ་འཕེལ་དུ་ཆོས་རྗེ་ལེགས་
སྟོ་བ་གཞན་དོན་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་རྗེ་གས་གྲུ་ལ་གདན་བྲངས། དགེ་འཕེལ་
བའི་ཆོགས་པ་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་ཡོན་མཚོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་མང་
དུ་བཤད་ཅིང་། ཤངས་བར་ཆོགས་དང་མདའ་སྟོར་གྱི་དཔོན་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་
གདན་འདྲན་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད།

དེ་ནས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྟེན། ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། རྗེ་བཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་
འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱད་གྱི་ཤེར་བཟང་ཞེས་གྲགས་པའི་གདན་སར་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་
ཡོང་དགོས་པའི་ཆབ་མདོ་བ་རང་དང་མཐའ་བཞི་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱུ་ཡིག་འབྲུལ་བ་
དང་བཅས་པ། རི་བོ་ཆེ་ནས་ཆོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་པའི་ཕྱག་ཐམ་ནན་ཆེ་བ་དང་
བཅས་པའི་གདན་འདྲན་ཡང་སྟེན། ཁྱུ་བ་ནན་ཆེ་བ་བྱུང་ནའང་། སྟེན་པ་མི་སྤྱབ་པའི་ཁྱུ་ལན་
རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་མ་ཤིང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་རང་དུ་བསྐྱད་ཆོག་པ་
བྱུང་ན་བཤད་ཉན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེར་ཡོང་བ་འདུག་ནའང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་བྱིར་འབྲུགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་འཛིན་སྟོང་ལ་མི་སྟེན་ཁ་མེད་བྱུང་བ་ནས་གདན་ས་བསྟོ་གཞན་གྱི་
བཀའ་བཀོས་ཤིང་། ཕྱི་ནས་འོས་རིགས་འཆོལ་བ་དང་། རང་ནས་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་པ་གསུམ་
བསྟོ་བ་གང་རིགས་བརྟག་པ་བྱས་པས་ཅུང་ནང་ནས་བསྟོ་བ་བྲག་པ་བྱུང་། སྟོབ་དཔོན་རྣམ་
པ་གཞན་གཉིས་ལ་སྤྱགས་བཞེད་མི་འདུག་པས་ཆོས་རྗེ་སྤྱ་བཙུན་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་མཐུན་
གྲུབ་ཀྱིས་བསྟོ་གཞན་(༣༩ན)བྱས། དེ་དུས་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་གདན་ས་ལ་སྟེན་དགོས་པའི་
ཞལ་སྤྱ་ནས་སྤྱ་རི་བའི་བཀའ་ཤོག་དང་། འབྲས་སྤྱངས་སྤྱི་པའི་ཁྱུ་ཡིག་ནན་ཆེ་བར་བྱུང་
ཡང་ཁས་ལེན་མ་བྱས། དེ་ནས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བྱིར་བཏེག་། དགོན་པ་ཕྱི་རྗེས་སྟོང་

བའི་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱང་བསྐྱིགས། འདས་མཁར་ཆེན་ཅེར་གདན་བྲངས། ཞབས་ཏྲོག་ཕུལ་དུ་
ཕྱིན་པ་མཛད། འདས་མཐོང་སྟོན་དུ་སྡེ་བ་གཞིས་ཀ་རིན་སྤངས་པ་དཔོན་སྟོན་དང་མཛུལ།
བཀྱར་སྟེ་དང་མཐོང་གཞོས་ཆེ་བར་མཛད། དེ་ནས་སྤྲ་སོར་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལྷ་རི་བའི་བྱང་དུ་
ཆོས་བཀའ་བཞིན་ཞུ་བའི་འདུན་པ་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་སྤངས་གདན་སའི་སྟོར་གྱི་བཀའ་
བཞོས་ལ་ལྷ་རིར་སྟེའ། ཐོན་ནས་ཞབས་ཏྲོག་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་མཛད་དེ་ལྷ་རིར་བྱུང་བའི་
དབང་ཕུག་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་
བྱང་དུ་ཐེ་ནས་བརྒྱད་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷ་བྲིལ་གྱི་དབང་། རྩོགས་རིམ་གྱི་འབྲིད། ལྷ་མའི་
རྣལ་འབྱོར། རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་གི་དབང་། དམར་པོ་སྟོར་གསུམ། འཛམ་ལ་དཀར་དམར་
རྣམས་ཀྱི་རྩེས་གནང་། དུག་རྩོར་འབྲོ་བཟང་ལུགས་དང་། ལྷ་ཙམ་གྱི་རྩེས་གནང་། རྣམ་སྤྲུལ་
སྟོར་གྱི་རྩེས་གནང་བརྒྱད། བྱར་ཞལ། དུར་ཁོད་བདག་པོ། ལྷ་མོ་ཤ་མ་ཏ། འཛམ་དཔལ་རྒྱ་
གར་གྲ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྟོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྩེས་གནང་སོགས་བཀའ་ལུང་
རྩེས་གནང་ཟབ་འབྲིད་དང་ཞལ་བཞེས་སྟོར་སོགས་མང་དུ་ཞུས། འབྲས་སྤངས་ཀྱི་གདན་ས་
བྱེད་མི་(༣༥བ)ཀུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོ་དུ་མ་ནས་ཕུལ་ཀྱང་། སྤར་ངེད་རང་གི་མི་ལམ་དུ། ཁྱོད་
རང་གི་རྩེས་སུ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་རྩེས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་གིས་གདན་ས་འདྲིན་ཟེར་བའི་
ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་ཐོག་དུ་བབས་པས་ཅིས་ཀྱང་མཛད་དགོས་ཞེས་བཀའ་ལུང་ནན་ཆེར་གནང་
ནས་རེ་ཞིག་གང་སྟོགས་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ཕུལ། འབྲས་སྤངས་སྤྱི་སོར་ཡང་ཁས་ལེན་གྱི་
གསལ་བའི་ཞུ་ལན་ལྷ་རི་ནས་བྱས། དེ་ནས་རྣམ་སྤྲུལ་མཆོན་བཞི་པའི་རྩེས་གནང་ཞུ་
བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ས་དང་ཆོ་འབྲུལ་མང་དུ་བྱང་། ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱིས། འདི་ཞིན་དུ་འགོ་བར་
ཡོང་བ་འདུག་པས་རྩེས་གནང་ལ་དམ་དོག་ཆེ་བ་གྱིས་ཤེབས། དེ་ནས་སྟོད་སྤངས་མདར་སྟོབ་
དཔོན་རྣམ་པས་གདན་འདྲེན་ལ་བྱོན། དགོ་འདུན་ཆོགས་པས་ཀྱང་རོལ་ཆ་དང་སྤྲུགས་སེར་
སྤངས་མཛད་དེ་འབྲས་སྤངས་གཞིམས་ཁང་དུ་གཞི་སའ། གཟའ་སྐར་ཆོས་གངས་བཟང་བ་

ལ་གོང་མ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གོ་དབང་སྐྱུག་བཟ་ཤིས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་
པོས་སློན་འཇུག་ནང་སྐྱེན་དང་བཅས་པ་མཛད། ཞལ་ལྷ་ནས་ལྷ་རི་བས་ཀྱང་དེ་ཐོག་ཏུ་མང་
ཇ་འབྱེད་ཆས་བཟང་པོ་གནང་སྟེ་གདན་སར་སླེབ། སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་ཆང་མས་ཐོག་བྲངས་
ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅས་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་ཆང་བར་སྐྱེ་ཆོས་ལ་
བཤད། དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ།
སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་ཐོག་བྲངས་དགེ་འདུན་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ལ་ནི་གྲུའི་ཆོས་བྱུག་གི་འཁྲིད་པོ་
སོའི་དམིགས་(༣༣)སྟོར་དང་བཅས་པ་སོགས་འདོད་ཆོས་མང་དུ་བཤད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མཆོག་ཏུ་དད་པའི་སྤྱ་ལོང་གཡོ་བའི་ངང་དུ་སྒྱུར། དེ་དུས་དབུས་གཙང་གི་དོན་གཉེར་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ནི་གྲུའི་འཁྲིད་ཡིག་ཀྱང་བཅུམས།

དེ་ནས་དབྱར་སོས་ཡར་སྐྱུངས་བརྒྱད་ནས་རྒྱལ་དུ་ཕྱིན། བཀར་ལས་འཕྲོ་བཞིན་དང་།
ཆོས་འཁོར། སྐྱ་སེར་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། དགུ་ཆོས་ལ་འབྲས་སྤྲངས་
སྤྱ་སླེབ། འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གདན་སར་མེ་མོ་སྤང་ལ་སླེབ། སྤར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་
བ་ཆེན་པོས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་རྩེ་ནས་ནས་གཞིས་ཀ་སྤུ་པའི་སྤེ་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་
བར་དུ་འབྲས་སྤྲངས་པས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་སྤར་ཆགས་སྤྱ་མཛད་ནའང་། སྤྱིད་ཤོད་དུ་ཁ་
བདག་གཞིས་ཀ་རིན་སྤྲངས་པས་མཛད་པ་ནས་བཟུང་གསང་བུ་བ་དང་ཀླ་བ་སོགས་ཀྱིས་
སྤང་ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་བར་ལོ་བཅུ་དགུ་མཛད། དེ་ནས་ངེད་རང་གིས་སྤར་སྟོལ་སྤར་
འབྲས་སྤྲངས་པ་སོགས་ལ་གནང་དགོས་པའི་བྱ་གནང་བུལ། གོང་མ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགོངས་
པ་བཟང་པོ་གནང་། སྤག་ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ནས་འབྲས་སྤྲངས་ནས་དགེ་འདུན་བྱེད་
དང་ཉིས་སྟོང་ཅུ་དང་སེ་ར་ནས་སྤམ་བརྒྱ་ཉེ་བ་ཅུ་པེབས་ཏེ་སྤྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
ར་ས་འབྲུལ་སྤང་དུ་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་སློན་
ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད། སྤར་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སྤྱ་སློབ་དཔོན་

དཔའ་བོས་(༣༣བ)མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་རེ་གསུང་བ་གནང་འདུག་པས་
དེའི་མཛད་པའི་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ་ཐེབས་པའི་གྲ་ས་པན་ཚུན་གྱི་
དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་སྐྱ་མེར་གྱི་ཆོག་པ་པ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་ལ་སྐྱེས་རབས་
ཀྱི་ཆོས་ཐུན་རེ་ཡང་བཤད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་པོ་བྱི་བ་ལོ་འདྲིའི་སློན་ལམ་གྱི་བར་གྱི་
གལ་གཙོ་སྟར་ཆགས་སུ་བྱས། མང་དུས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཐུག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡང་འདུས་
ཤིང་། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཆག་པར་བཤད་པས་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་བ་བཟབས་
བཤད་སོང་བ་ལྟ་བུར་ཡོད། མཐུག་ཏུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་
དང་སྐྱ་མེར་བྱིན་ལ་བསྟེན་གནས་དང་སྦྱང་བར་གནས་པ། ཐོག་གཙོད་སོགས་སྟེག་པ་སྟོང་
བ། ཡི་གེ་བྲུག་མ་སོགས་ཁ་ཉོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལོ་ལོ་བཞིན་སྤངས་ཤིང་།
ལྷ་ས་སྐུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་རྣམ་གཉིས་རང་བྱོན་ལྷ་ལྷན་སོགས་
སངས་རྒྱུ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་པ། དགེ་འདུན་ཆོག་པ་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོག་པ་དང་སློན་ལམ་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཚུལ་སོགས་བསྟགས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་མང་
དུ་བཟོད་པས་སྤྱ་དུས་སློན་ལམ་འདེབས་པ་ལ་དགེ་འདུན་རྣམས་དགེ་སྟོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཀྱང་
ཆང་བར་མི་འབྱོན་པ་ལ། དེད་རང་གིས་སློན་ལམ་གྱི་མགོན་བྱས་པ་ནས་བཟུང་དགེ་འདུན་
ཁྲམས་གར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་དུས་རྒྱུན་དུ་འབྱོན་པ་འདྲི་བྱང་བ་ཡིན། སྤྱིར་ཡང་གཙང་པོ་དོང་།
ཀོང་པོ་དེ་མོ་ལ་ཁ་ཡན་(༣༤ན)དེད་རང་གིས་གང་བྱིན་ཐམས་ཅད་ཁྲིམ་ཆོས་བཤད་ནས་
པན་བཏགས་པ་ལ་དུས་དྲིང་སང་དེད་རང་བྲག་ཤོས་སུ་ཡོད་སྟམ་པ་ཤར། སྤྱིར་རབ་བྱུང་
བསྟེན་རྗེ་གས་བསྐྱབ་པ་གངས་མེད་པ་ཅིག་སོང་ཞིང་ཐོག་མར་འཕྲོང་རྒྱས་དང་ཅེས་ཐང་
དུ་ཆོས་བཤད་པ་ནས་བཟུང་དྲིང་སང་ཡན་ལ་དེད་རང་གིས་མཁན་སྟོབ་བྱས་ནས་བསྟེན་
པར་རྗེ་གས་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཐུག་བཞུལ་བ་ཙམ་སོང་སྟམ་པ་ཡོད།

ས་པོ་སྟག་ལོ་དེ་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཡང་གནང་སྟེ། ལོ་ལོ་བཞིན་

དགུན་དཔྱིད་འབྲས་སྤངས་དང་། དབྱར་སྟོན་ཤས་ཆར་རྒྱལ་དུ་བསྐྱད། འདིར་ཡང་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ཆར་གཉིས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཟབས་བཤད་ཆར་གཅིག་སོང་ནས། སྤར་ཡང་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ད་ལྟ་སྤྱི་ལུ་ཆེན་པོའི་འགོ་ན་སླེབ་ཡོད། གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་སྤང་འབྲུམ། རྣམ་འགྲེལ། འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་མཛུབ་ཁྲིད་བཤད་པ་དང་བཅས་པ། ཡི་དམ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ། རྩོམ་ལུ་གསལ་སྟོན་ཀྱི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་རྣམ་པས་སོག་བྲངས་ཏེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་དུ་མ་ལ་དུས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་ཀྱི་བཤད་པ། ཡང་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་ཤར་བ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་བ། རབ་འབྲུམས་པ་ལེགས་དོན་པ། སློ་མང་བའི་སློབ་དཔོན་གྲུང་བྱ་རིན་བྱང་བ་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཞེས་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་དུས་འཁོར་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་པ། རེད་རང་གི་མཆན་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་ཁེ་བཤད་པ། སྤྱོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྩོམ་(༣༤)བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ལ་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ཡང་ཡོས་ལོའི་དཔྱིད་ཆོས་ལ་དབྱར་སྟོན་དུ་བྱིན། སྤྱི་ལོ་དེ་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྟོང་ལྷག་གཅིག་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ། སེར་འབྲས་གསང་གསུམ། ཆལ་གྲུང་ཐང་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་མང་པོས་སོག་བྲངས་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱས། ཉི་མེད་ཆོས་རྩི་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར་བས་ཉི་མེད་སུ་སྤྱན་བྲངས། ཁོང་རང་གིས་བཞེངས་པའི་རྟེན་གྲིས་འབྲུར་རྣམས་ལ་རབ་གནས་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་ཞུས་ཤིང་རབ་བྱུང་བསྟན་རྩོགས་ཀྱང་མང་བར་བྱུང་། རྒྱུད་པ་སྤྲད་ནས་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོ་བ་དང་། སྟོན་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གྲུ་ཆར་དུ་གདན་བྲངས།

སྤྱི་ཆོས་དང་། སྟོས་སུ་བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསལ། ཡོས་ལོའི་དབྱར་སྟོན་རྒྱལ་ནས་དཀའ་བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་དབང་དཔོན་སློབ་བར་ཁམས་ལ་རྟེན་ཆེན་བཞེང་བའི་འདུལ་སྤྱད་ལ་བརྒྱུད། ལྷགས་པོ་འབྲུག་གི་ལོའི་སོས་དང་སྤྱལ་བ་ནང་སོ་རིན་ཆེན་དཔལ་

བཟང་བས་གཉན་གྱི་ལུང་གྲ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབུ་ལ་གདན་བྲངས། འགྲོ་དོན་ཡང་ཆེ་བར་
བྱང་། རྒྱལ་ན་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་བུམས་པ། རྗེ་བོ་མི་བསྐྱེད་རྗེ་རྗེའི་སྐུ་ལི་དམར་ལ་
གསེར་གསོལ་བ་གསུང་བྱོན་མ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་འདི་གཉིས་ཀྱང་གཉལ་ནས་ཐེབས་བ་ཡིན།
དབྱར་སྤྲོད་རྒྱལ་དུ་བསྐྱད། སྟོན་ཡོང་པོ་ནས་ཡོན་བདག་བསྐྱེད་རྒྱལ་པོས་གདན་བྲངས། ཉང་
ཡོང་གཉིས་སུ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱང་། (༣༥ན)དེ་ནས་སྤྱིར་འབྲི་གནག་གི་འབྲུལ་བ་
མང་དུ་བྱང་བ་དང་། བ་གོ་དང་འབག་སོགས་སྟག་བཤེར་གྱི་ཡོན་བདག་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱལ་གྱི་དཀར་མེ་དང་། དག་འདུན་ལ་ཞོ་ཚུལ་གྱི་རུ་བ་ཡང་ཚུགས། དེ་དུས་གསུང་
རབ་རྒྱ་མཆོ་ཡ་མའི་ནད་གཞི་ཅིག་གིས་ཤིན་དུ་ན་བར་བྱང་། སྟོན་བཅོས་རིམ་གྲོ་སོགས་
ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཐུག། རྒྱ་མདར་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་བྱང་བ་ན། ཁོང་རང་ཡང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མི་འདུག། ཁྱད་པར་དེད་རང་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་
དད་པ་ལྷང་བ་ཞིག་སྤྲེས་མ་ཐག་དུ་སངས་རྒྱས་མན་རི་ཞེས་མནའ་བསྐྱལ། དེད་རང་གིས་
ཀྱང་དོན་ཅུ་ནས་བྲག་ཡོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་ནད་ལས་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ། ལྷགས་མོ་སྐུ་ལ་
གྱི་ལོའི་དབྱུག་སྟོད་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱལ་སྟོད་སྤྲོད་གྱི་དག་འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་
སྤྲེགས་བམ་གྱི་ཆོས་མང་དུ་བཤད། དབྱར་སྤྲོད་གསལ་སྤྲོད་ནས་བྱང་ཡོན་ཏན་འོད་པས་
རིགས་གྲ་བཏང་བའི་གྲལ་དབུ་བྱས། ལུ་ལོ་རྟའི་ལོའི་དབྱིད་ནང་སོ་ཐོན་པས་གོས་སྐྱ་ཆེན་
མོ་བཞེངས་པའི་རབ་གནས་ལ་གདན་བྲངས། ཞལ་ངོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་སྐྱ་སེར་མང་
པོ་དང་། ཆོས་རྗེ་བཀའ་འཕགས་པ་དཔོན་སྟོབ་ལ་ཆོས་མང་དུ་བཤད། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་བས་
བསྟེན་རྗོགས་ཀྱང་མཛད།

ལུ་ལོ་ལྷག་གི་ལོ་ལ་ལུ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་བཅེགས་བྱང་བའི་སྤྱི་མའི་ཆོས་བཙུ་
གསུམ་གཟའ་སྐར་དང་འཕྲོད་སྤྱིར་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མངའ་རིས་པ་དག་སྤྱོད་སྟོན་
ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངའ་རིས་སུ་འབྲུལ་སྤྲོད་ལ་བྱིན་ཏེ་གྲ་གོ་དང་(༣༥)སྤྱི་བོ་སོགས་

ནས་བདག་རྒྱུན་ཡང་དག་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ཟངས་གསེར་གྱི་འབྲུལ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་
དང་། དབྱས་གཙང་ནས་ཀྱང་ཟངས་གསེར་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ་གཞི་བྱས། བལ་པོའི་དཔོན་
མོ་ཆེ་མཁས་པ་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་ཐོག་དངས་པའི་བལ་པོའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་དཔོན་སློབ་
བདུན་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་པས་རྗེ་བཙུན་མི་པམ་པའི་སྐུ་རྒྱལ་མཐོ་དྲུག་ཅུའི་ཆད་དང་
ལྷན་པ་ཅིག་བཞེང་བའི་བཟོ་ཐབས་ལེགས་པར་བཙུགས། དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐུན་སྦྲང་
དུ་གྲུབ་པ་ལ་བཟོ་རུ་ལ་འཇའ་ཆོན་སྣ་ལྔ་ཐལ་བྱུང་ཡང་ཡང་ཟུག་པ་དང་། འཇའ་ཆོན་གྱི་
གྲུར། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་བྱུང་།
བཟོ་བོ་རྣམས་འབྲལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ནར་མ། འཇུགས་སྟོན་བསྐྱང་སྟོན། ཞག་བཅུ་ཆེགས་
གྱི་སྟོན་མོ་སོགས་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས། ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་
སྟེ་སྐུལ་མི་དགོས་པར་ཉིན་མཆན་དུ་བཟོ་ལ་འབད་ཅིང་། སྐུ་རྒྱུའི་སྟེང་ནས་ཟངས་ཉག་གང་
དུ་ལོངས་པ་དང་གསེར་སེ་བ་གཅིག་ལའང་གཡོ་འགྲུལ་མི་བྱེད་པའི་ཁོང་རང་རྣམས་གྱིས་
དམ་ཆེག་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བཞེངས། བསྟན་འཛིན་དམ་པ་སྟོ་གསལ་བཤེས་གཉིན་པས་
དྲགས་པོ་སྟོད་སྟོད་ན་ཅིས་སྟེ་ཆེ་བའི་གཡུ་མོ་ཆེ་ཅིག་ཀྱང་རྟེན་ཆེན་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་དུ་སྤྲུལ།
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོས། རྟེན་ཆེན་བཞེང་བའི་ཞབས་ཏོག་ཀྱང་ང་རང་གིས་སྤྲུགས་གཙུག་མི་
དགོས་པ་བྱེད། ཞལ་སྤྲ་ནས་རང་གི་སྐུ་འབྲས་སྐུ་ཆད་ཅིག་བཞེངས་ཆེག་པ་དགོས་ཟེར་བས་
དེད་རང་གིས་ཀྱང་གནང་བ་བྱིན། དེའི་བཟོ་ཐབས་ཟུག་དུས་(༣༦ན)ཀྱང་འཇའ་ཆོན་ཟུག་
པ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་འདུག །ཁྱད་པར་རྟེན་གྱི་ཞལ་རས་ལ་གསེར་གསོལ་བའི་ཆེ་
ཡང་འཇའ་ཆོན་གྱི་གྲུར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་མཐའ་ཡས་པ་བབ་ཅིང་། དབྱར་གྲུང་རང་སྐུ་
གསེར་ལྷ་བ་སོགས་ལས་གལ་ཆེ་བའི་ཆེ་རྣམས་དགོས་སྟེ་ཆར་འབབ་འཕྲོ་ལ་ནམ་མཁའ་
གཡའ་དག་པ་སོགས་ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། ས་ཁད་མཐོ་བའི་གང་ས་ཡིན་ཡང་དགུན་
གྱི་ཆེ་དབྱར་ལས་ངོ་བོ་བྱུང་། རྟེན་བཞེང་བ་ལ་ལོ་གསུམ་ཙམ་འགོར་ཞེས་བཟོ་བོ་རྣམས་

ཀྲང་སྐོང་བ་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མགྲོགས་པར་གྲབ་
སྟེ། ཤིང་པོ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ཉི་མའི་བཅུ་པའི་དཀར་ཆེས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་བཟང་བ་ལ་དཀར་ཆག་
ལོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་གཟུངས་གཞུག་རྣམས་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཁས་པའི་བྲག་ལེན་དང་མཐུན་
པར་བྱས། དཔལ་ལྷན་ནི་ཐེ་འཛིགས་བྲེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྲེ་སྟེ་ཞག་བདུན་ཀྱི་བར་
སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་དབང་སྤང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་གཟའ་སྐར་
དང་འཕྲོད་སྦྲེད་བྱན་སྟམ་ཆོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱས་ཤིང་དེའི་ཆོ་ཡང་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། ཉང་སོ་རྒྱ་རི་རྫོང་བས་སྐྱ་
གསེར་ལ་ཞོ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་དང་། འོལ་ཁ་ནས་དཔོན་ས་བཟ་ཤིས་བུ་འབྲེན་པས་ཀྲང་སྐྱ་
གསེར་གྱི་མཐུན་རྒྱུ་མཛད།

གཞན་ཡང་བྱི་ནང་ནས་དད་ལྷན་གྱི་སྦྱོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་རེ་བ་ཕུལ་བ་དང་།
ཁྱད་པར་ངེད་རང་ལ་སྤྱིར་འབྲུལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུད་མ་(༣༩)ཟོས་པར་གསུང་རབ་
རྒྱ་མཆོས་དོ་དམ་བྱས་ཏེ་ཡོངས་བྱིས་སྐྱ་གསེར་ལ་ཅེས་ཐང་དོའི་ཞོ་སྦྲོང་ཕག་ལྷག་པ་དང་
བཅས་པ་སོང་ཞིང་། ཁམས་ནས་འབྲུལ་སྤྱད་པ་དཔོན་སྦོལ་ཀྲང་དཀར་བཅུ་པ་ཡོན་ཏན་དོན་
བྱུང་ཉིད་སྐྱལ་ལ་བཏང་བས་སྐབས་སུ་བབ་པར་སྟེབ་པ་དང་། ཆོས་ཐེ་འཕྲིན་ལས་པས་
ཀྲང་ནས་ཁལ་སྦྲོང་ཕག་ལྷག་ཅམ་གྱིས་འགོ་བྱས་ཁོང་རང་གི་བྲག་རྩས་ཡོད་འབྲུལ་ལྟ་
བུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་འོལ་ཁ་སྦྱིད་ཤོད་ཐོན་སོགས་ནས་སྦྱོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་
དད་འབྲུལ་གང་བྱུང་རྣམས་ཀྲང་རྒྱུད་མ་ཟོས་པར་བྱས་ཏེ། རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན་རང་བཅོ་བོ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་རྫོགས་སོགས་ཀྲང་ཐམས་ཅད་ཏུ་དགྲེས་པར་གྲབ་པ་བྱས་སོ། །ཡོན་རྫོངས་
ཀྱི་ཁ་མ་ནི་ཟུར་ན་གསལ་ལོ། །དེ་དག་གི་ཆོ་ཆད་དཀར་ནས་ཆོས་སྐྱབ་ཤེས་རབ་འཕེལ་
བའི་མནལ་ལམ་ཏུ་བྱུང་མེད་རྒྱན་བཟང་པོ་མི་ལས་འདས་པ་ལྟའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་
ལ། གང་ནས་འོངས་བྱིས་པས་རྒྱལ་ནས་ཡོངས་ཞེས་ཟེར། དེ་གང་ཏུ་འཕྲོ་བྱིས་པས་རྒྱ་སྤྱོང་

ནས་རྩོམ་པ་འདྲེན་དཔལ་རྩོམ་པ་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཆེན་གྱི་རབ་གནས་ལ་སྦྱར་འདྲེན་དུ་འགྲོ་བེད།
འདིར་ཅི་ལ་འོངས་བྱས་པས། བྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ལུང་ཆོག་གསུམ་ཡོད་
པ་སྦྱར་དུ་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར། བཀའ་ལུང་རིམ་གྱི་བྱས་པས། ཡི་དམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྒྲུབ་ས། ཆོས་སྦྱོར་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེན། གཅེས་སྦྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ལ་གྱིས། འདི་གསུམ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་དུ་རབ་གནས་སྐབས་ཅམ་དུ་བྱུང་མེད་
དེ་འདྲ་མང་པོ་ནས་དཀར་མོ་སྒྲེར་མ་བྱུར་བ་གང་རེ་ཐོགས་ནས། ལུས་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་
ཀྱི་བཟ་ཤིས་ཤོག །དག་ལ་སྤེ་སྤོད་གསུམ་ཀྱི་བཟ་ཤིས་ཤོག །(༣༡)སེམས་ལ་བསྐྱབ་
པ་གསུམ་ཀྱི་བཟ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པའི་ཤིས་པ་རྩོད་པ་ཅིག་བྱང་འདུག །དཀར་བཅུ་སྟེ་
གོས་དཔལ་ལྡན་པ་དང་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀའང་ངེད་རང་དང་དམ་ཆོག་གཙང་ཞིང་
དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མར་ཡོད་པས་ཡིན་ཆོད་དུ་འདུག །སྤར་སྦྱ་རྒྱའི་འབྲལ་སྦྱད་ལ་གནས་
བརྟན་ཡོན་རྒྱལ་གཙང་ཕྱོགས་སུ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་གཡང་པ་ཆོས་རྩིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་
རྒྱལ་བའི་མནལ་ལམ་དུ་ལྷ་སའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐག་པ་དཀར་པོ་མང་དུ་བཏང་འདུག་
པ་ལ་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་གངས་ལས་འདས་པས་འཇུག་འདུག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ངེད་ཀྱིས་
དགའ་ལྡན་ལ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཟེར། ཐམས་ཅད་འགྲོ་བྱེད་སྤེད་ཀྱིས་འདུག་པས། གནས་
བརྟན་ཡོན་རྒྱལ་ཡང་ཐག་སྟེ་གཅིག་ལ་འཇུག། ཆོས་རྩིས་གཡང་པ་རང་ཡང་དགའ་ལྡན་ལ་
འགྲོ་བེད་པ་ལ། ད་ལན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་རང་ལ་སྤོད་པས་མི་འགྲོ་ཞེས་ལན་
བྱས་པ་ཞིག་བྱང་འདུག་པས་རྩིས་བཅུན་ཀྱི་སྦྱའི་ཕྱོགས་སུ་འབད་པ་བྱས་པ་དང་རྒྱ་བཏང་བ་
ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཁོ་ནར་འདུག །ངེད་རང་གིས་ཀྱང་བདེ་ཆེན་ལྷན་གྱུབ་
ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་འདི་ཡང་སྤར་སྦྱ་སྦྱེ་སྦྱ་མའི། བྱམས་པའི་སྦྱ་གཟུགས་ཕུལ་བྱང་
ཞེས་པ་ལ། །མཐུན་ཆེན་སྦྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྟམས་པ་
ཡིན་ཞིང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་རྩིས་བཅུན་ཀྱི་སྦྱ་རྩིས་སྦྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པས་འདི་བཟང་

པོའི་བཞུགས་སྐྱེད་སྤྱོད་ཅན་བྱས་པ་ཡིན། དབྱུས་སྤྱོད་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་བྱམས་པའི་སྐྱེ་ལ་
འདི་སྐྱེ་ཆད་ཆེ་ཞིང་བྱོན་མཆར་བའི་དཔེར་བྱས་ཆོག་པ་ཡོད་དེ་གཟིགས་སྤྱོད་བ་ཀྱུན་གྱི་
ཐུགས་ལ་གསལ། དེ་ནས་དྲགས་པོ་བྱ་མདའ་བས་གདན་བྲངས། འབྲུལ་བ་ཞབས་(༣༧)བ་
ཉོག་དང་འགོ་དོན་ཡང་ཆེ་བར་བྱང་།

མེ་མོ་བྱ་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་རང་དང་དྲགས་པོའི་མཆན་ཉིད་བྱ་ཆད། སྐར་བ་དཔོན་
སློབ། འོལ་ཁ་བསམ་གཏན་གླིང་བ་དཔོན་སློབ། དྲགས་པོ་ནས་བྲ་སྟེང་། བསམ་གཏན་གླིང་
བ་དཔོན་སློབ་སོགས་དྲགས་སྟོད་སྟེང་གི་དགོན་པ་སོ་སོ་ནས་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་དང་།
མདོར་ན་ཅེས་ཐང་ཕྱིན་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམ་དག་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལྷག་ཅུ་དང་། སྐྱེ་པོའི་ཆོགས་ཆེས་
མང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་བྱས། བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆོས་འཁོར་
དང་བཅས་པ་ཞག་མང་དུ་བྱས་སོ། །རྣམ་སྲས་སྟེ་རྩེ་དཔོན་ས་བདག་མོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་
འཛོམས་པས་ཀྱང་སྟེ་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱིར་གདན་བྲངས་ཤིང་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཉོག་མཐའ་
ཡས་པ་མཛད། ཁྱད་པར་སྟོར་མོ་ལུང་དུ་སྟེ་ཆེན་དང་བཀའ་འགྱུར་གྱི་འགོ་ཚུགས་པ་མཛད་
པ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱས་ཤིང་། སྟོར་མོ་ལུང་མཁན་ཆེན་པ་དང་། གསང་སྤྱི་
སྟོད་ཆོས་རྗེ་སྟེ་དབང་དཔལ་འབྱོར་བ་སོགས་སྤྱར་ནས་གྱི་ཞལ་སྟོབ་རྣམས་ལ་ཆོས་མང་དུ་
བཤད། མེ་མོ་བྱ་ལོ་དེའི་ཉོར་རྒྱ་དང་པོའི་དཀར་ཆོས་ལ་གཙོ་བོར་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དག་གི་དབང་རྒྱལ་བཀྱ་ཤིས་བྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་ལུང་མ་ཐེག་
པ་དང་། རང་སོ་འཕྱོང་རྒྱས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་ལྷུ་སྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་ནན་དང་། སེ་
རའི་སྤྱི་མ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་བཞེད་ལ་བརྟེན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་གདན་
ས་ཡང་བྱེད་དགོས་པ་ཤར། སྤྱར་འབྲས་སྤྱངས་སུ་སྟེ་བ་དུས་ཅིག་གི་སྟོན་དུ་སྤྲགས་ཁང་
གཟིམས་ཁང་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོར་བ་མང་དུ་བྱས། རྗེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རུབ་
ཅིག་མི་ལམ་དུ་འབྲས་སྤྱངས་གཟིམས་ཁང་གི་ཅེར་སྟེ་བ་འདུག་པ་ལ་མིང་ལ་དཔལ་ལྡན་སྟོ་

གྲོས་(༣༩)ཟེར་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱུང་བ་ལྟར་སྤྱི་བུ་ལྟར་བཞག་གིས་དུང་དཀར་
ལེགས་པ་ཅིག་གཏད་ནས། འདི་རྗེ་བཙུན་བཙུང་ཁ་བས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་གནང་བའི་ཆོས་
དུང་དེ་ཡིན། ཁྱོད་རང་བྱས་ཟེར། བྱས་པས་དགེ་འདུན་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་བྱུང་། ངས་དེའི་
དབྱས་སུ་ཁྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད། ཁྱི་དེའི་མདུན་གདོང་གཡ་གཉིས་ཀྱི་ཅེན་འཇམ་
དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
ཞལ་སྤྱོད་ནས་གཉིས་དབྱ་དེད་ཀྱི་ཁྱིའི་སྤངས་ལ་སྟེག་ལ་ཁད་དུ་བཞུགས་འདུག །དེར་ངའི་
བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ང་རང་གི་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀའི་གཙུག་ཏུ་དེད་རང་སྟོད་པ་འདི་མི་རིགས་པ་འདུག་སྟུང་དུ་ཡང་ཉིང་དེ་བ་ཅིག་མིས། དེ་
ནི་སེར་འབྲས་གཉིས་ཀའི་བདག་བྱེད་པ་འདིའི་ལྷས་སུ་གོ། །སེར་ཡང་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་
མོ་སྟེང་པོ་དོན་གསུམ་ལྟ་འཁྲིད་རྒྱས་པ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད།

ཁྱི་ལོའི་ནང་དུ་འང་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་པ་ཆོས། བདེ་མཆོག་འདོད་འདྲི། ཉི་
གུའི་ཆོས་བྱུག །འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། སྒྲ་མ་རྣམ་པས་ཐོག་
བྱངས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་བྲུ་མ་ཆག་པར་མཛད། སྤར་སེར་རང་ཆོས་ཉན་པ་དེ་
ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ཞེས་སྟེང་དོ། །དེ་ནས་མེ་མོ་པག་གི་ལོའི་སྟོན་ལམ་གྲོལ་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་
ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། དབྱར་སོས་ནས་རྒྱལ་དུ་དཔོན་མོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་པ་
དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་རས་ལྟ་ཁང་ལ་ལོགས་བྲིས་མཛད། མཆན་ཉིད་བྲུ་ཆང་གིས་ཐོག་
བྱངས་གཞི་བྱེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ། བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད།
རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བཤད། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མང་ཇ་མ་ཆག་པ་
དང་། ཐོགས་(༣༩)ཐོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲིག་ནང་རང་ནས་བསྐྱབས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་
བསོད་གྲགས་པས་འབྲས་སྤྱངས་རིགས་བྲུ་ལ་གདན་བྱངས། དགེ་འདུན་བྱེད་དང་སྤྱུང་
ཅམ་ཆོགས་པ་ལ་ཞབས་ཏྲིག་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་བཤད། དབྱུན་དབྱིད་

རྒྱལ་དང་། དྲུགས་པོ་ལ་གོང་འོག་སོགས་སུ་འགོ་དོན་བྱས། ཨོར་པས་གདན་དྲངས་ཏེ་བང་
རིམ་བར་ཕྱིན། འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱང་། ཀུན་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ས་པོ་བྱི་བ་ལའི་སྟོན་ལམ་
ལ་སྟེ། སེ་རར་སྟེགས་བམ་བྱ་ཆོས་དང་། ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་གྱི་བཤད་པ། འབྲས་སྤངས་སུ་
ལམ་རིམ་ཆེན་མའི་འཕྲོ་དང་། རྗེའི་བཀའ་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་བ་སོགས་བཤད་ཅིང་། གྲ་ས་པན་
ཚུན་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་འཕེལ་ཞིང་དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་ངང་ན་གནས་པ་
འདི་ལགས་སོ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༡༡། །རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས་
ཐུབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་བྱུ་བ་པའི་དབང་ཕྱུག་
རྗེ་བཙུན་སླ་མ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོའི་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་ཐར་མདོ་ཅམ་དུ་
བརྗོད་པ་ལོར་བྱའི་ཐེམ་སྐྱེས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ། །

༡༢། མཚོད་བརྗོད་དང་བཅུ་པར་དམ་བཅའ།

ཐུབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་བྱུ་བ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་སླ་མ་ཀུན་
དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་ཐར་ཐར་བ་མདོ་ཅམ་དུ་བརྗོད་
པ་ལོར་བྱའི་ཐེམ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་དཔལ་ལྷན་སླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་བརྗོད་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་བཅའི་རང་བཞིན་འདོད་རྒྱའི་ཡིད་བཞིན་རིན་
ཅེན་གང་། །ཚོགས་གཉིས་ཤེས་ཀྱི་བ་གམ་དང་ལྷན་ཕྱང་ཉོགས་མདོན་དགའི་གཞལ་
མེད་ཆེད། །སྐྱ་གསུམ་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་ལེགས་སོན་དཔལ་ལྷན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་
ཆར། །ཡངས་པའི་ལོར་འཛིན་ཀུན་ནས་འགོངས་དེ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག། །སྤྱིན་
བྲལ་ཀུན་གསལ་མཛེས་མའི་ལང་ཚོ་སྤྱི་རྒྱ་སྐར་ཚོགས་ཀྱིས་བཀྲ། །གཉིང་བབ་ཅུ་མིན་
བདག་པོ་དེས་ཀྱང་རི་སྟེང་སྐབས་ཀྱི་བྲང་བ་གཡོ། །སྤྱོས་ཀུན་ཉར་ཞི་ཆོས་སྤྱིའི་རང་ལས་

རྟོག་པ་མེད་བཞིན་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱ། །བབྱང་ཡས་མི་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་རོལ་འདི་འཛིག་རྟེན་
གསུམ་ན་ངོ་མཚར་གནས། །བྱུང་རིགས་ཤར་གྱི་རི་(ཨན)པོའི་ཅེར། །རྒྱལ་སྐས་ཀྱན་
དགའི་ལྷ་བ་ནི། །འཕྱིན་ལས་བཟང་པོའི་བསིལ་ཟེར་ཅན། །སྐྱབ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཀྱ་
མུང་གཉིན། །དོན་ཡོད་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི། །སྤྱི་ཅེའི་བར་དུ་སྤྱིང་མཁས་པ། །གང་
དེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ཞེས། །གྲགས་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་དཀར། །མཁུན་རབ་ཀྱན་
དགའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །ལེགས་བཤད་རིན་ཅེན་ཆོགས་ཀྱིས་གང་། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་མཐོན་པོ་ཅན། །དེང་འདྲིར་སྐལ་བཟང་ཡོངས་ཀྱི་མགོན། །གང་གི་བྲིན་ལས་སྐྱ་
གསུམ་གོ་འཕང་ཡང་། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ལག་ཅེར་སྐྱད་ཅིག་གིས། །སྤྱིན་མཛད་
དེ་ནི་ཨེ་མའོ་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་། །བསྟོད་ཅིང་བསྟུགས་འོས་དེ་ལས་གཞན་ན་གང་། །དེ་སྤྱིང་
ལྷ་མ་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་པ་མཐའ་བྲལ་བ་ལས། །ངོ་མཚར་
འོད་ཆགས་སྟེབ་ལེགས་སྐྱ་ཉིག་སྤང་། །བསྐལ་བཟང་མཛེས་མའི་མགུལ་རྒྱན་བདག་གིས་
སྟེལ། །གང་གི་རྣམ་དབྱེད་ཡངས་པའི་ཚུ་མཐོངས་ངོས། །གངས་མེད་ལེགས་བཤད་དབྱར་
སྐྱེས་སྤང་བ་ཅན། །སྟན་ཆོག་(ཨབ) འབྲུག་སྐྱ་དལ་གྱིས་དགོད་པ་ན། །ཐར་འདོད་གཙུག་ལྷན་
ཅན་རྣམས་གར་བྱོས་ཞིག །

ཨ༽ ལྷ་མ་འདི་ཉིད་གང་ལས་འབྱུངས་པའི་རིགས།

དེ་ལ་འདྲིར་བདག་ཅག་གི་ལྷ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོ་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱ་དག་ལས་སྟོགས་
ཅམ་ཞིག་བརྟེན་ན། དེ་ཡང་ལྷ་མ་འདི་ཉིད་གང་ལས་འབྱུངས་པའི་རིགས་ནི། སྟན་ཆོས་
སྐྱོང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷན་གྱི་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་

ཁང་བཞེངས་པའི་དུས་སུ། །རྗེ་སྲེག་པོ་ཁྱུང་བཞི་ལྟ་རྟོག་ལྷན་དང་ལྷ། འབངས་ར་སྲོག་
ཅན། བསེ་འ་ཞ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྣམས་མདོ་ཁམས་ནས་ཆད་ནས་གཡས་རུ་ཤངས་སུ་
ཆགས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་འཇག་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅོམ། སློབ་དཔོན་པ་སྤྱི་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས་རྣམ་སྲས་སེང་སྟོན་ཅན་གྱི་དཔག་བསྐྱེད་ནས། དེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་པས་
གཡུའི་ཐུབ་པ་སོགས་རྟེན་མཆོད་ཆ་རྣམས་སྦངས་ཤིང་། འབའ་ཏ་རྟོག་གི་སློམ་གྱ་བཅོམ་
ནས་རྒྱལ་པོ་སྡེ་དཀར་བསམ་ཡས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱང་མར་སྤྱན་དངས། གཙུག་
ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བཞེངས། དེ་དག་ལས་མཆོད་གནས་ལ་སྡེ་བ་སྲེག་
སྟོན་དར་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྒྱད་པ་ལ་སྲེག་སྟོན་སློམ་བཙུན་དང་སྲེག་སྟོན་ཆར་འབབས་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དཔལ་ཆ་ལོའི་ཕྱགས་ཕྱི་བྱས། རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་
རྩ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསལ། གོ་མ་ལ་མི་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སློ་
ལ་ལྷགས་གཟེར་བརྒྱབ་ནས་ལོ་བཙུ་གསུམ་སྟུབ་པ་མཛད་པས་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་
(༣༥)ཞལ་གཟེགས། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕྱོན། གནམ་མཆོ་ཕྱག་མོ་ལ་སྟུབ་པ་མཛད་པས་གྲུབ་
པ་ཐོབ། དེ་ནས་སྲེག་སྟོན་ཆར་འབབས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་སྲས་སྤྱན་པའི་ཆོ་ག་མཛད་པ་ལས།
གྲུབ་པའི་གདུང་རྒྱུད་རིམ་པར་ཕྱོན་ཏེ་ཅེ་གདོང་ཕུ་ཤར་དུ་ཆགས་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་ཀུན་
དགའ་བཟང་པོ་འཁྱུངས། ལྷ་མ་དེ་ནི་ཐོག་མར་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དབང་རྣམ་སྲས་རྒྱལ་མཆོན་
གྱི་དཔོན་ཡིག་མཛད། དེ་ནས་འཁོར་བ་ལ་སློབ་སྦྱེས་ཏེ་བསམ་སྤྲིངས་སུ་ཆོས་བྲོས་མཛད་
ནས་རབ་ཏུ་བྱུང། སྤྱལ་སྤྱི་བསམ་སྤྲིངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱབ་ཆེན་མགོན་པོ་དཔལ་སོགས་
ལས་དྲགས་ཤངས་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
གསལ་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱབ་པ་མཛད་པས་གྲུབ་པ་བརྟེས། དེ་ལ་སྲས་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
གྱི་ནང་ནས་འགན་ཁུངས་བཞུགས་པ་ནི་དཔལ་ཆོག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་དེ་
ནི་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་ལ་མངའ་བ། ལྷག་

བའི་ལྷ་དུ་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགོ་སྤྲོན་བཞིན་དུ་འདུ་བ། དཔལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྲན་བཞིན་དུ་
ལས་བྱེད་ཅིང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་བ་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པའི་
ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། ལྷ་མ་ཡབ་སྲས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་
བའི་ཡི་གེ་རྒྱས་པ་ལོགས་ན་ཡོད་པས་འདིར་ཞིབ་པར་མ་སྟོས་ལ། མདོར་ན་བདག་ཅག་
གི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་(༣བ)འདི་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་རིམ་པར་
བྱོན་པའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཤུང་རུས་ནི་སྟེག་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་ནི་གོང་དུ་
སྟོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆན་དེ་ཉིད་དང་། ཡུམ་ནི་མ་གཅིག་
སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མ་གཅིག་དེ་ནི་གཞོན་ནུ་ནས་ཆོས་སྐྱོར་བྱུགས།
བྲན་མཆོག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མ་དམ་པ་མང་པོའི་གདམས་པས་བྱུགས་
རྒྱུ་ཆེན་པོར་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་རྗེ་འདི་པ་འབྱུངས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་
པ་ལ་རྗེ་དོན་ཡོད་པས་སྐྱ་མོ་སྟོ་གོས་ལ་གཏད་ནས་སྐྱེད་སྤིང་དུ་བཅུག་སྟེ། ཡོལ་དཀར་
དུ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་ཀྱི་བར་སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཛད། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་
བྲེལ་བུ་པའི་བསྟན་སྐྱབ། ཞི་བྱེད་ལམ་ལཱའི་བསྟན་པ། མ་ཉི་དུང་འཕྱར་གཉིས་ལ་སོགས་
པ་བྱུགས་དམ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་མཛད། དུང་སོ་ཡང་མང་དུ་འབྱུངས། བྱད་པར་མ་
ཉི་དུང་འཕྱར་གཅིག་ཅུ་སོང་བའི་འཆམས་སུ་སྤྲོན་གཉིས་ཀ་འབྲིབས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་
སོང་བ་ལ་རྒྱབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ་འཕགས་པ་སྤྲོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་སྤྲོན་
བྱེ་མ་དཀར་པོ་ཞིག་སྤྲོན་ལ་བཏབ་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བས་དེའི་སང་ཉིན་རང་ནས་སྤྲོན་རང་
བྱེ་སྟེ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་འགྱུར། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་ཡང་མ་འོངས་པའི་འབྱུང་
འགྱུར་དགོངས་པའི་ཞལ་ཏ་མཛད་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་
པས་མ་སྟོས་ལ། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆེ་རྒྱུ་ཡོད་རྒྱལ་མཆན་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་

མཁའ་སྤྱོད་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་གནང་(༤༣)བའི་གཟིགས་སྤང་ཤར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་
གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ཉམས་དང་མི་ལམ་དུ་ཡང་། མ་གཅིག་སེང་གེ་ལ་ཆེབས། དཔའ་བོ་
མཁའ་འགྲོ་དུ་མས་བསྐྱོར་ནས་ཡོལ་དཀར་གྱི་ཐད་གྱི་སྤྱང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དར་ལམ་གྱི་
སྤྱང་ནས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས་པ་སོགས་བྱུང་སྤང་ཞིང་། སྐུ་གཤེགས་པའི་དུས་སུ་ནམ་
མཁའ་གཡའ་དག་པ་དང་། འཇའི་གྲུབ་ཕུབ་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲབ་པ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངའི་མ་དེ་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས་པར་ཐེ་
ཆོམ་མེད་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་རྗེ་འདི་པ་ཞུགས་པའི་
དུས་སུ་ཡང་སྤྱོད་སྐྱེ་ཁམས་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་སེམས་
ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དང་། མནལ་ལམ་དུ་ཡང་ཉི་ཟླ་ཤར་བ་དང་།
སྐུ་ཤིང་ལ་དར་དཀར་པོས་འཁྲིལ་བ་དང་། སྤྱི་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་འབྱུང་བས་གཅེས་སྤྱིས་
ཆེ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་སོགས་ལྷས་ཁྲད་པར་ཅན་མང་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བྱུང་ཞིང་། བལྷམས་པའི་ཆེ་ཡང་ཡུམ་བྱུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་སྤྱང་
བ་སོགས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །

༣ ་། ཐེམ་སྐྱེས་དང་པོ། ཐོག་མར་སྐུ་བལྷམས་པའི་མཇུག་པ་བརྗོད་པ།

གང་དུ་བལྷམས་པའི་གནས་ནི། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་འབྱུང་
གནས་གཡས་རུ་གཙང་གི་རྟ་ནག་ཅེས་གྲགས་པ། ཆོས་དགེ་བཅུ་འཛོམ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འགྱོར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཅིང་
དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་བདེ་མོ་ཡང་ཡང་བཞོད་(༤༤)བའི་མཐུ་ལས་བཟ་གིས་དང་དགེ་
མཆོན་དུ་མའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པ་ས་ལུང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབེན་གནས་ཡོལ་དཀར་

དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཞེས་གྲགས་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་རྣམ་གྲངས་
དུ་མར་བསྐྱགས་པའི་དཔེ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་
དུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུ་པོ་གྱི་བའི་ལོ་ལ་གོང་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
ཡབ་ཡུམ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་བལྟམས་ཏེ། བལྟམས་མ་ཐག་དུ་ཡང་ཞལ་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུར་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྤྱུག་པ། ཡན་ལག་
དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་དུ་མཛེས་པས་སྤྱི་ཆ་ཅ་གསུམ་
པའི་ལྗེ་བྱ་གཞོན་ལྟ་སྟོ་བུར་དུ་མའི་འཛིན་ཏེན་དུ་ལྷགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། མཆོག་དུ་མཛེས་
པའི་སྤྱི་བོ་ལ་སྤྱི་བོ་མཐའ་དག་གི་མིག་གི་བྱང་བས་མཆར་སྤྱུག་གི་སྤྱང་ཅི་ངོམས་པ་མེད་
པར་འཐུང་ཞིང་། ཨ་ལ་ལ་འདི་ནི་ལྗེ་བྱ་དངོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དགའ་བའི་ཅ་ཅ་འོག་
མེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་ཏེ། །འདིར་སྤྱིས་པ། བཟང་ཡས་མཁས་གྲུབ་ཞབས་མཐེལ་
གྱུར་གྱི་ཆོན། །རིག་པས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལའང་ཅ་འདི་བ། །རྣམ་མང་གོང་ཁྱེད་རིན་
ཅན་བ་གམ་གྱི། །འོད་ཆོགས་ག་བྱར་ཅི་དགའ་དགོད་པ་ཅན། །ས་ལ་གནས་ཀྱང་མཐོ་ངེས་
འཛིན་ཏེན་གྱི། །འགྲན་རྒྱ་ཉ་ནག་ཅེས་བྱའི་སའི་ཐིག་ལེ། །ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་པོ་བྱང་བྱང་
ཕྱོགས་འདིར། །དལ་གྱི་ཞུགས་འད་དཔེན་པའི་བསྐྱེ་གནས་ཆེར། །འཛིན་ཏེན་མིག་གྱུར་
རྒྱལ་སྤྱི་ཆུ་མདངས་གང་། །གྲུབ་པའི་པོ་ཉ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་(༥ན)འཛིན་ལས། །འོངས་ཆེ་དཔག་
ཡས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་འོད་གྱི། །དབུས་སོན་རྒྱ་ངེས་གཞན་བཞིན་རྣམ་པར་མཛེས། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི། རྗེ་བཙུན་གྲུབ་པའི་དབང་སྤྱུག་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཆར་པའི་
གཏམ་བཞུགས་པ་ལོར་བྱའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ཐོག་མར་སྤྱི་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་བཞུགས་
པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཏེ་དང་པོའོ། །

༤༥ ཐེས་སྐུ་པ་ཉིས་པ། གཞོན་ལུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྗོད་པ།

༥ དེ་ལྟར་སྐུ་བལྟམས་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་སུ། བླ་མཆོག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་
པའི་དགོངས་པ་ལ། རེ་ཞིག་ལྷ་མ་འདི་པ་རང་གི་སྤྲུལ་མིན་པའི་ཚུལ་དུ་མཛད་ན་ལེགས་པ་འདྲ་
སྐྱུ་ལུ་དགོངས་པའི་ཆེ། མདོ་སྤྲུགས་རབ་འབྱུངས་ལ་མཁུན་པ་རྒྱས་ཤིང་གཤེན་རྗེ་གཤེན་
དམར་པོའི་བྱུང་པ་བརྟེན་པ་སྤྲུལ་ཐང་གི་མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་སྤྲེས་མཆོག་ལྷ་ནན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་
མཆོན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ངས་ད་ལྟ་མ་ཕྱིན་ན་འོན་པ་དེས་གོ་མ་ཆོད་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཡོལ་དཀར་ཉིད་དུ་ཐལ་མར་ལེགས་ཏེ་རྗེ་དོན་
ཡོད་པ་ལ་ཡང་། འདི་ཁྱེད་རང་གི་སྤྲུལ་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་མགོན་དམ་པ་རྒྱ་ཀར་ཀྱི་སྤྲུལ་
ཀྱི་ཐུ་བོ་དམ་པ་ཀུན་དགའི་སྤྲེ་བ་ཡིན་པས་བདག་རྒྱུན་དང་གཅེས་སྤྲུལ་ཆེ་བར་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་བཀའ་གནང་ཞིང་། རྗེ་འདི་པ་ལ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྱུག་དུག་པའི་རྗེས་གནང་
སོགས་བཀའ་ལུང་དང་བྱིན་རྒྱུ་ལས་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བླ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེས་
ཀྱང་རང་གི་སྤྲུལ་སྤྲེ་མཛད་ནས། ལྷའི་དབང་པོའི་ཅོད་པན་ལས་འོངས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
དུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱུག་དུ་ཐོབ་པ་ལྟར་གཅེས་སྤྲུལ་ཆེན་པོས་(༥༧)ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས། དེ་ལྟར་
བལྟམས་མ་ཐག་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐུ་ནས་གཞོན་ལུའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་
པའི་གྱིས་པ་གཞན་ལྟར་བག་མེད་པར་དུ་བ་དང་། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཅེད་མོ་ལ་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་ལྟར་ལེན་པ་སོགས་སྤངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བག་ཡོད་པའི་གོས་གྱིས་ནི་སྤྲུབས།
རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྲེ་རགས་ནི་བཅིངས། བླ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤྲོན་ལན་ཅིག་མིན་པར་གོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོའི་སྤྱེད་
མོས་ཆལ་རྣམས་སུ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཅེད་འཛོམས་རོལ་བར་མཛད་ལ། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་དབང་པོ་

ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་དུ་མར་རྗེས་སུ་བཟུང་
བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་ནམས་སུ་གོམས་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་
བྱུང་བའི་བྱེད་པ་ལས་སློག་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་ནམས་ནི་སློབ་དཔོན་གཞན་
ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་ཆེས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །གནས་
སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་རང་གི་ཡབ་དུས་གསུམ་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སློམ་པ་
དང་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཙུག་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
སློན་པར་མཛད་ཅིང་། གསང་མཆོན་ཡང་སླེབ་པའི་དེ་རྗེས་བྱ་བར་བཏགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ། ཆོས་བདག་ཆེན་པོ་ཨ་མྱོ་ར། ཆོས་སྐྱོང་དེགས་པ་ལྷམ་སྲིང་ལ་སོགས་
པ་བཀའ་སྲུང་ནམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཡང་ལེགས་པར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་རང་(༤༦)བྱུང་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་འདུག་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་འཛེགས་པ་བྱ་བཏང་ཚུའི་
ནལ་འབྱོར་ཞེས་གྲགས་པས་ཀྱང་དབང་བྱིན་རྒྱབས་མང་དུ་མཛད་དེ། བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་
པར་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྲིང་བ་ལ་འབྲན་རྩ་དང་བལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་སོ། །ལྷ་ནུག་ཞེས་གྲགས་པའི་བ་དན་ནི། །སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་འཕྱར་ལྷིང་སྒྲོས་
གར་མཁན། །བྱུབ་པའི་དབང་པོས་ཅོད་པན་བཏུད་ནས་ཀྱང་། །རྒྱལ་སྤྱི་ཀུན་དགའི་རྩ་བར་
ཁྱོད་ལུང་བསྟན། །གསུང་རབ་སློག་སོགས་མཐའ་མེད་ཤེས་བྱའི་ཁྱོན། །ཁྱོད་སྤྲུགས་མཐུན་
པའི་རྩ་བར་ཚུད་པ་ན། །རབ་ཏུ་སྐྱེདས་ལྡན་བཏུན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཀུན། །རང་བཞིན་སྟོང་
པའི་དབྱིབས་སུ་བློས་སམ་སྟུམ། །ཀུན་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སློབ་དཔོན་དང་བལ་ཡང་། །གཙུག་
ལག་ནོར་འཛིན་མ་ལུས་སློ་བློས་ཀྱི། །གོམ་པ་གཅིག་གིས་གསལ་བར་འགོངས་པ་ན། །ཉི་
མའི་གཉེན་དེའང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱུབ་པའི་དབང་ཕྱག་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་བཟྃ་དཔ་ནོར་བྱའི་སྐྱས་ལས་
གཞོན་ལུ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཟྃ་དཔའི་ཐེམ་སྐྱས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

༥༽ ཐེམ་སྐས་གསུམ་པ། བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཁྱེད་པ།

༩ དེ་ནས་དགའ་ལོ་བདུན་བཞེས་པ་ན། དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ས་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་རྟ་
ནག་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་གནས་བཏུན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་སོས་མཁན་པོ་དང་།
དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་བཞེས་གཉིན་མཁས་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་སོ་བས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་(༤བ)ལེགས་པར་བཞེད། མཆོན་ཡང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་
བཟང་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་རྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལྟའི་བདུད་རྩི་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱམ་བཟང་མངོན་པར་གཏམས་རྟེ། སྤུང་
འཆོམས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་གཞིན་རྒྱ་དང་མཚུངས་པའི་དུར་སྤྲིག་གི་གོས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་
སྤྲུབས། མཆོག་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་བར་
འཁོར་ལྷ་བྱར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སྤྲ་ན་མ་མཆིས་
པར་གྱུར་རྟེ། །

ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀར་སོས་དངོས་
སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་གཙུག་ལག་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་
མཆོག་དང་ལྷན་ཞིང་། རང་གི་སྤྲུགས་དམ་ཟབ་མོ་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡང་
རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཟབ་མོ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། གཞན་
ཀྱིས་བྲིང་མི་འཛིན་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་དང་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་དང་ལྷན་པ། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དགོངས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཏོར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།
སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་བཟང་སོ་བ་དེ་ཡང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཉེས་ལུང་སྤྲ་མོས་ཀྱང་

དུས་རྟག་དུ་གོས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྐྱེ་ཅན། མདོ་
སྤྲལས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལའང་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པས་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྤྲལས་པར་
འོས་པ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་འདི་བས་ཀྱང་མཁན་སྒོ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐོག་མར་གཏུགས་
ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོར་ཞུགས་ཤིང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མདོ་སྤྲལས་ཀྱི་
ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་བཀའ་བློན་མཁོས་པས་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་
ཡང་ཡང་བསྤྲལས་ཤིང་མཆོག་དུ་གྱུས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲམ་པ། མཐོན་མཐིང་
ལྷང་ལོ་གསར་པའི་བྱར་ལུད་གང་། །འབྲེག་བྱེད་ཁ་ལས་ཉོན་མོངས་བེལ་གྱིས་ནི། །དོར་
ཆེ་བཞན་པའི་ལུས་ཅན་དུ་གྱུ་ལ། །འཆ་མས་ཀྱི་གུར་གུམ་གསར་དུ་འཕོས་པ་བཞིན། །སྤྲོན་
ལེགས་ཡིད་སྤྲུབས་སྟེས་བྱམ་གཟུང་འོས་པ། །བཅུ་ཕྲག་འདབ་འབྲེང་གཡོ་བའི་ཚུ་སྐྱེས་
ལས། །གནག་སྐྱུམ་སྐྱུང་བཟེད་བར་གྱི་བྱང་བ་ནི། །དེས་པར་ཆགས་བྲལ་འདོམས་བྱེད་སྒྲ་
མར་གྱུར། །སྤྲོང་ནི་ཆངས་སྟོད་བདུད་ཅིས་གང་གྱུར་པའི། །གསེར་གྱི་ས་འཛིན་བཞིན་དུ་
དེ་མཐོང་ནས། །དུར་མོ་རྒྱགས་པའི་བྱ་བཞིན་བར་སྤོང་ཆོགས། །ལྟན་པོའི་བང་རིམ་ངས་
སུ་བློས་པ་བཞིན། །ཞེས་བྲ་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཀྱང་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་
དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་བཟོད་པ་ལོར་བུའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་བསྟན་པའི་སྒྲོར་
ཞུགས་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

༦༽ ཐེམ་སྐྱས་བཞི་པ། གསུང་རབ་ལ་གསན་པ་རྗེ་ལྟར་མཛད་པ།

༺ དེ་ལྟར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྗེས་ནས་རང་གི་ཡབ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ལུང་
གིས་རེ་ཞིག་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པའི་བྲལས་ཕྱིར་སོང་ལ། འབྲོག་རེ་པོ་ཆེ་དགའ་ལྟན་
ནས་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ནས་བརྒྱད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེས་སྤང་བར་

གྲིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་གནང་(༥༧)ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་བསྐྱར་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྲུགས་སྦྱང་
འདྲིས་པར་མཛད་པ་དང་། སྤྲུགས་སྦྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་འང་གསུངས་སྦྱང་མཛད་པར་
དགོངས་པའི་ཆེ་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པའི་ཞལ་ནས། བྱེད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་
ཀྱིས་ད་གཞོན་རྟོན་གསུ་ཡ་གིར་པན་ཨེ་ཐོགས་མི་ཤེས་པས་ད་ལོ་ནས་བྱེད་རང་རྟོ་རྗེ་
གདན་པའི་པ་ཆོས་རྣམས་ཉན། ཕྱག་ལེན་འདྲ་སྦྱངས་པ་དྲག་ཅེས་གསུངས་ནས། དཔོན་
སློབ་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་གིས་སའི་སྤྲོད་ལུང་དུ་ཆོས་བར་ལ་ཕེབས། རྟོ་རྗེ་གདན་ནས་ཕྱག་
དཔེ་རྣམས་ཞུས། ས་སྤྲུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དང་ཀུན་རིག་མགོན་པོའི་གཏོར་ཆོག་ཕྱབ་ཆུང་
པའི་སྤྲུགས་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་འཛིན་པའི་བསྐྱང་ལ་རྟོ་རྗེ་གདན་ནས་དཔེ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
ཕེབས་ཏེ་གཟིགས་རྟོག་གནང་འཕྲུལ་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་ཕྱག་དུ་བསྐྱམས་ནས་ཆོས་རྗེ་བདེ་
བ་ཅན་པའི་བྱང་དུ་བྱོན། ལྷ་མ་བྱེད་ལ་འདི་རྣམས་སློབ་དུ་བཏང་བ་མིན། མ་འོངས་པ་ན་རྟོ་
ནག་ཕུ་འདིར་ཡང་གཞི་དང་ཚུགས་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་ལྷན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་
བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་མན་ངག་། བསྐྱེད་བྱ་ལམ་རིམ་སོགས་ལ་བཤད་ཉན་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་
པ་ཅིག་ཡོང་དུ་རེ་བ་ཡིན་པས་བདག་གི་བྱ་འདི་ལ་ཡང་ལྷ་མ་བྱེད་རང་གི་སྤྲུགས་ལ་རྗེ་ལྟར་
མངའ་བའི་མན་ངག་དང་ཕྱག་ལེན་རྣམས་སློབ་པ་ཅིག་མཛད་དགོས་གསུངས་ནས་དཔེ་ཆ་
རྣམས་ཀྱང་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་དུ་བཞེད།

དེ་ནས་ཀུན་རིག་དང་མགོན་པོའི་མངོན་རྟོགས་མཉེལ་དུ་བཅུག། །བདེ་མཆོག་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་(༥༩)སྦྱེད་པའི་སྐབས་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོ་རྗེ་དང་བྱིལ་བུ་བཟུང་
ནས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་། འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་
འཕྲོ་ལ་འཛིན་དགོས་པ་བྱུང་། དེའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་
རྗེ་དོན་ཡོད་པ་དེ་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོ་ལ་སྤྲུགས་རབ་ཡངས་པ། སྦྱངས་པའི་ཤུགས་ཆེ་

ཞིང་། མ་འོངས་པ་མཁུན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཅིག་འདུག་པས་སྐྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་
བསྐྱལ་བ་དག་གསུངས་ནས། སྤར་ཡང་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པའི་མཆན་བྲ། ས་
བཅད། མཐའ་གཅིད་སོགས་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱེ་ཀ་ཆེན་མོ། གསང་
བདེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་དཀྱིལ་གྱིས་ཐིག་གར་
དབྱངས་རྣམས་དང་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་
ཆོག་གཏོར་སྐྱབ་གཏོར་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཞིབ་པར་དབྱད།

སྤར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་སྟོན་བཞུགས་ཀྱི་ཆོས་བར་ལ་ཕེབས་ཏེ། དེ་དུས་དན་མཆོག་རིན་པོ་
ཆེས་སྐྱེ་མཆམས་སེ་བའི་ངང་ནས་ཆོས་རྗེ་སྐྱེ་ར་བ་དཔོན་སྟོབ་ལ་མགོན་པོ་ཆེ་བདག་དང་།
གསང་སྐྱབ་མཆུན་ཁ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དང་རྗེས་གནང་མང་པོ་མཛད་ཅིང་འདུག་པའི་
གཏོར་ཤོམས་དང་། མཐུལ་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་གཡོག་དང་། གྱེར་དབྱངས་སོགས་
ཕྱགས་སྤྱི་མཛད་པས་ཤིན་དུ་དགྱེས་ནས། འོ་ལགས་སོང་མཆོས་པ་(༡༧)དེ་ད་ཡོང་བར་
འདུག། ར་ནིང་དུས་འདི་འབྲེལ་བྱས་ན་འོང་བར་ཡོད་པ་ལ། ད་དུང་བསྐྱེད་རྗེ་གས་ཀྱི་མན་
ངག་རྣམས་མཐའ་ཆོད་པ་ཅིག་སྟོབས་ལ་ཤོག། ད་གཞིད་དོ་རྗེ་གདན་པའི་བཅུན་རྒྱུང་རྣམས་
ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ནས་གཏང་རག་རྩ་སྤབ་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་
གོས་ལེགས་པ་ཅིག་ཀྱང་གནང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེའི་དོན་གྱིས་རྗེའི་ཞལ་སྤ་ནས་
རྒྱ་མཆན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མ་གོ་བའི་རྒྱུད་སྤྱེས་ལྷུང་གིས་དཀྱགས་པ་ཁ་ཅིག །ཁོ་
པོ་ཅག་རང་གི་པ་ཆོས་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཅིས་མི་བྱེད་པར་རང་མཆམས་ཀྱི་སྤྱེ་མ་དང་གྲུབ་
མཐའ་གསར་བ་གཞན་བཅའ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་ནི་
མ་བཟླགས་པར་རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེང་སང་རྟ་ནག་ཕྱའི་སྤ་
མ་དགེ་འདུན་ཆོས་མཛད་སྐྱབ་པ་པོ་མོ་དག་རྩ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་དང་ཚུགས་ལ་བཞེན་

པའི་དགའ་ལྡན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། བ་ན་བཙུན་མ་རེས་ཀྱང་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་དུས་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་སྐབ་དཀྱིལ་སྒོ་ལ་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐེན་ཐུན། བསྐྱེད་བྱ་གོང་
འོག་གི་སྒྲིམ་ཆེག་རྣམས་ཁ་ཉོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཐུན་བདག་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དང་
པས་གཞི་གསུམ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རང་རང་གི་ཁྱིམ་ཚུན་ཆོད་དུ་འཛུགས་པ་དང་། སྤྱི་པོ་པལ་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་དད་པས་རང་རང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གྲ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་
སྤྱི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་སྒོ་བ་གཉེར་ལ་རྫོང་བ་དང་། སྤྱི་གོས་དང་མཐའ་གོས་དང་གདིང་བ་དང་
ལྷང་བཟེད་དང་ཚུ་ཆགས་(༥ན)སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་རྣམས་ལ་མཐོང་
དང་ཅིས་རྗེ་ཆེར་སོང་ལ། མདོར་ན་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པ་གཤེས་པ། སྒྲོར་བ་བྱེད་
པ། སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ། སྐབ་མཆོད་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ལ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཚུགས་
པ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟུན་པའི་བྱི་བཟང་གྲགས་པའི་བྱི་བཞོན་གྱིས་
སྟུན་བྲངས་པས་བདག་གི་སྒྲིམ་ཆེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་མཁན་པོ་རེན་
པོ་ཆེ་བདེ་བ་ཅན་པ་ཁུ་དཔོན་སྤྱོགས་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་ཡང་ཐེབས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཆར་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་པལ་པའི་བཀའ་ངེན་ལས་སྤྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་པན་བདེའི་ལོ་རྟག་
ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཡིད་གཤོན་གྱི་བསྐྱུར་ནས་
རང་རང་གི་པ་མེས་ཀྱན་པོའི་ཆོས་རྒྱུད་དང་བྱུ་བ་མཐའ་སྒོས་བཏར་སྟེ་ཆོས་མིན་པ་འདི་ལྟ་
བུ་ལ་ཞུགས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་སྐྱུར་ཞིང་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
སྟོང་ཁམ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་མོད། རང་གི་མདུན་མ་ལ་རེ་ཞིག་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་ཞིབ་ཏུ་
བསམ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ནི་གཏིང་དཔག་པར་དགའ་བའི་མཁྱེན་
རབ་གྱིས་བསྟན་པའི་གནད་དགོངས་པའི་གསུང་དུ་སྤང་བས་བཀའ་ལྷང་རྗེ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་
བྱིས་པའོ། །སྒོ་བཟང་འཇམ་བུ་ཉི་ཤེ་རྒྱུ་ལྷང་གི་། འབྲས་བཟང་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་རོ་

བརྒྱ་པ། །མ་དོས་དབང་པོ་གཞན་བཞིན་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། །འདོད་རྒྱུར་སྤྱད་བྱའི་ཅི་ཏ་ཉིད་
དུ་གྱུར། །རྒྱས་པ་ཆན་པོའི་ལུགས་འཛིན་བྱང་སྤོང་གི། །སྤྱི་པོར་འཛིགས་(༤བ)མེད་ཞབས་
སེན་ངལ་གསོ་བ། །ཕུལ་བྱུང་རྣམ་དཔྱོད་མཛེས་མའི་མཆར་སྤྲུག་ནི། །མཁས་རྣམས་སྤྱིང་
ལ་དཔྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉིད། །ཡལ་རྗེའི་བྲི་བལ་བྲུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ། །ཆེས་ཤུའི་ལམ་གྱི་
གནད་ཀྱན་མངོན་སུམ་དུ། །སྤང་ཆེ་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལྷན་བྱང་སྤོང་རྣམས། །གསེར་གྱི་རི་
ངོགས་འབྲོས་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། །

གཞན་ཡང་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པའི་བྱང་དུ་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་བ། འཇུག་སྟོམ་
བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ། བདེ་མཆོག་དགེས་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་དབང་། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་
ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་། ལམ་རིམ་སྟོ་སྟྱང་། ཞི་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་འབྲིད། རྗེ་བཙུན་
བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། སྟོ་སྟྱང་དོན་བདུན་མའི་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་
སྤུས་ཐོགས་མེད་པས་མཛད་པ་དང་། མདོ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ། སོ་
ཐར་གྱི་མདོའི་ལུང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྟོད་པའི་དབང་། རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་འཇམ་རྟོག་གྱི་དབང་། རིམ་ལྡེའི་འབྲིད། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལོ་བྲིལ་
གྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་གི་ཅ་རྒྱུད་རྗེའི་ཁྱེ་ཀ་ཆེན་དང་བཅས་པའི་བཤད་ལུང་། ལོ་ཨི་པའི་
སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ་འདོད་པ་འདོད་པ། རྟོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ། བྲིལ་བྱ་རིམ་
ལྡེའི་འབྲིད་ཡིག །བྲིལ་བྱ་སྟོར་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ལུང་། བདེ་མཆོག་བཤད་
རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་དུ་སྟོད་པའི་རྒྱ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྗེས་མཛད་
པའི་ལུང་། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་རྒྱུད་བྲི་མ་དང་བཅས་པ། བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྗེ་(༡༠ན)ཐོང་བ།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁུས་པ། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀྱན་ལས་བདུས། རིམ་པ་ལྷ་པ།
རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་གདན་
རྟོགས་དང་བཅས་པ། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་བསྟོད་རིམ་ཁྱེ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་

ལུང་། གྲེ་རྩོ་རྩོ་ཐོད་པ་ཅན་གྱི་དབང་། བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཙུ་ལྷའི་དབང་། བརྟག་གཉིས་གྱི་
རྒྱུད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཀ་ཆེན་དང་བཅས་པ། བྲག་ན་རྩོ་རྩོ་
ལའོར་ལོ་ཆེན་པོའི་དབང་། གཤེད་དམར་ལྷ་ལྷའི་དབང་། མ་རྒྱ་མ་ཡའི་དབང་། བྲག་ན་རྩོ་རྩོ་
རས་རྩུང་ལུགས་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ལ། རྒྱུད་གྱི་སྟོང་བུན་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་ཁ་ལུ་བྲག་པས་མཛད་པ།
ཅ་རྒྱུད་གསང་བ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། གཏུམ་པོ་ཕྱི་སྐྱབ་གྱི་རྒྱུ་ཀ། བྲག་རྩོར་གོས་
སྟོན་ཅན་དང་རྩུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་སྟོབ་དཔོན་ལས་གྱི་རྩོ་རྩོ་མཛད་པ། རྩུང་གི་གསང་སྐྱབ་
ཕ་ལ་ཅན་དཔས་མཛད་པ། གཏུམ་པོ་གསང་སྐྱབ་གྱི་ས་བཅད། ཕྱི་སྐྱབ་སྟོབ་དཔོན་ལས་གྱི་རྩོ་
རྩོ་མཛད་པ། བཙུ་ལྷ་ལྷའི་དབང་ལའོར་ལོ་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གྱི་རྩོ་རྩོ་མཛད་པ་ལ་
སོགས་པ་སོ་སོར་བགྲངས་ན། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། ཉག་པོ་ཆེན་པོ། བདུད་ཅི་འབྲིལ་
པ། གཞོད་སྐྱེན་ལོར་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཉེ་བཞི་དང་། ཆོགས་ལའོར་གྱི་ཆོ་ག་ལས་གྱི་རྩོ་
རྩོ་མཛད་པ། ཉན་སྐྱབ་གྱི་མན་ངག་ལས་བཞིའི་སྐྱེན་སྟེག་ [རྩོ་རྩོ་འཛིན་པའི་གཏོར་མའི་
ཆོ་ག་རྣམས་རྗེ་བཙུན་ལོང་ལོ་པས་མཛད་པ། གཏུམ་པོ་ཕྱར་གཅིག་མའི་(༡༠བ)ལོ་རྒྱུས།
གཏུམ་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་དམ་ཆོག་རྩོ་རྩོ་མཛད་པ། མི་ཆོད་བཅིང་ཐབས། གཏུམ་རྩུང་མེ་
འབར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། གཏུམ་པོ་ཁྲོས་པ་ཆེན་པོའི་གཟུངས། བྲགས་གྱི་སྐྱར་པ། གཏུམ་པོ་
གསང་སྐྱབ་གྱི་ལག་ལེན། ལས་ཆོགས་སྐྱབ་པ། གསང་བ་བསྟན་པ། གསང་བ་བསྟན་པའི་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེའི་ཆོ་ག། བྲག་ན་རྩོ་རྩོ་འི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆོ་ག། སྟོབ་མའི་སྐྱེན་ཐབས་
རྒྱ་རོ་པའི་ལུགས་དང་དེའི་ཞལ་གདམས་གཉིས། བསྟོད་པ་ཕ་ལ་ཅན་མཛད་པ། བྲག་
རྩོར་གྱིས་སྐྱ་མ་རྩོས་པ་བལྟལ་བའི་སྐྱོང་གཞི། སྐགས་བདག་གི་རྒྱུད་གྱི་རྩོག་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་སྐྱ་སོག་མ་མེད་དམ་ཆོག་པ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་པཎྜི་ཏ་པཎྜ་དཀར་པོས་
མཛད་ཅ་གཞོན་འཛམས་པའི་མན་ངག་དང་། བདུད་ཅི་འབྲིལ་པས་སྐྱ་མ་རྩུངས་པ་གཞོམ་
པ་པད་མ་རྩོ་རྩོ་མཛད་པ། ཉག་པོ་ཆེན་པོའི་བསྟོན་སྐྱབ་གྱི་མན་ངག། རྩོ་ལས་དབུལ་བ་

སེལ་བའི་མན་ངག། ལྷ་གཉན་ས་བདག་གསུམ་གྱི་གདོན་འགྲོལ་གྱི་ཆོ་ག་སྤྲུགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེདས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱ་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་དབང་། སྤྱབ་ཐབས་མཛོད་སྤེང་། ཆོགས་འཁོར། ལས་
བཞིའི་སྤྱན་སྟེག། གདོན་འགྲོལ་ལྷ་གཉོར་རྣམས་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒྲོལ། སྤྱན་
རས་གཟིགས་རྒྱལ་ལོ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་། སྒྲོལ་མ་ལས་སྤྲ་ཆོགས་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་སུམ་ཅུ་
སོ་ལྔ་དང་། ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་མཆན་བརྒྱ་ཅའི་(༡༡ན)བསྟོད་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
དམར་འཁྲིད་ཆོས་བྱ་ལྷགས། ཉེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དཔལ་མོ་ལྷགས་
ཀྱི་དབང་། སུམ་པ་ལོ་རྩ་བའི་སྤྱན་བརྒྱུད། སྤྱིད་སྤྱག་ལམ་འཁྲེལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱན་
རིག་གི་དབང་། གཞུངས་བྲ་ལྔའི་དབང་། འཇམ་དཔལ་སངས་ལྷན་རིགས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་།
མཆན་བཛོད་ཀྱི་ལུང་། ཆོ་དཔག་མེད་ནང་སྤྱབ། གསང་སྤྱབ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མད་བྱུང་གི་སྤྱབ་
པ་རྣམས་མ་གཅིག་བྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོ་ནས་བརྒྱུད་པ། བྲུབ་རྒྱལ་མའི་ཆོ་འཁྲིད། རྣམ་འཛོམས་
ལྷ་གཅིག་བྱམ་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་། རྣམ་འཛོམས་སྤྱར་ལྷགས་ཀྱི་དབང་། འདས་པའི་
རྒྱུད་སྟེ་ལྔའི་དབང་། སྤྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་གནང་། ཞི་བྱེད་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་མ་ཆ་ལག་
དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་འཛིན་
དམ་པའི་ཞབས་པད་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཏེ་ལེགས་པར་གསན་
ནོ། །དམ་པའི་ཞབས་སེན་རྩ་བའི་འོད། །སྤྱི་པོའི་གཞི་ལ་ལྷུང་ལྷུང་པ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཀྱན་
མོངས་ཀྱི། །སྤྱན་པའི་དགྲ་སྟེ་རིང་དུ་སོང་། །གཞུང་ལྷགས་ཉི་ལྔའི་རྣ་ཆ་དང་། །མན་ངག་
རྒྱ་སྐར་དོ་འལ་ཅན། །སྒྲོ་བསངས་མ་འདིས་འཆི་མེད་ལམ། །ཁེངས་པ་ཐུང་དུར་བྱེད་པ་
བཞིན། །ལེགས་བཤད་མ་ལའི་དོག་པ་ཅན། །རྣམ་དཔྱོད་ཅུ་ཉའི་རྐང་འཐུང་གི། །བྲི་བཟང་
སྒོ་གསལ་བྱང་བའི་ཆོགས། །མགོན་དུ་འབོད་ལ་རིངས་པ་བཞིན།

དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྲུགས་སྒྲིང་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་

པ་པོ་དོང་(༡༡བ)ཐོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་རྟ་ནག་རི་ཁྱད་དུ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བར་ཕེབས་པའི་ཞབས་བྱུང་དུ་མཇུག། ཆོགས་ཆོས་གསན་ཅིང་དགོས་སུ་ཡེ་ཤེས་
ཁྱུང་ཁྱའི་རྗེས་གནང་ལ་སོགས་པ་གསན། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་
ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པའི་ཕྱགས་ཕྱི་མཛད། པོ་བྱང་ཆེན་པོ་བསམ་གྲུབ་ཅིང་རྗེ་བཙུན་བཙུང་
ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ཡབ་སྤྲུལ་རྣམས་ནང་སོ་འཕྱོང་
རྒྱས་པས་ཆོས་རབ་བཏེག་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་ཤེས་
རབ་སེང་གེའི་བྱུང་དུ་ཐབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་འབྱེད། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ། བརྟག་གཉིས་
གྱི་རྒྱུད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷོ་ཀ་ཆེན་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་རྣམས་
གསན་ཅིང་། དེ་དུས་སྤྱོད་ཤིན་དུ་སྤྲོ་བའི་དོན་གྱིས་སྤྱོད་གཞུགས་གཞོན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
ཕྱི་ཉ་ཞེས་སྐྱ་དྲགས་གྱིས་འཁོད་པར་མཛད་ཅིང་། ཕྱགས་ལ་ཤིན་དུ་འདོགས་པ་ཅིག་བྱུང་
ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་དུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱུང་
དུ་ཡང་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་པ་གསན་ཅིང་། ཕྱིས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དབུས་སུ་གཞན་
དོན་ལ་དགོངས་པའི་ཆུལ་བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟ་ནག་གི་རི་ཁྱད་དུ་བཞུགས་
པའི་དུས་ཅིག །རྗེ་འདི་པས་བྱུང་རྒྱལ་ཞིག་ཕུལ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་
གྱི་བསྟོ་བ་ཞུས་པས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ནས། ཉིད་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་
གེའི་གྲུ་པ་ཡིན་རྗེ་བཙུན་ལ་ཆོས་རི་ལྷ་བྱ་ཉན་གསུང་། ལྷ་འབྱེད་ལམ་རིམ་(༡༢ན)སོགས་
ཉན་ལགས་ཞུས་པས། ཆོག་རིས་སྟོ་ལ་འཇགས་འདུག་ན་འདིར་གཞོན་དང་གསུང་པ་ལ།
ལྷ་འབྱེད་རི་ལྷར་གསན་པ་བཞིན་ཆོག་རིས་གཙང་སངས་གྱིས་བཤད་པས་ཤིན་དུ་མཉེས་
ནས་ངེད་གྱི་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་དེའི་ཞབས་ལ་གཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་འདྲ་རེ་ཡོང་གིན་ཡོད་
པ་ཡིན་གསུང་ནས་དགེས་དགེས་མང་དུ་མཛད། ཕྱགས་དམ་ཕྱག་འབྱེད་ཞིག་བྱིན་རྒྱབས་
གྱི་ཉན་དུ་གནང་ངོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔོན་སྟོབ་ཕྱགས་ཤིན་དུ་གཞུགས་

པར་གྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་བཟ་ཤེས་ལྷན་པོ་དང་ཏྲན་གཤམ་སྤྱུགས་སུ་ཆབ་ཆན་སོགས་ལ་ཡང་
ཐེབས་པའི་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐྱོར་དང་། འཆད་ཁ་བ། ལྷན་སྤྱོད་ཐེངས་སྤྱན་
གྲུབ་པས་མཇུག་པའི་སྒོ་སྤྱོད་སྤྱན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ། རྗེས་མཇུག་པའི་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་འཁྲིད་
ཡིག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན། སྒོ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ། མ་གྲུག་འཛམ་ས། སྒོ་ལ་དཀར་
ཆོ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་གནང་། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོད་རྗེས་གནང་། མི་ལམ་ལྷ་མོད་སྐྱབ་
སྐྱོར་སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་ཁྲིའི་སྐྱབ་ཐབས། ཆར་འབེབས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་། མཁའ་
འགྲོ་སེང་གའི་གདོང་ཅན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཀྱི་བརྒྱས་ལུང་། ཆོས་སྤྱོད་བཅའ་ཅེ་ལུས་སྤིང་
གི་སྤྱུགས་རྗེ་རང་གིས་ཁྱུས་དག་མཇུག་པའི་ལུང་སོགས་མང་དུ་གསན་ནོ། །

ཡང་བདེ་བ་ཅན་ན་སྤྱུགས་སྤྱོད་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་མཐུན་རབ་དབང་སྤྱུག་གསུམ་
པ་བཟང་པོ་དཔོན་སྐྱོབ་རྣམས་ཆོས་བར་ལ་ཐེབས་པ་ལ་འདུལ་བ་པར་བྱེན་སོགས་ཆོས་
མང་དུ་(༡༣བ)གསན་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་བར་ལ་འབྲེལ་མ་ཁ་གསུམ་ཀྱིས་སྤྱུགས་
ཕྱི་མཇུག་ནས་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཡང་གསན་པ་གཟིགས་ཏེ་གཞིབ་
པར་མཇུག་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་སྤྱོད་པའི་གསན་སྤྱོད་གི་སྐྱབས་སུ་ལན་ཅིག་གི་ཆེ་རྒྱལ་ཁམས་
སུ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པ་དང་དཔོན་སྐྱོབ་རྣམས་ཡང་ཡུལ་གྱི་
མཐའི་རི་ཁྲོད་ལ་གཉན་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱུགས་དམ་མཇུག་ཅིང་བཞུགས་པ་ལ། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་
ནས། ཁྲིད་ཀྱིས་ཆར་པ་ཅིག་པལ་ན་རི་ལྟར་ཡོང་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལ། བདག་གིས་དོ་
རྒྱུ་ཆར་ཆེན་པོ་པལ་སྟེ་ཆོས་རྗེའི་སྐྱབས་ར་རྩུས་ཁྲིར་ནས་གྲོག་རོང་ནས་ལེན་དགོས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཡུལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། དོ་རྒྱུ་སྤྱུགས་ལུག་སྤྱོད་པར་
སྤུས། བ་ཅ་རྣམས་སྒྲོམས་ཞེས་སྤྱུགས་རྗེ་རྣམས་ལ་འཕྲིན་དུ་བསྐྱར་ཏེ། བྲག་རུས་སྤུལ་
འབྲ་བ་རྩུ་མིག་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་སར་ཐེབས། སྤྱུགས་དམ་མཇུག་པས་དེའི་རྒྱུ་
སར་བ་ཆོལ་ལེ་བའི་ཆར་དྲག་པོ་བསམས་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་སྒོ་བྱུང་དུ་བབས་ཏེ། ལྷ་མོད་སྤྱན་

ར་ཡང་རྗེ་ལྷར་གསུང་བ་བཞིན་དུ་རྩུས་ཁྱེད་རོང་ནས་ལེན་དགོས་བྱུང་བས་ཆོས་རྗེ་ལེན་དུ་
དགེས་ཏེ། མཁའ་ཕྱིར་གི་བྱ་གུ་མའི་ཁོང་ནས་འདབ་གཤོག་རྩུས་པ་བཞིན་དུ་བྱུབ་པ་ཐོབ་
ཐོབ་པར་འདུག། རྩོམ་ཆར་ཆེ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་མང་དུ་མཇུག་དོ། །མི་བཟང་འགྲོ་རྣམས་
ཉེས་སྦྱོད་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །ཆ་ཟེར་ཐོལ་གྱིས་འཛིན་མའི་ལོ་རྟོག་རྣམས། །ཐལ་བར་
བྱས་ཆེ་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་ལམ་(༡༣ན)ལས། །སྒོ་བྱར་ཉིད་དུ་དབྱར་སྦྱེས་སྡོན་པོ་སྤེད། །སྤིང་
གསུམ་སྒོག་གི་མཆོན་ཆས་འདེབས་པ་བཞིན། །འབྲུག་སྤྱོད་གསུམ་ཀུན་དགོད་པའི་གད་མོ་
བཞིན། །སྦྱེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་བཞིན་དུ་བདུད་ཅིའི་ཆར། །དག་ཏུ་པབ་ཆེ་འགྲོ་འདིའི་རེ་བ་
དང་། །མཉམ་དུ་འཛིན་མའི་སྒོན་ཀུན་གང་བར་བྱས། །ན་ཆོད་གསར་པའི་རྩྭ་ཆེས་ཆེས་ཤ་
ཡང་། །བྱུབ་པའི་མཚན་མའི་འོད་དཀར་སྟོང་འབྱེད་པ། །གང་འདིའི་རོ་མཚར་བསྐྱགས་
བྱེད་ལྷན་པ་སྤེད། །ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོའི་མགྱུན་པར་གང་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར་རྣམས་སུ་གསུང་རགས་པ་མཇུག་ནས། ད་
དུང་ཡང་དབྱས་གཙང་གི་བྱ་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྣམ་དཔྱད་བསྒྲུབ་འདབ་སྟོང་རྩུས་པས་
མཁས་པ་ཉིན་མོའི་དབང་ཐུག་མཐའ་དག་གི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འོད་སྟོང་མ་ལུས་པ་འཐུངས་
ཏེ། སྐལ་བཟང་བྱང་བ་མཐའ་དག་གི་ཉིར་འཆོ་དང་། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་གཤམ་པའི་བྱི་བསྐྱུང་གིས་སྤིང་པའི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་བྱུབ་པ་ཞིག་མཇུག་པར་དགོངས་
པ་ལ། རྗེ་འདི་པས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་མགོའི་རྩྭ་བ་ལ་དན་མཆོག་
དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྤྱན་རྒྱ་ཁམས་མཉེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་རྗེ་འདི་པའང་
ཞབས་བྱུང་དུ་ཕེབས་དགོས་པ་བྱུང་། འཕྲལ་གྱི་བསྐྱུང་གཡོག་དང་། སྦྱོར་རིམ་འཕྲོད་བསྟེན་
ལུ་བ་སོགས་ལ་བཙོན་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བས་ཐུགས་དགེས་པར་མཇུག། རྩྭ་བ་དེའི་ཆོས་བརྒྱད་
ཀྱི་ཉིན་དན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ད་པ་(༡༣བ)རྗེས་བྱས་འཛིན་པ་ལ་གང་བྱུང་
བྱུང་བས་མི་ཆོག་པས་རང་གི་རྩྭ་མ་དང་བྱུབ་མཐའ་སྒོས་མ་གཏོང་། གཞན་གྱི་ཆོས་

དང་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་བ་མ་གདབ། ངའི་ཁོར་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྤྲིག་གི་བྲག་ཤོས་མེ་ནམ་མཁའི་
ནལ་འབྱོར་པའི་ཕྱག་མཆན་དོ་མེ་བྱིལ་བུ། རང་མཆོད་ཀ་སྤྲུལ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བུ་པ། གསེར་
གྱི་ཨ་ལི་ཀ་ལི་ནམས་དང་། མགོན་པོའི་དམ་ཚུས་སྤྱིང་ལ་གཅེས་པར་ཉ་ར་གྱིས། དཔེ་ཆ་
འདི་ནམས་ལ་ཡངས་སུ་བྱས་ན་དུས་ངན་གྱི་མིས་གཏོད་མཁན་མི་འོངས་བས་གཏེ་བ་མེད་
པར་སྒོ་མན་ལ་འདར་མ་འཇུག། བྲུ་པ་དང་དགོན་པས་ཡིད་སྤྲོས་པ་བྱུང་ན་སྐྱབ་པ་པོ་སངས་
རྒྱས་བཟང་པོ་དང་ལག་སྤྲེལ་ལ་མི་ཆེ་རི་ཁོད་དུ་སྤྲེལ་བ་ལ་སྒོ་ཅི་གཏོད། གཞན་དགོན་པ་
ཉིང་པའི་བདག་འཛིན། གསེར་པའི་གཞི་འདིངས་པ་སོགས་དུས་ངན་གྱི་སྒོ་རྒྱ་ཆེས་ཀྱང་
སྤྲུག་པ་ལས་མེད་དོ། །མི་ངན་གྱི་རྩན་ཆན་གར་ཡོང་མི་ཤེས་པས་ཆོས་སྤྱོད་གཏོར་མ་
དང་བསྐྱེན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་གསུངས་ནས་བཀའ་བསྒོ་ཞིང་དམ་ལ་བཞག་པ་ལན་
གསུམ་མཛད། ལར་ང་པས་ཀྱང་ཁྱོད་ཆེ་རིང་ཞིང་གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅིག་ཡོད། དུས་དང་
ནམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ང་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མེ་འདི་
པའི་དབུ་ཐུགས་ཀར་བཞག་པའི་སྤྱིང་ནས་དབུ་ཐོད་དང་ཕྱག་གིས་བཀའ་བསྐྱེན་བྱིན་རྒྱལས་
གྱི་འཕོ་བ་རྒྱས་བ་ཅིག་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་བཅུ་ལ་བྱུབ་པའི་དབང་ཐུག་དེ་ཉིད་ཆོས་གྱི་
སྤྱིའི་ངང་དུ་གཟུགས་གྱིས་སྤྱིའི་སྤང་བ་བསྐྱས་ཏེ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྐྱར་ནས་
ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་(༡༩ན)སོགས་པ་ནམས་ནི་
བན་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་ནམ་ཐར་མེ་རང་ཉིད་གྱིས་མཛད་པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་
ནས་ཞལ་ཆེམས་གྱི་བཀའ་ལྟང་རི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་གྱིས་ཐོག་བྲངས་དགོན་
པ་ཆེ་ཆུང་བཅུ་གསུམ་ཅམ་གྱི་ཞལ་བདག་མཛད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བྱུང་ནའང་མ་
གནང་བར་འདི་ཉིད་དུ་ཡབ་བྱུབ་པའི་དབང་ཐུག་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོས་གྱི་གདན་སེང་གའི་ཁྱིལ་
ཞབས་སེན་མངོན་པར་བཀོད་དེ་སྐྱབ་རྒྱུད་གྱི་བསྐྱར་བ་འཛིན་པ་ནམས་གྱི་གཙུག་གི་ཁོར་
བུར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་མེས་འཇུག་ནམས་གྱི་དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཡབ་རྗེ་མཁུན་བཅའི་ཅོད་པན་དཀར་པོ་ནི། །མགོན་ཁྱོད་སྤྱི་པོར་བཀོད་ནས་དབང་
བསྐྱར་བ། །དེ་ཆེ་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དཀར་ཟུར་བུད་དང་། །རབ་འགྲོགས་རིན་ཆེན་རི་བོའི་
དཔལ་སྒྲོགས་གྲུར། །ཕུལ་བྱང་ཡོན་ཏན་ལོར་བྱའི་རྒྱ་སྒྲོགས་ཀྱིས། །འཛིགས་མེད་ཆོས་
ཀྱི་གདན་ཁྱིལ་འཛིགས་པ། །གང་དེར་བགྱང་ཡས་གྲུབ་པའི་ཅོད་པན་ཀྱིས། །ཞབས་
སེན་ལོར་བྱའི་མེ་ལོང་ཅི་ཡང་མཛེས། །དེ་ཆེ་འཇུག་དཀར་ཞལ་ཀྱི་ཚུ་སྐྱེས་ལ། །ཕུལ་བྱང་
ལེགས་བཤད་སྤང་ཅིའི་བཅུད་ཆགས་པས། །སྐལ་བཟང་རྒྱ་དྲུག་ལྡན་པའི་ཆོགས་རྣམས་
ཀུན། །རབ་དགའི་གར་ཀྱིས་ཚུ་མཐོངས་འགོག་པ་བཞིན།

དེ་ལྟར་དགོན་པའི་གདན་ས་མཛད་ནས་ཐོག་མར་ལོ་གཅིག་ཅུམ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱི་
མཆོམས་ལ་བཞུགས་ཏེ། སྤྱི་གོང་ལེགས་བར་གསན་པའི་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་བསྟོན་
སྦྱབ་དང་། ལུན་(༡༩བ)མོང་དང་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་
འབྲས་པར་མཛད། ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་བཀའ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
མཆོན་མ་བྱུང་པར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་གསན་པ་རྣམས་བཞེད་
པ་བཞིན་འབྲུབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་དུ་ཅུང་ཟད་གྱུར་ཡང་། ད་དུང་གཙོ་བོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་
ལ་བཏེན་པའི་ཐོས་པ་འཆོལ་བར་དགོངས་ནས། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པའི་རྩ་
རྗེའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད་མཐའ་དག་ལྡན་ཞིང་། བྱུང་པར་བཀའ་ལྟར་མན་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདུལ་དཀར་བ་དང་། ཡོངས་
སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་བརྗེ་ཏ་བཟང་པོ་བཟ་གིས་ལ་སོགས་པ་བསྟོན་པའི་བདག་པོ་དུ་མས་ཡང་
ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་སྤངས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆོན་པའི་དུང་དུ་སྒྲོ་སྦྱང་དོན་
བདུན་མའི་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་པས་མཛད་པ་དང་། སྒྲོ་སྦྱང་ཐེན་གྱིས་ཆེན་མོར་
བྲགས་པ་འགྲོ་མགོན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། སྒྲོ་སྦྱང་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ།
སེམས་པའི་རིམ་བ། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བ་རྣམས་དང་། ས་བཟང་པཎ་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་

པའི་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་གྱི་ལུང་། རྣམ་རྒྱལ་འཛམ་ས་བྲི་མེད་དང་བཅས་པའི་ལུང་། སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་མཛད་པའི་སྤེང་བ་སྐྱོར་གསུམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། འཛིགས་
བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ། ཞེ་དགུ་མ། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་རྣམས་ཀྱི་དབང་། གྲེ་རྩེ་རྩེ་བ་
ཅན་གྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་སྒྲོམ་འབྱུང་(༡༥ན)གི་དབང་། ཉག་པོ་དང་། ཇིལ་བྱ་ལྷ་ལྷའི་
དབང་། ལྷ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་། དེའི་སྐྱབ་ཐབས། སིན་རྒྱ་རའི་སྐྱབ་པ། གཞོད་སྤྱན་
མའི་ཁོལ་མོ་སྐྱབ་པ། བ་འབེབས་ལུགས། ཅ་དབྱ་མའི་འབྲིད་འཕོ་བ། ལག་མཆོད། བདེ་
མཆོད་རྣམས་དང་། སྐྱོལ་མ་ཉེར་གཅིག་དང་། སྐྱོལ་མ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་། ཆོ་དཔག་
མེད་ལྷ་དགུ་མའི་དབང་། འཆི་མེད་རྩ་སྤྱིའི་དབང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
དབང་། འཛིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མ། སྐྱབ་རྒྱལ་མའི་ཆོ་འབྲིད། ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པའི་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ། གདུགས་དཀར་གྱི་དབང་། ལོ་མ་གྲོན་མ་དང་རྟ་མགིན་
གསང་སྐྱབ་དཔལ་ལྷན་དཔག་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་མོ། བྱར་གྱི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་གནང་།
རྟ་མགིན་ལུགས་རལ་ཅན་གྱི་རྩེས་གནང་། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་དབང་། མི་འབྲུགས་པའི་
དབང་། ཟ་བྱེད་རྩེ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱན་སྤྱེག་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་ཁྲས་ཆོག་། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་རྩེས་གནང་སོགས་བཀའ་ལུང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་མཆོག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དང་བྱག་ན་རྩེ་རྩེ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་
ཞེས་ལ་སྤྱད་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་རྣམས་དང་། འཁོར་ཆེན་གྱི་དབང་། ཁོང་རང་གིས་འཁོར་
ལོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ཐོབ་པའི་ཉེ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་གསན། བོད་དུ་བརྩོད་པ་ལྟར་བདེ་མཆོག་
དང་ཡང་གསང་གི་དབང་། ཡང་གསང་གི་ཡིག་སྐྱ་ཆང་མའི་ལུང་(༡༥བ)གཅོད་ལུལ་ཐབ་
དོན་གྱི་སྐོར། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་དང་། བེ་བྱ་སུ་ཁ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར། ལྷ་རྒྱན་བསྟེན་
སྐྱབ་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ། ཞེ་བྱེད། རས་རྩུང་སྟན་བརྒྱད། ཡང་དགོན་པའི་རི་ཆོས་

སྒྲོར། ལྷ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ཡབ་མེས་ནས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བསྐྱོར་རྣམས་བྲན་མཆོག་
དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱང་དུ་རྩོགས་པར་གསལ་གྱང་། དེ་དུས་སྐུ་ནས་ཉ་
ཅང་ཕྱས་པའི་དོན་གྱིས་ཐུགས་ཡུལ་དུ་ངེས་མི་ངེས་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ཅག་
གི་ཚུལ་དུ་གསལ་པར་དགོངས་ཏེ་རྗེ་དོན་ཡོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་ཆེན། བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་
འཛིན་ཆེན་པོ་མཐུན་རབ་ཡོན་ཏན་དཔལ་འབྱུང་བའི་བྱང་དུ་ནི་གྲུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆ་ལག་ཡོངས་
སུ་རྩོགས་པ། ལྷ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་། དུག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར། རས་ཚུང་སྟན་བརྒྱད། རྩོགས་ཆེན་འོད་
གསལ་གྱི་འཁྲིད། བཀའ་བརྒྱད་དབང་མོ་ཆེ། ཞི་ཁོ་གཉིས། གྲུ་རུ་ཞི་བྲག་གི་དབང་སོགས་
དང་། དཔལ་མགོན་ལྷ་གྱི་རྗེས་གནང་ཡང་གསལ་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་དོན་ཡོད་པའི་བྱ་
ཆེན་གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱལ་བཟང་པོའི་བྱང་དུ་ཡང་དུགས་ཤངས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་མང་དུ་གསལ་
ཅིང་། འཇམ་དཔལ་ལྷ་ག་ནར་ལྷའི་སྐབ་སྒྲོར་རྣམས་ཀྱང་གསལ་ནོ། །

ཡང་རྗེ་འདི་པས་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་མི་ཟད་པའི་ལོ་དབྱིད་ཆུ་འབྲིང་པོ་ནག་པའི་ཉ་ལ་
རི་མཁར་ཆོས་སྒྲེར་རྗེ་རྗེའི་སྐབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཤེས་གཉིན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་ལ་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བྱེས་པའི་དབང་བདུན། མཆོག་དབང་གསུམ། རྗེ་རྗེ་སྐབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་
དང་བཅས་པ་ལེགས་(༡༩)པར་གསལ་ཅིང་དབྱུ་མའི་ལྷ་འཁྲིད་ཀྱང་གསལ། མཁས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བྱ་ཆེན་གོ་འཛོལ་རྗེ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་
རྒྱལ་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཆོས་རྗེ་བཟང་པོ་
རྒྱལ་མཚན་པའི་བྱང་དུ་རྒྱུད་སྒྲེ་ལྷའི་དབང་གིས་ཐོག་བྲངས་པའི་ཤངས་པའི་ནི་གྲུ་ཆོས་རྒྱལ་
དང་ཕྱག་ཆེན་སྒྲོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་བཀའ། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གདམས་
པ་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ། དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་། བསྐྱེད་
རྩོགས་ཀྱི་བཤའ་པ་འཁྲིད་ལ་སོགས་པ། ཅ་བཤའ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་། རུ་ལུགས་དང་རྗེ་ཡབ་

སྤྲུལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཞི་རྒྱལ་དབང་འཁུལ་གི་འབྲུལ་འཁོར། འོག་བྲིལ་དམར་ནག་སོགས་
ལས་ཆོགས་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེར་སང་བོད་ན་བརྒྱུད་པ་ཡོད་དོ་ཅིག་རྣམས་
དང་། འཇམ་དཔལ་ནག་པོའི་སྐྱབ་སྒྲོར་ཆང་མ། གསང་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྲལ་པའི་འཁྲིད་
མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མགོན་པོའི་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ། ལས་
གསུམ་རྣམ་གཞག་། བེ་བྲུམ་ནག་པོའི་གཏོར་ཆེན། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོས་སྐྱབ་སོགས་མགོན་
པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ལུང་། བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་བཤའ་བ། བྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་བྲུག་གི་འཁྲིད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསལ་ཅིང་། ཆོས་རྗེ་ཉིད་(༡༩བ)ཀྱང་ཐུགས་ཤིན་
དུ་དགེས་པའི་ངང་ནས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་ཡིག་ཅེའི་སྟེང་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་
མཆོད་འཇུགས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གནང་ཡང་མཛད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཁས་གྲུབ་རིན་ཅེན་བཤེས་གཉེན་པ་ལ་ནི་གྲུ་ཆོས་བྲུག་གི་གདམས་པ་
གསལ་ཅིང་། ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ་འབེལ་བའི་བཀའ་མཆོད་ཀྱང་མཛད་པས་ཐུགས་ཤིན་
དུ་སྒོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྟག་ཆང་ལོ་རྒྱུ་བཤེས་རབ་རིན་ཅེན་པའི་བྱང་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཁྱེད་
ཁའི་རྗེས་གནང་དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་བཟླས་ལུང་། སེང་གཏོང་མའི་རྗེས་གནང་སོགས་གསལ་
ཅིང་། སྟག་ཤིང་དུ། རིན་པོ་ཆེ་དོ་རྗེའི་དཔལ་བཟང་པ་ལ་རྣམ་སྤྲུལ་སེར་ཆེན། དག་བྱེད།
མདུང་དམར་ཅན་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། རྣམ་སྤྲུལ་སྒྲོར་གྱི་གདམས་པ་ཡིག་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་གསལ། དེའི་ཆེ་རེད་པ་ཕྱིར་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ་པའི་
མདུང་དམར་ཅན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཐང་སྐྱེ་ཞིག་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོད་བྱེད་གཏན་ནས་མེད་པ་
ལ་ན་རྒྱུང་གང་ཅམ་དུ་འཕུར་ནས་རྗེ་འདི་པའི་དབྱེའི་སྟེང་དུ་ལུང་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་
ལྟས་བསམ་གྲིས་མི་བྲལ་པ་ཡང་བྱུང་དོ། །ཤངས་མཐོ་ཐོར་ཡང་མཐའ་བཞི་ཆོས་དཔལ་
བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རང་བྱུང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཅོད་གཏན་ཐོག་གཅིག་མ་

ལ་སོགས་པ་དབང་དང་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ཅིང་། ཟླ་བ་རི་བའི་མཁན་ཆེན་ཞིག་ལ་
ས་ཕུར་གྱི་སྐོར་རྣམས་དང་། བྲག་རི་མཁན་ཆེན་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་ཞལ་
གྱི་རྗེས་གནང་(༡༦ན)ཡང་གསན་ནོ། །དེ་ནས་བཟང་གིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་སྡེ་ཆེན་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་
བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་བཟང་གིས་པས་
ལས་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བས་གསང་
སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབྱུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པ་དགོ་སློང་གི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འདུལ་འཛིན་སྟོ་གོས་སྤྲས་པའི་ཞལ་སྟེན་ལ་འཇད་
ཕྱོགས་དང་རྟ་ནག་གི་ས་དཀར་གདོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བྲགས་ཕྱི་མཛད་ནས་བྱང་
ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ། ལྷ་འཁྲིད། འདུས་པ་སོགས་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་མན་ངག །གཙོང་
ཡུལ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་མང་དུ་གསན་ཅིང་། ས་དཀར་གདོང་དུ་བྲགས་
ཕྱིར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཞིག་ཏུ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེའི་ཞལ་ནས། བྱིད་
གྱིས་ཆར་འབེས་ཅིག་མཛད་ན་རྗེ་ལྟར་ཡོང་བ་གསུངས་པ་ལས། བཀའ་དང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་
ཆར་འབེབས་མཛད་པས་རྒྱབ་གཅིག་རང་ལ་སྟོ་བྱར་དུ་ཆར་ཆེན་པོ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་
བྱུང་། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས་བྱང་། བྱིད་གྲུབ་ཐོབ་རང་དུ་འདུག་གསུངས་དགྱེས་དགྱེས་དང་
བསྐྱགས་པ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་མཛད། མདོར་ན་གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་དག་གིས་གཙོ་མཛད་
པའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་བརྩ་སྤྱག་གསུམ་ལྷག་པ་ལས་(༡༦བ)མདོ་སྤྱགས་གྱི་ཆོས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་གསན་ཏེ་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་གངས་རི་ལས་
འོངས་པའི་གདམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུང་མཐའ་དག་གང་དུ་འབབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་མཐའ་དག་
གི་ཆོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། འདིར་ནི་ཆེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱད་གྱི་ཞིབ་

པར་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསན་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། ལུལ་བྱང་དད་པའི་ཅིབས་སྟོང་སྟོན་འགྲོ་བའི། །འདུན་པ་བཙུན་འགྲུས་
བྱ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དབྱང་པའི་བྲགས་འཆང་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་
པའི་ས་ཆེན་དབང་དུ་བྱས། །ཚུ་སློན་བདག་པོ་པ་མཐའ་དང་བལ་ཡང་། །ཆ་ཡིས་ཉལ་
འགྲོའི་རྒྱན་ཀྱན་དེར་གཞོལ་བ། །དེ་ནི་མཁས་དང་བྱུང་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྒྲུང་
འབྲས་སྤྱད་བྱེད་ཁྱོད་བྲགས་རྩ་བས་འཕེལ། །འཕྲོག་བྱེད་མིག་སྟོང་ལྡན་ཡང་བཞོལ་མེད་
མར། །ཆགས་ལས་བྱང་སྟོང་དམོད་པས་བསྐྱུན་པ་སྟེ། །ལེགས་སྤྱད་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། །པར་འདི་འདབ་ལྡན་རྒྱས་ལ་སྤྱི་ཡིས་འགྲན། །གདེངས་ཅན་རལ་པའི་སྟོང་དུ་
ནོར་ལྷ་ནི། །གཉིད་གྲུང་ཡོངས་འདུའི་སྤྱིང་མའི་གདུང་དབྱངས་བཞིན། །ངོ་མཆར་བྱབ་པའི་
ལེགས་བཤད་སྒྲ་བརྒྱ་བས། ཁྱོད་བྲགས་རྩ་སྒྲུང་མཛེས་མའི་བརྟན་པ་སྟོགས། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱུང་པའི་དབང་སྤྱུག་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཆར་
པའི་གཏམ་རྗོད་པ་ནོར་བུའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་གསུང་རབ་ལ་(༡༩ན)གསན་པ་རི་ལྟར་མཛད་
པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཏེ་བཞི་བའོ། །

༥༽ ཐེམ་སྐྱས་ལྟ་བུ་ཅི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ།

རྒྱ་དེ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གདམས་པ་བདུད་
ཅིའི་རྒྱ་པོས་བྲགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་མདོན་པར་གཏམས་པར་མཛད་ནས། རི་སྐད་དུ། ཐོས་པའི་
རྗེས་འབྲུག་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། །སྟེ་པའི་རྗོང་ལས་ཆོགས་རྒྱང་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དབེན་པའི་བསྟོ་གནས་དམ་པ་རྣམས་སྤྱི་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་གནད་

རྣམས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད་དགོས་དགོངས་པའི་ཐུགས་འདུན་བྲག་པོ་ཚུ་
པོའི་གཞུང་ལྟ་བུ་དུས་རྒྱུན་དུ་མངའ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་
བ་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཆར་དབབ་པར་གསོལ་བ་བཟབ་པའི་དོན་དུ་ཉུགས་ཀྱི་མཐོང་སློན་ན་
ཐོག་ཏུ་ཆར་འབབས་པ་ལ་ཕེབས། ཚུ་མིག་གཉན་པ་རྣམས་སུ་འང་རིལ་བུ་སྐྱེལ་བ་སོགས་
མཛད་པ་ལས། རྣ་རྒྱ་པོའི་ཚུ་མིག་ཏུ་རིལ་བུ་མ་སྐྱེལ་ཅིག་བཀའ་གནང་ཡང་འཁོར་འགའ་
ཞིག་གིས་བསྐྱེལ་འདུག་པས་དེའི་རྒྱབ་མནལ་ལམ་དུ་ཚུ་མིག་དེ་ནས་ཤུ་འོད་ཆེན་པོ་ཞིག་
བྱང་བའི་སྣ་ལ་སྤལ་བ་ཞིག་ཀྱང་བྱང་བ་ལ་འབྲོས་པའི་ཚུལ་མཛད་ཀྱང་འབྲོས་མ་སྐྱབ་པར་
སྤལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱ་སྐྱེད་ཀྱི་མཁལ་ཁུང་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཁོང་པར་སོང་བའི་མནལ་ལམ་ཞིག་
བྱང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབུ་སྐྱ་དང་སྐྱ་སྤྱི་སོགས་ཀྱང་བྱི་ཞིང་། (༡༩བ)སྐྱ་ལུས་སྤངས་
པ་སོགས་ས་བདག་གི་ནད་ཀྱི་གནོད་པ་མངོན་ཆོན་དུ་གྱུར་བ་བྱང་བ་ལ། རད་འདི་ལྟ་བུ་
ཟེན་ཕྱིན་ཆད་ཐར་ཐོན་ཡོང་བ་དཀའ་བས་དབེན་པའི་གནས་ཤིག་ཏུ་མ་ཤི་བར་སྐྱབ་པ་ཅེ་
གཅིག་པ་བྱེད་དགོས། དེའི་གནས་ཀྱང་ཅ་ཤོད་མཐོ་ཐེ་དཀར་པོ་ཉིད་བཟང་བར་དགོངས་
ཏེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་བཞེས་པ་ལྷགས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ལ་མཐོ་ཐོ་དཀར་པོའི་
གནས་དེར་ཕྱགས་ཕེབས་ཏེ། ཉིན་མོ་བསག་སྐྱང་གི་རིམ་པ་དང་། མཚན་མོ་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཐུན་འཆམས་རྣམས་སུ་སྤར་ཀྱི་
སྐྱང་གཞི་དེའི་གཉན་པོར་དགོངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་ཁའི་སྒྲོམ་བཟླས་ལ་འབྲུས་པར་མཛད།

དེ་ཡང་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉམས་དང་མནལ་ལམ་
རྣམས་སུ་ཡང་སྤར་སྐྱ་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་སྤལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སྤར་ཞུགས་པའི་ཁུང་
དེ་ཉིད་ནས་མགོ་བྱང་བྱེད་ཅིང་། སྤར་ཡང་གནས་དེར་ཐིམ་འགོ་བ་སོགས་ཡང་ཡང་འབྲུང་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་ཁྱུང་ཁའི་བསྟན་པ་ས་ཡ་གཅིག་ཙམ་སོང་བའི་སྐྱབས་ཤིག་གི་ཆེ་
མནལ་ལམ་དུ་ཆོས་རྗེ་དགོན་བཟང་བ་ཡིན་ནམ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་བཅན་དུག་ལས་བྱས་

པའི་ཁྱུང་གི་གཟུགས་ཤིག་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ནས། འདི་ཞལ་དུ་མིད་པར་ཁྱ་ཟེར་བ་ལ། འདི་
བཅན་དུག་ལས་བྱས་པར་འདུག་པས་ཁོང་པར་སོང་ན་མི་རུང་ངམ་སྙམ་ནས་ཐེ་ཆོམ་དང་
བཅས་བཞིན་པས་ཞལ་དུ་མིད་པ་ན་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱུང་ཁ་བོ་དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ་སྤལ་བ་
དེ་སྤར་ཞུགས་པའི་ཁྱུང་(༡༩ན)དེ་ནས་བཏོན་ཏེ་བྱིར་ནས་མ་ལུས་པ་ཐོས་སོང་བའི་མནལ་
ལམ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་མནལ་སད་མ་ཁད་སྐྱེ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་
བའི་བདེ་ཉམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེའི་སང་ཉིན་གཟིམས་མལ་གྱི་
འོག་ནས་སྤལ་བ་ཞིག་ཐོན་ཏེ་ཐུགས་དམ་གཏོར་མའི་གཏོར་ཚུ་འཕོ་བའི་ཁྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་
ངོས་ལ་སོང་བ་ཉོགས་ལྡན་རིན་བསྐྱབས་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་སྤང་
ཆལ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་བཞག་ནས་ཕྱིས་ཞག་འགའ་ཞིག་ནས་བལྟས་པ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྤང་
ངོ་། །ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེའི་དོན་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ང་ལ་སྙེང་གདོན་འོག་གདོན་
བར་གདོན་གསུམ་ག་རྒྱགས་པ་ཅིག་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་གསུང་ངོ་། །མདོར་ན་དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་དབུ་སྐྱ་དང་སྐུན་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱང་སྤར་སྟེ། སྐུན་ལེགས་པར་དྲངས་ཏེ་ཆེ་
བ་སྤྱོད་གཅན་ལས་ཐོལ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པ་སོ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་
འཆོམ་གྱི་ཆོས་ཀྱང་གསུངས།

ཐུགས་དམ་ཤིན་དུ་འཕེལ་ཞིང་དབེན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུགས་ཤིན་དུ་
ཐོགས་པར་གྱུར་ཏེ་གནས་བསྟོད་ཀྱི་མགྱུར་དང་། གནས་དེའི་གཞི་བདག་རྣམས་ལ་གཏོར་
མ་འབྲུལ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བའི་མགྱུར་དང་། དེའི་སྐྱབ་པ་སོ་སོ་རྣམས་ལ་ལམ་
གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཆ་ཆང་བར་བྲིལ་ནས་གདམས་པའི་མགྱུར་དང་། གནས་དེར་སྟོམ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲོམ་པས་སྟོབ་འཕེལ་བའི་གཏམ་རིན་
པོ་ཆེའི་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མགྱུར། དེ་ཉིད་ཀྱི་དུར་ཁྱོད་ཆེན་སོ་གྲུ་མ་ལ་བདེ་བ་(༡༩བ)
སྐུན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཕེབས་པ་ན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཨ་མོ་རྣ་རྣེ་ལ་དཔའ་སོ་མཁའ་

འགྲོའི་ཆོག་ས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བས་བསྐྱོར་བའི་གཟིགས་སྤང་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་
ལས་བརྒྱུམས་པའི་མགྱུར་སོགས་ཆོག་སྐྱོར་མཉམ་དུ་བྱུང་ཞིང་དོན་དཔག་པར་དཀའ་བའི་
ཉམས་ཀྱི་སྒྱུགས་པ་དུ་མ་ཡང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དད་པ་འཕེལ་བའི་རྟེན་དུ་ལེགས་
པར་གསུངས་སོ། །དེ་རིའི་རྒྱུ་འབྱུང་རྒྱུ་བཞེན་གྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་། །དེ་དྲགས་གཞོན་ནུའི་
མིག་ཟུར་ལྷན་དག །སྤྱོད་བཞེན་རྩ་མའི་རྒྱུ་ཡིག་གཡོ་བ་ཅན། །མ་ལ་ཡ་ཡི་རི་བོ་གངས་
ཅན་འདིར། །དལ་གྱི་འོངས་འབྲ་དབེན་པའི་བསྟོན་གནས་སུ། །གང་གི་གཤོག་ཅེ་གཡོ་བའི་
མཐོར་རྒྱུང་གིས། །རིན་ཅེན་རི་བོ་མཁར་ཉལ་གྲོང་བྱེད་བཅས། །རབ་རྩ་འདར་བྱེད་རྒྱལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །འདབ་བཟང་དབང་སོའི་གར་གྱིས་རྣམ་རོལ་བས། །མི་བཟད་སྟེར་མེའི་
གྲོ་བས་ལག་འགྲོའི་སྟོང་། །བྱེ་མར་བྱས་ཆོ་རྒྱལ་སྤྲུལ་འོད་དཀར་ཅན། །ཉེར་འཆོའི་ཐུན་
ཅན་དག་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར།

དེ་ལྟར་གནས་དེར་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་བྱལ་བ་བརྟེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་
ཡང་ཆར་འབབས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བྱུང་བ་ན་སོགས་མེད་དུ་ཆར་འབབས་པར་
རུས་པ། ལྷ་གདུག་པ་ཅན་དང་ས་བདག་གཉན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བར་གཅོད་
གྱི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བའི་གཏམ་སྟེང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱ་མོད་ཨ་ལ་ལུག་
རྩ་ཕེབས། །གནས་དེ་ནི་ལྷ་རྒྱན་པསྒྲ་འབྱུང་གནས་དང་དན་མཚོག་ཨ་མོ་རྟ་རྟ་རྩ་ལ་སོགས་
པས་བྱིན་གྱིས་(༡༠ན)བརྒྱབས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་རིག་པ་དྲངས་ལ་དགོ་སྦྱོར་འཕེལ་བ།
གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱང་དཀར་སོའི་སྤྱོད་པ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་
སྟོན་བཞིན་འདུ་བ་སོགས་དབེན་པའི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་དགོངས་ནས་
ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞི་ལྷག་གི་བར་
གྱི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམིགས་སྐྱོར་རྣམས་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་དང་རྩོ་
རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཆག་མེད་དུ་མཛད་

ཅིང་ཟབ་ལམ་ནི་གུ་ཚེས་དྲུག་གི་དམིགས་སྐྱོར་རྣམས་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས། དེའི་ཆེ་ཉ་
བ་ཐོགས་ཅིག་གིས་དང་པོར་དཔོན་སྒྲོབ་པ་ལ་མཐོ་འཆམ་པར་བརྩམས་ཀྱང་སྤྱགས་དམ་
གི་སྤྱགས་ཀྱིས་སྤྱགས་མ་རྟེན། དེའི་དགོངས་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དམར་རིལ་བ་ཟེར་
བ་ཞིག་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལ་རྗེ་འདི་པ་གདན་དྲངས་ནས་སྤྱས་མགོར་ཐེབས་ཏེ་ཁོའི་
དོན་དུ་བར་དོ་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཆོག་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོགས་པ་ཞིག་འཕྲལ་དུ་
སྤྱགས་ཚུམ་མཛད། ལྷ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་དམིགས་པ་གསལ་
བཏབ་པས་འཕོ་བ་ལེགས་པར་ཐེབས་ཏེ་ཁོའི་རྣམ་ཤེས་མིག་གཡས་པ་ནས་ཐོན་པའི་རྟགས་
བྱུང་བས་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སོག་པོ་འཇུག་ཁུང་། མེས་པོ་དཔྱལ་བ། མངོན་ཆང་། སྤྱིལ་སྤྱ་མདའ། ས་
དང་ཉུགས་ཀྱི་སྤྱ་ལ་སོགས་པའི་རི་ཁོང་རྣམས་སུ་དབྱར་རེ་དགུན་རེ་ཙམ་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་
བཞུགས་ནས་གོང་དུ་(༣༠བ)བརྗོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་
པར་མཛད་ཅིང་། གཉན་ཁོང་བརྒྱ་ཅ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྤྱགས་དམ་ཡང་མཐར་
ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་སྤྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེན་པའི་གནས་དག་ཏུ་སྤྱགས་
དམ་གྱི་རིམ་པ་རི་ལྟར་འབྲུངས་པ་དང་ངོ་མཆར་བའི་རྟགས་རི་ལྟར་བྱུང་བ་སོགས་སྤྱགས་
ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་སྤྱ་མོའི་དུས་ཉིད་དུ་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པ་བརྒྱ་མཐའ་དང་། ཆོས་
རྗེ་ཡོན་ཏན་པ་ཤོ་མ་ལུང་དང་། རྗེ་འདི་པ་ལུང་བཟང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་
ཅན་པའི་གསུང་གིས། གནངས་ཉིན་ངེད་རང་རྣམས་ཆེས་བཅུ་བྱེད་པས་བྱེད་ཀྱིས་འཁོར་
ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོ་ག་འདི་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ལ། སྤར་སྤྱགས་ལ་འཛིན་མ་
སྤྱོང་ཡང་བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་ཆོ་ག་ཆ་ལག་ཆང་མ་ཆོས་དགྲའི་ཉིན་རང་ལ་ཤིན་དུ་བྱང་
བར་སྤྱགས་སུ་རྟུང་ནས་སང་ཉིན་བྱང་འཕྲེན་གཙང་མར་ཐེར་བ་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཡིད་
ཆེས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར། ལན་ཅིག་ཉུགས་ཀྱི་ན་ཁ་ན་བཞུགས་ནས་རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱན་

སྒྲིལ་མང་དུ་མཛད་པས་མནལ་ལམ་དུ་ཉུགས་ལུང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་
འབྱུགས་པའི་སྐྱུ་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟར་གང་བ་དང་། དར་ལམ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་
མེད་དུ་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་མནལ་ལྟས་བྱུང་། བྱ་རྒྱུ་ཨ་ལ་ཕྱག་དུ་བཞུགས་དུས་དོ་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཅིག་ཐུགས་ཀའི་ཐད་ཀྱི་ཨ་ཕ་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་མངོན་སུམ་ལྟ་
བུར་ཡང་ཡང་གསལ་བར་འཆར་བ་དང་། ཉི་གྱའི་མི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ལ་རྩལ་འབྱོངས་ཏེ་
(༡༡ན) ཞིང་ཁམས་དུ་མར་གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་
པ་དང་། སྐྱལ་སྐྱར་སྣ་ཆོགས་རུས་པ་དང་། ཐ་ན་ཕྱགས་ཕྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་
ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་རིམ་བུ་བཞེན་གཟིགས་ཤིང་། བྱང་པར་དུ་ཡང་རྒྱང་དབུ་མར་
རྒྱད་པ་ལས་ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་བཞེ་རིམ་བུ་བཞེན་ངོས་ཟིན་པ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་མོའི་དུས་བདེ་ཆེན་དུ་ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་པའི་བྱང་དུ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་
འཁྲིད་གསན་པའི་ཆེ་རིམ་རྒྱུད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་བྱིང་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་ཉིན་འབྱོངས་
པ་ཅམ་དུ་སེམས་གནས་པ་དང་། གཏུམ་མོའི་བྱོད་འབར་པའི་དོན་གྱིས་ཆ་ཐོག་སྐྱབ་པ་མོ་
ཞེས་པ་ཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱ་ར་མ་ལ་གོས་གསུམ་ཅམ་གཡོགས་ཀྱང་འབྱུགས་ནས་མི་སྐབ་
པ་ལ་རྗེ་འདི་པས་སྐྱུ་རྒྱབ་གཏད་ནས་རྩང་བཟང་བཞུགས་པས་འབྱུགས་པ་རང་བློས་ཏེ་ཕྱིན་
ཆད་གཏན་ནས་མི་འབྱུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་
དུ་གྲགས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་ཤོས་དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པར་
སྒྲུང་བས་ཆེས་ཡ་མཚན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བཟོད་པ་ལྟར་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་རུས་པ་དེ་ལྟ་བུ། དེ་དག་གིས་ཆ་ཅམ་དུ་
ཡང་བསྐྱུན་པར་མི་རུས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཆེ་
འདི་ཉིད་ལ་འབྲེན་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་པར་སྒྲུང་བས་ཆེས་དཔག་
པར་དགའ་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །(༡༡བ) གཞན་ཡང་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་དུ་མས་

ཐེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མངོན་པར་མཐུན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཆར་
བའི་གཏམ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་ནའང་མ་ལུས་པ་བརྟེན་གྱིས་མི་ཡང་ཞིང་། ཕྱོགས་མཆོན་
པ་ཅམ་ཞིག་འོག་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །བྲ་ཆོད་ཨ་ལ་ཕུག་
ལ་སོགས་པའི་རི་ཁྲོད་ནམས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་གནས་སོ་སོའི་གནས་བསྟོད་དང་། སྐྱབ་
པ་པོ་པོ་མོ་ནམས་ལ་གདམས་པ། རང་ཉིད་ལ་གདམས་པ། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་གདམས་
པ། འབྲོང་ལ་སོགས་པའི་རི་དྲགས་ནམས་ལ་གདམས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་མགྱར་དོན་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཆོག་སྦྱོར་མད་དུ་བྱུང་བ་མང་དུ་སྒྲུང་ན་ཡང་མགྱར་འབྲུམ་ལོགས་
སུ་བསྐྱེགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

སྐྱས་པ། སུམ་ཅེན་དགའ་མའི་མིག་གི་ལྷན་ལ། །བརྒྱས་པའི་རི་དྲགས་མོ་ནམས་མགྱིན་
འཁྲིག་ཅིང་། །ག་བྱར་དེ་བཟང་གཡོ་བའི་རྒྱང་བཞོན་གྱིས། །འཕེགས་བྱེད་རི་པོ་ཕྱོགས་
འདིར་བཀྱག་པ་བཞིན། །མཁའ་ལ་སྤྱོན་དཀར་གསར་པའི་པང་ཕྱང་དུ། །འཁྱུལ་པའི་འདབ་
བཟང་ཆོགས་ནམས་གར་བྱེད་ཅིང་། །ཡིད་འོང་ཕྱོས་པའི་སྒྲ་འབྲིན་གཉིས་སྦྱིས་ཀྱི། །འཕྲེང་
བས་ལེགས་པར་འོངས་སམ་འབྲི་བ་བཞིན། །སྤྱན་སྤྱག་རྒྱ་ཤེལ་བ་གམ་བཅེགས་པའི་
ངོས། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མིག་འཕྱུལ་མཚྭ་རེ། །གཟི་འབར་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་སྒྲང་
བརྟན་གྱིས། །རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ཉེ་བ་བཞིན། །བརྟན་གཡོའི་དངོས་ཀྱན་བདེ་སྟོང་
རོལ་བར་ནི། །འཆར་བའི་ཉིང་འཛིན་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་མཐོང་ན། །(༡༣ན)ཉོན་མོངས་སུན་པའི་
ཆོགས་བཞིན་མདའ་ལྷ་བ། །སྟོབས་ལྡན་བཞིན་དུ་ཕྱང་ན་ས་འོག་ཞུགས། །རྒྱ་ཉི་མཆོམས་
ཀྱི་སུན་པའི་སྤྱིབ་གཡོགས་དང་། །བྲལ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་ཏྲག་ཏུ་གཉིད་གྱུར་ལས། །སད་
ཆེ་ཁྲོད་སྐྱ་རིན་ཅེན་ཟ་མ་ཏོག། །སྐྱ་འཕྱུལ་བྲ་བའི་ནོར་བུས་ཅི་ཡང་མཛེས། །ཞེས་བྲ་བ་ནི་རྩ་
བཅུན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་
རྟོན་པ་ནོར་བུའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མཛད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཏེ་ལྷ་པའོ། །

༡༽ ཐེམ་སྐྱེས་རྒྱལ་བ། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ།

༥༥ དེ་ལྟར་རང་དོན་སྤྱད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཅམ་དུ་བརྗོད་ནས། ད་
ནི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་དཔེ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན། རྗེ་འདི་པ་གདན་སར་ཐེབས་
ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་གངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་འགྲུ་བྱ་རྒྱུ་ཅེ་ཞེས་བྱ་བས་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། བྱ་བཏང་ཚུའི་རྣལ་འབྱོར་དང་དཔེ་མཆོག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
ཐོག་མར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་གནས་ཉུགས་ཀྱི་རིན་ཅེན་གླིང་དུ་སྐྱབ་པ་མོ་ཚུལ་ཁྲིམས་
འབྲུམ་གྱིས་གདན་དངས་ནས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཞི་བྱེད་ལམ་ལུའི་འབྲིང་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་གནང་། ཆོས་ཉན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཁྱེན་རབ་དཔག་པར་དཀའ་
ཞིང་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་སྐྱེལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་
ཡོངས་སུ་ཆོས་སྟེ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་(༡༩༥)ནས་ས་སྐང་པ་སོགས་
ཉུགས་སྟོད་སྟངས་ཀྱི་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ཏྲིག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱབས། ཐ་ན་
ཆོགས་སུ་བསྟེན་པ་མཛད་པས་ཀྱང་དང་པོར་རང་གི་འོག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་།
སྐྱ་ནས་གཞོན་ནུ་འདི་འདྲ་ནས་མཁྱེན་རབ་འདི་ལྟ་བུ་མངའ་བ་ཞེས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་
ངོ་མཆར་གྱི་གནས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཞབས་རྒྱལ་སྐྱ་བོས་སྒྲངས་སོ། ཞེས་གྲག་གོ།

དེ་ཡང་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་རྗེ་ལྟ་ནན་ཏ་པས་དམ་པ་ཀུན་དགའི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་ལྷང་
བསྟན་ཅིང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗོ་རྗེ་གདན་དུ་ལམ་ལུའི་བསྟན་པ་མཛད་པའི་ཆོ་ན་ཡང་མནལ་
ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་ཆེན་ཐུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་དངོས་སུ་ཐེབས་ཏེ་བོ་རྟེ་ཅིའི་སྤང་བ་བརྒྱ་
ཅ་གཅིག་གནང་ཞིང་། ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་ཁྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷང་བསྟན་པ་མཛོན་

དུ་གྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ཐོག་མར་སྐྱེལ་བ་ཡང་ཞི་བྱེད་ཡིན་ཞིང་།
ཕྱི་ནས་ཀྱང་ཞི་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པན་ཐོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དོན་མཁན་དུ་དགེ་འདུན་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དངས་པའི་ཆོས་
ཉན་མང་པོ་ལ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དམར་འཁྲིད་དང་སློ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་གནང་། དེའི་
ཆེ་ཆོས་གྲུ་ནས་པོ་ཡོང་པལ་མོ་བསྐྱབས་ཞེས་པ་ཅིག་གིས་རྗེ་འདི་བ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་
དངོས་སུ་མཐོང་ནས་ཉམས་འབར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཆོགས་དུ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་བཤ། སློ་སྦྱང་ཐབ་དོན་སོགས་
ཀྱི་འཁྲིད་དུ་མ་དང་། ཏྲ་མ་གྱིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་དང་། གསང་བདེ་(༡༣ན)འཛིགས་
གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་གནང་མང་པོ་ལོ་སྟེལ་དུ་གནང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་རྗེ་
བཟང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་པས་བཀའ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབ་
མཆོད་ཅིག་འཇུགས་པར་བཞེད་དེ་སྐབ་དཀྱིལ་རྣམས་སྤྱགས་ལ་འཛིན་པར་དགོངས་པའི་
ཆེ་སྤྱགས་མང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཅུང་ཟད་འཛིན་དཀའ་ཅམ་བྱུང་། དེ་ནས་མནལ་
ལམ་དུ་ལན་ཅིག་གི་ཆེ་རི་མཁར་ཀྱི་འདུ་ཁང་ཡིན་ཟེར་བ་ཅིག་ན་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཡོངས་
རྗེགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་སྤྱང་བ་ལ་རྗེ་འདི་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྟེང་དུ་
ཐེགས་པས་རྒྱལ་ཆོན་ཀྱི་རི་མོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཐུབ་པའི་ངང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་
སུ་ཐེབས་པ་ན་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་རྗེ་ཉིད་གསེར་ཀྱི་རྣམ་བཟུ་དབང་ལྷན་ཞིག་
དུ་ལམ་གྱིས་གྲུང་ནས་རྒྱས་མ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་འདུག་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་བཟང་
པོ་རྒྱལ་མཆོན་པས་དེ་ཉིད་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་རྗེགས་པར་གནང་བའི་མནལ་ལམ་
ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སློ་སྦྱོར་ཀྱི་བསྐྱོ་ཁ་བྱེད་ནས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་དུས་
འཁོར་ཀྱི་སྐབ་ཐབས་ཞག་བཟུ་དུག་གིས་སྤྱགས་སུ་ཆུད་དོ། །དེ་ནས་ལོ་སྟེལ་མར་དུས་
འཁོར་ཀྱི་སྐབ་མཆོད་ཀྱང་མཛད་ཅིང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་

རྗེ་གསུམ་པར་མཛད་དོ། །མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཐུགས་བརྩུང་འོད་སྟོང་གི། ཐེགས་པས་ལེགས་
བཅུ་མཐུན་ཡངས་འདབ་བརྒྱ་བ། །མི་བད་ལེགས་བཤད་སྤང་ཅིའི་འབྲུང་གནས་དེ། །སྐལ་
བཟང་རྒྱུ་(༡༣བ)ཐུག་ལྡན་པའི་ཉེར་འཆོར་གྱི། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་ཆུ་གཏེར་ལས་འོང་
ཤིང་། །མཐའ་དག་ཤེས་བུའི་མཁའ་ལམ་ཀུན་ཁྲབ་པའི། །སྟོན་མེད་སྟོ་བློས་དབྱར་སྐྱེས་
འཕྲིང་བ་ལས། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་ཅི་ཡང་པབ།

ཡང་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་གི་མཆོན་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་
པའི་སྐབས་ཤིག་གི་ཆེ་སྤྱིར་ཡང་སོར་སྤྱད་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་རྣམས་གསལ་བར་འཆར་བ་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྟགས་སྤང་ལ་ཀྱེ་རྟོག་མཆོན་ཆ་ཅན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་
བར་འཆར་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་ཞིང་། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་
པའི་སྐབས་ཤིག་གི་ཆེ་མནལ་ལམ་དུ་འཇམ་དབྱངས་གཙོ་འཁོར་ལྷ་པ་ཆེས་གསལ་བ་ལ་རྗེ་
རང་ཉིད་སོག་སོའི་རྒྱལ་སོར་གྱུར་ནས་སང་གའི་ཁ་མཐུར་ནས་འཇུས་ཏེ་རྗེ་བརྩན་གྱི་ཞལ་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཟེགས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་མནལ་ལྷས་དུ་མ་ཡང་དེ་དག་གི་ཆེ་
ན་བྱུང་སྤང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ལོ་ལ་བོ་དོང་ཨའི་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་བཟང་
པོ་ཞེས་བྱ་བས་གདན་བྲངས་ནས་བྱང་རི་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས། བེ་གུ་ཆོས་ཐུག་གི་ཆོས་
སྟོར་རྣམས་རྗེ་གསུམ་པར་གནང་། ཆོས་ཉན་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འགའ་
ཞིག་ལ་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བ་སོགས་ལ་མཆོན་པའི་སྟོ་དུ་མ་བྱུང་། དེ་ནས་བྱ་ཆོད་
གཤོངས་སུ་ཕེབས། སྤྱི་བོའི་ཆོགས་སྟོང་ཐུག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བསྐྱུང་གནས་དང་། ཆེ་རྟ་
སྟགས་མའི་དབང་མོ་ཆེ་སོགས་གནང་། མཁན་ཆེན་སྤྱི་བོ་(༡༩ན)ལྷས་པའི་དབང་བུམ་བར་
སྤང་མ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་འུགས་ཀྱིས་ཐུག་དུ་བབས། དེ་ནས་སྤྱིང་རིར་ཐུགས་ཕེབས།
ཆེན་པོ་བས་ཐོག་བྲངས་སྐལ་ལྡན་མང་པོ་ལ་ཁྱུ་རྒྱན་བསྟེན་སྐབ་རྗེ་གསུམ་པར་གནང་ཞིང་། རྟ་
མགྲིན་ཡང་གསང་གི་དབང་གནང་བས་སྟོབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་ཉིད་རྟ་མགྲིན་དངོས་

སུ་མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མནལ་ལམ་གྱི་ངང་ནས་
དཔལ་ཏྲ་མགྲིན་ཞལ་བྲག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱར་བཞེས་ཏེ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱལ་པའི་ཁོ་
མོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་སྐྱོས་ནས་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་ཏྲ་བོ་མཛད་པ་སོགས་ལ་མཚན་
པའི་ལྟས་བྱུང་པར་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར། །

དེ་ནས་བྲག་རམ་དུ་ཕེབས། ཆོས་སྐྱོང་ལ་མཚན་གཏོར་རྒྱས་པར་མཛད་པས་དངོས་སུ་
དང་མནལ་ལམ་སོགས་སུ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
བ་སོགས་བྲུབ་པའི་མཚན་མ་བསམ་གྱི་མི་བྲུབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་རྫོགས་དུ་ཕེབས། གནས་
མཛལ་མཛད་ཅིང་དེ་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱགས་དམ་པ་མང་པོ་ལ་འདོད་ཆོས་དུ་མ་གནང་། དེ་
ནས་སྤྱིང་པོ་རྫོང་དུ་ཕེབས། དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་ལ་གཅོད་འབྲིད་རྫོགས་པར་གནང་། དེ་
ལྟར་གནས་དེ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། སྐར་རྗེ་རྗེ་
གདན་དུ་བྲགས་ཕེབས། དེ་ལྟར་བྲག་རམ་དུ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པར་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་རྒྱུ་ཀྱང་བཅུགས་པ་ཅིག་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ་
སའི་བྲག་དམར་དུ་སྐྱེ་མཚམས་དམ་(༡༩བ)པར་བཅད་ནས་སྤྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས་
མནལ་ལམ་དུ་མདུན་གྱི་ན་ཐོག་གི་རྗེང་དེ་ཉིད་ཁག་གི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། ལུས་
ལ་གོ་ཚང་མ་བགོས་ཤིང་དུ་མཚོན་གྱིས་ཉི་ཟླ་འགྲིབས་པ་ལྟ་བུའི་མི་ཉག་གི་ཏྲ་བའི་དཔག་
གིས་ལུང་པ་ཁེངས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། བྱུང་པར་དུ་ཆོས་སྐྱོང་རང་ཉིད་ཀྱིས། ལྷལ་
གྱི་ཁང་ལུང་དཀར་ལེགས་ཀྱི་རྩར་སོང་ལ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྐར་བྲག་
རམ་དུ་འང་། གཡལ་དམར་ཁུང་གཤོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་གྱིས། དེར་ང་འོང་ཞེས་གསུང་བ་ཞིག་
ཡོད་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་དགོངས་ཏེ་གཡལ་དམར་ཁུང་གཤོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མཛད་
པས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲག་གོ། དེའི་དོན་གྱིས་རྗེ་འདི་པའི་
སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ལ་འགལ་བ་བཞིས་པ་སོགས་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་པའི་ལས་སྐྱོར་སོགས་མ་

མཛད་ཀྱང་མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་རྟགས་དང་མཚན་མ་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཤིན་
དུ་མང་སྟེ། ཟུར་ཚོ་ལྷ་རྩུང་བའི་བྱ་ཁ་བ་ཞེས་པ་ཅིག་གིས་སྟེ་བར་ནས་སྒྲ་མ་བཟུ་ཤེས་པའི་
རྟ་རྗེ་འདི་པའི་ཆེབས་ལ་གཡར་ནས་བཞག་པ་བརྒྱུས། རྒྱ་འབྲེའི་གཙོད་འབྲེག་རྣམས་ཀྱང་
དགོངས་པར་སོན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་རྗེ་འདི་པའི་མནལ་ལམ་དུ་རྟོ་རྗེ་གདན་གྱི་གོང་ཁ་ན་རྗེའི་
ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་བཞུགས་འདུག་པ་ལ། དགུན་སའི་ཞིང་སྟེང་ན་ཅེ་སྤྱང་དམར་སོ་ཆེན་སོ་
ཞིག་འདུག་པ་དེ་བརྒྱགས་ནས་ཟུར་ཚོན་རའི་སྟེང་ན་ལུག་ཁྲུ་ཞིག་སྤྱང་བའི་ཁོད་ནས་ལུག་
ཅིག་ཁྲུང་ནས་སའི་རྩ་པ་རི་ལ་བྱས་དགོན་པ་ཕྱོགས་ལ་ཁྲུང་བྱང་བ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
སྤྱག་རྟོད་མཛད་(༡༥ན)པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་སྟོའི་མདུན་དུ་ཐེབས་པ་ན་སྤར་གྱི་སྤྱང་ཁ་དེ་མི་
དམར་སོ་ཆེན་སོ་ཕྱམ་ཆེ་གྲོན་པ་ཕྱམ་ཆེའི་བྱ་བའི་པག་ན་སྤར་གྱི་ལུག་རོ་དེ་ཡིན་གྱུར་བ་
ཁྲུང་བ་ཞིག་དུ་གྱུ་བ་དང་བསྐྱབས་ནས་གཟེམས་ཁང་མདུན་དུ་པབས་པ་དང་དེ་ན་རྟོ་ལེབ་
དཀར་སོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་མི་དེས་ཕྱམ་ཆེའི་པག་ནས་མིའི་རོ་ཞིག་བཏོན་ནས་བཞག་
སོང་བའི་མནལ་ལམ་བྱང་། དེ་ནས་ཞག་འགྲངས་ཅམ་མེད་པར་བྱ་མ་རྟོ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་
འདས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འདི་པའི་རིགས་རྒྱད་ཆད་པ་ལ་ཐུག་ནས་གྲུས་བཏུད་བཅོད་གསོལ་
སོགས་ཕུལ་ཅིང་། ཁོ་ཚོའི་རྒྱ་འབྲེའི་གྲོགས་བྱེད་མི་འགའ་ཞིག་ལའང་རྟགས་དང་མཚན་མ་
མང་སོ་བྱང་ནས་གྲུས་པས་བཏུད་ཅིང་། ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བརྒྱད་པས་རྗེ་འདི་པའི་སྐྱུ་ལ་རྟོ་བར་བརྩམས་པས་མནལ་ལམ་དུ་རྩ་བརྒྱད་
གྱི་ཐུགས་རིའི་སྟེང་དང་ཁང་པའི་སྟེང་རྣམས་ན་ཐུག་དམར་སོས་ཁངས་འདུག་པ་ལ་ཐུག་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་འབྲལས་ཏེ་ཁང་པ་དང་ཐུགས་རི་རྣམས་ཐལ་བར་བྱས། དེ་ནས་ཐུག་གཞན་
རྣམས་དཀྱིལ་གྱི་ཐུག་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་བྱང་། དེའི་ལོ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ལ་མནལ་
ལམ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་རྩ་བརྒྱད་པ་ཡུལ་བཏོན། ཁང་གཞིས་རྣམས་ཀྱང་ས་བདལ་དུ་སོང་ཞིང་
བན་དེ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྐྱུ་སོག་ལ་རྟོ་བར་བརྩམས་པས་ཐིན་བྱས་ཁང་ཐོག་དུ་དགོད་པ་

དང་། ཁྲག་སྐྱགས་ཏེ་སློ་བྱར་དུ་འདས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་སྤང་བར་དུ་ཀེང་རུས་དང་མངོན་སུམ་
དུ་ཐུད་དེ་ནམ་ཉིག་ལངས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དེ་མ་ཐག་(༡༥བ)ཤི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་སྤང་
ངོ་། །ཡང་འདི་ནས་ཀྱི་མགོན་གཡག་ཅིག་ཐོག་ཁང་མོ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པས་སྤྱིར་ནས་བསད་དེ་
མགོ་བར་ཁང་དང་རྩ་མ་དང་པགས་པ་འོག་ཁང་དུ་བཞག་པས་མགོ་བོས་བར་ཁང་དུ་ངར་སྐྱ་
བྱས་པ་དང་། རྩ་མས་འོག་དུ་འབྲལ་བས་ཏེ་འོག་ཁང་གི་ཀ་བ་སྐྱེལ་ནས་ཐོག་སྤྱིབ་སྤྱི་མི་མང་པོ་
ཤི་བས་ཉིག་པ་ལངས། ཕྱིས་གྲུས་པས་འདུད་པ་དང་བཟོད་གསོལ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་
སྤུལ་ལོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་ཅམ་བཟོད་པ་སྟེ་ཞིབ་པར་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་ནི་ཡལ་མེས་གོང་མ་ནས་ཀྱི་
བཀའ་སྤྱང་གི་གཙོ་བོར་སྤང་ལ། ལྷག་པར་དུ་ཡང་རྩེ་འདི་པས་བྱུབ་པའི་མཚན་མ་སྤུལ་དུ་
བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་སྟེ། འདྲེ་ཁྱོག་དགོན་གསར་དུ་བྲམ་མ་བཀྲས་དོན་པ་བསྐྱུང་ནས་རྩེ་
འདི་པ་གདན་འདྲེན་བྱས། མགོན་པོའི་རྩེས་གནང་ཞིག་གནང་བས་དེའི་ཆེ་གཟིགས་སྤང་ལ་
ཟ་རིའི་སྤུ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཕེབས་ཏེ། ད་ལན་ཀྱི་ནད་པ་འདི་
ནད་ལས་སྤྱར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྱུར། ལན་
ཅིག་ཀྱང་ཕུ་ཕྱོགས་སུ་དཀར་ཐོག་ལ་ཕེབས་པའི་ཆེ་ཆེབས་མཛོ་གཉིས་བོར་ནས་ཕྱགས་
ཕྱི་བ་ནམས་ཀྱིས་འཆོལ་དཀའ་བར་བྱུང་སྟེ་ཉལ་ཉལ་བོར་གྱུར་པ་ན་ཞལ་སྤུ་ནས། མདང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་མི་ལམ་དུ་བྱོན་བྱུང་སྟེ། མཛོ་གཉིས་པོ་མེའུ་མཆེད་བདུན་ཀྱི་རི་བྲག་ས་
ན་ཡོད་གསུང་བས་དེར་ཆོལ་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་བཅའ་བས་ལེགས་པར་རྟེན། ལན་
(༡༩)ཅིག་སྤྱིད་ཕྱག་དུ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་འབྲིད་གནང་བའི་སྐབས་ཤིག་གི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
པོའི་གཏོར་སྐབ་ཅིག་མཛད་པའི་དུས་སློ་བྱར་དུ་ས་གཡོ་བ་དང་། སྤྱ་ཆེན་པོ་གྲག་པ་སོགས་
ལྷས་དང་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་། བྱུང་པར་སྟེ་ནག་རྩིལ་ཟེར་བའི་བཙུན་མ་རྩ་བཟང་བ་ཞིག་
ལ་གཞོད་སྤྱིན་སྟེ་ཉ་སྤུ་ལ་བབས་ནས་གར་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་དུ་མ་དང་ལུང་བསྟན་དུ་མ་བྱེད་པ་

སོགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་། ཡང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་རྗེ་གོ་འཛོལ་བ་བཞུགས་ནས་དཀར་གུར་
ཞིག་འཆོམ་བཞེད་པ་དེའི་ཞལ་བཀོད་ལ་རྗེ་འདི་ཕེབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་པའི་ཆེ་ལྷན་
གྲུབ་ཅེར་རྗེ་འདི་པའི་མནལ་ལམ་དུ་ཏྲ་ཤྲད་རྟེན་ཐང་གི་ཚུལ་གྱིས་མདུང་དམར་སོ་བྲེར་བ་
ཞིག་རྗེ་སྲོང་ལྷེད་ན་ཚུར་བྱུང་སྟེ་མདུང་དེ་རྗེ་འདི་པའི་ཕྱག་ཏུ་གཏད་ནས། ཆོས་རྗེའི་བཀའ་
ལུང་ལ་བྲིད་ལ་སྦྱར་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ཅིག་གསུང་། ཞེས་གསུང་པའི་མནལ་ལམ་ཅིག་
བྱུང་བས། དེ་མ་ཐག་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་པས་ཆོས་རྗེ་བཟང་རྒྱལ་པའི་གསུང་ནས། བྲིད་
འབོད་མཁན་གཏོང་བ་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་ད་ལན་ཤིན་དུ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་
དགྱེས་དགྱེས་མཛད། མཁས་གྲུབ་བྱུང་སེའི་སྐུ་བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བར་ཆད་བརྗོད་
པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཏྲ་ཤྲད་ཀྱི་སྒོ་བྱར་ལས་བཅོལ་གྱི་གཏོར་མ་ཞིག་སྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་མཛད་པ་དེའི་དཔལ་འབར་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་མ་བསད་པར་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་འབར་བཞིན་
པར་གནས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་བ་བྱུང་ངོ་། །

དེའི་དོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་སོ་ལ་བཙུགས་(༡༩)པའི་མགོན་གཡག་ཅིག་སོ་
ཡོང་བའི་རུ་བ་ས་བ་ནང་པའི་ཆགས་ཁ་ན་ཡོད་པའི་ཆེ་ལྷན་གྲུབ་ཅེ་པའི་འབྲོག་པ་ཨ་རིན་
པ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་བརྐྱས་ནས་གཙུག་རྒྱུད་ཀྱི་གསོད་པར་བརྩམས་ཏེ་གྱི་བཏོན་པས། ང་
མཚོན་འདི་ལྟ་བུའི་འོག་ཏུ་འཆི་དགོས་པ་ཡོང་སྟེ་མ་བ་བྱུང་ཞེས་མགོན་གཡག་གིས་ཁ་
ལབས། མགོན་སོ་ཞར་བ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་རྣམ་རྟོག་ཐོས་ནས་མགོན་གཡག་འབྲུལ་དུ་
འོངས། གྲུས་བརྟུང་དང་བཟོད་གསོལ་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་
མོས་ཀྱང་ལན་ཅིག་མནལ་ལམ་དུ་ཆེབས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཛོངས་ལ་གདན་
བྲངས་པ་དང་། ལན་ཅིག་གི་ཆེ་ཤེས་དཀར་གྱི་འཕྲེང་བ་ཕྱག་ཏུ་ཕྱལ་བ་སོགས་མནལ་ལམ་
དུ་ངོ་མཚར་པའི་ཆེ་འབྲུལ་དུ་མ་བསྐྱོན་ཅིང་། ཆོས་རྗེ་དགོན་བཟང་བ་བསྟེལ་བའི་སྐབས་
ཤིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་རྗེ་འདི་པས་ཕེབས་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་མནལ་ལམ་དུ་རྣམ་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེན་གྱིས་ཕྱག་གཡམས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལན་གསུམ་གྱི་བར་ནས་མཁར་འཕྲུང་
བའི་མནལ་ལམ་བྱུང་བས། ད་ལམ་སྤྱང་གཞི་འདི་ལས་སྤྱར་དུ་གྲོལ་ཞིང་སྐྱོ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་
ཞིག་འོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་བས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྱུང་ངོ་། །

ལན་ཅིག་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་གནང་མཛད་པའི་
ཆེ་དམ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལྟངས་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། སློབ་མ་དེ་དག་གིས་ནང་ནས་གཅིག་
གཞིན་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་པོ་ཞིག་གི་འབྲིང་པར་བཅུ་མས་བ་ན་དམ་ཅན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱང་
བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་མཛད་འཇམ་ཡེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིད་སྤྱག་ཏུ་ཆོས་སྦྱོང་ཞལ་གྱི་
རྗེས་གནང་ཁུས་པས་དེའི་སྔ་ན་ལ་མནལ་ལམ་དུ་ལྷ་ཅན་ཞིག་གི་དུང་ཆེན་གྱི་ཕྱིང་(༡༧ན)
བ་ཅིག་ཕྱག་ཏུ་ཕྱལ་ནས། ཕྱིན་ཆད་སྤྱགས་མང་དུ་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུང་བའི་མནལ་ལམ་
གསུང་བ་སོགས་མདོར་ན་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པས་ཐོག་དངས་པའི་ཆོས་
སྦྱོང་སྤྱང་མ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱི་དང་གསུང་གི་གནང་བ་མདོར་དུ་གྱུར་པ་དང་། བླ་བཞིན་
དུ་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཅིམ་ཞིག་སློས་
བ་ཡིན་ནོ། །རྟ་ལྷང་ཤིང་རྟས་མ་བྱངས་ཤིང་། །ཤར་རིའི་རྩེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། །འགྲོ་འདི་
ཅིག་ཅར་སྤྱང་བྱེད་པའི། །ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་འདི་ངོ་མཆར། །མཛེས་སོ་ཉི་ལྷའི་སྤང་བས་
ལྷ་ཡི་ལམ། །ཡོངས་འདུའི་རྟ་འཕྱང་མཆོག་གིས་མཐོ་རིས་དང་། །དྲི་ཞིམ་འདབ་བརྒྱའི་ཕྱིང་
བས་ཡིད་བཞིན་མཆོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་འགྲོ་འདིའི་ཅོད་བན་ནོ། །ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ཆུ་
ཡིས་གང་གྱུར་ཁྱོད་སྐྱོ་བདུད་ཅིའི་ཆུ་གཏེར་མིན་ནམ་ཁོ་བོའི་གར་གྱིས་རི་ལྷར་རོལ། །ཟབ་
ཡངས་མགིན་པའི་རྩ་རྩོག་མཁས་ཁྱོད་གསུང་དད་པའི་དེད་དཔོན་མིན་ནམ་དག་སྤྱགས་
འབྲུག་སྐྱོ་རི་ལྷར་བཞད། །སློས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཉི་བར་ཞི་བ་ཁྱོད་སྤྱགས་ནམ་མཁའི་སྦོང་
ཡངས་མིན་ནམ་བདུད་དཔུང་བྱེ་མར་རི་ལྷར་འཐག། །མ་ལུས་པན་བདེའི་ལོ་རྟོག་སྤྱིད་བྱེད་
མཛད་པ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མིན་ནམ་འཛིགས་པའི་རྟ་བྲོ་རི་ལྷར་མཛད། །

དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་གདན་ཉིད་དུ་ཡང་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ།
ལམ་རིམ། གསང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། དཔེ་ཆོས་རིན་སྤངས། གཙུག་ལུ་ལྟོར་
སོགས་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དགུན་པལ་ཆེ་བ་ཉུགས་ཀྱི་སྐྱིད་སྤྲུག་སོགས་
སུ་བཞུགས་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་(༩༧)ལ་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་འདོད་ཆོས་
ལྷག་པར་སྦྱོལ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བྲན་མཆོག་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྟེན་དུ་མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་
པོའི་སྐུ་འདྲ་ལི་མ་སྐུ་ཆོན་ཆེ་ཞིང་ཁྱོད་ལེགས་པ་ངོ་མཆར་བ་དང་། གཤིམས་མལ་ཐང་སྐུ་
གཙང་ཁང་གི་བྲན་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲོ་སྐྱེད་སྐུ་ཆད་མ་སོགས་མང་དུ་བཞེངས་ཤིང་།
མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་པོའི་སྐུ་བཞེངས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་བཏོན་པས་སྤྱོད་ཆེ་ལས་ཡིད་བཞིན་རྟོག་བྱ་
བསམ་འཕེལ་གྱི་གཞུགས་རང་ཁྱོད་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་ཅིང་སྐུ་
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྱུངས་པ་སོགས་ལུང་བསྟན་ངོ་མཆར་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་
རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན་མགོན་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོག་བྱེད་སྐུ་དང་། ལྷགས་པོ་ཕྱི་བའི་ལོ་ལ་
རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་བྲན་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲོ་རྣམས་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་ཁྱོད་
ཁྱེད་ཀྱི་གཤེད་འབར་བ་དང་བཅས་པ་བཞེངས།

ཅུ་པོ་སྤྲུག་གི་ལོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པའི་ལི་སྐུ་ཅེ་ཁྱ་གང་པ་ཅིག་
བཞེངས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད་པས་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་ཐེམ་པའི་
གཤིགས་སྤང་བྱུང་པར་ཅན་བྱུང་ཞིང་། གོང་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་ཆོས་སྦྱོང་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་
ཏུ་མངའ་བཞེས་པའི་དོན་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་ཅེའི་བདེ་གསལ་དུ་རྗེ་འདི་བས་ནད་པའི་སྐུ་རིམ་
ལ་མགོན་པོའི་གཏོར་སྐུ་སོགས་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པའི་ཆེ་དབུ་མཛད་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་
མཆོན་གྱིས་ཕྱགས་ཕྱི་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་གཏོར་ཕྱེ་ལེན་དུ་ཕྱིན་ནས་འཁོར་ཡོངས་
པའི་ཆེ་ཕྱགས་ཕྱི་བ་གཞན་འོང་དོན་མེད་པ་ལ་སྟེང་ན་ཞབས་བརྒྱ་དེ་རི་རི་འདུག་པས་ཅི་
ཞིག་ཡིན་སྟེ་དུ་ཅུང་ཟད་འགོ་མ་རུས། དེ་ནས་ཕྱིན་པ་ན་སྐུ་མདུན་ན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་

པས་ད་ལྟའི་གསུང་སྒྲིམ་དེ་རི་གནང་(༡༩༣)བའི་ཆེ་བོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཆོར་བ་ཡིན་ནམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཐེབས་ནས། འདི་ན་ཆགས་སྒྲིའི་
ནམ་པ་འཆུབ་ཅམ་འདུག་པས་སྒྱུར་དུ་དགོན་པར་སོང་གསུང་བྱུང་བ་ཡིན། ལར་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མགོན་པོ་འདི་དང་དེད་གཉིས་མི་ལབ་ལབ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིད་སྤྱག་ཏུ་བཞུགས་ནས་སྤྱགས་དགྲུག་མི་འགའ་ཞིག་ལ་བྲག་པོའི་ལས་
སྒྱུར་ཞིག་མཛད་པར་དགོངས་ཡོད་པའི་ཆེ་མགོན་པོའི་ལྷམ་ལྟ་མོ་རེ་མ་ཉི་ཐེབས་ནས། དེ་
འདྲའི་ལས་སྒྱུར་ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་བྱེད། ཉག་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྱུར་ངན་པ་ངས་
ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ལ་སྤྱོད་མ་ཆོགས་པ་
དཔོན་སྒྲོལ་ནམས་བྱོན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ཟུ་རྒྱན་བསྟེན་སྒྱུབ་ཆ་ལག་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པ་དང་གཞན་ཡང་དབང་རྗེས་གནང་མང་དུ་གནང་།

ཤིང་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་འདུ་ཁང་གི་ཤིང་ཆ་ནམས་སྒྲར་ངན་པོ་རང་ལས་མེད་པ་ལ་
མ་ལུས་པ་བརྗེས་ཉེ་བཟང་ཁྱོན་དང་ལྡན་པར་མཛད་ཅིང་རྗེ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ནམ་
ཐར་བཀོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཆེ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་
ནམས་གསར་དུ་བཞེངས། ཆོས་ཉན་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་ལ་སྤྱོད་མ་ནམས་ཀྱི་ནམ་ཐར་གྱིས་
ཐོག་བྲངས་པའི་ཞི་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཆ་ལག་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ། སྤྱོད་གས་བམ་ཡི་གེ་
ཆེན་མོའི་དབང་སོགས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གནང་བས་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནམས་
ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་དམ་པས་ཆོམ་པར་མཛད།

མེ་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་དཔལ་ལྡན་དམག་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་མོ། ཆོས་སྦྱོར་བེག་ཅེ་ལྷམ་སྤིང་ནམས་
དང་། སྒྲར་མགོན་ཁང་ན་ཡེ་ཤེས་(༡༩༤)ཀྱི་མགོན་པོ་ལྷམ་བྲལ་དང་གཞོད་སྤྱིན་ཤེ་ཅ་པ་ལ་
སྟེ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལས་མེད་པ་ལ་གཞོད་སྤྱིན་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་
དར་སྤྱོད་བྱོན་ལེགས་ཤིང་ངོ་མཆར་བ་བཞེངས། དེའི་ཆེ་རྟེན་དེ་ནམས་བཞེང་འཕྲོར་ཡོད་

པའི་ཆེ་སྐྱ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་སོགས་མེད་པར་བྱི་མི་མང་ཙམ་བྱུང་བའི་རྒྱབ་གཅིག་མནལ་
ལམ་དུ་དཔལ་ལྡན་དམག་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་མོ་ཐེབས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་
རྣམས་མ་ཆང་བའི་སྐབས་སུ་མི་སུ་བྱུང་ལྟར་བཅུག་ནས་ཞེས་བཀའ་བཀྲོན་ཅིང་རྗེ་ཉིད་ལྟ་
མོའི་བྲག་ཏུ་སྒངས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་སློང་སྐྱུར་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་མནལ་ལམ་ཞིག་
བྱུང་། དེ་ནས་སྐྱ་ཁམས་ཅུང་ཟད་བསྐྱེལ་བ་ལ་སྐྱ་མཚམས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་བསྐྱང་
བཤགས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པས་བསྐྱུན་ལས་གྲོལ་བར་བྱུང་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་གསེར་སྐྱ་ལི་མ་དར་སྐྱ་ཐང་ཀ་ལ་
སོགས་རྗེ་སྟེད་ཅིག་གསར་དུ་བཞེངས། འོ་བརྒྱལ་བའི་གནས་ནས་སྐྱ་བྱ་བ་སོགས་མཛད་
པས། སྤྱ་གོང་དུ་བྲན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེས་བཞེངས་པའི་བྱིས་སྐྱ་ཆེན་མོ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་གི་
ཐོག་བྲངས་པའི་འབྲུང་དོད་དང་བྱིས་སྐྱ་འགའ་བྲང་ལས་མེད་པ་ལ་བྱིས་ཉེན་གསུམ་རྣམས་
མཐའ་ཡས་པར་འཕེལ་ཞིང་གསར་བཞེངས་རྣམས་ལ་ཡང་རབ་གནས་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་
པར་ལེགས་པར་མཛད་དེ། ཡོན་ཆབ། མེ་ཏོག། སྟོལ། དཀར་མེ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་ལ་
སོགས་པའི་མཆོད་པ་བཟང་ཞིང་གྲུ་ལོམ་པ་བཀོད་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་དབྱར་
དགུན་སྟོན་དབྱེད་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་གཙོ་བོར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྲག་ལ་དར་ཞིང་། གཞན་དག་
ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སློན་སྐྱོང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དབྱེས་པ་(༡༩ན)མཛད་དུ་བྱུང་
བ་སྟེད་པའི་ཐབས་ལ་འགྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བཙོན་པ་ལྟར་མཛད་པས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤུ་ཆུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
བྲག་བཞེས་ཀྱི་སྟོལ་བཟང་པོ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་རྗེ་རང་ཉིད་
བཞུགས་པ་ཡན་ཆད་དུས་སྟོགས་འདི་དག་ཏུ་ཡང་ལོ་ལེགས་པ་དང་། ཆར་དུས་སུ་འབབ་
ཅིང་འབྲུ་བྲགས་འཕེལ་བ་སོགས་བཟང་ཤིས་དང་དགེ་མཚན་མཐའ་ཡས་པའི་བཀའ་བྲིན་
མཛད་དུ་བྱུང་བས་བྲབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤལ་བྱུང་མཐུན་དགོངས་དག་པའི་མེ་ལོང་

ངེས། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཆོར་སྤྱག་གང་སྣང་བ། །དེ་དག་མཐོ་ངེས་བཟོ་བོ་ལས་
 ཀུན་པས། །སྤྲུགས་འདིར་མིག་གི་བདུད་ཅིར་སྤྲངས་པ་བཞིན། །དད་པ་ཆེ་ཤེས་ཅོང་
 བུའི་གཞལ་མེད་ཆེར། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱ་གཟུགས་བཟང་ཡས་ཀྱི། །མདུན་སར་
 མཁའ་བྲུབ་མཆོད་སྤྲིན་བ་ཅན། །འདི་ནི་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་རྣམ་སྤྱུལ་ལོ། །སྤྲོས་ཀུན་ཉིར་
 བཞིའི་འཆི་མེད་སྐྱེད་ཆལ་དུ། །མཛད་བྱང་བསོད་ནམས་རྫོགས་པའི་བྱི་བཟང་ཅན། །རྒྱལ་
 སྤྲས་སྤྱོད་པའི་འདབ་སྤྲོང་དགོད་པ་དེ། །མཐའ་དག་སྐྱེ་བྱུང་བའི་གཉེན་དུ་གྱུར།

དེ་ནས་མེ་པོ་རྟེན་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་སྟུམ་སྟེལ་གྱི་བར་དུ་དགུན་སྒྲིང་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་
ནས་སྐུ་བཅུན་མང་པོ་ལ་ཆེ་འཁྲིད། བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ། ཟབ་དོན་སྒྲོང་། ཞི་བྱེད་ལ་སོགས་
པ་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཁྱད་པར་ས་པོ་སྟེ་ཕྱེད་ལོ་ལ་རྗེའི་སྐུ་ལ་ལམ་རིམ་བརྒྱད་པས་
བསྒྲོར་བའི་བྲིས་སྐུ་ཞིག་བཞེངས། ལྷ་བྲིས་པ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་པས་གསེར་བྲིས་མཛད་
པའི་སྐབས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་མཐའ་ཡས་པ་ཁང་པའི་ཐོག་ལས་ཐལ་བྱུང་དུ་བབས་ཏེ་སྐུའི་
ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་(༡༩བ)ཆགས། དེ་དུས་རྗེའི་ཞལ་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་ལ་མེ་ཏོག་
འབབ། །ཟེར་བ་ཡིན་པས་རང་རེ་ཡོན་མཆོད་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་གྲགས་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་
ཞེས་ཀྱལ་ཀ་ཡང་གསུང་། དེ་ནས་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཕེབས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒྲོར་
དང་། མགོན་པོ་སྒྲོར་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་། ཞི་གྲུ་ཆོས་རྒྱག་དང་། ཕྱག་ཆེན་སོགས་
ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་ཡང་གསུངས། གནས་རྟིང་ནས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་
གི་རྣམ་སྐུལ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཆོད་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་བདེ་ལེགས་
རིན་ཅེན་རྒྱལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་མགོན་པོ་འཁོར་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་གནང་།
སྒྲིང་ཞུགས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་སོགས་ལེགས་པར་གསལ་ནོ། །དེ་ནས་ལྷགས་པོ་ཁྲིའི་ལོ་
ལ་དབྱར་སོས་ལྷ་མ་སྐུ་ར་བས་གདན་བྱངས་ནས་སྐུ་ར་ཆོས་སྤངས་སུ་ཕེབ། །དེར་སྐབས་
པོ་པོ་མོ་མང་པོ་ཞི་གྲུ་ཆོས་རྒྱག་དང་སུ་ཁའི་ཆོས་རྒྱག་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་ཞིང་།

དེ་དུས་རི་ཁད་མཐོ་བའི་དོན་གྱིས་ཁ་བ་ནང་མ་མང་པོ་སྤེལ་མར་བབས་པ་ལ་ཕྱགས་སྤྱི་བ་
རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་པར་ལངས་ནས་གཞིམས་གྲུར་གི་གངས་འབྲུག་ཏུ་སྤྱིན་པས་འབྲུག་རྒྱ་
མི་འདུག་པས། རི་ལྷོ་ལགས་ཁྱུས་པས། རྒྱ་གི་མ་རེས་ཕྱགས་འགོ་ཡིན་འདུག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གྲུང་གསུང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཡང་ཐག་གི་སྤྱལ་པོ་དགོན་གསར་དུ་རྣམ་རྒྱལ་བས་སྤྱན་དངས་ཏེ་ཕེབས། ཟབ་
དོན་དམར་འབྲིད་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གནས་དེར་ཕེབས་གདོང་དུ་དེའི་གཞིར་
བཞུགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྦྱོང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་དུ་མ་རྒྱུད་ཞེས་སྤྱིང་། དེ་ནས་
ཤིང་མོ་ཡོས་གྱི་ལོ་སྤྱོད་མ་ཆོགས་པས་གདན་འདྲེན་ཁྱུས། ཆོགས་བྲག་དཀར་དཔལ་
རིང་ཕེབས། དེར་(༣༠ན)ཆོས་ཉན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཞི་བྱེད་ཆ་ལག་ཆང་མ། ཟབ་དོན།
པ་ཆོད་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་མགྲར་འབྲུམ་རྣམ་ཐར་སོགས་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་
ཤིང་། དེའི་ལོ་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱོད་མ་ཆོགས་པ་གཤེགས་པ་མངོན་མཁྱེན་གྱིས་དགོངས་ནས། དང་
ལོ་སྤྱི་མ་ལ་འདིར་སྤྱོད་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞེན་དུ་
གྱུར་ཅིང་། དེ་དུས་ས་བོད་འགྲོག་གི་མི་ཕྱགས་རྗེ་བཟང་མོ། བསོད་དཔལ། འགྲོག་པ་ཅིག་
རྣམས་འདས་ཡོད་པ་འདུག་ཅེས་བཀའ་གནང་བས་དེ་ནས་ཞག་མང་མ་སོང་བར་དེ་ཆོའི་
བྱང་བུ་འབྲུལ་མཁན་སྤྱོད་མཁན་དུ་སྤྱོད་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། དེས་
ན་ཤིན་ཏུ་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གནས་རྣམས་མངོན་མཁྱེན་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་སྤྱང་སྟེ་ཉུགས་སུ་སྤྱོད་པ་མོ་དཔལ་འབྲུམ་གྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་སྤྱོད་པོང་ཕྱག་དབང་ཁྱད་འཕགས་གནང་གིན་ཡོད་པ་ལ་ད་ཆེ་ཕྱགས་གནང་ནས་ཕྱག་
དབང་ཐང་ཀར་མི་གནང་བ་འདུག་ཅེས་པག་ཏུ་ལབས་པས་དེའི་སང་ཉིན་རྗེའི་ཞལ་ནས་
ཁྱོད་ལ་ཕྱག་དབང་ཁྱད་འཕགས་མ་རྒྱུད་ཟེར་བ་གཡའ་གསུང་ནས་ཕྱག་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་
པས་ལྷག་པར་དད་པ་སྤྱོད། ཡང་རིན་ཅེན་ཕྱག་ནས་བྱང་དགེ་བས་རྗེ་འདི་སྤྱོད་ཕྱག་ན་

བཞུགས་དུས་ཤིང་ཁོ་གཅིག་དང་མར་ཕྱིལ་གཅིག་འབྲལ་བྲལ་བ་ལ་བྱུང་སོག་པས་
ད་ལན་མར་འདི་ཐེན་ཞེས་བཞག་ནས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་མདུན་དུ་མཇུག་དུ་ཕྱིན་དུས་
བྱུང་དགེ་བ་ལ་སྐྱེན་ཅེར་ཏེ་གཟིགས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་གྲོས་ཐོག་ཏུ་མ་བྱུང་ཨང་གསུངས་པས་
གཉིས་ཀ་དང་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེས། ཡང་བཅུན་(༣༠བ)མ་བཟ་གིས་རྒྱལ་མོ་ཐེར་
བ་ཅིག་གིས་རིན་ཅེན་རྗེའི་ལྷོ་སྒོ་ནས་ཇ་ཞིག་བརྒྱས་ནས་ཆོས་མཛད་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མོ་ལ་བཅོལ། དེས་དེ་ནས་བཏོན་ནས་ཆོས་མཛད་འོད་གསལ་རྒྱལ་མོ་ལ་གཏད་དེ་རྗེའི་བྱང་
དུ་ཞུས་པས། ཇ་ཞིག་རྒྱན་མ་ལའང་རྒྱན་མ་བྱུང་ཨ། ཏ་ཏ་ཞེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་
དད་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡང་ཆོས་མཛད་མ་ཆོས་སྒྲོན་བཟང་མོ་དང་སྐྱབ་བ་མོ་དཔལ་འབྲས་
གཉིས་ཀྱིས་རྗེའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཡོལ་དཀར་ན་བཞུགས་པ་ལ་མཇུག་བར་ཡོངས་ཏེ་རྣམ་རྒྱལ་
སྐྱང་དུ་ཆ་བ་བྲས། དེར་སྐྱབ་བ་མོས། ཆོས་མཛད་མ། ཆ་བ་གདན་ནོན་བ་བྲས་བ་བྲག་ཤ་
མ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མོ་བྲག་འཕྲ་བས་ཡ་གི་རུ་གདན་ནོན་བ་མི་འོང་ཞེས་སྐྱེངས་ནས་སྐྱེ་
མདུན་དུ་ཕྱིན་དུས་སུ་ངོ་གནང་། རྗེའི་ཞལ་ནས། ཨ་མ་བྲག་འཕྲས་པས་གདན་མི་ནོན་ནོ་
བསྐྱར་མ་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་གཉིས་ཀ་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་སོགས་བརྗོད་ལས་འདས་
པ་ཞིག་གནང་སྟེ་འདིར་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་འགྲོ་དོན་
རྒྱ་ཆེ་བར་མཛད།

དེ་ནས་ཁོ་ཕྱར་ཕེབས། དཔོན་སྒྲོབ་མང་པོས་རྗེ་བཅུན་ཀྱི་བྱང་དུ་མཆོད་པ་དང་སྒོན་
ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་ནས་བྲག་རམ་མཁན་པོ་དཀའ་བཅུ་པ་སྐྱེ་སེང་བས་གདན་འདྲན་
ཞུས་བྲག་རམ་དུ་ཕེབས། ཏ་མགིན་ཡང་གསང་གི་དབང་གིས་ཐོག་བྱངས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་
མང་དུ་གནང་། དེ་ནས་པོ་དོང་བཟ་གིས་སྐྱང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་མང་པོ་ལ་ཆེ་ཏ་
སྐྱག་མའི་ཆེ་དབང་གནང་། དེ་དུས་སེང་གེ་ཅེ་ནས་བདག་མོ་བྱང་གིས་ཕེབས་དགོས་པའི་
གདན་འདྲན་བྱུང་ནའང་། སྐྱབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་ཆེན་པོ་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་

བྱུང་གིས་ནང་པ་རི་མཁར་བ་གདན་(༣༡ན)འབྲེན་དུ་བསྐྱུགས་ཏེ་བསམ་བློ་ཅེར་སྤྱོད་
བྱངས་གསར་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆེད་མང་དུ་མཛད་
པས་ཐུགས་སློགས་པར་གྱུར། ཏྲ་མགིན་ཡང་གསང་དང་ཆོས་སྐྱོང་བེད་ཅེ་སྒྲོར་སོགས་ཀྱི་
གདམས་ངག་ཡིག་ཆའི་ཅད་གཅོད་མང་དུ་མཛད། དེ་ནས་ཐག་གི་བྲག་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་
སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་སོགས་གསུང་ཆོས་མང་དུ་གནང་ངོ་། །ཡང་ལེགས་པ་སྤེལ་དུ་གསང་
བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་མཆེད་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་གི་ཆེ་ལོ་ཏྲ་ག་རྣམས་ཉི་མའི་གདུང་
བས་ལྷག་པར་གཅིས་ཏེ་ཆར་འབེབས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཉིན་ཅིག་འཆོངས་
ལྷས་སུ་ཕེབས། དུགས་ཕྱི་བ་རྣམས་ཚུ་མིག་འཆོས་སུ་བཅུག་སྟེ་རྗེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་མནལ་
བ་ན་གཟིམས་མལ་དུ་འཕྲང་གི་སྒྲུབ་དུད་དེ་ཏྲ་པ་ནག་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྱལ་ནས་བར་ཆད་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་བེད་ཅེ་སྒྲུབ་སྤྱིང་ཅེ་སྒྲུང་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་སྒྱལ་ཏེ་ཐུར་ལ་དེད་
ནས་ཆར་བཅད་པའི་མནལ་ལམ་ཞིག་བྱུང་གསུང་ཞིང་། དོ་རུབ་ཆར་ཆེན་པོ་ཁ་བ་ཆགས་
པ་ཅིག་ཡོང་གསུངས་བཀའ་གནང་བས་དེ་ཁོ་ན་བཞུགས་ཏེ་།

དེ་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་བཞུགས་ཀྱི་རིན་ལ་དབྱར་དུས་སུ་ཐན་པའི་གནོད་པ་བྱུང་བ་ཏྲ་ནག་
གི་སྟོད་སྤྲད་རྣམས་སུ་ལོ་ལོ་བཞེན་ཆར་འབེབས་མཛད་པས་ཞག་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ལས་
འགྲངས་མི་སྟོད་པར་ཆར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་པབ་སྟེ་ལོ་ཏྲ་ག་སྤྱོད་སྤུམ་ཆོགས་པར་
མཛད་པ་འདི་ཅམ་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཡང་ཡོངས་ཀྱིས་བསབ་པར་སྒྲིབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞེན་དུ་
སྐྱེ་བོ་གང་དག་དུས་ཀྱི་པོ་ཉས་སྒོ་བྱར་དུ་ཁྱིད་དེ་ཆའི་དུས་བྱས་པ་རྣམས་(༣༡བ)ཀྱང་རྗེ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རིན་པོ་ཆའི་སྐབས་འོག་ཏུ་ཅུད་པར་མཛད། རྒྱུད་སྤེའི་ཆོ་ག་རྣམ་
པར་དག་པས་དེ་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྐྱངས་ཤིང་གནས་སྒྲོར་བ་སོགས་མཛད་པ་ལས་སྤྲིག་
ཅན་པལ་ཆར་ཡང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་
རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བྱན་པ་བྱངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་

གྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་གྱིས་གཤེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉེ་འབྲེལ་པ་ཤུལ་ན་མཆིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཞོར་ཤས་ཆེར་སྐྱེ་མདུན་ཉིད་དུ་བྱལ་ཞིང་། ཉ་རྩེ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་
འགྲིམས་པའི་རྟ་རང་ལ་ཡང་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཅུ་ཅུ་ཞིག་བྱང་སྤང་དོ། །དེ་ནས་ཁྲག་སྐྱུག་ཞེས་
བྱ་བ་ཚུ་མོ་པག་གི་ལོ་སྟོན་རྒྱབ་དབུས་ཕྱོགས་ནས་མཇུག་དུ་ཡོངས་ཏེ་བདག་ཅག་རྣམས་
ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་ལྗེའི་དབང་གིས་ཐོག་བྱངས་པའི་ཤངས་པའི་ནི་གྲུ་དང་
བྲག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་བཀའ་ལུང་པལ་ཆེ་བ། བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་
བཞི་རིམ་གྱི་འཁྲིད། གྲུ་རིག་། དབྱེས་རྫོང་ཐོད་པ་ཅན། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ། གདུགས་དཀར་
རྣམས་ཀྱི་དབང་། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་གནང་ཆ་ལག་ཆང་བ། ཁྲོ་བོ་སྤེ་བཅེགས།
ཡི་དམ་གྱི་ཐུགས་བརྒྱའི་རྗེས་གནང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་བྲག་འཁྲིད་དང་ལུང་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དང་། ཉེ་ལྷ་ལོ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོགས་ཀྱི་ཤོག་བྲིལ་པལ་ཆེ་བའི་ལུང་། བེར་
སྤང་། བེར་སྐྱབ། ཆོས་བདག་ཨ་རྟོ་ར། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྗེའི་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ལུང་
རྗེས་གནང་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་གྲུ་དགའ་བླ་མ་བ་སོགས་སྤར་མ་ཐོབ་
པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཆོས་སྐྱོང་བྲེགས་པ་ལུ་མ་སྤིང་གི་རྗེས་(༣༥)གནང་ཡང་མཛད།
ལེགས་པ་སྤེལ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷན་གྲུབ་སྤིང་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟ་ནག་ཕུ་མདའ་པལ་ཆེ་བར་
ཐེབས་ཏེ་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་སྦྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་ཞལ་མཐོང་བ་དང་
གསུང་ཐོས་པ། བྲག་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཆོགས་
དུ་མ་སྤོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། ལེགས་བཤད་ཚུ་གྲུང་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི། །མཁྲིན་རབ་རྟ་གདོང་
མེ་ནི་རབ་འབར་ཞིང་། །སྐལ་བཟང་ལག་འགྲོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱ་བ། །མཆོ་ཆེན་དུར་
སྤྲིག་ཐོལ་ལ་བཏེན་པ་བཞིན། །ཡིད་ཅན་སྤྲིང་ལ་ཁུ་བའི་སྟོབ་མ་ཡི། །ཁྲོང་ཁྲེར་བཞིན་དུ་
གྲུ་མོངས་མཐོང་བཅེགས་པ། །ལེགས་བཤད་ཉག་ཐུན་གཡོ་བས་བྱེ་མ་ལེབ། །དུས་

མཐའི་མེ་དང་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བྱས། །མགུལ་ནག་རལ་པའི་སྒྲོང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་
དངོས། །དག་བྱེད་ཐབས་མཁས་འཇུག་གི་བྱ་མོ་ནི། །འཆོལ་བའི་སྤྱན་བཞིན་ཉམ་ཐག་འགྲོ་
འདི་ཡི། །ཆུང་བྱང་ཐར་པའི་ཐམ་སྟེགས་ཉིད་དུ་གྱུར། །འོར་འཛིན་སྤྱན་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་
བྱེད་ཅིང་། །མཚོག་ཏུ་དཀར་བར་མཚུངས་ཀྱང་མགོན་ཁྱོད་གྱི། །མཇུག་པ་རི་བོང་ཅན་
མིན་ལུས་ཅན་གྱི། །ཉེས་སྦྱོད་ཆང་ཆིང་མ་ལུས་སྟེག་བྱིར་རོ། །མཐའ་དག་སྐྱེ་བྱ་སྟེང་
དུ་འདེགས་བྱེད་ཅིང་། །མ་ལུས་པན་བདེའི་ལོ་ཉླག་སྤྱན་པ་འདི། །འོར་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་མ་འམ་
མགོན་ཁྱོད་ཅས། །བདག་ཡིད་ཐེ་ཆོམ་ཁྱོགས་ལ་བྱང་མོ་ཡུག། །རི་སྟེང་ཁམས་དང་བསམ་
པའི་རི་བོ་འདི། །དཔག་དཀའ་དབང་པོའི་གཞུ་ལྷར་རྣམ་བཟུ་བ། །འཕྲོག་བྱེད་མིག་སྟོང་ལྟན་
པས་མ་མཐོང་ཡང་། །ཁྱོད་ཐུགས་(༣༩བ)དག་པའི་ཤེལ་ལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཤུགས་དག་
སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་རྒྱབས་བྱེད་ཅན། །འདེགས་རུང་མི་བཟོད་སྟེང་པའི་སྒྲོང་འཁོར་
དུ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །མགོན་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་བྱ་ཡིས་སྒྲོལ་གྱུར་
ཅིག། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱུང་པའི་དབང་སྤྱག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
ཞལ་སྤྱ་ནས་གྱི་ངོ་མཚར་པའི་གཏམ་རྗོད་པ་འོར་གློད་ཐེམ་སྐྱེས་ལས་བསྟན་པ་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཇུག་པའི་ཐེམ་སྐྱེས་ཏེ་དུག་པའོ། །

༢༥ ཐེམ་སྐྱེས་བདུན་པ། ཆོས་གྱི་སྐུ་མངོན་དུ་མཇུག་པ།

༥ དེ་ནས་ཁྱོ་བོ་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་གྲང་གི་ལོའི་སྟོན་ལ་བབ་པ་ན་སྐུ་དངོས་གྱིས་གདུལ་
བར་བྱ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་གསུང་གི་ཐ་མ་སྦྱལ་བར་བཞེད་པ་དང་། །སྟོད་སྤང་
གྱི་ས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ཞབས་གྱི་བརྒྱུ་ཉི་བར་བཞོད་པ་ལས་བཟུ་ཤིས་གྱི་དགེ་མཚན་རྒྱ་
ཆེར་འབྱུང་བར་དགོངས་ཏེ། །དེ་ལོ་མིན་པ་མེ་ཉླག་བྱེད་པ་མི་ཡོང་བས་ཏྲ་ནག་སུ་སྒྲོར་རྣམས་

སུ་མེ་ཏོག་ཅིག་བྱེད་ཅེས་བཀའ་གནང་ནས་ཉུག་ས་ཡན་རྣམས་སུ་ཕེབས། དེ་ཡང་ས་སྐང་དུ་
ཕེབས་དུས་ཆོས་མཛད་འཇམ་ཡེ་བ་ལ། བྱེད་དམ་ཆོག་གཅང་བས་མ་འོངས་པ་བྱུང་ན་དེད་
ཀྱི་སྐྱ་གཏུང་གི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་བཀའ་གནང་སྟེ་ཉུག་ས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གྲུབ་ནས་
དཔལ་རྒྱས་སུ་ཕེབས། རང་པས་ཞབས་ཏོག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཛད། དེ་དུས་མནལ་ལམ་དུ་
བྲན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ནས། དམ་ཉམས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་མ་སྟོད་པར་འཕོ་བ་ཐོབ་ཅེས་
བཀའ་གནང་བའི་མནལ་ལམ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྱབ་གྲུབ་ཅེ་ལེགས་པ་སྟེལ་རྣམས་སུ་
རིམ་པས་ཕེབས་ཏེ་སྐྱབ་གྲུབ་ཅེ་ནས་རང་པས་ཐོག་བྲངས་སྤྱིན་བདག་ཕྱ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་
(༣༣)ཉེད་བཀྱར་བྱི་མ་མེད་པས་མཆོད་ནས་དགོན་པར་བྱགས་ཕེབས། མགོ་ཆེའི་སྐྱབ་
མཆོད་གོལ་འཕུལ་ནས་ཅུང་ཟད་སྐྱ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་བཞིན་བའི་ངང་ནས་སའི་རྫོང་དུ་
ཕེབས་ཏེ་རང་པ་ཞལ་ངོ་རྣམས་ལ་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་དུ་མ་གནང་། རང་པས་ཀྱང་སྐྱ་
ཁམས་ཀྱི་འཕྲོད་རྟེན་ཞུ་བ་སོགས་ཞབས་ཏོག་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་དུས་མནལ་
དུ་སོང་ལ་མ་སོང་ཞིག་གི་སྐྱབས་སུ། ད་དཔེ་ཆ་ལྟ་རྟེན་རྣམས་ལ་བསྐྱ་ཆོམས་ཤིག་བྱས་ན་
རན་ཟེར་བའི་སྐྱ་ལྟང་བ་ཅིག་ཀྱང་སྐྱབ་དུ་བྱུང་ཞེས་གསུང་། དེ་ནས་སྐྱ་ཁམས་དྲངས་བསྐྱེད་
ཆེ་བར་མ་བྱུང་བར་དགོན་པ་ཉིད་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་
སྟེལ་དུ་ཆོས་སྦྱོང་གི་གཏོར་སྐྱབ། ཆ་ཆ་འབྲམ་ཐེར་སོགས་སྐྱ་རིམ་ལ་འབད་བ་ཆེར་བྱས་
ཤིང་། རི་མཁར། མཁའ་སྦྱོང་། ལེགས་པ་སྟེལ་སོགས་སུའང་སྐྱ་རིམ་སྦྱོང་ཐག་སོགས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བསྐྱབས། དེ་མཐུན་དུ་དབུས་སྟོགས་སུ་ཡང་དགེ་ལྡན་རྩ་སྦྱོང་སོགས་སུ་མང་ཇ་
བཟང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་གསུང་རབ་སྟོག་འདོན། ཆ་ཆ་འབྲམ་ཐེར་སོགས་སྐྱ་རིམ་ལ་འབད་བ་
ཆེར་བྱས་ན་ཡང་དྲངས་བསྐྱེད་ཅོམ་མ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་ཤིག་གི་ཆེ་བྲན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
ཕེབས་ནས། ད་འཕོ་བ་ཐོབ་འཕོ་བ་ཐོབ་ཅེས་ལན་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་ནས་དབུ་སྐྱ་
ཡེར་ཀྱིས་གཤེགས་སོང་བ་དང་། ཡང་ལན་ཅིག་ཨ་མ་ཀུན་དགའ་དཔལ་མོས་རྟ་དཀར་པོ་

ཞིག་ཁིད་ནས་བྱོན་བྱུང་སྟེ། ལྷ་མ་མཁའ་སྐྱོད་དུ་སྐྱོན་འཕྲེན་དུ་ཡོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཞུ་བའི་
མནལ་ལམ་དང་། ཡང་མནལ་ལམ་(༣༣བ)དུ་མི་ཞིག་གིས། སྤར་མཁས་བྱུང་བྱུང་པོའི་
དུས་ཀྱི་མདའ་ལྷ་པོ་དེ་འདི་ཡིན་ནོ་ཟེར་མདའ་ལྷ་བྱུང་ཕྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་སྟེ་དེ་ནི་
སྤར་དབྱང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་པའི་ལུང་བསྟན་གྱི་སྟེང་ནས་ལོ་ལྷ་དུས་ཅིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་
ལྷས་སུ་མངོན་ནོ། །

དེ་སྤར་སྤང་གི་ལོ་རྫོགས་ནས། ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེ་པོ་སྟག་གི་ལོ་ཤར་བའི་ཉོར་རྩ་
དང་པོའི་ཆེས་བཙུན་ཅམ་གྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་པ་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་གང་ལ་ཡང་མ་
ཆགས་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་ནས་བྱུང་དཔེ་དང་ཐུགས་དམ་ཐང་སྐྱ་སོགས་གཏོས་
ཆེ་བ་ཡང་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གནང་སྤྱོད་མཛད། ནད་པ་ལ་ང་ལས་སྤྱིད་པ་མི་
ཡོང་། གནས་ཁང་བདེ་མོ་ནི་ཡོད། ཡོ་བྱད་གང་ལའང་མ་རྫོགས་ཅམ་དང་། གཡོག་བྱེད་
མཁན་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐུགས་བདེ་བའི་བཀའ་ལུང་ཡང་གནང་།
དེ་ཆོའི་སྐབས་སུ་ལན་ཅིག་མནལ་ལམ་ལ་བྱད་མེད་ཤིན་ཏུ་མཆོར་བའི་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་དོ་ར་
བྱས་པའི་དབྱུས་ན་བྱད་མེད་མཚན་ལྡན་ཞིག་གིས་བྱར་བྱངས་ནས་ཀློག་ཅིའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་
དབྱངས་སུ་བསྐྱགས་ཏེ། འདིར་ཆོགས་པ་ཡི་འགྲོ་བ་ལ། །ཀློག་ཅི་ཡི་སྤྱོད་བསྐྱགས་
པས། །ཉོན་མོངས་ངེ་མ་ཀུན་བྱང་ནས། །མངོན་དགའི་ཞིང་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྤྱོད་
དབྱངས་སུ་བྱས་ནས་འཕྲེན་པ་ཞིག་བྱུང་གསུང་སྟེ་དེ་ནི་སྤྱོད་ནས་བཙུན་ལྡན་འདས་མི་
འཁྲུགས་པ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ནས་མངོན་དགའི་ཞིང་དུ་འཁྲུང་བའི་ཐུགས་
འདུན་བཀ་པོ་དང་། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་པའི་ཆེད་དུ་བཙུན་ལྡན་འདས་མི་འཁྲུག་པའི་མི་
སྤྱོད་ཞིག་ཀྱང་བཞེང་བ་མཛད་དེ། དེའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པའི་ལྷས་སུ་མངོན་(༣༤ན)
ལ། ཡང་མནལ་ལམ་དུ་བཙུན་ལྡན་འདས་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་ཞིང་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཏུ་
ཐེབས་ནས་དེར་རྗེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཆོང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། དུས་བཞིའི་

ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་མནལ་ལམ་དགོངས་གཅིག་ལ་
ལན་གསུམ་གྱི་བར་བསྐྱར་གྱིན་བྱུང་ཞིང་། ཡང་མནལ་ལམ་ཞིག་ཏུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཐེབས་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་མནལ་ལམ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་
སྟེ། དེའི་ཆེ་རྩེའི་ཞལ་ནས། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་དག་སྦྱར་གྱི་མཐེལ་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་སོགས་གསུང་བཅུ་ཉེ། དེ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་ཉིད་ནས་ཐོ་རངས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་ལྷ་བཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་སྒྲུང་བ་དང་། སྟོང་ཞུགས་མཁའ་
སྦྱོད་དཀར་པོའི་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་དབང་སྒྲུང་བ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་བསམ་གཏན་ཉལ་ཆོག་གི་སྤང་བ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་
པ་ལོ་བྲིལ་གང་རུང་གི་སྐབ་དཀྱིལ་ཆག་མེད་ཟ་བྱེད་དོན་རྩེ་མཁའ་འགྲུའི་སྦྱིན་སྟེག། བཙུམ་
ལྷན་འདས་དོན་རྩེ་མི་འབྲུག་པའི་ཆོ་ག། །དཀར་གཏོར་ཆ་བཞི་ལ་སོགས་གཏོར་མའི་རིམ་
པ་དུ་མ་དང་། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་པ་སྟོན་ལམ་སོགས་མང་
དུ་མཛད་ཅིང་། དཀོན་ཅིག་གི་ཉན་རྣམས་ཀྱི་དུང་དུ་མཆོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུག་དར་ཉེ་
འབྲུལ་བ་སོགས་མཛད་ལ། ཆ་བ་ཐོན་ནས་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅུ་ཆབ་གཏོར་སྐུ་གཏོར། དུག་
ཅུ་སོགས་གཏོར་མའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་(༣༥)མཆོན་
བརྒྱ་ཅུ། གུང་གི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔལ་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་བཙུ་གསུམ་མའི་
བདག་སྦྱེད་རྩོགས་པར་མཛད་དེ། ཞེ་ཞོ་སྐྱགས་སྐབ་ཀྱི་མན་ངག་གི་སྟོང་ནས་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་
ཞི་རེ་དང་། སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྟོམ་བཞུས་དང་མ་ཉི་ཞི་རེ་ཅམ་མ་ཆག་པར་མཛད་ཅིང་།
ཕྱིས་དུང་འབྱུར་སོང་བ་ན་དུང་སོ་ཡང་ལེགས་པར་འབྲུངས། ཕྱི་དོ་ཡི་དམ་གྱི་བཞུས་པ་
རྒྱན་རིང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཡི་གེ་བཞི་པ་དང་། སེང་གདོང་མ་སོགས་སྟོག་པའི་རིམ་པ་དང་།
སྟོད་ལ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ། དབྱེས་དོར། ཉ་མགྱིན། མགོན་པོ་དཀར་ནག་། རྣམ་
སྤྱུལ། ཕྱག་བཞི་པ། གུང་ཞལ། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་མ། ཆོས་བདག་ཨ་མྱོ་ར། ཆོས་

སྐྱོང་བཅུ་ཅེ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། ཆེ་རིང་མཆེད་ལ། བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གཞི་
བདག་རྣམས་དང་བཅས་པའི་གཏོར་འབུལ་རྒྱས་པ། མ་གཅིག་གི་གཙུག་ལུ་གི་
དམིགས་སྒྲོང་། སྐྱོང་གཏོར་ལེན་གྱི་དམིགས་པ། ལྷ་བའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ། ལྷ་རོ་ནི་
གུའི་ཆོས་དུག །བདེ་མཆོག་ལོ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་སོགས་
ཐུགས་དམ་གྱི་སྤྲིགས་རིམ་ཆག་མེད་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དུས་སྤྱུང་ཅུང་བསྐྱུས་པ་
ཅམ་མ་གཏོགས་མ་ཆག་པ་མཛད་ཅིང་དེ་དུས་ཞབས་དྲུང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་ལུང་
ལ། སྤྱ་གོང་ཡིན་ན་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོར་རྣམས་གོམས་སོ་ཡོད་པས་བསྐྱུངས་ནའང་
ཡོང་བ་ཡོད་དེ། དུས་ཕྱིས་ན་སོ་རྣམས་པ་དང་། འབྲལ་གྱི་གཡོང་བས་བྱེད་བ་སོགས་གྱིས་
འདོད་པ་བཞིན་འོང་བ་ཅུང་དཀའ་བས། ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
སོའི་སྒྲོ་རྣམ་འཕོ་བ་མཛད་པས་དེ་བཞིན་དུ་མགོན་སོའི་འཕོ་བ་འདི་ལག་ཐོག་(༣༥ན)ཏུ་
ཁོལ་ངོ་ཤེས་པ་ཅིག་ཡོད་ཅིན། གཏུགས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་ན་བྱེད་རང་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མགོན་སོའི་སྐུ་འབྲུ་རྣམས་དྲོངས། མཆོད་གཏོར་གང་སྟོགས་ཤོམས་ལ་མདུན་བསྐྱེད་རྒྱས་
པར་བསྐྱབ་ནས་སྐྱ་མ་མགོན་སོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་གདངས་རིང་དུ་གྱིས་ལ་རྒྱ་
བའི་བྱ་གར་ལྷང་གིས་སྒྲོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐྱེད། མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་
རིལ་བུ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱེད་སྤྱེད་དུ་ཞོག །མགོན་སོ་གྱིག་ཞབས་
མའི་གོས་ཐང་ཞིག་ཀྱང་འབྲལ་དུ་བཞེད་དགོས་སོ་ཞེས་བཀའ་གནང་། ཉེར་བདུན་གྱི་ཉིན་
སྐྱ་མ་དཔལ་ལྷན་འཕེལ་ལ། དེ་རིང་ཆོས་དུ་ཡིན་ཞེས་ཅུད་གཙུག་གནང་དུས། དེ་རིང་ཉེར་
བདུན་ལགས་ཁྱས་པས། ད་གཏུགས་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་གནམ་གང་ལ་གཞན་
དོན་ལ་དགོངས་པར་ཐུགས་ཅེ་གཏད་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་ནས་སྐྱ་བ་དེའི་གནམ་གང་གི་ཉིན་སྐུ་མདུན་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱ་གོང་རྣམ་
བཀའ་ལུང་གནང་བ་བཞིན་མཆོད་ཤོམས་སོགས་ལེགས་པར་བྱས། ཡི་དམ་གྱི་བདག་

བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་མངོན་རྟོགས། སྤུན་འབྲེན། མཆོད་
འབུལ་ནམས་ཆར་ནས་སྒྲ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འཐེན་པའི་བྲིན་ཅན་
ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཞལ་དབུགས་ནང་དུ་བྲངས་ཏེ་
ཞབས་རྩི་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཆོས་སྤྱིའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། (༣༥བ)ཐུགས་རྩེའི་ཆར་བུ་སྐྱོམས་པར་གཡོ་བ་ཅན། ཡོངས་འཛིན་
དབྱེར་སྤྱིས་དབང་པོ་དབྱེད་སུ་ཐིམ། །ཐར་འདོད་ཅུ་སྐྱུར་རེ་བ་འབྲས་མེད་བྱས། །མྱ་
ངན་ཆོ་རེས་འདེབས་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། །ཤུགས་རིང་རྒྱུད་གིས་སྤར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མེས། །སྟོང་གི་ཅུ་གཏེར་ཁོལ་བའི་ཅུ་ཐིགས་དག །ཐིག་གི་འདབ་མའི་རོས་ལས་འབབ་
པ་ནི། །བཞིན་གྱི་བྲི་མ་འཁྱུ་བར་བཙོན་པ་བཞིན། །ཀྱི་རྩད་དམ་པ་ཉིན་མོའི་མགོན། །ཞི་
བ་རྒྱབ་ཀྱི་རི་ཅིར་འཛེགས། །མྱ་ངན་སྤུན་པའི་ཁང་བྲིམ་དུ། །སྟོས་པ་བཞིན་དུ་རིང་ཞིག་
འཁྱུམས། །དགའ་ལྷན་འཆི་མེད་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་ཐིག་གཅིག་དེ་སྟོགས་
ནས། །མེ་རྟོག་ཆར་པའི་ཐོལ་དག་གིས། །བྲིས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་འབྲིད། །དེ་ཡིས་
སུམ་ཅིན་དགའ་མ་ནམས། །སྐྱེད་སུམ་བཞིན་རས་དུད་གྱུར་ནས། །འཇམ་ཆོན་གསར་པའི་
དུ་གྲུ་ལས། །མཐོ་རིས་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་སུམ་པ་བཞིན། །འཛིན་མའི་གཙུག་གི་ཡིད་བཞིན་
ནོར། །སྟོ་བྱུར་གཉིད་དུ་སྟོར་བ་ན། །ཤུགས་བྲག་གཏུང་བའི་བྲི་བཞིན་གྱིས། །བསྐྱེད་ནས་ཡང་
ཡང་འདོར་བ་བཞིན། །དེ་ཆེ་འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱི་ཡུམ། །ཀྱི་རྩད་འདི་ནི་ཉམ་ཐག་ཅེས། །སྤྱིན་
བལ་ཀུན་གསལ་མཛེས་མ་ནི། །སྟེ་སྤྱགས་ཆོ་རེས་སྟོག་པ་བཞིན། །དེ་ལྷར་བརྟན་དང་
གཡོ་བའི་དངོས་པ་ཀུན། །སྟོང་ལ་གདུང་བའི་གནས་སྐབས་བསྟེན་མཐོང་ནས། །བདེ་
ཆེན་བདུད་ཅིས་རབ་སྟོས་སྒྲ་ཞལ་གྱི། །འཇུག་དཀར་བདུད་ཅིའི་ཆར་པ་ཅི་ཡང་པལ། །སྐྱེ་

གསུམ་གོ་འཕང་མཐོན་པོའི་གཞལ་མེད་ཆེད། །སྤྱིད་པའི་ཉི་མ་བརྟོལ་ནས་གཤེགས་སྒྱུར་
པ། །ནེ་ཙོ་(༣༤ན)གཞན་བཞིན་བྲང་སྲོང་མཆོག་དེ་ཡི། །ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་འབྲལ་བ་
མེད་སྒྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱི་ངོ་མཆར་པའི་གཏམ་རྗེད་པ་ལོར་བྱའི་ཐེམ་སྐས་ལས་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཐེམ་སྐས་ཏེ་བདུན་པའོ།།

༡༠༽ ཐེམ་སྐས་བརྒྱད་པ། ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་ བཟླ་ཤིས་དང་དགོ་ལེགས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ།

༥ དེ་ནས་ཏོར་རྩ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་
ཆེན་ཀྱི་རིང་ལ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས། དེའི་ཆོ་དགོན་པའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུང་
ཆོན་ཀྱི་གྲུང་དང་། ཐུགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་ལྷ་ལྷི་ལྷུང་བྲེས་པ་ལ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་
ལྷས་དུ་མ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་ལན་མང་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྷུང་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་
ནས་དགྲུང་ཞག་མ་རྗེས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེ་རང་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེད་འདས་ནས་དགྲུང་ཞག་
གི་རིང་ལ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་རེ་དང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོས་ཐོག་
བྲངས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་འབྲུལ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཆག་པར་གྱིས་ཞེས་བཀའ་
གནང་བ་དང་མཐུན་པར་སྤེ་སྤོད་འཛིན་པ་ལྷོ་ཕྱི་བ་དང་། ཆོས་མཛད་འཇམ་ཡེ་བ་ལ་སོགས་
པ་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པའི་རྩི་རྗེའི་སྦྱོབ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་རྩི་རྗེའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་རྣམས་པར་དག་
པ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་འབྲུལ་དང་བཅས་པ་རྒྱན་ལྷན་དུ་བྲས་ཤིང་སྤྲོམ་པ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་

བྱས་ཏེ་སྤྱགས་ཀྱི་དགོངས་(༣༤བ)པ་ཡོངས་སུ་དགང་བ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་བསྟན་པ་
དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལས་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྒྱ་
ཆེར་མཛད། ཆོས་རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པས་ཐོག་བྲངས་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ལྷན་ཏེ་མ་ལ་ཞབས་
འབྲིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་དམ་བཀྱིས་ནས་སྤྲ་ཇ་དགོངས་ཇ་ཟ་མ་དུས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་
ཞབས་ཏོག་མད་དུ་བྱུང་བ་བཀྱིས་ཏེ་དགོངས་རྫོགས་སྤྲ་བྱུང་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། རྟོན་སྤྲ་
ཀྱི་བྲ་བུ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱ་གདུང་གི་ཞབས་བྱུང་དང་འདུ་ཁང་རྣམས་སུ་དཀར་མའི་
སྤང་བ་གསེར་གྱི་མཆོད་སྦྲང་སྟར་ལ་བསྐྱིགས་པ་ལྟར་ཆར་དུ་དངར་བས་ཐོག་བྲངས་པའི་
མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་དཀྱིས་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྤྲ་གོང་
ནས་བཀའ་ལྷུང་གནང་བ་ལྟར་དཔོན་ཆོས་གྲགས་པ་གདན་བྲངས་ཏེ་མགོན་པོའི་གོས་ཐང་གི་
སྐྱ་རིས་བཏབ་ནས་སྐྱ་གདུང་སྐྱན་སྤར་གདན་བྲངས་ཏེ་དཀར་མོ་གོང་བུ་གང་ཕུལ་བས་ཉིན་
ཞག་སྤྱགས་གཉིས་སྟེལ་ནས་བཟུང་། དེ་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཅོ་ལྗེའི་ཉིན་སྤྱགས་
དམ་ལས་བཞེངས་པ་དང་། སྤྲ་གོང་ནས་བཀའ་ལྷུང་གནང་བ་ལྟར་ཆོས་མཛད་འཇམ་ཡེ་བས་
ཞབས་ཏོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཀྱིས་ནས་སྐྱ་གདུང་རེ་ཞིག་ཤིང་ལས་བསྐྱབས་པའི་མཆོད་རྟེན་
ཁང་བུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ། །དེ་ནས་འཕྲལ་གྱི་ཡོ་བྲད་རྣམས་དབུས་
ཕྱོགས་ཉིད་ནས་བྲངས་ཤིང་། དགོན་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་སྟོན་སྤྲ་དང་
ཕྱོགས་མཐའི་བྲ་བུ་སྟོབ་སྟོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱགས་ཁུར་ཆེ་བར་མཛད་ནས་དགོན་
སོ་སོའི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་དགེ་འདུན་པོ་མོ་བྲག་བརྒྱ་(༣༥ན)ལྷན་ཅམ་ལ་ཞག་
གསུམ་སྟེལ་གྱི་བར་དུ་ཞབས་ཏོག་སྟེ་བའི་སྟོན་གཏོང་དང་བཅས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་
བཀྱིས་ཏེ་སྐྱ་མ་ཉིད་ལ་རྩེ་ཅིག་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་དད་པ་སྟོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་
ངོས་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཤིང་། གཟིམས་མལ་བྱིས་སྐྱ་རྗེ་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་འབྲ་གསེར་ཐང་ཐོག་ཆད་མ་ཡང་ལེགས་པར་བཞེངས་ཤིང་གསེར་གསོལ་

བའི་ཆེ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པའི་འཇའ་ཆོན་གྱི་བྲ་བས་ནས་མཁའི་ལམ་སྒྲ་རེ་ལྷར་བྱལ་བར་བྲེས་
བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྷའི་ཆོགས་དག་གིས་སྐྱ་གདུང་ལ་མངོན་
པར་མཆོད་པའི་སྤྲད་དུ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ལེགས་པར་པལ་སྟེ་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་དུ་བྱལ་བར་
བྱས་སོ། །དེ་ལྷར་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་རྣམས་ལེགས་པར་བྱལ་ནས་བདག་ཅག་དཔོན་
སྟོབ་རྣམས་དབུས་སུ་སྟེན་པར་བགྱིས་ཏེ་ཡར་སྐྱེས་དང་ཨེ་དུགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བདག་
དུ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་བྲངས་སོགས་ཀྱི་འབྲལ་བ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རབ་བྱུང་གི་ལོའི་དབྱར་སོས་རྣམས་འོལ་ཁ་སྟག་རྩེའི་པོ་བྲང་ཆེན་པོར་མའི་དབང་པོ་
འོར་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡུམ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་དད་པ་གཏོང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
པས་འཕྲལ་གྱི་མཁོ་དགའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལེགས་པར་གནང་ཞིང་། བྲད་པར་དུ་ནང་སོ་བྲང་
སེམས་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྷན་ནོར་འཛིན་སྟོན་མས་རིན་པོ་ཆེ་ཞོ་བཙུ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྐྱ་
གསེར་དང་། ཏོར་ཤེལ་གྱི་ཏོག་ངོ་མཆར་ཅན་རྣམས་སྤལ་ཏེ་བཟོ་རིག་པ་མཁས་པ་གནས་
བརྟན་རིན་ཅེན་གསལ་(༣༥)བ་གྲོགས་མཆོད་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་བྲངས་ལས་བསྐྱབས་
པའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཆད་མ་བྱོན་ལེགས་ཤིང་ངོ་མཆར་བ་ལེགས་པར་བྱལ་སྟེ་
སྦྱོར་དུག་གི་སྒྲ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་བྱལ་བའི་གནས་ཆེན་འདི་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བྲངས་ཤིང་།
ཏོར་སྒྲ་བཙུ་པའི་ཉེར་གཅིག་ལ་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གདུང་ཁང་དུ་སྦྱོར་བྲངས་ཏེ་རྩ་བའི་རྩོ་
རྩེ་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྲེད་ཀྱི་སྟོན་སྦྱོར་སྟེན་ལེགས་པར་སྤལ་ཏེ་
བྲི་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བསྟེན་རྫས་རྣམས་ལས་མངོན་པར་འབར་
བའི་ཞུགས་ལ་སྤལ་ནས་གདུང་ཁང་གི་བྲང་དུ་མཆོད་པའི་སྦྱོན་མཐའ་ཡས་པ་ཆར་དུ་དངར་
བའི་སྟོན་སྦྱོར་གསོལ་བ་བརྟལ་ནས་གདུང་ཁང་ཞལ་བྱེ་བ་དང་གདུང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
མཐུན་སྦྱང་བྱལ་བར་ངོ་མཆར་བའི་རིང་བསྟེན་གྱི་བྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཀར་གི་སྐྱབས་ཤིག་
ལ་ཞུན་ཐིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྩེ་བཙུན་རྩོ་རྩེ་རྣམས་འཕྱོར་མའི་སྐྱ་འབྱུང་དུ་དོད་པའི་སྐྱེ་མཆོད་

ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཞབས་འོག་ན་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་པའི་རིང་བསྐལ་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་པ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ངོ་མཆར་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་ནམ་
པ་དང་། གདུང་ནམས་ཀྱང་གདུང་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། རིང་བསྐལ་ཀྱང་ངོ་མཆར་
བའི་ཁ་དོག་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་སྤང་ངོ་། །གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བའི་ཉིན་པར་ནས་བཟུང་
སྟེ་གནམ་གང་གི་བར་དུ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་དང་། དགུན་
དུས་ཀྱི་གང་བའི་རེག་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་སྒྲག་པ་ལྟར་ལེན་པའི་སྟོ་
ནས་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་ས་རོལ་ཏུ་བྲོས་པ་བཞིན་(༣༡ན)དུ་གྱུར་ཏོ། །

སྤྲས་པ། ཆོགས་གཉིས་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་ཟ་མ་ཏོག །མ་ཕུས་རྒྱལ་བའི་རིང་
བསྐལ་མཛོད་གྱུར་ཅེས། །གཅིག་ཏུ་དགེ་ལ་གོམས་པའི་ལེགས་བྲས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་
འགོ་ལ་མངོན་སུམ་གསལ་བར་བྲས། །ལྟན་སྐྱེས་བདེ་བའི་དངོས་གྱུར་ཕུང་ཁམས་
ནམས། །དེས་པར་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་ཞེས། །མ་དག་ཐེ་ཆོམ་ཁྲོགས་ལ་འཆང་ནམས་
ལ། །མི་བྱེད་དང་བའི་ནོར་འདི་ཁྲོད་ཀྱིས་བསྒྲུབས། །ཁྲོད་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་སྤྲིན་དཀར་ཕུང་
པོ་ལས། །ཕྱ་ཏིག་ཆོགས་བཞིན་རིང་བསྐལ་ཆར་དུ་པབ། །བྲང་སྟོང་ལྟར་བའི་ནགས་ཀྱི་
དཔལ་མོ་ནི། །ཕྱོགས་འདིར་ལྟ་མོའི་སྤྲད་དུ་འོངས་པ་བཞིན། །སྐྱེ་འཆི་མགལ་མའི་རྗེས་
མཐུན་སྤྲིད་པའི་གོང་། །ཏིང་འཛིན་པིར་གྱིས་སྐྱ་གསུང་དབང་པོའི་ཆོན། །ནམ་བཟ་མཆོད་
ཉིན་རང་བཞིན་གཞལ་མེད་དུ། །དེས་པར་བྱོས་ཞེས་འགོ་ལ་བསྒྲུབ་པ་བྲས། །ལེགས་གསུང་
ཚུ་གཏེར་སྟོང་པོའི་རིན་ཅེན་སེམས། །བདུད་ཅིའི་བྲུམ་བཟང་བསྟེན་པ་དང་བྲལ་བ། །བདག་
དོན་ལ་ཆགས་ཆང་ཆིང་སྤུལ་དུག་གི། །གནས་ལ་འབྲུ་བ་གསལ་བྱེད་གད་མོ་བཞིན། །ག་བུར་
ཐེགས་པའི་དོན་མཐུན་སྐྱ་ལོང་གི། །ཅེ་དགའ་དགོད་བྱེད་དགུན་ཀྱི་རེག་བྲ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་
ཡི་མེ་དཔུང་འབར་མཐོང་ནས། །སྤྲིན་བྲལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་བཞིན།

དེ་ལྟར་ངོ་མཆར་བའི་ནམ་པར་ཐར་པ་སྐྱེ་མའི་གར་གྱིས་མཆོག་ཏུ་དྲངས་བཞིན་པའི་རང་

ནས་རིང་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་གཏུང་པལ་ཆེ་བ་མཚན་རྟེན་བྱས་པར་བཞུགས་
ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱིས་ཐོག་བྲངས་པའི་བྱིན་(༣༧) ལྷབས་རྟེན་
མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་མཚན་རྟེན་གྱི་གཟུངས་གཞུག་རྣམས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པའི་དུས་ཆེན་གཟུངས་སྐར་དང་འཕྲོད་སྦྲེད་བྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱད་ཕྱེ་དང་
མཐུན་པའི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་འཕལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་
ཕྱེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཀུན་དགའ་སྒྲ་མ་བས་དང་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་ལ། མཁའ་སྟོན་ནས་ཆོས་རྗེ་
སྟོ་གོས་རྣམ་རྒྱལ་བས་ཐོག་བྲངས་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་དང་སྟེ་པོའི་ཆོགས་འདུས་
པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སྟོན་བཟང་པོ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་དབུས་གཙང་གི་ཞབས་འབྲིང་
བ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་དམ་དང་ཆེད་གཉེར་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ཏེ། ལྷ་མ་མཚོག་གི་
ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་བཟ་ཤིས་དང་དགེ་
མཚན་དུ་མ་ཡུལ་གྱི་ལྗོངས་འདི་དག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲ་
བ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ངོ་མཚར་བའི་
གཏམ་རྗེད་པ་ལོ་རྒྱུ་ཐེམ་སྐྱེས་ལས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་བཟ་
ཤིས་དང་དགེ་ལེགས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཐེམ་སྐྱེས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །

༡༡༽ མཐུག་གི་རིམ་བ།

འདིར་སྐྱེས་པ། གང་སྐྱ་རབ་དཀར་བདུད་ཅིའི་ཚུ་གཉེར་འཛོ་སྐྱེག་སྟོང་དཀྱིལ་མཚར་སྐྱེག་
ཚུ་ཡིས་གང་བྱུར་བ། །ཐོས་པའི་མཁུར་ཆོས་བྱི་རུའི་ནགས་འགམ་ཟུར་མིག་གཡོ་ལྡན་སྟོན་
མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་བྱེད་ལ། །ཐུ་ཏིག་དོ་ཤལ་ངང་མའི་ཁྱུ་ལྷིང་ཁུ་མ་(༣༥ན)མཛོན་དགའ་ཡིད་

འཕྲོག་ཆངས་པའི་བྱ་མོ་དེ། །བདུད་ཅིའི་འོད་ཅན་མཁའ་ལ་དགོད་ལྟར་བདག་གི་སྙིང་ལ་ནམ་
ཡང་འབྲལ་བ་མེད་ཀྱང་ཅིག་། རྡོ་མཆར་གཟི་ཡིས་ལྷམ་མེར་གྱུར་གང་ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་རི་སྟོད་
པ། །ཁླེ་མེད་ནམ་དཔྱད་མཐོ་རིས་བཟོ་བོས་སྟེན་ལེགས་ཆོག་གི་ཐེམ་སྐྱས་ནི། །རྒྱན་མང་རིན་
ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འཕྲ་བཀོད་ཉམས་བརྒྱའི་འོད་རིས་གཡོ་བ་ཅན། །སྒྲ་མའི་ནམ་ཐར་གཞལ་མེད་
ཉམས་དགའ་འདོད་རྒྱར་འཇུག་འདི་བདག་གིས་བྱས། །གཞན་དང་མི་མཉམ་ནམ་དཔྱད་སྟེང་
ཆལ་རབ་ཡངས་པར། །དབྱངས་ཅན་སྟོ་མོ་རོ་འཛིན་གར་གྱི་རོལ་བ་ཅན། །གང་འདི་མ་བྱུང་
སྟོན་ཆད་དཔའ་བོ་དགེ་བའི་དབང་། །སྟན་དངགས་དབང་བོའི་གྲགས་པ་ཐོབ་ནམས་ཡིད་
བདེར་གྱིས། །མཛེས་སྤྱད་ཉམས་བརྒྱའི་འཛོ་སྤྱོད་ལྟར་ལེན་པ། །སྟོན་མེད་སྟན་དངགས་མཐོ་
རིས་དཔལ་མོ་ནི། །བདག་སྟོ་བདུད་ཅིའི་མཆོ་ཆེན་བསྐྱབས་པ་ལས། །འབྱུང་གི་བ་རྒྱའི་རིང་བུ་
དག་ལས་མིན། །མཐའ་དག་ནོར་འཛིན་དགའ་མའི་རྩལ་གྱི་གངས། །ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་སྟོ་ཡི་
སྤང་ལ་འཇལ། །མགོན་ཁྱིའི་འཆར་ཡོན་ཏན་རི་སྟོད་པ། །བརྗོད་པས་དབྱངས་ཅན་མ་ཡང་
ངལ་བ་ཉིད། །བསྐྱུད་པ་མི་མངའ་མཁྱེན་ཅིའི་ཡལ་འདབ་ནི། །བཀའ་འོན་སྟེ་མའི་ཁུར་གྱིས་
ངལ་བ་ཅན། །དན་པའི་བདུད་ཅིས་སྙིང་ལ་ཁྱོས་ཐོབ་ནས། །སྟེན་ལེགས་སྟན་དངགས་ཆོག་
གི་སྟུ་ཅོར་གྱུར། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་བྱེད་བྱི་བཞོན་(༣༥)ཀྱིས། །སྙིང་ལ་རེག་ཆོ་
དད་པའི་སྟུ་ལོང་དག། ལུས་ཀྱི་ནོར་འཛིན་ཡངས་པར་གར་བྱེད་པ། །དེ་དག་རྡོ་མཆར་གཏམ་
འདིས་ཡི་རང་བྱོས། །འདིར་འབད་ལས་བྱུང་ནམ་དགར་རི་བོང་ཅན། །མཐའ་དག་སྟེ་རྒྱ་མགོན་
སྟོན་རལ་པའི་སྟོང་། །ཁླེ་ཆོས་དང་འཕྲོགས་ཚུ་ལྡན་སྟོས་གར་གྱིས། །མཛེས་པས་སྟོངས་
པའི་དག་སྟེ་མཐར་བྱེད་ཤོག། །དམ་པའི་ཞབས་སེན་རབ་དམར་འཆར་ཁའི་རྩལ། །བསོད་
ནམས་བཞིན་དུ་སྟེ་བོའི་ནགས་ཆལ་ངོགས། །འཕོས་ལས་དོན་གཉིས་འདབ་བརྒྱ་དགོད་གྱུར་
ཏེ། །སྐལ་བཟང་རྒྱུ་ལྡན་ནམས་གར་བྱེད་ཤོག། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཅིའི་མཆོ་ཆེན་
ལས། །ལེགས་འོངས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད། །གདུལ་བྱ་མོས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་

ཅེར་བཞུགས་ནས། །དངོས་བྱུང་འདོད་རྒྱའི་ཆར་ཆེན་དབབ་བྱ་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་བྱུང་སེའི་
དབང་ལྷག་དོ་རྗེ་འཆར་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་སེའི་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་རྗེས་བཞོན་བཞོན་བུའི་ཐེམ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་བསྐྱེད་བའི་ངོར་བཞུགས་ནས་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་དུག་ཅུ་སྒོར་བརྒྱད་བསྐྱེད་སེའི་རབ་བྱུང་
གི་ལོ་མགོ་ཅན་གྱི་རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་སེའི་རྗེས་བཞོན་སྐར་དང་སྐར་ལྷན་སྐར་དང་འཕྲོད་སྐར་ལྷན་སྐར་ཆོགས་སེའི་ཆེས་ལ་
གངས་རེའི་ཁོད་ཀྱི་སྒྲན་དངགས་མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅོད་པན་མང་དུ་སྐོས་སེའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
སོས་བྱུང་སེའི་གནས་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་གཟིམས་(༢༠ན)ཁང་དུ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་བཞི་རྣམས་དཔྱད་ཡངས་སེའི་ལང་ཆོ་ལྷང་
དང་རིགས་སེའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བས་བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་སོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

ཡེ་ཆེས་ཉེ་བྱུང་ན་བྱ་ཉེ་བྱེད་ལྷན་སྐར་གཉི་བྱ་བ་ད་བྱ། ཉེ་བྱེད་ཡོ་ནི་རོ་རྒྱ་ཨེ་ལྷ་སྐྱེད་
མཐུ་བྱ་མ་ཅེ། །མཐུ་ལོ། །

༡༡། །རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས།
སྒྲ་མའི་བསྟོད་ཆོག་གས་བཞུགས་པའི་
དབུ་ཕྱོགས་སོ། །

དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤང་བ་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
གཙོ། །སྟོགས་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས། །ཕྱོགས་བཅུར་སྟན་པར་གྲགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཁོར་བུའི་བ་གམ་
འོད་ཟེར་བཞད་པའི་གོང་། །གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆན་མངོན་མཐོའི་གཞལ་མེད་ཆེར། །དག་
པའི་དཔལ་དང་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་གྱི། །སྲས་སུ་བསམ་བཞེན་འཁྱུངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །མཆོད་སྦྱོར་བརྒྱ་པའི་ཕུན་ཆོག་གས་ལ་འཁྱུང་། །སྤིང་འབྱོར་མནར་མེད་དཔྱལ་བའི་བྱེན་
ཟ་ལྟར། །དགོངས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་སྤངས་སྟགས་སྟོད་པའི། །བརྒྱལ་ཞུགས་གྲུབ་པའི་དབང་
སོ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །བསྐྱབ་གསུམ་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་འབར་བ། །ཁོ་ནས་སྐབ་
བསྟན་དགའ་ཆའ་མཛེས་དགོངས་ཏེ། །དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་གཞན་བཞེན་རབ་བྱུང་བས། །སྐབ་
དབང་གཉིས་(ཤན)པར་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །མཁྱེན་པའི་རྩ་འཛིན་བཅེ་བའི་རྩ་ཁུར་
ཅན། །བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུའི་སྟགས་བཅུད་བདུད་ཅིའི་ཆར། །དེ་བུའི་ཁྱོད་སྟགས་ཤེས་གྱི་བུམ་
བཟང་དེར། །ནམ་ཡང་དོག་པ་སྤངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པ་རྣེ་རྗེའི་མེ་
ཆར་གྱིས། །པས་གྱི་ཆོལ་པའི་བྲག་རི་ཀུན་བསྟེན་ཞིང་། །སྐལ་ལྷན་མ་བུའི་ན་བར་ལེགས་
བཤད་གྱི། །འབྲུག་སྤྱད་ལ་གྱིས་དགོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་སྐབ་པའི་བཀའ་ཡི་

ཁྱེད་པ་འཛིན་པ། །སྒྲེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུ་ཁྱོད་ལྟེན་པའི་གཙུག་
 རྒྱུ་ཞེས། །བསྐྱུག་པ་དོན་དང་ལྡན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་རྒྱལ་བའི་
 འབྲུང་གནས་དང་། །ལེགས་སྤྱད་སྟོན་ལམ་སྟོང་གི་འཆམས་སྦྱར་ལས། །སྤྱར་ཡང་བོད་
 ཡུལ་ཐུན་པ་ཀུན་སེལ་བའི། །མར་མེ་མཛད་དཔལ་དོན་མཐུན་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །དེ་ཆེ་ཁ་
 བ་ཅན་གྱི་སྤྱེད་མོས་ཆའ། །བསྐྱབ་གསུམ་སྤྱང་ཅིས་གཏམས་པའི་ཚུ་སྤྱེས་ཀྱིས། །ཡོངས་
 གང་འཕགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཆའ་ཡང་། །(ཨབ)ཀུན་དུ་པམ་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་
 ལོ། །ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་ནས། །དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་གངས་མེད་
 གནས་མཆོག་ཏུ། །དཔག་མེད་སྤྱལ་བས་ཐུ་མེད་འགྲོ་བའི་དོན། །བཞེད་དགྲར་མཛད་པ་
 ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱར་ཡང་མི་རྟོག་ཆོས་སྤྱི་མཁའ་དབྱིངས་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་ཉི་མའི་འགྲོས་ཆེན་པོས། །བདག་སོགས་སྤྱངས་པའི་ཐུན་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །ཐུབ་
 བསྟན་འཛིན་མ་གོས་དཀར་ལྡན་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་མཆོག་ཏུ་དད་བས་མགོན་ཁྱོད་
 ཀྱི། །རྣམ་ཐར་ཚུལ་ལ་ཆ་ཅམ་བསྟོད་བཀྱིས་པས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྲང་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་
 འའི། །རྣམ་ཐར་ཚུལ་ལ་འདོད་དགྲར་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །ཅས་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་ལ་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟོད་པ་འདི་ནི། །གངས་ཅན་སྤྱོདས་ཀྱི་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་འལ་དུ་གཏོགས་པ་
 ཆོས་སྤྱི་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་སྤྱར་བའོ། །

ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་འོད་དཔག་མེད། །སྟིགས་དུས་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་མ་
བཟོད་ནས། །དུར་སྟིག་འཛིན་པའི་གར་གྱིས་རྣམ་རྒྱལ་བ། །མགོན་པོ་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །གངས་མེད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱགས་ཟླའི་གཉེར། །གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་འགྲོམ་
སྟོན་ཆོས་གྱི་རྩེ། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་མི་ཟད་བ། །བཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔག་མེད་དུས་ནས་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །ཆད་
མེད་སྐྱགས་ཟླའི་གཞན་དབང་རྒྱར་པའི་མཐུས། །ཐུ་མེད་ཞིང་དུ་གངས་མེད་(༣༥)སྐྱལ་བ་

ཡི། །རྣམ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་གསུང་སྟོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀུན་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་ཐུགས་
རྩེ་ཡིས། །ཀུན་དུ་གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་མཁུན་གོ་འཕང་
མཆོག་ལ་འགོད་མཛད་པ། །ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཁྱོད་ཐུགས་
ཞི་བའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། ཁྱོད་སྐྱའི་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་གི་རྒྱུ་གར་གྱིས། ཁྱོད་གསུང་
བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འབེབས་མཁས་པ། ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་གྲུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱ་
གསུམ་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་འཛེགས་པ་ཁྱོད། །སྙིང་གསུམ་འགོ་ལ་ཐུགས་རྩེའི་སྐྱན་རས་
གྱིས། །དུས་གསུམ་ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་ལེན་པ། །སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཁྱོད་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་འཛིན་མའི་ཁྱོད་ཡངས་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
གྱི་ཕྱོན་ཤིང་ཡོངས་རྫོགས་པ། །སྐྱ་གསུམ་འབྲས་བུའི་སྙེ་མས་གཡུར་བ་བའི། །འདོད་
དགའི་དཔག་བསམ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་མགོན་པོ་སྐྱན་རས་
གཟིགས། །ཅུང་ཟད་བསྟོད་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གྱིས། །ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་རྩོ་བོ་ཡབ་
སྲས་གྱིས། །དགུས་བཞིན་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་
འཛེགས་པས་ཡིད་སྐྱབས་ནས། །སྙིང་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །དག་
དང་མི་དགའི་ལས་གྱི་འདུག་ཕྱོག་གི། །སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཆེ་
རབས་ཀུན་དུ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོག་ལ། །མི་ལམ་དུ་ཡང་སྟེད་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །((༣༧)
ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསྐྱུངས་པའི་མ་རྣམས་ལ། །བཅོས་མིན་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་
རྫོབས། །ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བ་ལ། །ཞུས་པ་མེད་པའི་མདྲ་བྱུང་སྙིང་སྟོབས་
གྱིས། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །བྱིན་དུག་སྐྱོད་པས་འཆོ་བར་བྱིན་
གྱིས་རྫོབས། །གནས་སྐྱབས་སུ་ཡང་བཤད་དང་སྐྱབ་པ་ཡི། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཆོན་ཕྱོགས་ཀུན་དུ། །སྐྱེང་ལ་ས་སྙིང་འགན་རྒྱ་མ་མཆིས་པའི། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་པ་འགྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི།

བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ར་སྒྲིབ་རྒྱལ་བའི་དཔེན་གནས་སུ་སྐྱར་བཤོ། །

སྐྱ་མ་དང་འཕགས་པ་སྐྱ་རས་གཟིགས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་འཆལ་ལོ། །རབ་
འབྲམས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་གཅིག་གྱུར་བྱང་ཚུབ་
སེམས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སྐྱ་རས་གཟིགས། །མི་ཡི་གཟུགས་སུ་སྐྱལ་ལ་
གྱས་བྱལ་འཆལ། །གང་སྟོན་བཛྲེད་དུ་མེད་པའི་སྐལ་བ་ནས། །སྐྱ་གསུམ་འཆི་མེད་རྩལ་
གནས་ལ་སྟོད་ཀྱང་། །མ་ལུས་གདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་གང་འཆམ་གྱི། །སྐྱ་གསུང་བྱལས་ཀྱི་
བཀོད་པ་ཅིར་ཡང་སྟོན། །ཁངས་མེད་ཞིང་གི་རྩལ་མཉམ་འཛིག་ཉེན་དུ། །ཆོན་བརྒྱ་ཉི་
བའི་ནོར་བུ་ཚུ་ཤེས་བཞིན། །སྐྱ་གསུམ་རྒྱ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིག་ཅར་ཡང་། །རྣམ་རྩལ་འགྲོ་
བའི་སྐྱབས་གཅིག་ཁྱོད་བྱལ་འཆལ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་དུས་གསུམ་རྣམ་རྩལ་དང་། །དེ་
བཞིན་རྒྱས་སྤྲས་ཉན་རང་འཕགས་ཀྱན་དང་། །རིགས་བྱལ་འགྲོ་བའི་(༧ན)གནས་དང་
སྟོད་ཚུལ་ཀྱན། །ཁྱོད་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་འདྲ་སྟོན། །དེ་སྤྲད་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱབ་
འཛིག་ཉེན་དུ། །རི་སྟེང་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་བཞིན། །མགོན་ཁྱོད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་
མཆོའི་རྣམ་འབྲུལ་ནི། །རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞལ་བར་བྱས་མ་ལགས། །མར་མེ་མཛད་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ལས། །གཉིས་ལྷག་ཉི་ཤུའི་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་དུ། །རབ་འཕོས་རོ་
མཆར་གཏམ་གྱི་རི་མོ་ནི། །དཔྱོད་ལྡན་སྟོ་སྟོས་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར། །ཁ་བའི་རྩལ་
བཅེགས་འབྲིགས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་འདིར། །སྟོན་རབས་རྒྱལ་སྟོན་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་
བ་ནི། །ལེགས་སྐྱལ་གྱི་ལ་ཤ་ཡི་དུམ་བུ་ཡང་། །གཟུགས་བརྟན་རི་མོའི་གནས་སྐྱབས་
ཉིད་ལ་བཀོད། །ཁུང་པར་འཛིག་ཉེན་དབང་པོ་སྟོང་བཅན་གྱི། །ཞབས་མཐོང་འཁོར་ལོ་
གང་ལ་རེག་པའི་གནས། །ས་འདི་རྒྱལ་སྤྲས་འཕགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོངས་
གང་འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་ཉིད། །རྩོ་བོ་རྣམ་གཉིས་ནོར་བུའི་ཅོད་བན་ཅན། །གཙུག་
ལག་རིན་ཅེན་སྒྲིབ་པའི་དོ་ཤལ་དགོད། །བྱབ་བསྟན་དུ་གྱུ་ལ་ཡི་འཛོ་སྐྱེག་ཅན། །ནོར་

འཛིན་བྱ་མོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དུལ་བ་འཕྲོག། མར་མེ་མཛད་དཔལ་དེད་དཔོན་མགོན་དང་
བཅས། ། རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་འཕྲིན་ལས་བྱ་ཆེན་གྱིས། ། འགྲོ་ཀུན་སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་སྤྱར་
སྒྲོལ་ཞེས། ། རབ་དབྱེས་རྒྱལ་རྣམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས། ། བྲིམས་ལྡན་དྲར་སྤྲིག་
འཛིན་པའི་རྒྱལ་གར་གྱིས། ། བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་ལྡན་བབྱང་ཡས་འདུས་པའི་ཆོགས། ། ས་
འདི་གྲུར་གྲུམ་དོག་པས་འགོངས་མཛད་ཅིང་། ། (༧བ)མཁའ་ཡང་ཐུན་འཆམས་གོས་དང་
ལྡན་པར་མཛད། ། མ་ལུས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ། ། ས་བཅུའི་དབང་ཕུག་རྒྱལ་
སྲས་ཀུན་གྱི་གཙོ། ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་འཕགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་རྩེ། ། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་
སྤྱབས་གཅིག་ཁྲིད་ཕྱག་འཆལ། ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་འདི་ཞིག་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ། སེམས་
ཅན་ཁམས་འདི་ཟད་པར་མ་གྱུར་པ། ། དེ་སྲིད་མགོན་པོ་ཁྲིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི། ། ལྷན་གྲུབ་
རྒྱན་མི་འཆད་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། ། རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
གི། ། གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་རྣམ་ཐར་ལ། ། ཚུ་བྲིགས་ཙམ་ཞིག་བསྟོད་པའི་དགེ་བ་
དེས། ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་མི་འབྲལ་ཤོག ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟོད་
གཅིག་ལམ། ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་བྱང་ཚུབ་སེམས། ། སྟོང་གི་བྱམ་བཟང་ཉག་
ཏུ་ཡོངས་གང་བས། ། རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཅེས་འཕྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་བསྟོད་པ་འདི་ནི། ། ནང་སོ་སྟག་ཕྱ་བ་བསོད་ནམས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོས་བསྐྱལ་བའི་འོང་། ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་བཟ་ཤིས་ལྷན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ། ། །

ན་མོ་གྲུ་བྱ་མཐུ་རྟོ་ལ། ། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཁམས་གསུམ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་འདོད་འཛོ་
ཞེས་བྱ་བ། ། དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ། འཕགས་པ་དད་པའི་
དེ་ཡི་བཞུགས་པ་ཡིས། ། (༥ན)ཡིད་ཀྱི་ལྷན་ཤིང་རྣམ་པར་བསྟོད་པ་ལས། ། ལྷུང་བར་གྱུར་

པའི་བསྟོད་ཆོག་མེ་ཉོག་སྤང་། ཁྱོད་སྤྱགས་དགེས་པ་བསྐྱེད་སྤྱད་དབུལ་བར་བགྱི། དཔལ་
ལྷན་སྒྲོ་གྲོས་དགེལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས། །འཕྱིན་ལས་བཟང་པོའི་རི་བོང་མཚན་མས་
མཛེས། །གྲགས་པའི་འོད་དཀར་སྤྱགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་ཅན། །སྤུབ་བསྐྱན་ཀུ་སྤྱད་གཉེན་
ཁྱོད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡལ་གཤི་ཁྱོན་ཡངས་ཤིང་། །རྒྱལ་བཞིན་སེམས་
པའི་མེ་ཉོག་རྣམ་པར་བཟ། བསྐྱོམས་བྱུང་ཉོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱ་བ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་
རྒྱུང་འབྲུང་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ལུང་རིགས་སྒྲོག་གི་དབང་པོའི་སྐྱ་རགས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
མཁུན་པའི་རྒྱ་འཛིན་ལྟོ་བ་ལས། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆར་པབ་པས་སྐྱལ་བཟང་གི། །གདུལ་
བྱ་ཆོས་པར་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཤུགས་དྲག་རིགས་པའི་དྲི་ཡི་བཞེན་པ་ཡིས། །ལོག་
པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་འཛིན་སྤང་བ་དག །ངེས་པར་བཅོམ་པས་སྤུབ་བསྐྱན་ཀུན་གསལ་
གདོང་། །ལོག་པའི་དྲི་མ་ཀུན་དང་བྲལ་བར་མཛད། །རྫོགས་ལྷན་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་བགྱིས་
པ་ཡིས། །ཡོངས་རྫོགས་སྤུབ་བསྐྱན་ཁུར་ཆེན་བཟུང་ནས་ཀྱང་། །ངལ་གསོ་མེད་པར་གཞན་
པན་གོམ་པ་ནི། །རིངས་པར་འགོད་པའི་རྫོས་གར་ཅི་ཡང་མཛད། །དེ་ཆེ་མཁས་རྣམས་
ཡིད་ཀྱི་ལྷོན་པ་དག །ཡ་མཚན་དྲི་བཞེན་གྱིས་བསྐྱོད་དྲི་བསྐྱུང་ནི། །སྤྱགས་ཀུན་མཛེས་
མའི་དྲི་འཛིན་རིག་པ་ལས། །འགྲོ་རྣམས་དད་པའི་ཅེད་འཛོལ་ཡང་སྟོན། ཁྱོད་ཞབས་
བསྐྱ་སྤྱ་ཡི་ཆོགས་གྱིས་ནི། །མཚོད་པར་མི་བྱེད་འཛིག་ཉེན་དེགས་ལྷན་སུ། །ཤུགས་སེང་
གཤི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་ལ། །དབང་སྐྱུར་མཛད་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་(༥༧)རྒྱལ་པོ་ལགས། །དེ་ཕྱིར་
ཁྱོད་ཞལ་རྒྱ་གཉེར་ལས་འོངས་པའི། །སྤུབ་ལེགས་བཀའ་ཡི་རིན་ཅེན་སྤང་བ་དག ཁོར་
ཡུག་རི་བོའི་ཁོངས་ཀྱི་མཁས་ཀུན་གྱི། །གཙུག་ན་གཙུག་རྒྱན་ལྟ་བུར་ངལ་གསོ་བགྱིད། །སྤུབ་
བསྐྱན་ཁ་བའི་རྩལ་བཅེགས་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞུང་ལུགས་བྱེ་བའི་རལ་ཁུར་ཅི་ཡང་
གཡོ། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྤྱིར་བྱིས་འབར་བ་ཡིས། །ལོག་སྤྱ་གཉིས་འབྲུང་
དེགས་པ་མ་ལུས་འཛོམས། །དེ་ལྟར་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །སྤུབ་བསྐྱན་

མིང་ཅམ་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཆོ། །རྫོགས་ལྷན་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་པས་ན། །རྒྱལ་བ་
གཉིས་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལགས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་བཙུན་ཅེད་ཅོད་པན་ནི། །གང་
གི་དབུ་ལ་རྣམ་པར་འཕོས་གྱུར་པས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མིང་ལ། །དབང་
སྒྱུར་མཛད་པ་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་སྐུ་བས། །རིག་སྤྲུགས་འཆང་དབང་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཕུད་
ལ། །ཞབས་ཀྱི་གོམ་པ་གསར་པར་འགོད་པ་ཅན། །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཁྱོད་
ཞབས་ལ། །བདག་ཀྱང་གྲུས་པས་མགོ་བོ་འདུད་པར་བཤེ། །ཆོས་སྐུ་ཀུན་གསལ་མཛེས་
མའི་པང་པ་ལས། །གཟུགས་སྐུ་མཆོག་གི་རི་བོང་འཛིན་པ་ནི། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་བས་
ཡོངས་བསྐྱར་ཏེ། །བཙུན་བས་བསྐྱོད་པའི་སྒྲོམ་གར་འདི་མདུན་དོ། །པན་བདེའི་ཀུ་མུད་ཟུམ་པར་
མི་བྱེད་ཅིང་། །བསྟན་པའི་པད་ཆལ་ལྷག་པར་རྒྱས་མཛད་པ། །སྟོན་མེད་ནམ་མཁའི་ནོར་
བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །འགོ་བའི་སྟོ་མུན་མཐའ་དག་བཅོམ་པར་གྱུར། །དེ་ཆེ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཉི་
མ་འདི། །ཡིད་ཀྱི་བུད་ཤིང་སྤྲུག་དོག་མེས་བསྐྱེད་ཏེ། །བྱུང་རིམ་དོས་ལ་སྤྱད་ཆུ་འཛིན་
ཀྱི། །(༤༣)སྒྲ་གོས་འཕྲུག་པོ་བགོས་ཏེ་འགོས་པར་ཅོམ། །ཉོན་མོངས་ཆང་གིས་སྒྲོས་ལྷན་
མི་བསྐྱུན་པ། །གཉིས་འཕྲུང་དེགས་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལ། །སྤྲུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀུ་ལོག་
པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །དུལ་བའི་སྟོད་པས་ཐར་ལམ་འདུག་པར་གྱུར། །འཛིག་ཉེན་མེས་
པོ་གསེར་གྱི་མངལ་ལྷན་དང་། །མིག་སྟོང་ལྷན་སོགས་དེགས་ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱི་བོ་
རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཁྱོད་ཞབས་ལ། །ཤུགས་དག་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཆོས་
ཀུན་གཟིགས་པའི་འཕྲོན་བྱེད་སྟོང་ལྷན་ཞིང་། །སྟོ་གསལ་འཆི་མེད་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་
རྒྱ། །ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅིའི་དཔལ་ལ་དབང་འགྱུར་པ། །སྤྱབ་བསྟན་སྐུ་བས་གསུམ་
བདག་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །རྣམ་དཀར་གྲགས་པ་རྩ་ཆེན་དབྱར་སྐྱེས་སྤྱ། །ཐོས་པས་དགའ་
བ་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཕུད་ཅན། །སྟོ་གོས་གཤོག་ཅེ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །བསྟོད་
པའི་ཆོག་གི་སྟོམ་གར་འདི་བྱས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁའ་བཙུན་པ་མཆོག་ལྷན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །སྤྲུགས་

ཇི་ལྟ་བུར་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཡི། །གང་གི་ཡོན་ཏན་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི། །བདག་སྒྲོའི་
སྐྱ་ཅེས་དཔག་པར་བྱས་མ་ལགས། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བསྐྱགས་བ་ཡིས། །རྒྱ་བའི་
ཁུ་བ་ལྟ་བུར་རབ་དཀར་བའི། །དཔག་མེད་དགེ་བ་བདག་གིས་ཐོབ་བ་དེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་
སྐྱ་འདྲིན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་སྐྱགས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །ཁྱོད་
ཀྱི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་ལེགས་རྟོགས་ནས། །རྫོངས་པའི་ཐུན་པས་བསྐྱབས་པའི་འགྲོ་བ་
ལ། །ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པ་ཉིད་རྒྱར་ཅིག །དགེ་ལེགས་ནོར་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་མདོན་
པར་སྐྱབ། །འདུན་ལྟན་གདངས་ཅན་ཡོངས་(༤བ)ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱ། །མདོ་སྐྱགས་རྒྱ་མཆོའི་
དཔལ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི། །བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་བདག་ཀྱང་འགྱུར་བར་ཤོག །སྦྱི་བ་
ཀྱན་དུ་ཁྱོད་ཞབས་མཆོད་པ་དང་། །ཁྱོད་གསུང་བདུན་ཅིའི་དགའ་སྟོན་མྱོང་རྒྱར་ཏེ། །མར་
རྒྱར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འདྲིན་པའི་ཕྱིར། །རྗེ་གསུང་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་
ཤོག །ཅེས་ཡོངས་རྗེ་གསུང་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ས་སྟེང་ན་འགྲན་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་གཤམས་པའི་དཔལ་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བྱིན་རྒྱལས་
ཀྱི་འདོད་འཛོལ་བྱ་བ་འདི་ནི། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མས་བསྐྱེད་ཞིང་། །ཁྱད་པར་རང་ཉིད་དང་བས་བསྐྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། །རྗེ་ཉིད་ལ་སྦྱིས་ཅམ་ཉིད་ནས་མི་བྱེད་པའི་དང་བ་ཐོབ་པའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་ན་
ཆོད་ལོ་བཙུན་ལོན་པའི་ཆོར་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྐྱར་བའོ། །

ན་མོ་མཆོ་སྟོ་ལ། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་
མདོར་བསྐྱས་པར་བསྐྱགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟའི་རྩ་བའི་སྐྱ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་
བཙུན་རྒྱ་མ་དམ་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྒྲོ་བཟང་བྲི་མེད་
འདྲིན་བྱེད་སྟོང་གིས་རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་ཀྱན་རྣམ་གསལ་འཆི་མེད་སྐྱེག་མོའི་མེ་
ལོང་བཞིན། །རྣམ་དཀར་གཤམས་པའི་རྩ་དབྱངས་འབུམ་སྐྱག་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་མོའི་མགྱིན་
པར་རྣམ་བསྐྱགས་དབྱར་དུས་དབྱར་སྦྱིས་རྩ་སྐྱ་བཞིན། །ཁྱོད་འཛོམས་དབང་པོ་མདའ་ལྷ་

པ་དང་གཙུག་ན་རྒྱ་བ་མགིན་སྟོན་ཅན་སོགས་རལ་པའི་ཐོད་ལ་གཙུག་རྒྱན་བཞིན། །རལ་
གསོ་(ཧན)ཉེར་མཛད་ཞབས་སེན་འཆར་ཀའི་འོད་འཕྲེང་དག་གིས་གཙུག་རྒྱན་རབ་མཛེས་
བདག་སྟོང་བསྟོང་དཔལ་གྱུར་ཅིག །སྟོང་ཆེན་ལྷན་གང་གྲེ་བས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད། །སྟོན་རག་ཚུ་
གྱུར་སྟོང་གིས་བྲངས་གྱུར་ཀྱང་། །ཟད་མེད་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཆེན་པོ། །བདག་སྟོང་
སྒྲ་ཅེས་དཔག་པར་རི་ལྷར་རུས། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དད་པའི་བྲི་བཞེན་གྱིས། །བདག་སྟོང་
ཤེད་ནམ་པར་བསྟོད་པ་ལས། །དོ་མཆར་བྲི་གསུང་གཡོ་བའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་། །མགིན་པར་
བཟུང་སྟེ་དགའ་བའི་གར་བྲེད་དོ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བཅེའི་གཏེར། །ས་
གསུམ་སྟེ་རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་གཟུགས་ཅན་བཞིན་གྱུར་
པ། །འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོས་ཏྲག་ཏུ་སྟོང་གྱུར་ཅིག །ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱེད་སྟེ་རི་
བོང་ཅན། །ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་གསལ་མཛེས་མའི་ལང་ཆོ་ལས། །གསལ་བར་ཤར་ཆོ་
སྐལ་བཟང་ཀུ་མུད་ཆོགས། །མཛེས་སྤྱད་ཟེ་འབྲུའི་སོ་འཕྲེང་བཞད་པ་དང་། །མཉམ་དུ་
ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་བྱ་མའི་ལུས། །སྟོད་གཡོགས་གོས་དཀར་གཡོ་བའི་མཛེས་སྤྱད་
འཛིན། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་ས་ཆེན་མ་ལུས་པ། །སྟོང་གོས་གོམ་པ་གཅིག་གིས་རབ་
འགོངས་ཏེ། །ཀུན་མཁུན་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ས་འཛིན་མཁས་པ། །གང་ཁྱེད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
གདུང་འཆོབ་ལགས། །མང་ཐོས་ལུང་རིགས་སྤྱོད་པའི་བྱ་མཆོག་ཅས། །ཆེན་པོར་མངོན་
སྟོན་གྲེ་བ་ཐག་བརྒྱ་ཡི། །སྟོང་བས་པའི་སྟོས་བྱམ་མ་ལུས་བྲལ་མཛད་པ། །འཛིགས་
མེད་གདོང་ལྗེའི་དབང་པོ་ཁྱེད་ཉིད་ལགས། །བསྐྱུལ་གསུམ་ནོར་བུའི་འོད་ཕྲེང་གཡོ་བ་
ཅན། །དུར་སྤྲིག་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་ཅོད་པན་ལ། །ཞབས་སྟེས་གསལ་བར་འགོད་(ཧབ) བའི་
རོལ་ཅེད་མཁན། །ཀུན་མཁུན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཉིད་ལགས། །དག་ལོགས་ཀུ་མུད་ཐུམ་
པར་མི་བྲེད་ཅིང་། །མདོ་སྤྱད་གཞུང་ལུགས་པད་ཆལ་སྟོང་འཕྲེད་པའི། །ལུང་རིགས་འོད་
གྱིས་ས་གསུམ་སྤྱང་བྲེད་པ། །ཀུན་མཁུན་ཉིན་མའི་དབང་སྤྱད་ཁྱེད་ཤར་ཆོ། །སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་

གཞན་དག་ཁྱོད་བྱང་ན། །དམན་པའི་རྒྱ་སྐར་འཕྲུང་བ་ལྟ་བུར་སྤྱོད། །སྙན་གྲགས་མ་ལ་ཡ་
ཡི་ངེ་བཞེན་གྱིས། །ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མའི་ངེ་འཛིན་སེམ་པའི་དཔལ། །ལེགས་བཤད་ག་བྱར་
འབྲུལ་བའི་དཔག་བསམ་ཁྱོད། །ཉོན་མོངས་ཆ་བའི་སྟོག་ལེན་གཤེན་རྩེ་ལགས། །ཐབས་
ཤེས་གཤོག་རྒྱབས་གཡོ་བའི་རྒྱུ་ཤུགས་གྱིས། །མཐའ་གཉིས་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟང་
ཞིང་། །བདག་ལྟའི་སྤྱད་བང་ཆོགས་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་པ། །མཁས་མཆོག་གཉིས་སྐྱེས་ཀྱན་
གྱི་དབང་པོ་ལགས། །སྤྱི་ཀ་ན་འཆིའི་བ་རྒྱབས་སྟོང་འབྲུག་པའི། །མི་བཟད་འཁོར་བ་རྒྱ་
སྤོན་འབྱུང་གནས་ལས། །འགྲོ་ཀྱན་ཐབས་མཁས་བྱ་ཡིས་སྟོལ་མཁས་པ། །མཁས་མཆོག་
དེད་དཔོན་ཀྱན་གྱི་དམ་པ་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེའི་པོ་ཉ་བྱེ་བ་ཡིས། །འགྲོ་འདི་ཐར་པའི་
གྲོང་དུ་མིད་བྱར་ཉ། །འཁོར་བའི་གནས་འདི་ངེས་པར་སྟོང་འབྱུང་ཞེས། །རབ་དགྱེས་རྒྱལ་
ནམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱིས་མཁུན་བཙེའི་རྒྱ་སྤྱང་འབྲམ། །ཉིན་
བཞིན་སྤྱད་བྱེད་རོལ་མཆོའི་དབང་པོ་སྟེ། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་བྱ་ཆར་སྟོང་འབེབས་
པའི། །སྟོན་མེད་དབྱར་སྐྱེས་རྒྱ་ཆུ་འཛིན་དབང་པོ་ལགས། །མཛེས་སྤྱག་འོད་འབར་རབ་ཏུ་
བརྩེད་པ་ཡི། །ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་སྤྱི་འཆི་མེད་རི་བོ་འབྲ། །མཆོན་དཔའི་རྒྱན་སྤང་གཡོ་བའི་
མཛེས་སྤྱག་ལ། །རི་དབང་མཆོག་གིས་(༡ན)འགྲན་པར་བྱས་མ་ལགས། །སྙན་ཅིང་ཡིད་
འབབ་ཆོས་ཀྱན་སྟོག་པའི་གསུང་། །ཡན་ལག་བྲུག་ཅུའི་ངེལ་ཆེན་འཁོལ་བ་ན། །མེས་
པོའི་དབྱངས་གྱིས་འགྲན་པར་མ་བཟོད་ནས། །སྤྱི་བཅད་བསམ་གཏན་ངང་དུ་ཞུགས་སམ་
སྟམ། །རབ་ཡངས་ཁྱོད་ཀྱི་མཁུན་པའི་པ་མཐའ་ལ། །འགྲན་འདོད་ནམ་མཁའ་འདི་ཡིས་
འོངས་སམ་སྟམ། །འོན་ཏེ་ལྟ་ཡི་ལམ་ཡངས་སྤྱིངས་སྤྱད་དུ། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁུན་པ་བསམས་
བཞིན་བཞོད་དམ་ཅི། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཐབ་ཡངས་རྒྱ་གཏེར་བཞིན། །སྤྱང་བརྒྱས་བྱངས་ཀྱང་
ཅུང་ཟད་བྱི་བ་མེད། །འགྲོ་ལ་འདོད་དགུ་སྤྱོན་པའི་དཔག་བསམ་སྟེ། །སྤྱི་བ་སྤྱན་ཀྱན་སེལ་
སྟོན་མེད་སྤྱད་བྱེད་ལགས། །གདུལ་བྱའི་སྤྱིང་ཀྱན་འོས་པར་འབབ་པ་ཡི། །ཁྱོད་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་

ཉི་མའི་འོད་དང་འབྲ། །འཆར་རྒྱལ་བྲལ་ཞིང་སྤྲིན་གྱིས་མི་སྤྲིབ་པས། །ཉི་ཁྲའང་དེ་ཡི་དཔེ་རྩ་
འོས་མ་ལགས། །གཞན་གྱི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་དུའང་ཤོང་མིན་པའི། །ཡོན་ཏན་ཕུང་པོའི་ཁུར་ཆེན་
མཐའ་ཡས་པ། །འདེགས་བྱེད་ནོར་འཛིན་བྱ་མོ་མཛེས་སྤྱག་མ། །ད་དུང་ངལ་བ་མེད་པ་ཨེ་
མ་མཆར། །ཕྱོགས་བརྩའི་ཕུན་ཆོག་གསུང་མ་ལུས་གོས་བྱས་ནས། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་
འདུས་པ་ན། །མི་བཟད་སྟོན་ཀུན་འཁོར་བ་འདྲིར་ལུས་པས། །འགྲོ་འདི་རྟག་ཏུ་སྤྱག་བསྐུལ་
གྱུར་མིན་ནས། །ཁྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཆེན་པོར། །རིང་ནས་ཞུགས་པའི་དང་
པའི་གཉིས་འཐུང་འདི། །མཁས་གྲུབ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྲུལ། །དགའ་བར་འཛིན་པའི་
སྒོ་དེ་དོར་བར་གྱུར། །མིང་ཅམ་སྤྱག་མར་གྱུར་པའི་བསྟན་པ་འདི། །རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་ཉིད་
གྱིས་མཛད་པ་ན། །(དཔལ་ཨེ་མ་སྤྱིགས་དུས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས། །ཕྱོགས་གྱི་བྱ་མོས་སྤྲིད་
ཅེའི་བར་དུ་བསྐྱགས། །ཕྱོགས་གྱི་བདག་པོ་ཀུན་གྱི་རལ་པ་ལ། །ཞབས་རྒྱལ་ནོར་བུས་
མཛེས་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། །སྟོན་མེད་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་མ་
ལུས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི། །མགོན་ཁྱོད་སྤྱག་པར་
བསྐྱགས་པའི་བསྐྱེད་བཞེད་ལ། །ངལ་བ་མེད་པའི་དགའ་སྤྱོད་སྤྱར་སྒྲངས་པས། །བྱ་བ་གཞན་
ལ་འབྱུག་པའི་གོ་སྐབས་སྟོགས། །སྐལ་བཟང་ཀུན་དའི་གཉིན་གཅིག་རི་བོང་ཅན། །ཐུབ་
བསྟན་པད་ཆལ་རྒྱས་མཛད་ཉིན་མོའི་མགོན། །འདོད་དགའི་དངོས་གྲུབ་སྤྲིན་མཛད་དཔག་
བསམ་ཤིང་། །བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ལེགས་བཤད་བྱེ་བས་ཁེངས་
ཀྱང་ཁེངས་དང་བྲལ། །གཞན་དོན་ཁུར་གྱིས་ངལ་ཀྱང་ངལ་བ་མེད། །རིང་ནས་འཁོར་བ་
སྤངས་ཀྱང་འཁོར་བར་སྟོད། །དོ་མཆར་ཀུན་གྱི་གཏེར་ཆེན་ཨེ་མ་མཆར། །པད་ཆལ་
དབུས་ན་པད་མ་དཀར་པོ་དང་། །རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་རྒྱ་སྐར་བདག་པོ་བཞིན། །རྒྱལ་
སྐལ་དབུས་ན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད། །འཛིགས་བྲལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ལ་
འདུད། །ལེགས་བཤད་ནོར་འཛིན་སྟེག་མོའི་ཁྱོད་ཀུན་ལ། །ལུང་རིགས་དབུང་གིས་འདོད་

དགྲུང་དབང་སྐྱུར་ཞིང་། །ལུས་མེད་བདག་པོའི་གཡུལ་ངོ་པམ་མཛད་པ། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ས་བཙུང་དབང་ལྷག་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་ཡབ། །དག་དང་མ་དག་འགོ་བ་གྱུན་གྱི་སྐྱབས། །སྐྱ་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱལ་བ་གྱུན་གྱི་གཙོ། །ཁྱབ་བདག་རྩེ་རྩེ་འཆང་དབང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྤྱིང་གི་མེ་ལོང་དབུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ། །(༤ན)ཁྱེད་པོའི་ཕེས་གྱིས་གསལ་བར་གྱིས་པ་བཞིན། །བཀོད་ནས་རྟག་ཏུ་གྲུས་པས་མཆོད་པའི་མཐུས། །འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་གྱུན། །ཁྱོད་ཞལ་བསྐྱོའི་སྒོ་ལས་ལེགས་འོངས་པ། །སྤྱིང་གི་བུམ་པར་ཅེ་གཅིག་བསྟེན་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་ནད་གྱུན་འཛིན་པར་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་བས། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྤངས་ནས། །བསྟེན་དང་འགོ་བའི་དོན་གྱུན་སྐྱབ་པ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཁྱེད་དང་མཚུངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །སེམས་ཀྱི་གཉིས་འབྲུང་དད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡི། །དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཁྱོད་ཞབས་རྟག་མཆོད་ཅིང་། །སྐྱུར་དུ་རྩེ་རྩེ་འཆང་དབང་ཐོབ་གྱུར་ནས། །འགོ་གྱུན་ཐར་པར་འཁྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །དེ་སྐྱུར་བསྟོད་པའི་དགེ་བ་དཔག་མེད་དང་། །གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་བཟང་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་བཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ། །སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཆོན་བརྩོན་པར་དཀའ་བའི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒོ་བཟང་གཤམ་པའི་དཔལ་ལ། །གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྐྱུས་པ། །སྟེ་རྩེ་ཆའི་སྐྱ་དབངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །རྩེ་ཉིད་ལ་སྤྱིས་ཅམ་ཉིད་ནས་དད་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཁ་བ་རི་པའི་སྟེན་དག་མཁུ། །རྣམ་དཔྱིད་ཀྱི་མགྲིན་པ་རྩེ་ཟད་མཐོ་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་ལོ་བཅུ་བདུན་ལོན་པའི་ཆོ། །གཙང་རྟ་ནག་གི་སའི་ཆ་(༤བ)གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཨ་མོ་རྟ་རྩེ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབེན་གནས་རྩེ་རྩེ་གདན་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་བཤོ། །

སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ལ་བསྟོད་པ་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་སྐྱ་དབངས་ཞེས་

བྱ་བ། མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟོན་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་
 ལྷགས་ཡངས་བསྟོན་མཆོར། ། ལུང་བསྟན་བྱང་བའི་དར་དེར་འབྲུམ་འཁྲིགས་པས། ། རྩི་ཟའི་
 སང་འགོ་ལྷ་བྱང་ཁྱོད་བསྟན་ན། ། བདག་ལྷས་ཅུང་ཞིག་བསྟོན་ལ་ཅི་ཞིག་བསྟོས། ། འོན་
 གུང་རྟེན་དཀའི་ལུས་འདི་རོ་འཛིན་བཅས། ། སྟོང་པོར་བགྱི་སྟངས་མགོན་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་
 གྱི། ། རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ལས་སྟོབས་པའི་རྩ་ཡབ་ཅེས། ། སྤྱ་མོའི་ཚུ་ཐིགས་སྒྲངས་ཏེ་གར་བགྱིད་
 དོ། ། མཐའ་དབུས་ཀྱན་བལ་ཟབ་ཡངས་ཡིད་བཞིན་མཆོར། ། ལྷ་ཟེར་ཤེང་བས་སྟུག་པའི་
 ལུན་གནག་འཛོམས། ། ས་གསུམ་རིན་ཅེན་གཅིག་གྱུར་གདེངས་ཀ་ཅན། ། དཔལ་ལྷན་སྟུ་ཡི་
 དབང་པོར་བྱུག་བགྱིད་དོ། ། གཉིས་མེད་གསུང་བའི་སྟོན་ལྷན་གཅིག་གིས་གྲང་། ། རྩོངས་
 པའི་གྲོང་བྱེད་སྟུམ་བཅེགས་མཐར་མཛད་པས། ། སྤྲིད་སྟུབ་ལྷ་པའི་མཐའ་ལ་བསྟེགས་
 གྱུར་ཅིང་། ། མདའ་ལྷ་པས་གྲང་ལུས་མེད་གནས་སྟུབས་བསྟེན། ། མཁར་ཉལ་སར་གཤེགས་
 བ་ཏའི་གྲོང་བྱེད་དུ། ། རྟུགས་འཛིན་ལ་འཁྱུ་འཁྱོར་པའི་བང་མཛོད་ཅན། ། རིག་བྱེད་གཏེར་
 གྱུར་གཉིས་སྟུམ་དབང་པོ་ཡི། ། སྤྲས་སུ་ལེགས་པར་འཁྱུངས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ། དེ་ཆེ་
 མཆོན་མཁན་དག་ལ་ལེགས་བསྟན་པས། ། མཆོན་བཟང་མན་རྩ་ར་ཡི་ཤེང་རྒྱས་(༡༠ན)
 གྲང་། ། ཆེ་ཡི་ཆད་ནི་ཞག་བདུན་གཉིས་སྟུམ་དང་། ། དག་སྟོང་བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་གསོལ་བ་
 ན། ། འོ་བདུན་འཆོ་ཞེས་སྟུམ་ལས་པ་མ་ཡིས། ། ཉི་མའི་བྱ་ཡི་མཆེ་བའི་སྤྲུལ་ཏུ་ནི། ། རྟུགས་
 པ་ལྷ་བར་མ་བཟོད་གྲོགས་དང་བཅས། ། སྤྲིངས་ལས་རྒྱ་རེན་དར་གཤེགས་ཁྱོད་བྱུག་
 འཆལ། ། དེར་ནི་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་ཚོར་འོད་ཟེར་དང་། ། རབ་མཛེས་ལུན་འཆམས་སུ་ཤར་
 རྩོད་བཞིན། ། མདའ་བསྟན་ཞབས་སེན་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ནི། ། རྣམ་པ་དང་བཅས་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྟུ་པོར་ལྷུང་། ། དུར་སྟེག་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྟུབས་ཆེ་དཔག་མེད། ། འཆི་བདག་
 འཛོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྟུར། ། དུས་ཀྱི་བེ་ཅོན་རི་མོའི་གནས་བཞོད་དེ། ། འཆི་
 བདག་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ། སྤྲ་གཅན་འཛིན་ལས་དག་སྟོང་དངོས་པོ་

ནི། །ལེགས་བཞེས་དཔལ་ལྷན་སྤྱབ་པའི་མཚན་འཆང་བ། །སྤྱན་འཚམས་སྤྲིན་ཆགས་འཆི་
མེད་རི་བོ་ཡི། །མཛེས་པ་པམ་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དཔལ་སྤྱག་དབྱར་སྤྲེས་
མངལ་ལས་ལེགས་ཐོན་པའི། །མཐའ་མེད་མདོ་དང་རྒྱད་ལྗེའི་ཆུ་སྤང་བདག །རྣམ་དཔྱོད་
དྲུབ་ཐེངས་གཅིག་གིས་ཞལ་གྱི་སྐྱོར། །ལེགས་བྲངས་མཁུན་པའི་གཏེར་གྱར་ཁྱོད་ཕྱག་
འཆའ། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་སེམས་མའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །སྤྱོད་ཀྱི་མཁྱོགས་འགྲོ་
མ་ལུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མི་བསྐྱོད་ཞིང་དུ་ཐིམ་ཆེ་མཁའ་བྱབ་ཏུ། །སྐྱེ་འབྱུང་བ་བའི་རོལ་གར་
འཛིན་ལ་འདུད། །མགོན་ཁྱོད་དབང་བཅུ་བརྟེན་གྱི་གསེར་གྱུར་གྱི། །ཅི་ཡི་བོལ་ལས་
ཆེ་བའི་སྤྱན་རྒྱ་བཞེན། །འདོད་(༡༠བ)དགྲའི་ཆར་བབ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྤེ། །ཐོངས་
པའི་དགྲ་ལས་སྤང་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །ཀུན་དུ་གཏོང་བ་ཡངས་པའི་ཕྱག་བརྒྱའི་ས་
ནས། །རྫོགས་ལྷན་བཞེན་དུ་འགྲོ་ཀུན་ཆེ་མ་མཛད་པས། །སྤྲིངས་པས་སྟོབས་ལྷན་
ས་འོག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། །རྒྱ་བའི་མ་མ་ཀུན་དུ་འདར་བ་སྟོམ། །གདེངས་ཅན་འབྲེན་པས་
རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ། །སྤྱན་བྲངས་ཅོར་བུའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་བཀོད་དེ། །སྐལ་ལྷན་སྟོ་འགྲོའི་
ཆོགས་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅིས་ཆེ་མ་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །རྒྱལ་
བ་ཀུན་ལུས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་དང་། །རྟོ་རྟའི་འཛིན་པ་མང་པོ་ལེགས་བསྐྱམས་ཏེ། །འཛམ་
གླིང་མཆོད་རྟེན་གྱི་བས་མཛེས་བྱས་ཤིང་། །བགྲང་ཡས་མཁས་ལ་ཆོས་སྟོན་མཛད་ཕྱག་
འཆའ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་བྲང་ངེས་ལེགས་བྱེ་ཞིང་། །སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་གྱི་སྤྲེལ་
མཆོག །དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ལ་སོགས་བཀའ་ཀུན་གྱི། །དགོངས་པ་རང་དབང་འགྲེལ་
མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །མདོ་རྒྱད་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། །གསོ་
རིག་ལ་སོགས་སྤྱན་མོང་རིག་གནས་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་མཛད་
ནས། །ས་གསུམ་འགྲོ་འདི་སྤང་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །རྒྱ་འབྱུང་རོལ་པས་སྤྲེལ་མི་སྟན་
དུའང་གཤེགས། །གཞོན་ནུ་བདེ་སྐྱོད་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །བདེ་སོགས་བདག་

པོའི་འཕྱོར་པས་ནམ་ཅེན་ཏེ། །རྩལ་བྲལ་བཀྱར་སྟེས་ཁྱོད་ཞབས་རིང་དུ་མཆོད། །བྲག་
གིས་བཅིངས་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་ལོ་ཆོགས་སུ། །བསྟན་པ་བསྐྱངས་ནས་ཐུགས་རྗེས་སྦྲོང་བ་
ལ། །རང་གི་དབུ་སྟེང་བདེ་(༡༡ན)བ་ཅན་གྱི་ཞིང་། །གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། །ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་འཇའ་ལུས་རྩི་རྩེའི་སྒྱ། །སྦྱོར་བྲལ་འོད་གསལ་དབྱིངས་
དང་རོ་གཅིག་ལ། །ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྡན་གོ་འཕང་མདོན་མཛད་དེ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་
སྐྱབས་གྱུར་ཁྱོད་ཕྱག་འཆོལ། །དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཆུ་ཐིགས་ཙམ་
ཞིག་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བརྒྱ་ཕྲག་དཀར་བ་སྤྱད་ལ་མ་སྟོས་པར། །ཆོ་འདི་
ཉིད་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །མདོ་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀྱན། །མགོན་
པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རི་བཞིན་ལེགས་བཀྲལ་བའི། །དགོངས་དོན་བདེ་ལྷག་ཉིད་དུ་རྟོགས་གྱུར་
ཏེ། །བྱབ་བསྟན་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་དུ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །ཅེས་དཔལ་མགོན་འཕགས་བ་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་ནམ་
ཐར་དང་མཐུན་པར་ཅུང་ཟད་བསྟོད་པ་འདི་ནི་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་དགེ་འདུན་སྟུན་བྱུང་གིས་ཀྱང་ཉེ་བར་བསྐྱལ་ཞིང་། །ཁྱད་
པར་རང་གི་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་བཙན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་བཀ་ཤིས་སྟུན་གྱིས་
བྱབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

དཔལ་ལྡན་ཤ་བ་རི་དབང་ཕྱག་ལ་བསྟོད་པ་ནི། །ན་མོ་བཟླ་ན་རྩ་ལ། །རི་སྟོད་ཆོས་ནམས་
ཀྱན་གྱི་གདོད་མའི་གཤིས། །དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་སྟེན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དངོས། །བྱབ་
པའི་དབང་པོའི་གར་གྱིས་ནམ་རྩལ་བ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྟོར་དང་བས་ཕྱག་བཞུད་དོ། །ཏེ་
ཏེ་ན་ཞེས་བརྒྱ་བྱིན་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི། །མཛེས་པ་ཐུལ་བར་གར་མཁན་རིགས་(༡༡བ)དག་
ཏུ། །འབྱུངས་གྱུར་མཁར་ཉལ་ཆོགས་བཞིན་སྐྱ་གར་གྱིས། །ནམ་རྩལ་མཆོད་སྟུམ་དང་
བཅས་ཁྱོད་ཕྱག་འཆོལ། །སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་སེན་གསར་པའི་སྒྲ་ཆོས་ནི། །མཆོག་གི་དངོས་
བྱུང་ནམ་པ་དང་བཅས་བཞིན། །དབྱེས་པའི་འཇུག་དཀར་འོད་དང་སྟུན་ཅིག་ཏུ། །རལ་པའི་
ནགས་སུ་སྤྱང་གྱུར་ཁྱོད་ཕྱག་འཆོལ། །སྟོ་གྲོས་ཡིད་བཞིན་རིན་ཅེན་ཡིད་བཟང་གི་རི་མོ་

མིག་ལ་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་པ། །དེ་མཐོང་ངོ་མཚར་གྱུར་ལས་འདི་ཅི་ཞེས། །གྲས་ལྡན་
ཞེས་ར་བཅས་གསོལ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །དེ་ཆེ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྐས་འཆི་མེད་བུ། །ཆུ་བུར་མིག་
གི་ཡུལ་མིན་ཞེས་སྐུལ་བས། །ཞལ་བཟང་བདུད་ཅི་འཐུང་བའི་ཐབས་གང་ཞེས། །འདུན་པའི་
དབང་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ལྡ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །དབང་གི་ཆུ་
བོས་སྒྲིན་མཛད་གདམས་རག་གི། །གསེར་གྱི་ཐུར་མས་རབ་རིབ་ཀྱན་བསལ་ཏེ། །འོད་
གསལ་རྒྱལ་བའི་སྐས་གཟིགས་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །དུག་ལྡན་སྐྱ་ཡིས་ངེས་བཅིངས་མདའ་
བསྟུན་གྱི། །དོན་བཟང་དབྱངས་ཀྱིས་མཆོད་ཆེ་མགོན་དེ་ཡིས། །དེ་ཡི་དོན་དེས་སྒྲིག་ཏུ་
གྱུར་པ་ལ། །མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །དེ་ནས་ཉི་རའི་རྒྱང་འཐུང་
ཐོང་བ་ཅན། །དཔལ་གྱི་ས་འཛིན་དོགས་སུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །ཤལ་བ་རི་ཡི་ཆས་བཟུང་
སྐལ་བཟང་ཀྱན། །རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་ཕྱག་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །ཐབས་ཤེས་གཞུ་
ལས་སྙིང་པོའི་དོན་གྱི་མདའ། །གཟུང་འཛིན་རི་དྲགས་ཀྱན་གྱི་སྒྲིག་འཕྲོག་པ། །འཕོང་
སྒྲིན་ཁྱོད་ཀྱིས་(༡༢ན)མདའ་ལྡ་པ་བཅོམ་པས། །སྲིད་སྐྱབ་ལྡ་པའི་མཐའ་ལ་བོས་པར་
གྱུར། །འཇའ་ལུས་རྩོམ་སྐྱ་བརྟེན་བདེ་ཆེན་གྱི། །གནས་ལ་འདོད་དགྱུར་སྦྱོང་ཁྱང་
ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །བགྱང་ཡས་སྐུལ་བའི་གར་གྱིས་རྣམ་ཐོལ་བ། །ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཞབས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལས། །ཁུང་བདེ་བསྟོད་འདིས་ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་དུ། །ཞབས་སེན་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་མི་འབྲལ་ཞིང་། །དོམས་མེད་གསུང་གི་བདུད་
ཅི་འཐུང་བར་ཤོག། །བཅེ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་དགྲེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་ནས། །ཁུང་བདེ་ཅམ་
གྱི་དཀའ་བ་མེད་པར་ཡང་། །བདེ་ཆེན་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་མཐར་སོན་ནས། །ཟུང་འཇུག་གོ་
འཕང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་བདུད་ཐུང་དགྲ་རྣམས་གྱི། །བར་
དུ་གཙོད་པས་རྣམ་ཡང་མི་བརྗེ་བར། །བསྟུན་དང་སེམས་ཅན་དོན་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ། །གྲུབ་
པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །ཅེས་དཔལ་རི་ཁྱོད་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་བསྟོད་པ་མདོ་

ཅམ་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ནི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཤྱ་ཀྱ་མགོན་པོས་བསྐྱེད་པ་ལས་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་
གྱིས་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་ཅེས་ཐང་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ། །

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་དཀར་བའི་གྲགས་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་བསྟོད་
པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་བསྒྲ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་
བསྟོར་བྱག་འཆལ་ལོ། །མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་ཐུགས་མངའ་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ལྷག་པའི་(༡༣བ)ལྷ་
ཡིས་རྗེས་བཟུང་བྱུང་བའི་གཙོ། །ཅེ་གཅིག་བྱུང་བའི་དགའ་ཆལ་ལས་འོངས་པ། །བསྟོད་
ཆོག་པད་དཀར་ཚུན་པོས་མཆོད་པར་བཞུ། །སྟོ་ཕྱོགས་ནོར་འཛོན་དགའ་མའི་མངལ་བཟང་
པོར། །ས་སྟོང་དགེ་བའི་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་སྟོད་
ཚུལ་ཀྱི། །དྲི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོད་ཆལ་གསལ་བར་འགོངས། །རིང་པོར་མ་ཐོགས་བྱུང་
པའི་མན་ངག་གི། །སྤྲིངས་ཡིག་བདུད་ཅིའི་མཆོམས་སྟོར་མ་ཉམས་པས། །འཇམ་དབྱངས་
གཞོན་ནུའི་ཞལ་བཟང་མཛོན་དགའ་བ། །དེ་ཡི་འབྲེན་བྱེད་ལམ་དུ་མཛོན་སུམ་བྱུར། །དགེ་
བའི་ཡ་ལད་བགོས་པའི་དཔའ་བོ་ནི། །དུས་ཀྱི་ལྷ་པའི་མཐའ་ལ་བསྟེན་པ་ན། །དེ་ཡི་དྲིན་
གྱིས་འཆོ་བ་འབྱུང་པའི་ཡུམ། །དབྱང་པའི་ཀ་བས་འདེགས་སྦྱང་ཆས་པར་བྱུར། །གཟེ་
འབར་གདོང་ལྷའི་ཁྲི་ལ་གཞོན་ནུའི་གཟུགས། །ལི་ཁྲིའི་ལྷག་ཐུན་མཛེས་པའི་སྒྲོས་གར་
བཞིན། །གསལ་བར་མཐོང་ཆེ་དེ་ཡིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ། །སྐྱེལ་གདུག་ཆགས་པའི་ཆང་
ཆོང་བཞིན་དུ་དགོངས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་རེ་རྒྱར། །དགེ་བའི་ལྷ་ལས་མཆོག་དུལ་
དུར་སྤྲིག་གི། །རྒྱལ་མཆོན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་ལ། །ཆགས་བྲལ་མཆོན་པའི་སྦྱང་
དུ་གསལ་བར་བཞེས། །ཕྱི་རོལ་གཡེང་བའི་དགྲ་སྟེ་མ་ལུས་པ། །དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་
དབྱང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །པམ་པར་མཛད་ཆེ་མདའ་ལྷའི་སྒྲོ་ལྷན་ཡང་། །སྟོབས་ལྷན་བཞིན་
དུ་ལྷ་ངན་ས་འོག་ཞུགས། །འཇམ་དབྱངས་གསུང་གི་རྟག་ཏུ་བཙུད་ལྷན་ཞིང་། །བདེ་ཆེན་
གནས་ལས་མི་གཡོ་དོ་རྗེའི་ཐུགས། །ཉེན་བཞིན་(༡༣ན)མཁས་པའི་བྱ་བས་དུས་མདའ་

ཡང་། །ཕྱི་རོལ་ཚུལ་ལ་བྱ་སྤྱ་ཀྱ་ཞེས་གྲགས། །མངོན་པར་ཤེས་པའི་ལྷ་བྱེད་དང་བྲལ་
བས། །འདི་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ལས་ཉམས་སོ་ཞེས། །རབ་སྦྱང་མཐོན་པོའི་ཁྲི་ལ་མགོན་པོ་
ཁྱོད། །ཞུས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དམ་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ། །རི་དབང་ལྷ་བྱར་མཐོ་བའི་སྟོབས་
པ་དང་། །མཁའ་ལྷར་པ་མཐའ་བྲལ་བའི་མཁུན་པ་ཡིས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྟོན་མེད་གཞིའི་
དབྱངས། །སྟོགས་ཀྱི་བྱ་མའི་ན་བར་གསལ་བར་བསྐྱགས། །ཉིད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཚུལ་
ལ་འགྲན་པ་བཞིན། །རེ་མཐོ་རེ་མཐོར་རྩུ་འབྲལ་གཤོག་རྒྱབས་ཀྱིས། །འཆི་མེད་ལམ་དུ་
གཤེགས་ཆེ་ཀུན་གྱི་ཡིད། །དད་དང་མིག་མཚོར་མཆི་མའི་རྒྱ་ཐིགས་གཤོས། །གཞན་ཡང་
བགྲང་ཡས་ཆེ་འབྲལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས། །འཐབ་ཅོད་ལྷ་བ་ངན་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། །ཤོངས་
ནམས་གཏོང་བའི་ཕྱག་གིས་དབྱགས་བྱུང་ཞིང་། །དེགས་ལྷན་དེགས་པའི་རི་བོ་བསྐྱེལ་བར་
མཛད། །འབྲམ་ཕྱག་ས་ཡི་བདག་པོ་གཟེ་འོད་ཅན། །ལོག་ལྷའི་འདྲན་བྱེད་སྟེག་ལ་དུས་
མཐའི་མེ། །བྱབ་པའི་མཚོན་གྱིས་ལྷ་མིན་སྟོག་འཕྲོག་པའི། །དབང་པོའི་ལག་ཉལ་ལ་ཡང་
ལན་བརྒྱར་འགོངས། །བྱེད་པར་འཁྲོག་ལྷན་པེར་གྱིས་གོ་འབྲེད་ངོས། །ཕྱགས་བདག་གཞལ་
མེད་མཚོན་གྱིས་བཀྲ་བ་ན། །འཕོར་བྱེད་དེ་ཡི་བཞོན་པས་མཐར་བདས་ཏེ། །ཐུབ་བསྟན་
ཉི་མ་སྦྱང་ལྷར་གསལ་བར་མཛད། །དེ་ལྷར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། །ཆ་ཅམ་བསྟོད་
ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེས། །ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་(༡༣བ) སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་
སྤྱི་ཀུན་གྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་བྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷ་ལ་ནམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་བསྐྱེད་དཀར་
པོའི་རྒྱན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་མཚོག་སྟོ་གོས་རྒྱལ་ཁྲིམས་པས་བསྐྱེལ་བའི་ངོར་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོན་ངག་མཁན་བཙུན་
པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་རྒྱལ་མཚོན་མཐོན་པོའི་དཔེན་གནས་དམ་པར་ཉི་བར་སྦྱར་བའོ། །

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བསྟོད་པ་ནི། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འདིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཆོས་
ཀྱི་སྟོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི། །སེང་གའི་ངར་རོ་སྟོག་ལ་རྒྱ་བྲལ་བ། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གྲུབ་པའི་གནས་མཚོག་དཔལ་ལྷན་ཤུག་ལའི། །རིགས་

ལྷན་རིགས་ཀྱི་གཙོ་རྒྱུ་རྒྱགས་པ་ནི། །དགེ་ལེགས་དཔལ་ཞེས་སྟེང་མཁས་ནམས་
ཀྱི། །གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་སྦྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོགས་འདིར་མཁས་སྒྲུ་མ་རི་དྲགས་མ་
ལུས་པ། །སྟོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ང་རོ་མི་བཟད་པས། །ཆེས་ཆེར་སྒྲག་མཛད་སྦྱ་བའི་གཙུག་
རྒྱན་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་རྒྱགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས། །སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས། །སྒྲལ་ལྷན་འགོ་ལ་དངོས་སུ་
འདོམས་མཛད་པ། །དོ་རྩེ་འཆང་དབང་སྟོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་ཆེན་ཆོས་སྦྱའི་
ངང་དུ་རྟག་བཞུགས་ཀྱང་། །སྦྱ་སྦྱབ་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། །ཨ་མྱ་ལ་སོགས་
མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ཚུལ། །འཛིན་མཛད་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་
བ་ཀྱན་དངོས་རྩེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པའི། །སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལེགས་ལྷན་མཛད་དགེ་ལེགས་
དཔལ། །ཅུང་ཟད་བསྟོད་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དེས། །འགོ་ཀྱན་ཐེག་མཆོག་མགོན་
དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །སྟོགས་འདིར་ཡབ་སྤྲས་སྒྲ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། །ཉིན་མོའི་དབང་སྦྱག་
འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་བས། །ལོག་སྦྱ་སྦྱན་པའི་ཆོག་ས་ཀྱན་བྱངས་བྱང་སྟེ། །པན་བདེའི་འདབ་
བརྒྱ་རྟག་དུ་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་བཙུན་ས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་
ཞིག་གིས་བསྒྲུལ་བའི་དོར་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཅེས་ཐང་དུ་སྦྱས་པའོ། །

ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ས་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་
ལ་བསྟོད་པ་མཁས་པ་དབྱེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ། མགོན་པོ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་སྦྱག་འཆལ་ལོ། །ཁམས་གསུམ་དབང་སྦྱག་གྱེ་བའི་རལ་པ་ལ། །གང་གི་
ཞབས་ཀྱི་ཚུ་སྦྱེས་ངལ་གསོ་བ། །སྦྱབ་བསྟན་སྤྱིང་བཞིའི་བདག་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ། །ཐེག་
མཆོག་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་སྟོད་ལ་འདུད། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཡངས་
པ་ལས། །འཁྱགས་བྲག་བཙེ་བའི་རྟ་ལྡང་གིས་བྱངས་ཏེ། །སྦྱབ་བསྟན་ཤར་རིའི་ཆེ་མོར་ངལ་
གསོ་བ། །སྟོན་མཛད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་སྟོད་ལ་འདུད། །སྟོན་བསགས་ཆོག་ས་གཉིས་ཚུ་

ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། །ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་སྟོང་གི་བྱ་བ་ཅན། །སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་
ཀྱ་མུང་བཞད་པའི་དབལ། །བཤེས་གཉིན་རྒྱ་སྐར་བདག་པོ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག །ཐུབ་དབང་
བསྟན་པའི་རིན་ཅེན་ཁུར་ཆེན་གྱིས། །སྟོ་གྲོས་ཐག་པའི་བརྟན་པ་སྟོགས་གྱུར་གྱང་། །ངལ་
གསོ་(༡༩བ)མེད་པར་གཞན་པན་གོམ་པ་ནི། །རིངས་པར་འགོད་པའི་རོལ་ཅིད་ཅན་དེར་
འདུད། །གཞུང་ལུགས་བྱེ་བའི་རལ་པའི་ཁུར་འཆང་བ། །ཁྱོད་ཉིད་མི་བཟད་རིགས་པའི་སྟེར་
འཕྲེང་གིས། །པས་ཆོལ་སྒྲུང་པོ་དེགས་པ་སྟོང་གི་སྟོག །ཅིག་ཅར་འཕྲོག་བྱེད་གདོང་ལྗེའི་
དབང་པོ་རྒྱལ། །ཁོར་ལུག་རི་བོའི་ཁོངས་འདྲིར་འོང་མིན་པའི། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རིན་ཅེན་གྱི། །ཁུར་ཆེན་མི་བཟད་ཤིན་ཏུ་ཆེས་སྟེ་བས། །གསེར་ལྗན་དགའ་མ་ངལ་བའི་
དཀར་ཐུབ་བསྟན། །མཐུ་སྟོབས་དབྱང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལྗན་པས། །མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་
གཡུལ་ངོ་པམ་བྱས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ས་ཆེན་ལེགས་སྟོང་བ། །འཛིགས་མེད་
སྟོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཕྱིན་བྱུག་རབ་དཀར་མཆེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །ཉོན་
མོངས་འདས་བྱའི་ཆལ་ཀྱན་འཛོམས་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་པན་ཁུར་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་ངལ་
བ། །མཁས་མཆོག་གཉིས་འཐུང་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་
དགའ་སྟོན་གྱིས། །ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་སྟོགས་པའི་བྱང་བ་དང་། །གང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟགས་
བྱེད་མགྱོན་པའི་སྟེ། །སྟོགས་ཀྱན་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་སྟོ་བར་བྱེད། །དཔལ་ལྗན་མཁས་པའི་
པོ་ཉ་བྱེ་བ་ཡིས། །གང་གི་གྲགས་པའི་མེ་ཉོག་སྟེང་བ་དག །ཉོན་བཞིན་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་མའི་
མགྱོན་པ་ལ། །རྣམ་པར་བཀོད་པའི་མཛེས་སྟུག་ཅི་ཡང་འཛིན། །དངོས་གྲུབ་རིན་ཅེན་བྱེ་
བས་གང་གྱུར་པའི། །རྟོ་རྟེ་འཆང་དབང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཉེར་ཆེར། །ལུང་རིགས་སྐྱ་བ་
འཛིན་པས་དབང་སྐྱར་བ། །མཁས་པའི་དེད་དཔོན་དབང་པོ་(༡༥ན)ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཆོགས་
གཉིས་རྣམ་དག་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཡངས་ལས། །དོན་གཉིས་ལྟན་གྲུབ་འདོད་དགའི་དཔག་
བསམ་ཆེ། །སྐྱ་གཉིས་འབྲས་བྱའི་སྟེ་མས་གཡུར་བ་བ། །ལེགས་འཁྲུངས་འགོ་བའི་ཉེར་

འཆོ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཅེ་ནུས་པ་ཀུན། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
ནས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འཛིན་པ། །སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་གཉེན་ཅིག་ཁྱོད་ཞབས་ལ། །རྟག་ཏུ་
གྲུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་དགེ་བས་བདག་ཅག་ནུས། །ཐེག་
མཆོག་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཆོག་དོན་
ལ། །མཁས་པའི་མཁས་པར་འགྱུར་བར་བྱེན་གྱིས་སྒྲོམས། །ཆོ་འདིའི་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་
མཐོག་ཚུང་ཞིང་། །ལྷུང་དུ་འཆི་དང་སྟེ་བའི་ངང་ཚུལ་དག །རི་བཞིན་ཤེས་ནས་རི་ལྟར་
ཐོས་པའི་དོན། །ཅེ་གཅིག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེན་གྱིས་སྒྲོམས། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་
ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་མི་ངལ་ཞིང་། །རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་
པས་ཉིན་མཆོན་དུས་ཀུན་དུ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྦྱབ་པར་བྱེན་གྱིས་སྒྲོམས། །ཅེས་
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་བ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ལ་བསྟོད་པ་མཁས་
བ་དགེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟེ་སྟོད་འཛིན་བ་སྟོམ་བཙུན་བུམས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོར། །གངས་རིའི་ཁྱོད་གྱིས་སྟན་དངགས་མཁན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་གཙང་བཟ། (༡༤བ)
ཤིས་ལྷན་པོའི་ཆོས་བྲུ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བཤོ། །

དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ལ་བསྟོད་པ། །རི་བཙུན་དམ་པ་དེའི་ཞབས་
ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལས། །བཅེ་བའི་རྟ་
ལྷང་ལྷགས་གྱིས་བྲངས་པ་ཡི། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་མཁུན་བཅེའི་ཆ་ཟེར་ཅན། །གདུལ་བྱ་
བསྐྱོའི་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་དགའ་བདེ་ལེགས་པའི་དཔལ། །སྟོལ་
མཛད་ཐུབ་བསྟན་རིན་ཅེན་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་
མགོན། །བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་བསགས་དགེ་ཆོགས་
རྒྱ་གཉེར་ཆེ་ལས་འོངས། །གངས་ཅན་བྱབ་འཇུག་ལམ་ལས་མདོན་པར་འཕགས། །དེགས་
ལྷན་རལ་པའི་དོས་ལ་ཞབས་རུལ་གྱི། །འོད་དཀར་འབྲེང་བ་འགོད་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །གང་གི་བཀའ་ཡི་སྤྲིངས་ཡིག་ཕྱོགས་ཀྱན་གྱི། །མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོར་
ངལ་གསོ་བ། །ཁྱོད་གྱི་གྲགས་པའི་པོ་ཉམས་ཁོར་ཡུག་གི། །ཁོངས་ཀྱན་རྣམ་པར་འགོངས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩ་བར་རབ་བརྟན་ཅིང་། །མཁྱེན་རབ་ཡལ་ག་
ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་བཟ། །སྐྱ་གསུམ་འབྲས་བུའི་སྟེ་མས་གཡུར་བ་བ། །གདུལ་བུའི་རེ་འདོད་
སྐོང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་དག་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡི་བང་རིམ་ཅན། །རིམ་གཉིས་ཉི་ཁྲིའི་
སྐར་གས་རྣམ་པར་བཅིངས། །རིག་འཛིན་གསེར་རིའི་དབུས་ན་མཛོན་མཐོ་བ། །དོ་རྩེ་འཛིན་
པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་གཞན་མ་ལུས་པ། །མགོན་
པོ་ཁྱོད་གྱི་ཞབས་(༡༩ན)པད་གྲུས་བསྟེན་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉམས་སྲ་བྲངས་པ་
ལས། །དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྐྱུར་ཅིག །ཅེས་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའི་མཆོན་ཅན་གྱི་ཞལ་སྡེ་
ནས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། །སྟེ་སྟོད་འཛོན་པ་སྟེ་སྟེ་མེད་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོར། །རྩེ་ཉིད་གྱི་ཞབས་
རྒྱལ་སྤྱི་བོར་ལེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་སྟོ་བ་སྐྱུར་ལེན་པའི་སྟོ་ནས་ཐའི་གལ་དུ་སྐྱུར་བའོ། །

སྐྱ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་བྲུག་འཆོལ་ལོ། །མི་དམན་ཀུན་དགའི་འོད་ཆོགས་ག་བྱར་
གྱིས། །ཆེས་དཀར་བདེ་ལེགས་རང་བཞིན་གཞལ་མེད་ཁང་། །རིན་ཅན་རྒྱལ་མཆོན་
གཞན་བཞིན་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི། །དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་འཕྲོག་བྱེད་ལ་འཁུ་བཞིན། །དམར་
སེར་ཐུན་འཆོམས་སྒྲ་གོས་བྲ་བ་ཅན། །བག་ཡོད་བདུད་ཅིའི་འོད་གྱི་ཆུ་ཆོས་ནི། །ཆུ་ལྡན་
གསར་པའི་ཁེངས་པ་ཉམས་བྲས་ཤིང་། །བྲང་སྟོང་ཆོགས་རྣམས་ནགས་མཐར་བྲོས་སམ་
སྟམ། །བགྲང་ཡས་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི། །བདུད་ཅི་ཁྱོད་ཐུགས་ཤེལ་
བྲུམ་ལ་བརྟེན་པ། །རྒྱ་ཤར་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་འགྱུར་པའི་བརྒྱབས། །མན་རྩ་རྩེ་དབུ་བ་
བཅེགས་པ་བཞིན། །དད་པའི་ཉི་འོད་གྱིས་བཅུས་བཅུ་སྟེག་གི། །ཀུན་ལ་ཐལ་མོ་མཛེས་ལྡན་
རང་བྱུང་ནི། །ཅོད་པན་ས་ལ་སྐྱུང་ཆེ་ནོར་ལྡན་མའི། །ཁེངས་ལྡན་ཆོགས་ལ་འབྲུ་བས་དགོད་
པ་བཞིན། །བརྒྱ་སྟེག་མཁྱེན་བཅེའི་ཆོན་བརྒྱས་འབྱུང་པོའི་ཡུམ། །དུ་གྲུ་ལ་ཡིས་ཁེབས་

པའི་སྐལ་བཟང་ནི། །རྫོགས་ལྡན་གསར་དུ་འོངས་འདི་ཡ་མཚན་ཞེས། །སྟོགས་བཅུད་
རྒྱལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་(༡༩བ)ཁོང་བཞད་མཛད། །པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་དགོད་པའི་ཡན་
ལག་ཅན། །སྒྲོས་གར་གྲུར་གྲུམ་ཐོལ་ལ་བཏེན་པ་ན། །འདི་ཡིས་སྤྱབ་པོའི་གདན་ཁྱི་སྟོགས་
སྣམ་ནས། །མ་པམ་སྤག་དོག་དབྱང་ཐག་འཛིན་ལགས་གང་། །པན་དང་བདེ་བའི་ཆུ་གཏེར་
ཉལ་འགོའི་ཆོགས། །གང་ན་དོག་པ་མེད་པར་ངལ་གསོ་བ། །སྟོན་མེད་རི་བྱི་འདི་ཡིས་སྦྱིན་
མའི་བྱ། །སྲིད་ཉོན་ཟུང་འདི་ཅི་སྟེ་ཞུམ་མི་བགྱིད། །མགོན་ཁྱོད་ཞབས་སེན་བརྒྱ་རྩ་མ་
ཀའི། །ལན་ཆར་གཡོ་བ་སྟོས་ལྡན་དཔྱིད་གྱི་ནི། །དཔལ་མོ་གསར་དུ་འོངས་པའི་འཛོ་སྟེག་
གིས། །འདབ་བརྒྱ་དགོད་པའི་ཞིང་ལ་ཅེ་འདྲི་བཞིན། །ལྷ་པའི་ཐོལ་ལ་ཉེར་བཏེན་སྟུ་མ་
ཡིས། །སྲིད་འདིའི་ངང་ཚུལ་འགོ་ལ་འདོམས་པ་ན། །བདེ་སོགས་སྒྲ་གོས་བྱ་བ་དང་འགོགས་
པའི། །འཆི་མེད་འདབ་བརྒྱའི་སྤང་བས་ཆུ་མཐོངས་འགོག། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་གཟི་
འབར་ཉི་མའི་གཉེན། །ལེགས་དབྱུང་འབྲས་བྱ་འགོ་ལ་ངོམ་པ་བཞིན། །མི་བཟད་རྒྱན་གྱི་
འཁོར་ལོས་དུས་མཐའི་བར། །རྣམ་རོལ་ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོར་གྲུས་ཕྱག་འཆའ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་
མ་མཚན་གི་ཡོན་ཏན་ཆོགས། །སྤེབ་ལེགས་ངག་གི་སྲད་བྱར་བརྒྱས་པ་ལས། །རྣམ་དཀར་
སྒྲ་འོད་དང་མཚུངས་ཀྱན་ཁྲབ་ངོས། །གང་བས་འགོ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་
འཕགས་པ་འཛིག་ཏེན་དབང་ཕྱག་གི་རྣམ་འབྲུལ། དོན་གྱི་སྒྲ་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་བདེ་
ལེགས་རིན་ཅེན་རྒྱན་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྟུ་ནས་ལ་བསྟོན་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཆ་མལ་ནས་དཔོན་པོ་
ཨ་འཛམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་ནས་(༡༩ན)སྟོན་དངགས་མཁན་གྱི་ཅོད་པན་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་ཉི་བར་
སྤར་བའོ། །

ན་མོ་ལྷ་རྩ་མཆོད་ཀྱི་ཡེ། ས་བཅུད་དབང་ཕྱག་རྒྱས་སྤེལ་པད་དཀར་ཅན། །སྟོགས་རྗེའི་
དབང་གིས་བཞེས་གཉེན་ཚུལ་བཟུང་ནས། །འགོ་རྣམས་ཐར་པར་འབྲིད་མཛད་དགོ་བའི་
བཞེས། །བཀའ་ངོན་མཉམ་མེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཀྱན་ལ་དགའ་བདེའི་དཔལ་

རབ་སྐྱེད་མཛད་ཅིང་། །ལེགས་བཤད་རིན་ཅེན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་དཔལ། །བཟང་
པོའི་མཛད་པས་སྐྱབ་བསྟན་གསལ་མཛད་པ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །འབྲུམ་སྤྲལ་འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་ཀུན་ལ་མཁས། །རྣམ་དག་བསྐྱབ་པ་མིག་
འབྲས་ལྟ་བུར་གཟེགས། །ཉིས་ལྷུང་བྲི་མས་མ་གོས་འདུལ་བ་འཛིན། །བྲང་སྲོང་བྲུང་སྤྲིག་
འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲལ་བསྐལ་བྱེ་བས་མནར་བའི་འགོ་བ་འདི། །བྱ་གཅིག་
ལྟ་བུར་དགོངས་པའི་སྤྲལ་མེ་ཡིས། །དེས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འཁྱེད་མཛད་
པ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དོ་མེ་འཆང་དབང་གཞུང་
ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །འབྱེད་མཁས་མཁྱེན་པའི་འོད་སྟོང་བ་ཅན། །སྐྱ་བཞིའི་དགྲུལ་
འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཉིན་མོར་བྱེད། །བྱབ་བདག་དོ་མེ་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐབས་
ཤེས་གཤོག་རྒྱབས་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱིས། །མཐའ་གཉིས་གཡངས་སར་ནམ་ཡང་
མི་ལྷུང་ཞིང་། །བདག་ལྟའི་སྐྱ་དབང་ཆོགས་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་པ། །མཁས་མཆོག་མཁའ་
འགྲོའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁོར་འཛིན་(༡༧)བསྐྱེག་མོའི་ཁྱོན་འདིར་མགོན་
ཁྱོད་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་རྩ་དབྱངས་འབྲུམ་སྤྲལ་བསྐྱགས་བྱུར་པས། །དེ་ཆེ་ཀུན་ཀྱིས་སྐྱབ་
དབང་གཉིས་པ་ཞེས། །བསྐྱགས་པ་དོན་དང་ལྡན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
གདུང་འཆོབ་སྒོ་བཟང་ཞེས། །གྲགས་པའི་རྩ་ཆེན་འབྲུམ་སྤྲལ་བའི་དཔལ། །ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་གང་དེའི་རྒྱལ་སྤྲིད་ལ། །དབང་སྐྱུར་གྲུབ་པའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་
སྤྲལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་གསལ་ལང་ཆོ་ལ། །ཏྲག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་ཅེ་དགའ་མི་གཏོང་
ཡང་། །མཐའ་ཡས་སྤྲུལ་པའི་འོད་སྟོང་འབྱེད་མཁས་པ། །སྐལ་བཟང་བསྐྱོའི་གཉིན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །གསེར་ལྡན་མཛེས་པའི་སང་པར་རབ་སྐྱངས་པའི། །འདོད་དགྲའི་
དཔག་བསམ་འབྲས་བཟང་སྟེ་མ་ཡི། །གཡུར་བ་ལྷེས་པ་འཆི་མེད་བདུད་ཅི་ཡི། །དངོས་
གྲུབ་མཆོག་སྐྱེན་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་ཕྱོགས་ལེགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་འབྲུང་

གནས་མཆོག་། ཐེག་མཆོག་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་མཉེས་ནས། ཁྱོད་ཞལ་བསྐྱེད་སྒོ་
ལས་ལེགས་འོངས་པ། །བདུད་ཅིའི་བཅུད་བཟང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པའི་མཐུས། །སྤྱི་བ་གཉིས་
ནད་རྣམས་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཏེ། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་ཆོ། །མི་
བཟད་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་འབྱམས་པ་རྣམས། །གོ་འཕང་མཆོག་དེར་འཁྲིད་པར་བྱིན་གྱིས་
ཚོབས། །དག་བ་འདི་ཡིས་ཟླ་བཅུན་སྤྱགས་ཟླའི་གཏེར། ཁྱོད་སྐྱེ་རི་དབང་ལྷ་བྱུར་བརྟན་པ་
དང་། ཁྱོད་གསུང་ལེགས་བཤད་བྱ་ཆར་སྟོང་པར་པས། །བདག་སོགས་མཁའ་ཁྲབ་གདུལ་
བྱའི་དཔལ་གྱུར་ཅིག། །ཅས་ཟླ་བཅུན་དམ་པ་སྤྱགས་ཟླའི་ཆེན་པོ་དང་(༡༩)ལྷན་པ་འཛིན་ཉེན་དབང་སྤྱག་གི་རྣམ་
འབྲུལ་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱང་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཅེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་
པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཟླ་བཅུད་ཀྱི་ཞབས་ཟུང་ཅོད་པན་གྱི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པའི་བཅུན་པ་དག་
འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས། ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་གནས་སྟོང་གི་བྱ་འདབས་ཡོལ་གསེར་ཁང་དུ་སྦྱར་བཤོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་རོ་བོ། དཔལ་ལྷན་
སྒྲ་མ་དམ་པ་མཁའ་གྱུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱ་
ལས་ཆ་ཤས་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས་གྱུབ་གཉིས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཅས་བྱ་
བ། ཟླ་བཅུན་གྱུབ་པའི་དབང་སྤྱག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གྱུས་པས་
བྱག་འཆོལ་ལོ། །རབ་འབྱམས་ཕྱོགས་བཅུའི་རི་སྟེང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །མཛད་བྱང་མཁྱེན་བཅེ་
རུས་པ་མ་ལུས་པ། ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་རོལ་བ། །སྒྲ་མེད་དམ་
པའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལེགས་བཤད་འདོད་དགའི་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་
ལོར། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་རེ་སྟོང་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ལུང་རིགས་རྒྱབས་འབྲེང་གཡོ་
བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆོ། །མཁའ་གྱུབ་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་བསྐྱགས་རྣམ་དཀར་
ལེགས་སྤྱད་སྒྲ་མེད་པས། །མཁའ་དང་གྱུབ་པའི་འབྱུང་གནས་ཏྲ་ནག་ཅས། །བྲགས་
པའི་བ་དན་དཀར་བར་བསམས་བཞིན་དུ། །མཐོན་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །གང་སྐྱའི་(༡༩བ)ཟླ་ཤེལ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་ལས། །ཤར་མ་ཐག་ཏུ་དད་དང་
སྒོ་གྲོས་སོགས། །དཔག་དཀའ་ཡོན་ཏན་བདུད་ཅིའི་འོད་དཀར་གྱིས། །འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་
འགོངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འབྱོར་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་ཁྱིམ་གྱི་དཔལ། །སྤྱལ་
གདུག་ཆགས་པའི་ཆང་ཆིང་ལྷར་དགོངས་ནས། །དུར་སྤྲིག་རྒྱལ་མཆན་བཞེས་ཆེ་ཤུག་
སྤྲས། །ཀུན་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་དང་བྱུང་པའི་སྒྲ་མ་མང་བསྟེན་
ནས། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་བཞི་སོགས། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
མ་ལུས་ལ། །སྤྲངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆའི་གསུང་
རབ་མ་ལུས་ལ། །མད་རྒྱུད་སྤྲིང་སྤྲོབས་ཤུགས་དག་བཙོན་འགྲུས་དང་། །རྒྱ་ཆེར་གཏིང་
དཔག་དཀའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། །ཟླ་མེད་མཁས་པར་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཛམ་
སྐྱིང་རྒྱན་གྱུར་འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་རྒྱ་དང་བལ་གྱུར་
པས། །མཁས་པའི་མདུན་སར་འཛིགས་མེད་སེང་གའི་སྤྱ། །ལན་ཅིག་མིན་པར་བསྐྱགས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལེགས་སྤྱར་སྤྱ་དང་མདོན་རྫོད་སྟན་དངགས་དང་། །སྡེབ་སྤྱོར་ལ་
སོགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཆོ་ཆའི། །མཐར་སོན་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་སྤྱ་བ་ཡི། །ཁུ་མཆོག་རྒྱབས་
ཆེན་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁུད་པར་དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རྒྱུད་དོན་
འགྲེལ་ལ་རིགས་ལྷན་གྲགས་པ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་རྒྱ་བལ་བ། །མཚུངས་
མེད་དམ་པའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔལ་ལྷན་འདུས་(༡༩ན)པའི་ཙ་བཤད་རྒྱུད་
ཀུན་དང་། །ཟབ་མོ་མཐའ་བལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོའི་ལས། །རི་བཞིན་འབྱེད་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་
སྤྲས་དང་། །དབྱེར་མེད་རྒྱ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་མཆོའི་
མཐར་སོན་ནས། །ཆོས་བརྒྱད་སྟོན་པའི་རོལ་ཅེད་རྒྱང་བསྐངས་ཏེ། །ཅེ་གཅིག་སྤྱབ་པའི་
རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་ལ། །ས་སྤྲིང་འགན་རྒྱ་བལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་བལ་ཚུལ་
ཁྱིམས་རྣམ་དག་གསེར་གྱི་གཞིར། །ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཡིད་བཞིན་མཆོར། །སྤངས་

རྟོགས་བར་རིམ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཅན། །བྱུ་མཆོག་ལྟན་པོའི་དབང་པོར་གསོལ་བ་
འདེབས། །སྤྲུག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་སྤིང་པའི་གནས། །དཔྱལ་མེ་བཟོད་དཀའི་
འབྲུལ་འཁོར་ལྟར་གཟིགས་ནས། །སྟོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བཅས་མཆོམས་མཐའ་དག་
ལ། །ཉིས་པའི་རིམ་སྤངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་སྟོང་ཟབ་འཛིགས་
བྱང་བར། །ཚུད་པའི་འགྲོ་རྣམས་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྲུལ་ཡིས། །རིངས་པར་བྱང་ཚུབ་མཆོག་
ལ་དགོད་བྱ་ཞེས། །དམ་བཅདེ་ཁུར་ཆེན་བཞེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱིན་དུག་སྟོད་པའི་
བྱ་ཆེན་མ་བཟུང་བར། །ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོ་བཀལ་བར་མི་རྒྱས་ཞེས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱུན་གྱི་
རྒྱབས་ཆེན་སྟོད་པའི་ཁུར། །འཛིན་མཛད་དཔའ་པོ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱི་ནང་
ཆོས་གྱུན་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་ལས། །ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱུ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད། །མེད་
པའི་མཐའ་བྲལ་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་ལས། །རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་(༡༤བ)མེད་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཆོ་གཅིག་ཉིད་ལ་སྦྱ་གསུམ་གོ་འཕང་དུ། །འཛིག་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་པ་གཞན་
མེད་པར། །དགོངས་ནས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་ལ། །ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་དག་སྦྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྤང་ཞེན་ནི། །ཐབས་མཁས་མཆོག་གིས་
རྒྱལ་བའི་སྦྱ་གསུམ་དུ། །ཡིད་ངོར་སྦྱར་བྱེད་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ། །གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་
མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྲིའི་རྒྱ་བ་སྦྱ་གཅན་གྱིས་ཐོས་པས། །ཅར་ལི་ཡི་བྱིན་ཟས་
རི་པོར་ཅན། །བཞུས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་ཕྱོག་ལས། །བཅུ་དྲུག་དགའ་བས་རོལ་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་དབྱིངས་མལ་དུ་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེར། །ལས་ཀྱི་མགྲོགས་
འགྲོ་རྒྱན་བཅད་གཉིད་བྱར་ཅིང་། །ལངས་ཆེ་མཁའ་བྱུང་སྦྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་གར། །རྣམ་རོལ་
འཁོར་ལོའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་དང་སྟོགས་སྦྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་དང་། །ས་
སྟོང་ཆོགས་དང་སྒྲལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས། །མ་ཙོར་མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་ལེགས་བཤད་
ཀྱིས། །ལྷག་པར་ཆོམ་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟབ་ཅིང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བར་

ཆོས་རྣམས་ཀྱང། །དེ་ཞིང་སྤེད་ལ་མངོན་དགེས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ། །སློ་ཆེན་ཀུན་གྱིས་གཏིང་
དཔག་མི་བྱས་པ། །མཁུན་རབ་དབང་ལྷན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱ་རམ་ཤིང་
པའི་མདོ་སྤྲུགས་གསུང་རབ་ཀྱི། །དགོངས་དོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བཙུང་ཁ་པས། །ལེགས་
པར་བཀལ་བའི་སློལ་ཞུགས་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འཕྲེང་བ་སྤྲོན་མེད་སྤེལ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །(༡༠ན)ཞིང་གཞན་གཤེགས་པར་མངོན་དུ་སྤྲོགས་པའི་ཆོ། །དཔག་བསམ་
རྒྱུ་འཕྱང་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་དབྱས། །མཆོན་དཔའི་གཟི་འབར་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་
བའི། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་བྱ་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་དེའི་ཞལ་གྱི་
བདུད་རྩི་འཛུམ་དཀར་ལས། །མཁའ་ཁྲབ་འགྲོ་འདི་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ལ། །བདག་
ཉིད་ཁོ་ནས་ངས་པར་དགོད་དོ་ཞེས། །གསལ་བར་མངོན་སུམ་འདོམས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཤིན་ཏུ་སློག་ཏུ་གྱུར་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་། །ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཞལ་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི། །སློ་བརྒྱ་མངོན་
དུ་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་རོལ་མོ་དགོལ་བའི་སྐད། །འོལ་ཁའི་
གནས་འདིར་བདག་གིས་གསལ་བར་ཐོས། །རྟོག་བཏགས་རྟེན་འབྲེལ་སྤང་བ་མཆར་
ཆེ་ཞེས། །དགེས་བཞིན་འཁོར་ལ་བཀའ་སྩལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་ཁྱོད་ཟུང་
འཇུག་དོ་རྩེའི་སྐྱ་བུ་ཀློང་ཀྱང་། །དབྱང་ལོ་བཅུ་ལྷན་དགུ་དང་གཅིག་འདས་ཆོ། །ཕྱང་པོ་
རྩིང་པའི་ཟ་མ་ཉོག་སྤངས་ནས། །དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ཆོ་
དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ལྷ་ཆོགས་གྱིས། །ལྷ་ཡི་རོལ་མོའི་སྐྱ་བསྐྱག་རིན་ཅན་གྱི། །མེ་ཉོག་ཆར་
པཔ་ནམ་མཁའ་དབང་པའི་གཞུས། །རྟོག་ཏུ་ཁྲབ་པར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཉིད་
ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མ་ལུས་པ། །ངས་པར་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་ཞེས། །སྐྱ་
གདུང་ལྷ་སྐྱ་རིང་བསྐལ་བྱུར་བྱུར་(༡༠བ)ཀྱུར། །གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །མགོན་ཁྱོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །རྒྱ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་

པས་བདག་ཅག་རྣམས། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཁྱོད་དང་མི་འབྲལ་བར། །ཁྱོད་གསུང་བདུད་
ཅིས་འཆོ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །རྟེན་དཀར་འཛིག་པར་སྒྲ་བའི་དལ་འབྱོར་འདི། །ཡིད་
བཞིན་ནོར་ལྟར་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པའི་སྒྲོས། །དོན་མེད་ཆོས་བརྒྱད་བྱ་བས་མི་གཡེལ་
བར། །རྟག་ཏུ་སྟོང་པོ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །འཁོར་བའི་གནས་ཀྱན་མི་འོབས་ལྟར་
མཐོང་ཞིང་། །འགོ་ཀྱན་བྲིན་ཅན་པ་མར་ཤེས་གྱུར་པས། །བཅོས་མིན་བྱམས་དང་སྟོང་རྩེས་
ཡིད་བླངས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འབྱོརས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །རྒྱལ་བའི་
བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མ་ལུས་པ། །གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཤར་ནས་དེ་ཡི་དོན། །ཅེ་
གཅིག་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས། །རང་བཞིན་དོན་གཉིས་འབྱུབ་པར་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་འཁྲལ་མེད་ལྟ་བུ་དང་། །གསང་ཆེན་ལས་གྱི་མཐར་
ཐུག་རིམ་པ་གཉིས། །ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སྐྱུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་ །ཐོབ་ནས་འགོ་
ཀྱན་འབྲེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བས། །སྒྲ་མའི་
ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ཡང་། །དོན་ཆེན་ཤེས་ནས་བསྟོད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱིས། །ཐེག་
མཆོག་བཤེས་དང་འབྲལ་བ་མེད་གྱུར་ཅིག །མགོན་ཁྱོད་ཞབས་སེན་རྣམ་པར་བཀོད་པ་
ཡི། །འཛིན་མའི་ཁྱོད་འདིར་ཉེར་འཆོ་ཀྱན་ཞི་ནས། །ཆོས་དང་སྲིད་གྱི་དཔལ་འབྱོར་རབ་
རྒྱས་ཏེ། །འགོ་ཀྱན་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྟོན་པར་ཤོག །ཅེས་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་(༡༡)དམ་པ་མཁས་
བྱུང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དངོས་གྲུབ་གཉིས་གྱི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ས་སྒྲིང་ཆོས་གྱི་སྐུན་ལྡན་ནོར་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་
ལེགས་པར་བསྐྱེལ་ཞིང་། ཆ་མལ་ནས་ནང་སོ་དག་གི་དོན་གྲུབ་པས་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་རང་གི་དད་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱང་ཞེ། རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་སྐྱུ་བོར་ལེན་པ། ཆོས་སྐྱུ་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་
འོལ་ཁ་སྟག་ཅིའི་པོ་བྱང་དུ་ཉེ་བར་སྐྱར་བཤོ། །

དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་བསྟོད་པ་སྤྱི་ཉིག་གི་སྤང་བ་ཞེས་བྲ་བ། མགོན་པོ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་བྲག་འཛུལ་ལོ། །ཟབ་ཡངས་གསུང་རབ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །མད་བྱུང་
མཁུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས། །འཕྱིན་ལས་བཟང་པོའི་འོད་དཀར་བྲ་བ་ཅན། །དཔལ་
ལྷན་སྒྲ་མ་རབ་གསལ་སྒྲ་བ་རྒྱལ། །འཇམ་དབྱངས་སྤྱགས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་ངོས་ལས་
འོངས། །གསུང་རབ་བསྐྱེད་དགའ་ཚལ་བཞད་པའི་དཔལ། །སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་སྒྲོ་གྲོས་འོད་
སྟོང་ཅན། །འཇམ་སྤྱིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རིག་པའི་
གནས་ཀྱན་ལ། །ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན། །རི་བཞིན་གཟིགས་
པའི་མཁུན་པའི་སྤྱན་ལྷན་བ། །འཇམ་དབྱངས་གཉིས་པ་ཁྱོད་ལ་གྱས་བྲག་འཛུལ། །འདུལ་
བ་འབྲུམ་སྤེའི་ཆོག་དོན་ཀྱན་རྟོགས་ནས། །རྣམ་དག་བསྐྱབ་པའི་(༡༡བ)གནས་ལས་མི་
འདའ་བས། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱི་ཅོད་པན་ལ། །ངལ་གསོ་བསྐྱིད་པ་ཁྱོད་ལས་གཞན་
ན་གང་། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆ་ཆོས་མཛོད་ཡིད་བཞིན་མཆོར། །རྣམ་དཔྱོད་བྱ་ཆེན་ཐོགས་པ་མེད་
འབྲུག་པས། །དགོངས་དོན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལེན་པ་ལ། །དེང་སང་འདི་ན་ཁྱོད་ལས་སྤྱག་པ་
སྤྱ། །དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་ཆེན་པོར། །སྤྱོད་དོན་མཛོད་རྟོགས་ཉི་མའི་
མདངས་གསལ་བ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་མཐའ། །མཁས་མཆོག་མཁའ་
ཕྱིང་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོད། །མདོ་དང་སྤེ་བདུན་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི། །དམར་
སེར་རལ་བ་འབྲུག་པོའི་ཁུར་འཆང་ཞིང་། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་སྒྲོག་པ་
ལ། །རྒྱ་མེད་སྤྱོད་པའི་སང་གི་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རྟག་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་
བའི། །ཐབས་ཤེས་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་དབྱ་མའི་ལམ། །རི་བཞིན་འགྲེལ་ལ་འཕགས་མཆོག་
སྤྱ་སྤྱབ་དང་། །དབྱེར་མེད་ས་སྟེང་འགན་སྒྲ་བལ་ལ་འདུད། །རྒྱུད་སྤེ་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་
མཐོ་ལྷན་ཞིང་། །རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ཉི་མའི་སྐྱ་རགས་ཅན། །རིག་འཛིན་གསེར་རིའི་
དབྲུས་ན་མཛོད་མཐོ་བ། །ཁྱོད་མིན་སྤྱན་པོའི་དབང་པོ་གཞན་ན་གང་། །སྤྱོད་དང་སྤྱན་དངགས་

བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད་སོགས། །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཀྱན། །དིང་སང་ཁྱོད་
ཀྱི་མཐུན་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ། །མཁས་རྣམས་གཞན་གྱིས་དཔག་པར་བྱས་མ་ལགས། །བྱང་
ཕྱོགས་ཁ་བ་འཛིན་པའི་ནོར་འཛིན་གཞིར། །ཟབ་ཡངས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆེན་སྟོག་པ་ལ། །སྒོ་
བཟང་དགེ་བའི་བཤེས་དང་མགོན་པོ་(༡༢༣)ཁྱོད། །ཀྱན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་
བདག་གིས་ཁྱུ་མས། །གཞུང་ལུགས་བྱེ་བའི་ཆུ་ཡི་སྙིང་པོ་ཅན། །མཐུན་བཅའི་ཆུ་འཛིན་ཤེས་
བྱའི་ཐ་བྱ་འཇལ། །དགག་སྒྲུབ་ནམ་མཁའི་དྲིལ་ཆེན་སྟོག་མཁས་པས། །གངས་མེད་ལེགས་
བཤད་ཆར་ཆེན་འབེབས་ལ་འདུད། །བཤད་པའི་ཉི་འོད་གདུལ་བྱའི་སྟོ་ཐུན་སེལ། །ཚོད་
པའི་གནམ་ལྷགས་པས་སྟོལ་བྲག་རི་འཛོམས། །ཚོམ་པའི་ལེགས་བཤད་སྟོ་གསལ་
མགིན་པའི་རྒྱ། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མཐུན་པས་ཤེས་བྱ་
ཀྱན་ལ་དབང་སྒྱུར་ཞིང་། །བཅེ་བས་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་བྱ་བཞིན་དགོངས། །མཇུག་པས་ཐུབ་
བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་མཛད། །ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྒོ་
བཟང་རྒྱལ་བའི་བཤེས་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས། །མི་པམ་མགོན་པོས་མཛོན་སུམ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས། །ས་གསུམ་འགྲན་རྒྱ་བལ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །མཚུངས་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གྱུས་
ཕྱག་འཆལ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ལས་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་ཆོགས། །མཁའ་དང་མཉམ་པ་
བདག་གིས་གང་བསགས་པ། །དེས་ནི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་གཞི། །བཤེས་གཉིན་
དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱར་ཅིག །ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་ཁྱོད་ཉིད་བཀའ་དེན་ལས། །བསྟན་
དང་འགོ་བའི་དོན་གྱིས་མི་ངལ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་ལ། །རྒྱལ་
སྐུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཁྱོད་སྟེའི་རི་དབང་ནག་ཕྱོགས་(༡༢༤)རྒྱང་
ལྷགས་གྱིས། །སྤིང་མཐའི་བར་དུ་ཅུང་ཟད་མི་གཡོ་ཞིང་། །དོ་མཆར་ལེགས་བཤད་འདོད་
དགྱའི་ཆར་འབེབས་པས། །བདག་སོགས་མཁའ་ཁྲབ་གདུལ་བྱའི་དཔལ་གྱར་ཅིག །ཅེས་
དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་མ་ལུས་པའི་གཏུག་རྒྱན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྗེ་ཏེ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་

དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱིག་གི་སྤེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་
སྤྱི་ཐོར་ལེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་སྤེར་བགྱིས་པའོ། །

དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་མ་ལུས་པའི་ཅོད་པན་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
བརྟེ་ཏ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ་བསྟོད་པ་མཁས་པའི་
མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྣམ་དཀར་ལེགས་
བཤད་སྟོང་གི་བྱེད་པོ་ཡིས། །བསྐྱུན་པའི་མཁུན་རབ་ཡིད་བཞིན་གཞལ་མེད་ཁང་། །མི་
ཟད་ལུང་རྟོགས་འབྱོར་པའི་དཔལ་གྱིས་མཐོ། །འགྲོ་སྒོའི་རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་ཁྱོད་ཕྱག་
འཆལ། །འཇམ་དབྱངས་ཐུགས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་དག་པ་ལས། །གསུང་རབ་འདབ་བརྒྱའི་
དགའ་ཆལ་བཞད་པའི་སྦྱད། །སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་སྒོ་གྲོས་འོད་སྟོང་ཅན། །འཇམ་གླིང་མཁས་
པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རྒྱ་གཉེར་ལྷ་བྱར་མཁུན་པའི་གཉིང་ཟབ་ཅིང་། །རྣམ་མཁའི་
ཁྱོན་ལྷར་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་སྟོམས། །ལྷ་ཡི་རྩ་ལྷར་སྟན་ཐུགས་ཆེར་དཀར་བ། །ཐམས་
ཅད་མཁུན་(༡༣ན)པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་གོམ་པ་གཅིག་གིས་
ནི། །གསུང་རབ་ས་ཆེན་མ་ལུས་འགོངས་གྱུར་བ། །དེ་ཆེ་སྤྱིངས་ལྷན་འཇམ་དབྱངས་
གཞོན་ཅུ་ཡང་། །དམིགས་མེད་ཆོས་སྤྱིའི་རང་དུ་བློས་སམ་སྟུམ། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་
རབ་འཛེགས་ནས། །མདོ་རྒྱད་མགྱིན་པའི་དབྱངས་སྟན་སྒྲོག་པ་ལ། །དིང་སང་འདི་ན་
འབྲན་པའི་སྒྲ་དང་བྲལ། །མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །གསུང་རབ་ཀུན་
ལ་ཐོས་བསམ་པ་མཐར་ཕྱིན། །དེ་དོན་ཉམས་ལེན་གནད་རྣམས་ཆེས་མཁས་པས། །ཀུན་
མཁུན་བྱབ་པའི་གཤེགས་ལྷལ་ཉམས་དགའ་བར། །འགྲོ་ཀུན་འཕྲོད་མཇུག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །དེ་ལྷར་བསྟོད་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཐེག་མཆོག་བཞེས་གཉིན་ཕྱག་
གིས་འཛིན་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་རིགས་སད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །གདམས་དང་
རྗེས་སུ་བསྐྱུན་པ་འཆོལ་བར་ཤོག །དེ་དོན་སྐྱབ་པ་བཞི་ཡིས་ཉམས་སྤངས་པས། །མཁུན་

པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་ཉོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྤྱི་སྤྱེད་ཆལ་
དུ། །ནམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ཅེ་དགས་རོལ་གྱར་ཅིག །ཅེས་ཡུལ་དབུས་གྱི་བརྟེན་ཅེན་པོ་འཇམ་
དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་སྒོས་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་བཤེས་གཉེན་བསམ་གྱུ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པའི་དོར་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་
ཁྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་ཅེས་ཐང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བཅའི་གཞལ་མེད་(༩༣བ)ཁང་། །ལུང་ཉོགས་མངོན་དགའ་རིན་
ཅེན་བ་གམ་ཅེར། །ཚུལ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་འཕྲིན་
ལས་བཟང་པོར་གྱས་ཐུག་འཆལ། །གྲུབ་པའི་པོ་བྲང་ཡོལ་དཀར་གནས་མཆོག་དུ། །ནལ་
འགྱོར་དབང་ཐུག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །མཁའ་འགྲོའི་ནམ་འབྲུལ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་
མོ་ཡི། །སྤྲས་སུ་བསམས་བཞིན་འཁྱུངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཁྱུངས་མ་ཐག་དུ་ལྷ་
ནན་ཆོས་རྩེ་ཡིས། །དམ་བ་ཀུན་དགའི་སྦྱལ་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །སྒྲོག་ཡིག་ལ་སོགས་
ཤེས་བྱའི་གནས་ནམས་ཀུན། །མ་བསྐྱབས་ཐུགས་སུ་ཚུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་
བ་ཅན་དུ་མཁན་སྟོབ་དམ་པ་ལས། །རབ་དུ་བྱུང་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་ནས། །རི་ལྷར་
གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ནམས་ལ། །སྦྱང་སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་མཛད་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །སྟོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་། །དགེ་འདུན་གྲུབ་སོགས་མཁས་
གྲུབ་དུ་མ་ལས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆའི་གདམས་ངག་ལེགས་གསན་ནས། །ཐོས་པ་པ་མཐར་ཕྱིན་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དམ་པའི་སྦྱེས་བྱ་དུ་མས་ཕྱིན་བརྒྱབས་པ། །མཐོ་ཐོ་དཀར་པོ་ཨ་ལ་
སྦྱག་ལ་སོགས། །དཔེན་པའི་གནས་མཆོག་དུ་མར་ཅེ་གཅིག་དུ། །སྦྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་མཛད་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྦྱབ་པ་མཛད་ཆེ་ཨ་ཕ་རྩུ་རྩིའི་ནང་། །རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་མངོན་
སུམ་གཟིགས་པ་དང་། །རོ་རྒྱང་རྒྱ་བ་རྩུ་རྩིར་བཀག་པ་ལས། །འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ལམ་གྱི་(༩༤ན)སྟོང་བ་བཞི། །རི་བཞིན་མངོན་དུ་
གྱུར་ཆེ་མནལ་ལས་དུ། །སྦྱལ་སྦྱར་སྒྲ་ཆོགས་མཛད་ལ་མངའ་བརྟེན་ཤིང་། །ཉོགས་པ་མཐར་

ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དོ་རྩེ་གདན་སོགས་གནས་མཆོག་དུ་མ་རུ། །སྐལ་ལྷན་
གངས་མེད་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། །ཟབ་མེད་དབང་དང་གདམས་པ་རི་སྟེད་བ། །མ་
སྐས་ལྷག་པར་སྟོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟིགས་དུས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་
ལ། །ཡིད་བཞིན་ཁོར་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཡིད་ལ་ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་རྣམ་
གཉིས་ཆར། །འདོད་དགྲུང་འབེབས་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་ཁ་
བསྐྱེད་དབང་ཆེན་སོགས། །རང་ལུས་ལྟ་སྐྱུར་གསལ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །སྟེང་གདོན་འོག་
གདོན་བར་གདོན་མ་ལུས་པའི། །གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གྲུབ་
པའི་དབང་ལྷག་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །མཁས་གྲུབ་དུ་མས་དངོས་སུ་བྱིན་བརྒྱབས་
ཤིང་། །བཀའ་བརྒྱན་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱུར་བ། །མ་ལུས་སྐྱེ་རྒྱུའི་གཉེན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །བཅོས་ལྷན་འདས་འཁོར་དབྱེས་པ་རྩོལ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་ཞི་
ཁྱོ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སོགས། །ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས་དུ་མ་མངོན་སུམ་དུ། །ཞལ་གཟིགས་
གྲུབ་པ་བརྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་དཔལ་ལྷན་རེ་མ་ཉི། །ཆོས་སྦྱོང་
ལུས་སྤིང་ལ་སོགས་སྤང་མའི་ཆོགས། །ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ལས་མི་འདའ་བར། །ཚུལ་
བཞིན་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་(༡༧བ)ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཁམས་དང་བསམ་
པ་དང་། །ཆེ་ཡི་ཆད་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་སོགས། །མ་བསྐྱིབས་གསལ་བར་གཟིགས་ནས་
སྟོན་མཛད་པའི། །མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་མངའ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལྟར་མཁྱེན་རབ་དཔག་དཀའ་ཞིང་། །སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལྟར་སྤྲུགས་རྗེས་ཀུན་ལ་
སྟོམས། །བདུད་དབྱང་ཆར་གཅོད་གསང་བའི་བདག་པོ་ལྟར། །མཐུ་སྟོབས་མད་དུ་བྱང་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །སྐལ་བཟང་སྟིང་ལ་ངོ་མཆར་སྐྱེད་པ་དང་། །དད་ལྷན་གདུལ་བྱའི་
རེ་བ་སྦྱོང་བ་དང་། །ལོག་པར་འཁུ་བ་ཆར་གཅོད་གྲུབ་ཏུགས་ཀྱི། །ཆོ་འབྲུལ་བསམ་མི་
ཁྱབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་དོན་མཛད་ནས། །དག་པའི་ཞིང་

དུ་གཤེགས་པར་དགོངས་པའི་ཆོ། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་གས་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱན་
འཛེན་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་མཆོག་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་
དང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མགོན་པོ་ཁྱོད། །མངོན་པར་འཆང་རྒྱའི་མཛད་པ་
བསྟན་པ་སོགས། །དོ་མཆར་བསམ་མི་བྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་
པོའི་དུས་ཆེན་ལ། །བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར། །སྤྱི་འཕྲུལ་བ་བའི་སྤྱི་
དུ་ལེགས་བཞེངས་ནས། །སྤྱི་གསུམ་མངོན་སུམ་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱི་ལ་ལྷན་
གདུལ་བྱའི་དད་པ་སྤེལ་སྤྲད་དུ། །འཇམ་ཆོན་གྱུར་ཕུབ་མེ་ཉོག་ཆར་ཆེན་པབ། །སྤྱི་གདུང་ལྷ་
སྤྱི་རིང་བསྤེལ་ཕུང་པོར་གྱུར། །གཞན་དོན་རྒྱན་(༡༥ན)མི་འཆད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དོ་
ཇི་འཆང་དངོས་ཇི་བཅུན་སྒྲ་མ་ཡི། །རྣམ་ཐར་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་བསྟོད་པའི་མཐུས། །འགྲོ་བ་
ཀུན་གྲང་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །དགྲེས་བཞིན་ཇིས་སུ་འཛོན་པར་བྱེན་གྱིས་
ལྷོབས། །ཅེས་དོ་ཇི་འཆང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་འདི་ཡང་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ཉ་ནག་དོ་ཇི་གདན་དུ་སྤྱར་བཤོ། །

སྒྲ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མཆོག་ཏུ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཁས་བཅུན་
ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ཕུང་ཉོགས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་ལས། །བསྟན་
པའི་ཉི་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ཡོངས་འཛོན་བཟང་པོར་གསོལ་བ་
འདེབས། །སྤྱི་སྟོན་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་སོན། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་ཀྱི་
དུམ་བཟང་གཏམས། །སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉེས་ལྷུང་བྱི་མས་དབེན། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་
མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་གྲུབ་གཉེས་ཀྱི་རིན་ཅེན་གྱིས་གང་བའི། །རབ་འབྲུམས་
རྒྱད་ཕྱེད་རྒྱ་མཆོའི་ཆེན་པོ་ལ། །འདོད་དགུར་དབང་སྤྱར་བྱུང་བདག་དོ་ཇི་འཆང་། །དུར་
སྤྱི་ག་གར་གྱིས་རོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་མང་སྤྲུགས་གཞུང་མ་ལུས་ཐུགས་རྟུང་
ནས། །རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་སྤྱི་བཟང་ཆོག་གས་རྣམས་ལ། །རྣམ་དག་རྒྱབས་ཆེན་བཤད་

བས་འདོམས་མཁས་པ། །རྣམ་གྲོལ་དེད་དཔོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁུན་ཅན་
ཡངས་པས་ཆོས་(༡༥བ)ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་གིས་འགྲོ་ཀུན་རྗེས་སུ་
འཛིན། །མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་ཀུན་གྱི་གཙོ། །པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་ཁྱོད་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་ལེ་བར་དོའི་འཁྲལ་སྤང་རི་སྟེད་པ། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྒྱལ་བའི་
སྐྱ་གསུམ་དུ། །མངོན་དུ་སྦྱར་བྱེད་རིམ་གཉིས་བསྟེན་སྦྱབ་བཞིའི། །རྟོགས་པ་པ་མཐར་སོན་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་ཁོར་འཛིན་མར། །ལེགས་འབྲེལ་
རྟོག་བྲལ་ཉིང་འཛིན་ཁྱོད་ཐུགས་མཆོར། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་གཞུགས་མངོན་སུམ་
ཤར། །གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷག་པའི་ལྷ་དང་སྟོ་བཟང་དགེ་
བའི་བཤེས། །མངོན་སུམ་ཞལ་གཟིགས་གསུང་གི་སྤང་བ་ཐོབ། །མཐུ་ལྡན་སྤང་མའི་ཆོགས་
གིས་མགོན་ཁྱོད་ལ། །ཞལ་བསྟན་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་ཁྱོད་
ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ། །སྟོགས་ཅིམ་དག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ན་ཡང་། །རྩ་
ཐེགས་ཅིམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་རྣམ་དཀར་གིས། །འགྲོ་ཀུན་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་
ཤོག །ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་སྤང་བ་རྒྱུད་བསྐྱངས་ཤིང་། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ནམ་ཡང་མ་
ཞེན་པར། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །རིམ་གཉིས་ལམ་གིས་
སྐྱ་གསུམ་སྦྱར་འབྲུབ་ཤོག །སྟོན་བྲལ་འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་མིག །བཤེས་གཉེན་
གང་དེ་བསྟན་པའི་སྟོག་ལགས་ཏེ། །དེ་སྦྱད་སྟོན་མཐའི་བར་དུ་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །ཟབ་
རྒྱས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་འབར་གྱུར་ཅིག །(༡༦ན)ཅེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་བསྟན་པའི་སྦྱོན་བདག་ནང་སོ་རྒྱལ་བ་
རབ་བརྟན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་སྦྱ་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གིས་ཐོན་བསམས་འབྲུབ་
མཐོང་སྟོན་དུ་སྦྱར་བའོ། །

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་
པའི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་འཆའ་ལོ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩི་པོ་
ཉིད། །ལུང་རིགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་སྟེ། །འཕགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ཀྱི་
གཙུག་གི་རྒྱ། །མཚུངས་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏྲ་
ཀྱི་རྩི་འཛིན་མའི་གཞིར། །རྒྱ་ཆེན་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་
པའི་བ་གམ་མཐོན་པོ་ཅན། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྐྱབ་
པ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ཡལ་གཤི་ཁྱོན་ཡངས་ལ། །སྟེ་
སྟོད་གསུམ་གྱི་ལོ་འདབ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །རྒྱུད་སྟེ་རྣམ་བཞིའི་པ་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །བསྟེན་སྐྱབ་རྣམ་བཞིའི་རྒྱབས་
སྤང་གཡོ་བ་ཅན། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་དབུ་བའི་དོ་ཤལ་འཛིན། །སྐྱབ་བཞིའི་གོ་འཕང་
བརྟེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་དང་བྱུབ་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་བསྟེན་ནས། །རྒྱ་
ཆེན་མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་གསུང་(༡༩)རབ་ཀྱན། །བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་འཛིགས་མེད་སེང་
གཤི་སྒྲ། །མཁས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བསྐྱབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་མཁྱེན་པའི་
ནམ་མཁའ་རབ་ཡངས་པར། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱ་འཛིན་ལུང་པོ་ལས། །ལེགས་བཤད་
ཆར་ཆེན་པབ་པས་བྱུབ་བསྟན་གྱི། །རྒྱ་མཆོ་ཡོངས་སུ་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བཟ་
ཤེས་བང་རིམ་རྣམ་བཟ་སྟུན་པའི་ཅིར། །སྟོ་གསལ་འཆི་མེད་ཆོག་ས་གྱིས་གྱུས་བསྟེན་
ཅིང་། །ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅིའི་དཔལ་ལ་དབང་སྐྱུར་བ། །ཆོས་ཀྱི་སྟུན་སྟོང་མངའ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤེ། །བསྟེན་པའི་སྟོལ་ལ་མངོན་དབྱེས་
བཀའ་གདམས་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་དཔལ་དང་རབ་ལྷན་བ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོང་པོ་མཆོག་ལ། །ལུང་དང་རིགས་པས་
རྒྱུད་སྟེའི་རྒྱ་མཆོ་ལ། །དབང་སྐྱུར་ཆོས་ཀྱི་དེད་དཔོན་རབ་བརྟེས་བ། །དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་

ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་དག་སྐྱེ་ལི་བར་དོའི་འབྲུལ་འཁོར་ནི། །ཐབས་མཁས་
མཆོག་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་དུ། །ཡིད་ངོར་སྐྱར་བྱེད་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ། །རྩེ་བཞིན་
མངོན་དུ་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆེ་ཉིའི་མགྲོགས་འགྲོ་སྐྱ་གཅན་ལམ་དུ་ནི། །ལེགས་
པར་བཅིངས་ལས་སྟོང་ཉིད་མངོན་མ་དང་། །མཉམ་སྦྲུལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཐུགས་མངའ་
བ། །བྱུང་བའི་དབང་ཐུག་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་དམ་པའི་མགོན་གྱི་ཞབས་
བད་ལ། །སྤེལ་ལེགས་ཆོག་གི་མེ་ཏྲོག་གིས་མཆོད་བས། །འགྲོ་བ་ཀུན་(༡༨)ཀྱང་ཐེག་
མཆོག་བཞེས་གཉེན་གྱིས། །འབྲལ་མེད་རྩེ་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །རྟེན་
དཀའ་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་ཡིད་བཞིན་ཨོྲེ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་བྱི་དོར་ལེགས་
བྱས་ནས། །ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་སོན་ཏེ། །དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་
བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་འདི། །ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྒྱན་
བཅད་སྐྱ་གསུམ་གྱི། །གོ་འཕང་སྐྱབ་བྱེད་ཐབ་ལམ་ཀུན་གྱི་ཕུལ། །རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །ཞེས་མཐུན་རབ་དང་ཐུགས་རྩེའི་མངའ་བདག་པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོའི་
ཞལ་སྐྱ་ནས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱིན་རྒྱུ་བས་གྱི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རི་མཁར་ནས་
ནང་བ་མངའ་དཔོན་པ་སྐྱུ་མཆོད་གྱི་གསུང་གིས་བསྐུལ་ཞིང་། །རྩེ་ཉིད་གྱི་ཞབས་འབྲིང་བགྱིད་པའི་གསོལ་དཔོན་གྲོགས་
མཆོད་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐུལ་བའི་ངོར། །ཆོས་སྐྱ་བའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བྱ་
ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྟན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའོ། །

སྐྱ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་གྱི་བརྒྱུར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུག་
འཆལ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་གྱི་འབྱོར་
བས་ཐུག་ལྟན་གྱུང་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །རྩེ་བཅུན་སྐྱ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་ལས་ལེགས་པར་(༡༩)འབྲུངས། །དོན་
གཉིས་འབྱོར་བའི་བང་རིམ་མངོན་པར་མཐོ། །སྐྱ་གཉིས་ལྟན་གྱུང་ཉི་ཟླའི་སྤང་བས་

མཛེས། །བསྐྱུགས་ལོས་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷག་བསམ་ཀུན་གསལ་
མཛེས་མའི་ངོས་ལས་འོངས། །ཕྱིན་དུག་སྟོད་པའི་འོད་དཀར་བ་ཅན། །མད་བྱང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་སྒྲ་འོད་ཀྱིས། །ཁྱོད་ཐུགས་རྟག་ཏུ་མཛེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཛིགས་མེད་
སེང་གའི་ཁྱིལ་རབ་འཛིགས་ནས། །ལུང་རིགས་སྤྱོད་པའི་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས། །སེང་
གའི་ང་རོ་སྒྲོག་ལ་མ་ཁུམ་པ། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རི་སྟོད་
ཤེས་བྱའི་སྒྲ་བ་ཀུན་འཆར་བའི། །ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལྟར་ཡངས་པའི་མཁྱེན་རབ་
ཀྱིས། །ཟབ་ཡངས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་ཆོས་ཚུལ་ལ། །མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་སྟོས་པ་ཀུན་བྲལ་ཡང་། །ལས་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱུ་བ་མེད་གཟིགས་ནས། །སྟོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་རོ་བརྒྱའི་བདུད་ཅིའི་བཅུད། །དོམས་པ་མེད་
པར་གསོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྟེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས། །རབ་
འབར་དཔྱལ་བའི་གྲོང་ཡང་གཞལ་མེད་ཁང་། །འོར་བུའི་རང་བཞིན་ལྟར་དགོངས་གཞན་
ཀྱི་དོན། །ལྟར་མཛད་སེམས་དཔའ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་སྐྱུ་མཐོང་བས་དད་
པའི་སྤྱ་ལོང་གཡོ། །སྟན་པའི་གསུང་དབྱངས་སྟོང་གི་གདུང་བ་སེལ། །ཁྱོད་ཐུགས་བླན་པས་
སྟོད་ཞའི་འཛིགས་པ་འཕྲོག། །སྒྲ་མེད་དམ་པའི་སྐྱབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་
མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཆོགས། །ཆ་ཤས་ཙམ་(༡༩ན)ཞིག་བརྗོད་པའི་རྣམ་དཀར་ཀྱིས། །དངོས་
བྱུང་འབྱུང་གནས་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་དང་། །ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོབས། །ལམ་བཟང་འདོམས་བྱེད་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས། །རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བའི་
འཁོར་ལོར་ཡིད་ཆེས་ནས། །མཆོན་ཙམ་ན་བར་སྤྱང་ཆེ་དབང་མེད་དུ། །དད་པའི་སྤྱ་ལོང་
གཡོ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དཀར་བ་མ་མཆིས་པར། །གཞུང་ལུགས་
ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་གྱུར་ནས། །ཟབ་ལམ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་གྱུར་ཏེ། །སྐྱུ་
གསུམ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འཕྲོར་སྟོན་

ཐུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟོན་པ་དང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཞེས་བྲ་བ། དཀའ་བཅུ་པ་དཔལ་འཕྱོར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་གིས་བསྐྱལ་བའི་དོར། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་ཤར་ཕྱོགས་གོང་ལུལ་དུ་སྐྱས་པའོ། །

ཨོ་སྤྲེལ། རབ་དཀར་དགེ་ཆོགས་སྟོང་གིས་བསྐྱན་པའི་སྤྱ། འདུན་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་རེ་བ་སྟོང་པའི་གསུང་། །དཔལ་ལྷན་ཤེས་བྲ་མ་ལུས་གསལ་བའི་ཐུགས། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་རྟག་དུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་ཡིས། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤང་བ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །གསུང་རབ་སྟོག་དང་ཡི་གེའི་གཙུག་ལག་སོགས། །མ་བསྐྱབས་པར་ཡང་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །ཆེ་རབས་མང་པོར་མཁས་པར་རབ་སྐྱེས་པས། །སྤྲེལ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྤེལ་ལེགས་སྟན་ངག་གི། །མེ་ཉྱལ་བྲང་མཛེས་སྤེལ་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །(༡༩བ)དབྱངས་ཙན་བཞད་པའི་རྩི་རྩི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཐུབ་པའི་བསྐྱན་པ་འཆི་མེད་སྟེང་ཆལ་དུ། །ཆངས་སྟོང་སྤང་ཅིའི་ཆང་གིས་སྟོས་པ་ཁྱོད། །འདུལ་བ་འབྲུམ་སྤེལ་གྱིན་པའི་རྒྱད་མང་སྤྱས། །སྟོ་གསལ་ན་བའི་བདུད་ཅི་འགྲེང་ལ་མཁས། །མདོ་སྤགས་གཞུང་ལུགས་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྟོ་གོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། །རྒྱ་ཆེན་བཤད་པའི་འོད་ཟེར་འབྲུམ་ཐུག་གིས། །ནམ་མང་ཤེས་བྲའི་ཁྱོན་ཀུན་ཅིག་ཙར་གསལ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་རལ་ཁུར་ཅི་ཡང་འཛིན། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྤར་བྱིས་ནམ་པར་གཡོ། །སྟན་ངག་ཙམ་པའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཙན། །ཐུབ་བསྐྱན་གངས་རི་སྟོང་བ་ཁྱོད་ཉིད་ལགས། །རྟག་དུ་འགོ་ལ་བཅེ་བའི་བྲང་རྒྱབ་སེམས། །རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་པའི་འོད་དཀར་སྟོང་འཕྲོ་བ། །ཁྱོད་ཐུགས་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་པའི་ལང་ཆོ་ལ། །གསལ་བར་འགྲོགས་པའི་མཛེས་སྤྱག་ཅི་ཡང་འཛིན། །ནམ་དཔྱོད་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་དེད་དཔོན་གྱིས། །རྒྱད་སྤེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱོན་ལ་དབང་སྐྱུར་ཞིང་། །རིམ་གཉིས་དབང་གི་རྒྱལ་པའི་ཅོད་པན་གྱིས། །བསྐྱབ་གསུམ་རིན་ཅེན་གདེངས་ཀ་མཚོག་དུ་མཛེས། །བཤད་དང་སྐྱབ་པའི་དབྱང་པའི་ཀ་བ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་བསྐྱན་པའི་ས་ཆེན་འདེགས་མཁས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་

ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་འོད། །སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་བད་ཚལ་བཞད་པའི་གཉེན། །མཐོང་དང་
ཐོས་དང་བྲན་དང་རེག་པས་ཀྱང་། །མཐའ་དག་སྐྱེ་བའི་ཆོག་གས་ལ་སྐྱལ་བཟང་སྟོལ། །དགའ་
ལྡན་ལྟ་བུའི་ཕོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བར། །འགྲོ་ཀུན་འཕྲེན་མཛད་ཁྱོད་ལ་(༡༤ན)ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་དགོ་བ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །མཆོན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོ་ཅི་མཆིས་
པ། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་དེ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཕྲོན་པའི་རྒྱར་རྒྱར་
ཅིག །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཆེ་རབ་བཏན་ཅིང་། །རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་བཙུར་རྒྱས་
པ་དང་། །སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་གསུམ་གྱི། །འགྲོ་བའི་ཐུན་སེལ་རྟག་ཏུ་གནས་
རྒྱར་ཅིག །རང་གིས་རང་ལ་བསྟོད་པ་ནི། །རིགས་པ་མིན་ཡང་རིགས་སོ་ཞེས། །ནུ་
ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ནུ་ཆོག་དོར། །སྤྲུལ་ལ་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅེས་བ་འདི་
ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའོ། །

སྤྱི། མཐའ་ཡས་དགོ་ཆོག་གས་རིང་ནས་གོམས་པའི་མཐུས། །བྱང་ཆུབ་སྟོད་ལ་
འདུན་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས། །ཆོག་གས་གཉིས་རྒྱ་མཆོ་ལེགས་པར་སྦྱབ་མཁས་པ། །རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་པོ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་མང་ཡོན་ཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་གཏེར་རྒྱར་
པ། །དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་གཙུག་གི་རྒྱ། །དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་དུས་
མཐའ་འདིར། །བསྟན་པ་གསལ་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་གསུམ་བསགས་
པའི་དགོ་ཆོག་གས་མཐུ་སྟོབས་དང་། །འདུན་ལྡན་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱ་མཆོའི་སྟོན་ལམ་གྱིས། །རྩོ་
རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་བྲས་ནས། །སྤྲུལ་གསུམ་འདོད་དགའི་ཆར་ཆེན་འབེབས་རྒྱར་
ཅིག །ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་མི་དགོ་སྟོང་རྩོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་སྟེལ་ཡོད་པའི་བསྟོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་སོ་ཞེས་ནུ་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོར་(༡༤བ)རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའོ། །

རྣམ་དཀར་དགོ་ཆོག་གས་རིང་ནས་བསྟན་པའི་མཐུས། །བདུན་ལྡན་སྒོ་གསལ་རྒྱ་མཆོའི་
གཙུག་གི་རྒྱ། །དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་བ་དན་ཅན། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་

གསོལ་བ་འདེབས། །ན་མ་གླི་ཀྲ་ལ་ཅ་ག་ཡེ། རབ་འབྲས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁེན་བཅའི་
གཏེར། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་སྒོ་བཟང་འགྲོ་བའི་མིག །སྒྲན་གྲགས་ལྷ་ཡི་རྩ་དབྱངས་ས་
གསུམ་ན། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ། །གང་དེའི་གསུང་རབ་སྒྲོན་མེད་
ཤིང་རྟ་ཆེ། །དགེ་ལེགས་མཁེན་པའི་སྒྲོབས་ཆེན་གྲད་ཟུང་གིས། །དཔལ་ལྷན་ཐུབ་དབང་
བསྐྱན་པའི་ལམ་ཆེན་པོར། །ལེགས་པར་འབྲེན་མཛད་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རབ་བརྗོད་
ཨིན་ཀྱི་ལའི་ལྷན་པོ་ནི། །གསེར་མདོག་ཚུ་འཛིན་གཞོན་རུས་འབྱུང་པ་བཞིན། །རབ་
མཛེས་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་བདག །དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་
འཆའ། །དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་ཆེར། །ཤུག་སེང་གའི་ཐུགས་
བཅུད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །འཕྱངས་པས་རབ་སྒྲོས་ལམ་བཟང་ཀུ་མུད་ཆའ། །འབྲེད་མཁས་སྒྲ་
བ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ། །སྤྱི་བ་བྲལ་མཁེན་བཅའི་སྐྱོན་སྤང་རབ་ཡངས་ཤིང་། །དེ་ཉིད་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩོུ་ཐེ་ཡིས། །བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ལྷ་མིན་སྒྲོག་འགྲོག་པ། །དཔལ་ལྷན་
ལྷ་ཡི་དབང་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཟབ་ཡངས་རྒྱད་སྡེའི་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད། །སྤྱི་བ་
གཉིས་ཚུ་འཛིན་འཆིང་བ་རིང་དུ་སྤངས། །ཡོན་ཏན་གཟི་བྱིན་ནག་ཕྱོགས་འབྱུང་པོའི་
བྲས། །མི་བཟོད་(༣༠ན)གཟི་བརྗོད་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ཐུགས་སྒྲ་ཤེལ་ཆོགས་
གིས་སོ་འཛིན་ཅེར། །བཙོན་པའི་མགྲོགས་འགྲོས་ལེགས་བྱངས་ཟབ་མོའི་ལམ། །རྩོུ་
རྣལ་འབྱོར་བདུད་ཅིའི་འོད་ཆགས་པ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་བྱིན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡིད་
འོང་ལྷ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ལྷ་པར། །ཐེག་མཆོག་འཆི་མེད་བདུད་ཅིའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད། །རྒྱལ་
མན་ཉི་དབང་ཆོགས་ཀྱིས་གུས་བཅུད་པ། །ལྷ་ཡི་དབང་ཕྱག་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོས་
སྐྱ་མཐའ་དབྱས་བྲལ་བའི་ལམ་བརྟེན་གྱང་། །སྐྱ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབྱེ་བ་
ལས། །གཟུགས་སྐྱའི་སྤང་བརྟན་ཅི་ཡང་འཆར་བ་ཅན། །སྐྱ་ཆོགས་གཟུགས་ཞེས་
གྲགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལྷ་ཡི་གནས་མཚུངས་དཔལ་ལྷན་ཤམྱ་ལར། །ལྷ་ཡི་རིགས་

གྱུར་སྐྱེ་ལོ་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར། །ལྷ་ཡི་དཔལ་ལ་རྟག་རྟ་རྣམ་རོལ་བ། །ལྷ་ཡི་དབང་ལྷན་
དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཀློང་ལ་ལྷ་ཡི་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་ལོའི་ཆོག་ས། །རྩེ་རྩེའི་བསྐྱོད་
པར་རིགས་ནི་རོ་གཅིག་པར། །མཛད་གང་དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་ཉུང་དུའི་རྒྱ། །སྤྱུ་
མཛད་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །གང་ཐུགས་མཁའ་ལ་བྱི་མེད་འོད་དཀར་
ཅན། །རྒྱུ་འགྲེལ་བདུན་ཅིའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་གང་བས། །བསྤྱུ་རྒྱུ་ཀྱ་ཐུང་བཞད་པའི་
དཔལ་སྟོར་བ། །པད་དཀར་འཛིན་པའི་དབང་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
ཅ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་ཡལ་གའི་ཁྱོན་ཡངས་ལ། །སྤྱུ་བཞིའི་འབྲས་བྱས་
དུད་པ་ཀྱན་དགའི་ཤིང་། །འདོད་དགའི་འབྱུང་གནས་བཟང་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །(༣༠བ)
ཡན་ལག་བཞི་ལྷན་མཁུན་པའི་དབྱང་ཆོག་ས་ཀྱི། །གཉིས་མེད་རྒྱུ་སྤེའི་སྤིང་ལ་དབང་
སྤྱུར་ཞིང་། །ཡིད་སྤྱབས་བདག་པོའི་དབྱང་གི་གཡུལ་ངོ་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ཐུགས་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོའི་འཇུག་ངོགས་ལས། །རྒྱུད་དོན་བསམ་
འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །རྣམ་མང་སྐྱེ་ལོའི་སྤོ་ཡི་རྒྱུད་པ་ཀྱན། །སེལ་མཛད་བཞེས་
གཉེན་བཟང་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བཀྱ་ཤིས་དག་མཆོན་དུ་མའི་དཔལ་ལྷན་པ། །ཤེས་ཀྱི་
སྟོན་པ་བརྒྱངས་འདའི་ཕྱག་ལུང་ནི། །གཏོང་བའི་རིན་ཅེན་སྤེང་བས་ཅི་ཡང་མཛེས། །དཔལ་
ལྷན་རིན་ཅེན་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྣམ་བཅུའི་འཇུག་པ་ཅན། །ཉོན་
མོངས་སྟོབས་ལྷན་སྟོག་འཕྲོག་བསྐྱུ་བཞི་ཡི། །མཁའ་སྤྱིང་དབང་པོའི་བཞོན་པས་རྣམ་
རོལ་བ། །རིགས་ལྷན་ཁྱབ་འཇུག་སྤྱུ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །མཛད་བྱང་ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ་གྲགས་པའི་འོད་སྟོང་ཅན། །ཡིད་ཅན་མོངས་པའི་
ལུན་པ་བྱངས་འབྱིན་པ། །སྤྱུ་བཟང་པོའི་གཉེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱལ་དུ་བྱང་བའི་
རྣམ་དཔྱོད་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །གཞན་པན་གསེར་གྱི་བས་གདོང་མཛེས་ཤིང་། །བདུད་
བཞིའི་འདམ་བུའི་ཆལ་ཀྱན་འཛོམས་མཁས་པ། །ལག་ལྷན་ཤིན་རྟ་བཟང་པོར་ཕྱག་འཆལ་

ལོ། །རྒྱུད་ལྡེ་རྒྱ་མཆོའི་ཁྱོན་ལ་དབང་སྐྱུར་ཞིང་། །སྤྱི་བ་གཉིས་མཁའ་ལྗིང་དག་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ། །གྲུབ་མཆོག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །རྒྱ་མཆོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་
ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །(༣༡ན)རྒྱུད་དོན་བཀའ་གནས་འགྲེལ་བ་ཅིས་ཀྱི་སྟོལ། །འཕགས་
པའི་ཡུལ་ཀྱི་འཛིན་མར་སྤང་མཛད་ཅིང་། །རྒྱལ་བར་དཀའ་བ་བདུད་སྟེའི་དབྱང་འཛེམས་
བ། །དཔལ་ལྡན་མ་པམ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རྣམ་དག་རིགས་ཀྱི་མེ་ཤེལ་ཁམས་ལས་
གྲུབ། །སྟོང་རྗེའི་རྟ་བདུན་ཤིང་རྟས་ལེགས་པར་བྲངས། །གཞན་པན་ཤར་རིའི་ཅེ་ལ་
རྣམ་རོལ་བ། །རིགས་ལྡན་ཉི་མའི་དབང་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱོད་གས་ཆོན་དང་ཉི་བའི་
ཤེལ་བཞིན་དུ། །གངས་མེད་གདུལ་བུའི་སྤང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །མི་འབྲེའི་རྣམ་རོལ་སྟོང་
གི་ཆོས་གར་མཁན། །རིགས་ལྡན་སྤྱོད་གས་གཟུགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོང་རྗེ་བདུད་
ཅིའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ལྷག་བསམ་རི་པོར་མཆོན་མས་རྣམ་པར་མཛེས། །རིམ་
གཉིས་སྒྲ་བའི་འོད་ཀྱིས་ས་གསུམ་ཀྱི། །འགྲོ་བའི་ཐུན་བ་འཕྲོག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཐབས་
ཤེས་ཉི་ཟླའི་སྤང་བ་ཅི་ཡང་གསལ། །སྤྱི་བ་གཉིས་རྒྱ་འཛིན་ནག་པོའི་གོས་དང་བྲལ། །ཕུན་
ཆོགས་ཀུན་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་འབྱེད་མཁས་བ། །མཁའ་ལྡར་པ་མཐའ་ཡས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་ས་ཆེན་ལེགས་པར་སྟོང་། །འཕགས་ནོར་རིན་ཅེན་བདུན་ལ་
འདོད་དགུར་སྟོད། །ད་ལྟ་ཐབ་ལམ་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་མཆོག །འགྲེད་མཛད་ས་སྟོང་
དབང་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཐབ་ཡངས་རྒྱུད་སྟེའི་སྟོད་ཆལ་ཉམས་དགའ་བར། །མི་འགྱུར་
བདེ་ཆེན་སྤང་ཅིའི་དཔལ་ལ་སྟོད། །བྲེ་བ་དགུ་བཅུ་ཅ་བྲུག་ཡུལ་ཀྱི་སྟོངས། །སྟོང་མཛད་
དཔལ་སྟོང་ཞབས་ལ་ཕྱག་(༣༡བ)འཆའ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་སྟོབས་བཅུའི་གངས་རི་ལ་
གནས་ཤིང་། །སོ་སོར་རིག་བཞིའི་སྤང་བྱིམ་རྣམ་པར་བཟད། །མི་འཛིགས་རྣམ་བཞིའི་
གད་རྒྱངས་ཆེར་སྟོག་བ། །འཛིགས་མེད་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་ལ་ཕྱག་འཆའ། །ཐུབ་དབང་བསྟན་
པའི་ས་ཆེན་སྤང་མཁས་ཤིང་། །ནག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་དག་ཐབས་ཀྱིས། །རྒྱ་

སྒྲིན་རྒྱལ་མཆན་ཅན་གྱི་གཡུལ་ངོ་ལས། །རྒྱལ་མཇུང་རྣམ་པར་གཞོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །མ་ལུས་གསང་བའི་མཛོད་ལ་དབང་སྦྱར་ཞིང་། །མཐའ་དག་འབྱུང་པོ་བཅེ་བས་རྗེས་
སྟུང་འཛིན། །ཐགས་ལྡན་རྒྱས་སྤྲུལ་གྱི་རལ་པའི་རྒྱ། །དཔལ་ལྡན་སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །མ་ལ་ཡ་ཡི་སྟེད་མོས་ཆལ་གྱི་དབུས། །འཛིགས་མེད་སང་གའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་
བཞོན་ནས། །དང་པོ་སངས་རྒྱས་འཛིག་མེད་ཏྲག་པའི་ལས། །སྟོག་མཇུང་མ་འགགས་པ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གྲུ་ལ་ཤ་ཡི་གངས་གྱི་ས་འཛིན་ཅིང་། །ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟེར་འབྲང་
ཆེར་གཡོ་བས། །རྒྱལ་དན་གཉིས་འབྱུང་བྲེགས་པ་གྱུན་གྱི་སྟོག། །འཕྲོག་མཇུང་མི་ཡི་སང་
གའི་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་རི་སྤྲུལ་དགའ་མའི་ལང་ཆོ་ཅན། །གང་ཐུགས་མི་འགྱུར་
བདེ་བས་ཏྲག་རོལ་ཅིང་། །སྟེ་བོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་སྒྲ་ཤེལ་ནི། །རབ་མཛེས་དབང་
ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཆོག་ས་ལ་དབང་སྦྱར་ཞིང་། །ཉེས་
པའི་བྲི་མ་མ་ལུས་རིང་དུ་སྤངས། །འཆི་མེད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ། །སྟོད་
མཇུང་མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །(༣༩ན)དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ས་ཡི་ཁྲོན་གྱུན་
དུ། །གཉིས་མེད་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོས་དབང་སྦྱར་ཞིང་། །ཆོས་མིན་སྤྲུབ་སྒྲ་སྟོང་དབྱང་གི་
ཆོག་ས། །འཛོམས་མཇུང་འཁོར་ལོ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གསང་བའི་བདག་སོགས་
རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་དང་། །གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་སྟོ་བོའི་ཆོག་ས། །འགྲོ་བའི་
དོན་དུ་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་རོལ་ཅན། །ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །འདོད་
པའི་འབྲས་སྟེར་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་ཞེས། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ཆེར་བསྐྱགས་
པའི། །མཆན་ཉིད་གྱུན་ཆང་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །ཆེ་རབས་གྱུན་དུ་རྗེས་སྟུང་འཛིན་
གྱུར་ཅིག །ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཆོག་སྤྲུབ་ལས་སྟོ་ལོག་ཅིང་། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ཆགས་པའི་
ཞེན་པ་དང་། །རང་བདེ་འདོད་པ་དུག་བཞིན་ཡོངས་སྤངས་ནས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོད་ལ་སྟེར་
ནས་སྟོབ་གྱུར་ཅིག །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་ཆུ་བོས་སྟོ་གསུམ་གྱི། །བྲི་མ་གྱུན་བགྲུས་སྟུ་

བཞིའི་ས་བོན་བཞག། དམ་ཚིག་སྒྲིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་ས་པ་ལས། །ཟབ་མོའི་ལམ་ཀུན་
སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅིག། སྐྱེ་གསུམ་ཉི་རྒྱ་སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དུག། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཆ་
ན་མེད། །ཐུགས་གསུང་སྐྱེ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་པ་མཐར་
ཕྱིན་པར་ཤོག། གཟུགས་སྐྱབ་ཡན་ལག་སོར་སྤྱད་བསམ་གཏན་དང་། །སྒོག་སྐྱབ་ཡན་ལག་
སྒོག་ཚུལ་འཛིན་པ་སྟེ། །ནལ་འཕྲོར་ནམ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་ནས། །རྗེས་
དན་སྒྲོར་གཟུགས་མཆོག་གི་སྐྱེ་འབྲུབ་ཤོག། སྒྲོར་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་(༣༣བ)ཆེན་མོའི་
རྒྱ་སྐྱེས་ལས། །ལེགས་བྱངས་མི་འགྱུར་བདེ་བས་གནས་ལུགས་དོན། །རྟོགས་པའི་ལམ་
བཟང་ཉི་མེ་ཆིག་སྒྲོར་དང་། །དུག་བརྒྱས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་བྱངས་འབྱིན་ཤོག། དེར་
ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བྱང་རྒྱབ་ཅིང་། །ནམ་མཁའ་རི་སྤྱོད་སྐྱེ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན། །རིགས་
ལྷའི་བྱུང་བདག་དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་། །ཐོབ་ནས་རྒྱུད་ལྷའི་འཕྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་གྱུར་ཅིག། །ལོ་
འཕང་མཆོག་དེ་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ལ། །མངོན་དུ་མ་བྱས་ལྷ་པར་གྱུར་སྤྱོད་ན། །འཕྲུ་
ལར་སྐྱེས་རིགས་ལྷན་མཆོག་གི་རིན། །སྒྲ་མེད་བདུད་ཅིའི་ཟས་ཀྱི་འཆོ་བར་ཤོག། །ཅེས་གི་
ལ་ཤེས་དུམ་བྱར་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཉི་ལྷན་སྒྲོན་པ་ཆོས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྷན་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ཞིང་སྒྲོན་
ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་སྐྱེས་མཆོག་སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲིམས་པས་ཉི་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་དོར་བཅུན་པ་དགེ་
འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་དག་པོའི་ལོ་ཁྲུམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་ཆོས་བྱངས་དགེ་བ་ལ་རྗེས་ཕྱི་རྒྱལ་
བའི་མདུན་སར་སྐྱར་བཤོ། །

ན་མོ་གུ་རུ། །ཁ་སྒྲོར་བདུན་ལྷན་རྒྱལ་པ་དོ་རྗེ་འཆང་། །འཇའ་ལུས་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་བཞེས་ནི་
གུ་མ། །ཟུང་འདུག་མངོན་གྱུར་གྱུ་བ་མཆོག་ཁྱུང་པོའི་ཞབས། །སྐྱེ་གསུམ་ལྷན་གྱུ་བ་གསུམ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱེ་ལུས་མི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཚོགས་སྒྲོག་པ། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་མཉམ་
མེད་སྐྱེར་སྒྲུང་པ། །ཆོས་དུག་རྟོགས་པ་མཐར་སོན་གཏན་སྒྲོན་པ། །གྲུབ་པའི་དབང་ལུག་
གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །(༣༣ན)བཀའ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་མངའ་བདག་ཤངས་སྒྲོན་

པ། །རིམ་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་རྒྱལ་མཆོན་འབྲུམ། །འཇག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱམས་
པ་དཔལ། །བཀའ་བརྒྱུད་སྟོན་ཤིང་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་ནམ་སྤུལ་བསོད་
ནམས་སྒོ་གྲོས་དང་། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་ལྷན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་ཞབས། །དུས་གསུམ་
མཁའ་པ་བྲན་མཆོག་ཨ་མོ་སྟ། །སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྫོ་
རྩེ་འཆང་དབང་སྤུལ་པའི་གར་མཛད་པ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་
དང་། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྟེ། །པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལྷན་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས། །བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་གྲུས་
པས་ལེགས་བསྟན་ནས། །སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་བགྱིད་
པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྟེན་ལྷུང་དག་བྱེད་ཨ་ཡི་སྟོང་ར་དང་། །ནད་གདོན་དག་པར་བྱེད་པའི་
སྟོང་ར་སོགས། །ཚུལ་བཞིན་བསྟོམས་པས་ལམ་བཟང་སྟེ་བའི་གོགས། །ཞི་ཞིང་མཐུན་སྟེན་
ཆང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྤང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་འཕྲོད་པའི་བསྟེན་རིམ་གྱིས། །རྫོགས་རིམ་
ཟབ་མོ་སྟེ་བའི་རྒྱུད་སྟོན་ཅིང་། །ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་གཏུམ་མོའི་ལམ། །སྤྱར་དུ་རྒྱུད་
ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཉི་ཟླའི་རྒྱ་བ་སྤྲ་གཅན་ལམ་བཀག་ནས། །རབ་འབར་ཅན་ལྷི་
ཡི་ནལ་འཕྱོར་དང་། །བྲག་རྒྱ་གསུམ་དང་། (༣༣)སྦྱོར་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །བྲག་ཆེན་
ཡེ་ཤེས་འཕྲེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །འོད་གསལ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནམ་རོལ་ལས། །གཉིད་
དུས་མི་ལམ་སྤྱུ་མའི་ཡུལ་སྤང་དང་། །སྤང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྫོ་རྩེའི་སྟེ། །ཆེ་འདིར་
མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྤྲུལ་དོན་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །མཐོང་བའི་
ཆོས་ལ་བྱུང་འབྲུག་མ་གྲུབ་ན། །མ་བསྟོམས་འཆང་རྒྱ་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །མཁའ་
སྦྱོང་གནས་སུ་བགྱོད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཡུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་
ལས། །ཡིད་ངོར་ཉེ་བུ་ཀ་ཡི་སྤྱར་ལངས་ཉེ། །བསམ་བཞིན་གསང་སྟགས་སྦྱོང་པའི་ཉེན་འཛིན་
པའི། །ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཟབ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

འགལ་རྒྱན་ཀྱང་། །སེལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱན་མ་ལུས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས། །སྒྲུབ་མགོན་པོ་དཔེར་
མེད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་མཛད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་རྗེ་ཉིད་
ཀྱིས་འོལ་ཁ་སྒྲག་ཅིང་གནང་བའོ། །

ན་མ་སྤྱི་ཅན་སྤྱི་རྒྱ་ལ། །ཤེས་བྱའི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་བདེ་བ་ཆེར། །སྤྲོམ་མཛད་དཔལ་
པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དངོས། །མཛེས་ལྡན་སྒྲུ་མའི་བྲག་རྒྱས་རྣམ་རོལ་བ། །བྲུབ་བདག་
རྩོལ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡིད་འཕྲོག་བྱི་རུའི་འཁྲི་ཤིང་རྣོས་གར་བཞིན། །ཉི་
གཞོན་འཆར་ཀའི་དཔལ་འཕྲོག་བྲན་པས་ཀྱང་། །ལྟན་སྐྱེས་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་མཆོག་
སྟོལ་མ། །(༣༥ན)རྩོལ་འཕྲོར་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱི་ནང་རིགས་གནས་ཀྱང་
ཤེས་མཁས་པའི་མཆོག །རིམ་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་གྲུབ་པའི་གཙོ། །སྤྲོལ་སྐྱེས་
ཆོ་འབྲུལ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཅན། །རྩོལ་འཕྲོར་བྲུ་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་དེའི་
གདམས་པས་གོ་འཕང་མཐོང་གཤེགས་ཏེ། །འཛིགས་རུང་རུས་སྤལ་བཞོན་པས་རྣམ་རོལ་
ཞིང་། །ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོང་བ་ལྷུང་མཛད་པ། །བྲུབ་ཆེན་རུས་སྤལ་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །རྩོལ་རྒྱ་རང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །རྩོལ་རྒྱ་རྣམ་འཕྲོར་མ་ཡིས་
རྩོལ་སྤྱོད་བཟང་། །སྤལ་བཟང་གདུལ་བྱ་ཀྱང་གི་སྐྱབས་གུར་པ། །རྩོལ་རྒྱ་རང་བ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །བྲུབ་པའི་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བཞིན་དུ། །གསང་སྤགས་སྟོང་བ་ལྷུང་
མཛད་ཏེ་རུ་ཀས། །དངོས་སྤྱོད་བརྒྱབས་བར་དོར་མཛོན་སངས་རྒྱས། །ནག་པོ་སྟོང་
པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་གདམས་པ་ལྷ་ཡི་བདུད་ཅི་ཡིས། །བྲུགས་
ཀྱི་བྲུམ་བཟང་རབ་གཏམས་གྲུབ་པ་བརྟེས། །ཤེན་ཏུ་གདུལ་བར་དཀའ་བ་ཆར་གཙོད་
མཛད། །གྲུ་བྲུ་པ་ཡི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རིམ་གཉིས་ཐབ་མའི་ལམ་གྱི་དགའ་
སྟོན་གྱིས། །སྤྱིབ་གཉིས་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་གྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་གཉིས་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་
ལེགས་མཛད་པ། །རྣམ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་པོ་མཆོག་

དེའི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཉིལ་རྩང་སྟོད་པས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་བརྟེན། །དྲོ་
ཇི་འཆང་གིས་དངོས་སུ་དབང་(༣༧)བསྐྱར་བ། །ཉི་ལོ་ཤར་བཟང་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུན་མཁས་པའི་མཐར་མོན་ཀྱང་། །ཐེག་མཆོག་བཞེས་གཉིན་
བསྟོན་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི། །ངལ་བརྒྱས་འཛིགས་པ་མེད་པའི་དཔའ་བོ་མཆོག་རྒྱ་རོ་ཏ་པའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་ཞབས་མེན་གསར་པའི་སྒྲ་ཆེས་ནི། །སྤྱི་བོའི་གཞི་
ལ་རེག་པའི་སྐལ་བཟང་ལས། །བདེ་མཆོག་ལམ་བཟང་འགྲོ་ལ་གསལ་མཛད་བ། །པམ་
ཐིང་སྐྱ་མཆེད་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་རྒྱུད་ལྷེའི་དགོངས་པ་
གཟིགས། །བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་པས། །འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཆོན་
པའི་མིག་གཅིག་ལ། །སྟོག་ཀྱང་ཤེས་རབ་བརྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐད་གཉིས་
སྤྱ་བའི་གཙུག་གི་རྒྱུ་རྩུ་ཅིང་། །སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་བཅེ་བས་ཇེས་སུ་འཛིན། །ཕྱོགས་
འདྲིར་བདེ་མཆོག་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་བ། །མལ་གྱོ་སྟོ་གྲོས་གྲགས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་བརྟེན་ཀྱང་། །གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཐ་མལ་ཚུལ་
འཛིན་བ། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་བདག་པོས་སྐྱ་བ། །ཀུན་དགའ་སྤྲིང་བོའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཆངས་སྟོད་དགེ་བསྟོན་མཆོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །མཐའ་ཡས་
ཡོན་ཏན་དུ་མའི་མཐར་མོན་ཅིང་། །མ་ལུས་སྤྱེ་རྒྱ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གྱུར་བ། །ཇི་བཙུན་ཅེ་
མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དྲོ་ཇི་འཆང་དབང་སྐལ་པའི་སྒྲོས་གར་ལ། །སྤྲུགས་
འཆང་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས། །ས་གསུམ་(༣༥)ཀུན་དུ་སྟན་པའི་
གྲགས་པ་ཅན། །གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་དབྱངས་
གཞོན་ནུ་དུས་མཐར་གངས་ཅན་འདྲིང་། །དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་རོལ་
བ། །གནས་ལྷ་རིག་པའི་གཙུག་རྒྱུན་སྐྱ་བ། །ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །གང་གི་ཞབས་མེན་ལོར་བྱའི་ཅོད་པཎ་ནི། །ཤར་ཕྱོགས་ས་སྟོང་གཙུག་གིས་

ཉེར་བསྟེན་པས། །གངས་ཅན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གྱུར་པ། །ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་པོ་མཆོག་དེས་དགེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་། །དཀོན་
ཅོག་གསུམ་དངོས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དཔལ། །ཐར་འདོད་གདུལ་བྱའི་འབྲེན་པ་ཆོས་གྱི་
རྗེ། །དཀོན་ཅོག་དཔལ་གྱི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་སྤེའི་སྙིང་པོ་རིམ་གཉིས་ཟབ་
མོའི་དོན། །ཐུགས་སུ་རྟུང་ནས་ན་བཟའ་བྲག་ཕྱག་དུ། །ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་གྲུབ་
པའི་གཙོ། །བསོད་ནམས་དཔལ་གྱི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་ལམ་སྟོབས་གྱིས་
མཐོན་པོའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། །མཁའ་པའི་སྐྱུན་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟིགས། །ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་ཀུན་རྗེས་སུ་འཛིན། །བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་བཙུན་ལོ། །ཅོད་དུས་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་
སྐྱར་བསྟན་ནས། །ཐུབ་བསྟན་ཉི་ལྟར་ཀུན་ནས་གསལ་མཛད་པ། །སྟོབ་བཟང་གྲགས་པའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །(༣༥བ)བསྐྱབ་གསུམ་རིན་ཅེན་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་མཛད་
ཅིང་། །ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་པ། །ནམ་མང་གདུལ་བྱའི་ཉེར་མཆོད་མ་
པ་མཆོག་། །རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྟོ་རྗེ་འཁར་དབང་མཉམ་མེད་
བཙོང་ཁ་པའི། །ཞལ་གྱི་གདམས་པའི་མཛོད་དུ་ལེགས་གྱུར་ཅིང་། །རྟོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་
ཡིས་རྗེས་བཟུང་བ། །ཤེར་འབྱུང་སྟོ་གྲོས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་བཙུན་
ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུ་ཆོས་གྱི་རྗེ། །མདོ་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་མོན་པ། །བསྟན་
པའི་ཉི་མ་བཞུགས་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། །དཔལ་ལྷན་འཕྱིན་ལས་བཟང་པོར་གསོལ་
བ་འདེབས། །མཁའ་པ་མཛད་བྱུང་ཀུན་དགའ་གཞལ་མེད་ཁང་། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་གྱི་བ་
གམ་མཐོན་པོ་ཅན། །སྐྱབ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤེང་མཁས་པ། །བཀའ་བྲིན་མཉམ་
མེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་གྲུབ་ལེགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་
མཆོག་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྩལ་བཞིན་ལེགས་བསྟན་ནས། །རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་དཔལ་པའི་

རྟེན་བཟང་པོ། །ཉིན་མཆན་ཆོས་ཀྱི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་རོལ་
ཅེད་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ནམ་ཡང་མ་ཆགས་པར། །བདག་པས་གཞན་
གཅེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སློབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །སྤྱི་
ཤི་བར་དོའི་སྤང་ཞེན་མ་ལུས་པ། །ཡིད་ངོར་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། །སྤྱི་གསུམ་
ཉེ་རྒྱ་ཐབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟེ། །(༣༦)རྟོགས་པ་སྤྱར་དུ་སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །ཞེས་བདེ་
མཆོག་ཐེལ་བྱ་པའི་དབང་བརྒྱད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ནང་སོ་སྤྱི་རྒྱལ་དབང་པོའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་
ནས་ཤུགས་དགེ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ངོ་མཆར་བཞོད་པར་སྤྱར་བཅོ། །

མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་གསང་བའི་མཛོད། །གང་གིས་འཛིན་མཛོད་དཔལ་ལྡན་
གསང་བའི་བདག་ །ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡབ། །དཔལ་ལྡན་རྩོམ་རྩེ་འཛིན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱུང་བ་མཆོག་བརྟེན་པ། །ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ས་
ར་ཉ་པ་ཞེས། །གྲགས་པ་ཆངས་པའི་འཛིན་རྟེན་རིག་པ་ཅན། །སྤྱིང་པོའི་དོན་གྱི་འབྱུང་
གནས་ལ་བྱུག་འཆལ། །རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དགོངས་
འགྲེལ་ཤིང་རྟེན་སྤོལ་འབྱེད་ཀྱན་གྱི་གཙོར། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་
གྲགས། །འཕགས་མཆོག་སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཟུང་འབྲུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་བརྟེན་ཀྱང་། །སྤྱིང་རྩེའི་གཞུང་ལས་བདེ་སྤྱོད་མདའ་བོ་ཆེས། །གཟུང་འཛིན་རི་དྲགས་
ཀྱན་གྱི་སྤོག་འཕྲོག་པ། །དཔལ་ལྡན་རི་ཁོད་དབང་ལྡན་ལ་བྱུག་འཆལ། །ཁྲུབ་བདག་འཁོར་
ལོ་སྤོལ་པས་མདོན་སྤྱར་དུ། །དབང་བསྐྱར་ཉ་ལྟེ་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །བྱུང་བ་མཆོག་
བརྟེན་བདེ་མཆོག་ཆོས་ཚུལ་ནི། །ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །སྤྱི་མ་
མཆོག་དེའི་གདམས་པའི་བཀའ་བློན་(༣༦)ལས། །རྒྱལ་སྤྱི་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་ལྟར་
སྤངས་ནས། །རྩོམ་པ་ལ་མོས་རྩེས་བཟུང་དངོས་བྱུང་བརྟེན། །དཔལ་ལྡན་ལྟ་རི་ཀ་པ་ལ་
བྱུག་འཆལ། །རྩོམ་པ་སྤྱི་ལས་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད། །རྟེན་འགྲེལ་དོན་དུ་གཟིགས་ཤིང་

ལྷན་སྦྲེས་གྱི། །ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་གར་གྱིས་རྣམ་རྟེན་བཞུགས་པའི་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་བརྟེན་ནས། །མདོ་སྤྲུགས་མང་ཐོས་རྒྱ་མཆོའི་
མཐར་མོན་ཅིང་། །བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་མཁས་པའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །མཁས་མཆོག་ཤན་ཏི་
བཞུགས་པའི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གནས་ལྷ་མཐར་མོན་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྤང་བ་མཐར་ཡས་
སྤུལ་བའི་སྦྲེས་གར་ནི། །ས་གསུམ་འགྲོ་ན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཞེས། །ཡོངས་སུ་གྲགས་
པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཨོ་ཏི་ཡ་ནར་ཨིན་ལྷ་ཏིའི་སྤྲུལ། །ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་
རྟོགས་པ་པ་མཐར་མོན། །བདེ་མཆོག་ལུགས་བཟང་རིང་དུ་གསལ་མཛད་བཞུགས། །བྱུང་ཆེན་
ལ་བ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཕུལ་བྱུང་སྦྱིང་རྩེས་མཛེ་ཅན་གར་གྲུ་ལས། །བསྐྱལ་ཆེ་དེ་ཉིད་
རྩོམ་པ་མཛེས་ལྷ་ཏི། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་གར་གྱིས་མཁའ་སྦྱོད་དུ། །རབ་གཤེགས་ཆེན་བྱུང་བ་
ལ་བྱུགས་པའི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཐེག་མཆོག་སྤྲུལ་པ་དཔལ་ལྷ་ཏི་སྤྲུལ་བཟང་། །ཟབ་རྒྱས་ཆེས་རྣམས་
ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་བརྟེན། །སྤྲོད་གཉིས་སྤྲུལ་བ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་མིག་དཔལ་ལྷན་མར་
བ་དོ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བཞེ་མཆོག་ལྷ་ཨོ་ཏི་སྤྲུལ་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་བཞེ་
ནི་(༣༧)ནང་སོ་རྩ་མགྲིན་མགོན་པོའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བའི་རྩོམ་སྤྲུལ་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་
གྱི་རོ་མཆར་བཞོད་པར་སྤྲུང་བའོ། །

ན་མོ་བཟླ་རྩེ་ར་ལྷ་ཡ། །རབ་འབྲུམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དངོས། །མ་ལུས་
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །དངོས་བྱུང་ཅ་བ་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་
མཆོག་དྲིན་ཅན་སྤྲུལ་པ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས། །ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་དངོས་གར་དགྲའི་ཉམས་གྱིས་ནི། །ཤེན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་གར་
མཛད་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཁུ་བདག་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བྱུགས་པའི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མ་ལུས་གཤུལ་
བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་བཞིན། །ལེགས་གསུངས་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་པོ་མཆོག་ཅ་
བཞུགས་རྒྱུད་ཀུན་སྤྲུང་མཛད་རྒྱལ་བའི་ལུས། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་བརྟེས། །དབང་ལྷག་བརྟུང་ལྷན་ལྷ་
ལེ་ཏ་བཟླ། །གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱའི་གནས། །ལམ་གྱི་སྒོལ་འབྱེད་མཆོག་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བདུད་ཅིས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི། །བྱམ་བཟང་ལེགས་
གཏམས་གྲུབ་པའི་མཆོག་བརྟེས་པ། །འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཨ་མོ་སྟ་བཟླ། །རིགས་
ལྷའི་ཅོད་པན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི། །འབྱུང་གནས་སྤྲས་པའི་དོན་གཟིགས་ས་གསུམ་ན། །གྲགས་པ་རབ་དཀར་གྲུབ་པའི་
གོ་འཕང་(༣༡བ)ལ། །རབ་འཛེགས་དཔའ་བོ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཁོར་བའི་
འདམ་གྱིས་མ་གོས་བསྒྲའི། །ལྷན་སྐྱེས་འོད་གསལ་རྩོུ་མཆོག་གིས་མཆོན། །ཞི་སྟགས་
རབ་འབྲུམས་ལས་ལ་དབང་སྦྱར་བ། །བསྒྲ་བཟླ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་མར་མེ་ཡིས། །སྤྱིབ་པའི་ལྷན་སེལ་གནས་ལྷགས་སྤང་མཛད་
པ། །དྲི་པི་ཀ་ར་ཞེས་གྲགས་གྲུབ་པ་མཆོག་ །རབ་བརྟེས་དམ་པའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་རྫོགས་རིམ་མཛོན་དུ་གྱུར། །སྤྱིགས་མཚུབ་ཙམ་གྱིས་
རབ་བརྟན་ལྷན་སོ་ཡང་། །ཐལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་ལྷན་རྩོུ་མཆོག་གྲགས། །སྐྱེད་གཉིས་སྤྲ་
བའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྩོུ་བརྟན་ལྷན་འབྱོར་མ་ཡིས་རྩོུ་བཟུང་ཞིང་། །རབ་
འབྲུམས་རྒྱུད་སྤེའི་དགོངས་དོན་ལེགས་པར་གཟིགས། །གནས་ལྷགས་མཛོན་གྱུར་རྩ་ཡི་
གདུང་འཛིན་པ། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་རབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་དེ་
ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་སེང་གའི་ང་རོ་ཅན། །གྲུབ་པའི་རིགས་འཁྲུངས་
དམ་པས་བསྐྱགས་པའི་གནས། །ཡེ་ཤེས་སེང་གའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འབྲུམ་
སྤྱག་རྒྱུད་སྤེའི་དོན་ལ་མཐུན་པ་རྒྱས། །མཐར་ཕྱིན་ལམ་གྱི་གངས་རི་ལ་གནས་ཤིང་། །བདེ་
ཆེན་ལམ་སྟོན་སེང་གའི་ང་རོ་ཅན། །རྩོུ་བརྟན་འབྲུམ་སེང་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱི་
བ་རྒྱུད་མར་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཏུ། །རབ་གྲགས་གྲུབ་པའི་རིགས་འཁྲུངས་མཁས་པའི་

གཙོ། །དང་པོའི་སངས་(༣༩)རྒྱལ་ལམ་བཟང་སྟོན་མཛད་པ། །རྩེ་བཅུན་ཀླ་ལོའི་ཞབས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐབས་ཤེས་ས་འཛིན་དཀར་པོ་ལ་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྩེའི་ལུས་
སྟོབས་རབ་རྒྱས་ལུང་རིགས་ཀྱི། །སེང་གའི་ང་རོས་ཀློལ་ངན་པམ་མཛད་པ། །ཤེས་རབ་
སེང་གའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོས་བྲལ་གནས་ལུགས་ཡངས་པའི་གོ་འབྱེད་
ངོས། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །དཔལ་ལྷན་འཕྲིན་ལས་བཟང་
པོའི་འོད་སྟོང་ཅན། །བསྐྱུགས་འོས་བཤེས་གཉིན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་
ཆེན་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དོན་གཟིགས་ཤིང་། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་
སོན། །རིན་ཅེན་བྱང་ཆུབ་སྤྱུགས་མངའ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །དོན་གྲུབ་རིན་ཅེན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །དཔལ་ལྷན་ཁྲུབ་བདག་རྩི་རྩེ་འཆང་དབང་ནི། །སྤྱལ་པའི་གར་མཛད་ས་གསུམ་
འགྲོ་བའི་མིག །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཆོག །མཉམ་མེད་བཙུང་ཁ་པ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མཁུན་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས། །སྟོ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཆོས་ཚུལ་ཀྱང་། །ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་མཛད་འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་
གཙོ། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྩེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
ཁྱེད་ནམས་ཀྱི། །དྲིན་ལས་འགྲོ་ཀྱན་རྩི་རྩེ་འཆང་དབང་གི །གོ་འཕང་འཕྲོ་ཅིང་ཞི་རྒྱས་
དབང་བྲག་གི །རབ་འབྱམས་ལས་ཀྱན་ཐོགས་མེད་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་
(༣༩)ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྩེ་མཐར་བུས་ནས། །འགྲོ་
བའི་མ་རིག་སྤྱན་པ་ཀྱན་སེལ་བའི། །འཇམ་དབྱངས་གོ་འཕང་ཆེ་འདྲིར་ཐོབ་པར་ཤོག །བཙུམ་
ལྷན་འདས་རྩི་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་ནམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་
པ་འདི་ཉིད་གནས་བརྟན་རྩི་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྤྱི་བའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་
གྱིས་མེ་མོ་གླང་གི་ལོ་རྒྱུ་བའི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་བྱ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

སྒྲ་མ་དང་ཇེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུ་
མཉམ་མེད་ཤྲུའི་གཙོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་འཕགས་མཆོག་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཐུགས་ཇེའི་ལྷགས་
ཀྲུས་བྱངས། །འཇམ་དབྱངས་ནམ་སྐྱུ་ལ་སྒྲ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུ་
དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤྲ། །བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འགྲོམ་སྟོན་སྐྱུ་རས་གཟིགས། །གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་ཐུགས་ཇེའི་ལྷགས་ཀྲུས་བྱངས། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་
པ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཞོར་བྱ་བཟང་། །བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་རྩ་བའི་སྒྲ་
མ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཐུགས་ཇེའི་ལྷགས་ཀྲུས་བྱངས། །སྒྲ་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་
པ་ཁྱེད་ནམས་ལ། །གདུང་ལྷགས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །ཆེ་རབས་
ཀུན་ཏུ་སྐད་ཅིག་མི་འབྲལ་བར། །དབྱེས་བཞིན་ཇེས་སུ་(༣༥ན)འཛིན་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། །སྲིད་ལས་ངེས་འབྱུང་ལྷགས་བྲག་སྐྱོ་ཤས་དང་། །འགྲོ་ཀུན་པ་མར་མཐོང་བའི་
སྟོང་ཇེ་ཡིས། །ལེགས་བྲངས་བདག་པས་གཞན་གཅིས་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྐྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདི་ལ། །ང་དེ་རྟོག་པས་པར་བཞག་
མ་ཡིན་པར། །ཡུལ་གྱི་སྟངས་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི། །འཆར་ཚུལ་ཇེན་གྱིས་རྟོགས་པར་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཁམས་བྲག་དེ་འདྲའི་ང་དེ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འང་གྲུབ་པ་
མ་མཆིས་པས། །ང་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་སྟངས་ཉིད་ནས། །མེད་པར་སྐྱར་གིས་རྟོགས་པར་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དེ་བཞིན་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ནམས་ཀུན། །རང་རང་འདོགས་
བྱེད་ནམ་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིས། །བཏགས་པ་ཙམ་བྱིར་གདགས་གཞིའི་ཡུལ་སྟངས་ནས། །མེད་
པར་ངེས་ཤེས་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མིང་ཙམ་རྟོག་པའི་རི་མོ་ཙམ་ཉིད་
ལས། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི། །རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་
ཡིད་ཆེས་ནས། །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྲིད་པའི་རྩ་བ་བྱངས་

འབྲིན་ཡང་དག་ལྟ། །ཉམས་སྲུ་ལེན་ཆེ་དེ་ཡི་འགལ་རྒྱུན་ཀྱན། །སེལ་ཁིང་མཐུན་རྒྱུན་
མ་ལུས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི། །བཀའ་སྤང་གདོང་བཞི་མགོན་པོས་གཡེལ་མེད་སྤྱོད་ས། །གཞན་
ཡང་དཔལ་ལྷན་མགོན་པོ་ཡབ་ལུས་ཀྱིས། །པ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་མ་ལྟར་སྤྱིང་ཉེ་བས། །ཞི་
རྒྱས་དབང་དག་འབྲིན་ལས་གང་བཅོལ་ཡང་། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་(༣༤བ)འབྱུང་བར་མཛད་
དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ནང་སོ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཨ་མོ་རྩ་རྩེ་རྩམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཐུགས་དམ་དུ་དགེ་
འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་པོ་བྱང་ལོལ་ཁ་སྟག་ཅེར་བྲིས་པའོ། །

ལྷ་མ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱི་བ་བྲལ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱ། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དང་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་
བ་སྤྱལ་པའི་སྤྱ། །བྱབ་བདག་རྩེ་རྩེ་འཆར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རིང་ནས་གོ་འཕང་མཐོན་
པོའི་ཅིར་གཤེགས་ཀྱང་། །སྤྱི་ཆོགས་སྤྱལ་པའི་རྫོས་གང་བཟང་ཡས་ཀྱིས། །སྐལ་ལྷན་
འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །བྱུང་མཆོག་ཉི་ལི་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་པའི་
གཤམ་པས་ས་སྤྱིང་ཀྱན་དུ་བྱུང། །དེ་མེད་རིགས་པས་ཆོལ་བ་ཆར་བཅད་དེ། །ངལ་བརྒྱས་
ལྷ་མ་ཉེར་བསྟེན་བྱུང་བ་བརྟེས། །པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱུང་
མཆོག་རི་ཁོད་ཞབས་ཀྱིས་རྩེ་སྲུ་བཟུང་། །གནས་ལྷ་མཐར་སོན་མཁས་པའི་གཙུག་
གི་རྒྱ། །རང་བྱུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྱུང་གནས་མི་དེ་པ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །རིགས་ཀྱན་བྱུང་བདག་དཔལ་ལྷན་ཉེ་རུ་ག །མི་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་རྩལ་
མར་པ་ཞེས། །སྤྱི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་གཤམ་པའི་གཉེར། །སྤྱི་རྒྱུད་ཆེན་
པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་དེའི་གདམས་པས་སྟོགས་དུས་ཆེ་གཅིག་
ལ། །མདོན་པར་སངས་རྒྱས་མི་ལ་རས་པ་ཞེས། །གཤམ་པས་(༣༠ན)ཆངས་པའི་
འཛིག་ཉེན་རིག་པ་ཅན། །རྩེ་བཙུན་བཞད་པ་རྩེ་རྩེ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
རོ་བ་དང་ཨ་ཉི་ཤེ། །བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་པོ་གཉིས་འདེས་གདམས་པའི་སྟོལ། །གང་གི་དེན་གྱི་

ཕྱོགས་འདིར་གསལ་མཛད་པ། །རྒྱ་འོད་གཞོན་རུའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་དག་སྟོང་གཟུགས་ཀྱིས་
ནི། །གར་མཛད་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་འགོ་བའི་མགོན། །དཔལ་ལྷན་མཐའ་རྩ་བ་ལ་གསོལ་
འདེབས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་སྐུ་སྐྱབ་སྟོང་པོ་ནི། །སྤར་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་
གཤེགས་གྱུར་ཅས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་བསྟགས་པའི་གནས། །འཛིག་
རྟེན་གསུམ་མགོན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་གཟིགས་རིགས་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་ནི། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་སྤྲེལ་པོ་
ཆེ། །གྲགས་པ་འབྲུང་གནས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒྲ་མས་བྱིན་བརྒྱབས་གནས་
ལུགས་མངོན་སུམ་མཛད། །མི་བཟད་གནས་ལྷགས་འབར་བའང་ཁྲོད་སྐུ་ལ། །བརྗོད་གཞོན་
རུ་རེག་པ་བཞིན་གྱུར་པ། །རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བཙུན་འབྲུག་
ཆེན་པོས་རོ་གཅིག་རྟོགས་པ་བརྟེས། །མཁྱེན་པའི་སྤྱན་ཡངས་དུས་གསུམ་ཆགས་
ཐོགས་བྲལ། །མཐུ་སྟོབས་བྱགས་རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །བརྩ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་སྟོང་གི་བྲ་བ་ཅན། །(༧༠བ) མད་བྱང་ཡེ་ཤེས་
དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་ལས། །ཤེས་བྱའི་ཁྲོན་ཀྱན་ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་པ། །འགོ་བའི་
འདྲན་མཆོག་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོགས་གཉིས་བདུད་ཅིའི་ཁྱ་གཏེར་བསྐྱབས་པ་
ལས། །གྲགས་པ་བདུད་ཅིའི་གཏེར་གྱུར་རིན་ཅེན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་གང་
བ་ཅན། །བྱབ་བསྟན་ཀྱ་མུད་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྐྱབ་གསུམ་རིན་ཅེན་གསེར་
གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་། །རྣམ་དཀར་གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོ་ཅན། །སྐུ་གསུམ་ནོར་
བུའི་རྟོག་གིས་རབ་མཛེས་པ། །ཆོས་བཞི་རྟིང་མ་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟན་གྲགས་བ་
དན་དཀར་པོའི་འཕྲུང་ལྗིང་ཅན། །མཁས་པའི་མདུན་ས་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ལ། །ཤེས་
རབ་སྤྱན་གྱིས་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་གཟིགས། །སྤྱན་སྤྲེལ་གྲགས་ཤེ་བ་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་པད་དཀར་ཅན། །དུས་མཐར་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་
ཚུལ་བཟུང་ནས། །འགྲོ་ཀུན་པན་བདེའི་ལམ་ལ་སྦྱར་མཛད་པ། །གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཞབས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསོད་ནམས་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིང་། །གྲགས་པའི་
རི་བོང་མཆོན་མས་རྣམ་པར་མཛེས། །ཆད་བྱང་མཛད་པའི་འོད་དཀར་སྤང་བ་ཅན། །བྱུ་
མཆོག་མཆོན་མའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔལ་ལྷན་གདན་ས་རིན་ཅེན་སང་གའི་
ཁྲིར། །ཞབས་སེན་སུ་ཉིག་ཆོམ་བྱ་རབ་བཞུགས་དེ། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་འགྲོ་བའི་དོན་
མཛད་པ། །སྤྱན་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆད་བྱང་(༧༡)བསོད་ནམས་འཆི་
མེད་སྦྱིད་ཆལ་དུ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་འདབ་སྦྱོར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་
བྱི་བསུང་གཡོ་བ་ཅན། །འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་གཞལ་མེད་ཁང་། །མཁྱེན་གཉིས་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་
པོ་ཅན། །སྐལ་བཟང་འགྲོ་ལ་དོན་གཉིས་འདོད་དགའི་ཆར། །ལེགས་པར་འབབས་མཛད་
དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དག་གི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྲགས་པའི་གཏེར། །ལུགས་
གཉིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བོད་ཁམས་ཀྱི། །ཁོར་འཛིན་སྦྱོར་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
མཆོག །ཆོས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་གར་
དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་། །དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་གར་ལྷུང་མཛད་ནས། །ས་སྤྱིང་འགྲོ་བ་
ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གྱུར་པ། །ཞུ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཛམ་གླིང་སྐྱབ་
རྒྱུད་བསྟན་པའི་གཙུག་གི་རྒྱ། །བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་དང་པག་མོ་གུའི། །གདན་ས་
ཆེན་པོར་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་པའི། །སྤྱན་ལྷ་རྣམས་ལ་གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་
ལྟར་བསྟོད་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་པོ་ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་ཐེག་མཆོག་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་
ཞིང་། །ཐེག་མཆོག་ཟབ་མའི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ཏུ། །སྐྱ་གསུམ་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་
པར་ཤོག །གནས་སྐྱབས་སུ་ཡང་འཛིན་པའི་ཁྱོན་ཀུན་(༧༢)དུ། །ཆོས་དང་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་

འབྱོར་དར་ཞིང་རྒྱས། །མི་དགོ་བཅུ་སྤངས་དགོ་བའི་ལས་ལས་ཀྱན། །རྫོགས་ལྷན་དུས་
བཞིན་འཕེལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ནང་སོ་མགོན་པོ་ཆེ་འཕེལ་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས་དགོ་
འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོས་ངོ་མཆར་བཀོད་པར་སྤྱར་བའོ། །

ན་མོ་ལོ་གེ་ཤུ་ར་ཡེ། མཆན་དཔའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ། །ཡན་ལག་
རྒྱལ་ཅུའི་བསིལ་ཟེར་འབྱེད་པའི་གསུང་། །ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
ཐུགས། །འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྐྱ་གསུམ་གོ་འཕང་
མཐོན་པོའི་ཅེར་སོན་ཀྱང་། །བཤང་ཡས་སྤྱལ་པའི་ནམ་རོལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །ངོ་མཆར་
མཛད་པའི་གར་གྱིས་ནམ་རོལ་བ། །བྱ་བ་ཆེན་མི་ཏའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་
པའི་ནམ་འཕྱལ་སྐྱ་སྐྱར་བྱམས་པའི་དཔལ། །ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཁྱིན་བསོད་ནམས་
དབང་རྒྱལ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱུ་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གའི་ཞབས། །ས་བཅུའི་
དབང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུང་རིགས་མངའ་བདག་རིན་ཅེན་སེང་གའི་
དང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་ཅེན་གྱལ། །སྤྱལས་འཆང་དབང་པོ་གཞོན་ཏུ་བསོད་
ནམས་ཏེ། །བསྐྱན་པའི་མངའ་བདག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དབང་རྒྱལ་བརྒྱད་ལྷན་
སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །འཛམ་གླིང་སྤྱ་བའི་བྱ་མཆོག་དགོ་ལེགས་དཔལ། །ལུང་
རྟོགས་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་(༧༩ན)རྒྱལ་མཆན་ཞབས། །སྐྱ་གསུམ་མངོན་གྱུར་ཞབས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཛམ་དབྱངས་གཞོན་ཏུ་ནི། །འགྲོ་ལ་ལེགས་
བཤད་དགའ་སྟོན་སྤྱལ་བའི་སྒྲ། །སྒྲོ་གྲོས་མཁའ་ལྷར་ཡངས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། །ཚུལ་
བཟུང་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རི་སྟེང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་
བཞིན། །རྒྱལ་བས་བཀའ་སྤྱལ་རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀྱན། །འདི་ཕྱི་བར་དོའི་ཉམས་
ལེན་སྟེང་པོ་རུ། །དེལ་ནས་ནམས་སུ་ལེན་པར་ཁྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །སྤྱི་པོར་སྒྲ་མ་སྟེང་
གར་ལྷག་པའི་ལྷ། །ལེགས་བསྐྱོམས་དཔག་མེད་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཡིས། །སྟོན་བཅུད་ཞིང་

སྤྱི་ཚུལ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །སྤྱི་པ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཚྲོ་བས། །རང་
ལུགས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་མཆོད་སྤྱན་དང་། །ཆེ་འདིའི་ལུན་ཆོགས་ཀུན་ལ་ཞེན་པ་
ནི། །དོར་ནས་རང་སེམས་འོད་ཀྱི་སྤྱུ་གྲུ་ནས། །ཐོགས་མེད་དགའ་ལྡན་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་
ཚྲོ་བས། །བརྟན་གཡོའི་དངོས་ཀུན་སྤྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟར། །མཐོང་ནས་བྱི་ནང་གསང་བ་བསྐྱར་
བྱས་ཏེ། །སྤྱི་ཉིད་སྤྱི་ཇི་དབྱེར་མེད་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྤྱི་དུ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བར་
བྱིན་གྱིས་ཚྲོ་བས། །དེ་ལྟར་ཟབ་མེད་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་
དབང་པོ་སྤྱི་ཐོབ་ནས། །ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་རྣམ་ཐར་རི་བཞིན་དུ། །རྟག་ཏུ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་
དོན་བགྱིད་ཤོག །འདི་ནི་སྤྱི་བཟང་བསྐྱར་པའི་རྗེས་(༤༡)འཁྲུགས་ནས། །མདོ་སྤྱུགས་རབ་
འབྲམས་སྤྱི་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཆེ་རྣམ་གཡེང་བ་ལོ། །གཟེབ་ཏུ་
ཚུད་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཡི་གེར་བཀོད། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་མ་ལུས་པ། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུ་མར་མེ་མཛད་དཔལ་
ཞེས། །གནས་ལྷའི་རིགས་པའི་པཎ་ཆེན་ཚུལ་འཛིན་པ། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །དམིགས་མེད་ཆོས་སྤྱི་རང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་མཐས་
བྱབ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤྱི་ཆོགས་སྤྱུལ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ། །འགྲོ་མ་
སྤྱི་སྤྱི་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་མཆོན་ཅམ་རྣ་བར་ལྷུང་བས་
ཀྱང་། །བྱི་ནང་འཛིགས་བརྒྱད་ཉིད་འཆེ་ཀུན་ལས་སྤྱོད། །འཆེ་མེད་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་སྤྱི་བའི། །འཕགས་མ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀྱི་ལ་ཤ་ལྟར་
མཆོག་ཏུ་མཛེས་པའི་སྤྱི། །ཆངས་པའི་དབྱངས་གྱིས་འགྲན་དུ་མེད་པའི་གསུང་། །ཤེས་
བྱ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །བཟ་ཤེས་དཔལ་འབར་མ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །སྤྱི་གྱིས་མ་གོས་པད་དཀར་ཟླ་བའི་སྤྱི་དང་། །ཞབས་གཉིས་མི་བྱེད་དོན་སྤྱི་ལ་
ཀྱང་བཞུགས། །སྤྱི་ཅིང་ཡིད་འོང་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཉམས། །རྗེ་བཙུན་ལྷུང་བསྐྱེད་མས་

ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་མ་ལུས་སྤྲུགས་ཆུང་ནས། །ཆེ་འདི་སྒྲོས་བཏང་
སྤྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །འོར་
(༤༣ན)བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོག་གསུང་
ཁྱི་འབྲུང་གནས་ཏེ། །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཡིད་བཞིན་འོར། །རྒྱལ་བས་
སྤྲུབས་གསུམ་དོ་བོར་རབ་བསྐྱེད་པའི། །ཅུ་བའི་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་མཆོད་པ་ལས། །གང་གི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་མཆོད་
པའང་། །བསོད་ནམས་གཞུང་དུ་མེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །དེན་ཅན་སྒྲ་མ་མཆོག་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒྲ་དོར་གནས་ཀྱན་གསལ་མཛད་སྟོན་མེ་སྟེ། །ཐར་པའི་ལམ་
དུ་འཁྱིད་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག་།འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་སྟོལ་བའི་མིག་གཅིག་དུ། །བསྐྱེད་
འོས་བཤེས་གཉིན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲུབས་གནས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་
དེན་ལས། །འགལ་རྒྱུན་བདུད་སྟེའི་བར་ཆད་ཀྱན་ལས་རྒྱལ། །ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་
འབྱོར་ལོངས་སྟོད་རྒྱས། །བསམས་དོན་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །རང་
ལུས་འཕགས་མར་གསལ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཡི་གེ་བཅུ་པའི་རིགས་སྤྲུགས་བརྒྱས་རྫོང་
ཀྱིས། །འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་ནས། །འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ཐོབ་
པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཡུན་རིང་གནས་པའི་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་ནས། །མདོ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་
གནད་དོན་ཀྱན་རྫོགས་པའི། །འབྲུལ་མེད་ཉིང་འཛིན་དཔལ་ལ་རྣམ་རོལ་ཞིང་། །སྤྲུགས་
སྤྲུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་(༤༣བ)དཔོན་པོ་འཕགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་དོར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྤྲུས་པའོ། །

མི་འགྲུར་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ། །ཁ་སྟོར་བདུན་ལྷན་ལོངས་སྟོད་རྫོགས། །ཁྱབ་བདག་རྫོང་
རྗེ་འཆང་དབང་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་
བརྟེན་ཀྱང་། །སྒྲ་ཆོགས་སྤྲུལ་པས་གཞན་དོན་མཛད། །གྲུབ་མཆོག་ཤི་ཐར་པའི་ལ། །གསོལ་

བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །མགོན་དེའི་གདམས་པ་བདུད་ཅིའི་ཚུས། །སྤང་ལ་
སྐལ་བཟང་ཅི་ཡང་བྱིན། །གནས་ལྷ་མཐར་སོན་མི་ཉི་པ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་
གྱིས་ལྷོབས། །དབང་ལྷག་བརྒྱད་ལྔ་དོ་ཟླ་འཆང་། །བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཟུང་གྲུབ་པའི་
ཟླ། །མཁས་གྲུབ་ལྷན་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །རྒྱལ་
བའི་ཡབ་གཅིག་པད་དཀར་ཅན། །དགེ་སློང་ཚུལ་བཟུང་དགོན་ཅོག་མཁར། །མགོན་པོའི་
བཀའ་བབས་ལ་སྟོད་པ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །ཆོས་བརྒྱད་འཆིང་
ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི། །རྟོགས་ལྷན་ཞང་སློམ་ཆོས་སེང་དང་། །བྱུགས་ཟླ་ཆེན་པོ་སྐྱེར་སྤང་
པ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །ཆོས་བྱུག་ལམ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི། །གཉན་
སྟོན་སྤུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །འགྲོ་མགོན་ཆོས་ཟླ་སྟོན་པ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་གཙོ། །མཁས་གྲུབ་གཙང་མ་ཤངས་
སྟོན་དང་། །ཐུས་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་(༧༧ན)བཟང་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་བྱིན་གྱིས་
ལྷོབས། །རིགས་སྤྲུགས་འཆང་བ་ཀུན་གྱི་ཟླ། །དཔལ་ལྷན་དོ་ཟླ་གཞོན་ཅུ་དང་། །མཉམ་
མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །ཚོད་པའི་དུས་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །འཇམ་སྒྲིང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་དཔལ། །མཉམ་མེད་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །གྲུབ་ཆེན་བཟང་པོ་རྒྱལ་
མཆོན་དང་། །དོ་ཟླ་འཆང་དབང་སྐལ་པའི་སྐྱེ། །འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་
ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་སྤང་ཅིའི་རོས། །གཤལ་
བྱའི་བྱང་བ་ཆོམ་མཛད་པ། །ཟླ་བཅུ་དོ་ཟླ་རྣལ་འབྱོར་མ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་
གྱིས་ལྷོབས། །བྱི་ནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་བྱ་བཞིན་སྐྱོང་མཛད་
པའི། །བྱུག་བྱུག་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་བྱིན་གྱིས་ལྷོབས། །མཆོག་དང་
ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཀུན། །འཛུལ་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱོལ་མཛད་པ། །མགོན་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་

ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བདེ་བའི་དངོས། །སྐལ་
ལྷན་སྟོང་ལ་སྟེལ་མཛད་པའི། །སྒྲ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཆེ་འདིའི་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །སྤྱི་མའི་ལམ་སྤྱ་འབྲེན་མཛད་
པའི། །མགོན་པོ་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །འབྲུམ་
མེད་སྟོང་གའི་བསྟོའི་དབུས། །མགོན་པོ་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་པར། །(༧༧)བཞུགས་པའི་བྱིན་
རྒྱལ་བདུད་ཅིའི་ཆུས། །ཡིད་ཀྱི་བྱུམ་བཟང་གང་བར་ཤོག །ཆེ་འདིའི་སྤྱང་བ་འགག་པའི་
ཆོ། །སྤྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་མགོན་པོའི་གཟུགས། །རྒྱ་ཆེས་ལྷར་དཀར་ཟླ་བཅུན་མའི། །རྣམ་
རྒྱས་བརྒྱུད་འབྲུག་པར་ཤོག །དེ་ཆེ་སྟོང་པའི་ངང་ཞུགས་པའི། །བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་འཆར་
བ་དང་། །མཁའ་སྟོན་གནས་སུ་ཉེ་བྱ་ཀའི། །གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །མགོན་པོ་
སྟོང་ཞུགས་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མཁའ་སྟོན་དུ་འཁྲིད་པའི་
སོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོས་གོ་བདེ་བར་བགྱིས་པ་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་
འོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

སྐྱ་བཞའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་དོན་འཆང་། །སྤྱ་ཆོག་སྐྱལ་པའི་གར་མཛད་ཤག་མ་
རི། །དམིགས་མེད་ཆོས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་མི་ཉི་པ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་
བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །བྱུ་བ་པ་མཆོག་བརྟེན་ཟླ་བཅུན་རྒྱ་ལ། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་ལྷན་
ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཞབས། །སྤངས་ཉོགས་མཐར་བྱིན་བྱུ་བ་ཆེན་མོག་སྟེག་པ། །གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཐུགས་ཟླའི་བདག་ཉིད་དཔལ་ལྷན་སྐྱེར་
སྐང་པ། །ཆོས་དྲུག་ལམ་ལ་མངའ་བརྟེན་གཉན་སྟོན་པ། །ཉམས་ཉོགས་མངའ་བདག་
ཆོས་ཟླ་སྟོན་པའི་ཞབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །མཁས་
ཤིང་བྱུ་བ་པ་བརྟེན་པའི་ཤངས་སྟོན་པ། །ཡོན་ཏན་གཉེར་གྱུར་ཐུས་(༧༩)ཆེན་རྒྱལ་
མཆོན་དཔལ། །ཐུགས་འཆང་དབང་པོ་དོན་གཞོན་བྱ་དང་། །བྱུ་བ་མཆོག་དམ་པ་རྣམ་

མཁའ་རྒྱལ་འབྱོར་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །མཁས་བྱུབ་
བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དགེ་ལེགས་དཔལ། །མཐུ་སྟོབས་མཐར་བྱིན་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་
དང་། །བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་ལྷ་རྒྱལ་། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་
བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བར་ཆད་ཀུན་སེལ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །དངོས་བྱུབ་ཀུན་
སྟོལ་མགོན་པོ་ཡིད་བཞིན་ཞོར། །ལྷ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །གསོལ་
འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་བར་བྱིན་གྱིས་
རྫོབས། །བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་ཆེ་བཟན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །འགྲོ་ཀུན་པན་བདེ་རྒྱས་པར་
བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཆེ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ནད་གདོན་བར་ཆད་
ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རིགས་རྒྱུད་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བསམས་
དོན་ཆོས་བཞིན་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་གཏུང་ལྷགས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་
གདབ་པོ། །ཡང་བརྒྱུད་པ་གཅིག་ལ་ཤངས་སྟོན་ཡན་འབྲ་བ་ལ། །ཟབ་མའི་རྟོགས་པ་མཐར་
སོན་རྒྱལ་མཆོན་འབྲུམ། །འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་འཇག་ཆེན་བྱམས་པ་དཔལ། །གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པ་དོན་བྱུབ་བཟང་པོ་དང་།
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་པ། །ལུང་རྟོགས་མངའ་བདག་རིན་ཅེན་རྒྱལ་
མཆོན་ལ། །གསོལ་(༤༥བ)བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བསྐྱབ་གསུམ་
རྒྱན་ལྷན་གྲགས་པ་རིན་ཅེན་ཞབས། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆ་དང་། །གསང་བའི་བདག་
པོ་ཡེ་ཤེས་ཅེ་མོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དེ་ནས། བར་
ཆད་ཀུན་སེལ། ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་དཔོན་ས་བདག་མོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འཛོམ་
པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོར་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་
སྦྱར་མོ་ལུང་གི་རྫོང་དུ་སྦྱར་བའོ། །དོན་རྗེ་འཆང་དངོས་ཅ་བརྒྱུད་ལྷ་མ་དང་། །ལྷན་སྦྲེས་བདེ་
བའི་རང་བཞིན་ཉེ་རུ་གྱུར་བསྟན་སྦྱང་མཛད་དཔལ་ལྷན་ཞལ་བཞི་བ། །གསོལ་བ་འདེབས་

སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་ལྷན་ཁྲུབ་བདག་དེ་མེ་འཆང་། །དེས་
 དོན་རྒྱ་མཆོའི་ལྗོངས་གནས་སྤྱོད་ཁྲུབ་ཞུས། །གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་བ་ལོ་ཏ་པ་ལ། །གསོལ་
 བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་སོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
 ཞུས། །འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་དོན་རྟོགས་མར་མེ་མཛད། །ཕུལ་བྱུང་རྟོགས་པ་མཐར་སོན་
 དཔལ་སྤེ་བ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །ཕུང་རྟོགས་མཛོད་
 འཛིན་པེ་མ་ལ་པ་དང་། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་རིན་ཅེན་དེ་མེ་དང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཅེན་གཏེར་
 བྱུང་གྲགས་པའི་མཆོན། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །ལྷན་ཅིག་
 སྤྱོད་དངོས་རི་སྤུལ་ནལ་འཕྱོར་མ། །སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་གཙུག་རྒྱུད་དར་མ་གྲགས། །དཔལ་
 (༤༦)ལྷན་མགོན་པོ་རྗེས་བཟུང་ཁུ་པ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་
 རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ས་ཆེན་ཀྱན་སྦྱང་དང་། །ཆོག་ས་གཉིས་མཐར་སོན་མེ་བཙུན་
 ཅེ་མའི་ཞུས། །སྤྲུལ་འཆང་དབང་སོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་
 སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །གནས་ལྷ་མཐར་སོན་ས་སྤྱོད་བརྟེན་ཏ། །ས་གསུམ་འགྲོ་
 བའི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས། །དཀོན་ཅོག་གསུམ་དངོས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་
 དཔལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་ན་
 བཟུང་བྲག་ཕུག་པ། །འཇམ་དབྱངས་ནམ་སྤུལ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །མཐུ་
 སྟོབས་དབང་ཕྱུག་མེ་བཙུན་གཟུངས་ཀྱི་དཔལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་
 རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །གནས་ལྷའི་དོན་རྟོགས་སངས་ཀྱི་མཆོན་དང་། །བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་
 པའི་སྤྲུལ་ཤིང་གུ་ན་བྱེ། །དེ་མེ་འཆང་དབང་མེ་བཙུན་ལྷ་ནན་ཏ། །བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་ཅ་
 བའི་སྤྲུལ་པ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །ཅ་བ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲུལ་
 ཀྱན་ཀྱི་དངོས། །ཁྲུབ་བདག་ཉེ་རྒྱ་ཀ་དང་རོ་གཅིག་པ། །འཛུལ་པས་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་ནག་
 པོ་ཆེ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ། །ཡིད་བཞིན་ཞོར་ལྷར་གསུལ་

བྱའི་རེ་བ་སྐོང་། །དོ་རྩེའི་ཐོག་ལྟར་དབྱ་བགགས་བྱེ་མར་འཐག། དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་
དངོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས་པ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བསྟན་
ལ་གཞོད་བྱེད་ཐལ་བར་རྫོགས་པ་དང་། །(༧༩)དམ་ཆོག་ལྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ཞིན་
དུ། །སྐྱོང་མཛད་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཡབ་ཡུམ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
རྫོབས། །ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་དུ། །འབྲལ་མེད་སྙིང་གི་པ་རྣམས་རྟག་བསྟེན་
ནས། །ཅེ་གཅིག་གཏུང་ཤུགས་དག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན། །མ་གཡེལ་མ་གཡེལ་སྐྱར་དུ་
བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །འདི་ན་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས། །བྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་
མ་ལུས་པ། །ཁྱོད་ཞབས་དཔན་པའི་མོད་ལ་མི་སེལ་ན། །མཐུ་ལྟན་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་དགོས་
བ་ཅི། །མགོན་ཁྱོད་ཐུགས་རྩེ་མཐུ་རྩལ་དཔག་དཀའ་ཞིང་། །པ་ལྟར་བྲམས་ཤིང་མ་ལྟར་སྙིང་
ཉེ་ཞེས། །ཐོས་ནས་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཁྱོད་བསྟེན་ན། །བདག་གི་རེ་བའི་འབྲས་བྱ་མཆིས་
བར་མཛོད། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་རྩ་བ་རྒྱུད་ལྷ་མ་དང་། །བར་ཆད་ཀུན་སེལ་ནག་པོ་
ཡབ་ཡུམ་ལ། །གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདག་གཞན་མ་ལུས་པ། །དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་སྐྱ་
གསུམ་ལྟན་གྲུབ་ཤོག །ཅེས་ཞལ་བཞིའི་བརྒྱུད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བྱིན་རྫོབས་ཀྱི་བར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་སྤྱི་གོང་ནས་ཀྱང་དོན་གཉིས་ཅན་མང་པོས་བསྐྱལ་ཞིང་། །ཁྱད་པར་དུ་ཤུགས་འཆང་རྣམ་དཔྱོད་ལྟན་པ་ནམ་མཁའ་
རྣམ་རྒྱལ་བས་བསྐྱལ་པའི་དོར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀ་ཤུགས་ལར་སྐྱར་བཤོ། །

ལྟན་སྐྱེས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དྲངས་པའི་ལོངས་
སྟོད་རྩྭ་གས། །གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་(༧༩)བ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ། །ཁྱབ་བདག་དོ་རྩེ་
འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེས་དོན་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོར་དབང་སྐྱར་ཞིང་། །གཉིས་
མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདའ་བོ་ཆེས། །སྙིང་གསུམ་མོངས་པའི་དབྱ་སྤེལ་ས་རྒྱལ་
བ། །འཕགས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རང་བྱུང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས། །སྐྱོང་ཉིད་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་མར་རྟག་འོལ་ཡང་། །མི་འབྲེལ་རྣམ་

འཕྲུལ་དུ་མའི་སྒྲོས་གར་མཁན། །གྲུབ་མཆོག་རི་ཁྲོད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔལ་
ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས། །རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པའི་གང་རྒྱངས་མི་བཟད་
པས། །དངོས་འཛིན་རི་དྲུགས་ཆོག་ས་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་པ། །སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་མཆོག་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །དམ་པ་དུ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ལས། །དད་བཙུན་དེད་དཔོན་མཆོག་གིས་
ལེགས་བསྐྱབས་པའི། །སྟོན་ལོས་བང་མཛོད་མན་ངག་རིན་ཅེན་གཏེར། །འགྲོ་བའི་རེ་
འདོད་སྟོང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །པན་བདེའི་ལོ་ཐོག་སྐྱེད་པའི་འཛིན་མ་སྟེ། །དངོས་
གྲུབ་འདོད་དགའའི་འབྲུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་
ཆོས་ཀྱི་སྟོན། །ཅ་བའི་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དམིགས་མེད་སྟོང་རྩེ་བདག་
ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྟོན། །བསྟན་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འཛིགས་རྒྱང་དག་པོའི་གཟུགས། །བར་ཆད་ཀུན་
སེལ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །སྟོལ་མཛད་ནག་པོ་(༧༡)ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཅ་
བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཀུན་དང་ངང་གཅིག་པ། །དཔལ་ལྷན་སྟོབས་འཕྲོག་ནག་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི། །བྱིན་
རྒྱལ་བ་བདུད་ཅིའི་ཆུ་པོས་དུས་ཀུན་དུ། །སྟོང་གི་བྱམ་བཟང་གང་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དཔལ་
ལྷན་ཞལ་བཞི་པའི་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ནང་སོ་
སྟུ་རྒྱལ་དབང་པོའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་ནོར་དང་
ལྷན་པ་གཞོན་ནུ་མགོན་པོས་བཀྲིས་སོ། །

གཙོད་ཡུལ་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་ནི། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མཛད་པ། །ཡུམ་
ཆེན་ཤེར་བྱིན་བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ། །བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ་གསོལ་བ་འདེབས། །མི་མཛད་ཞིང་
གི་སྟོན་པ་མཆོག །བཅོམ་ལྷན་ཤུག་ཐུབ་བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ། །བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ་གསོལ་
བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་མཁུན་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པ། །འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་སེང་བྱིན་རྒྱལ་
མཛད་པ། །བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྲོ་ཀུན་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོན། །རྩེ་
བཙུན་སྟོལ་མ་བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ། །བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་ལུས་རྩི་རྩེའི་

སྐྱ་བཅེས་པ། །སུ་ཀ་སི་རྒྱུ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགའ་
ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །མ་པམ་མགོན་པོ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་(༧༩ན)ཏྲ་ཆེ། །ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་བྱིན་
རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གནས་ལྷ་རིག་པའི་པཌྲེ་ཏ། །ལྷ་ཅ་
དེ་མ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
འཛམ་གླིང་རྒྱན། །དམ་པ་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མགོན་དེའི་གདམས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་སླིན། །བསོད་ནམས་སྒྲ་མ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་
ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་དབང་ལྷག་
ས། །ལབས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་གཅིག་
གདམས་པས་སླིན་པའི་སྤྲས། །སྐལ་ལྡན་སེང་གེ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཆེད་བྱུང་ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་པ། །སྤང་ལུང་ཆོས་རྩེ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་
ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་པ་མཆོག་དགེ་
བཤེས་གཉལ་པ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྟོགས་པ་
མཐར་བྱིན་མལ་གྲོ་བ། །བྲུབ་པ་འབའ་རེ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །གཙོད་ལུལ་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་པ། །སྤང་པོ་ཁ་པ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་
རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་རྒྱན་གྱུར་པའི། །འཕྲ་སྒྲ་མ་བྱིན་
རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་བློད་གཏུམ་མོ་མཐར་བྱིན་
པའི། །སངས་རྒྱས་རས་པ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྙིང་
སྟོབས་མཐར་བྱིན་རྒྱལ་(༧༩བ)པའི་སྤྲས། །རིན་ཅེན་གཞོན་ནུ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་
རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་མཛོད་གྱུར་པའི། །དཔལ་ལྡན་
གཤམ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གནས་ལྷ་མཐར་

ཕྱིན་མཁས་གྲུབ་མཆོག། །འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒྲ་མ་མཆོག་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ། །ཐུང་སྟོན་རས་པ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་། །སྒྲ་མ་གྲགས་གྲུབ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟོན་བསགས་སྤངས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པའི། །བསོད་ནམས་རིན་ཅེན་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་བཙུན་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དབལ། །ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་ནས་མཛོད་པ། །བྱ་བཏང་ཆུ་སྟོམ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་གསུམ་མཁའ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་(༧༩ན)ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་པན་བདེའི་གཏེར། །རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་ཟབ་དོན་བརྒྱད་པའོ། །

བསྟན་ཐོག་གཅིག་མའི་བརྒྱད་པ་གསོལ་འདེབས་ན། །འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་ནས། །ཡུམ་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱ་སྟོན་སྤངས་པའི་རི་བོ་ན། །བཙུམ་ལྷན་ལྷུ་ཐུབ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྷ་རུ། །འཇམ་དབལ་སྤྲེ་སེང་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཡུ་ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ན། །རྩེ་བཙུན་སྟོལ་མ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་འོད་འབྱེལ་བའི་པོ་བྱང་ན། །སུ་ཁ་སི་རྟོ་ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན། །ཕྱིན་ཆེན་པས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དགའ་

ལྷན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་ན། །བྱམས་པ་མགོན་པོ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །རི་པོ་བྱ་རྒྱུད་དགོན་པ་ན། །ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་
རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་གར་འཇག་མའི་སྤྱིལ་བྱ་ན། །ལྷ་རྒྱ་དེ་ཙམ་བྱིན་
རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལ་སྟོད་དིང་རི་སྒྲ་འཁོར་ན། །དམ་
པ་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཡེ་ཡི་གངས་
བར་དགོན་པ་ན། །བསོད་ནམས་སྒྲ་མ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཟངས་རི་ཁང་དམར་དགོན་པ་ན། །མ་གཅིག་ལབས་སྟོན་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་
རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟེ་མོ་བྱ་ཡི་དགོན་པ་ན། །ཁུ་སྟོམ་ཆོས་སེང་བྱིན་རྒྱལ་
ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུང་དམར་ལུང་གསར་དགོན་པ་ན། །དོལ་
པ་ཟང་ཐལ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དབུ་སྟོད་དཔལ་གྱི་
རྩ་རི་ན། །རྒྱ་ནག་གཅེར་བྱ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རབ་
གྲོང་བསེལ་བའི་སྒྲིང་གོང་ན། །སངས་རྒྱས་རབ་སྟོན་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟལ་མོ་བྲག་གི་མཐའ་རྩ་ན། །སངས་རྒྱས་དགེ་སྟོང་བྱིན་རྒྱལ་
ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁ་རག་མོན་བྱ་དགོན་པ་ན། །སྤུམ་པ་རས་
པ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རི་པོ་དཔལ་གྱི་དགོན་པ་
ན། །སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསམ་
གཏན་སྤིངས་ཀྱི་རི་ཁོད་ན། །མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཇེ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །འཇག་རྩུང་དཔལ་གྱི་རི་ཁོད་དུ། །འདས་པ་སྟོན་པ་བྱིན་རྒྱལ་
ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇག་རྩུང་སྒྲ་མའི་གདན་ས་དུ། །རིན་
ཅེན་སྟོ་གོས་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟག་ཆང་དཔལ་
གྱི་རི་ཁོད་དུ། །ཚུལ་ཁྱིམས་མགོན་པོ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན། །བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། །སྟག་ཅེ་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་དུ། །བསོད་ནམས་བཟང་(༥༠ན)པོ་བྱིན་རྒྱལས་
ཅན། །བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ངེས་མེད་གནས་ཀྱི་རི་ཁོང་དུ། །རྟོགས་
ལྡན་ཉི་མ་བྱིན་རྒྱལས་ཅན། །བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྟོགས་ཐོབ་གདན་
གཟིམས་ཁང་དུ། །དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་བྱིན་རྒྱལས་ཅན། །བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཆོས་སྐྱོད་གཤམ་པའི་པོ་བྲང་དུ། །ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་བྱིན་རྒྱལས་ཅན། །བྱིན་
རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱི་གཙུག་ཉི་ཟླའི་གདན་སྟེང་དུ། །ཅ་བའི་སྒྲ་མ་བྱིན་
རྒྱལས་ཅན། །བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ། །ཡི་དམ་ཁོས་ནག་བྱིན་རྒྱལས་ཅན། །བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཉི་ཤུ་ཅ་
བཞིའི་གནས་མཆོག་དུ། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བྱིན་རྒྱལས་ཅན། །བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །བསེལ་བ་ཆལ་གྱི་དུར་ཁོང་དུ། །ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྱིན་རྒྱལས་ཅན། །བྱིན་
རྒྱལས་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆེ་འདི་སྒོ་ཡིས་ཐོངས་པ་དང་། །མི་རྟག་འཆི་བ་བྲན་
པ་རུ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །གཉན་ས་རི་ཁོང་འགྲིམ་པ་དང་། །ཕྱང་
པོ་བཟན་དུ་འཁྱུར་བ་རུ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བདག་འཛིན་ཅད་
ནས་ཆོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པ་རུ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་
གྱིས་རྫོབས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་སངས་
རྒྱས་སུ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །(༥༠བ)ཞེས་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞལ་
ཀྱི་བདུད་ཅི་དམ་པའོ། །མཁའ་ཡངས་མཁའ་ལ་སྤྱགས་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས། །བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བ་ཡིས། །ས་གསུམ་པན་བདེའི་ལོ་ཐོག་རྒྱས་མཛད་པ། །མཉམ་
མེད་ཤུགས་གཙོ་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱགས་རྗེ་ནི། །གངས་རིའི་
དབང་པོ་གར་གྱིས་རོལ་བ་ལྟའི། །གཟུགས་ཀྱིས་རབ་མཛེས་འཕགས་མཆོག་སྤྱགས་རྗེའི་
ལྷ། །རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །ཡིད་འོང་ཆུ་སྐྱེས་མཛེས་པའི་གོ་སར་

ལ། །ལེགས་འཁྱུངས་མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དངོས། །སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་པལླ་འབྱུང་གནས་
ཞེས། །ཁྱུགས་འབར་སྤྱི་རྒྱུའི་གཉེན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཤྭཏའི་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
གཙོ། །སྤྱིགས་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་
མ་ལུས་པ། །ཁྱུགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱུང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱན་སྤྱེས་བདེ་བའི་རང་
བཞིན་ཏེ་རུ་ཀ། །མི་ཡི་གཟུགས་གྱིས་གར་མཛད་མར་པ་ཞེས། །སྤྱིང་ལ་བྱན་པས་སྤྱིད་ཞིའི་
རྒྱུད་པ་ཀུན། །འཕྲོག་མཛད་སྤྱི་རྒྱུར་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་གི་མད་བྱུང་ཁྱུགས་
པའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་། །སྤྱོ་ཆེན་ཀུན་གྱིས་དཔག་པར་མི་རུས་ཤིང་། །ཁྱུག་རྟུགས་རྣམ་མང་ངོ་
མཆར་གཏེར་གྱུར་པ། །དཔལ་ལྔ་ལྟ་བུ་བྱུག་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཁྱེན་པའི་སྤྱན་གྱི་
ཤེས་བྱ་མ་ལུས་གཟིགས། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་རུ་དྲར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་གཟུགས། །གནས་
ལྔ་རིག་པའི་གཙུག་རྒྱུན་ས་སྤྱི་པ། །ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས་(༥༡ན)ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །སྤྱོ་བཟང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དངོས། །ཁྱུགས་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་
ན་གཡོ། །སྤྱིགས་དུས་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞབས་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་བསྐྱབ་དཀའ་བ། །གང་གི་བྲིན་ལས་སྤྱི་གསུམ་
གོ་འཕང་ཡང་། །ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་སྒྲུལ་མཛད་པ། །རྩ་བའི་སྤྱོ་མའི་ཞབས་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི། །དངོས་གྱུར་ཞིང་གི་
དམ་པ་བྱིད་རྣམས་ལ། །གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྗེས་སུ་བཟུང་
ནས་བྱིན་གྱིས་སྤྱོ་བ་གྱུར་ཅིག །འགལ་རྒྱུན་བདུད་སྤེའི་བར་ཆད་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །མཐུན་
རྒྱུན་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་སོགས། །རི་ལྗར་འདོད་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་
དོན། །ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུག་པར་ཤོག །མདོ་དང་རྒྱུད་སྤེ་གསུང་རབ་མ་
ལུས་པ། །ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོགས་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །མཐར་ཕྱིན་སྤྱི་གསུམ་བརྟེན་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་ཇ་ཆོས་

རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་འདི་ནི་ར་ས་འཕྲུལ་སྤང་དུ་གནང་བའོ། །སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ལྷན་གྲུབ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །དབང་པོའི་
གཞུ་ལྟར་དངས་པའི་གར་མཛད་པ། །རི་སྟེང་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་བདག་ཁྱབ་
བདག་རྟོ་རྟེ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །(༥༡བ)
འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་རྒྱལ་སྤྲས་གཞོན་ནུའི་ཚུལ། །བན་པས་སྒོ་བོས་སྤང་བ་མཆོག་
སྟོལ་བ། །འཇམ་དབྱངས་མཁུན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་པོ་མཆོག་དེའི་
ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་ལས། །སྟིགས་དུས་སྐབ་བསྟན་མིང་ཅམ་གྱུར་པའི་དུས། །ཉི་མ་ལྟ་
བྱར་གསལ་མཛད་བཅོང་ཁ་པ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོ་
རྒྱུད་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོའི་དོན། །རི་བཞིན་གཟིགས་ནས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
མཆོག་། །འཛིན་ལ་ས་སྟེང་འགན་རྒྱ་མ་མཆིས་པའི། །རྟེ་བཙུན་ཙོར་བུའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །སྒོ་ཐུགས་གཏད་ན་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྐྱབས། །སྒྲ་མ་སྐྱབས་གསུམ་ཁོ་ནར་
ཐག་བཅད་ནས། །སྐྱབས་གནས་གཞན་དུ་འཆོལ་བའི་འཁྲི་བ་བཅད། །སྟོང་ནས་སྐྱབས་སུ་
འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །གངས་མེད་སྐྱེ་བར་དོན་མེད་བྱ་བས་འདས། །ད་དུང་བསྐྱབས་
ཀྱང་ཐེན་ཆར་མི་འདུག་པས། །ཆེ་འདིའི་འཛིག་རྟེན་བུ་བའི་འཁྲི་བ་ཅན། །ཅེ་གཅིག་དམ་
ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །གཉེན་བཤེས་འཁོར་གཡོག་གངས་མེད་གྱིས་བསྐྱོར་
ཀྱང་། །འཆི་ཆེ་རང་ཉིད་རྒྱ་མེད་གཅིག་ཕྱར་འགོ། །གཉེན་དང་གོགས་གྱི་འཁྲི་བ་ཅད་བཅད་
ནས། །གཅིག་ཕྱར་དཔེན་པ་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཟས་ནོར་ལོངས་སྟོང་བསྐྱབ་
དཀའ་འབྲུབ་ཀྱང་འདོར། །རི་ཅམ་ལོངས་སྟོང་ཆེམ་པར་མི་འདུག་པས། །ཟས་ནོར་ལོངས་
སྟོང་སྐྱབ་པའི་འཁྲི་བ་ཅན། །འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ལྷ་མའི་
གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ཉམས་དགའི་གནས། །(༥༢ན)གངས་མེད་ཐོབ་ཀྱང་དབང་མེད་ཉིད་
དུ་བྲལ། །དེ་ནི་གནས་ལ་ཞེན་པའི་འཁྲི་བ་བཅད། །དཔེན་པའི་ནགས་ཁོད་བསྟེན་པར་བྱིན་

གྲིས་ཚྲོ་བས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་འབྲུལ་པའི་གཞན་དབང་གིས། །ཡུལ་ཀྱན་བདེན་པར་སྤང་
ཞིང་མངོན་པར་ཞེན། །དངོས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་རྩ་བ་རྩད་བཅད་ནས། །གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཉྐྱགས་པར་བྱིན་གྲིས་ཚྲོ་བས། །འགྲོ་ཀྱན་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར། །སྟོན་
ཆད་ཆགས་སྤང་སྤོངས་པས་འཁོར་བར་འབྱམས། །ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་འཁྲི་བ་རྩད་བཅད་
ནས། །སྐྱ་གསུམ་སྤྱར་དུ་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྲིས་ཚྲོ་བས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དཔོན་སོ་རབ་གསལ་ནས་འདི་
ལྟ་བུའི་གསེལ་འདེབས་ཅིག་གྲིས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བའི་དོར་ཆོས་སྐྱ་བའི་བཅུན་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྲིས་ཆོས་
གྲུ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་དགའ་ལྷན་སོ་བར་དུ་སྤྱར་བའོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཁའ་བཙུན་ཀྱི། །གཅིག་བསྐྱུས་ལྟ་མའི་སྟོན་པ་འོད་དཔག་
མེད། །བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཟུང་ལྟ་བུའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་གསེལ་
བ་འདེབས། །བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །གང་ལ་གང་འདུལ་སྐྱུལ་བ་
སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་
ཞབས་ལ་གསེལ་བ་འདེབས། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་སྟོ་བཟང་ཞེས། །གྲགས་
པའི་བ་དན་སྲིད་པ་གསུམ་ན་གཡོ། །བསྐྱེའི་གཉན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་བཙོང་ཁ་(༥༩བ)
བ། །སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་གསེལ་བ་འདེབས། །བསྐྱབ་གསུམ་རྣམ་དག་དགེ་
འདུན་ཀྱན་གྱི་གཙོ། །བྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེན་སྐྱབ་བསྐྱན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ། །འཕྲིན་ལས་བཟང་
པོ་ས་གསུམ་གདུལ་བུའི་གཉེན། །སྐྱུལ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལ་གསེལ་བ་འདེབས། །ཡལ་
སྤུས་སྤུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་དང་། །བདག་གི་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་ཆོགས་
ཀྱིས། །འདི་ནས་བདག་ནི་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །སྟོབ་པ་འོད་དཔག་མེད་པ་སྤུས་དང་
བཅས། །མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་མི་བྱེད་དད་པ་ཐོབ། །དག་པའི་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱང་ལ་
ཤར། །གཟུངས་དང་མངོན་ཤེས་རྩུ་འབྲུལ་ཆེར་ཐོབ་ནས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་རིངས་པ་ཚུར་
ཤོག་ཅེས། །འཕྲེན་པ་མཆོག་གི་གསུང་གིས་དབྱུགས་སྤྱང་ནས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་རིན་

ཅན་བརྗོལས། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཆེས་རྣ་བར། །སྤྲེས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་བ་
འོད་དཔག་མེད། །མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅི་ལ། །འདོད་དགུར་སྦྱོད་
བ་ཉིད་ཏུ་བདག་གྱུར་ཅིག །ཙ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང། །བསྐྱེད་དཀོན་
ཅོག་གསུམ་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་དང། །བདག་གི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུ་ཉིད་ལས། །རི་ལྟར་
སྟོན་བ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་བ་འདི་ནི་ཆ་བ་གྱུ་པའི་ཆོས་མཛད་མས་བསྐྱེད་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་
མཆོའི་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པའོ། །

སྟོན་བ་མཉམ་མེད་ཀུན་མཁྱེན་ཤུའི་གཙོ། །བྲན་བས་ཆེ་ཡི་མཆོག་སྦྱོལ་ཆེ་དཔག་
མེད། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །སྤྲེས་གསུམ་ལྟན་གྱུབ་རྣམས་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །རྒྱལ་བའི་(༥ ནྟེ)ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་མི་པམ་མགོན། །མི་ཤེས་ཐུན་བ་ཀུན་སེལ་
འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ས་
བཙུའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཛིགས་བ་བརྒྱད་སྦྱོབ་རྗེ་བཙུན་སྦྱོལ་མ་
དང། །ཤེས་རབ་སྣང་བ་མཆོག་སྦྱོལ་དབྱངས་ཅན་མ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་དཔག་ཐོར་
རྒྱལ་མོ་སོགས། །ཞི་ཁྱོ་ལྟ་མའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་
ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ། །གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་འགྲོ་མ། །རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་
རྣམ་སྤྱུལ་སྤྱུ་མཆེད་གསུམ། །བཀའ་གདམས་བརྒྱད་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རིག་
གྲོལ་གཉིས་ལྷན་དགེ་འདུན་ཀུན་གྱི་གཙོ། །གྲུབ་བ་མཆོག་བརྟེན་སྤུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་
དཔལ། །འཕྱིན་ལས་བཟང་པོས་འགྲོ་ཀུན་བདེ་ལ་འགོད། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་
ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱབས་གནས་དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་
བསམ་པའི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །བྱི་མ་དགའ་ལྷན་གནས་སུ་ལེགས་སྤྲེས་ནས། །མི་པམ་
ཞབས་རྩེ་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག། །ཅེས་བ་ཡང་རྗེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའོ། །

སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མགོན་པོ་ཕུ་ཚུང་པ། །འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་
མངའ་བདག་རིན་ཅེན་གསལ། །གསང་བདག་གྲུབ་པའི་མངའ་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་
འབར། །རྒྱལ་སྐུ་མཆེད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་བརྒྱད་སྟོས་པའི་
རོལ་ཅེད་རྒྱུང་བསྐྱེད་ནས། །བརྒྱ་ཕྱག་དཀར་བ་ལྟར་སྤངས་(༥༣བ)ཉམས་ལེན་
གིས། །ཆེ་འདྲིང་མཆོག་བརྟེན་མི་ལ་རས་པ་ཞེས། །གྲགས་པ་ས་གསུམ་ཁྲུབ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །དྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་ཆེ་ཡི་མཆོག་
སྟོལ་ཅིང་། །མངོས་སྤྱག་དཔའ་མོའི་གཟུགས་འཛིན་རྒྱལ་བ་ཀུན། །སྐྱེད་མཛད་ཇེ་བཅུན་
མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་མཁའ་འགོ་ལ། །འཛིག་ཉེན་དོན་ཕྱིར་
སྤྱན་མོ་ལྷ་ཡི་ཚུལ། །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་དགའི་ཆར་འབབས་མ། །ཆེ་རིང་མཆེད་
ལྷའི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་ཇེ་སྐྱོ་མའི་གསུང་ངོ་། །

སྐྱ་མ་སྤྱི་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བྱིན་རྒྱལ་སྐུར་འཇུག་ཅེས་བྲ་བ། །སྐྱ་མ་དམ་པའི་
ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱག་འཆའ་ལོ། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལེགས་ཆོགས་མ་
ལུས་པ། །གང་གི་ཞབས་པད་ཁོ་ནར་རག་ལས་ཞེས། །རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་ཆེར་
བསྐྱུགས་པ། །སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་མི་ཁོམ་གནས་
བརྒྱད་འབྱམས། །ད་ལན་གཅིག་ཕུ་དལ་བ་རྟེན་དུས་འདིར། །དོན་ལྷན་སྤྱིང་པོ་ལེན་པའི་
ཐབས་སྟོན་པ། །སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལས་ངན་མི་དགེ་སྤྱིག་པའི་རྒྱུང་
ལྷགས་གིས། །བཟོད་དཀར་ངན་འགྲོའི་གཡང་དུ་མངོན་སྟོགས་ཆོ། །ཐུགས་ཇེའི་བྱག་གིས་ཉེ་
བར་འཛིན་མཛད་པ། །སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྱག་བསྐྱུལ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ས་
འཕྲེང་གཡོ་བ་ཅན། །འཛིགས་རུང་འཁོར་བ་ཚུ་སྤྱིན་འབྱུང་གནས་ལས། །འགོ་ཀུན་ཐབས་
མཁས་གྲུ་ཡིས་སྟོལ་མཛད་པ། །སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་(༥༣ན)གསོལ་བ་འདེབས། །རང་ཉིད་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གདོན་གྱིས་བཟུང་། །རྣམ་མང་ཐུག་རྟུས་ཉམ་ཐག་གྲུར་པའི་ཆོ། །བྱང་

ཁུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གསོ་མཛད་པ། །སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མྱང་
འདས་དམན་པའི་མྱ་ངམ་ཐང་ལ་འབྱམས། །ཉིས་བརྒྱ་སྟིད་པའི་ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་བཅོམ་
ནམས། །ཕྱིན་བྲལ་ལམ་བཟང་མཆོག་ཏུ་འཁྲིད་མཛད་པ། །སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཕྱོགས་བཅུ་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ། །སྐལ་དམན་སྟིགས་དུས་སྟེ་པོ་
གདུལ་བའི་ཕྱིར། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་བཞེས་གཉེན་ཚུལ་འཛིན་པས། །སངས་རྒྱས་
ཀུན་འདུས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡང་།
ཁྱོད་ཐུགས་ལྷན་སྟེས་ངང་དུ་རོ་གཅིག་ཅིང་། །དངོས་གྲུབ་ནམ་གཉིས་འདོད་དགའི་ཆར་
འབེབས་པ། །ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱན་པ་ཅམ་གྱིས་བར་ཆད་
མ་ལུས་སེལ། །འཕྱིན་ལས་ནམ་བཞི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་མཛད་ཅིང་། །མཐུ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྤང་
མ་ཀུན་གྱི་དངོས། །ཆོས་སྦྱོང་ཀུན་འདུས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྦྱ་གཉིས་
མངོན་གྱུར་ཡང་དག་ཇོགས་སངས་རྒྱས། །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དམ་ཆོས་ཀུན་གྱི་
མཛོད། །རིག་གྲོལ་གཉིས་ལྷན་འཕགས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་རྗེ། །སྦྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་
ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་ཞིང་གི་དམ་པ་སྒྲ་མ་ལ། །ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པའི་ལུས་
གྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། །དངོས་བཞུགས་ཡིད་གྱིས་སྦྱལ་བའི་མཆོད་སྟོན་དང་། །(༥༥བ)
སྒྲ་མེད་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་
གྱིས། །སྟོ་གསུམ་སྦྱགས་པའི་ཉིས་ལྷང་ཐམས་ཅད་བཞགས། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་དགེ་
ལ་ཡི་རང་བཞིན། །ཟབ་ཡངས་ཆོས་འཁོར་རྟག་ཏུ་སྟོར་དུ་གསོལ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་པན་
བདེ་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རག་ལས་དེ་ཡང་ནི། །བསྟན་འཛིན་སྟེས་བྱ་ནམས་
ལ་རག་ལས་ཕྱིར། །མྱ་ངན་མི་འདའ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །སྟེ་འཆི་སྤངས་བ་རྩོ་
རྩེའི་སྦྱ་བཞེས་ཀྱང་། །གདུལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་ཤི་སྣ་ཆོགས་པ། །སྟོན་མཛད་ཕྱོགས་བཅུ་འི་
ཞིང་བཞུགས་སྒྲ་མ་ནམས། །འཁོར་བ་མ་སྦྱངས་བར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ནམ་དག་

མི་བྱེད་དད་པ་རྫོ་རྗེའི་གདན། །ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བ་ལྷ་བའི་གདན། །ཤུགས་
དག་སྟོན་ལམ་པར་ལྷོའི་ཟེ་འབྲུ་ལ། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཁྱོད་
སྐྱེ་མིག་གི་བདུད་ཅིར་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཐེག་མཆོག་གསུང་གིས་རྟག་དུ་འཆོ་བ་དང་། །སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་
དུ་གསོལ། །སྐྱབས་མགོན་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལས། །འགལ་རྒྱུན་བདུད་སྡེའི་བར་
ཆད་ཀྱན་ལས་རྒྱལ། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་བསམས་པའི་དོན་ཀྱན་འབྲུབ། །རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་ལྷ་མ་སྤྱི་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་
འདི་ནི་ལྷ་མ་དམ་པའི་བཀའ་འབངས་དད་ལྡན་སྟོན་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོར་
དགེ་(༥༥ན)འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་སུ་སྐྱས་པའོ། །ན་
མོ་རྩ་གྲུ་བྱ་བྱེད་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁའ་པ་མ་ལུས་པ། །བདག་ཅག་སྟོ་དམན་གདུལ་
བྱའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བསྟན་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་པ། །ཐེག་མཆོག་
དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས་
མཆོག །དན་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབབས་ཤིང་། །སྤྱི་དང་ནང་གི་བར་ཆད་ཀྱན་
སེལ་བ། །མཚུངས་མེད་ལྷ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཉོན་མོངས་ནད་ཀྱན་སེལ་
མཛད་སྟན་པའི་ཕྱལ། །ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པའི་དེད་དཔོན་ཏེ། །སྐྱེ་གསུམ་གོ་འཕང་སྐྱད་
ཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་། །སྤྱིན་མཛད་ལྷ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
ཀྱན་གྱི་གདུང་འཆོབ་སྟེ། །ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་བདུད་ཅི་འབྲུང་བའི་གནས། །འཕགས་
ཆོགས་དགེ་འདུན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱ། །སྐྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་མཛད་ཉི་མ་སྟེ། །འཁོར་བའི་ཆ་གདུང་སེལ་མཛད་ལྷ་བའི་
འོད། །དགོས་འདོད་མ་ལུས་སྦྱུང་མཛད་ཡིད་བཞིན་འོར། །ལྷ་མེད་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །རབ་འབྲམས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་

ལས་སྒྲག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཞིང་དུ་ལན་བརྒྱར་བསྒྲགས་པའི་སྒྲ་མ་ལ། །བཙུག་མེན་
མོས་གྲུས་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་ཅིང་། །དོན་
གཉིས་སྒྲུབ་(༥༥བ)པའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་དུས་འདིར། །ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲར་བ་ཀྱན་དོར་
ནས། །ལས་བཟང་ཅེ་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུ་བོས་
རྟག་གང་ཞིང་། །སྒྲག་བསྒྲལ་གསུམ་གྱི་རྩ་རྒྱལ་གཡོ་བ་ཅན། །སྲིད་མཆོར་ཡུན་རིང་
འབྲུམས་པ་བྲན་གྱུར་ནས། །ཐར་འདོད་བྲག་པོ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །སྒྲག་བསྒྲལ་རྒྱ་
མཆོར་ལྷུང་བའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །སྦྱང་ནས་བྱིན་ཅན་པ་མར་ཤེས་གྱུར་ནས། །བདག་པས་
གཞན་གཅེས་འབྱོར་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྒྲར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལས། །སྒྲར་
སྲིད་ཆོས་ཀྱན་རྟེན་ནས་བཏགས་ཅིམ་ལས། །དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ནས། །སྒྲར་
སྦྱང་བྱང་འབྲུག་ངང་ནས་ཆོག་གས་གཉིས་ཀྱིས། །དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་འབྲུབ་པར་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོལས། །ཞེས་རང་གང་མོས་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། དགོ་བཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་
གྱིས་བསྒྲལ་བའི་དོར། སྒྲ་མའི་བཀའ་འབངས་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་དཔེན་གནས་སུ་
སྒྱུར་བོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཐུ་རྟེན་ལ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་རྩེ་འཆང་། །རྒྱལ་བའི་མཁུན་
རབ་ཀྱན་བསྐྱུས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་བཙུང་ཁ་པ། །རྣམ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱན་མཁུན་དར་
མའི་ཞབས། །སྤྲིགས་དུས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོག་ཤིང་འདུལ་བ་འཛིན། །མཁས་བྱུང་བསྐྱེད་
པའི་བདག་པོ་དགོ་ལེགས་དཔལ། །སྤྲས་མཆོག་ཆོས་(༥༦ན)རྩེ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །ཕུལ་བྱང་མཁུན་ཡངས་སྒོ་
གྲོས་ཆོས་སྦྱོང་ཞབས། །ཕུང་རྟོགས་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཏེ། །མཁས་བྱུང་
ཆོན་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་སྒོ་གྲོས་བརྟན་པའི་

ཇི། གསང་བདག་རྣམ་སྤྱལ་ཇི་བཅུན་སྟོན་ལས་དཔལ། །སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་གསལ་
མཛད་ཉིན་མའི་མགོན། །སྟེ་སྤྱི་གཙུག་རྒྱ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐའ་
བྲལ་གནས་ལུགས་དོན་གཟིགས་ཡེ་ཤེས་བཟང་། །སྟོ་བཟང་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པའི་
ཞབས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྤྱབ་བསྟན་དར་མཛད་པ། །དམ་པའི་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བྱ་གསུམ་གདན་སའི་རིམ་བ་དང་བཅས་
བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་འདི་ཡང་མའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་གསང་སྤྱུགས་མཁར་དུ་སྦྱར་བའོ། །

བརྒྱ་ཐག་དཀའ་བ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་མ་བསྟེན། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གདམས་པས་སྤྱུགས་
རྒྱུད་གཏམས། །ཅེ་གཅིག་སྤྱབ་པས་ཆེ་འདིར་བྱང་འབྲུག་སྤྱ། །མདོན་གྱུར་བཞད་པའི་རྩོ་
རྩེར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྩོ་མའི་བསྟོན་པའོ། །

དག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འགྲོ་ཀུན་སྐལ་ལྷན་ཤིང་རྟེན་དུ་
གྱུ་(༥༩བ)ལ། །ཞབས་མེན་བརྒྱ་རྩེ་བའི་ཕུན་ཆོགས་དང་། །རབ་འགྲོགས་སྤྱི་དཔེར་འཆི་
མེད་ཕྱོགས་ཀུན་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་འདི་མཛེས་སོ། །དཔལ་སྤྱུག་དབྱར་
སྤྱིས་མངལ་ལས་ལེགས་ཐོན་པའི། །རྩེ་སྟོན་ཉལ་འགྲོ་བསགས་པ་ཆུ་སྒང་བདག །མ་ལུས་
མགིན་པའི་ཕྱག་ན་ངལ་གསོ་བ། །འདི་ཡིས་སྤྱིན་མའི་བྱ་དག་འདར་སྟུང་སེམས། །བྱི་བ་
ཅན་གང་རོ་འཛིན་རྒྱལ་ཕྱ་བ། །རེ་རེའང་དབྱངས་ཅན་ངང་མའི་པང་ཕྱང་ལ། །སྟན་དངགས་
པང་འགྲོ་ལེན་ནོ་མན་ནེ་ཀ། །འདི་ལས་གཞན་ན་གཉིས་པ་གཞན་སྤྱི་ཞིག །པན་བདེའི་
འོད་སྟོང་དང་པོར་གང་འགྲོགས་པ། །བདེ་སོགས་ཅེ་དགའི་གནས་དེ་འདི་ཉིད་དེ། །རིག་
གནས་རྣམ་བཤའི་གཞའ་བཤའ་གང་ཆགས་པ། །མཐའ་དབྱས་ཀུན་བྲལ་རོལ་གནས་ཨེ་མའོ་
མཆོན། །རྣམ་བཅས་རི་སྤྱས་ལང་ཆོ་ལ་ཞུགས་པ། །འཕོ་མེད་བདེ་བས་ལས་ཀྱི་མགྲོགས་
འགྲོ་ཀུན། །རྒྱན་བཅད་རྣམ་མེད་དབྱིངས་ལ་རྟག་རོལ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་ཤེས་

སྤྱི་བོར་མཛེས། །ཐུབ་གཞུང་བཞེས་མེད་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་པས། །ཉེར་བསྐྱུན་མཁྱེན་
ཡངས་འབྲེན་བྱེད་སྟོང་མངའ་བ། །འཆི་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་ལ་ལྡན་པ། །ཐུབ་
བསྐྱུན་སྐྱབས་གསུམ་བདག་པོ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །ཆོག་གསུང་གཉིས་བདུད་ཅིའི་འབྲུང་གནས་
ཡོན་ཏན་གྱི། །མུ་ཏིག་ཆོག་གསུང་རྣམས་སྤེལ་ལེགས་སྟན་དངགས་གྱི། །སྤྱད་བྱ་ཆ་ཤས་ཙམ་
ཞིག་བཀོད་པས་ཀྱང་། །འགྲོ་ཀྱན་ཐེག་མཆོག་མགོན་དང་མི་འབྲུལ་ཤོག། །ཅེས་བོདོང་ཕྱོགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་(༥༧)བསྟོད་པ་འདི་ནི་བོདོང་གི་མཁས་པ་དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའི་དོར་སྟན་དངགས་
མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུག་གི་ནོར་བུས་སྤྱས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་ལ་འབྱོར་ལེགས་སོ། །

༥ ། སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མི་དམན་སྟོ་གོས་
མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །ཟབ་ཡངས་གསུང་རབ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་བཞོད། །ལུང་དང་རིགས་
པའི་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་པས། །ཐུབ་བསྐྱུན་ཉིན་མོར་མཛད་གང་ཏྲག་པར་རྒྱལ། །དེས་
འབྲུང་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ལས་འཁྱུངས་ཤིང་། །བྲན་ཤེས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པ་
ལས། །བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་པོའི་བྱི་བསྐྱུང་གཡོ་བ་ཅན། །བཤེས་གཉིན་འདབ་སྟོང་ལྡན་
པ་དེ་ལ་འདུད། །གསུང་རབ་འཛིན་མའི་ཁྱོན་འདིར་སྟོ་གོས་ཀྱི། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་
གོམ་པས་བཞོད་བྱེད་པའི། །གཞན་པན་ཁུར་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་ངལ་བ། །མཁས་པ་གཉིས་
འབྲུང་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །མི་དམན་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་རྒྱ་སྟེགས་ཀྱིས། །མི་འཇིགས་
སེང་གའི་ཁྲི་ལ་རྣམ་འཛེགས་ནས། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོག་གསུང་ལ་ལེགས་བཤད་
གྱི། །དགའ་སྟོན་འདོད་དགུ་སྟོལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོས་སྤྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་མཁའ་
དབྱིངས་སུ། །སྟོས་པའི་སྤྱིན་ཆོག་གསུང་མཐའ་དག་རབ་ཞི་ཡང་། །ཉིན་འབྲེལ་སྤྱང་བ་བདེ་
སོགས་བདག་པོའི་གཞུས། །ཁྱོད་ཐུགས་རྣམ་པར་མཛེས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བཤད་པའི་འོད་
ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྟོ་ཐུན་སེལ། །ཚིང་པའི་དོ་རྩེས་པས་(༥༨)ཤོལ་སྤྱ་མིན་འཛོམས། །སྤེལ་
ལེགས་རྩེ་པའི་མེ་ཏྲག་སྤང་མཛེས་པ། །སྟོ་གསལ་སྤྱི་བོར་འགོད་མཁས་དེ་ལ་འདུད། །དེ་

ལྟར་བསྟོད་ལས་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་ཚོགས། །མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་
དེས། །མཐའ་དག་འགྲོ་འདི་ཐེག་མཆོག་བཞེས་གཉིན་གྱི། །མགོན་དང་བཅས་ཏེ་ཞི་བར་
རེག་སྐྱར་ཅིག །ཁོར་གྱི་སྒོ་གྲོས་མ་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི། །མངལ་ཁུར་འཛིན་པའི་རྩྭ་པ་
མི་འདོར་བ། །དེ་སྤྱིད་ཁྱོད་སྐྱུ་རི་དབང་ལྟར་བརྟན་ཅིང་། །འཕྲིན་ལས་ཡར་རོའི་སྒྲ་ལྟར་
རྒྱས་སྐྱར་ཅིག །ཅེས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒོ་ལྷན་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་དབང་སྐྱུར་འཛིན་པ་
དཔལ་མཆོག་ལྷ་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི། སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་བཅུད་པ་དག་གིས་བསྐྱལ་
བའི་དོར། གཙང་རྟ་ནག་གི་སའི་ཆར་སྐྱེས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས། དཔལ་རི་པོ་བདེ་ཆེན་
གྱི་ཆོས་གྲར་ཉེ་བར་བཞོད་པའོ། །

མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆའི་མཁྱེན་པ་ཅན། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་གྲུབ་པ་
བརྟེས། །མད་བྱང་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྷན་པ། །བཞེས་གཉིན་བཟང་པོ་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་
སྐྱར་ཅིག །ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །དད་པའི་ས་ཆེན་རབ་ཏུ་བརྟན་
སྐྱར་ཅིང་། །བསྐྱབ་གསུམ་འཆི་མེད་བདུད་ཅིས་ཁྱོད་ཐུགས་ཀྱི། །བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་
གཏམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོབས་ཆེན་བཤའ་དང་སྐྱབ་པའི་གུད་བྱང་གིས། །ཤན་བདེའི་
ཁོར་བུས་ཡོངས་སུ་གང་གྱུར་པའི། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་(༥༩)ལེགས་བྲངས་
ཏེ། །འགྲོ་སྒོའི་རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་དེ་ལ་འདུད། །མཁྱེན་པའི་མཁའ་ལ་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་འཛིན་
འཁྲིགས། །ཕྱང་དང་རིགས་པའི་འབྲུག་གི་གད་རྒྱངས་ཅན། །གདུལ་བྱའི་འཛིན་མར་ལེགས་
པར་བཤའ་པའི་ཆར། །དུས་སུ་འབེབས་མཁས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྐྱབས་གསུམ་གཙུག་
གི་རྒྱན་དུ་གྱུས་པས་འཛིན། །ཐེག་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འབྱེད་ལ་མཁས། །སྤྱིད་གསུམ་
འགྲོ་བའི་གཙུག་གི་རྒྱན་ཁྱོད་ལ། །སྟོ་གསུམ་གྱུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་
ལྟར་བསྟོད་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཡོངས་དག་དགེ་བའི་བཞེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་
སྟེ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཕྱང་རྟོགས་དཔ་པའི་ཆོས། །མ་ལུས་འཛིན་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལ་དང་བ་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱེད་བའི་རོར་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་ཅེས་ཐང་གི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའོ། །

སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བའི་
ཆོས་སྐུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། །སྦྱལ་སྦྱུང་འཆར་བ་བགྱང་ཡས་སྐར་ཆོག་གསུང་བཞིན། །འགྲོ་
ལ་ལམ་བཟང་ཉེར་མཆོན་བཞེས་གཉེན་གྱི། །རྣམ་རོལ་གང་དེ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་པར་
འོས། །མི་དམན་བསོད་ནམས་ཞོར་བྱའི་རྒྱ་སྟེགས་གྱིས། །སྟོབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་གདན་
ཁྲི་ལ་འཛེགས་པའི། །རབ་དཀར་གྲགས་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན། །འཕྱར་མྱིང་གར་གྱིས་
མཛེས་ལ་(༥༩བ)གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་ཆེན་ཡུམ་གྱི་ཆུ་འཛིན་ཕྱང་པོ་ལས། །འབྲུངས་
མ་ཐག་ཏུ་སར་བའི་སྒྲ་ཆོས་ནི། །བན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཤེས་རབ་གྱི། །བདུད་ཅིང་
འོད་གྱིས་མཛེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུབ་བསྐྱེད་འཛིན་མའི་སྟོབ་པའི་གསུང་ཞུགས་
པའི། །ཁྱོད་སྐྱེད་ལྷན་པོ་ཆོས་གོས་འཆམས་སྤྲིན་གྱིས། །གསར་དུ་བརྒྱན་ཆེ་ཉེ་བར་འཁོར་
ལྷ་བྱར། །བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཕྱན་
ཆོག་ཅི་སྟེད་པ། །གང་ལ་རག་ལས་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཞེས། །གུས་བས་བསྟེན་ལ་
མཁས་པའི་མཆོག་གྱུར་པའི། །ཞོར་བཟང་དང་མཚུངས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱན་
ཆོག་དཔལ་དང་འབྱོར་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རྟེན་དཀར་དོན་ཆེར་གཟིགས་ནས་བསྐྱེད་
གསུམ་གྱི། །རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་བཞོད་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པ་ཡིས། །བྱེད་པོ་མཆོག་ཏུ་མཛད་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུས་སྟོག་གཡོ་བ་སྟོག་གི་སྒྲོམ་གར་དང་། །ཆེ་འདིའི་དཔལ་འབྱོར་
གདུག་པའི་སྦྱལ་གྱི་གནས། །རི་བཞིན་ཐུགས་རྒྱུད་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ལ། །སྒྲུང་དོར་
ཆུལ་བཞིན་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བཟོད་དཀར་སྦྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་དུས་མཐའི་
སེམས། །སྟོང་ལ་ཁོལ་བ་འཛིན་པའི་འཁོར་བའི་གནས། །རབ་འབར་དཔུལ་བའི་ལྷགས་
ཁང་ལྷར་གཟིགས་ནས། །ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མི་དམན་ལྷག་

བསམ་མཆོག་གི་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་། །སྤྱི་ཇེ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་མཁས་པས། །རིན་
ཅེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གྲུང་ཞུགས་ནས། །འགྲོ་བའི་དེད་(༥༩ན)དཔོན་གྲུང་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཐེག་མཆོག་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །བྱམས་བཅའི་མེ་
ཏོག་དཀར་པོ་རབ་རྒྱས་ལ། །པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་ཡལ་གཤི་ཁྱོན་ཡངས་པ། །སྐྱེ་བཞིའི་འབྲས་
བྱས་མཛེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱད་སྦྱངས་ནས། །དོ་ཇེ་
ཐེག་པའི་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོ་ཆེད། །དངོས་བྱུབ་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཅེན་ལེན་པ་ལ། །བཙོན་པ་
ལྟར་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱད་པར་བྲེགས་ལྟན་བྲག་པོ་གསུམ་གྱི་ཡིད། །རྣམ་
པར་གཞོན་མཛད་གཏུམ་པོ་གོས་སྟོན་ཅན། །གང་དེས་ཇེས་བཟུང་ནག་ཕྱོགས་བདུད་སྡེའི་
དཔུང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལེགས་དཔུང་འབྱོར་པའི་
དབང་ཕྱག་རྣམ་ཐོས་སྤྲས། །མཁུན་པའི་སྐུན་སྟོང་རབ་གཡོ་འཆི་མེད་བདག །མི་ཟད་རུས་
མཐུའི་གཏེར་གྲུང་དོ་ཇེ་འཛིན། །དོ་མཆར་གཏེར་ཆེན་གྲུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྤྲུགས་ཀྱི་
ཤེལ་བྱམ་མད་བྱང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི། །བདུད་རྩིས་ཡོངས་གང་མཐོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི། །ལེགས་
བཤམས་སྐྱེ་བའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས་པ། །སྒོ་གསལ་གདུལ་བུའི་གཉེན་གསོལ་བ་འདེབས།
བྱབ་བདག་དོ་ཇེ་འཆང་དུ་ལེགས་བསྐྱེམས་ནས། །ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བཏེན་པའི་འགྲོ་འདི་
ལ། །འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་པན་བདེ་མ་ལུས་པ། །སྟོལ་མཛད་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། །ཆ་ཅམ་བསྟོད་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་
དཀར་གྱིས། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ལྷ་མ་ཡིས། །(༥༩བ)དགྲེས་བཞིན་ཇེས་སུ་
འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་རོལ་ཅིད་རྒྱང་བསྐངས་ཤིང་། །སྤིད་
པའི་ཕུན་ཆོགས་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་པར། །བྱམས་དང་སྤྱི་ཇེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།
རྒྱལ་སྤྱི་སྟོད་ལ་སྟོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །རིང་ནས་གོམས་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱིས། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་པའི་སྒོ་འདི་ལ། །སྤྱོད་ཆོགས་ཆོས་ཀུན་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུབ་

པར། །སྒྲ་ཚུལ་རི་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །འཁོར་འདས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
མ་ཡས་པ། །རྟོག་པས་རི་མོར་བྱས་ཅམ་ཁོ་ན་ལས། །མ་གཏོགས་ཡུལ་སྟེང་ཆ་ཅམ་མ་
མཆིས་པའི། །གནས་ཡུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟིང་འཛིན་པ་མཛད་བསྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་མའི་
དབང་པོ་རྣམ་རྒྱལ་པའི་བཀའ་བསྟུལ་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་པོ་བླང་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེར་སྤྲས་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་བཙུང་ཁ་པའི། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྟིང་ལ་མངའ་མཛད་
པ། །བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དུ་མའི་ཕྱག་བྱའི་གནས། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པ་
རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །སར་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཡུམ་གྱི་ཚུ་ལྡན་ལས། །གྲོལ་མ་ཐག་ཏུ་འང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
འོད་ཀྱི། །དབུས་སོན་མཁས་མང་རྒྱ་སྐར་ཁོད་ཉིད་ན། །སྤྲེལ་མཁས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཆགས་
ཅི་ཡང་མཛེས། །མཁས་མང་ཆངས་དབང་མཁུན་པའི་རོལ་གནས་ནས། །ལེགས་འོངས་
གཞུང་བརྒྱའི་མཐོ་རིས་གང་གྲུ་ནི། །གང་གི་རྣམ་(༤༠ན)དཔྱོད་ཟུར་ཕྱད་དང་འགྲོགས་
པ། །ཐུབ་བསྟན་རི་སྤྲས་བདག་པོ་ཁོད་ཉིད་ལགས། །རིགས་སྤྲེལ་རི་དྲགས་ཆོགས་ལ་དབང་
རྒྱུར་ཞིང་། །དེགས་ལྡན་ཆོལ་པའི་དེགས་པའི་ཁྲོས་བུམ་ནི། །རྣམ་པར་འཛིག་གེད་
རིགས་པའི་སྟེར་སྟེར་ཅན། །གངས་ཅན་རི་དྲགས་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །རྣམ་པ་ཀུན་
ལྡན་ཀུན་རྫོབ་སྤྲེལ་མའི་གར། །སྤྲིབ་བྲལ་མི་འགྱུར་བདེ་བར་རོ་གཅིག་པ། །གསལ་གྱེད་
དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས། །གཟིགས་ཤིང་གསལ་བར་གཞན་ལ་འདོམས་
ལ་འདུད། །མི་དམན་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱིས། །སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་གདན་ཁྲི་ལ་
འཛེགས་པ། །དགེ་ལྡན་སྐུལ་གསུམ་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་སྟུན་སྟེང་ལྡན་
དེར་ཏག་ཏུ་འདུད། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ནོར་བཟང་རྒྱལ་པའི་འབྲུང་
གནས་རྣམ་ཐར་བཞིན། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་མཐུས། །ནམ་
ཡང་མི་འབྲལ་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བསྟན་པའི་གསལ་གྱེད་དཔོན་པོ་རབ་འབྲུམས་པ་

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བསྐྱེད་པའི་དོར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ཀྱི་དག་ལས་བྱུང་བའོ། །

ཨོ་སྤྲེལ། གཞན་དང་མི་མཉམ་མཁུན་པའི་དབྱང་ཆོགས་ཀྱིས། རྟེན་མཚན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ལེགས་སྦྱོང་ཞིང་། མཁས་བཙུན་རྒྱ་མཚོའི་གཙུག་གི་རྒྱ་གྱུར་པའི། བསྐྱེད་པའི་བཞེས་གཉེན་མཚན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། འབྲུ་རམ་ཤིང་པའི་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལྷགས་ནས། སྤྱི་བཞིའི་ལུང་གི་དགོངས་དོན་ལེགས་ཉོགས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཆུ་བོས་ཉིད་ཐུགས་ཀྱི། འབྲེལ་ལེགས་ཀྱི་བྱམ་(༤༠བ)བཟང་གཏམས་ལ་འདུད། མཁས་མང་ཞབས་སེན་ཆེན་པའི་རལ་པ་ནི། སྤྱི་བོའི་གཞི་ལ་རབ་བཀོད་གཞུང་བརྒྱུ་ཡི། གང་གྲ་འཛིན་བྱེད་མང་ཐོས་རལ་པའི་ཁུར། རབ་མཐོ་རི་སྤྲེལ་བདག་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག རྣམ་མང་རྒྱུད་སྤྱིའི་གོ་འབྱེད་རབ་ཡངས་པར། རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་འགྲོས་གཉིས་ལྡན་པ་ཁྱོད། རྣམ་དཀར་ལེགས་བཤད་འོད་སྦྱོང་བ་ཡིས། རྣམ་མཛེས་ཉིན་མའི་དབང་ཐུག་ཁྱོད་ལ་འདུད། མཐའ་བྱུག་འཆིང་པའི་རྒྱ་ལྡན་སྤྲེལ་ལེགས་ཀྱི། འདུས་པ་ཡོངས་འདུའི་སྤྱི་མོ་ལ་དབང་བ། ཉོན་མོངས་སྦྱོབས་ལྡན་སྤྲེལ་འགྲོག་རིམ་གཉིས་ཀྱི། མཁའ་ལྱིང་བཞོན་པས་རྣམ་རྒྱལ་དེ་ལ་འདུད། ཞེས་རབ་ལུས་སྦྱོབས་རབ་རྒྱས་ཐུབ་བསྐྱེད་ཀྱི། ཀེ་ལ་ཤ་སྦྱོང་སྤྱི་བའི་སེང་གེ་ཡི། ཁྱི་ལ་རབ་འཛེགས་ཐབ་དོན་བྱུག་ལྡན་ཀྱི། སྤྱི་དབྱངས་སྤྲེལ་མཁས་གང་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་རྗེས་མཐུན་སྤྱི་ཤི་དང་། བར་དོའི་ཐུན་འཛེམས་སྤྱི་གསུམ་འོད་བརྒྱའི་ཐོང་། འབྱེད་མཁས་ཉིང་འཛིན་པའི་ཀྱོས་གར་མཁན། རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། མ་དག་སྤྱི་པའི་རྒྱ་ལས་ཆེ་ཉིང་འགྲོས། སྤྱི་གཙན་ཀྱིས་བཅོམ་མཁའ་དབྱིངས་སྤྲོས་དང་བཟུ། བདེ་ཆེན་ཀྱིས་གཞིམས་མཁའ་ཁུབ་སྤྱི་འབྲུལ་ཀྱི། འབྲུ་རམ་རྣམ་རྒྱལ་གང་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། དེ་ལྟར་མཇུག་ཡོན་ཏན་ཐུ་ཉིག་གི། དོ་ཤལ་སྤྱི་བའི་ལེགས་ཆེན་གི་སྤྱི་བྱུ་ལ། ལེགས་པར་བཀོད་ལས་རྣམ་དཀར་གང་ཐོབ་དེས། འགྲོ་ཀུན་བཞེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་འཛིན་

ཤོག། རྩེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་བསྐྱབ་པ་གསུམ། །སྤྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རྒྱད་
རྒྱུ་ལས་ནས། །རྒྱུད་ཤེ་(༩༡ན)ནམ་བཞིའི་སྟོང་པོ་རིམ་གཉིས་ཀྱིས། །སྤྱོད་བཞི་སྤྱར་ཐོབ་འགྲོ་
ཀྱན་སྟོལ་བར་ཤོག། །བསྟན་པའི་རྩ་ལག་བཞུགས་གཉིན་དམ་པ་གང་། །འགྲོ་བའི་དོན་སྤྲད་
རིང་དུ་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །ནམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་དུ་གྱུ་ལ་ཡི་གོས། །བཟང་པོས་འཛིན་
མའི་ཁྱོན་ཀྱན་ཁྱབ་སྤྱར་ཅིག། །ཅེས་དགའ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ཡང་དེའི་བཀའ་
འབངས་འགས་བསྐྱལ་བའི་བྱེད་པ་ལས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དབལ་གྱིས་སྦྱས་པའོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྱེད་པའི་ཡུམ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མའི་དངོས། །ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགྲོའི་སྤྱར་བསྟན་པ། །ལབས་གྱི་སྟོན་མ་དེ་ལ་འདུད། །གང་གི་ཞབས་པད་བརྟན་ཅམ་
གྱིས། །ཕྱི་ནང་བར་གཅོད་ཀྱན་སེལ་ཞིང་། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྟོལ་མཛད་མ། །ལབས་གྱི་
སྟོན་མ་དེ་ལ་འདུད། །བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་དང་། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
མོ། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །སྤྱར་དུ་
འགྲོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །སྤྱོད་ལས་ཤུགས་ལྷན་པུང་པོ་འདི། །འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ལེགས་
བྱིན་པས། །རང་རང་འདོད་དགུས་ཆོམ་གྱར་ཏེ། །ཆོག་གསུང་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱིན་གྱིས་
རྒྱུ་བས། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བའོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་
སྤྱེད་པའི་ཡུམ། །སྤྱོད་པ་ཀྱན་བྲལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །འཇམ་ལུས་མཁའ་འགྲོའི་
གཟུགས་གྱིས་གར་མཛད་པ། །ལབས་གྱི་སྟོན་མ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་འདི་
ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་བའོ། །(༩༡བ) ༥ མང་དུ་ཐོས་པའི་རིན་ཅན་གཞལ་མེད་
ཁང་། །དོན་ཡོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ཅན། །དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་
བ་དན་གཡོ། །བཞུགས་གཉིན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བཤད་སྤྱོད་བསྟན་
པའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས། །དལ་བའི་རྟོན་བཟང་དོན་ཡོད་ལེགས་མཛད་པས། །དཔལ་ལྡན་
མཁའ་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སེར་

ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་པ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་ཆེ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒོ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བའི་དོར་སྤྱར་བའོ། །

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་འཆའ་ལོ། །རྗེ་བཙུན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ཁ་པའི། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་ལ། །དཔལ་
ལྷན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་དཔལ་མངའ་བ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །དེས་འབྱུང་རྣམ་དག་འཆི་མེད་སྐྱེད་ཆའ་དུ། །འདུལ་བ་འབྱམ་སྒྲེའི་འདབ་སྐྱོང་
རབ་རྒྱས་ཤིང་། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་ཅིས་ཉེར་གཏམས་པ། །ཐར་འདོད་བྱང་བའི་
གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོ་སྤྲུགས་གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །མཁྱེན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་བྱ་བ་
ཅན། །མཁས་མཆོག་མཆན་མོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཆད་པས་ལེགས་བཤད་
བདུད་ཅིའི་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ཚོད་པའི་གནམ་ལྗགས་ཆོལ་ངན་བྲག་རི་འཛེམས། །སྤེབ་
ལེགས་ཚུམ་པའི་འབྲུག་གི་གད་རྒྱངས་ཅན། །སྤྲོགས་ལས་རྣམ་(༤༩ན)རྒྱལ་ཁྱོད་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་མཆན་མོའི་མགོན་པོ་དང་། །རི་དྲགས་ཁྱོད་ན་
གདོང་ལྡེའི་དབང་པོ་བཞིན། །མཁས་མང་དབུས་ན་འགྲན་པའི་ཆུ་བུལ་བ། །བསྟན་པའི་
དཔལ་གྱུར་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་ཆེན་མང་ཐོས་རྒྱ་མཆོའི་འཛིང་ན་གནས། །ཚུལ་
བཞིན་སེམས་པའི་རིན་ཅེན་ཁམས་ལས་བྱུབ། །བསྐྱོམས་བྱུང་རྟོགས་པའི་བང་རིམ་མདོན་
པར་མཐོ། །བསྤྲུགས་འོས་དམ་པའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པས་འགྲོ་
བ་མ་ལུས་པ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས། །ཐུབ་པའི་དགོངས་ཐབ་
རྒྱ་མཆོར་ལེགས་ཞུགས་ནས། །རྣམ་གྲོལ་ཁོར་བུའི་དཔལ་ལ་སྐྱོད་གྱུར་ཅིག །ཚུལ་འདི་
རིགས་རུས་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན། །མཛོ་མཁར་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆན་ཅན་
ཀྱིས། །ནན་གྱིས་བསྐྱལ་ཕྱིར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ། །དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་འཇུག་
དོགས་ལས་འོངས་སོ། །

ཨོ་སྤ་སྟེ། རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ནམ་མཁའ་ལ། །དཔལ་ལྷན་སྟོ་གྲོས་
དགྲིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས། །ཕུལ་བྱང་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་བ། །ཐུབ་བསྟན་པ་སྟོའི་
གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་འཆི་མེད་སྦྱང་ཆལ་དུ། །འདུལ་བ་འབྲུམ་
སྟེའི་འདབ་སྟོང་རབ་ཏུ་རྒྱས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་བསྐྱར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ། །ཐར་འདོད་
བྱང་བའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྒྲ་མ་མང་བསྟེན་ནས། །ཟབ་
དང་རྒྱ་ཆེའི་གདམས་པ་བདུད་ཅིའི་རྒྱས། །((༤༡བ)ཐུགས་ཀྱི་ཤེལ་བུམ་ལེགས་བཏམས་
གདུལ་བྱ་ལ། །ལམ་བཟང་དགའ་སྟོན་འགྲེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆེད་བྱང་བུམས་དང་
སྟོང་རྗེའི་གཞན་དབང་གིས། །རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་དབང་ཀྱན། །སྟོལ་ལ་ནམ་
ཡང་གཡེལ་བ་མི་མངའ་བའི། །སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་
མཆོའི་གནད་དོན་ཐུགས་རྒྱུད་ནས། །བརྒྱ་ཕྱག་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཉིན་རེ་བཞིན། །སྐལ་
བཟང་གདུལ་བུའི་ཆོག་གས་རྣམས་སྟོན་མཛད་པ། །དེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་དགོ་ཆོག་གས་རྗེ་སྟེད་པ། །གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པའི་མཐུ་ལས་
ལུས་ཅན་ཀྱན། །མཆོན་ཉིད་ཀྱན་ལྷན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་
སངས་རྒྱས་སྐུར་ཐོབ་ཤོག །ཐུབ་བསྟན་གསལ་མཛད་ཡང་དག་དགོ་བའི་བཤེས། །སྐྱེ་ཆེ་
རི་དབང་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཡར་དོའི་སྒྲ་ལྟར་རྒྱས་པ་ལས། །སྦྱེ་རྒྱ་པན་
བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག །ཅེས་ཉི་ལྔའས་པའི་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་སྟོབ་འགས་བསྐྱེད་ནས་བཙུན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེར་སྐྱས་པའོ། །

ཨོ་སྤ་སྟེ་པ་ཇ་རྩེ་ རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །མང་དུ་ཐོས་
པའི་ལོ་འདབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་
བརྗེད། །བཤེས་གཉེན་དཔག་བསམ་སྟོན་པ་དེ་ལ་འདུད། །སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་
རྣམ་མཁའ་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོ་གྲོས་དགྲིལ་(༤༢ན)འཁོར་ཅན། །ལེགས་བཤད་

འོད་དཀར་བྱ་བ་སྟོང་འབྱེད་པ། །ཐུབ་བསྟན་ཀྱུ་མཉེན་ཁྱོད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མི་བསྟན་
སེམས་ཀྱི་གཉིས་འབྲུང་དེགས་པ་ཅན། །བར་དང་ཤེས་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གྱུར་
ཅིང་། །བག་ཡོད་གསེར་གྱི་བྱ་བས་ལེགས་བསྟན་ཏེ། །ཐུབ་བསྟན་ཁུར་ཆེན་འཛིན་པ་
དེ་ལ་འདུད། །རྣམ་དཔྱད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རབ་རྒྱས་པས། །རྒྱད་ཕྱེ་རྒྱ་མཚོའི་ཟབ་
དོན་སྤང་ཅི་ཡི། །ཆང་གིས་རབ་ཕྱོས་ལེགས་བཤད་རྩ་གསང་སྟོང་། །སྟོག་བྱེད་ངང་པའི་
དེད་དཔོན་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་བརྩུང་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །བདུད་ཅིའི་བརྩུང་
བཟང་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པ་ལས། །ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱས་སྒྲིབ་གཉིས་བྲི་མ་དག། ཐར་པའི་ལམ་
བཟང་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་འདུད། །ཐབས་ཤེས་རྟ་ལྡང་ཤིང་རྟས་ལེགས་བྲངས་པས། །མཐའ་
གཉིས་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །བདེན་འཛིན་ཐུན་པའི་དམག་རུམ་བྱངས་སྤྱང་
ནས། །སྐྱུ་གསུམ་འོད་གྱི་བྱ་བ་འབྱེད་ལ་འདུད། །གང་ཐུགས་རི་དབང་ལོག་རྟོག་རྒྱང་འུགས་
ཀྱིས། །གཡོ་བ་སྤངས་ཀྱང་བཅེ་བའི་བྲི་བཞོན་གྱིས། །ཀུན་དུ་བསྐྱོད་པས་གདུལ་བྱའི་
སྒྲིང་ཀུན་དུ། །དུ་མའི་མཛད་པས་རོལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་
བསྟན་པའི། །ཆོག་གི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་བཞིན་པ་ལས། །རབ་དཀར་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་
པ་དེས། །ཐུར་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག །དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་
ལེགས་རྟོགས་ནས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བརྩུར་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །ཅེས་རྒྱད་འཛིན་ཆེན་
པོ་རྒྱལ་ཁྱིམས་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ཡང་དེའི་སྟོབ་མ་དཀར་བརྩུ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོས་བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྤྱར་བའོ། །

སྐལ་བཟང་སྟེ་རྒྱའི་ལེགས་སྤྱད་ཤར་རིའི་ཅེར། །ངག་གི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་སྤྱས་སྒྲ་བཞི། །མད་
བྱང་གྲགས་པའི་འོད་དཀར་སྟོང་འཕྲོ་བ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
པ་དྲགས་པོ་ག་ཆང་གི་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་འགས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་སྤྱར་བའོ། །

མཐའ་བྲལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོའི་འཇུག་རྒྱལ་སྤྱོད། །ཟབ་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནོར་བུ་ཡི། །ཅོད་པན་བཟང་པོ་འགྲོ་ན་ལྷན་ནེར་མངེས། །མཁས་མཆོག་སྤྱད་བཅའ་མཆོག་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཇེ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ལ་བསྟོད་པའོ། །སྒྲོ་བཟང་གསུང་རབ་
ལྷ་ལམ་རབ་ཡངས་པར། །བསྟན་པའི་ཉི་མ་འཕྲིན་ལས་འོད་སྟོང་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་འདབ་
བརྒྱ་བཞད་པའི་གཉེན་གཅིག་དུ། །སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཆོས་ཇེ་
ཇེ་དཔོན་པ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་འགས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་གནང་བའོ། །

སྒྲོ་བཟང་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རྒྱས། །གྲགས་པའི་འོད་སྟོང་སྤྱིད་གསུམ་
ཀུན་དུ་འགྲོ། །བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བྱོས་འདབ་བརྒྱའི་(༦༩)ཆ་ལ། །རྒྱས་མཛད་
སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་མདར་སྟོན་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་མས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་གནང་བའོ། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྤེའི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྟེད་
ནམས། །མ་ལུས་གཅིག་དུ་བྲུབ་པའི་མཆོག་བརྟེན་པས། །ས་སྟངས་འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་སྒྲ་
ན་མེད། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཆ་དཀར་ཆོས་ཇེ་ཆོས་བྲུབ་
པ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་མས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་གནང་བའོ། །

མི་པམ་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མའི་ནམ་མཁའ་ལ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བྱོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་
རྟོགས་ཤིང་། །ཕུལ་བྱུང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་ཆ་བེར་ཅན། །བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྟོང་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བ་དགས་པོ་ག་ཆང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་དཔལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་མས་
བསྐྱལ་བའི་ངོར་གནང་བའོ། །

མདོ་སྤྲུགས་གསུང་རབ་བྱ་ལམ་ཡངས་པ་ལ། །ཤེས་རབ་བདུད་ཅིའི་ཆ་ཤས་གོང་
འཕེལ་བས། །སྒྲོ་གསལ་སྒྲོ་ཡི་ཐུན་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་ཐུད་རྒྱས་མཛད་
དེ་ལ་འདུད། །གང་གི་མཁའ་ཡངས་གོ་འབྲེད་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི། །ཆར་སྤྱོན་ལྷན་སྤྲུག་ཅི་ཡང་
འབྲིགས་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་ཆར་གྱིས་སྐྱལ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ལོ་ཐོག་ཆེས་ཆར་

འཕེལ་མཛད་དེ་མད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །རྒྱ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་གཉིས་འགྲན་པ་བཞིན། །གང་ལ་འཕེལ་བས་རྒྱལ་སྤྲས་དཔའ་བོ་རྣམས། །སྒྲག་ནས་
ཆོས་དབྱིངས་ངང་དུ་བྲོས་སམ་སྟུམ། །(༤༤བ)སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་
བོ་དང་། །ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་འགྲན་པར་རབ་མཚུངས་གྲང་། །ཐ་མའི་དུས་འདིར་ཐར་འདོད་
སྐྱལ་བཟང་ལ། །ཐར་ལམ་དངོས་སུ་འདོམས་མཛད་ཁྱོད་ཉིད་ལགས། །ཤེས་རབ་མེ་མེ་
འབར་བས་རང་རྒྱད་ཀྱི། །སྤྱི་བ་པའི་ཆང་ཆིང་མཐའ་དག་སྤྲེག་མཛད་གྲང་། །ཉོན་མོངས་
ཆ་བས་གདུངས་པའི་འགྲོ་འདི་ལ། །རྒྱ་བེར་སྟོང་བས་བསིལ་བ་དེ་མད་དོ། །རྒྱད་ཕྱེད་སྟོང་
པོ་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་གནད། །ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་རྗེ་བཞིན་ཐུགས་རྒྱད་དེ། །ཉམས་ལེན་
གནད་ལ་གཞོལ་བའི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི། །རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ལ་འདུད། །དེ་ལྟར་
ཤེས་རབ་མཚན་ཅན་རྒྱལ་སྤྲས་ལ། །ཅུང་ཟད་བསྟོད་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོ་ཡིས། །སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རྒྱད་ལ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་འགས་བསྐྱལ་བའི་དོར་གནང་བའོ། ། །

གསུང་རབ་དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །རྒྱབས་ཆེན་རྣམ་པར་དཀར་བའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རབ་དུ་འཕེལ་མཛད་པའི། །བཤེས་གཉེན་དམ་
པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བསྟོད་པའོ། །

ཨོ་སྤྲེལ་སྟེ། ཆོགས་གཉིས་རིན་ཅེན་རྒྱ་ཤེས་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །དཔལ་ལྷན་མཁྱེན་
བཅེད་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་དུ་རྒྱས། །སྐྱལ་བཟང་གྲུ་ཐུད་མཛེས་པའི་གཉེན་གཅིག་ལྷ། །སྤྱི་
བའི་(༤༥ན)རྒྱ་བ་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔལ་ལྷན་སྟོ་སྟོས་ལུས་སྟོབས་རབ་དུ་
རྒྱས། །སྤྱི་བའི་སང་གེ་རིགས་པའི་གད་རྒྱུངས་ཅན། །གཞུང་ལུགས་རིན་ཅེན་རལ་པའི་ཁུར་
ཀྱིས་བརྗོད། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དམ་པ་དུ་མའི་མགོན་
ཀྱིས་ལེགས་པར་བཟུང་། །རིན་ཅེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། །མཐའ་

ཡས་གདུལ་བྱའི་འདྲན་པ་སྒྲ་ན་མེད། །བསྐྱུགས་འོས་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །དཔལ་ལྷན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་ཅེན་གྱིས། །གང་གི་རྣམ་དཔྱད་མགིན་
པ་རབ་རྩ་མཛེས། །སྒྲ་ཆེན་སྤྱོད་པོ་རྣམས་གྱིས་བལྟ་བའི་འོས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །ཕུལ་བྱང་ཕྱང་རིགས་
ཉིན་མའི་དབང་ལྷག་ནི། །དཔལ་ལྷན་འཕྱན་ལས་བཟང་པོའི་འོད་སྟོང་ཅན། །བལྟ་བའི་ཉི་
མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་དགའ་བདེའི་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །རྩི་རྩི་
ཐུགས་མངའ་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱུན་གྱིས་མཛེས། །གང་གི་ཡོན་ཏན་མཁས་པས་བསྐྱུགས་འོས་
པ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱང་རྩྭ་གས་ཞོར་བྱས་ཡོངས་གང་
པ་མཐའ་བྱལ། །ལེགས་བཤད་དབུ་བ་དཀར་པོའི་དོ་ཤལ་ཅན། །ཀུན་དགའི་རིན་ཅེན་མ་
ཕུས་འབྱུང་བའི་གནས། །བཤེས་གཉེན་རྒྱ་མཆོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷག་བསམ་
རབ་དཀར་ཤུག་པ་ལ། །བཀའ་གདམས་(༤༥)ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོར་
འཛིན། །མད་བྱང་གྲགས་པའི་བ་དན་གཡོ་བ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །དཀོན་ཅིག་རིན་ཅེན་ཅོད་པན་སྤྱོད་པོར་འཛིན། །མད་བྱང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ལྗང་ན་
གནས། །འཕྱན་ལས་བཟང་པོའི་ཞོར་བྱའི་འོད་ཟེར་འབར། །བཤེས་གཉེན་སྤྱད་དབང་མཆོག་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་དོན་ལ་སྒྲོ་བྱོས་ནི། །ལོག་རྟོག་རྒྱུང་གིས་མི་གཡོ་
རབ་རྩ་བཏན། །མཁས་པའི་མདུན་སར་འདུག་ལ་དབང་བ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དམ་པ་དུ་མའི་ཆོས་ཀྱི་གདན་སྤྱོད། །རྣམ་པར་བཀོད་པའི་གྲགས་པ་
གསལ་བ་ཅན། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་མཛོན་པར་མཐོ། །བཟང་པོའི་སྤྱོད་བྱ་
ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་མཆོན་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་མཁན་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་མཆོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་
འདེབས་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་གནས་བཏན་སེང་གེ་བས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར་ཆོས་སྤྱོད་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་
ཤར་འོལ་ཁ་སྐྱག་ཅིའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོའི་གཞིམས་ཁང་ཤུག་ལར་སྤར་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །

སྤྱན་བསགས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །སློ་གྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་
རི་པོ་ཅན། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་འོད་དཀར་སྒྲོང་འཕྲོ་བའི། །བྱབ་བསྟན་ཀུན་དའི་གཉེན་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དལ་དང་འབྱོར་བའི་དཔག་བསམ་རྒྱུ་འབྱུང་ནི། །ཕུན་ཚོགས་
བྱར་(༤༤ན)སྤྲིག་ལོ་འདབ་གསར་པས་གཡོགས། །སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོའི་བྱི་བཟང་གཡོ་བ་
ཅན། །འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་ཕྱིའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་
བ་མཆོག་། །མད་བྱུང་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་དགྲེས་བཞིན་དུ། །རྗེས་བཟུང་ལེགས་བཤད་
དུ་མའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར། །ཁོར་བཟང་དང་མཚུངས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་
ཆེན་བཤད་པས་སློ་གསལ་དགའ་བ་སྤྱེད། །རིགས་ལམ་རྩོད་པས་པས་ཤོལ་བེལ་གྱིས་
གཞོན། །སྤེབ་ལེགས་རྩོམ་པས་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །སྤྱོད་པའི་དབང་པོའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་བསྟགས་འོས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡིས། །བརྟེ་བས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཡར་ངོའི་ལྷ་ལྟར་གོང་འཕེལ་ཞིང་། །བཤད་
སྤྱབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཅེས་བྱང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་འགས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་
སྐྱར་བཞོ། །

བྱབ་དབང་བསྟན་པ་འཆི་མེད་རི་པོའི་རྩེར། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་སྒྲོང་ལྷན་པའི་ལྷ་དབང་
ནི། །ཐེག་མཆོག་བདུད་རྩིའི་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་ཅན། །མཁས་མཆོག་སྐབས་གསུམ་
དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཆོགས་གཉིས་གངས་རིའི་སློ་ལ་རྣམ་པར་འབྱིང་། །རྒྱ་ཆེན་མང་དུ་
ཐོས་པའི་རལ་ཁུར་ཅན། །རིགས་པའི་གད་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་དྲགས་འཛོམས། །(༤༤བ)
དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པའི་སང་གོ་དེ་ལ་འདུད། །སློ་གྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་
རྒྱས། །ཕུང་དང་རིགས་པའི་འོད་སྒྲོང་རབ་ཏུ་འཕྲོ། །བྱབ་བསྟན་པ་ད་ཆལ་རྣམ་པར་རྒྱས་
མཛད་པའི། །སློ་གསལ་བྱང་བའི་གཉེན་གཅིག་དེ་ལ་འདུད། །འཕྲོ་ཀུན་ཐེག་མཆོག་བཤེས་

གཉེན་མགོན་དང་བཅས། །མ་རྟོར་མདོ་དང་རྒྱད་སྡེའི་ལམ་བཟང་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་
བས་ཚུལ་བཞིན་རབ་ཞུགས་ཏེ། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱུང་ཅིག །རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་དར་ཞིང་རྒྱས། །བསྟན་འཛིན་སྤྲེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཞབས་བརྟན་
ཅིང་། །དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བཤད་སྐྱབ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །འགན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བའི་
བཟ་ཤེས་ཤོག། །ཅེས་གསང་ཕྱ་ཆོས་རྗེ་ལྷ་དབང་དཔལ་འབྱོར་བ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་དཀའ་
བཅུ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོར་ཆོས་སྤྱི་བའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་མོ་ལུང་གི་གཞིས་
ཀ་འཆི་མེད་བཞོད་པར་སྦྱར་བའོ། །

རྣམ་དག་དལ་དང་འབྱོར་པའི་རྟེན་བཟང་ལ། །ཐོས་བསམ་བྱ་བས་སྦྱིང་པོ་ལེན་མཛད་
ཅིང་། །ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་མདོན་པར་མཐོ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །སྒྲོ་གྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རྒྱ། །གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་
ཕྱོགས་བཅུར་རབ་འཕྲོ་བས། །ཤན་བདེ་ཁྱ་ལྷན་ཟེ་འབྲུ་རབ་རྒྱས་པ། །བཤེས་གཉེན་རྒྱ་སྐར་
རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་འདུད། །གང་གི་སྦྱ་ཆེ་རི་དབང་ལྟར་བརྟན་ཅིང་། །མད་བྱང་འཕྲིན་(༤༧ན)
ལས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །སྤྱི་མཐའི་བར་དུ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་ཅིང་། །བཟ་
ཤེས་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་བྱུང་ཅིག །ཅེས་ཆོགས་ཆེན་མཁན་པོ་གྲགས་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད་
པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒོམ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱར་བའི་དོར་ཆོས་སྤྱི་བའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་
མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

བཟ་ཤེས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རི་མོ་ཡིས། །རྣམ་པར་བཟ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་གཞལ་
མེད་ཁང་། །ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རིན་ཅེན་འབྲུང་བའི་གནས། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་སྐབ་བསྟན་སྒྲོར་ཞུགས་ཤིང་། །མཁས་
དང་གྲུབ་པའི་མགོན་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཐོས་པའི་རྟོར་གྱིས་
སྤྲུག །མཁས་པས་བསྐྱགས་པར་འོས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རིན་

ཅེན་དོ་ཤལ་གྱིས། །མཁས་པའི་དོ་རར་མཛེས་པའི་དཔལ་བཟིང་པའི། །བཀའ་གདམས་
དམ་པའི་གདན་ས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར། །རབ་མཛེས་སྤང་བའི་བྱ་མཆོག་ཁྲིད་ཕྱག་འཆལ། །སྒོ་
གྲོས་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་དང་། །གཞན་པན་སྤྲུགས་ཟེའི་གཏེར་གྱུར་
སྤྱན་རས་གཟིགས། །ནག་ཕྱོགས་འཛེམས་ལ་དྲོ་ཟེའི་འཛིན་ལྟ་བུ། །བསྐྱུགས་པར་འོས་པའི་
མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱུར་ཟེ་བཙུན་ལྷན་ལ་ཅན། །གཟི་ལྡན་དབང་
ཕྱག་ལ་སོགས་བསྟན་སྤང་གིས། །མགོན་དེའི་སྐྱེ་ཆེ་རི་དབང་ལྟར་བཟུང་ཅིང་། །འཕྲིན་
(༤༥)ལས་ཕྱོགས་བཙུར་རྒྱས་པའི་བཟ་ཤིས་ཤོག། ཅེས་སྤྱན་གཡས་མཁན་ཆེན་བཟ་ཤིས་ལེགས་
བ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་འགས་བསྐྱུལ་བའི་དོར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་
སྤར་བཤོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་མཛོད། །དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་དུ་མའི་གཙུག་
གི་རྒྱ། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་རིང་ལུགས་ཤིང་རྟ་ཆེ། །མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཤུའི་ཏྲི་གི་ལུང་རྟོགས་གཞལ་མེད་ཁང་། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་མཐོན་པོ་ཅན། །འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་བསྟན་བ་གསལ་མཛད་པ། །རོང་སྟོན་སྤྱི་བའི་
སང་གེར་ཕྱག་བཟུང་དོ། །དཔལ་ལྡན་རི་ཁྲིད་ཞབས་ཀྱིས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས། །ཡེ་ཤེས་
སྤྱན་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོན་སྤྲུལ་གཟིགས། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཟེ། །དཔལ་ལྡན་སང་གེའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཁུན་རབ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་
མི་གཉིས་པས། །ལེགས་པའི་ལམ་བཟང་འགྲོ་ལ་གསལ་མཛད་པ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་
ཀྱི་འབྱོར་པ་ཅན། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །པད་དཀར་རྟེ་བར་ཉིན་
མའི་དབང་ཕྱག་སྟེང་། །ཞབས་སེན་འོད་ཆགས་སྒོ་བའི་དབང་པོ་ནི། །འབྲུམ་ཕྱག་ཉི་མའི་
འོད་ཀྱི་གོས་ཀྱོན་པའི། །གངས་རིའི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་ཁྲིད་ལ་འདུད། །ཕྱག་གཡས་
ཤིས་རབ་རལ་གྱིས་བདུད་དཔུང་འཛེམས། །ཕྱག་གཡོན་ཞགས་པས་བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་

ནམས་འཆིང་། །དན་བ་ཡིས་ཀྱང་མཐའ་དག་འགྲོ་(༤༩ན)འདི་ལ། །སྒོ་གྲོས་སྒྲུང་བ་མཆོག་
སྒྲུལ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་ས་འཛིན་ལྟར་བཞིན་སྒྲ། །ཟབ་མའི་རིག་སྒྲགས་འབྲུག་
ལྟར་སྒྲོག་པའི་གསུང་། །མཁའ་བཙུན་མཐར་ཕྱིན་ཟབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས། །སྒྲག་
པའི་ལྟ་མཆོག་མི་གཡོ་མགོན་ལ་བསྟོད། །ཁྱོད་སྒྲུ་ཡིད་ལ་དན་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཟབ་
མའི་རིག་སྒྲགས་བསྐྱས་བརྗོད་ལྟར་ལེན་པ། །བདག་ལ་མཐའ་ཡས་ཕྱི་ནང་རིགས་གནས་
ཀྱང། །རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲུལ་དུ་གསོལ། །ཕྱི་ནང་བདུད་སྒྲུའི་བར་ཆད་
ཆོགས་ནམས་དང་། །མཆོན་མའི་ནམ་རྟོག་རྒྱང་གིས་མི་གཡོ་བར། །སྒྲ་བསམ་བརྗོད་
བལ་ལྟན་སྒྲིས་གདོད་མའི་གཤེས། །མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བདག་ལ་སྒྲུལ། །ཞེས་བ་
འདི་ནི་རིག་གནས་མཐའ་དག་གི་དབང་ཐུག་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲེས་བསྐྱལ་བའི་རོར་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་
གྲིས་དགའ་ལྡན་ཐོ་བྱང་དུ་སྒྲས་བཤོ། །

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ལེགས་སྒྲུད་འཛིན་མའི་སྟོ་བར་
ཆོགས་གཉིས་ཀྱི། །གྲུ་ཆར་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པས་བྲན་བ་ལས། །ཕུན་ཆོགས་ཡལ་འདབ་
བྱམས་བཙུང་གི་བ་བསིལ་ཅན། །རྒྱལ་སྒྲས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཅན་ཏྲག་དུ་རྒྱལ། །རིགས་
མཐོ་ཤར་གྱི་རི་བོའི་གཙུག་ཕུད་ལ། །འོད་དཀར་གཞོན་ནུའི་རོལ་ཅིང་ལྟར་ལེན་པ། །ཡོན་ཏན་
ཆ་ཤས་ཏྲག་དུ་ཡོངས་གང་བས། །སྦྱིངས་བྱས་སྒྲ་བ་ནམ་མཁའི་ནགས་སུ་བྲོས། །མཁའ་
པའི་སྒྲུན་སྟོང་(༤༩བ)ཡངས་པའི་ལྟ་དབང་བཞིན། །བཙུན་པའི་གཉིང་ཟབ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོ་
བཞིན། །ཐུབ་བསྟན་གྱི་དུ་འདེགས་པས་ནོར་འཛིན་བཞིན། །སྒྲོང་བ་ཀྱན་གྱི་རི་སྒྲོང་དཔག་
བསམ་བཞིན། །གང་གི་སྒྲན་གྲགས་གྱུར་གྱུ་ཡི་གའི་སྒྲེང་། །ཉིན་བཞིན་སྒྲོགས་ཀྱི་བྱ་མའི་
འགམ་བ་ལ། །བྱབ་རིགས་དགའ་མའི་ལག་བད་དམར་བའི་རྒྱལ། །འཕྲོས་པའི་སྒྲུག་ཅི་བཞིན་
དུ་ཅི་ཡང་མཛེས། །ལུང་རིགས་འོད་ཆགས་མཁའ་ཡི་རྒྱ་སྐར་ལ། །འབྲུ་བ་གསལ་བྱེད་སྒྲུ་སྒྲོང་
སུ་ཉིག་སྒྲེང་། །སྒྲོངས་པའི་སྒྲུན་བ་འཕྲོག་སྒྲུད་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་གཉིང་གྱུར་

མགིན་པ་ཅི་ཡང་མཛེས། །ཕྱི་རོལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་དབྱུང་པ་ཡིས། །དབྱིག་གི་སྒོ་གོས་མ་
འདིའི་ཁུར་སྒྲངས་ཀྱང་། །ནང་དུ་རིམ་གཉིས་པད་གཞོན་བདུད་ཅི་ལ། །སྤང་ཅི་སྦྱོད་པ་བཞིན་
དུ་དབྱེས་དགུར་རོལ། །གདོང་ལྗེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་བཀོད་ཀ་ལྟ་བུར། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བདུད་
ཅིའི་སྦྱོ་བ་ཅན། །རིགས་ལྡན་སྒྲོ་བ་དེ་དག་དེད་དུས་སུ། །བཅེ་བའི་མཁྱེགས་འགྲོས་ཕྱགས་འདིར་
འོངས་པ་བཞིན། །ཨིན་ཏུ་ལའི་གོས་འཆར་གཏུམ་པོ་ལྟར། །དྲིགས་ལྡན་དྲག་པོ་གསུམ་གྱི་མ་
རུངས་ཡིད། །རྣམ་པར་གཞོན་པ་སྦྱོད་གྱི་བཀའ་ཡི་ཐེང་། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ཀྱི་འང་
སྦྱི་བོར་འཛིན། །ལེགས་སྦྱང་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་ཡིས། །ཀུན་ནས་ཁ་བྱེ་རྩྭ་པ་མེད་པའི་
རྩལ། །ཆངས་དབང་བྱུང་བུད་དད་པས་བསྟེན་འོས་པ། །དངོས་གྲུབ་སྤྱང་ཅིའི་གནས་དེར་བྲག་
འཆའ་ལོ། །གང་ཐུགས་ཤར་རིའི་ཅེ་ལས་ནོར་འཛིན་མ། །ཕན་བདེའི་ཀྱ་(༤༤)ཐུད་གོས་ཀྱིས་
འགེབས་པ་བཞིན། །གསལ་བར་འོངས་སོ་རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་པོའི་དཔལ། །རྣམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་
དེར་བྲག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་དགེ་བས་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉན་
དེད་དཔོན་མགོན་དང་བཅས། །རྣམ་དག་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤྱངས་ནས། །ཟབ་ཡངས་
རྒྱུད་སྟེའི་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པར་ཤོག། །སྐྱ་གསུམ་དངོས་སུ་གྲུབ་བྱེད་རྫོགས་རིམ་མཆོག། །རྒྱུད་
ལ་སྦྱེ་བའི་སྟོན་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ། །ཐ་མལ་སྦྱེ་ཤི་བར་དེའི་སྤང་ཞེན་ཀུན། །སྦྱོར་བྱེད་བསྦྱེད་
པའི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །ཉི་ཁྲིའི་བཟོད་པ་སྤྲ་གཅན་གྱིས་བཅོམ་པས། །ཆ་ཟེར་རེག་པས་
སྒྲེ་ཤེལ་བཞུ་བའི་རྒྱན། །ཐུན་པའི་ལམ་ནས་བཟོད་པའི་འགྲོ་ལྟོག་གི། །བདེ་སྟོང་ལྡན་ཅིག་སྦྱེས་
པ་འགྲུབ་པར་ཤོག། །འཁོར་འདས་རྩ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་སེམས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཚུ་
སྦྱེས་ལྟེ་བར་ནི། །རྒྱ་འབྲུལ་བ་བ་སྦྱུ་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་པས། །མ་དག་སྦྱེ་འཆིའི་འཕྲང་ལས་གྲོལ་
བར་ཤོག། །རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་འང་དུ་རོ་གཅིག་པ། །ཆད་མེད་བཞི་ཡི་རོ་བོ་ལྡན་ཅིག་སྦྱེས། །ཡེ་
ཤེས་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་གོམས་པ་ལས། །དུག་པ་རྩོལ་འཆང་དབང་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅས་སྦྱོང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་དབང་རྒྱ་མཆོ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་དཔོན་སྤྲུལ་དམ་པ། སའི་

དབང་ཕྱག་ཆོས་ཀྱི་ཐེ་ཏོར་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སྒྲུལ་བའི་དོར་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བཅུན་པ་སྟོན་དངགས་མཁན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་
དཔལ་བཟང་(༤༥)པོས་ཉི་ཤེས་སྤྱར་བཤོ། །

སྤྱི་པ་ལྟར་སྤྱོད་པས་གསུང་ཆོག་གསུང་གཉིས་རིན་ཅེན་ཁམས་ལས་གྲུབ། །སྤྱི་བཞིའི་
ལུང་གི་བང་རིམ་མངོན་པར་མཐོ། །རྣམ་དག་ཚུལ་བྱིས་པ་ཉི་ལྔའི་སྤྱང་བས་མངོས། །འདུལ་
འཛིན་སྟོན་པོའི་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བས་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་དག་བསྐྱབ་པ་
གསུམ། །རྒྱལ་བའི་བསྟོན་པའི་སྤྱང་པོར་སྤྱགས་ཚུད་ནས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་
འཛིན་མཁས་པ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་འདུད། །རྒྱ་སྐར་ཐེང་བའི་
དབུས་ན་ཆོས་བ་དང་། །རི་དྲགས་ཁོད་ན་གདོང་ལྗེའི་དབང་པོ་བཞིན། །སྤྱོགས་འདིར་དུར་སྤྱིག་
འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ། །སྤྱབ་དབང་གཉིས་པ་ཁོད་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ། །འདུལ་བ་འབྲུམ་
སྤྱིའི་བད་ཆལ་མ་ལུས་པ། །གང་གི་མཁུན་པའི་ཐེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས། །ལེགས་བཤད་སྤྱང་
ཅིའི་བཅུད་གྱིས་སྒོ་གསལ་གྱི། །བྱང་བ་ཆོས་པར་མངོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཚུལ་བྱིས་པ་
བསྐྱབ་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་དགོངས་ཤིང་། །ཉེས་ལྟར་བྱི་མའི་ཆོག་གསུང་ཀུན་རྒྱུང་བསྐྱངས་
པས། །དང་སྤྱང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས། །སྟོན་གསུང་ས་གསུམ་གཡོ་བ་དེ་ལ་
འདུད། །དཔུ་གོད་གདུལ་དཀའི་སྤྱང་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཀུན། །གང་གི་སྤྱགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱས་
ཉིར་བཟུང་སྟེ། །རྣམ་དག་བསྐྱབ་པའི་འདུག་དོགས་ཉམས་དགའ་བར། །འཁྲིད་མངོན་
དགེ་བའི་བཤེས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་སྤྱགས་དཔེ་ཆོས་
ཀུན། །རི་བཞིན་གཤེགས་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན། །འཛིན་སྤྱོད་(༢༠)ལྟེ་ལ་
འགན་ཆོས་མ་མཆིས་པའི། །སྤྱོགས་དུས་བསྟོན་པའི་སྤྱོགས་འཛིན་ཁོད་ལ་འདུད། །ཁོད་སྤྱོད་ཆོས་
ཆོས་ཆོས་གོས་འཆམས་སྤྱིན་གྱིས། །ལེགས་འབྱུང་སྤྱབ་བསྟོན་ཀུན་གསལ་མངོས་པའི་
རྒྱ། །རིམ་གཉིས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཀྱི་ཁོད་ཀྱི་སྤྱགས། །སྤྱིབ་གཉིས་སྟོན་པའི་གོ་སྐབས་
བཅོམ་ལ་འདུད། །ཁོད་ནི་རྣམ་དག་དབང་གིས་རྒྱུད་སྤྱིན་ཅིང་། །རྒྱུད་དོན་ཀུན་གཤེགས་

འཇིག་གཉིས་རྣམས་འགྲོར་བཅོམ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའི་མཚན་འདི་ཉིད། །ཁྱོད་ཀྱིས་
བདག་གིར་མཛད་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་གྱི། །བསྐྱབ་
བའི་གནས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར། །ཀུན་མཁྱེན་སྤྱབ་པ་གཤེགས་པའི་ལམ་མཚན་ག་
དེར། །དེས་པར་འབྱུང་མཛད་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཁྱོད་སྤྱགས་མཁྱེན་པའི་ཚུ་འཛིན་
སྤྱོད་བ་ལས། །ལེགས་བཤད་བདུན་ཅིའི་གྲུ་ཆར་སྟོང་འབབས་པས། །སྐྱེ་རྒྱའི་འཛིན་མར་
པན་བདེའི་ལོ་ཐོག་ནི། །ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་མཛད་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །རིང་ནས་སྤྱགས་
རྗེ་ཆེ་ལས་མ་གཡོས་པས། །ཁྱོད་སྤྱགས་སྤོ་བའི་གོ་སྐྱབས་སྤོགས་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་
འཛིན་དག་སྡེ་མ་ལུས་འདར་མཛད་པ། །སྟོན་མེད་དཔའ་པོ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་དབྱེར་མེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་རིན་ཅེན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་
གནས། །རིག་གོལ་གཉིས་ལྡན་དགེ་འདུན་ཀུན་གྱི་གཙོ། །བཤེས་གཉིན་བཟང་པོའི་ཞབས་
ལ་མགོས་བྱག་འཆའ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་(༥༠བ)མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས། །བསྟོད་པའི་
སྤྱོད་བས་ཅུང་ཟད་བསྐྱགས་པ་ལས། །རབ་དཀར་དགེ་བའི་རྩ་བ་འབྲུམ་ཤར་བས། །འགྲོ་
སྟོའི་ཐུན་པ་སྤྱགས་བཅུར་འཕྲོག་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤོར་འཛིན་
གཞིར། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྡོགས་བྱས་ནས། །ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒྱའི་རེ་འདོད་
སྟོང་བ་ལ། །ཀུན་མཁྱེན་དཔག་བསམ་དབང་པོ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །ཚུལ་ལུགས་འདི་ནི་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཆོའི་དཔལ། །བཟང་པོ་ཞེས་བྱའི་སྟན་དངགས་མཁན་དེ་ལ། །བཤེས་གཉིན་བྱམས་
པ་རྒྱལ་མཚན་དད་པ་ཡིས། །བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་བཟུ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྦྲས། །མགོན་པོ་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ལུས་དུ་བྱུང་བའི་སྟོ་སྟོས་གཞལ་མེད་ཁང་། །སྟོང་
སྟོབས་ཤེས་གྱི་བ་གམ་མཐོན་པོ་ཅིར། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤྱོད་མཁས་
པ། །བཤེས་གཉིན་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདུལ་བ་འབྲུམ་སྡེའི་འདབ་
མ་རབ་ཏུ་རྒྱས། །མད་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་ཅིའི་བཅུད་ཀྱིས་གཏམས། །ཐར་འདོད་རྒྱུག་

ལྷན་པའི་ཉེར་འཆོའི་གཞི། །འདུལ་བ་འཛིན་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་ལུས་
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །སློབ་བཟང་གསུང་གི་གསང་བ་དྲི་མ་མེད། །རི་བཞིན་
གཟིགས་ཤིང་གཞན་ལ་ལེགས་འདོམས་པས། །དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །གདུལ་བར་དཀའ་བ་རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཀུན། །རི་བཞིན་འདུལ་བའི་ཐབས་
མཆོག་སྒྲ་ན་མེད། །བཀའ་གདམས་རིན་ཅེན་སྤང་བས་(༡༡ན)ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །མགིན་པ་
ཡོངས་སུ་མཛེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་སར། །ལེགས་
པར་འབྲིད་པའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ། །རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་
དུ། །རི་བཞིན་དགོངས་པ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སློབ་པའི་སྤྲིན་ཆོགས་ཀུན་ལས་
རྣམ་གྲོལ་བའི། །ཁྱོད་ཐུགས་དྲི་བལ་ཀུན་གསལ་མཛེས་མའི་གདོང་། །རྟེན་འབྲེལ་སྤང་བ་
བདེ་སོགས་བདག་པོའི་གཞུས། །མཛེས་པ་མད་དུ་བྱུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་
བསྟོད་པའི་དགེ་བས་འགོ་བ་ཀུན། །འདི་ཕྱིའི་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་སློབ་གཅིག་ལ། །ཐེག་
མཆོག་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་རེག་གྱུར་
ཅིག །གོ་འཕང་མཆོག་དེ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་པའི། །ཆོ་རབས་ཀུན་དུ་དལ་དང་འབྱོར་པའི་
རྟེན། །ལེགས་པར་རྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ། །ཐོས་བསམ་སློམ་པས་ཉོན་མཆོན་
འདུལ་བར་ཤོག །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་དང་། །རང་བདེ་འདོད་པའི་བསམ་
སྤྱོད་ཀུན་སྤངས་ནས། །འགོ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཁྱུང་། །མ་ལུས་འཛིན་ལ་ཞུ་
བ་མེད་པར་ཤོག །ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་འགགས་པར་གྱུར་མ་ཐག །དགའ་ལྷན་ལྟ་བུར་པོ་བྱང་
ཉམས་དགའ་བར། །ཐོགས་མེད་བསྟོད་ནས་མི་པམ་མགོན་པོ་ལས། །བྱང་རྒྱལ་ལུང་བསྟན་
དམ་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་དེ་ཡི་ཡུམ། །རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མ་མཆིས་པའི། །བདེན་པས་སློན་
པའི་གནས་ཀུན་འབྱུང་(༡༡བ)པར་ཤོག །ཅེས་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་པ་ལ་བསྟོད་

པ་འདི་ནི་རིགས་གནས་མཐའ་དག་ལ་བྱང་བར་བྱས་པའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་བློ་མེད་གས་བསྐྱལ་བའི་དོར་ཚོས་སྐྱ་
བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་འོལ་ཁ་སྟག་ཅེའི་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའོ། །

སྐྱ་སྟེ་པ་རྩ་རྩུ་གཞུང་ལུགས་བྱ་བའི་ཚུ་ཁུར་འཛིན་པ་ཅན། །མཁུན་རབ་དབྱར་
སྐྱེས་རོལ་པའི་ཁང་བཟང་ནས། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཚུ་ཆར་གྱིས། །སྐལ་
བཟང་ཆོམ་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་འདུད། །གསུང་རབ་ཀུན་གསལ་དོས་ལས་ལེགས་འོངས་
པའི། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་ཟེར། །ལོག་སྐྱ་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཡིས་
མི་བཟོད་པ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་འདུད། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོན་
རིས་འབྲས་ལྡན་པ། །མདོ་སྟགས་གཞུང་ལུགས་འཛའ་ཆོན་བྱ་བ་ཡིས། །ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་
བྱམ་མིག་གི་བདུད་ཅིར་བྱས། །ལོག་ཉོག་ཤི་མས་མ་གོས་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡི་
རལ་ཁུར་ཅི་ཡང་འཛིན། །རིམ་གཉིས་མི་བཟང་སྟེར་བྱིས་འབར་བ་ཡིས། །སྒྲིབ་གཉིས་
གཉིས་འབྱུང་དབང་པོ་སྟོག་འཕྲོག་པ། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་སྐྱོང་མཁས་ཁྱོད་ལ་འདུད།
ཁྱོད་སྐྱ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས། །འགྲོ་བའི་མིག་གི་ཚུ་སྐྱེས་སྐལ་བཟང་
བྱེད། །མཁས་མང་གཙུག་རྒྱན་ཤར་གྱི་རི་པོའི་ཅིར། །ངལ་གསོ་བཟུང་བ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། ཁྱོད་གསུང་སྟོན་གྱི་རྩ་སྟོན་ཅམ་གྱིས། །སྟོན་གསལ་གཉིས་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་ཅན་
གྱི་ཆོགས། །དད་པའི་གཤོག་ཅེ་(༧༩ན)བསྐྱོད་པའི་སྟོན་གར་གྱིས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཀུན་འགོངས་པར་མཛད་ལ་འདུད། ཁྱོད་ཀྱི་མཁུན་རབ་ཡངས་པའི་པ་མཐའ་ལ། །ཀུན་
གསལ་བྱ་མོས་འགྲན་པར་མི་རུས་པ། །ཤེས་བྱའི་གཟུགས་ཀུན་ཅིག་ཅར་གསལ་བ་
ཅན། །མཁུན་རབ་དབང་ལྷག་ཁྱོད་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ། །སྟོན་མཐའི་བར་དུ་ཁྱོད་སྐྱའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི། །ནག་ཕྱོགས་སྐྱ་གཅན་གཞོད་པས་མི་སྒྲིབ་ཅིང་། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་
གི་ཆ་ཟེར་ནི། །སྐལ་བཟང་སྟོན་གོས་བསྟོའི་གཉེན་གྱར་ཅིག །དེ་ལྟར་བསྟོད་འདིས་ལན་ཅིག་
བསྟོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཁྱོད་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །དོམས་མེད་གསུང་གི་བདུད་ཅི་

འཕྱངས་པ་ལས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །དགོ་བ་འདི་ཡིས་བསྟན་
འཛིན་སྤྲེས་བྱ་ཀྱན། །སྤྱི་ཆེ་རི་དབང་ལྷ་བུར་བཏན་པ་དང་། །འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་པན་བདེའི་
སྒོ་གཅིག་ལ། །ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་ལུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཆོས་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་
དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །ན་མོ་
མཆོ་ཤི་ཡེ། དཔལ་ལྷན་སྒོ་གྲོས་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །རྣམ་མང་ཤེས་བྱའི་མཁའ་
ལ་ཐོགས་པ་མེད། །སྒོ་གསལ་འདབ་བརྒྱའི་དགའ་ཚལ་བཞད་པའི་གཉིན། །བཤེས་གཉིན་
ཉིན་མོའི་དབང་ལྷག་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྒོ་བཟང་གསུང་རབ་ཡངས་པའི་ལྷ་ལམ་ངོས། །ལུང་
དང་རིགས་པའི་འོད་དཀར་ཐོང་བ་ཅན། །བཤེས་གཉིན་རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་ལྷམ་མེ་བ། །སྤྱོད་
བའི་སྒྲ་བ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒོ་གྲོས་བཟང་(༡༩༧)པའི་སྤྱན་གྱིས་གཞུང་བརྒྱའི་
ངོན། །ལེགས་གཟིགས་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་བའི་སྒྲོབས་པ་ཡིས། །འགོ་ལ་ལམ་བཟང་སྟོན་མཁས་
བཤེས་གཉིན་མཆོག་སྤྱོད་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་སྒོ་གྲོས་རིན་ཅེན་
བུམ་བཟང་ནས། །དཔལ་ལྷན་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཆུ་ཆར་གྱིས། །འགོ་སྒོའི་བྱི་མ་འཁྱུང་
མཛད་བཤེས་གཉིན་མཆོག་བསྟན་པ་གསལ་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དཔལ་
ལྷན་ཆོས་གྱི་བྱ་འདིར་རྟག་བཞུགས་ནས། །མཐའ་ཡས་སྒོ་གསལ་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་
ལ། །ཉིན་བཞིན་སྐལ་བཟང་སྒྲོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གྱི། །དགའ་སྟོན་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བཟ་
ཤེས་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་དད་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་མ་འགའ་ཞིག་དང་། མཆོག་ཏུ་དད་པ་དགོ་འདུན་
ལུན་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱི་སྦྱར་བའོ། །གང་གི་སྒོ་གྲོས་
འཛིན་མའི་སྟོད་ཡངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཉལ་འགོ་བྱེ་བ་རྟག་འབབ་བ། །ཐོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ལུང་རིགས་སྒྲབས་ཐོང་ཅན། །སྒོ་གསལ་ངང་མའི་འཕྲུག་ངོགས་དེ་ལ་འདུད། །བཟ་ཤེས་ཁ་
བའི་རྩལ་མང་མཐོར་བཞེགས་བ། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་བྱ་ལྷན་པའི་དབང་པོ་དེར། །ཁྱོད་གྱི་ལུང་
དང་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་གྱིས། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་འདུད། །ལུལ་བྱང་སྒོ་

གྲོས་གངས་རི་ལས་འོངས་པའི། རྩོམ་ཆར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །སློབ་གསལ་གདེངས་ཅན་ཆོག་གས་ཀྱིས་བསྟན་འོས་པ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་དེ་ལ་སྟོན་ནས་འདུད། །མདོ་སྐགས་(༧༣ན)གཞུང་གི་ཚུ་སྤྱང་མ་ལུས་པ། །གང་དུ་འབབ་པའི་སློབ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །མད་བྱང་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐབས་སྤེང་ཅན། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བསྐྱེད་དོ། །ཅེས་ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སློབ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟོན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་འདི་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་འགས་བསྐྱེད་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྤྱར་བཤོ། །

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤུལ་བྱང་མཁྱེན་རབ་ཀུན་དགའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ཐོས་དང་བསམ་པས་བྱི་དོར་ལེགས་བྱས་ནས། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་སོན་པ། །བསྐྱགས་འོས་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་སྟོན་བསགས་ལས་དཀར་གྱིས། །བསྟན་པའི་སྟོར་ཞུགས་སྒྲུབ་མ་མང་བསྟེན་ནས། །ཤུགས་བསྟན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡི། །པ་རོལ་སོན་པ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་ཆེན་བཤད་པའི་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་ཞིང་། །ཅོད་པའི་ཆ་ཟེར་ལོག་ལྷའི་ཆར་ཆོང་སྟེག། །སྟན་ངག་འདབ་བརྒྱ་སར་པས་སྐབ་བསྟན་གྱི། །ནགས་ཆལ་ཉིན་བཞིན་འགོངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྱད་པར་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱི། །གདམས་པའི་ཚུ་སྤྱང་བཟང་ལས་རི་སྟེད་པ། །གང་སློབ་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་ངལ་གསོ་བ། །སྤྱོད་ཆོས་བདུན་ལྷན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོག་གི་སྒྲོས་གར་དང་། །སྤུལ་གདུག་ཆགས་པའི་ཆར་ཆོང་ལྷར་དགོངས་ནས་(༧༣བ)དབེན་པའི་གནས་སུ་རི་ཡི་དབང་པོ་ལྷར། །སྐྱབ་པ་ལྷར་མཛད་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞན་དོན་དགོངས་ཆེ་ཀུན་གསལ་བྱ་མོ་ནི། །དེ་བལ་འཕྲོག་བྱེད་གོས་ཀྱི་བ་བ་ཅན། །མཚན་ལི་དབུ་བ་རབ་གསལ་བ། །རྩོམ་ཆར་མད་དུ་བྱང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྷར་བསྐྱགས་འོས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས། །ཆ་ཅམ་བརྗོད་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱིས། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཆེ་རབས་

ཐམས་ཅད་དུ། །སྒྲ་མ་དམ་པས་དགེས་བཞིན་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་ལས་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད་
པ་འདི་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྟོབ་འགས་བསྐྱལ་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྦྲས་པའོ། །

སྙ་མྱ། མཐུན་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་གཟིགས། །ལེགས་བཤད་དགའ་
སྟོན་འགྲོ་ལ་འདོད་དགུ་སྟོལ། །ཆེ་འདིར་མཆོག་བརྟེན་བྱུང་བསྟན་འཕེལ་མཛད་
པ། །མཛད་བྱུང་བཤེས་གཉིན་མཆོག་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །རྣམ་དག་དམ་འགྱོར་རིན་ཅེན་
ས་གཞི་ལ། །འདུལ་བ་འབྲུམ་སྒྲུའི་ཆར་གྱིས་ལེགས་བྲན་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་འདབ་སྟོང་
རྫོགས་པའི་བྲི་བཟང་ཅན། །ཐར་འདོད་བྱུང་བའི་ཉེར་འཆོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །བརྒྱ་ཕྱག་གཞུང་
གི་གངས་རི་ལས་འོངས་ཤིང་། །ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་རྣམ་དག་དབུ་བའི་ཐོང་། །རབ་འཁྲིགས་
ཐབ་དོན་རིན་ཅེན་འབྱུང་བའི་གནས། །དཔལ་ལྷན་མ་པམ་དབང་པོ་རྟག་པར་རྒྱལ། །ཕུལ་
བྱུང་མཐུན་པའི་དབང་པོ་རབ་ཡངས་པར། །རྒྱ་ཆེན་མང་ཐོས་རྒྱ་ལྷན་(༡༩ན)སར་པའི་
ཐོང་། །འཆད་ཚད་ཚོམ་པའི་འབྲུག་གི་གད་རྒྱུད་ཅན། །པན་བདེའི་ལོ་ཐོག་རྒྱས་མཛད་
དེ་ལ་འདུད། །གང་གི་ཡོན་ཏན་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་མ་འདི། །ཆ་ཤས་སྟོབས་པའི་རྩ་ཡབ་
གྱིས་སྒྲངས་པས། །མཐའ་དག་འགྲོ་འདིའི་སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ཉིད། །སྦྱིབ་བྲལ་སེམས་ཀྱི་རྩི་
རྩེ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབངས་འགས་བསྐྱལ་ནས་ཆོས་སྦྱ་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྦྲས་པའོ། །

ཕུལ་བྱུང་སྟོ་གྲོས་རིན་ཅེན་གཞལ་མེད་ཁང་། །ལུང་རིགས་ཆོས་ཀྱི་འགྱོར་པས་འོངས་
འགོངས་ཤིང་། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྟེལ་ལ་རབ་མཁས་པའི། །འོངས་འཛིན་དམ་པའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བ་གྲུང་བྱ་རབ་འབྲུམས་པ་གཞོན་ཏུ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འདི་ཡང་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་བྱ་འགས་བསྐྱལ་བ་ལས་ཆོས་སྦྱ་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྦྲས་པའོ། །

བྲམས་པ་ནས་བརྒྱད་གཞུང་ལུགས་བྲི་མ་མེད། །རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་བཞིན། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་གསལ་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཅན། །བཤེས་གཉིན་

དམ་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་བཤད་སྤང་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་འགས་བསྐུལ་བའི་རྩོམ་དག་འདུན་གྱི་མཆོད་དཔལ་གྱིས་སྤྲར་བཤོ། །

རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །མང་དུ་སྒོས་པའི་ལོ་འདབ་རབ་དུ་
རྒྱས། །(༡༧བ)འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་བྱས་རབ་མཛེས་པའི། །ཡོངས་འཛིན་དག་
པའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ལམ་རིམ་ཚུལ་བཟང་བ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་འགས་
བསྐུལ་བའི་རྩོམ་སྤྱི་བའི་བརྟན་བ་དག་འདུན་གྱི་མཆོད་དཔལ་གྱིས་སྤྲར་བཤོ། །

མདོ་ལྷགས་གསུང་རབ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །ཡུལ་བྱང་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རབ་དུ་རྒྱས། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའི་འོད་དཀར་སྟོང་འཕྲོ་བ། །རྩེ་བརྟན་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བྱིང་བསམ་གཏན་ཅའི་སྤྱི་མ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་
མ་འགས་བསྐུལ་བའི་རྩོམ་སྤྱི་བའི་བརྟན་བ་དག་འདུན་གྱི་མཆོད་དཔལ་གྱིས་སྤྲར་བཤོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཅེ་ནི། །སྤྲིགས་དུས་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་
ཞིང་མཆོག་དུ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གཟུགས་གྱིས་རྣམ་རྩལ་བ། །རྩེ་བརྟན་སྤྱི་མ་
མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མས་གཞི་བཟུང་ནས། །སློ་
གྲོས་མཆོག་གིས་སློ་འདོགས་ཀུན་བཅད་དེ། །སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་ལ་སྒྲ་བུལ་
བ། །བྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཁྲིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྤྲུལ་འབྱུང་
གནས་ཀྱི། །བྱབ་པའི་གནས་མཆོག་རིན་ཅེན་རི་པོའི་རོས། །བྲངས་མེད་ཉིང་འཛིན་ལ་རོལ་
བྱབ་པའི་ཆོགས། །སྤེལ་མཛད་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྩོ་རྩེ་འཆང་
དབང་ཕྱགས་(༡༥ན)བརྟན་བདུད་ཅིའི་རྒྱ། །བྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་དུ་མས་བཟོད་པའི་
ལམ། །སྤེལ་ཕྱན་འགྲོ་ལ་འདོད་དཀའ་སྟོལ་མཛད་བ། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་བྱབ་སྤྱི་མ་མང་པོའི་ཞབས་བསྟེན་ནས། །ཐོད་ཡུལ་སྤྱབ་རྒྱུད་
དམ་པའི་སྟོལ་ཀུན་ལ། །མཁྱེན་པའི་སྤྱན་ཡངས་སྤྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད། །བསྐྱགས་འོས་

དམ་པའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱོགས་འདིར་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་དོན་མཛད་
ནས། །ཕུན་ཆོགས་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་གྱུར་ཡང་། །ལྷན་གྱུ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་པན་བདེ་སྟོལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་དམ་
པའི་ཞབས་པད་ལ། །རྩེ་ཟད་བསྟོད་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཀྱན་ཡང་
དག་བཤེས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས། །སྐྱ་གསུམ་བདེ་ཆེན་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་སྒྲེས་
མཆོག་ཤེལ་བྲག་པ་ལ་བསྟོད་པའི་འདི་ནི་དེའི་ཐུགས་སྒྲས་བྱང་བཟང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱལ་ནས་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་ཤེལ་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཀྲིས་པའོ། །མདྲ་ལོ། །

༡༡། །རྩེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས།
སངས་རྒྱུ་བྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟོན་པ་རྣམས་
བཞུགས་སོ། །

ཨོ་སྤྱི་ཤ་རྩེ་མཛེས་ལྟ་བུར་ཞལ་བཟང་མངོན་དགའ་མཐོང་ན་དགའ་བ་མཐོང་
བའི་མོད་ལ་མིག་མཚོར་བདུད་ཅིའི་ཟེགས་མ་འཐོར། །ལྷན་ལ་ལྟ་བུར་འདབ་རྒྱས་སྤྱན་ནི་
སྤྱིང་རྩེའི་རྒྱས་བརྒན་རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པར་གཟིགས། །བརྒྱ་ལྟ་བུར་མཆུ་
སྟོས་གཡོ་ལྷན་ལེགས་བཤད་སྤྱང་ཅིའི་བཙུད་ཀྱིས་ཡོངས་གང་ཆེམས་དཀར་རྒྱ་བའི་ཕྱེང་
བས་དཀྱིགས། །རི་དབང་ལྟ་བུར་བརྩེད་པའི་མཛེས་སྤྱི་མཐའ་དག་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དབུས་ན་ལྷམ་མེར་གསལ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བརྩོན་པ་སྤངས་ཀྱང་
བརྩོན་ཏུ་མེད་པའི་དོན་ཀྱན་སྟོན། །སྟོན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཀྱང་འཕགས་པ་
མིན་ལ་ལྷག་པར་བཅེ། །བཅེ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱན་གསུང་ཡང་གསུང་གི་གསང་བ་སྤྱི་
ཡིས་རྟོགས། །རྟོགས་པ་དབག་མེད་སྤྱིད་པའི་དཔལ་གྱུར་སྤྱབ་པའི་གསུང་ལ་བྱག་འཆལ་
ལོ། །བརྟན་པས་རི་དབང་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་པ་མཐའ་(༡༣)ཟལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་། །སྤྱན་
པ་སེལ་བས་ཉི་མ་རྒྱ་བ་འདོད་དགུ་སྤྱིན་པས་དབག་བསམ་ཤིང་། །ཁོར་འཛིན་གཞི་ལྟར་
པན་བདེའི་ལོ་ཐོག་རྟག་ཏུ་འཕེལ་མཛད་མཁྱེན་བཅེའི་གཏེར། །སྟོབས་བཙུའི་དབང་བྱག་མི་
འཛིགས་བཞི་ལྷན་སྤྱབ་པའི་ཐུགས་ལ་མངོན་པ་དད། །ཆོས་དབྱིངས་ལས་དུ་བསམ་གཏན་
མཚོག་གིས་རྟག་ཏུ་གཟིམས་ཀྱང་ཐུགས་རྩེའི་བྱེད་པོས་ཞིང་ཀྱན་དུ། །བྱངས་མེད་བསྐྱལ་
པར་བརྩོན་དུ་མེད་པའི་ཞིང་རྣམས་ཀྱན་དུ་ཐུགས་གསུང་སྤྱི་ཡི་རོལ་པར་ནི། །ཆོན་བརྒྱ་ཉི་

བས་དག་པའི་ཤེལ་བཞིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྒྲིམ་གར་མཁན། །ཡིད་
བཞིན་ནོར་ལྷར་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆམ་
ལོ། །དེ་ལྷར་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་ཅམ། །བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོ་
ནི། །མཁའ་ལྷར་ཡངས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རིག་གྱུར་
ཅིག། །ཅེས་རང་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ལ་(༡བ)བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡུལ་གངས་ཅན་
ཀྱི་སྟོན་དངགས་མཁན་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱུ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོས་སྐྱར་བའོ། །

མགོན་ཁྱོད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་པ་ནས། །རྟག་བརྟན་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟེན་
ཀྱང་། །སྤྱི་མཆོག་ཉེན་པའི་འགྲོ་ནམས་བསྐྱལ་བའི་སྤྲད། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གར་གྱིས་
རོལ་བར་མཛད། །བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་དགའ་ལྷན་གནས་ནམས་སུ། །དམ་པ་ཉོག་དཀར་སྐྱབ་
འབྲུལ་བ་བ་ཡིས། །ཅིག་ཅར་ནམ་རོལ་སྐྱལ་བཟང་བཅུད་ལྷན་ཆོགས། །ཐེག་མཆོག་
བདུད་ཅིས་ཆོམ་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །འདུལ་བའི་དུས་དང་རིགས་དང་སྤྱི་སོགས་
ལ། །གཟིགས་ནས་ས་གསུམ་འོད་གྱིས་སྐྱང་མཛད་ཅིང་། །སྤྱིན་དཀར་གཡོ་འབྲའི་སོ་གཉིས་
ལྷར་གཤེགས་ཏེ། །ལྷ་མོ་སྐྱབ་འབྲུལ་ལྷམས་ཁྱེགས་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །ཆེ་བའི་གངས་རྩེགས་
ལུས་ཅི་ཡི་ཆལ། །སུམ་ཅེན་སྤྱོད་ཆལ་མཆོག་ལ་འགྲན་པ་དེར། །སྤྱིན་རུམ་ནས་ཐོན་རྒྱ་སྐར་
བདག་པོ་བཞིན། །གཞོད་མེད་བདེ་བར་བལྟམས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །གསེར་གྱི་མངལ་དང་
མིག་སྟོང་ལྷན་པ་ཡིས། །ཁྱོད་སྐྱེ་རབ་བསྟོན་བདུད་ཅིའི་ཆུས་བགྱས་ཤིང་། །ཞབས་ཀྱི་རུལ་
སྤོང་བཀོད་བས་ནོར་ལྷན་ལ། །འདབ་བརྒྱའི་སྤོང་བས་མཛེས་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །ཡི་
གེ་ཅིས་དང་སྐྱབ་ཅལ་རིགས་ཀྱན་ལ། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་གྱི་རིགས་ལྷན་ཐམས་ཅད་གྱིས།
ཁྱོད་ཀྱི་ཆུལ་ལའང་འགྲན་པར་མ་བཟོད་ན། །((༣ན)ཆེ་བའི་སྐྱེས་བྱུང་བསྐྱལ་ལ་ཕྱག་
འཆམ་ལོ། །འདམ་ལས་སྐྱེས་པ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་བཞིན། །ཆགས་སོགས་རི་མ་མཐའ་
དག་རྒྱང་བསྐངས་ཀྱང་། །ལྷ་མོ་ལྷར་མཛེས་བཅུན་མའི་འཁོར་དང་བཅས། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་

བའི་ཚུལ་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །རིན་ཅེན་བདུན་ལྟན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་དཔལ། །སྐྱལ་
གདུག་ཆགས་པའི་ཆང་ཆིང་སྟར་དགོངས་ཏེ། །འཆི་མེད་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་དུར་སྟེག་
གི། །རྒྱལ་མཆོན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་དཔལ་དུ་བཞེས། །ལུས་ཀྱི་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་དག་
པོ་དང་། །འཛིག་ཏེན་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་པར། །གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟེན་པའི་གནས། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་གཤེགས་གྱུར་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །དེ་ཆེ་མེ་
ཏོག་མདའ་ཅན་དབྱང་གི་སྟེ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་ལན་མང་མཐོ་བཅམས་ཀྱང་། །པམ་པར་
མ་རྒྱས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ། །འོག་མིན་གཙང་མའི་གནས་ནའང་ཅ་ཅོར་གྱུར། །འགོ་བ་
ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་བཅེ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་གོ་འཕང་ཕྱག་གིས་བསྟོན་མི་རུས། །དེ་སྦྱང་
བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །སྟོན་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲགས་པ་སྐལ་བ་བཟང་། །སྟེ་འཆི་
སྤངས་པ་དོ་རྩེའི་སྐྱབ་སྟེས་ཀྱང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤངས་འདའ་བ་དང་། །སྐྱེ་གདུང་
རིང་བསྐལ་མང་སྐལ་འགོ་འདི་ཡི། །བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞིང་
འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་ཞུགས་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་(༣༧)མཐའ་ཁྲབ་འཛིག་ཏེན་
ཁམས་རྣམས་སུ། །མ་ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་མཉམ་སྐལ་པ་ཡིས། །རྣམ་རོལ་འགོ་བའི་སྒྲ་མར་
གུས་ཕྱག་འཆའ། །དེ་སྟར་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཆུ་ཐིགས་ཅམ་ཞིག་སྟོབས་
པའི་རྩ་ཡབ་ཅེས། །སྤངས་པས་འགོ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་དང་། །བྲལ་ནས་རྒྱལ་
བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་བཅུན་བ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མིང་
ཐོགས་དབང་པོ་སྐལ་སྐྱེ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་སྟེས་བསྐལ་བའི་ངོར་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་འཆི་མེད་བཀོད་པར་སྐྱར་བའོ། །

སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རབ་བཞིད་ཨི་རྩ་རྩེ་ལཱའི་
ལྟན་པའི་སྒྲ། །རབ་སྟན་དབྱར་སྟེས་རྩ་གསང་སྟོང་གི་གསུང་། །རབ་གསལ་ཤེས་བྱའི་
གཟུགས་ཀུན་གསལ་བའི་ཐུགས། །རབ་འབྱམས་འཕྲིན་ལས་མངའ་བ་དེ་ལ་འདུད། །ཐིག་
གསུམ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་སྟན་རྣམས་ཀྱིས། །དུག་གསུམ་ནད་བརྒྱ་བྱངས་ནས་འབྲིན་

བྱེད་པས། །སྤྱི་དགས་མ་འདི་ན་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས། །སྐྱེ་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །སྤྱི་དགཉིས་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་བའི་ལྷ་ལམ་ནས། །སྐྱེ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་རྒྱས་གྲུབ་ཏེ། །དོན་གཉིས་ཆ་བེར་བ་སྟོང་འབྱེད་པ། །རྒྱུ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཁྱོད་
ལ་གྱུས་ཕྱག་འཆའ། །ཁྱོད་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱབས་མཆི་ཞིང་། །ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པའི་
ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་ན། །ན་ཆ་སྐྱེ་འཆོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སོལ། །གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པར་མཛོད། །(༧)ཅེས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་རིག་
པ་དང་གྲོལ་བར་སྐྱོ་བ་ལ་སྟོབས་པ་ཐོབ་པའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་སྐྱར་བཤོ། །

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡིད་འཕྲོག་གི་རུའི་རྒྱལ་
བཅེགས་ལྷ་བྱེད་སྐྱེ། །མཆན་དཔེའི་གཟེ་འོད་སྟོང་ཕྱག་རབ་འཕྲོ་ཞིང་། །འཁོར་ཆོག་སྐྱེ་
མཆོའི་དབྱས་ན་མཛོན་མཐོ་བ། །ལྷ་མའི་སྟོན་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་འདུད། །བསོད་
ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོག་གཉིས་ནོར་འཛིན་ལས། །ལེགས་འཕྱངས་འགྲོ་བའི་རེ་སྟོང་འདོད་
པ་འཛོ། །སྐྱེ་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་འདོད་དགུའི་དཔག་བསམ་ཆེ། །ཆེ་དཔག་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རབ་ཡངས་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལ་འགྲན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་
ཀྱན་ལ་ཏྲ་བ་ཀུན་གཟེགས། །རྒྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས། །མཛད་
པ་རྒྱ་ཆེན་ཆེ་མེད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་དགའ་ཅན། །མཐུ་
སྟོབས་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་མཐུ་ཆེན་ཐོབ། །ལ་སོགས་འཁོར་གྱིས་བསྟོར་བའི་འོད་དཔག་
མེད། །སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་
བཟང་པོས་སྐྱར་བཤོ། །

ན་མོ་ལྷ་རྒྱལ་མེ་ཏི་ཡེ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡབ་གཅིག་མ་པམ་བ། །རྒྱལ་སྤྱི་བའི་ཚུལ་
འཛིན་འགྲོ་བའི་མ། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆན་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཁྱོད་ཞབས་
བསྟོར་གྱུས་(༧)པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གྲངས་མེད་འགྲོ་འདི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་

ཡིས། །རིངས་པར་བྱང་ཚུབ་ལམ་ལ་དགོད་བྱ་ཞེས། །དམ་བཅའི་ཁྱར་ཆེན་མཁྱེན་པའི་མ་
པམ་མགོན། །མད་བྱང་སྟོང་སྟོང་བས་དབང་བྱུག་ཁྱོད་ལ་འདུད། །དེ་ནས་གངས་མེད་རྒྱལ་
བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །གདམས་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །དོམས་པ་མེད་
པར་འབྱངས་པའི་མ་པམ་མགོན། །རྒྱལ་སྐུ་ཀུན་གྱི་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །བཟོད་
དཀར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སངས་རྒྱུ་ལམ། །བདེ་བ་གསུམ་ལྡན་ཐབས་ཀྱིས་འབད་མེད་
པར། །རྒྱབས་ཆེན་སྟོད་པའི་མཐར་སོན་མ་པམ་མགོན། །མཚུངས་མེད་ཐབས་མཁས་ལྡན་
པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རིང་ནས་འདོད་གསལ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྟོ་བྱར་བྲི་མས་
སྐགས་གང་ཆོས་བྱུག་ཅུས། །ཡོངས་སྟོང་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པའི་མ་པམ་མགོན། །འཛིགས་
མེད་དཔའ་པོ་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་འདུད། །གཙང་དང་བདེ་དང་རྟག་པའི་པ་རོལ་ཏུ། །ཉེ་བར་
སོན་པ་མཚུངས་མེད་ཞི་བའི་བདག་། །གཡུང་བྱང་ཆོས་སྐུ་བརྟེས་པའི་མ་པམ་མགོན། །དཔལ་
ལྡན་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །བལ་དང་ནམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །རྒྱ་
གྲིས་མཛེས་པའི་ཆོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུས། །ནམ་མཁའ་རི་སྤྲོད་རོལ་པའི་མ་པམ་
མགོན། །སྐུ་གསུམ་ལྡན་གྲུབ་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་འདུད། །ཟག་མེད་ལས་དང་མ་རིག་བག་
ཆགས་སམ། །འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་པའི། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་
བརྟེས་པའི་མ་པམ་མགོན། །སངས་རྒྱུ་དགོན་(༥)ཙུག་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །གང་
གིས་ཆགས་དང་བལ་བའི་འཕགས་ལམ་གྱིས། །གང་ཞིག་ཆགས་བལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་
ཞིང་། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལྡན་བརྟེས་པའི་མ་པམ་མགོན། །བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་དམ་ཆོས་
ཁྱོད་ལ་འདུད། །རི་ལྗར་རི་སྟེང་ནང་དོན་ཡང་དག་རིག་། །ཆགས་ཐོགས་དམན་པའི་སྦྱིབ་པའི་
འཆིང་ལས་གྲོལ། །རིག་གྲོལ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མ་པམ་མགོན། །དགོ་འདུན་དགོན་ཙུག་
ཁྱོད་ལ་གུས་པས་འདུད། །ལྟ་དབང་འཆི་མེད་རྩ་སྦྱིན་ཆངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ལོར་བྱ་སྐྱ་སྟན་
རི་ལྗར། །ལྟན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་མ་པམ་མགོན། །གངས་མེད་འགྲོ་བའི་གཉིན་

ལ་གུས་ཕྱག་འཆའ། །མད་བྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་བའི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །བྱམས་པའི་ཉི་མ་སྤྱིང་
ཇེའི་མཁྱེགས་འགོ་ཡིས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འཇམ་སྒྲིང་ས་ཡི་ཆར། །ལེགས་བཤད་འོད་
སྤྱིང་འགྲེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཁྱོད་སྤྱགས་དབྱར་སྤྱིས་རོལ་བའི་ཁང་བཟང་ནས། །གངས་
མེད་བདུད་ཅིའི་ཆོས་ཆར་འབེབས་མཁས་པས། །དགའ་ལྡན་གནས་ན་སྐལ་ལྡན་ལྟ་བུ་
ཡི། །སྤྱིང་ལ་སྐལ་བཟང་སྦྱོལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདི་ལྟར་བསྟོད་པའི་དགེ་ཆོགས་རྒྱ་
མཆོ་དང་། །གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས། །མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེམས་ནས་འགོ་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱག་བསྐལ་གཞོམ་ཕྱིར་ཀྱན་མཁུན་རྒྱར་བསྐྱོདོ། །ཁྱད་
པར་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་བ་འགགས་མ་ཐག །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་སྤྱིས་ནས་(༥བ)མགོན་ཁྱོད་
ཀྱིས། །དགྲེས་བཞིན་ཇེས་སུ་འཛིན་ཅིང་དགེ་བའི་བཤེས། །ཁྱོད་མཉེས་བགྲེད་པའི་ངལ་བ་
སྤྱར་ལེན་ཤོག །དེར་ན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །ཁྱོད་ཞལ་བསྐྱོའི་སྒོ་ལས་འོངས་པ་
གང་། །མ་ལུས་ངོམས་པ་མེད་པར་འཐུང་བ་ལ། །རྣམ་དཔྱོད་སློ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
ཤོག །དེ་ཆེ་ཐེག་མཆོག་རིགས་ནི་སད་བྱུར་ནས། །ཉམ་ཐག་འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མ་བཟོད་
པའི། །འུགས་བྲག་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་ནས། །སེམས་ནི་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱེད་
པར་ཤོག །མད་བྱང་དམ་བཅའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱད། །སྤྱ་མེད་ཞིང་དུ་གངས་མེད་རྒྱལ་
བའི་ཆོགས། །དབག་མེད་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཆོས་མཉེས་བྱས་ནས། །གདམས་དང་ཇེས་སུ་
བསྐྱན་པ་ཆོལ་བར་ཤོག །དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་སྤྱགས་གྱི་བཅུད། །ཐེག་ཆེན་གདམས་
པའི་དོན་དེ་སྐྱབ་པ་བཞིས། །ཆོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་ཉམས་སྦྱངས་པས། །བཅུ་
གཅིག་ས་ཡི་དབང་སྤྱག་ཐོབ་པར་ཤོག །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པ། །བྱང་
ཚུབ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་དགོད་སྤྱད་དུ། །མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་
ཀྱན། །རྒྱལ་བཞིན་སྐྱབ་པས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཐེག་ཆེན་
ལས། །རྒྱད་ལ་སྤྱེད་པའི་མད་བྱང་ཐབས་མཁས་མཆོག །མི་རྟག་ལ་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་

བཟང་པོས། །སྤྱི་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་
ལུས་པ། །ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཡི། །སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིབ་གཉིས་(༤༦)
འཆིང་བ་ལས། །གྲོལ་བའི་སྤངས་པ་སྤུན་ཆོགས་འདྲེན་པར་ཤོག། །བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོམ་
བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན། །མཐར་གྱིས་ཡིད་ལ་རི་མོར་བཀྱིས་པ་ན། །བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་
སྦྱར་བ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་མཁུན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག། །དེ་ནས་ཆོས་སྤྱི་ངང་ལས་མ་
གཡོས་བཞིན། །གངས་མེད་གཟུགས་སྤྱི་སྤང་བརྟན་ཤར་བ་ཡི། །རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་
སྦྱོར་གི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་འཁྲིད་པར་ཤོག། །གནས་སྐབས་སུ་
ཡང་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྡེ་ཡི། །བཤད་པས་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་། །རྒྱབས་ཆེན་
རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོར་རྒྱལ་སྤྱི་བ་ལ། །འཇམ་དབྱངས་དཔའ་བོ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །ཆོས་
ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཟང་པོའི་འདུག་སྤངས་ཅན། །དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་ཅོད་པཎ་མ་པམ་པ། །གཟི་
བརྩེད་ཕྱང་པོ་དེ་ཡི་ཐུགས་རྩེ་ཡི། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་ཀུན་འབྱུང་པར་ཤོག། །ཅེས་
རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ་ལ་བྱམས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བསྟོན་ཅིང་སྟོན་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགའ་ལྡན་དུ་བསྟོན་
པའི་ཐེམ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་དགྱོད་དང་དད་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྟ་བུ་འཕྲོད་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བས་
བསྐྱལ་བའི་འོར་གཡས་དུ་གཅོད་གི་སའི་ཆར་སྤྱིས་པའི་བརྟན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
སྤངས་སུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བཤོ། །

གསེར་གྱི་རི་དབང་ལྟ་བུར་མཛེས་པའི་སྤྱ། །ལྟ་ཡི་ར་བཞིན་དུས་སུ་འདོམས་པའི་
གསུང་། །(༤༧)ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཐུགས། །མ་པམ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
ཁྲོད་ཕྱག་འཆལ། །དམིགས་མེད་ཆོས་སྤྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་
གཟུགས་རྒྱན་ས་བཅུའི་རྒྱལ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འཇམ་སྤིང་ས་ཡི་ཆར། །ལེགས་བཤད་
དགའ་སྟོན་འབྲེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གཉིང་ཟབ་འཁོར་བར་ཉིན་པའི་འགྲོ་བ་འདི། །བདེ་
བ་གསུམ་ལྡན་ཐབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ། །བྱང་རྒྱུབ་གསུམ་ལ་བདེ་སྒྲག་འགོད་མཛེད་

བ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་སྐྱབ་བཞེངས་དང་ཁྱོད་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ། །སྙིང་ནས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་ལོངས་
སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །བསམས་པའི་དོན་ཀྱན་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པར་ཤོག། །ཆེ་འདིའི་
སྒྲུང་བ་འགགས་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ། །མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་བརྒྱའི་ས་
ནས། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་བྲངས་ཏེ་ཁྱོད་གསུང་ལ། །འདོད་དགའ་སྟོང་ཅིང་བྲང་ཆུབ་
མཆོག་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་བ་འདི་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ན་མོ་ལྷ་རྒྱལ་མི་འི་ཡེ། །བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་སྐྱའི་ནམ་མཁའ་ལས། །བྲམས་བཅེའི་
སྤྱན་གྱིས་འཛིག་ཏེན་བྲུབ་མཛད་དེ། །རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པའི་ཆར་འབབས་པ། །མ་
པམ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །གངས་མེད་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་
བ་ཀྱན། །རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རིལ་ལས། །དད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ནང་
ཆོ་གཟུགས་བཞིན། །གནས་འདིར་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །(འན)རབ་
མཛེས་གསེར་ལྷན་བཅེགས་པའི་ལྷན་པོ་ལ། །རྣམ་མང་རིན་ཅེན་ཆོགས་ཀྱི་འཕྲ་བཀོད་
ལྷར། །ལྷ་བས་མི་དོམས་སྐྱབ་གཟུགས་མཆོག་འདི་ལ། །སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་པར་
བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཡིད་འོང་བྲམས་པའི་སྐྱབ་གཟུགས་བཞེངས་པ་ལ། །མཐུན་ཆེན་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀྱན། །མགོན་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་གིས་ཉར་བཟུང་ནས། །དགའ་ལྡན་
གནས་སུ་ངས་པར་བྲང་དུ་གསོལ། །ཁྱོད་ཞལ་མིག་གི་བདུད་ཅིར་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཐེག་
མཆོག་གསུང་གིས་ཉག་ཏུ་འཆོ་བ་དང་། །རྒྱལ་སྐུ་སྟོང་པའི་གནས་ཀྱན་མཐར་ཕྱིན་
ནས། །སྐྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བསམས་
པའི་དོན་ཀྱན་འབྲུབ། །མཐའ་དག་འགོ་འདི་བྲམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་ཕྱོགས་བཅུར་དར་ཞིང་རྒྱས། །འགོ་ཀྱན་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྟོང་པར་ཤོག། །བསྐྱབ་
པ་གསུམ་ལྡན་རྒྱུག་སྤྱིག་འཛིན་པ་ཡི། །འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་གནས་འདི་ཡོངས་གང་

ཞིང་། །རྟག་ཏུ་བཤད་སྒྲུབ་བྱ་བས་སྲིད་མཐའི་བར། །ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པའི་
བཟ་ཤིས་ཤོག །བསྐྱེལ་མེད་དཀོན་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །མ་པམ་རྒྱལ་བའི་དབང་
པོའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་དང་། །མཐུ་ལྡན་ཆོས་སྒྱིར་སྤྱང་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྟོན་
པའི་གནས་འདི་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་བདེན་ཆོག་སྟོན་ལམ་འདི་བེ་ཤུ་ཀླའི་རྣམ་འབྲུལ་
དཔོན་མོ་ཆེ་ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་བསྐྱེལ་བའི་དོར་ཆོས་(༨༧)སྤྱི་བའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ཆོས་འཁོར་
རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཉི་བར་སྤྱར་བཤོ། །

ན་མོ་མཆོ་རྟོ་ལ། །སྤྲོ་དམར་དང་རྒྱ་སྐར་མགོན་པོའི་སྤྱང་། །གཞོན་ནུའི་
ཉམས་ལྡན་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔལ་པོ་ནི། །དམར་སེར་འོད་དབྱང་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་དུ་
འབྱེད། །འཇུག་པའི་ཞལ་གྱིས་སྐྱལ་ལྡན་མ་ལུས་པ། །དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་རོ་ཡིས་ཆེ་མ་
པར་མཛད། །མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་ཐོར་ཅིག་མཛེས་པའི་མཐར། །རིན་ཅན་དུ་མ་ལས་གྲུབ་
དབྱ་རྒྱན་དང་། །སྟན་རྒྱན་མགྲུལ་རྒྱན་ཕྱག་གདུབ་སྐྱར་གསུང་དང་། །རྒྱ་བའི་སྤྱང་མཛེས་ཀོར་
བུའི་དོ་ཤལ་འབྱུང་། །ཕྱག་གཡས་རལ་གྱིས་མ་རིག་ཐུན་པ་གཙུག་། །གཡོན་པ་སྤྱིང་པའི་
དོན་སྟོན་སྟེགས་བམ་བསྐྱམས། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་བཟ་བའི་སྟོན་གཡོགས་དང་། །སྤྱ་
ཆོགས་དར་གྱི་ཤམས་ཐབས་གཡོ་བ་ཅན། །མཛེས་པའི་ཞབས་གཉིས་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་གྱང་
བཞུགས། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོན། །གང་དེར་བསྟོན་པའི་བསོད་
ནམས་འདི་ཡིས་བདག །མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་བྱང་སྤྱིས་ནས་ནི། །དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་
རོ་ཡིས་ཆེ་མ་བྱས་ནས། །འགོ་བ་ཀྱན་ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དགེ་འདུན་རྒྱ་
མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལོན་པའི་ཆེ་བཟ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྤྲུལ་བཤོ། །

ན་མོ་མཆོ་རྟོ་ལ། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོན་པ་སྟོ་
གྲོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་སྤྱིད་ཤེད་ཅེས་(༩༩)བྱ་བ། །གསུང་གི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དཔལ་
ལྡན་རབ་བཞིད་ལི་ཁྲིའི་རྒྱལ་བཅེགས་འབྲུམ་ཕྱག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གོས་ཀྱིན་རྒྱ་སྐར་དོ་ཤལ་

འཕྲུང་བ་ཇི་བཞིན་མཛེས་སྐྱོ་མིག་གི་བདུད་ཅི་ཉིད། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཕུང་མ་ལུས་
ཡན་ལག་དྲུག་བཅུའི་གསུང་གཅིག་གིས་མཆོན་སྟོན་མེད་དེལ་ཆེན་ཕྱོགས་མཐར་བསྐྱགས་
བས་འགོ་ཀུན་མ་རིག་གཉིད་ལས་སྟོང་། །མཁེན་བཅུའི་སྤང་བ་འབུམ་གྱི་མདངས་འཆར་
དཔལ་ལྡན་ཁྱོད་སྤྱགས་ནམ་མཁའི་མཛེས་མ་སྟོ་བསངས་ལང་ཆོ་སར་པའི་དཔལ་འཛིན་
མཛེས་སྤྱག་གར་གྱིས་ཅི་ཡང་རོལ། །མཐོ་རིས་བདག་པོའི་རལ་པའི་ནགས་ན་རབ་མཛེས་
ཞབས་སེན་འཆར་ཁའི་འོད་སྤང་སྐྱོ་བོར་འཕོས་བས་བདག་སྟོའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་བར་དགོད་པའི་
དཔལ་གྱུར་ཅིག་།འཇའ་ཆོན་གྱར་ཁྱིམ་དབུས་ན་ནམ་རོལ་བའི། །ཡིད་འོང་བྱང་བའི་དར་
དེར་བ་བ་ཅན། །ལྗེ་མ་ལྗེ་མ་གར་གྱི་རོལ་ཅེད་པད་མོ་བཞིན། །རབ་མཛེས་མིག་གི་བདུད་
ཅི་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕུངས་བས་རབ་ཕྱོས་པའི། །རབ་མཛེས་ལི་ཁྱིའི་ཚུ་
གཉེར་མཛེས་མའི་ལུས། །ག་བྱར་དོ་ཤལ་དགོད་པའི་མཛེས་སྤྱག་གིས། །ཉེར་མཆོན་ཁྱོད་
སྐྱའི་དཔལ་འདི་ཨེ་མ་མཆར། །གཟི་བུ་རྒྱུ་རབ་རྒྱས་མཆན་དཔའི་བ་བ་ཅན། །དམར་སེར་
འོད་དབྱང་འགྱུར་པའི་སྐྱ་ཡི་དཔལ། །འདི་ཡི་འགྲན་རྒྱ་ཆོལ་ཕྱིར་རྟ་ལྡང་ཅན། །སྤྱིང་བཞི་
ཀུན་དུ་སྐྱལ་བས་རལ་བ་སྐྱལ། །སྟོ་ལྡང་དར་གྱི་ལོ་འདབ་ཅི་ཡང་གཡོ། །རིན་ཅེན་རྒྱན་མང་
སྟེ་མས་གཡུར་བ་བའི། །སྤྱིན་ལེགས་གྱི་རུའི་(༡༧)འཁྱི་ཤིང་མཛེས་མ་འདི། །ས་གསུམ་
སྟེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཁོ་ནས་བསྐྱེད། །མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་ནགས་གྱི་རི་བོའི་རྩེར། །ཉིན་
མོའི་དབང་ཕྱག་གར་གྱིས་རོལ་བ་བཞིན། །རབ་མཛེས་ལོར་བུས་མཆན་པའི་ཐོར་ཚུགས་
ཅན། །ཟུར་ཕུད་ལྡན་གཞོན་ཀུ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཆོས་ས་དཀར་ཟེ་འབྱའི་སྤང་བ་རབ་
གསལ་བའི། །རོ་མཆར་ཞལ་གྱི་བརྗོད་འདི་མཐོང་ཆོ། །མཐོ་རིས་སྐྱེད་ཆལ་དུ་མའི་མཛེས་
བ་ཀུན། །པམ་བྱས་གདུང་བའི་མེ་ཡིས་སྤྱིང་ལ་སྟེག །པད་དཀར་འདབ་མ་རྒྱས་འཕྱེད་
སྤྱན་གྱི་ཟུར། །གང་ལ་རིག་པའི་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་འདིའི། །སྤྱིང་ལ་སྤྱན་པའི་གོ་སྐབས་ཅི་
ཞིག་མཆིས། །རྒྱ་མེད་སྐབས་གྱི་དམ་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །གདུབ་ཀོར་བྱང་བའི་སྤང་བའི་སྐྱ་

དབྱངས་ཅན། །ཡི་ཁྱིའི་ལྷག་སྒྲན་མཁའ་ལ་བསྟོན་འབྲ་བའི། །གཡས་པའི་ཕྱག་གིས་བཟུང་
བའི་རལ་གྱི་འདིས། །བདག་འཛིན་དག་སྡེ་མ་ལུས་བཅུ་པ་ན། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ངེས་
པ་ལམ་འགྱུར་ཞེས། །མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་སྡེ་དང་བཅས་པ་རྣམས། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱལ་
དག་པོའི་དཀའ་ཐུབ་བསྟེན། །ཆོས་འཆད་ཕྱག་གིས་ཉིད་བཟུང་ལྷན་ཀྱི། །མཁའ་ལ་ཤར་
བའི་སྒྲེགས་བམ་ཉིན་མོའི་མགོན། །ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་བ་འགྱུད་པ་འདིས། །ཆོངས་
པའི་ལྷན་པ་ཀུན་སེལ་དེ་ལ་འདུད། །ཡིད་འོང་ཞབས་གཉིས་ནོར་བུས་མཆན་པ་ནི། །ས་ཡི་
རྩལ་གྱིས་གོས་ན་མི་རུང་ཞེས། །ཆེ་བའི་བྱ་མོས་བསྐྱོའི་ནགས་ནང་ན། །གཡོ་མེད་གུས་
པས་མཆོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་(༥ན)མཁའ་པའི་ཚུ་གླུང་འབྲུམ། །ཉིན་
བཞིན་ཁྱོད་སྤྱགས་རྒྱ་མཆོར་སྤྱད་མཛད་མོད། །ད་དུང་རྒྱལ་བའི་མཁའ་པའི་ཚུ་གཉེར་
ལ། །ཟད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་འདི་ཨེ་མ་མཆར། །འབྲུམ་ཕྱག་རྩི་ཡི་བཞོན་པས་མི་བསྟོན་
པའི། །ཁྱོད་སྤྱགས་རབ་བཏན་ས་འཛིན་དབང་པོ་དེ། །མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་འབད་
མེད་པར། །སྤྲ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་རོལ་བའི་རྫོས་གར་མད། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་རྩེའི་མ་མ་
མཛེས་སྤྱག་མས། །བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱས་གང། །རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་
ཁྱོད་ལས་མ་འབྱུངས་པའི། །སྤྱི་རྒྱའི་ཉིད་མཆོའི་ལོ་ཏོག་གཞན་ཡོད་དམ། །མི་བཟད་སྤྱིང་
མཆོར་བྱིང་བའི་འགོ་བ་རྣམས། །སྤྱགས་རྩེའི་ཕྱག་གིས་ལན་བརྒྱར་དངས་མཛད་མོད། །ད་
དུང་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཡབ་གཅིག་ལས། །ལྷག་པའི་སྤྱབས་གཞན་མེད་དོ་མཁའ་པའི་
གཉེར། །ཕྱ་མེད་འཁོར་བའི་ཚུ་གཉེར་ནང་དུ་འབྱུམས། །ཉོན་མོངས་ཚུ་སྤྱིན་ཆེན་པོས་རྒྱན་
དུ་གཙུག། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་སྤྱགས་མ་མཆིས་པས། །ཡབ་གཅིག་སྤྱགས་རྩེའི་
མཐུ་དཔུང་རྒྱར་དུ་སྦྱེད། །དམ་པའི་མགོན་རྣམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སྤྱ་གཤེགས། །དིང་སང་
བཤེས་གཉེན་པལ་ཆེར་ལོག་པའི་བཤེས། །དེ་ཕྱིར་མགོན་མེད་པོངས་པ་བདག་ཅག་
ལ། །རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྒྱབ་རིའི་རྩེ་ལ་

སོན། །བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་བོ་རྟེན་བཀྱར་ཞགས་པས་བཅིངས། །མི་བཟད་སྟོགས་མ་བདོ་བའི་
དུས་འདི་རུ། །བདག་ལ་((ལ་))ཁྱོད་མིན་སྐྱབས་གཞན་སུ་ཞིག་མཆིས། །སྐྱེ་བོ་པལ་ཆར་
ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །མཁས་དང་དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་རྩ་ལྟར་འདོད། །རྩུན་དང་སྤྲུལ་
དོག་གཡོ་རྒྱུའི་ལས་ལ་སྦྱོད། །སྤང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟིགས་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས། །འབྱུང་
པའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་པའི་གཟུགས་ཅན་འགས། །ཆོས་འདོད་ཆོགས་ནམས་སྟོང་ནས་སུན་འབྲིན་
ཅིང་། །ཁ་དག་དབྱང་གིས་བསྟན་པ་འཛིན་ནོ་ལོ། །ཚུལ་འདི་གཟིགས་དང་རྩེ་བཅུན་མཐེན་
པའི་གཏེར། །དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་ཡིས། །གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་རྩ་
ལྟར་དོར་བྱས་ནས། །དལ་འཕྱོར་སྟོང་ལོག་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་བདག་ལྟུགས་རྩེའི་སྟུགས་
ཀྱས་བྱོངས་ཤིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པའི་
ལུས། །དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་ཚུད་གསན་ནས། །གཏན་གྱི་མདུན་མ་རྒྱུང་ལ་སྦྱར་བྱེད་
པ། །སྐྱུན་མོངས་བདག་ལ་གཟིགས་དང་མཐེན་པའི་གཏེར། །མ་རིག་སུན་པས་སྒོ་མིག་
བསྐྱེབས་པའི་མཐུས། །སྒྲུང་དོར་གནས་ལ་དུད་འགོ་ལྟ་བུར་མོངས། །བཟོད་དཀའ་ངན་
འགོའི་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་ལེན་པ། །བདག་ལ་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་སྦུང་དུ་གསོལ། །དེང་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཁྱོད་མིན་བདག་ལ་སྐྱབས་གཞན་མ་མཆིས་པས། །ཡབ་
གཅིག་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་མཛོད་ལ། །ཆོས་ཀྱན་ཉོགས་པའི་སྒོ་གྲོས་མཆོག་སྟོན་
མཛོད། །འདབ་བརྒྱུད་སྟོང་གི་པར་འདི་ཟེ་འབྱུང་དབྱས། །འབྲལ་བ་མེད་པར་ཉག་ཏུ་ཁྱོད་
བཞུགས་པས། །ཉིན་བཞིན་བྱིན་རྒྱབས་སྤང་བྱེད་སྟོང་འབར་བས། །((༡༠ན))ཉིན་མོངས་
སུན་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་སྟོན་ལས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ལོ་བཙོ་བརྒྱུད་
ལོན་པའི་དུས་སུ་བྱས་པའོ། །

ན་མོ་མཐུ་རྟོ་ལྟ་ཡ། ཉིན་བྱེད་འབྲས་གྱི་མདངས་ལྡན་ཡི་ཁྱི་ཡི། །རྩལ་བཅེགས་བརྒྱ་བྱིན་
གཞུ་ཡིས་བྲིས་པ་བཞིན། །རབ་མཛེས་གཞོན་ནུ་བྱུང་སྤྱད་ལྟ་ལྟོན་པ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོར་

སྟོང་ནས་གྲུས་ཕྱག་འཆའ། །ཕྱག་གཡས་ལྷན་མདོག་འབྲེ་རལ་གྱི་དང་། །གཡོན་པ་ཚུ་
སྟེས་སྟེ་བར་སྟེགས་བམ་འཛིན། །དན་པ་ཅམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཆོག་དོན་ལ། །མི་འཛིགས་
སྟོབས་པ་མཆོག་སྟེར་བྱོད་ལ་འདུད། །ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་བྱོད་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷར། །གྲུས་
པས་བསྟེན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །རྣམ་མང་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་ཀྱན་རབ་
གསལ་བའི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་སྟོང་མངའ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་བཙུན་པ་དག་
འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་ཇའི་གཡ་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་སྦྱས་པའོ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆངས་སོགས་དྲེགས་ལྷན་གཙུག་གི་ཚུ་སྟེས་ནི། །ཞབས་
སེན་འཆར་ཀའི་འོད་གྱིས་འཇུག་པ་ཅན། །མཁུན་བཙེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
བྱོད། །ཅེ་གཅིག་གྲུས་པའི་བྱེད་པོས་སྦྱི་བོར་མཆོད། །ཡིད་འོང་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་རྒྱ་གདན་
ལ། །རྗེ་ཡིག་ལས་བྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །དེ་ཡི་བཞོན་པས་བསྟོད་པའི་བྱི་
རུ་ཡི། །འཁྲི་ཤིང་གར་སྟབས་སྦྱར་འབྲུབ་བྱོད་ལ་འདུད། །ཞལ་རས་རྒྱ་བ་དམར་པོའི་(༡༠བ)
འཇུག་འོད་ཅན། །སྐལ་བཟང་པད་ཆའ་བཞད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། །སྟོན་མེད་ཡ་མཆོན་
ཅན་འདིས་འགོ་ཀྱན་གྱི། །རྒྱད་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཉིན་བྱེད་འཆར་
ཁའི་མདངས་བཟང་ཆོན་རིས་བརྒྱས། །ལེགས་འབྱུང་གཞོན་ཏུ་བྱར་བྱང་ལྷ་པ་ཅན། །འཆི་
མེད་གཞོན་རུའི་དཔལ་ཡང་པམ་མཛད་པ། །བརྒྱད་གཉིས་ལང་ཆོའི་དཔལ་འཛིན་བྱོད་ལ་
འདུད། །ཆོས་འཆད་ཕྱག་གིས་ཉིར་བཟུང་ལྷན་གྱི། །ན་ཚུང་སྟོ་བསངས་ལང་ཆོའི་མཛེས་
གཟུགས་ཅན། །ཟེ་འབྲེའི་ལྷ་ཉིག་དཀར་པོའི་དོ་ཤལ་གྱིས། །མཛེས་བྱས་སྟེང་ན་ཀྱན་གསལ་
དང་བ་ནི། །པམ་བྱེད་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྷན་རལ་གྱི་དང་། །མ་རིག་སྐྱེན་པ་སེལ་བའི་སྟེགས་
བམ་གྱིས། །ལེགས་པར་མཆོན་པ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོན་བསགས་གསེར་ལྷན་
མངལ་ལས་ཡི་ཁྲི་ཡི། །འཁྲི་ཤིང་རྣམ་བཟླ་དར་གྱི་ལོ་འདབ་གཡོ། །རྒྱན་མང་འབྲས་བྱའི་སྟེ་
མས་གཡུར་བ་བ། །ལེགས་འབྱུངས་ཀྱན་གྱི་རེ་འདོད་སྟོང་ལ་འདུད། །ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའི་

དབྱར་སྐྱེས་རྩ་སྐྱ་ཅན། །སྐལ་བཟང་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་སྐྱ་འཛིན་ལ། །སིམ་པའི་དཔལ་
སྟེར་འཛིན་རྟེན་མེས་པོའི་དབྱངས། །ལན་བརྒྱར་པམ་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བྱོད་
ཐུགས་བྱི་བལ་ཀུན་གསལ་བྱ་མོའི་གདོང་། །ཆོས་ཀུན་སྐར་སྐོང་བཟ་བའི་མཛེས་གཟུགས་
ཅན། །ཐབས་ཤེས་ཉི་ཟླའི་རྒྱ་མའི་འབྱར་གྱིས་སྒྲིག་ །ཉོན་མོངས་སྒྲ་གོས་བལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །མགོན་པོ་བྱོད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ནི། །གང་དུ་ཤར་བའི་སྐལ་བཟང་པོ་དེ། །སྒོ་
གྲོས་འདབ་སྟོང་(༡༡ན)དགོད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། །སྤང་ཅིའི་གཉིན་གཅིག་བྱོད་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་སྐས་ཀླས་མེད་བྱེ་བའི་རལ་པའི་རྒྱ། །ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་
རབ་འཛིན་བྱེད་སྟོང་། །རབ་ཡངས་ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་ལག་ཉལ་གྱིས། །མི་ཤེས་ལྟ་མིན་
སྒོག་འསྒོག་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བྱོད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རི་བོང་འཛིན་པ་ནི། །བདག་སྒོའི་མཁའ་
ལ་མཛོན་པར་ཤར་བའི་མཐུས། །མི་ཤེས་ཐུན་པ་མ་ལུས་སངས་བྱུང་ཏེ། །སྒོ་གྲོས་ཀུ་ཐུད་
ཅི་ཡང་དགོད་པར་མཛོད། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །འཛིན་རྟེན་
མིག་གཅིག་དེ་དང་བྱོད་གྱི་ཞལ། །མཛོན་སུམ་མཐོང་ནས་ཐེ་ཆོ་མ་ཀུན་ཆོད་དེ། །བསྟན་
དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་ཤོག། །ཅས་རྗེ་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྒོ་གྲོས་ཡངས་པའི་ནགས་ཆལ་དད་པའི་བྱི་
བཞོན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའོ། ། །

རང་བཞིན་ནམ་དག་ནམ་མཁའི་སྟོང་ཡངས་སུ། །སྟོང་ཕྱག་སྒྲ་ཤེལ་བཞུས་པའི་ཉལ་
འགྲོའི་ཆོགས། །འབྲེལ་བ་ངོ་མཆར་གར་གྱི་རི་མོ་ཀུན། །རབ་དཀར་དབྱ་བའི་སྐོང་བར་
ཆགས་པ་བཞིན། །ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་རི་བོ་ལ་འཁུ་བ། །གཉིས་འཐུང་དལ་གྱིས་རྒྱ་བ་པོ་དེ་
ཆལ། །སྒྲོས་པའི་མཁུང་ཆོས་རབ་དམར་སྒྲ་ཞལ་མ། །མཐོ་རིས་ན་རྒྱང་ཆོགས་ལ་ཅེ་འདི་
བཞིན། །ཞབས་སེན་ཞོར་བུའི་འོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ཡི། །(༡༡བ)རལ་པའི་རྩལ་གྱི་གོས་ན་
མི་རུང་ཞེས། །ཀུས་ལྟན་རི་བོང་ཅན་དེ་དལ་སྟམ་ནས། །རབ་དཀར་རྒྱ་སྐྱེས་མཛེས་མས་

པར་པར་སྒྲངས། །བདེ་སོགས་བདག་པོའི་གཞུ་ཡི་སྒྲོམ་གར་དང་། །འགྲོགས་པ་སྤྱིན་དཀར་
སར་པའི་བྱང་པོ་འཇ། །མེ་ཏྲིག་དོ་ཤལ་དགོད་པ་ཚུ་ཤེལ་གྱི། །རྐང་འཐུང་དལ་བྱས་གཡོ་
འབྲ་མཛེས་པའི་སྒྱ། །ཕྱོགས་ཀུན་མིག་གི་བདུད་ཅི་མཆར་སྤྱལ་གི། །རི་མོ་གཞན་གྱིས་
བལྟ་བར་པངས་སྟམ་ནས། །བཙུ་ལི་ཀས་བསྐྱབས་ཆེ་ལུ་ཏྲིག་གི། །ཁྲིལ་ལྡན་དོ་ཤལ་ཆོགས་
འདི་དགོད་པ་བཞིན། །སྐྱེངས་ལྡན་ཆེ་བ་ནམ་མཁའའི་པ་མཐའ་ལ། །ཉིན་བཞིན་བསྐྱད་དོ་
ཞལ་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི། །མཐོན་མཐོང་ལྷུངས་བྱང་ལ་འགུན་པ་ནི། །མ་བཟོད་རི་དྲགས་
མིག་ཅན་མཐོ་རིས་བློས། །ཞོ་འཐུང་རུས་པ་མིན་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི། །སྤྱིན་མའི་བྱ་ལ་
རབ་འབར་རལ་གྱི་འདི། །དབང་པོའི་ལག་ཉལ་དེ་བཞིན་ཚོར་ལྟའི་བྱའི། །ཉི་མ་བདར་བའི་
འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ། །པད་དཀར་མཛེས་མའི་ལྟེ་བར་མ་ལུས་པའི། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་
སྒྱ་གཟུགས་སུ་བགྱིས་པ་ན། །མཛེས་བྲལ་ནམ་མཁའའི་མེ་ལོང་རྟ་ལྡང་ཅན། །སྐྱེང་བཞི་སྤྱལ་
བའི་ཐོལ་གྱིས་བློས་སམ་སྟམ། །རབ་དཀར་དུས་ཀྱི་ཅིབས་ལ་ལུ་ཏྲིག་གི། །སྤང་བ་གཞན་
བཞིན་བཀོད་པའི་འོད་སྟོང་གིས། །འགྲོ་འདི་ཆོངས་པའི་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་ཞེས། །དགྱེས་
ལྡན་རྒྱལ་ནམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས། །མཁར་ཉལ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ན་རྒྱང་
གི། །མཛེས་པ་ལ་སྤེད་གདོང་བཞི་སྤྱལ་བྱེད་ན། །ཉིན་བཞིན་ཁྱོད་ཞལ་ལྟ་བའི་བསམ་གཏན་
གྱིས། །སྐྱེང་ལ་(༡༩ན)འགྲོགས་པ་སྐྱལ་བཟང་ཅིས་མ་ཡིན། །དེ་སྤྱད་རི་སྤྱད་སྤྱད་པའི་རྒྱ་
གཏེར་དུ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱན་རྒྱན་མི་འཆད་འཇུག་པ། །དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ཞབས་ཞབས་སེན་ནོར་
བྱའི་འོད། །བདག་གིས་སྤྱི་གཙུག་གཙུག་རྒྱན་བཞིན་གྱུར་ཅིག། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
རྒྱལ་སྐྱེང་པོའི་བར། །ཁྱོད་ཞབས་གུས་པས་བསྟེན་ནོ་གསུང་རབ་ཀུན། །རི་བཞིན་འཛིན་
དང་འཆད་རྩྱེད་རྩྱེམ་པ་ཡི། །གནས་ལ་སྒྲོ་བློས་ཉི་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིག། །ཅས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་དཀར་པོ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་ཤུགས་དག་སྟོང་དག་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་འོལ་ཁ་སྤྲལ་ཅིའི་ཕོ་བྲང་
ཆེན་པོར་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། །

ཇི་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀར་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱང་བའི་སྤྱོད་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ།
འཕགས་པ་དག་གི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྐལ་བཟང་བདེ་འབྱུང་རལ་པའི་རྒྱན་
གྱུར་རྒྱལ་བ་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ནི། །མཁའ་བཙུན་འོད་དཀར་པོ་བས་ལེགས་འཁྱུད་གསེར་ལྷན་
སྤྱན་པའི་རྒྱ་གོས་འཕྲོག་། །སྒོ་གོས་ཀྱི་སྤྱོད་དགོད་པའི་དཔལ་སྟེར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་བདག་
པོ་ཁྱོད། །བདག་སྒོའི་ཀྱན་གསལ་མཛེས་མའི་ལང་ཆོར་འཁྱུད་པའི་ཅེ་དགའ་ལྷུང་བྱོས་
ཤིག། །དཔལ་ལྷན་ཉིན་གཉིད་ཀྱི་བའི་འོད་ཟེར་གྱི། །མདངས་ཀྱིས་འཁྱུད་པའི་ཁ་བའི་རྩལ་
བཙུགས་བཞིན། །རབ་མཛེས་སྐྱོ་ཡི་ལྷན་པོ་བད་རྒྱ་ཡི། །སྟེང་ན་ནམ་པར་འབྱིང་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །བརྒྱ་གྲིན་གཞུ་ཡིས་ལེགས་བྲིས་ཤིང་དཀར་གྱི། །འཁྲི་ཤིང་མཛེས་མ་གར་
སྐབས་སྐྱུར་(༡༩བ)བ་ལ། །ཉིད་སྐྱའི་སྤྱན་ཆོགས་དཔལ་འདི་མ་མཆིས་པས། །ཀྱན་གྱི་མིག་
གི་བདུད་ཅི་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རི་དྲགས་མཆོན་མ་དང་བུལ་ཞལ་རས་གྱི། །ཆུ་ཤིང་དཀྱིལ་
འཁོར་འཕེལ་འབྱིབ་སྤངས་པ་འདིས། །ཆ་ཤིས་ཅན་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེངས་སྤྱར་ཏེ། །ཀྱན་
གསལ་མཁའ་བཙུན་པར་འཁྱུད་པ་འདོར་བ་སྟུམ། །ཞལ་གྱི་བརྒྱ་རབ་ཏུ་དགོད་པ་ལ། །འགན་
འདོད་མཁུང་ཆོས་སྤྱོད་ཅིའི་ཐིག་ལེས་བཟ། །བད་དཀར་འདབ་མ་རྒྱས་འབྲའི་སྤྱན་གཉིས་
གྱི། །བུར་མིག་གཡོ་བས་ཀྱན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད། །མེ་ཏོག་རབ་རྒྱས་ནགས་གྱི་རི་བོའི་
ཅེར། །རྟ་བདུན་རྒྱལ་པོ་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བ་བཞིན། །རབ་མཛེས་ནོར་བུས་མཆོན་པའི་ཐོར་
ཚུགས་ནི། །མེ་ཏོག་ཐོང་བས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་ལ་འདུད། །སྒྲིགས་བཅ་རལ་གྱིས་མཆོན་པའི་
བད་དཀར་གྱི། །ཡུ་བ་འཇམ་གཉེན་ཕྱག་གིས་བསྟེན་པ་ནི། །ཆུ་ཤིང་ལྷན་པའི་ཡལ་འདབ་
ངང་མོ་ཡི། །གཤོག་པ་རྒྱངས་པས་མཛེས་འབྲེལ་འདུད། །མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་
མཁའ་བཙུན་པའི་ནི། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་གང་གཟུགས་ཅན་བཞིན་སྤྱར་བ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོར་ལན་
ཅིག་མ་ཡིན་པར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཁྱོད་ཞབས་རྒྱ་ཆོས་དངོས་
གྱུར་འོད་དཀར་ཅན། །བདག་གི་གཙུག་སྤྱད་བདེ་འབྱུང་རལ་པའི་ཅེར། །རྟ་ཏུ་རོལ་པའི་

སྒྲོ་གར་ལྷུང་སྒྲངས་པས། །སྒྲོངས་པའི་ལུན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛོད། །དགེ་བ་འདི་
ཡིས་བདག་སྒྲོའི་ཚུ་མཆོ་ཆེ། །ལུང་རྟོགས་ལོར་བྱས་མཛོད་པར་གཏམས་རྒྱར་ཏེ། །(༡༣ན)
མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རྒྱད་པ་ཀུན་བསལ་ནས། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་རྒྱས་བྱེད་
ཤོག །དེ་ལྷུང་སྒྲོ་གོས་ཚུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས། །དད་པའི་དེད་དཔོན་དབང་པོས་ཐོབ་རྒྱར་
པ། །སྤེབ་ལེགས་སྟན་དག་སྟེ་ཉིག་སྤེང་བ་ནི། །དབྱངས་ཅན་མགིན་པར་འབྱུང་བ་འདི་བྱང་
རོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྟགས་རྗེས་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་མིག་ཅུང་ཟད་བྱེ་བའི་སྟན་དངགས་མཐན་
དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་ལོ་བཙུ་བྱག་ལོན་པའི་དུས་སྟུ་སྟུས་པའོ། །

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །རབ་མཛེས་མར་གད་འཁྲི་ཤིང་
མཛེས་པའི་ལུས། །འཆམས་སྤྱིན་གཞོན་རུས་ལེགས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན། །སྐལ་ལྷན་
མིག་གི་ལམ་ན་ཆེས་གསལ་བ། །མཆན་དཔའི་གཟི་འོད་འབྱུག་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །འཇིག་
རྟན་མེས་པོའི་དབྱངས་ཉིད་ལན་བརྒྱར་ཡང་། །པམ་བྱེད་ཡན་ལག་བྲག་ཅུའི་རྩ་བསང་
སྟོང་། །སྒྲོག་པས་དད་ལྷན་སྒྲུ་འཛིན་ཆེས་བྱེད་པ། །བདུད་སྤྲེ་སྒྲག་པར་མཛད་ལ་བྲག་འཆལ་
ལོ། །རི་ལྷ་རི་སྤྲེད་ཤེས་བྱའི་གཞུགས་བརྟན་ཀུན། །ཅིག་ཅར་གསལ་བ་ཁྱོད་སྟགས་མེ་ལོང་
རོས། །སྤྱིབ་གཉིས་དྲི་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དབེན། །མཁེན་བཙུང་མཛེས་བཟང་འཛིན་
ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་སྟོབས་བཙུང་ཅལ་ཉིད་རབ་རྒྱས་པས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
ཆོས་ཀྱི་རྩ་རྩི། །ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱེས་ཆོགས་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་པ། །སེང་གའི་རྩ་རྩི་སྟོག་
ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྷུང་བསྟོན་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་(༡༣བ)ནམས་ཆོགས། །རབ་ཏུ་
དཀར་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །རོ་མཆར་མད་བྱང་བཞོད་པའི་ཞིང་མཆོག་དེར། །སྒྱར་ཏུ་
སྤྱེས་ནས་ཁྱོད་མཉེས་བཞུད་པར་ཤོག །དད་ལྷན་ཆོག་གི་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་ཡིས། །སྒྲོ་གོས་
ཨ་སྤའི་དཔག་བསམ་ཆེར་བསྐྱལ་བས། །བསྟོན་ཆོག་མ་ལ་ཡ་ཡི་དྲི་བསྐྱང་མཆོག་སྟོ་
ལྷན་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེ་ཡིན། །ཞེས་སྟུས་སོ། །

ན་མོ་ལོ་གེ་ཤུར་ཡ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་པོས་གཞོན་ནུའི་
གཟུགས་གྱིས་རྣམ་རྟེན་པ། །ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་སྐྱབས་རས་གཟིགས། །ཁྱོད་
ཞབས་བསྐྱོར་རྟག་ཏུ་གྱུས་ཕྱག་འཆམ། །སྐྱོན་བྲལ་བསྐྱའི་ཉེ་བར་སྒྲ་ཤེལ་སྟེང་། །ཞབས་
སེན་འོད་ཆགས་གངས་རིའི་དབང་པོ་བཞིན། །མཆན་དཔེའི་དཔལ་འབར་མགོན་པོ་ཁྱོད་
ཀྱི་སྐྱ། །རྣམ་མང་ཆོན་དང་ཉེ་བའི་ཤེལ་བཞིན་དུ། །གདུལ་བུའི་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཁྱད་པར་
ལས། །ལ་ལར་བརྩ་གཅིག་ཞལ་བཟང་མཆོག་ཏུ་མཛེས། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་ཕྱག་གཉིས་
སྐྱབས་སྟོང་སོགས། །འགྲོ་ལ་མཆོག་སྟོལ་ཕྱག་མཆན་སྒྲ་ཆོགས་ཅན། །ཞི་དང་རྒྱས་དང་དབང་
དང་བྲག་པོ་ཡི། །ཐུན་ལས་རྣམ་བཞིས་གར་མཛད་འགྲོ་རྣམས་ནི། །ཉམས་བརྒྱའི་རྟེན་པས་
མཛེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ། །མཐོང་བས་དོན་ལྡན་མཛད་ལ་གྱུས་ཕྱག་འཆམ། །ཁྱད་པར་སྤྱན་
པོ་གདོང་དམར་པོད་ཀྱི་ཡུལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་གཞན་གྱིས་མ་ཐུལ་བ། །གདུལ་བུར་
གངས་མེད་སྐྱལ་པའི་རྣམ་རྟེན་གྱིས། །སྤྱི་མཐའི་བར་དུ་དགེས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །འདི་
ན་འཛིག་ཉེན་དབང་པོ་སྟོང་བཅན་ཞེས། །(༡༩ན)གྲགས་པའི་དཔལ་འབར་ར་ས་འབྲུལ་
སྒྲ་སོགས། །སྒྲ་ཆོགས་གཙུག་ལག་ནོར་བུའི་སྤང་བ་ཡིས། །བོད་ཡུལ་ནོར་འཛིན་མཛེས་
མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྩོ་པོ་རྣམ་པ་གཉིས། །སྐྱབས་བྲངས་སྟོན་མེད་
བསྟན་པའི་སྟོལ་བཏོད་ནས། །བདག་ཅག་མཐའ་འཁོབ་སྐྱེ་བོས་བསྐྱལ་པར་ཡང་། །བཀའ་
དེན་བསམ་པར་དཀའ་བ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །སྐྱར་ཡང་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་བཤེས་གཉེན་
འགྲོམ། །ཨ་ཉི་ཤ་དང་སྟོན་ལམ་ལྡན་ཅིག་པས། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྡན་དུར་སྤིག་འཛིན་
པའི་སྟེས། །ས་སྟེང་བྱབ་པར་མཛེས་མཛད་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །གཟུགས་སྒྲ་ཁྱོད་སྐྱར་
བྲན་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ངག་ནས་ཡི་གེ་བྲག་མའི་ཐུ་ཅོར་ཅན། །སྟོང་ཉིད་སྟེང་རྗེ་འདུ་
འབྲལ་མེད་པའི་སེམས། །བདག་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱབས་གྱིས་གཟིགས། །སྟོན་ཆད་ལན་
མང་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་འབྲུམས། །ལན་ཅིག་རྟེན་པའི་མི་ལུས་རྩད་གསན་ནས། །འཆི་

བདག་གཤེད་མས་དབང་མེད་ཁྱིད་པའི་ཆོ། །ཁྱོད་མིན་སྐྱབས་གཞན་མེད་དོ་ཐུགས་རྗེས་
བྱངས། །སྙིགས་དུས་ལོང་མེད་ཆེ་འདི་མི་ལམ་བཞིན། །བན་བྱན་ནམ་གཡང་སྡིག་པའི་ལས་
ཀྱིས་འདས། །ཆེ་འདིར་སྐྱག་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་གཏད་སོ་མེད། །སྙིང་མེད་སྟོན་པ་བདག་ལ་ཐུགས་
རྗེས་གཟིགས། །འཆི་ཁར་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཞལ་བདག་ལ་སྟོན། །མཛེས་པའི་བྲག་གཉིས་
བདག་གི་སྤྱི་བོར་ཞོག །སྟན་པའི་གསུང་གིས་དབྱགས་སྤྱང་བར་དོ་ཡི། །འཛིགས་པ་ལས་
སྟོལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོངས། །སྟོན་ཆད་བདག་(༡༩བ)ཅག་མཐའ་འཁོབ་སྟེ་བོ་འདིའི། །བདེ་
སྦྱིད་མ་ལུས་བྱིད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་ཏེ། །ད་དུང་ཁྱོད་མིན་སྐྱབས་གནས་སུ་ལ་རེ། །ཡབ་གཅིག་
ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དང་དབྱང་སྦྱིད་ལ། །ཆོས་མ་རུས་ནམས་སྟོ་སྟོ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །ཆོས་བཞིན་
བྱེད་པའི་ལམ་ཀྱི་བར་གཅོད་སོལ། །འགོ་ཀུན་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་གང་ཞིང་། །ཏག་
ཏུ་ལོ་ལེགས་ཆེ་རིང་འབྱོར་བ་རྒྱས། །གནས་སྐྱབས་བདེ་སྦྱིད་བྱན་སུ་ཆོགས་པར་མཛད།
ཁྱོད་ལ་གུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །སྟོན་རས་གཟིགས་དང་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ་
ཡིས། །ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་བྱ་བཞིན་སྦྱོང་བ་དང་། །རྒྱལ་སྐུ་ཀུན་དང་སྦྱོང་ཚུལ་མཚུངས་
པར་ཤོག། །ཅས་འཕགས་པ་སྟོན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ཏོག་ལ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དཀོན་གཉེར་དཔོན་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོའི་
གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས་དགའ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་སྦྱར་བའོ། །

ན་མོ་ལོ་གེ་ཤུ་རྩ་ཡ། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་བསྐྱེད་ནས། །སྦྱིད་མཐའི་
བར་དུ་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ལ། །འབྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་པན་བདེ་ཀུན་སྟོལ་བ། །འཕགས་མཆོག་
ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་གུས་བྲག་འཆོལ། །རབ་མཛེས་པར་སྦྱར་བའི་གདན་སྟེང་ན། །སྟོན་བྲལ་
གངས་རི་ལྷ་བྱང་བཟེད་པའི་སྤྱ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་གཟི་འབར་བ། །མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་དོན་ལྡན་མཛད་ལ་འདུད། །བལྟ་བས་མི་ངོམས་སྟོ་བ་རྒྱས་པའི་ཞལ། །སྙིང་རྗེས་
སྟོས་པའི་སྟོན་ནི་ཐིམ་མེར་གཟིགས། །(༡༥ན)ལྷག་ལྷག་འཇུག་པའི་སྤྱང་བས་འགྲོ་དབྱགས་

འབྲིན། །བར་པས་སྤྱིད་ཞིའི་འཛིགས་འཕྲོག་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རྩ་བའི་ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་
ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར། །གཡས་ཀྱི་གཉིས་པས་ཆུ་ཤེལ་བྱེད་བ་དང་། །གཡོན་ཀྱི་གཉིས་པས་
བད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་བ། །ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ཐུགས་
སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་ཀྱན་བལ་ཡང་། །ཡིད་འོང་དར་དང་རིན་ཅེན་རྒྱན་གྱིས་སྦྱས། །ཞབས་
གཉིས་མི་བྱེད་རྩི་རྩིལ་གྱང་བཞུགས། །འཕགས་མཆོག་སྦྱར་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཆོས་སྐྱོ་མཁའ་ལྟར་སྒྲོས་པ་ཀྱན་ཞི་ཡང་། །གངས་མེད་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་སྒྲ་
ཆོགས་པས། །གཞུགས་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་སྟོན་མཛད་པ། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་གཉེན་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོར་ལྟར། །དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་
ནད་ཀྱིས་བྱ་ཏུ་གཟིར། །མགོན་མེད་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ། །བདག་ཅག་
རྣམས་ལ་ཁྱོད་ལས་སྦྱབས་གཞན་ཅི། །སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མ་རུངས་པ། །ཐུགས་རྩི་
ཆེ་ལྡན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་། །བཏང་སྟོམས་མཛད་ཆེ་མགོན་ཁྱོད་ཁོ་ན་ཡིས། །བདག་
གིར་མཛད་ནས་པན་བདེའི་ལམ་བཟང་སྦྱལ། །ཁྱད་པར་སྤོང་བོ་གདོང་དམར་མཐའ་འཁོབ་
འདིར། །མགོན་ཁྱེད་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་འབྱུལ་གྱིས། །འགྲོ་རྣམས་སྦྱོལ་བའི་རྣམ་
དཀར་འཕྲིན་ལས་ནི། །གཏུའི་རྒྱན་ལྟར་ནམ་ཡང་རྒྱན་ཆད་མེད། །དེ་སྦྱང་སྦྱབས་འོས་
ཁྱོད་ལ་སྦྱབས་བཅས་ནས། །(༡༥བ)མགོན་ཁྱོད་བསྟེན་ཅིང་སྦྱབ་དང་ཅེ་གཅིག་ཏུ། །སྤྱིང་
ནས་གྲུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བདག་ །བཟོད་དཀར་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་བསྐལ་དུ་
གསོལ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་གངས་མེད་པན་བཏགས་པའི། །དྲིན་ཅན་མ་རྣམས་རིགས་
དུག་འཁོར་བ་རུ། །འབྲམས་ཤིང་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོས་མནར་བ་ལ། །བཅོས་མིན་སྤྱིང་རྩི་
སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །འུགས་བྱ་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས། །བདག་པས་
གཞན་གཅེས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་འབྱོངས་ནས། །དབག་དཀར་རྒྱལ་སྤྱིང་པའི་གནས་
རྣམས་ཀུན། །སྦྱབ་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །བྱི་ནང་ཆོས་ཀུན་སྦྱོར་མ་མི་

ལམ་ལྟར། །སྤང་ཡང་ངོ་པོས་བྱུང་བ་མེད་རྟོགས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་བྱངས་
བྱང་བའི། །དམིགས་མེད་ཆོས་སྐྱོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུབས། །ཆོ་འདྲིའི་སྤང་བ་འགགས་པའི་
དུས་ཀྱི་ཆོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཞལ་བཟང་མངོན་གྱུར་ནས། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་
བསྐྱོ་ལས། །རྩལ་ཏེ་སྦྱིས་ནས་ཁྱོད་མཉམ་ལྷུང་ལེན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་བཟུང་གིས་སྤང་ནས་ནང་བ་ཆོས་
མཛད་པས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཆོས་སྐྱོབ་པའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པའོ། །

སྤང་དང་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །དཔལ་ལྷན་ལྷན་ཅིག་
སྦྱིས་པའི་རོལ་བ་ནི། །ཤེས་བྱའི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་སྤྲོམ་པའི་མཆོག་། རྟོགས་ཀྱན་ངོ་མཆར་
གར་གྱི་རི་མོ་བཞིན། ཁྱབ་བདག་ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་ལ་བྱག་འཆལ། །བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཉི་འོད་
ཅེ་དགའ་དང་། །རབ་འགྲོགས་དབང་སྟོན་བཅེགས་(༡༩)པའི་ལྷན་པོ་ནི། །གར་དགྲའི་
ཉམས་གྱིས་སྤིང་ན་རོལ་པའི་དཔེས། །རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདུད། །ཁོ་
ཆགས་སྒྲིག་པའི་རོལ་གང་རིག་བྱེད་ཞལ། །འཁྱོགས་འབར་བྱང་པོའི་དཔལ་འཛིན་ཉི་མའི་
སྤྱན། །འཆམས་སྤྱན་བདུད་བཞིའི་ཁག་གི་གོས་ཁྱོན་པའི། །ཆེ་ཆོས་ཆར་དུ་དངར་བའི་
མཆེ་གཅིགས་ཞལ། །རྟོགས་ཀྱན་དུལ་བ་འཕྲོག་པའི་སེམས་སྦྱ་ཅན། །གདུ་བྱའི་སྤང་བས་
རབ་འཁྱུད་རྟེན་འབྲེལ་བྱག་། །རབ་འབར་མཆོན་ཆའི་ཆོགས་འདིས་བདུད་གྱི་སྤྱེ། །མ་བཏབ་
པར་ཡང་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བརྒྱག་། རྟོགས་ཀྱན་མཁའ་ལམ་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་འཛིན་དུ། །འཁྱལ་
བའི་གཉིས་འཐུང་ལྷགས་པའི་སྟོད་གཡོག་དང་། །སྟོག་སྤང་བ་བས་ཁྱབ་པའི་འཆམས་སྤྱན་
ལ། །འཁྱལ་ལྷན་སྤྱག་ལྷགས་ཤམ་ཐབས་གྲོལ་བ་འཕྱང་། །གསེར་ལྷན་བཅེགས་པའི་ལྷན་པོ་
ཆངས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་སྟོག་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་བཞིན། །དབུ་རྒྱན་མན་རྩ་ར་ཡི་དབུ་
བ་ཅན། །དམར་སེར་རལ་པའི་ཐོར་རྒྱགས་བྱིན་དུ་སྤྱང་། །ཆེ་བའི་དུས་བྱ་བསྐྱིགས་ལྷའི་
ཐོད་སྐྱམ་དང་། །ཁག་འཛགས་མི་མགོའི་དོ་ཤལ་རིང་པོ་འཕྱང་། །བདེ་འབྱུང་རི་སྐམ་དང་
བཅས་བདུད་གྱི་མགོར། །གཡས་བརྒྱངས་ཞབས་གྱིས་གར་མཛད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྟོན་དུས་

དག་པའི་མཁའ་ལ་ཉི་གཞོན་ནི། །འཆར་ཁའི་དམར་སེར་དྲ་བས་གཡོགས་པ་བཞིན། །མ་
ལུས་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མཛད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །མཁའ་སྐྱེད་དབང་མོས་མགུལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་
འཁྱུད། །(༡༤བ)མིག་གི་རབ་དགའ་མ་ལུས་སྤངས་པ་བཞིན། །དཔའ་བོའི་བརྟན་བ་ཅིག་
ཅར་འཕྲོག་པ་བཞིན། །ཁྱོད་སྐྱའི་མཛེས་སྤྱད་སྤྱལ་ལ་གོམས་བྲས་པའི། །ཆོགས་གཉིས་
བྱེད་པོའི་རི་མོ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན། །རབ་སྒྲིག་སྤྲིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་བྱེད་མ། །སྤྲོས་པའི་
མཁུར་ཆོས་རབ་དམར་རྒྱ་འབྱར་མཐོ། །དན་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྲིད་གསུམ་ལྟན་སྤྲིས་ཀྱི། །དགའ་
བས་འཆིང་བྱེད་བཅོམ་ལྟན་འདས་མར་འདུད། །ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མར་སྐྱ་གྲོལ་སྤྲིན་ལེགས་
གཟུགས། །གཙུག་པོའི་ཞལ་བཟང་འོད་གྱིས་འཁྱུད་པའི་སྐྱ། །གཡམས་བརྒྱངས་སྤྲིད་གསུམ་
གཡོ་བའི་གར་མཛད་མ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་འདུད། །བེ་རྩུ་བྱ་ཡི་
ས་འཛིན་ཐེང་བར་ནི། །སྤྲིན་སྤྲོན་གསར་བས་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པ་བཞིན། །རྩོུ་རྩེའི་རིགས་
གྱུར་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །རབ་ཅེན་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་ལ་འདུད། །བསྐྱ་རྩ་གའི་
ཕུང་པོར་རབ་འཁུ་བཞིན། །བྱེ་རུའི་འཁྲི་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་རྫོས་གར་བཞིན། །བསྐྱའི་རིགས་
ཀྱི་ལྷ་གྲུ་གསུང་འཁོར་གྱི། །དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ལ་འདུད། །ཀྱི་ལ་ཤ་
ཡི་ཐེང་བར་སྟོན་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྲིན་དཀར་པང་ཕུང་གསར་བ་ཆགས་པ་བཞིན། །འཁོར་ལོའི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་དཔའ་བོ་ནི། །ཡུམ་བཅས་ལྟན་སྤྲིས་རོལ་མོ་རྣམས་ལ་འདུད། །རིག་བྱེད་
ཞལ་གྱི་འོད་ཟེར་ཅེ་དགའ་དང་། །རབ་འགྲོགས་སྤྲིག་ལྷེམ་གར་གྱི་འགྱིང་བག་ཅན། །སྤྲི་
ནང་བདུད་སྤྲེ་འཛོམས་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །ཁྱ་གདོང་མ་སོགས་སྒོ་མ་བཞི་ལ་འདུད། །དབང་
པོའི་གཞུ་ལྟར་དྲངས་པའི་སྤྲིན་(༡༥ན)ལེགས་གཟུགས། །གྱི་གྲུག་ཐོད་འཛིན་མཛེས་པའི་
སྐྱ་གྲོལ་མ། །གཡམས་བརྒྱངས་ཞབས་ཀྱིས་དབུགས་བྲལ་སྐྱེ་བོའི་མགོར། །ཁྲིས་པའི་གར་
མཛད་མཆོམས་མ་བཞི་ལ་བསྟོད། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་འཆོམས་ཀྱི་འདབ་མར་ནི། །རྩ་
ཤེལ་ཕུང་པོ་མཆོམས་སྤྲིན་དོག་པ་དང་། །འགྲོགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབབས་བདུད་ཅིའི་

སྤྱིན། །མཆམས་བཞི་མཛེས་བྱེད་ཐོབ་པ་བཞི་ལ་འདུད། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
པའི་དངོས། །ལྷ་ཉིག་ཆོག་ལས་འབར་མདའ་ཡབ་ཅེ་དགའ་དགོད། །འཆི་མེད་གྲོང་ཁྲིར་རི་
མོའི་གནས་ལ་ནི། །ཉེར་འགོད་ཡེ་ཤེས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འདུད། །འབྲུང་པོ་རོ་ལངས་
འཛིགས་པའི་གད་བརྒྱངས་ཅན། །ཕྱོགས་བདག་ཞིང་སྦྱོར་དེགས་སྤངས་པོ་ཉ་བྱེད། །བྱབ་
པའི་རོ་མཆར་གར་གྱི་རོལ་པ་ཅན། །དུར་ཁོད་ཆེན་པོ་ཆོག་ལས་གྱིས་བསྐྱོར་ལ་འདུད། །ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལྷན་སྦྱེས་བདེ་བ་ཆེ། །དུ་མའི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱབས་བྲེང་རོལ་པ་ལས། །རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་ཤར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །གཡོ་མེད་དད་པའི་ཡིད་གྱིས་བྱག་འཆལ་ལོ། །བྱབ་བདག་
འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ལུས་སྟན་ཆོག་གིས། །བསྟོད་
པའི་བྲེང་བའི་མེ་ཉོག་གིས་མཆོད་པས། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཉེ་རུ་ཀ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་དཔལ་
འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་འདི་ནི་མདོ་སྟགས་རབ་འབྲུམས་
པ་(༡༨)པ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་བས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་བསྐྱལ་བའི་དོར་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་འདུན་རྒྱ་
མཆོའི་དཔལ་གྱིས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེ་ཆེན་པོའི་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་སྦྱེད་ཆལ་མེ་ཉོག་གི་སྤྲིང་ཁང་
དུ་སྦྱར་བཤོ། །

ན་མོ་བཟླ་ཉི་ར་ལྷ་ཡ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་རོལ་གནས་ཡངས་པར་རྒྱལ་བ་ཀུན་
གྱི་ལྷན་སྦྱེས་གཅིག་གྱུར་བཅུ་གཉིས་རང་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་ནི། །དེ་ཉིད་བཅུ་བྱག་
འོད་ཟེར་སྤང་ལྷན་བརྟན་གཡོའི་དངོས་ཀུན་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་སྦྱིབ་གཉིས་ཆང་ཆིང་མ་
ལུས་བསྟེགས། །འཇམ་དབྲངས་ཞེས་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་ན་བའི་བཅུད་ལེན་རྒྱས་བྱེད་
གདུག་པ་འདུལ་བྱིར་ཁོ་བོའི་རྫོས་གར་གཤེན་རྗེ་གཤེད། །བདུད་དང་གཤེན་རྗེའི་གདོང་
མོན་མཐར་བྱེད་རྒྱ་སྐར་ཀུན་ཀྱང་དབྱིངས་སུ་འགྲོས་བྱེད་ཁོ་བོའི་དབང་པོས་འགྲོ་འདི་
སྤངས། །ཉིན་བྱེད་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་འབྲངས་པའི། །རབ་མཐོ་མིག་སྟན་བཅེགས་པའི་
ལྷན་པོ་ནི། །སྦྱོང་སྟག་བསྐྱལ་བའི་མེ་དབྱང་གོས་གྱོན་ན། །གཏུམ་ཆེན་ཁོ་བོའི་དབང་པོ་

ཁྱོད་དང་མཚུངས། །ཅ་ཞལ་ནག་པོ་རབ་འབྲིགས་མ་ཉིད་གདོང་། །སྲིད་གསུམ་སྐད་ཅིག་
ཉིད་ལ་ཟ་བ་བཞིན། །རུ་གཉིས་དབུས་ན་སྤྲོད་པོ་ཁྱོས་པའི་ཞལ། །རྟ་གདོང་མེ་ཡི་ཕུང་པོ་
དག་དང་མཚུངས། །གདུག་པ་གདུལ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་གྱུར་ཡང་། །དེས་པར་ཞི་བའི་རང་
བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །མཚོན་སྤྲད་སྤྲེང་ཞལ་རབ་མཛེས་གསེར་གྱི་མདོག་ །བྱར་བྱད་ལྔ་
ལྔ་རིན་ཅེན་ཅེ་སྤྲོད་ཅན། །དབང་སྤྲོད་སྤྲོད་རྒྱ་ག་གསེར་(༡༩ན)ཞུན་ལྟར། །རབ་མཛེས་
གཡས་གྱི་ཞལ་གསུམ་ཁོ་ཞིང་རམ། །རྒྱ་ཤེལ་དབྱར་གྱི་ཆར་སྤྲོད་མིག་སྤྲོད་གྱི་ །ཁ་དོག་
རབ་འཛིན་གཡོན་ཞལ་མཆེ་བ་གཅིགས། །ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ལའི་སྤྲོད་ཤིང་བྱེད་བ་བཞིན། །སྤྲོས་
ཞིང་རགས་ལ་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་བྱུག་ །རྒྱ་སྐར་བྱེད་བ་ལ་འཁྱུ་མི་རུས་གྱི། །གདུ་བྱེད་བྱེད་
བས་རབ་འཁྱུད་སིལ་སྤྲོ་ཅན། །སྤྲོས་བྲལ་བྱེད་འཁྱུག་བྱེད་ཆུབ་སྤྲོགས་ཆོས་དངོས། །བཞེས་
ལྟག་སྤྲུམ་ཅུའི་དང་པོའི་བྱུག་གཉིས་གྱིས། །མཁའ་ལམ་མ་ལུས་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྟར་དུ། །རབ་
འཁྱུལ་སོ་གཉིས་སྤྲུགས་པ་ཆོན་པོ་འཛིན། །བྱེད་གིས་བཅིངས་པའི་ལྟག་མ་ནོར་ལྟའི་
བྱུག་ །གཡས་པ་རྣམས་ན་རབ་བབྱེད་མཚོན་ཆའི་ཆོགས། །མ་བཏབ་པར་ཡང་ཉོན་མོངས་
དབྱུང་བཅོམ་པས། །མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་སྤྲེ་དང་བཅས་པ་འདར། །འབྲིགས་པས་རབ་བསྐྱུན་
གདེངས་ཅན་གཡོན་པའི་བྱུག་ །རྣམ་མང་དངོས་བྱུག་འབྲས་བཟང་མཚན་མ་ཡི། །ཐོལ་ལ་
ཉེར་བཞེན་སོར་མོའི་ཡལ་འདབ་རྣམས། །བརྒྱན་པས་འགྲོ་ལ་འདོད་དགའི་ཆར་འབེབས་
མཛད། །ཁྱོད་སྐྱེ་ཡོངས་དག་ཀུན་གསལ་ཡིད་བཞིན་མཚོར། །འབྱུང་འབྱུལ་མི་རུས་སྐར་མའི་
རང་ཁྱེད་ལྷིང་། །འཚམས་སྤྲོད་གསེར་གྱི་བྲིལ་ཆུང་དུར་མོ་ཆགས། །རྒྱ་ལྟར་ཁོ་གཉེར་རབ་
འཛིགས་སྐབས་བྱེད་གཡོ། །ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་རང་སྤྲོད་དགའ་མར་སྤྲོད། །སྤྲོད་བསེལ་
ཡང་བདུད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲེལ་ །ཁོ་བ་སྤངས་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པའི་གཟུགས། །སྤྲོས་པས་
དཔེན་ཡང་བྱུག་མཚན་སྤྲོ་ཆོགས་(༡༩བ)འཛིན། །མཚན་མོ་སྤྲོད་པོའི་བྱེད་མེད་གྱིས་བོས་
པའི། །སྤྲོ་ཤེལ་གཞན་བཞི་འཛིགས་རུང་མོད་སྐམ་དང་། །ཁྱུ་གིས་རབ་སྤྲུགས་བདུད་དང་

ལོག་འཕྲེན་གྱི། །མགོ་བོ་ཆོན་པའི་དོ་ཤལ་རིང་པོ་འབྱུང་། །སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་ས་འཛིན་
ཞབས་རྒྱལ་ས་གྱིས། །བྱུ་ཆེན་བརྒྱུད་དང་དེ་བཞིན་དབང་ཕྱག་བརྒྱད། །སྣ་ཆོག་སྣ་སྟོན་
ཆགས་རོལ་གར་འཛིན་རྒྱལ་ས་ལ། །འདོད་དགུར་རོལ་པའི་དཔལ་ནི་མཐོང་བ་ན། །རང་བྱུང་
འཕྲོག་བྱེད་དག་པོ་ཞོར་ལྟའི་བྱ། །ཁྱུང་ཁྱུང་གསོད་བྱེད་སྒྲུང་གདོང་མཆན་མའི་མགོན། །བཙུ་
གཉིས་བདག་པོར་དངོས་བྱུ་ལ་སྟེད་པའི། །མཁར་ཉལ་དབང་པོ་བརྒྱུད་གྱིས་ཞབས་རྒྱལ་
མཆོད། །ཞབས་སེན་རེག་པས་མཆོག་ཏུ་སིམ་ལྡན་ཡང་། །དེགས་ལྡན་ལྟ་ཆེན་འདི་དག་
ངལ་འགྱུར་ཞེས། །བསྐྱའི་ཉླ་བར་རྟ་བདུན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །འོད་ཟེར་སྤྱོད་ལོང་ཅེ་ལ་སྒྲངས་
སམ་སྟུམ། །བེ་རྒྱུ་ཡི་དབྱར་སྟེས་སྟེང་བ་ཡིས། །དབང་སྟོན་བཅེགས་པའི་སྟུན་པོར་
འབྱུད་པ་བཞིན། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་སྟེད་ཡུམ་རོ་ལངས་མ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་དངོས་
སྤྱོད་ལ་འབྲེལ། །མིག་གི་བདུད་ཅི་མ་ལུས་སྤྲངས་པའི་ཞལ། །འབྲོག་ལྡན་སྟོན་མའི་འབྲི་ཤིང་
གར་བྱེད་ཅིང་། །རབ་སྟོས་མཆུ་སྟོས་བརྟོ་གཡོ་བའི་ཅིར། །རབ་དགེས་ཡབ་ཀྱི་ལྷགས་
བཟང་བྱང་བས་རོལ། །བརྟན་གཡོའི་དངོས་ཀྱན་བྱུ་བའི་ཆུ་འཛིན་ནི། །དབྱགས་འབྲིན་
སྟུན་པའི་འབྲུག་སྤྱོད་ལ་གྱིས་དགོད། །ཆར་ཟེམ་འདོད་དགུ་རྟག་ཏུ་འབབ་པ་འདིར། །མ་
ལུས་འབྱུང་པའི་(༡༩ན)ཆོགས་རྒྱལ་ས་ངལ་གསོས་ཤིག །ཞི་སྟོགས་རབ་འབྲུམས་ལས་དང་
བྱུ་ཆེན་བརྒྱད། །སྤྱོད་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་གང་གི་སྤྱ། །དན་པའི་མོད་ལ་ལག་ཅིར་
སྟོལ་མཛད་པ། །བྱུ་བདག་བཙུམ་ལྡན་ཡབ་ཡུམ་ལ་བྱག་འཆོལ། །གཟུགས་སྤང་ཡོངས་
དག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་གྱི་ལ་ཤ་ཡི་རི་བོ་ནི། །ཆེ་ཟེར་སྟོང་གིས་མཛོན་པར་
འབྱུད་པ་བཞིན། །རབ་མཛེས་གཉི་སྟག་མཐར་བྱེད་ཁྱོད་བྱག་འཆོལ། །ཆོར་སྤང་ཡོངས་
དག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་གསེར་ཁྱན་བཅེགས་པའི་སྟུན་པོ་ཡིས། །བརྒྱ་
ཕྱག་ཉི་མའི་མོད་ཟེར་སྟོན་བཞིན། །རབ་བརྟན་སེར་སྟུ་མཐར་བྱེད་ཁྱོད་བྱག་འཆོལ། །འདྲ་
ཤེས་ཡོངས་དག་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་བྱི་རུའི་རྒྱལ་མང་བཅེགས་པ་ནི། །སྟེག་

ལྷན་གར་གྱིས་མངོན་པར་རོལ་བ་བཞིན། །ཡིད་འཕྲོག་འདོད་ཆགས་མཐར་བྱེད་ཁྱོད་ཕྱག་
འཆེལ། །འདུ་བྱེད་ཡོངས་དག་བྱ་བྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་མར་གད་བཅེགས་པའི་ས་
འཛིན་ནི། །བསྐྱལ་པའི་མེ་དཔུང་སྟོ་ལ་ཆས་བ་བཞིན། །རོ་མཆར་སྤྲལ་དོག་མཐར་བྱེད་
ཁྱོད་ཕྱག་འཆེལ། །སྟོབས་བཞི་རྣམ་དག་བདུད་བཞི་མ་ལུས་འཛེམས། །སྟུ་བཞིའི་མཛད་
བས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྟོང་ཞིང་། །སྟུ་བཞི་ལྷན་བྱལ་འཕྲིན་ལས་བཞི་མཐར་བྱིན། །སྟོ་བཞི་
ལེགས་སྟོང་མཐར་བྱེད་བཞི་ལ་བསྟོད། །འབྱུང་བཞི་ཡོངས་དག་ཆངས་གནས་བཞིའི་རང་
བཞིན། །ཁྱོ་ཆགས་སྐྱེག་དང་ཞི་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི། །རོལ་ཅེད་(༡༤བ)གར་གྱི་འཛོ་སྐྱེག་ཅི་
ཡང་འཛིན། །རིགས་བཞིའི་ཡུམ་གྱུར་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་བསྟོད། །ཆུ་སྐྱེས་ལྷར་བར་བསིལ་ཟེར་
སྟུ་ལོང་ཅེར། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་སྟིན། །ཡུམ་བྱལ་རྣམ་དག་བདེ་
ཆེན་རང་བཞིན་གྱི། །གྲ་བཞི་མཛེས་བྱེད་ཐོད་བ་བཞི་ལ་བསྟོད། །བཙུམ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སྟུ་
མ་སྟུལ་པའི་གནས། །སུམ་ཅེན་གདེངས་ཅན་ལྷ་མིན་གཞལ་ཡས་ཀྱིས། །རྟུལ་དུའང་མི་
བསྐྱུན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི། །ཞིང་གི་འཕྲོར་བའང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་སམ་སྟུམ། །གསེར་
མཆོག་མན་རྩ་ར་ཡི་བྲེང་རྒྱས་ཤིང་། །ཁྲེ་ཤེས་བ་གམ་བདུད་ཅིའི་སྟུ་ལོང་ཅན། །མི་བྱེད་བྱི་
རྒྱུ་ཡི་ཉོག་གིས་མཛེས། །ཐར་བ་ཆེན་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འདུད། །བར་མཆོམས་མེད་
བ་དོ་ཇེའི་རྒྱུར་ལ། །བགེགས་དང་བདུད་ཀྱིས་ལྷ་བར་མི་བཟོད་ཅིང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་
བཞིན་ཁ་དོག་ལྷའི། །མེ་དཔུང་འབར་བས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱལ་བ་ན། །བསྐྱལ་པའི་ཞུགས་ཀྱིས་
རི་རབ་སྦྱིང་བཞིར་བཅས། །དེས་པར་བཟ་ན་བདག་ཅག་མ་ལུས་པ། །སྤྲད་ཅིག་ཉིད་ལ་དེས་
པར་སྐྱེག་འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས། །སྟོན་ཤིང་བྲེང་བ་
ཕྱོགས་བདག་ཞིང་སྟོང་གིས། །མཛེས་སོ་གདེངས་ཅན་དབང་པོས་ཉལ་འགྲོའི་ཆོགས། །ཆར་
རྒྱན་སྟོག་བྲེང་གཡོ་བས་ཆུ་འཛིན་དང་། །རབ་དཀར་མཆོད་ཉེན་ཆོགས་ཀྱིས་ནོར་འཛིན་
གྱང་། །དབུགས་བྲལ་སྐྱེ་བོ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྟོན་ཅིང་། །ལུས་བྲལ་མགོ་རྒྱུ་ཆོགས་

ནམས་གར་བྱེད་ལ། །མགོ་བྲལ་ལྷས་དང་ཡན་ལག་སོ་སོར་འབྲལ། །(༡༠ན)སྟོག་བྲལ་རོ་
ལངས་གད་མོས་ནོར་འཛིན་གཡོ། །བྱུང་བ་པོ་མེད་གར་གྱིས་ཀྱན་བྱབ་ངོས། །ངོ་མཆར་རི་
མོ་ཅི་ཡང་འབྲི་བ་བཞིན། །དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མ་ལྷས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །གདུག་པ་
གདུལ་སྤྱིར་རབ་ཁྱོས་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་ལ། །སྤེབ་
ལེགས་བསྟོད་ཆེག་མེ་ཉྱག་གིས་མཆོད་པས། །ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་འཇམ་དབྱངས་གཤིན་རྗེ་
གཤེད། །མགོན་དུ་ཐུར་ནས་སྐད་ཅིག་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ནོར་བུའི་
ཐེམ་སྐྱས་ལས། །འགྲོ་ཀྱན་བྱང་འཇུག་གནས་ལ་འགོད་པར་ཤོག། །ཅས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྟོད་པ་ཆངས་པའི་བུ་མོའི་སྐྱ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕུ་ཐོགས་དབང་པོ་སྟན་
དངགས་མཁན་དཔལ་ལྷན་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་གངས་ཅན་ཁྱོད་
གྱི་སྟན་དངགས་མཁན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་འོལ་ཁ་སྟག་རྩེའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཉེ་
བར་སྐྱར་བའི་ཡེ་གོ་བ་ནི་གཞོན་ནུ་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། །

༥ ལྷ་མ་དང་དཔལ་རྟ་མགིན་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་
གསུང་གི་དོན་རྗེ་ནི། །སྤང་བ་མཐའ་ཡས་བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་གཙོ། །སྤིང་གསུམ་བགེགས་དབྱང་
གཞོམ་སྤྱིར་ཁྱོས་པའི་གར། །རབ་མཛད་ཁྱོ་(༡༠བ)པོའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆའ། །ཆོས་
འབྱུང་ཁག་ཞག་རྒྱ་མཆོ་འབྲིལ་བའི་དབྱས། །འདབ་སྟོང་ལྷན་པའི་གོ་སར་རྩེ་དགའ་
དང་། །རབ་འགྲོགས་བཙུ་གཉིས་བདག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཞབས་སེན་འཆར་ཁའི་
ཀྱར་གུམ་འབྲི་བ་བཞིན། །འཛིགས་རུང་རུང་པོ་མེད་མགོ་སྐྱེས་ལ། །རབ་བཀོད་ཞབས་
མཐེལ་བརྒྱ་རྗེ་བ་ཀའི། །འདབ་མ་གཡོ་ལྷན་རུང་བད་བཅའས་པས་ཀྱང་། །བརྟན་གཡོའི་
དངོས་ཀྱན་ཅིག་ཅར་འཛིག་པར་བྱེད། །ཉི་མ་འབྲུམ་གྱི་འོད་ཟེར་ཕྱང་པོ་དང་། །རབ་འགྲོགས་
ཞི་རྒྱ་ལྷེ་ལའི་ལྷན་པོ་ནི། །ཞལ་གདངས་གངས་རི་བརྩེགས་ལྷན་མཆེ་བ་གཙོགས། །ཁྱོད་

ཞལ་ཆ་ལྡན་ཁོ་གཉིས་ཚུ་རིས་ཅན། །ལྷགས་ཀྱི་སྒོག་ཕྱོང་ཉ་ཉའི་སྤྱིན་གྱི་དབྱངས། །དུས་
མཐའི་མེ་དབྱང་བཞིན་དུ་སྤྱན་གསུམ་གཡོ། །སྤྱིན་མ་སྤྲོ་ར་དབྱ་སྤྲ་འཆམས་སྤྱིན་གྱི། །ཕུང་
པོ་ལ་འཁྱུ་འཆར་ཁའི་མཛེས་པ་འཕྲོག། །ཕྱག་གཡས་འབར་བའི་རལ་གི་བགལས་ཀྱན་
ལ། །སྒོག་དང་བལ་བ་འདོམས་བྱེད་སྒྲ་མ་སྟེ། །གཡོན་པའི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཅེ་ལ་འབར་བའི་
མེས། །ལྷན་པོ་སྟོང་ཡང་ཐལ་བར་བྱེད་ལགས་བྱང་། །མི་ལྷགས་གཡང་གཞི་སོ་གཉིས་
ལྷགས་པ་ཡི། །སྟོད་གཡོགས་གཡོ་ལྡན་སྟག་ལྷགས་ཤམ་ཐབས་ཅན། །འདི་ཡིས་སྐད་ཅིག་
ཉིད་ལ་གསོད་འགྱུར་ཞེས། །དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་བོས། །འདིགས་
བྱང་ཐོད་པའི་དུམ་བུས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །མར་གད་རི་པོས་འཆམས་སྤྱིན་གོས་གྱོན་
ནས། །ཆངས་པའི་འདིག་རྟེན་ཆད་ཀྱིས་འཇལ་བ་བཞིན། །རྟ་མགོ་ལྡང་ཁྱུར་སྤྱིན་གྱི་སྤྲ་དབྱངས་
བཞད། །(༡༡ན)ཁག་གིས་སྤགས་པའི་མགོ་རྒྱོན་དོ་ཤལ་ཅན། །ཚུ་སྤྱིན་བདག་པོ་སྤལ་བའི་ཁ་
རྒྱངས་བཞིན། །གཡོ་ལྡན་བྱང་འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་རིན་ཅེན་ལ། །འགྲན་འདོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་
ལག་འཁྱུད་པ་བཞིན། །ཡེ་ཤེས་མེ་དབྱང་འབར་བའི་དབྱས་བཞུགས་པའི། །ཁྱོད་སྤྲ་ཅེ་གཅིག་
བྲན་པའི་ཉིང་འདྲིན་དང་། །མི་བཟད་བྲག་སྤགས་འབྲུག་གི་ང་རོ་ཅན། །བདག་གི་བགལས་
ཀྱན་ད་ལྟ་ཞི་བར་མཛོད། །ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་འདིག་རྟེན་ན། །གནས་པའི་བདུད་དབྱང་
མ་ལུས་ཆར་བཅད་ནས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་འདོད་དགའི་ཆར། །པཔ་པས་
གདུལ་བྱའི་འདིག་རྟེན་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་དཔལ་རྟ་མགིན་ལྷགས་རལ་ཅན་ལ་བསྟོད་པ་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་སྒོ་བ་མ་རྟ་དཔོན་པོ་བཟ་ཤིས་རྒྱལ་
པོས་བསྐྱལ་ནས་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆལ་དུ་སྤྱར་བའོ། །

རྟ་མོ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ར་ཡེ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཅེ་སྤྱིན་ལས་རྣམས། །འོ་མའི་
རྒྱ་མཚོར་གསར་པའི་རྒྱ་རིས་བཞིན། །འདྲི་སྤྲིག་ལྷ་མོའི་གར་གྱིས་རྣམ་རོལ་བ། །མ་
ལུས་རྒྱལ་བའི་ལུས་གྱུར་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །ཞབས་སེན་འཆར་ཁའི་གྱུར་གྱུམ་གིས་འབྲི་

ཡང་། །བདུད་ཅིའི་འོད་ཅན་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་ཤིང་། །སྤྱོད་པས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགོངས་པའི་བྱི་
བཟང་ཅན། །པད་དཀར་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་འདི་ཨེ་མའོ་མཆར། །བསིལ་བའི་རྩལ་མང་མཐོར་
བཅེགས་ལྷན་པོ་དང་། །དཀར་(༡༡བ)ཞིང་བཟིང་བ་ཁྱོད་སྐྱེ་རབ་མཚུངས་ཀྱང་། །མཆོན་
དཔེ་མན་རྟ་ར་ཡི་སྤང་རྒྱས་པ། །བསིལ་བའི་རི་ལ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ར་རི་དང་བྲལ་
སྟོན་ཀའི་རྒྱ་ཤེལ་ནི། །བྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་བཟུ་བ་འབབ་ལྷན་མཆོ། །འཇུག་དཀར་རྩ་རྒྱབས་
གཡོ་བས་ཉེར་ཉེན་མ། །ཁྱོད་ཞལ་མཛེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཚུངས་སྟུམ། །ཤེལ་
དཀར་ལྷག་སྤན་དང་མཚུངས་སྤྲལ་གཡས་ནི། །མཆོག་སྦྱིན་སིན་རྩ་ལྷ་རའི་དཔལ་རྒྱས་
པས། །གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་དང་དབང་སྤྲལ་བརྒྱད་ནམས་ཀྱང་། །འགྲོ་ལ་འདོད་དཀྱར་སྦྱིན་
མཛེད་ཁྱོད་སྤྲལ་འཆལ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་སྤྲལ་གཡོན་སྐྱབས་སྦྱིན་ནི། །སྤྲེག་
ལྷན་ལྷུང་ལ་མཛེས་མ་དང་འགྲོགས་པས། །མི་ཁོས་བརྒྱད་དང་འཛིགས་ཆེན་བརྒྱད་ལས་
ཀྱང་། །འགྲོ་ཀུན་སྦྱོབ་མཛེད་ཁྱོད་ལ་སྤྲལ་འཆལ་ལོ། །ཞབས་གཉིས་མི་བྱེད་དོ་རྩེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་
ཅན། །ནམ་ཐར་སྟོར་བཞེད་སྦྱིན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན། །ཅིག་ཅར་གཟིགས་ཆེ་མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་
པ་ཡི། །མིག་སྟོང་རི་མོའི་གནས་དང་མཚུངས་སྟུམ་བགྱིད། །ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་མཁའ་
དབྱེངས་འོ་མའི་མཆོར། །དབྱངས་ཡིག་རྒྱ་སྐར་བྲེང་བའི་ངང་ལྷ་ཕྱིང་། །གསལ་བྱེད་བུན་
མཆོམས་སྤྲལ་ཅིའི་རྩར་མོ་འཁྲིགས། །དབང་སྟོན་ཉེན་འབྲེལ་བྲེང་བའི་ལྷ་བ་འཛིན། །ཡི་
གོ་བརྩ་པའི་གཟུངས་སྤྲལས་རྫོས་ཅམ་གྱིས། །ཡ་ལྷ་ནའི་དབུན་ཁ་ཆེངས་རྒྱས་འདེབས་
ཤིང་། །ཞི་སོགས་རབ་འབྱམས་ལས་དང་སྐྱ་གསུམ་གྱི། །གོ་འཕང་ལག་ཅེར་སྟོལ་ལ་སྤྲལ་
འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་སྐྱེ་མཛེས་པའི་རྩལ་སྤན་དང་མཚུངས་པའང་། །(༡༢ན)ས་སྟེང་མི་ཡི་ཡུལ་
ན་མ་མཆིས་ཏེ། །ས་འོག་སྟོ་འབྲེའི་ཡུལ་ན་ག་ལ་ཞིག་ཤེས་པས་ལྷན་ལྷ་ཡི་གནས་ནའང་མ་
མཆིས་སོ། །མ་ལུས་ཞིང་ཀུན་ཁྱབ་པའི་རྩ་འཛིན་ནི། །བདུད་ཅིའི་ཆར་བེམ་ཀུན་ལ་སྟོམས་
པ་ཅན། །ནམ་དཀར་ལོ་ཉོག་མཐའ་དག་སྦྱེད་མཛེད་པ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་འདྲིའི་བསོད་

ནམས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུན། །ཉི་གཞིན་འཆར་ཁའི་འོད་དམར་གྱིས་སྒྲུབ་པའི། །ལྷན་སྒྲུབ་གི་
ལ་ལ་ཡི་རི་བོ་བཞིན། །ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་ཅོད་པན་དུ་བཞུགས་ནས། །ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་སྦྱེལ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །གང་སྐྱེ་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་པའི་ལྷའི། །མཛེས་པ་
ལ་སྤེད་ཕྱགས་ཀྱན་དབང་པོའི་གཞུ། །གོ་ས་གཞན་དོར་ཁྱོད་སྐྱར་འཁྱུད་པ་བཞིན། །འོད་
ཟེར་ཐེང་བའི་དབྱས་བཞུགས་ཁྱོད་ཕྱག་འཆམ། །རང་བྱུང་མདའ་ལྷ་པ་དང་དཔལ་གྱི་
མགིན། །འཕྲོག་བྱེད་དབང་པོའི་དབྱ་དང་འཁོར་ལོའི་ལག །སྤང་གདོང་ཁྱུང་ཁྱུང་འཛེམས་
སོགས་ལྷ་བརྒྱལིས། །ཞབས་པད་གྲུས་པས་མཆོད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །རང་ལུས་ཁྱོད་
སྐྱར་གསལ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཡི་གེ་བཅུ་པའི་བརྒྱས་ཇོད་སྐྱར་ལེན་པ། །བདག་གི་
འགལ་རྒྱན་བར་ཆད་ཀྱན་ཞི་ཞིང་། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་འགྲུབ་
མཛོད། །སྐྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་དང་ཕྱི་ནང་འཛིགས་ཆེན་བརྒྱད། །སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དང་ནད་
གདོན་རིམས་ལ་སོགས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཉིང་འཆོ་མ་ལུས་པ། །ཁྱོད་ཞབས་བྲན་པའི་
མོད་ལ་ཞི་བར་མཛོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་ཕྱིན་དུག་སྦྱོད་པའི་ཆོགས། །(༡༣བ)
ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་སོགས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་རི་
སྟེད་པ། །པན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འགྲོ་བ་
ཀྱན། །བྲན་བཞིན་བདག་གི་དབང་དུ་འདུད་བ་དང་། །ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་
ལ་སོགས། །དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་གེགས་མེད་འགྲུབ་པར་མཛོད། །རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་དང་
བསྐྱར་པ་འཛིན་པ་ལ། །གཞོད་པར་སེམས་པའི་བགེགས་དང་ལོག་འབྲེན་སོགས། །བྲག་
པོའི་ཆད་པས་ལེགས་པར་ཆར་བཅད་ནས། །བསམས་པའི་དོན་ཀྱན་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པར་
ཤོག །ནམ་ཞིག་གནས་སྐབས་ལྷ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་ལེགས་
བྲངས་ཉི། །བདེ་བ་ཅན་དུ་འོད་དཔག་མེད་པའི་བྱང་། །ཐེག་མཆོག་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་
པར་ཤོག །ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་ཡི་དམ་ལྷ་མོ་ཡིས། །དངོས་སུ་ཞལ་བསྐྱར་འབྲས་མེད་རྗེས་

བཟུང་ནས། །དེ་ཡི་འིན་ལས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་། །བདེ་ལྷག་ཉིད་དུ་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་པར་
ཤོག། །ཅེས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་ལ་བསྟོན་པ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དབང་མོ་བྱ་བྱིད་རྒྱལ་མོའི་བཀའ་བསྐྱེལ་བའི་ངོར་བཙུན་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་སོ། །

༄ བད་དཀར་ལྟེ་བར་བྲི་མེད་སྒྲ་བའི་སྟེང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁེན་བཅེ་གཅིག་བསྐྱེས་
ནས། །ཡིད་འཕྲོག་སྒྲ་ཤེལ་ལྟར་དཀར་ལྟ་མོའི་སྦྱར། །ལེགས་བསྟན་ལྷག་པའི་ལྟ་མོ་ཁྱོད་
ལ་འདུད། །ཕྱག་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་སྦྱབ་ལ་དངོས་(༡༣༣)གྲུབ་སྟོལ། །གཡོན་བ་ལྷུང་ལ་
འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་སྦྱོབ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིའི་སྦྱོན་གྱིས་ཕྱག་ཞབས་མཐེལ། །ལེགས་པར་
མཆོན་པའི་དཔལ་མོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ལྷག་ལྷུབ་དར་དར་རིན་ཅེན་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །ཞབས་
གཉིས་མི་བྱེད་རྗེ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་ཅན། །ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་རྒྱལ་བའི་ཅོད་པན་འཛིན། །ཁྱོད་
ལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཅམ་ན་བར་ལྷུང་བས་ཀྱང་། །འཆི་མེད་ཆེ་
དང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟོལ་ཞིང་། །ངན་འགྲོའི་འཛིགས་སྦྱོང་སྦྱ་གསུམ་གོ་འཕང་ཡང་། །བདེ་
ལྷག་ཉིད་དུ་སྟོལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་སྦྱ་ཡིད་ལ་བྲན་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཁྱོད་གསུང་
རིག་སྒྲགས་ཟབ་མོའི་བརྒྱས་རྗེད་ལ། །འདི་ན་ནམ་ཡང་གཡེང་བ་མ་མཆིས་ན། །འདི་
ཕྱིའི་བསམས་དོན་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པར་མཛད། །དཔག་མེད་ཆེ་དང་བྲི་མེད་ཤེས་རབ་
དང་། །མཐའ་ཡས་དཔལ་འབྱོར་སྦྱན་པའི་གྲགས་པ་སོགས། །ལེགས་ཆོགས་ཡོན་ཏན་
མ་ལུས་རྒྱས་པ་དང་། །བདུད་སྟེའི་བར་ཆད་ཀུན་ལས་སྦྱང་དུ་གསོལ། །ཞི་སོགས་རབ་
འབྲུམས་ལས་དང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། །སྦྱ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་ཁྱོད་འིན་ལས། །དཀར་
བ་མེད་པར་སྦྱར་དུ་སྦྱན་གྲུབ་ནས། །ཏྲག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བཙོན་པར་ཤོག། །རྗེ་བཙུན་མ་ལ་
བསྟོན་ཅིང་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་ནང་སོ་སྟེལ་སྦྱ་བས་བསྐྱེལ་ནས་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་
འབྲུལ་དུ་བཀྲིས་པའོ། །

ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྲ་བ། །བཀའ་
དྲིན་(༡༣བ)མཉམ་མེད་སྒྲ་མ་དམ་པ་དང་གཉིས་སྤྱི་མེད་པ་ཆངས་པའི་བྱ་མོ་དབྱངས་ཅན་
མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཐུགས་རྗེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཤེལ་ལས། །ཆེད་བྱང་ཐིན་ལས་བདུད་
ཅིའི་ཐེར་ཐོང་གིས། །སྒོ་གོས་ཀྱི་སྤྱད་དགོད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། །ངག་དབང་ལྷ་མོ་ཅུང་ཟད་
བསྟོད་པར་བྲ། །ཡིད་འཕྲོག་ཨན་ད་རྟེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལ། །སྤེལ་ལེགས་རྒྱ་སྐར་ཐོང་བ་བཀོད་
པ་བཞིན། །པད་དཀར་ཐོང་བ་དགོད་པའི་ཡིད་བཞིན་མཚོར། །འཛུམ་སྐབས་དཔ་བྱས་གཡོ་
བའི་འཇུག་ངོགས་ན། །འོག་གཞི་བེའུ་ཅུ་ཡི་ནེུ་གསིང་། །སྤྱོད་གསེལ་མེ་ཉླ་བ་བས་ཁེབས་
པ་ནི། །མཐོ་རིས་འཆི་མེད་ལྷན་གྱི་སྤྱེད་ཆལ་ལ། །འགན་སྤྱད་སྤྱེད་འབྲལ་མཁན་གྱིས་བཀོད་
པ་འདྲ། །སྤྱོད་གསེལ་ཆོན་རིས་བཀྲ་བ་དབང་པོའི་གཞུང་། །མཛེས་སྤྱག་ནམ་མཁའི་བྱ་མོ་
ཁྲབ་པར་གྲིས། །ཅན་དན་དྲི་བསྤང་གཡོ་བའི་ནགས་སྤྱང་ན། །དྲི་འཛིན་ལམ་དུ་བདེ་བའི་
དཔལ་ཀྱན་སྟེར། །སྤྱོད་གསེལ་སྤྱེད་སྤྱག་གཤོག་ཅིའི་སྒྲོས་གར་མཁན། །འདབ་ཆགས་ཆོགས་
ནམས་མགྲིན་པའི་སྤྱེད་ལེན་ཞིང་། །འདབ་སྟོང་བསྐྱའི་ཆལ་ན་མཛོན་དགའ་བ། །བྱང་བ་གཞོན་
ཁུས་སྟོན་པའི་དར་དིར་སྒྲོག་ །ལོ་མ་མེ་ཉླ་འབྲས་བྱས་གཡུར་བ་བའི། །རྐང་འབྱང་ཐོང་
བས་བསྐྱར་བའི་ཤིང་བྱང་ན། །ཉིང་འཛིན་བདེ་བས་སྤྱག་པར་ཡིད་སྒྲོས་པའི། །བྱང་སྟོང་
བསམ་གཏན་མཛོད་པ་དུ་མ་བཞུགས། །དེ་དབྱས་འདབ་མ་སྟོང་ལྷན་པད་དཀར་གྱི། །གོ་
སར་དགོད་པའི་ཅེ་ན་རྒྱ་གདན་ལ། །འགྱུང་མཁས་ངང་པའི་བྱ་མོ་དབྱངས་ཅན། །སྟོང་སྤྱག་
ཀྱན་གྱི་དབང་སྤྱག་སྤྱོད་ལ་འདུད། །འཛུམ་དཀར་བདུད་ཅིའི་མོ་ཉླ་འགྱུང་མཁས་པ། །ཞལ་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་སྟོང་(༡༤ན)དུ་སྤྱག་ །ལྷན་ལ་རྒྱས་འབྲའི་སྤྱན་གཉིས་ཟུར་མིག་གི། །སྐར་
མདའ་གཡོ་བས་བདག་ཡིད་སྒྲོགས་སོ་གྱེ། །རབ་དམར་མཁུར་ཆོས་ཉི་གཞོན་འཆར་ཁའི་
འོད། །འཕྲོས་པའི་ཆ་ཤས་སྟོང་ལ་རེག་པ་ན། །ཆགས་པས་སྒྲོས་བྱེད་འཛིག་ཉེན་ཀྱན་གྱི་
ཡིད། །འགྲུགས་མཁས་རིག་སྤྱགས་མཁན་དེར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཡིད་སྤྱབས་དགའ་མའི་

རིག་པའང་སྒྲུལ་དུག་ལྟར། །རིག་ནས་ཆགས་བྲལ་ལྟར་སྒྲངས་བྱང་སྟོང་ཡང་། །ཁྱོད་སྐྱེ་མཐོང་
ཆེ་འདོད་པའི་བྱིན་ཟ་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་བྱད་ཤིང་སྟེག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གཞལ་མེད་ལྟ་
ཡི་ཡིད་བཞིན་རིན་ཅེན་གྱི། །བཀོད་ལེགས་དབྱ་རྒྱུ་སྟེང་བས་མཛེས་པའི་མཐར། །འཇུ་
འཇུ་སྟེན་གོང་ལྷན་པ་ཅན། །དར་དམར་ཅོད་པན་གཡོ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །གཞོན་
ཅུ་འོད་དཀར་ཅན་དེ་ཁྱོད་སྐྱེའི་དཔལ། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་སྒྱར་ཏེ། །མཁའ་
ལ་འབྱུང་བ་དོར་ནས་སྤྱ་ཅོར་དུ། །མཐོན་མཐོང་རལ་པའི་རྩེ་ལ་འོངས་སམ་ཅི། །དྲི་ཞིམ་མེ་
ཏོག་སྟེ་མའི་སྟེང་བ་ཅན། །གནག་སྐྱེ་དབྱ་སྐྱེའི་ལན་བྱས་སྐྱེ་སྟོད་ཁེབས། །ཐུགས་ཀ་འོ་མའི་
རྒྱ་མཆོའི་འབྲུག་དོགས་དེར། །བྱ་འབྱར་རྒྱ་སྐར་བྱང་གི་ཐེག་ལེས་སྟེག། །སོར་གདུབ་བྱང་
བ་གཞོན་ཅུའི་སྤྱ་དབྱངས་ཅན། །ཤེལ་དཀར་ལྷག་སྤོང་བསྟོད་ལྟེང་ཕྱག་གཉིས་གྱིས། །རྒྱད་
སྟོང་ལྷན་པའི་རྒྱད་མང་བསྐྱལ་བ་ལས། །ཀུན་གྱི་ན་བའི་བདུད་རྩི་འབྱེད་ལ་འདུད། །མཁའ་
ལྟར་དག་པའི་དར་གྱི་སྟོད་གཡོགས་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་གཞུ་ལྟར་བཟ་བའི་སྟོད་གཡོགས་
ཅན། །ཞབས་གཉིས་ཅོག་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱེད་མཁས་མ། །མཛེས་སྤྱག་ཉམས་(༡༩བ)
གྱི་དཔལ་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རྒྱ་སྐར་སྟེང་བས་བསྟོར་བའི་རྒྱ་བ་བཞིན། །མཐོ་རིས་ན་
རྒྱང་དབྱས་ན་འཛི་སྟེག་མཁན། །སྤྱ་མཁས་འདོད་ལ་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་མ། །སྟོན་ལེགས་
ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །བཙུ་བྱག་ལང་ཆོ་ཆགས་པའི་ཉམས་ལྷན་མ། །ཤ་
འཇམ་ཡིད་འོང་ཀུན་གྱི་སྟོང་དུ་སྤྱག །བན་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་བ་ཀུན་སྟེར་མ། །ལྷག་པའི་ལྷ་
མོ་དབྱངས་ཅན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཤེལ་དཀར་འཁྲི་ཤིང་རྒྱང་གིས་བསྟོད་འབྲ་བའི། །མཛེས་
མཛེས་ཁྱོད་སྐྱེའི་དཔལ་འདི་བན་ཅམ་གྱིས། །ཐོགས་མེད་སྟོ་སྟོས་སྟོ་བས་པའི་དཔལ་སྟེར་
མ། །ངག་དབང་ལྷ་མོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སར་པའི་རྒྱ་ཆེས་ཡིད་མཁར་ཆེས་
གསལ་ཡང་། །རིང་ཞིག་འབྲེན་བྱེད་བདུད་རྩི་མ་འབྱངས་པའི། །ཤུགས་བྲག་ལྷ་ངན་དུས་
མཐའི་མེ་ཆེན་པོ། །ཞི་མཛད་སྤྱགས་རྗེའི་གཏོར་དེར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་དབང་

པོའི་ཆེ་མས་དཀར་ཟེ་འབྲུ་ལས། །ལེགས་འབྲུངས་ངང་པའི་བྱ་མོ་དབྲངས་ཅན་ཁྱོད། །བདག་
སྒོ་བསྐྱེད་མཆོ་ཆེན་འདིར་ཞུགས་ལ། །འདོད་རྒྱའི་རྩ་རྩ་ཅི་ཡང་སྒྲིག་པར་མཛོད། །ཟབ་དང་
རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་ཆོག་དོན་ཀུན། །རྣམ་དཔྱད་མེ་ལོང་ངོས་ལ་ཆེས་གསལ་བའི། །རྣམ་
བཟའི་རི་མོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི། །མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་ལ་སྟོལ། །དེ་མེད་
རིགས་པའི་གད་བརླངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །སྒྲིགས་ཀུན་གྲོལ་བའི་སྒྲོབས་བ་ཀུན་སྒོགས་
ནས། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རི་སྐྱོང་ལ་ཆུ་མེད་པའི། །རིགས་ལམ་ཅོད་པའི་ཤེས་རབ་བདག་
ལ་སྟོལ། །ཉིན་བཞིན་སྒོ་གྲོས་ཡངས་པའི་སྐྱེད་ཆལ་ལས། །སྤེབ་ལེགས་སྟན་ངག་(༡༥ན)
མེ་ཉོག་སྤང་བ་ཡིས། །མཁས་བ་ཀུན་གྱི་ན་ལུང་མཛེས་བྱེད་པའི། །སྟན་དངགས་ཅོམ་པའི་
ཤེས་རབ་བདག་ལ་སྟོལ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་བདག །ངག་དབང་ལྷ་མོ་
ཁྱོད་དང་མི་འབྲལ་བར། །ས་གསུམ་ཐུན་སེལ་དམ་ཆོས་སྒྲོན་མེ་མཆོག །མ་ལུས་འཛིན་
ལ་འཇམ་དབྲངས་ཉིད་གྲུང་ཅིག །ཅེས་ལྷའི་ན་རྒྱང་དབྲངས་ཅན་ལ་བསྟོད་པ་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་བྱང་སྒྲིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་སྟན་ངག་མཁན་དབྲངས་ཅན་བཞད་པའི་རྩོ་རྩེས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྐྱུངས་ཀྱི་
ཆོས་བྲལ་ཆེན་པོར་ཁ་ཉོན་གྱི་ཕྱིར་སྤྲས་པའོ། །

ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྲངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིད་གྱི་ལྷགས་ཀྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷའི་ན་རྒྱང་
དབྲངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞལ་ནི་ཀུན་དའི་གཉེན་ལྟར་རབ་མཛེས་མཐོ་རིས་ན་
རྒྱང་སྐྱོང་ཐུག་ཆོགས་པའང་ཁྱོད་དུང་ཏྲ་བདུན་རྒྱལ་པོའི་མདུན་སར་དམན་པའི་རྒྱ་སྐར་སྤང་
བ་ལྷ་བྱར་ཀུན་དུ་སྒྲིད། །མཐོ་རིས་སྐྱེད་ཆལ་འཕོས་པ་ལྟར་དོགས་མཛོད་སྐྱུ་ཀུན་དའི་ཕོན་
པོ་གཡོ་ལྷན་ལྷུན་ལ་ལྟར་བཟའི་འབྲེན་བྱེད་བྱུང་གི་བྱར་མིག་མདའ་འདིས་གཞན་ཡིད་རི་
དྲགས་ངེས་པར་འཛིན། །རབ་དམར་མཆུ་སྒྲོས་འདབ་མ་བྱང་དག་སྐྱེད་ཉིག་སྤང་འཛིན་འཛོ་
སྐྱེག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་བའི་ཆོགས་ཀུན་མགོན་དུ་གཉེར་ལ་སྤྱང་ཅིའི་དོག་བ་རྣམ་པར་དགོད་
པའི་རོལ་ཅེད་བཞིན། །སྒྲོན་མེད་བདུད་ཅིའི་འོད་ཅན་ལ་ཆགས་འབྲེན་བྱེད་བྱུང་འདི་ཡུལ་

གཞན་རིང་འགྲོའི་གོ་སྐབས་ཉེར་འཕྲོག་རབ་དགའི་བདུད་ཅིས་ཕྱོས་པའི་དཔལ་སྟེར་མངོན་
དགའ་མ་དོར་ཡིད་འདི་དང་། །(༡༥བ)མངོས་སྤྱག་ཉི་མའི་སྒྲིག་མོ་ཀུན་གྱི་མངོས་པ་མ་ལུས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་གང་གི་དབྱེ་ལ་རྣམ་པར་བཀོད་པས་ཀུན་གསལ་ན་ཆུང་དབྱར་སྒྲིམ་
ཡོལ་བའི་པག་ཏུ་ཉལ། །ཞི་བའི་ནགས་ནང་གཡོ་མེད་ཆངས་སྟོད་བདུད་ཅིས་མངོན་དགའ་
བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་གང་གི་རུ་མ་ཉེད་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་སྟོང་གིས་མ་ལུས་ནགས་
ཆལ་བསྟོད་པ་བཞིན། །འཇམ་མཉེན་ཤེལ་གྱི་ལྷག་ཕྱན་ལ་ཆགས་ཏམ་བུ་ར་ཡི་རྩ་བསང་
སྟོང་གིས་ཀུན་གྱི་སྒྲ་འཛིན་རང་དབང་འཕྲོག་བྱེད་སྟུན་དངགས་རོ་བརྒྱའི་བདུད་ཅི་རྣམ་པར་
འགྲེད་ལ་མཁས། །སྒྲིན་ལེགས་བྱེད་པའི་པིར་གྱིས་བྲིས་འབྲེའི་ལུས་སྤྱ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱབ་ཤིང་
རི་བཞིན་མཆོད་སྒྲིན་བརྒྱ་པའི་རལ་པའི་ནགས་ན་ལྷེས་ལྷེས་གང་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་མས་ཅི་
ཡང་རོལ། །འབྲུམ་ཕྱག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀུན་འཁྱངས་རབ་ཕྱོས་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་དག་
ནོར་བུའི་འཕྲང་འཛིན་གང་གྱིས་རོལ་ན་འདི་ཡི་ལྷན་མོའི་འགུན་རྒྱར་འགྱུར་ཞེས་ཡིད་ལ་
བྱེད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀུན་མངོས་པ་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་གང་མངོས་སྤྱག་ལྷ་
མོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་རོ་མཆར་མཆོན་སྟོད་བོ་དཔེ་ཡིས་རབ་ཏུ་དབྱལ། །སྒྲ་
ཆོགས་ཆོན་གྱི་རི་མོ་རྣམ་བཤུ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོའི་སྟོད་གཡོགས་མ་ལུས་གང་གི་རྒྱན་དུ་ཉི་
བར་འོས་ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ཡིས་བརྒྱ་བྲིན་གཞུ་ཡང་མོག་པོར་བབྱེད། །རབ་དམར་སེན་
མོའི་འདབ་དམར་གཡོ་བའི་མེ་ཉོག་བྱང་འདི་བསྟོའི་ནགས་ནང་བསེལ་ཟེར་སྟེ་ལོང་རྒྱས་
པའི་ཅེ་ལ་སྤངས་ཏེ་མཆོད་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷ་བརྒྱས་བསྟེན། །ཕྱོགས་ཀུན་ནོར་(༡༦ན)
འཛིན་མངོས་མ་མ་ལུས་སུན་པའི་གོས་བྲལ་སྟོ་གོས་ཀྱི་ཕུད་དགོད་པའི་དཔལ་སྟེར་ཆངས་
དབང་ཞལ་གྱི་ཆུ་སྒྲིམ་ལས་འཁྱངས་རྒྱ་བའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་ཞེས། །དེ་བཞིན་སྟོང་གིས་
ས་གསུམ་སྐལ་བཟང་སྟོང་ལ་རེག་པས་ག་བྱར་འཁྱལ་བའི་དཔག་བསམ་གང་འདིས་རིང་
ནས་ཉམ་ཐག་འགོ་འདིའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པའི་སྟོད་དུ་རྩྭ་པ་ན། །མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་སྟེ་

དང་བཅས་པ་འདིག་པར་རབ་དོགས་སྒྲག་པ་ལྟར་ལེན་ལུས་མེད་བདག་པོ་མི་བཟད་རབ་
འབར་སྒྲག་བསྐལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་བྱད་ཤིང་ཅི་ཡང་སྟེག། །འགྲོ་འདིའི་ལུན་ཆོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ན་ཆུང་གང་དེར་གཡོ་མེད་ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ལྟར་ལེན་བདག་
གི་དབང་ཕྱོགས་སྐལ་བཟང་མཛོད་ཅིག་ལྟ་བུ་པས་མི་ངོམས་མཛེས་སྒྲག་མ། །ཁྱོད་ཞབས་
བསྐྱོར་སྤྲོད་ནས་འདུད་དོ་སྒྲགས་མཛེས་ལྟགས་ཉེ་བར་བྱངས་ལ་སྟན་དངགས་མགིན་པའི་
སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་ལ་རྒྱ་མེད་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་དོ་རྩེར་བདག་བྱུང་མཛོད། །དེ་ལྟར་སྟོ་
མའི་དེ་བཞོན་རྒྱུད་ལྷགས་ཀྱིས། །ནེ་ཙུ་ལ་ཡི་སྟེ་མས་གཡུར་བ་བའི། །ནགས་ཀྱི་བྱ་མའི་
ལན་བྱ་བསྐྱོད་པ་ལས། །དོ་མཆར་དེ་ཞེས་གཡོ་བའི་ངད་ཞེས་མོ། །འདི་ལྟའི་སྟན་དངགས་
དེ་བའི་རྒྱུད་མང་སྒྲས། །ཕྱོགས་ཀྱན་སྒྲ་འདྲིན་གཡོ་བའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
རྒྱལ་ངག་དབང་གཞོན་བྱ་ནི། །དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སྟའི་ན་ཆུང་
དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྐྱོད་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཁ་བ་རི་པའི་སྟན་ངག་མཁན་དབྱངས་
ཅན་བཞད་(༡༤བ)པའི་དོ་རྩེས་ན་ཆོད་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་སྒོ་སྟོས་ཀྱི་བྱེད་པོས་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

ངག་དབང་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་སྒྲག་འཆལ་ལོ། །ཡིད་བཞོན་རྒྱ་མཆོ་དབྱ་སྟེང་
འཁྲིགས་པའི་འགམ། །རྒྱ་སྟེས་བསིལ་ཟེར་ཅན་ཀྱི་གདན་སྟེང་ན། །ཆངས་པའི་བྱ་མོ་གཞན་
ཡིད་འཕྲོག་མ་ཁྱོད། །བདག་གི་སྟོང་ལ་རྟག་ཏུ་འཕྲོགས་པར་མཛོད། །ཁྱོད་སྐྱེ་རབ་མཛེས་
གངས་ཀྱི་རི་པོ་བཞེན། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཡིད་འོང་ཞལ། །སྟན་གཉིས་རི་དྲགས་
མིག་ཅན་རྩེས་སུ་འགོ། །ཤུན་ལ་ནགས་ཆལ་བཞེན་དུ་བྱར་མིག་མཛེས། །ཞལ་བཟང་འོ་
མའི་རྒྱ་མཆོ་འཁྲིལ་བའི་ངོགས། །ལྷ་ཉིག་འཕུལ་འཕྱང་ངང་མའི་བྱ་མིང་ཞིང་། །ཐགས་
བཟང་ཆེམས་དཀར་ཟེའུ་འཕྱུ་དགོད་པ་ཅན། །མཆོ་སྟོས་འདབ་སྟེང་གཡོ་བས་རྣམ་པར་
མཛེས། །སྟོན་བལ་རྒྱ་བ་ཀྱན་གསལ་བྱ་མའི་ངོས། །བདུད་ཅིའི་རྩིང་བྱ་ངང་མའི་པང་
ཕྱང་དང་། །རིན་ཅན་སྒྲ་ཆས་སྟེག་མའི་སྒྲ་ཕྱང་དང་། །མཛོད་སྐྱེ་དེ་མེད་སྟོན་མའི་དབུས་

སུ་མངོས། །རིན་ཅེན་ན་རྒྱན་བྱང་འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན། །སྟོན་ཤལ་རིང་དུ་འབྲང་བས་ན་
ཆ་བྱང་། །སྟོན་གོང་མུམ་ལ་རྒྱན་པོས་དེ་དག་དང་། །དེས་ཀྱང་མུམ་ལ་བྱང་འདི་ལྟག་པར་
བརྒྱན། །ལྟ་བས་མི་ངོམས་མངོས་སྟུག་རི་མོ་འདིའི། །མཚུངས་པ་མི་ཡི་ཡུལ་ན་མ་མཆིས་
ཏེ། །ལེགས་ལྡན་མཐོ་རིས་གནས་ན་འང་ག་ལ་ཞིག །དེ་ཕྱིར་སྲིད་པ་གསུམ་ན་སྲིད་དམ་
ཅི། །སློན་ལེགས་ན་རྒྱང་ཆོགས་ཀྱི་འདོ་སླེག་གིས། །སྲིད་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་ཉིད་
ན། །འཛིག་(༡༥ན) ཉེན་གསུམ་ན་འབྲན་རྩ་མ་མཆིས་པའི། །མངོས་མ་གང་འདི་སུ་ཡི་
སྟོང་སྟུག་མིན། །ཉིད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་ཡིད་བཞིན་རིན་ཅེན་འདི། །ཉིན་མོའི་དབང་སྟུག་དག་
དང་མཚུངས་པ་སྟེ། །འཆར་རུབ་བྲལ་ཞིང་སློན་གྱིས་མི་སློབ་པས། །རི་བཞིན་མཚུངས་པ་
ཉིད་ཀྱང་མ་ལགས་སོ། །མ་ཕྱིས་པར་ཡང་ཁྱོད་སྟེ་མ་བྲལ། །ཆོན་མ་བསྐྱོས་པར་མཁུར་
ཆོས་རབ་རྒྱ་དམར། །མིག་སྟོན་བྲལ་ཡང་སྟུན་གཉིས་མཐོན་མཐིང་གི །དཔལ་གཟེ་འཕྲོག་
འདི་དེས་པར་ཀྱི་མའོ་མཆར། །གཏུང་བའི་བྱང་པར་མཐའ་དག་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །ཡིད་ཅན་
སྟུན་པའི་ཆོགས་ཀྱན་བྱངས་འབྲིན་ལ། །རྟག་རྒྱ་འཛུམ་དཀར་བདུད་ཅིའི་གཏེར་གྱུར་པ། །རྩ་
ཤེལ་མཆོག་འདི་སྐལ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་སྟེད། །ཁྱོད་གསུང་བྱི་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ལ་འགོངས་
ཏེ། །བྱེད་པོའི་གདངས་ཀྱིས་བསྐྱུན་དུ་ག་ལ་ཞིག །རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
པའི། །གསུང་ཡང་དེས་པར་བྱིས་གཞོན་ལགས་བྱང་། །ཁྱོད་གསུང་ང་རྒྱའི་བྱ་མོ་འདི་
གཅིག་ལུས། །ལུས་ཅན་བྱི་མ་མཐའ་དག་འཁྱུད་བྱེད་ན། །བདག་ཅག་བཏང་སྟོམས་རིགས་
ཞེས་རྒྱལ་བ་ནམས། །དེས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས་སམ་སྟོམ། །དབྱངས་གསལ་
ཐིང་བ་གེ་འགྱུར་སྟོང་ཕྱག་ཅན། །རྒྱུད་མང་དང་འཕྲོགས་ན་བའི་བཅུད་ལེན་འདི། །འཕྲོ་
བ་ཀྱན་ལ་བདུད་ཅིའི་དཔལ་སྟེར་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དག་སླེག་འདི་
ཅི། །ལེགས་སྟུན་མཆོ་ཆེན་ལས་འོངས་མ་ལུས་པའི། །(༡༥བ)ཞིང་ཀྱན་ཅིག་ཅར་འགོབས་
པའི་ཆར་སློན་ནི། །འབྲུག་སྒྲ་དལ་ཀྱིས་དགོད་དེར་མདོངས་ལྡན་ཞིག །མིག་འབྱར་བཏེག་སྟེ་

རྟག་ཏུ་ལྷ་བར་བྱེད། །དེ་རིང་མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱང་བཞོན་གྱིས། །དེས་པར་སྤྱོད་པས་འདིར་འོངས་
ཏེ་བདག་གི་ལུས། །བ་སྐྱེ་འདུས་ཤིང་མེ་ཏྲོག་རྩལ་དག་གིས། །འདྲེན་བྱེད་ལ་རིག་མཆི་མའི་
སྤོང་བའང་འཇག་། །འཇིག་རྟེན་མེས་པོའི་ཆོམས་དཀར་ལས་འཁྱུངས་མ། །མཛེས་པའི་ཞལ་
རས་ལྷགས་བཟང་གསུང་འདི་རྣམས། །སྤྱིན་དཀར་སྟོག་གི་སྤོང་བ་སྐྱེ་བརྒྱ་པས། །སྟོགས་
པར་དེས་ཞེས་བདག་ཡིད་བསམ་གཏན་བགྱིད། །ཁྱོད་གསུང་བདུན་ཅིས་སྦྱིང་ལ་བྲན་གྱུར་
ལ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བའི་བྱུང་པར་དེ། །འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་མི་མཚོན་
ཞིང་། །འཕགས་པའི་བསམ་གཏན་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ། །ནམ་མཁའ་ལག་མཐིལ་མལ་
དུ་འགོད་བྱེད་པའི། །མཁའ་ཡངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ན། །འདི་ཡིས་རང་གི་རང་ཚུལ་
སྟོན་སྟོན་ནས། །རང་ཉིད་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་བློས་པར་གྱུར། །སྤྱིབ་གཉིས་ཆང་ཆང་མ་
ལུས་སྟེག་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་མེ་ལ་ཡིད་སྐྱབས་བདག་པོའི་དབྱུང་། །སྐྱག་པར་མི་རིགས་
གཞན་ལ་གཞོད་མེད་ན། །འགྲོ་བའི་ཡུམ་འདི་སྤང་བའི་གོ་སྐྱབས་ཅི། །སྐྱག་བསམ་གསུམ་
ཀྱི་སྟོང་ཟབ་གཡོ་བའི་མཚོར། །ཉམ་ཐག་གྱུར་པའི་འགྲོ་རྣམས་ངལ་གསོས་དང་། །སྦྱིང་རྗེའི་
སྐྱེ་བ་འཇོན་པའི་ཐབས་མཁས་དེ། །ངག་དབང་ལྷ་མོ་ཉིད་ལ་མ་མཆིས་པས། །རིང་ནས་སྤིང་
པའི་ལམ་(༩༩ན) དུ་དུབ་གྱུར་བདག །གདུང་སྐྱོབ་སྤྱན་པའི་གྲིབ་བསེལ་ཆོལ་བ་ན། །མཁའ་
བཙུང་ཆར་སྤྱིན་འབྲུག་གི་གད་རྒྱངས་ཅན། །རྒྱས་པའི་ཆར་བེམ་གཡོ་བ་དེ་རིང་ཐོབ། །ལུས་
ཅན་ཀུན་གྱི་མ་ལུས་པན་བདེའི་ཁུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་པ། །ལྷ་མོ་ཁྱོད་
གྱིས་ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒྱུའི་ཆོགས། །བདག་ཏུ་མཇོད་ན་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི། །གངས་མེད་རྒྱལ་
བའི་མཁའ་བཙུང་ཐུག་ལས་གྱིས། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་འདྲེན་ཞེས་གྲགས་འདི་བརྟུན། །བདེན་ན་
འཇིག་རྟེན་དབང་པོའི་ཆོམས་དཀར་ལས། །འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་ལྷ་མོ་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ། །ནམ་
མཁའའི་ལམ་ནས་དཀར་ཞིང་རབ་མཛེས་པ། །བསེལ་བེར་བྱེད་པ་འཇུག་དཀར་བདུན་ཅིའི་
ཟེར། །སྤྱོད་འདི་ཤར་གསར་པའི་ཀུ་སྐྱུད་ཆོགས། །པན་བདེའི་འདབ་སྤོང་དགོད་པའི་ས་

འདི་མཆར། ཁོ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་མ་མཆིས་ཤིང་། །ཡན་ལག་བཞི་པའི་དབྱང་ཆོགས་
དང་བྲལ་ཡང་། །མདའ་ལྷ་པ་དང་སྤྱིབ་གཉིས་དབྱང་ཆོགས་ཀྱན། །བཙུང་པའི་རྒྱལ་ཐབས་
ལྷོས་གར་དེ་མཛད་དོ། །མཁུན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེས་
འགོ་ཀུན་བྱ་གཅིག་ལྟར་དགོངས་པས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ཐུག་ན་པརྫོ་ཡང་། །ཁྱོད་
དང་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་མཚུངས་པ་ལགས། །ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཆགས་པའི་ཉམས་དང་
ལྷན། །ལྷ་ལྟར་བསེལ་ཡང་སྤྱིབ་གཉིས་བྱད་ཤིང་སྟེག། །འཛིག་རྟེན་འདས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་
ལྷ་མོའི་ཚུལ། །སྤོས་དང་བྲལ་ཡང་མཛེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཁན། །(༩༦)བྲེལ་སྤོངས་རྒྱས་
གཟེར་སྐྱེ་བོ་འདི་མཐོང་ཆོ། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ནང་གི་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །ཚུ་གཏེར་
འགམ་དུ་མཐོ་རིས་སྟེག་མོའི་དབུས། །ཉམས་བརྒྱའི་ཅེ་དགས་རོལ་དེ་སྤྱིང་ལ་བྲན། །ཉི་ཆའི་
བྱང་ཚུབ་ལ་གནས་ཉན་རང་ཡང་། །ཞི་བའི་མལ་དུ་བདེ་བར་གཟིམས་གྱུར་ན། །བདེ་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་རྟེན་གཞན་དོན་གྱི། །བཀའ་བ་ལྟར་ལེན་མཛད་འདི་རི་ལྟར་ལགས། །འོན་ཀྱང་
ལེགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི། །འགོ་གཞན་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཁོ་ན་སྟེ། །ཉིན་མོའི་དབང་
ཐུག་ཤར་ཆོ་པརྫོ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བཀའ་བྲིན་མཛད། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་
འཆར་ཁའི་ཕུན་ཆོགས་དང་། །དངོས་གྲུབ་འདོད་དགུའི་དཔལ་དེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །སྤྱི་བོར་ལྟར་
ཆོ་བདག་སྤོངས་པརྫོ་དང་། །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་ཆོགས་དེ་ལྷན་ཅིག་རྒྱས། །རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱ་
ཀུན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ། །ལེགས་སོང་ཁྱོད་ཀྱི་མཁུན་པས་སྤོངས་པ་ཀྱན། །རིང་དུ་སྟོགས་ལ་བདག་
སྤོངས་དཔལ་བསྐྱེད་དེ། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་གནས་ལ་སྟོགས་མེད་ཤོག། །ཤེས་དཀར་འཁྲི་
ཤིང་དལ་བྱར་གཡོ་འབྲེེ་སྟེ། །ནམ་ཡང་མིག་གི་ལམ་དུ་མི་འབྲལ་ཞིང་། །མཁས་པ་ཀུན་གྱི་
སྤྱི་བོར་ངལ་གསོ་བའི། །རྟག་ཏུ་བཀྱ་ཤིས་དགེ་ལེགས་འབར་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་ངག་དབང་ལྷ་མོ་ལ་
བསྟོན་པ་དོན་རྒྱུན་གྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷན་དངགས་མཁན་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྟོ་རྗེས་ཆོས་
འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱན་དངགས་མཁན་གསར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་པན་པའི་སྤྲད་དུ་བྲིས་པའོ། །

(༡༩ན)རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་བཙུན་གྱི་ལས་ནི། །བསྐྱེད་ཆ་གཤི་འཁྱི་ཤིང་བསྐྱོད་པ་
བཞིན། །སྒྲིག་ལྟར་ཁོ་འཛུམ་ལྟ་མོའི་སྐྱར་སྟོན་པ། །ས་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །རྩ་བའི་ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་ཀར་མདའ་གཞུ་འགོངས། །འོག་མ་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་སྐྱོར་
མཁས་ཀྱིས། །དངོས་བྱུང་འདོད་རྒྱུའི་ཆར་ཆེན་འབེབས་ལ་འདུད། །

ཁྱོད་སྐྱེ་ཡིད་ལ་གསལ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །བསྐྱེད་ཆོད་མཆོད་པས་ཚུལ་བཞིན་
བསྟེན་བྱེད་ན། །སྲིད་དང་ནི་བའི་ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །སྐྱར་དུ་དབང་དུ་འདུ་བའི་སྟོན་
ལས་མཛོད། །ཅེས་རིག་བྱེད་མ་ཕྱི་སྐྱབ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཆེ་མའི་གསུང་ལས་བྱུང་བཤོ། །

སྐྱེ་མ་དང་བཙུན་ལྟར་འདས་མ་རིག་བྱེད་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་སྒྲོང་འབྱུང་བ། །འཛོ་སྒྲིག་ལྟ་མོའི་ཐོལ་ལ་བསྟེན་པ་གང་། །ཕྱོགས་ཀུན་དོ་མཆར་གྱུར་
གུམ་གྱིས་བྲི་བར། །མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱུར་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །བྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཉི་
འོད་ཅེ་དགའ་དང་། །རབ་འགྲོགས་བསྐྱེད་ཆ་གཤི་སྐྱར་པོ་ཞིག། །སྲིད་འདིར་ཁོ་ཆགས་གར་
གྱིས་རོལ་བ་ན། །མཛེས་སྤྱད་དཔའ་མོའི་དབང་ཕྱག་ཁྱོད་དང་མཚུངས། །ཞབས་སེན་
བརྒྱ་རི་བའི་འདབ་སྤང་རྒྱལ། །བྱུང་འབྱུང་རི་སྐྱེས་དང་བཅས་བདེ་བྱེད་ཀྱི། །མགོ་བོར་
བཀོད་པས་བདུད་སྤེ་ཁུ་བ་ཡི། །སྐྱོབ་མའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་མཐོ། །ཁྱོད་
སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོན་ཐོད་པའི་(༡༩བ)སྤང་བ་དང་། །སྐྱག་ཕྱགས་གསར་པས་ཀྱང་ནི་རྣམ་མཛེས་
ཉི། །ལྟ་དང་མི་ལས་འདས་པའི་རིན་ཅེན་ཚོགས། །རྣམ་མང་རྒྱན་གྱི་སྤང་བར་བཅས་པས་
ཀྱང་། །རིན་ཅེན་ཞགས་པ་ཀྱི་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །ས་གསུམ་དེགས་ལྟར་འབྱུང་པོ་མ་ལུས་
དང་། །རྣ་བར་བཀའ་བའི་ལྷན་ཉག་ཕྱན་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་དབང་
དུ་མཛད། །གང་གི་གྲིབ་བསིལ་སྲིད་གསུམ་མ་ལུས་ཁྱབ། །འབྲས་བཟང་མཆོག་དེ་ལག་
ཅེར་སྐྱེལ་མཛད་ན། །འདོད་རྒྱུ་འབྲས་བྱུའི་ཆར་འབེབས་སྐྱོས་ཅི་དགོས། །དཔག་བསམ་
མཆོག་འདི་འགྲོ་འདིའི་སྐལ་བས་རྟེད། །སྤྲིང་ནས་ཁྱོད་སྐྱེའི་སྤང་བརྟན་མི་འབྲལ་བ། །འདི་

ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཕང་མི་རིང་སྟེ། །བསྐྱལ་མང་ཐུགས་རྩེ་གོམས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས། །འགྲོ་
བའི་དོན་སྐྱབ་ཁོ་ན་མེན་ནམ་ཅི། །དྲི་བལ་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ཏུ་ལྡང་ཅན། །ཆ་ཟེར་དབྱིག་
ཀྱི་སྒོ་གོས་མར་ལྷང་བས། །ཚུ་སྐྱེས་དམར་པོའི་ཆལ་རབ་རྒྱས་པ་ལ། །མཐའ་དག་རྒྱང་
དུག་ཁྱོས་པའི་དར་རིང་སྟོག་ ཁྱོད་ཀྱི་མཆན་དང་སྒྲགས་ཅམ་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་། །སྲིད་
འདྲིར་རང་བྱུང་སྐྱགས་བདག་མདའ་ལྡེ་ལ། །བདེ་སོགས་བདག་པོས་མཆོད་ན་གཞན་ཅི་
སྟོས། །བསྐྱེ་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །ཞི་སོགས་རབ་འབྲམས་ལས་
དང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། །དེ་བཞིན་དབང་སྐྱག་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་མོད་
ལ་ལེགས་སྦྱལ་ནས། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛོད། །ཅེས་རྩེ་བཅུན་མ་གསང་སྐྱབ་
ཀྱི་བསྟོན་པ་འདི་ནི་རྒྱ་བལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྐྱན་ལྡན་སྐྱོང་མགོན་པོ་ཆེ་འཕེལ་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོར་དགེ་འདུན་
རྒྱ་(༣༠ན) མཆོའི་དཔལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དུ་བཀོད་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལེགས་སོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཐིན་ལས་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་
ལ། །སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས། །བསྟོན་པའི་སྤང་བས་བསྐྱགས་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཚུ་སྐྱེས་ལྟེ་བར་རི་བོང་འཛིན་པའི་སྟེང་། །སྐྱེ་ཡི་ལྷོན་ཤིང་བསྐྱོད་
པའི་རྫོས་གར་བཞིན། །རྣམ་མང་དར་དང་རིན་ཅན་རྒྱན་སྤང་གིས། །མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་
ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འབྲུམ་སྒྲག་ཉི་འོད་ཅེ་དགའ་དང་འགྲོགས་པའི། །མར་གད་རྒྱལ་
མང་བཅེགས་པའི་ལྷན་པོ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱ་སྐར་ཆོགས་རྣམས་དོ་ཤལ་དུ། །ལེགས་པར་
འབྲང་ན་ལྷ་མོ་ཁྱོད་དང་མཚུངས། །ཕྱག་གཡམས་སྐྱབ་ལ་མཆོག་སྐྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཞི་
སོགས་རབ་འབྲམས་ལས་དང་དབང་སྐྱག་བརྒྱད། །དེ་བཞིན་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་ཀྱང་། །བར་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱག་གཡོན་དཀོན་ཅོག་གསུམ་
མཆོན་སྐྱབས་སྐྱིན་ནི། །རབ་མཛེས་ལྷན་པོས་མཆན་པ་ཡིས། །ཕྱི་ནང་འཛིགས་པ་
བརྒྱད་དང་སྐྱིབ་པ་གཉིས། །འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ཀུན་སྐྱོབ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ། ཁྱོད་ནི་

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ། །རྒྱལ་སྤུས་དཔལ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱའི་གནས། །བར་
ཆད་ཀུན་སེལ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཏེར། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་གྱུར་ཁྱོད་ཕྱག་
འཆོལ། །ཁྱོད་སྐྱེ་ཡིད་ལ་བླ་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །བསྟོད་ཆོག་སྟན་པའི་དབྱངས་གྱི་ང་
རོ་ཅན། །(༣༠བ)ཡི་གེ་བཅུ་པའི་རིག་སྤྲུལ་སྒྲོམ་བཅོན་པ། །བདག་གི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་
འབྲུབ་པར་མཛོད། །ནད་གདོན་བར་ཆད་ཉེར་འཆོ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །ལེགས་ཆོག་ས་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་། །ས་ལོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །མ་ལུས་དབང་དུ་འདུ་བའི་
འཕྲིན་ལས་མཛོད། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་ལ་འཁུ་བའི། །གདུག་པ་ཅན་རྣམས་
དག་པོས་ཆར་གཅོད་ཅིང་། །ཐུན་མོང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །ཡིད་ལ་བསམས་
པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུབ་པར་མཛོད། །ནམ་ཞིག་ལྷ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །བཙུག་ལྷན་འདས་
མའི་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་རྒྱ་ཡིས། །ལེགས་དངས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོ་དཔག་མེད། །ཞབས་
བྱང་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ལ་སྟོད་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ནང་མོ་མགོན་པོ་བས་བསྐྱེད་པའི་དོར་ཆོས་སྐྱ་
བའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་བཟ་ཤིས་གདོང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

ཨོ་སྤྲི་མེ། བླ་མ་མུ་ཡིད་འོང་ཚུ་སྐྱེས་དཀར་པོའི་ལྟེ་བར། །དྲི་མེད་རྩ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྟེང་ན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁའ་བཙུན་མ་ལུས། །མཛེས་སྤྱད་དཔལ་མའི་གར་
གྱིས་རྣམ་རོལ། །བཙུག་ལྷན་འདས་མ་རྟོ་རྟེ་པག་མོ། །ཁྱོད་ཞབས་པད་མོར་སྟོང་ནས་
འདུད་དོ། །ཐུགས་རྗེའི་སྐྱུན་གྱིས་ཏྲ་ཏྲ་གཟིགས་ལ། །མཁའ་སྟོད་གནས་སུ་སྦྱར་དུ་དོང་
ཤོག། །མཛེས་སྐྱ་རྩ་བའི་བྱང་པོ་ལྟར་དཀར། །རིན་ཅན་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་སྟེག། །ཤ་
འཇམ་ཡིད་འོང་རུ་འབྱར་རབ་རྒྱས། །ལྷག་ལྷག་འཇམ་དཀར་འོད་གྱི་སྒྲུང་བས། །དཔལ་
བོའི་ཡིད་གྱི་བཏན་པ་འཕྲོག་མཁས། །བཙུག་ལྷན་འདས་མ་(༣༡ན)རྟོ་རྟེ་པག་མོ། །ཁྱོད་
ཞབས་པད་མོར་སྟོང་ནས་འདུད་དོ། །ཆགས་པས་དམར་པའི་བསྐྱེད་སྐྱུན་ནི། །སྐྱབ་ལ་
དཀྱིས་པའི་བྱར་མིག་གཡོ་ཞིང་། །གནག་སྐྱུ་དབྱ་སྐྱའི་ལན་བྱ་རབ་འཁྲོལ། །སིལ་བྱར་

བབས་པས་སྐྱོད་ཁེབས་པའི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དོ་རྩེ་པག་མོ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོར་
སྙིང་ནས་འདུད་དོ། །གྲི་གྲུག་ཐོད་པ་གཡས་གཡོན་ཕྱག་གིས། །ལེགས་པར་འཛིན་ཅིང་གདུ་
བྱ་འཁྲོལ་བའི། །ཞབས་གཉིས་རྒྱབ་ནས་སྤྲག་པར་རབ་བཀལ། །རྩུ་འཕྱུལ་སྟོབས་ཀྱིས་
མཁའ་ལ་གཤེགས་མཛད། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དོ་རྩེ་པག་མོ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོར་སྙིང་
ནས་འདུད་དོ། །ཆགས་པའི་ཉམས་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ལང་ཆོ། །གཅེར་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱལ་
བཟང་རྣམས་ལ། །གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་། །འཁྱུད་པའི་འཛུལ་བ་འདོད་
རྒྱར་སྟོལ་མཛད། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དོ་རྩེ་པག་མོ། །ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱོར་སྙིང་ནས་འདུད་
དོ། །བཅོམ་ལྡན་རྣལ་འབྱེར་མ་ཁྱོད་ཁོ་ནར། །བདག་གིས་སྙིང་ནས་སྟོ་གཏད་བགྱིས་ན།
ཁྱོད་ང་འགྲོགས་པའི་སྐྱལ་བ་བཟང་པོས། །ལྡན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་སྙིང་ལ་སྟོལ་ཅིག །དབང་
མེད་ཆེ་འདིའི་འདུ་བྱེད་འདོར་ཆོ། །ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས། །བདེ་བའི་རང་
བཞིན་རྩ་ག་བཟང་པོར། །ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུག་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཆེ་སྟོང་ཉིད་མཁའ་
དབྱེངས་མཛེས་མར། །འཁྱུད་པའི་བདེ་ཆེན་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན། །སྐྱེབ་པའི་ཐུན་པ་མ་ལུས་
འཛོམས་པ། །སྙིང་གི་དབྱུས་སུ་འཆར་བར་གྱུར་ཅིག །དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བྱེ་བའི་(༣༡བ)
ཆོགས་ཀྱིས། །སྐྱུ་གར་རོལ་མའི་སྤྱ་ཡིས་བསུས་ནས། །མཁའ་སྟོན་གནས་སུ་ཉེ་བྱ་ག་
ཡི། །གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྩེ་བཅུན་རྣལ་འབྱེར་མ་ལ་བསྟོན་པ་མཁའ་སྟོན་དུ་འགོ་
བའི་ཐུར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱོད་པའོ། །

ལྷའི་ན་རྒྱང་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོན་པ། །ལྷ་མའི་ཐུགས་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ། དག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཟེ་འབྲུ་འཇུག་དཀར་
གཡོ་བའི་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི། །ཅེ་མོར་རྩེ་བའི་གདན་ལ་འབྱིང་བག་ཅན། །མཛེས་སྤྲུག་རྣམ་འབྱུར་
མཆོག་གི་རྒྱུ་གར་མཁན། །ཀུན་གྱི་ཡིད་འགྲུགས་ན་རྒྱང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རབ་མཛེས་རྩེ་
བའི་བྱ་མོ་སྟོང་སྤྲག་བརྒྱ། །འོད་ཟེར་འབྱེད་པའི་དཔའ་ལ་ཡང་ངེས་པར་ནི། །པམ་མཛད་ཞལ་

གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཇུག་འོད་ཅན། །སྤྱིང་སྤྱུག་ཀྱུན་གྱི་དབང་སྤྱུག་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མཁུར་
ཆོས་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་མདངས་གསལ་ཞིང་། །འཕྱེན་བྱེད་བྱུང་གི་ལྷན་ལ་དཀྱུས་རིང་
མ། །བྱུར་མིག་སྐར་མདའ་གཡོ་བས་ཀྱུན་གྱི་ཡིད། །རང་དབང་མེད་པར་འགྲུགས་མཛད་
ཁྱོད་ལ་འདུད། །གནག་སྐྱུ་རལ་པའི་ཆུ་ཁྲུང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །དལ་བྱར་འབབ་པས་སྐྱུ་སྟོང་
ཁེབས་པ་ཅན། །རྒྱན་ཆ་ཆུ་བྱ་བྱེ་བའི་སྤང་བ་ནི། །སིལ་སིལ་སྐྱོ་སྐྱོག་འཕྱར་ལྗོངས་ཅེད་འཛོ་
སྟོན། །བདེ་འབྱུང་གཙུག་གི་ཆུ་ཤེལ་ཆོན་རིས་བརྒྱས། །ལེགས་བྲིས་ཀྱུན་གྱི་འཕྱེན་བྱེད་
བདུད་ཅིར་ནི། །བྱེད་གང་སྟོན་བསགས་བྱེད་པོས་བསྐྱུན་པ་འདི། །མཐོང་ནས་ཆེ་བདག་
གཞན་ལ་གུས་པ་བཏང་། །ཐུགས་ཀ་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ནུ་འབྱར་གྱི། །(༣༩ན)ཁ་བའི་རྩལ་
བཅེགས་ཀྱིས་ནི་སྒྲིག་པ་ཅན། །ལྷ་ཉིག་སྤང་བ་ངང་པ་གཞོན་ནུའི་ཆོགས། །རབ་དགའ་
འཕྱར་ལྗོངས་འོ་བའི་སྒྲོས་གར་སྤྲད། །ཀྱུན་གྱི་ན་བའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པ་ལ། །རྒྱུད་མང་
སྐྱུར་བྱེད་སྤྱུག་གཉིས་ཤེལ་དཀར་གྱི། །སྟོན་པ་སོར་མའི་མེ་ཉིག་རྒྱས་པ་ལ། །གདུ་བའི་རྒྱང་
དུག་སྐྱོ་དབངས་རིལ་རྒྱང་སྟོག་ །ཤ་འཇམ་ཡིད་འོང་ཆགས་པའི་ཉམས་ལྡན་མ། །ལྷ་ཡི་
ན་རྒྱང་ཁྱོད་གྱི་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས། །ཉིག་ཏུ་ཐུབ་སྟོང་ལ་གོམས་བྱང་སྟོང་ཡང་། །ཆགས་པའི་
ཆང་གིས་རབ་ཏུ་སྟོས་པ་སྟེར། །འཛིག་ཉེན་དབང་པོའི་ཞལ་གྱི་སྐྱེད་ཆལ་ལས། །ལེགས་
འཁྱུངས་ན་རྒྱང་བད་དཀར་དགོད་པ་ཁྱོད། །བདག་སྟོ་བྱང་བའི་དགའ་སྟོན་སྐྱབས་ཤིག་
དང་། །དབངས་ཅན་སྐས་པོ་བདག་གི་ཁྱོད་བསྐྱུགས་པའི། །སྐྱུ་ཆོག་སྐྱོ་དབངས་ཉིག་ཏུ་
སྟོག་པར་བགྱི། །གསུང་རབ་འཛིན་དང་བསམ་དང་སྟོམ་པ་དང་། །འཆད་དང་ཅོད་དང་ཅོམ་
པ་གང་ལ་ཡང་། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་བདག་ལ་སྟོལ། །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོས་
སྐྱུར་བ་ཐོབ་པར་མཛོད། །ཅེས་སྟེའི་ན་རྒྱང་དབངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ལྷ་མོའི་ཐུགས་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁ་བ་རི་པའི་སྟོན་དངགས་མཁན་ན་ཆོད་གཞོན་ཡང་རྒྱན་པོའི་སྟོ་དང་ལྡན་པ་དབངས་ཅན་བཞད་པའི་རྟོ་
རྩེས་སྐྱང་བུའི་ནགས་འདབས་རབ་བརྟན་བདེ་སྦྱིད་སྦྱིང་བྱ་ཇའི་གྲལ་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་སྐྱས་པའོ། །

ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོང་ཕྱག་ཉི་མས་བེདྲུའི་
ཆོགས། །བཞུ་བ་རབ་འབྱེལ་དབྱ་ཐེང་མན་རྟ་རེ། །དོ་ཤལ་སྐར་ཆོགས་(༣༥བ) བཟ་བའི་
འཆི་མེད་ལམ། །དུད་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་ཐོལ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན། །པད་དཀར་འཛོ་སྒྲིག་ལྷུང་ལེན་
དཔལ་མོ་ནི། །ཞབས་སེན་འོད་ཟེར་ཅེ་དགའ་དང་འགྲོགས་པར། །འཁུ་ལྷན་རི་བོང་འཛོན་
པ་བབ་ཅོལ་དུ། །པག་རུ་ཞུགས་སྐྱམ་བདག་ཡིད་ཕྱང་མོ་ཡུག། །དཀར་ཞིང་མཐོར་བཅེགས་
ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་རི། །རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱམ་ལང་ཆོ་གསར། །རབ་རྒྱས་དེགས་པ་དམན་འདི་ག་
ལ་ཞིག་འོན་ཀྱང་འབྲེལ་མཚུངས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྐྱམ་བཞིན། །ཆེ་མཛོལ་དང་ནི་ནགས་
ཀྱི་རི་དྲགས་ཆོགས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་དང་སྐྱུན་རས་ལ་འགུན་ཀྱང། །འཛུམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་
སྒྲིན་སྒྲིག་དང་བལ་བ། །འདི་དག་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་རི་ལྷར་མཛོལ། །ཟུར་མིག་ཉག་སྤར་
གཡོ་བས་འདོད་ལྷན་གྱི། །སྟོང་ལ་ཕྱག་ན་འདི་ནི་ཡིད་སྐྱབས་གྱི། །བ་དན་མིན་ནམ་ནགས་
ཀྱི་ལྷུང་དག། །བྱེད་པ་དང་བལ་སྐྱུན་གོང་འཛོགས་སམ་སྐྱམ། །ཆོངས་པའི་དུག་རྣམས་
འཕྲོག་བྱེད་ཡོངས་འདྲའི་ས། །སྐྱུན་ཆེ་གཞན་པ་ཉིད་ན་སྟེན་ལྷན་གྱི། །སྟོས་བུམ་དང་བལ་
སྟེར་མོར་བསྐྱོས་པའི་ཁག། །འགུམ་པར་གྱུར་གྱུམ་ཐོལ་གྱིས་ཅི་ཞིག་གནས། །མཁའ་ཞིང་
རབ་རྒྱས་རུ་མའི་ཁུར་འཛོན་པ། །སྒྲིན་ལེགས་ན་ཆུང་ཁྱོད་མཐོང་ལྷ་ཅོར་དུ། །སྟེན་ལྷན་དོ་
ཤལ་འདར་བས་འཁྱུད་པ་ན། །སིལ་སིལ་འོག་པག་ཁེལ་བས་དགོད་པ་བཞིན། །དབྱངས་
གསལ་གེ་འགྱུར་ན་བའི་བཅུད་ལེན་མཁན། །པང་འགྲོ་སོར་གདུབ་གཞོན་རུས་བསྟེན་པ་
ན། །དེ་ཐའི་ཆོགས་རྣམས་མཁར་བློས་རང་བྱུང་ཡང། །སྐྱེངས་པས་བསམ་གཏན་རྩུ་ལ་
བརྟེན་ལགས་གང། །མཛོལ་སྐྱུག་རྣམ་འགྱུར་སྟོང་གི་(༣༥ན) དབྱ་ཐེང་ཅན། །འཛོ་སྒྲིག་
དཔལ་སྟོང་འབྱེལ་བའི་འཛིངས་སུ་ནི། །ལྷ་བརྒྱའི་རལ་བའི་ནགས་ལྷུང་བཅུ་ཕྱག་གི། །མེ་
ཏོག་ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་པར་བཞིན་སྐྱམ་སེམས། །སིལ་སྐྱུ་རའི་མེ་ཏོག་མཆན་བཟང་གི།
འོད་འབར་འཕྲོག་བྱེད་སྐྱེ་གོས་བ་པ་ཅན། །སྟེན་མེད་འབྱེལ་ལྷན་ཁྱོད་སྐྱའི་དཔག་བསམ་

མཆོག་། །འགྲོ་བའི་འདོད་འཇོག་ཅིག་ཕྱེ་ལ་འདུད། །རྣམ་མང་གཞུང་བརྒྱའི་ཚུ་གླུང་ངལ་
གསེའི་གནས། །མཐའ་དག་རིག་གནས་རིན་ཅེན་གྱིས་གང་ཞིང་། །སློབས་པའི་གདེངས་ཅན་
གྱིས་བསྟེན་བདག་སློའི་མཆོར། །དབྱངས་ཅན་ངང་མོས་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་མཛོད། །སྤྱིན་
བྲལ་མཁའ་ལ་སར་པའི་རྩེ་རིས་བཞིན། །སྦྱིང་ལ་ཆངས་པའི་བྱ་མོ་མི་འབྲལ་བར། །མ་ལུས་
ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་ངང་ཚུལ་རྣམས། །རྣམ་དཔྱིད་མེ་ལོང་ངོས་ལ་གསལ་བར་མཛོད། །འཆད་ཆེ་
སློ་གསལ་མཐའ་དག་དགའ་སྦྱིད་ཅིང་། །ཅོད་ཆེ་པས་རྟོག་མཐའ་དག་སྦྱིང་འདར་ལ། །ཅོམ་
ཆེ་དག་དབང་ལྷ་མོའི་རོ་འཛིན་གྱི། །གཞུགས་སུ་ངག་གི་འདོད་འཇོག་སྤྱོད་བར་མཛོད། །ཅེས་
སྤྱི་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་རྣམ་དཔྱིད་ཡངས་པའི་མིག་ཅན་དགེ་འདུན་བསམ་འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་
བའི་ངོར་སྟན་དངགས་མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅོད་པན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །

སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་རིལ་ལས། །འགྲོ་ཀུན་དབྱལ་འཕོངས་སྤྱག་
བསྐྱེད་སེལ་བའི་བྱིར། །གནོད་སྤྱིན་དབང་པོ་སྦྱར་སྟོན་འགྲོ་བ་ལ། །དངོས་བྱུང་འདོད་རྒྱའི་
ཆར་འབེབས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །འཁྱོག་ལྷན་དབང་པོའི་(༣༣བ)གཞུ་ཡི་རྩོས་གར་ལ། །རབ་
ཆགས་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དཀར་ཕྱང་པོ་བཞིན། །རྩེ་ཤེས་ལྷར་དཀར་དཔའ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱ། །སྤྱི་བརྒྱ་
པ་ཡི་དབང་པོས་ཉེ་བར་བསྟེན། །ཕྱག་གཡས་རིན་ཅེན་ཅེ་གསུམ་རབ་འཛིན་ཅིང་། །གཡོན་
པ་ནོར་བུའི་བེ་ཅོན་དབྱལ་བ་འཛོམས། །ལྷ་བ་སྤྱབ་དར་དང་རིན་ཅེན་རྒྱན་སྤོང་གཡོ། །བྱང་
ཕྱོགས་སྦྱོང་མཛད་འཛུལ་ལ་བསྟོད། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་ཡི་རྩུ་རྩེ་ལ་དང་། །གསེར་དང་
བརྒྱ་མར་གད་གྱི། །ཀར་འཕྱང་ལྷེམ་ལྷེམ་གར་གྱིས་རིལ་བ་ལྟའི། །དཔལ་ལྷན་མཁའ་འགྲོའི་
གཙོ་མོ་བཞི་ལ་བསྟོད། །ཁྱེད་སྤྱི་ཡིད་ལ་གསལ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །བརྒྱས་བཛོད་མཆོད་
གཉེར་ལྷར་ལེན་བདག་ཅག་ལ། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དངོས་བྱུང་ཀུན། །ཐོགས་
པ་མེད་པར་སྦྱར་བྱ་སྦྱལ་བྱ་གསོལ། །ཞེས་འཛམ་ལའི་བསྟོད་པ་འདི་ནི་བྱུང་བའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་སེ་བ་ཆོས་
བཟང་ཉི་མས་བསྐྱེད་བའི་ངོར་ཆོས་སྤྱི་བའི་བརྩུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་བྲ་རྒྱལ་བྱ་སྦྱར་བའོ། །

༥ འབྲུམ་ཕྱག་ཉི་འོད་འཐུངས་པས་རབ་ཕྱོས་པའི། །མར་གད་ལྡོན་པ་གར་གྱིས་རོལ་
བ་བཞིན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ལུས་པ། །མཛེས་སྤྱད་ལྟ་མའི་ལང་ཆོ་ཅི་ཡང་
མཛེས། །རྒྱན་གྱིས་མ་བརྒྱན་པར་ཡང་མཛེས་པའི་སྒྲ། །བཀོད་ལེགས་རིན་ཅན་རྒྱན་སྒྲུབ་
གཡོ་བ་ནི། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་བདག་པས་མཆོག་གྱུར་པ། །མེད་ཅེས་གསལ་བར་
ངོམ་འབྲུའོད་ལ་འདུད། །སྒྲུབ་ལ་སྒྲུ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་སྦྱིན་པའི། །ཕྱག་གཡས་སྒྲང་
པོའི་(༣༩)སྒྲ་ཤལ་བརྒྱུད་བ་བཞིན། །འཛིགས་བརྒྱུད་ཆ་བས་གདུང་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས། །སྒྲུབས་སྦྱིན་གྱི་བ་མས་བསིལ་མཛད་འོད་ལ་འདུད། །འོད་ཐུགས་ཆོས་སྦྱུང་ངར་
ལས་མི་གཡོ་ཡང་། །འོད་སྦྱུང་རྣམ་རོལ་སྒོ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས། །ཆད་མེད་འཕྲིན་ལས་ཉི་
མའི་འོད་སྟོང་གིས། །འགོ་སྒོའི་ཐུན་པ་ཀུན་འཕྲོག་དེ་ལ་འདུད། །འོད་ལ་འདི་ལྟར་མཆོད་
ཅིང་བསྟོད་པའི་མཐུས། །ཞིང་འདིར་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པའི་དོན། །རྫོགས་ལྡན་
བཞིན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་བློན་སྟོལ། །བདག་ཀྱང་
དེར་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །བསྟན་དང་འགོ་བའི་དོན་གྱིས་མི་ངལ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་
མཛད་པ་ལ་ལུས་སྒྲུབ་པ་ལ། །ཁ་འབྲུག་སྒྲོལ་མའི་མདུན་སར་ཐོགས་མེད་སྒྲས། །འདོད་པའི་
དོན་ཀུན་བདེ་སྒྲག་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །རྩེ་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས་
ཞལ་གདམས་མགུར་མའི་སྒྲོང་བཞུགས་སོ། །

འཛམ་བུའི་སྤིང་ན་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་ལྟར་གྲགས་པ་ཤར་བཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་
པའི་དབལ་གྱི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་མཚན་ཏྲིག་གི་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བྱ། །དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་བསམ་བཞིན་སྦྱོལ་བའི། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་བང་
མཛོད། །པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་ཐ་མལ་ཚུལ་
བཟུང་། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་མཛད་ལ། །སྒྲོ་གསུམ་གྱུས་པའི་ཡིད་གྱིས་ཕྱག་
འཆལ། །འགྲོ་བྱུག་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། །ལས་གྱི་གཤིན་རྗེ་མདུན་ན་སྟེབ་
ནས། །འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་གྱུར་བ་རྣམས་ལ། །སྦྱོར་རས་གཟིགས་གྱིས་ཐུགས་རྗེས་
གཟིགས་ཤིག །དགའ་ལྡན་གནས་ན་ཐ་མལ་ཚུལ་བཟུང་། །འགྲོ་བྱུག་ཐར་པའི་ལམ་ལ་
འཁྲིད་མཛད། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་གཉིས་འཕྲོངས་པའི་སངས་རྒྱས། །སེམས་ཅན་སྦྱག་
བསྐལ་གཟེར་བ་རྣམས་ལ། །ཁྱོད་གྱི་ཐུགས་རྗེས་འཕྲོངས་པར་མ་གྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དམ་ཆོས་བྱས་ན། །སྦྱག་བསྐལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར། །(ཤན་)སྦྱིད་པ་བཞག་
ནས་སྦྱག་ལ་སྦྱོར་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག །སྦྱིགས་མའི་
སེམས་ཅན་གདུལ་བར་དཀའ་བས། །སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་ཐུལ་བར་མ་གྱུར། །ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོས་འགྲོ་ལ་གཟིགས་ཤིག །མི་ལུས་དལ་འཕྲོར་རིན་ཅེན་འདི་ནི། །ཞུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་
ཏྲིག་བཞིན་དུ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྟེན་བར་མི་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་གྱིས་བོར་
བས། །པ་མ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་། །སྦྱིས་བྱ་དམ་བ་རྣམས་ལ་ལས་སོག །མནར་
མེད་སྦྱེ་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་གྱི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་བཀའ་ལ་མི་ཅི། །སེམས་ཅན་

ནམས་ལ་དེས་ཆོས་མི་གསུང་། །ཕྱེ་མ་ལེབ་བྱ་མེར་མཆོང་བཞིན་དུ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བཙོན་
རར་བཅིངས་པ་ནམས་ནི། །དམ་པ་ནམས་དང་འབྲུང་པར་མི་འགྱུར། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྱགས་
ཀྱས་སྤྱར་དུ་བྱོངས་ཤིག། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མ། །དམ་ཆོས་བདུད་ཅིས་
ཆོམ་པར་བྱས་ཀྱང་། །དོམས་པར་མི་འགྱུར་སྤྲད་པའི་དབང་གི། །དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལ་
འཇུག་གོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བྲག་པོ་མི་བཟད་མྱོང་བས། །སྐྱབས་གནས་དགོན་ཅོག་གསུམ་(ཤབ)
གྱིས་སྐྱབས་ཤིག། །ལྷ་སོགས་འགོ་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། །རང་རང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གནས་ལས་
གྲོལ་ཏེ། །སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་ཀྱན་བཟུང་
ནས། །རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉིན་དུ་མའི་དབུས། །རི་རྒྱལ་སྤྱན་པོ་ལྷ་བྱར་རབ་
མཛེས་པའི། །མཚུངས་མེད་སངས་རྒྱས་འཕེལ་དེ་འདི་སྐད་སྤྲ། །ལས་གྱིས་སྐྱོངས་པའི་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་ནམས་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་བྱུང་བས། །ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་
ལྷུང་བར་འགྱུར་བྱེད་པ། །བདག་ལ་རེ་བའི་སེམས་གྱིས་སྤྲད་གྱུར་ཀྱང་། །ཁ་སྤིག་ཅུང་ཟད་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བས་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བསྟེན་པར་གྱིས། །དགོས་འདོད་ཐམས་
ཅད་ཆར་བཞིན་འབབ་པར་འགྱུར། །སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་པཎ་ཆེན་འདི་འབྲ་ནི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་
བུ་བཞིན་དུ་རྟེན་པ་དཀའ། །དེ་བས་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམས་ན་ལེགས། །ཆོས་གྱི་བདུད་ཅིས་
འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཡོངས་སུ་དོམས་ཤིང་ཆོམ་པར་ལེགས་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ནམས་
གྱི་འགོ་དོན་མ་རྗེགས་པས། །སྐྱེ་བ་བདུན་དུ་འགོ་དོན་ལེགས་བྱས་ནས། །ཟག་མེད་ཆོས་
གྱི་དབྱིངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱེད། །བདག་ལ་མོས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་བ་རྒྱད་ནམས། །དགའ་ལྷན་
གནས་སུ་སྐྱེ་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཆེ་འདིར་འགོ་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་གྱུར་ཅིང་། །བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱོགས་བཅུར་འཇུགས་པ་དང་། །གྲགས་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་གཡོ་བ་
ཡི། །འཆི་མེད་ནོར་བུའི་ཅོད་པན་བརྟན་པར་ཤོག། །དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་ནོར་བུ་བསམ་
འཕེལ་ཁྱོད། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་མཐར་

ཕྱིན་གྲུབ་པ་བརྟེན། །འཕྲིན་ལས་རྒྱན་(༣ན)མི་འཆད་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འདི་ཡི་བསྟན་
སྤང་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོས་གྱིས། །དཔལ་ལྡན་བཟ་ཤིས་སྟོན་པོ་དེར། །བདག་གིས་བསྟན་
པ་ལེགས་པར་བཅུགས། །བཀའ་བློན་བཞུགས་པའི་མི་རྣམས་གྱིས། །སྒྲོ་ཡིས་མ་བཏང་བསུ་
བར་གྱིས། །པཎ་ཆེན་འདི་འདྲ་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་ནི་འཆི་བའི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ། །སྦྱེ་བ་བཞུགས་
དུས་བོས་ཤིག་ཅེས། །སྤྱར་དུ་འབོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནའང་། །ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ཡབ་ལུས་གྱིས་
འབྱུང་ཐར་བྱ་བོ་མཛད་དུས་སྟོན་ལ་བརྩམས་པ་རྣམས་ཡི་གེར་མ་འབོད་ཅིང་། ཐོ་རངས་གསུངས་པ་རྣམས་ཞུན་མར་
སྤར་ནས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོགས་བཅད་རྗེས་མ་འདི་མཛད་འཕྲོ་ལ། སྒྲོ་བྱར་དུ་མི་གདོང་གསར་ཞིང་བྱང་
ནས་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དགུང་ལོ་དྲུག་པའི་དུས་གསུངས་པའོ། །

རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འཇིག་རྟེན་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྒྲོས་གར་ཞེས་བྱ་
བ། པ་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆེན་
པོར། །མཁའ་བཟུང་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་དཔལ་གྱུར་
རྟོ་རྗེ་འཆང་། །ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྦྱིང་ནས་འདུད། །སྤྲས་པ། སྤྱི་བ་མེད་མཁའ་
བཟུང་འོད་སྟོང་བ་བཅན། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྒྱབ་རིའི་རྩེ་ལ་འཇོགས། །ཐུབ་བསྟན་འདབ་
སྟོང་རྫོགས་པའི་བད་ཆལ་ཡང་། །དུས་ཀྱི་བ་མའི་རེག་པས་ཉིན་བཞིན་འཛེམས། །བསྟན་
འཛིན་རྟེན་དྲུག་ལྡན་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་། །རྟེན་བཀྱར་སྤང་ཅིའི་རོལ་ལྷག་པར་
ཆགས། །བདུད་ཀྱི་དབང་གྱུར་ལོག་སྤྱེ་འབྱུང་པའི་བྱ། །འཛེམ་མེད་མཁས་པའི་ཁྲིད་ན་
རྣམ་པར་རྒྱ། །སྦྱེ་བོ་པལ་ཆར་ལེགས་ཉེས་(༣བ)འབྱེད་པའི་མིག་ །སྤྲོངས་པས་གཡང་
སའི་མཐའ་ལ་གོམ་པ་འདོར། །ཁ་ཅིག་ཕྱག་དོག་དུག་རྒྱས་གཞན་དག་ལས། །རང་ཉིད་
རྒྱལ་བའི་རྒྱ་ཐབས་སྤྱར་ལེན་གྱུར། །གཞན་ནི་རན་སེམས་གཡོ་སྤྱིའི་དུག་གི་རྒྱས། །ཡིད་
རབ་སྤྱོད་ཀྱང་བསྟན་འཛིན་གཟུགས་སུ་སྒྲོམ། །ཀྱི་ཏུད་གངས་ཅན་སྤྱོད་འདིར་སེང་ཆེན་
ལས། །ཤུ་ནའི་བྱ་ཉིད་སྒྲིད་གསང་མངོན་པར་མཐོ། །འདོད་རྒྱའི་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་

རིན་ཅེན་ལས། །མཆིང་བུའི་རྩོད་པ་ལྷག་པར་ཅིས་སུ་བྱེད། །གཙོང་རོང་ནགས་ཀྱི་ཁོད་ན་ཉི་
མ་བས། །མེ་ཁྲིར་མཆོག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མཐོང་བས་སྒྲོ། །དེ་ལྟར་མི་བཟད་སྟེགས་མའི་དུས་ཀྱི་
མཐའ། །དུས་ཁོད་སྒྲེ་བོ་བྱང་རྒྱལ་སྟོད་པའི་དུས། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་མཁས་པའི་ཆོགས་
ནམས་ཀྱང་། །ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ནས་བཏང་སྟོམས་མཛད། །འཛོར་རྒྱུང་དག་པོའི་
མདུན་སར་མར་མེ་ཡིས། །སྤྲོད་པའི་སྤྲུག་རུམ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་ཅི། །དེ་ཕྱིར་ཉམ་རྒྱུང་སྒྲེ་
བོས་སྐབ་བསྟན་གྱི། །ཁུར་ཆེན་མི་བཟད་ཁྲིར་བའང་ངལ་བའི་གནས། །ཅོད་པའི་དུས་དེར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟར། །ལུས་ཅན་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་བཙོང་ཁ་བ། །དེ་ཡི་ལེགས་
བཤད་བདུད་ཅི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །གཅིག་ཕྱར་དཔེན་པ་བསྟེན་པ་མི་ལེགས་སམ། །ནམ་
དཀར་བསོད་ནམས་སྟོང་གིས་ལེགས་བསྟེན་པའི། །ཤིན་ཏུ་རྩེད་པར་དཀར་བའི་དལ་འཕྱོར་
འདི། །དོན་མེད་འཛིག་ཉེན་བྱ་བས་རྒྱུད་གཞོན་བ། །བདག་ལ་སྟོང་མེད་ཀྱུར་པར་གདོན་མི་
བ། །རིན་ཅེན་བདུན་ལྷན་གྲིང་བཞིར་དབང་སྐྱུར་བའི། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་དཔལ་ཡང་རྒྱ་
ཤིང་འབྲ། །སྐབས་གསུམ་བདག་པོའང་རང་གི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱུན། །མི་བཟད་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་འདོར་དགོས་ན། །(༤ན)རྒྱུང་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྟེད་པ་འཕེལ། །པལ་ཆེར་མི་
བཟད་ཟུག་རྩ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ། །ཉིས་བརྒྱའི་འབྱུང་གནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ལ། །མཁས་པ་
སུ་ཞིག་ལྷག་པར་ཆགས་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་དགའ་སྟོད་པའི་ནགས་ཀྱི་ལྗོངས། །མེ་
ཏོག་མངོན་པར་རྒྱས་པའི་འཛོ་སྟེག་ཅན། །བྱང་བའི་ན་རྒྱུང་མགྲིན་པའི་སྐྱ་ལེན་ཅིང་། །མ་བྱ་
གཞོན་ཏུ་དགའ་བའི་རྫོས་གར་བྱེད། །ཁུ་བྱུག་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་དེལ་ཆེན་འཁོལ། །ཀ་
ལ་པིང་ཀ་ཀྱར་ཀྱར་སྒྲ་དབྱངས་སྟོག་དབྱ་བའི་སྟེང་འཛོན་འབབ་རྒྱའི་ན་རྒྱུང་མ། །སྐྱུང་སྐྱུང་
སྒྲ་སྟན་སྟོག་ཅིང་ཕྱོགས་སུ་འབབ། །རབ་སྟོན་འབྲས་བུའི་ཁུར་འཆང་སྟོན་པའི་ཤིང་། །ལོ་
མ་མེ་ཏོག་རྒྱས་པས་ཕྱོགས་ཀྱུན་གང་། །སྟེང་ནས་སྟོད་གཡོགས་རྒྱ་འཛོན་རབ་དཀར་
གཡོ། །དོས་ནས་སུ་ཏིག་རྒྱ་བོའི་དོ་ཤལ་འབབ། །ཞེད་སྐབས་ནགས་ཆལ་སྟོན་པོའི་ཤམ་

ཐབས་ཅན། །ས་འཛིན་བྱ་མོས་ཕྱོགས་རྣམས་མཛེས་པར་བསྐྱོར། །འོག་གཞི་བེཊུཅུ་ཡི་ནེའུ་
གསེང་། །ནེ་ཙའི་གཤོག་པ་ལྟ་བུར་མཆོག་ཏུ་མཛེས། །སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་བྱ་བས་ཁེབས་པ་
ལ། །རི་དྲགས་སྣ་ཆོགས་བག་ཐེབས་རྣམ་པར་རྒྱ། །འདྲུ་འཛིན་ཆོས་རྒྱན་སྤྱི་བ་ལ་འོངས་
པ་བཞིན། །འཁྲི་ཤིང་འཕྲེང་བས་བར་མཆོམས་མེད་པར་དགྲིགས། །དེ་ལྟར་བྱ་ཆོགས་
ནགས་ཆལ་དབེན་པའི་གནས། །ལྟ་ཡི་སྤྱེད་ཆལ་ལྟ་བུར་ཉམས་དགའ་བར། །ཆེ་འདིའི་ཆོས་
བརྒྱད་སྣང་བ་ཀུན་དོར་ནས། །འབྲུལ་མེད་ཉིང་འཛིན་རོ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ། །རོ་ལ་བའི་སྤྱེད་
ཚུལ་དེ་ལ་སྤྱིང་ནས་སྟོ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་བསྐྱེད་ཆོད་མཐར་སོན་ཅིང་། །བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་
སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེས། །གཉིས་སྣང་འབྲུལ་བའི་བྱད་ཤིང་ཀུན་བསྐྱེད་སྤྱེས་(༧)ཏེ། །རྣམ་
ཀུན་མཆོག་ལྷན་ཟུང་འབྲུག་སྤྱུ་མའི་སྐྱུར། །ལངས་ནས་སྣ་ཆོགས་སྤྱུལ་པའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱི། །ལྷགས་རྒྱས་མ་དག་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་འདི། །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་བའི་དབྱིངས་
ཆེན་པོར། །གང་བྱངས་རྣམ་འབྱོར་མཆོག་དེ་སྐལ་པ་བཟང་། །དེ་སྐད་སྤྱེད་པའོད་འོད་ཆེ་
ཉིད། །སྤྱོད་ཕྱོད་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིང་ལ་འགྲོགས། །སྤྱིགས་དུས་སྤྱེ་བའི་སྤྱེད་པས་གཏིང་
ནས་སུན། །སྤྱོ་ཕྱོས་ལུས་སྤྱོབས་རྒྱས་པས་ཅུང་ཟད་དེགས། །ཚུ་ཡི་སྤྱེད་ཀྱིས་ལྷག་པར་ནོན་
པའི་སྤྱིན། །འབྲུག་སྤྱེ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ལྟོག་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་སྤྱོད་དག་མགྱོན་པའི་སྤྱེ་
དབྱངས་མཆོག་། །མ་སྤྱས་པར་ཡང་བདག་སྤྱོ་ཅི་ཞིག་ཆོམ། །ཚུལ་འདི་སྤྱེ་བས་ཐོབ་པའི་
སྤྱོ་ཕྱོས་ཀྱིས། །སྤྱོད་ཆོག་དེ་ལ་ཆེན་སྤྱོད་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །ལྷག་བསམ་ཁོ་ན་སྤྱིང་
ལ་རབ་འགྲོགས་པ། །དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྩོལ་གཏམ་དུ་བྱས། །ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་
རྩོད་པ་འཛིག་རྟོན་མཛོན་པར་དགའ་བའི་སྤྱོས་གར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་རབ་བསྐྱེད་འཕྲེང་བ་མགུལ་པར་བཅིངས་
པའི་སྤྱོད་དག་མཁས་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྩོལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱེད་སྤྱེ་བཞོད་པའོ། །

ཀྱ་ཡེ་སྤྱིད་པར་འབྲུམས་པའི་ཕྱོགས་པོ་དག །ཁ་ཞེ་མེད་པར་སྣ་ཆོགས་མཛེད་འདོད་
ན། །ག་ཤེད་ཅིག་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི། །ང་དེ་རི་ལྟར་སྣང་ཞེས་བརྟག་པར་

མཛོད། །ཅ་ཅ་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་ནགས་ཁོད་དུ། །ཆ་ཤས་ཞིབ་མོར་བྱེད་པའི་སྒོ་རིགས་
ཀྱིས། །ཇ་བཟང་འཐུངས་ཏེ་རིག་པ་དྲངས་པའི་དུས། །ཉ་ལ་ལྷགས་ཀྱས་བཞིན་དུ་ངོས་ཟེན་
འགྱུར། །ཏ་ལའི་སྒྲོན་པ་གང་དེའང་རང་ཉིད་ཀྱི། །ཐ་དད་ཡལ་ག་ལ་སོགས་ཆ་ཤས་ལ། །ད་
ལྟ་ཉོག་(༥ན)པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཞེས། །རྒྱ་གྲ་རྩུན་ཡབ་སྐུ་དེ་ལྟར་བཞེད། །པ་
ལ་ཤ་ཡི་ནགས་ཆལ་ཤིང་རྟ་སོགས། །པ་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྤྲོང་ནས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །བ་བད་ལྟར་
མོངས་རང་ཅག་ཤེས་པ་ལ། །མ་ལུས་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲང་། །ཅ་ཏ་ཀ་སོགས་
ནས་མང་དུད་འགོ་དང་། །ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དང་། །ཇ་ལང་རྒྱས་པའི་
བདེ་འགོ་ལྟ་མི་སོགས། །ཉ་ལེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་མཛོད། །ཏ་མོ་ལ་སོགས་
རྩལ་རྩལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། །ཐ་ཚོད་ཅམ་གྱི་འཚོ་བ་བསྐྱེན་ནས་ཀྱང་། །འོ་ཅག་ད་ལན་གནས་
ལུགས་ཐབ་མེའི་དོན། །ཡ་མཆན་ཅན་དེ་འབད་པས་སྒྲོམ་པར་རིགས། །རྩ་ནི་མོང་བུའི་
མགོ་ལ་མི་སྤྲོད་བཞིན། །ལ་ལར་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཤུའི་གཙོ་དེས་གཟུགས་
ནས་ནམ་མཁུན་བར། །ས་སྤྲོང་འགོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན། །ཏ་ཏ་མ་བཏགས་
བཏེན་ནས་བཏགས་ཅམ་ནི། །ཨ་དོན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ད་གཙོད་གོ། །འདི་ནི་ཁོ་བོ་ནམ་མཁའ་
རྣལ་འབྱོར་པས། །ནགས་ཀྱི་སྤྲོན་སྤྲོངས་དག་ཏུ་ཡི་གེར་བཀོད། །སྤྲས་པ། །ཀ་ཤིའི་མདོག་
ལྟར་དྲངས་པའི་དཀར་ཡོལ་དུ། །ཁ་དོག་གྱུར་གྱུ་གཞོན་ཅུའི་དཔལ་འཕྲོག་ཅིང་། །ག་བྱར་
བཟང་པོའི་ངད་དང་ལྗན་པ་འདི། །ང་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏུང་བར་བྱ། །ཅ་ཅའི་
ལེགས་བཤད་མགིན་པའི་སྤྱ་དབྱངས་ཀྱི། །ཆ་ཤས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་དུ་སྒྲོག་འདོད་ན། །ཇ་
འདི་བཞེས་དང་སྒོ་བོས་རང་གིས་འཕེལ། །ཉ་སྒོ་བ་ལྟར་སྤྱར་དུ་གྲུབ་པའང་ཐོབ། །ཏ་སྒྲ་ག་
ཏའི་ལུང་ཉོགས་དམ་པའི་ཆོས། །ཐ་མའི་དུས་འདིར་ལེགས་པར་འཛིན་པ་ལ། །ད་ལྟ་རྣམ་
དཔྱོད་འགན་རྒྱ་དང་བལ་བས། །(༥བ)རྒྱ་གྲ་རྩུན་པོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད། །སྤ་ར་མི་ཏ་
ལ་སོགས་ཆོས་ཚུལ་གྱི། །པ་མཐའ་བལ་བའི་དགོངས་དོན་ལེགས་ཉོགས་ནས། །པ་ལང་

ལྷ་བྱར་སྔོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །མ་ལུས་ལེགས་བཤད་དཔལ་ལ་འགོད་བར་བྱེད། །རྩ་རི་བྱ་
སོགས་བས་མཐའི་གནས་འདུག་ཅིང་། །ཆ་གང་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱེད་བསད་ནས་ཀྱང་། །རྩ་
ལང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དེགས་པ་ཅན། །ཕ་སྐྱེས་ལྷ་བྱའི་སྐོལ་ངན་མ་ལུས་འཛོམས། །ཞུ་ལྷར་
ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་འདོད་ན། །ཟ་མ་ལ་སོགས་འདུ་འཛི་བྱེད་བསད་ནས། །འ་ཅག་སོས་
བསམ་སྒྲོམ་ལ་འབད་བྱས་ན། །ཡ་མཆན་ཅན་ཞེས་ཀུན་གྱིས་བསྐྱེད་བསད་པར་འགྱུར། །ར་
ཀན་ལྷ་བྱར་སྐྱེད་པོ་མེད་ན་ཡང་། །ལ་ལ་གསེར་བཟང་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐོང་། །ཤ་ཆའི་
སེམས་ཀྱིས་རང་ལ་དགོངས་ལགས་ན། །ས་སྤྱང་འགུན་ཆེ་བྲལ་བ་ང་བཞིན་མཛོད། །ཏ་
ཏ་ཁ་པོ་འདོན་པའི་བྱེད་རྒྱུངས་འདི། །ཨ་ཅང་བཞད་གད་ལགས་གྱི་དོན་ནས་མིན། །དེ་
སྐད་སྤྱ་བ་སྒྲོ་ལྷན་སྤྱན་ངག་མཁན། །དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་
འདི་ཡང་རྩེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་བྱུང་ངོ་། ། །

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྲལ་འཆལ་ལོ། །དག་པའི་མཁའ་ལ་གསར་པའི་སྒྲོ་
རིས་དང་། །ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོར་ངང་མོ་ཅེན་པ་བཞིན། །དད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཆངས་པའི་བྱ་མོ་
དེ། །འགྲོགས་པའི་ཅེ་དགའ་ཉམས་མེད་གྱུར་ཅིག །པད་དཀར་འཛིན་པའི་ཐུགས་རྩེའི་སྒྲོ་འོད་
ཀྱིས། །འཛིན་མའི་བཞིན་རས་རིང་དུ་གསལ་བྱས་པ། །ཡུལ་གྱི་སྔོངས་དེ་དང་དུས་གངས་
ཅན་ཞེས། །གྲགས་པའི་ལྷ་ལྷལ་སྤྱོད་ཀྱི་འགུམ་པར་མཛོད། །གང་(༤ན)དེའི་ས་ཡི་ཐིག་
ལེ་ཡར་གྲུངས་ཞེས། །ས་ལ་གནས་ཀྱང་མཐོ་རིས་འཛིག་ཉིན་དུ། །བགང་བར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་
དགེ་མཆན་ནི། །ཆོག་མདའི་བྱ་མོས་འོག་མིན་བར་དུ་སྒྲོག །སྒྲོན་ཤིང་སྤྱ་ལོང་གཡོ་བའི་ནོར་
ལྷན་མ། །དབྱེབས་ལེགས་ལག་མཐེལ་ལྷ་བྱར་ཁོད་སྒྲོམས་ཤིང་། །རྣམ་བཤའི་པོ་བྲང་གྲོང་
དང་གྲོང་བྱེད་ཀྱི། །སྤང་བ་བྱེད་པའི་པིར་གྱིས་བྲིས་པ་བཞིན། །ས་གཞི་ནི་ཅོའི་གཤོག་པ་
བཤམ་པ་བཞིན། །སྤྱ་ཆོགས་འབྱུ་རྣམས་སྤྱན་པའི་ཁུར་གྱིས་ངལ། །ཀྱེ་ཏོ་འཆི་མེད་ལྷན་གྱི་
གྲོང་བྱེད་ནི། །དུས་ཀྱིས་བྲང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སམ་སྤྲུལ། །དེར་ནི་བྱ་འཛིན་རི་བོའི་

ངོགས་དག་ཏུ། །ཆོས་དང་སྤྱི་དྲི་འབྱོར་པ་མ་ལུས་པ། །གཟུགས་ཅན་བཞིན་གྱར་ལེགས་
བཤད་སློབ་པའི་ཚུལ། །མ་ག་རྣ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཡོད། །དེ་ནས་ཉི་མའི་བྱ་གནས་
པའི། །སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཅེན་རི་བོའི་ངོས། །རབ་མཐོ་པོ་བྲང་བཅེགས་པ་བཞིན། །བ་གམ་འོད་
ཟེར་དགོད་པ་ཅན། །རིན་ཅེན་རྩལ་བཅེགས་ལ་བརྟེན་པའི། །མཁར་ཉལ་འོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་
བཞིན། །གང་དེའི་མདུན་ས་ཡངས་པའི་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་དབང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །སྤྱི་མ་
སྤྱལ་པའི་གཞལ་མེད་ནི། །ཁ་འབྲུག་ཅེས་བྲ་གསལ་པ་དཀར། །དེ་ནས་མེ་མཆོམས་སྤྱོད་ཀྱིས་
སྤྱི་ནི། །འོར་སྤྱི་གྲོང་ཁྱེར་བྱེད་པོ་ཡིས། །ས་ལ་བཟ་བར་བཀོད་པ་བཞིན། །བཟ་ཤིས་སྒྲང་
ཞེས་ངོ་མཆར་གྱི། །རི་མོ་བཟང་བར་དཀར་བ་ཡོད། །དེར་ནི་རིན་ཅེན་ཁང་བཟང་མདུན་
ས་ནི། །ཆོས་བཟང་ལྷ་ཡི་དགའ་ཆལ་འོངས་པ་ལྟའི། །སྤྱི་ལྷང་བེའུ་ལྷ་ཡི་ས་གཞི་ལ། །སྤྱི་
ཆོགས་མེ་རྟོག་བྲ་བས་ཁེབས་པ་བཞིན། །འཇའ་ཆོན་བཟ་(༤བ)བས་བྲབ་པའི་འཆི་མེད་
ལམ། །དེད་དུས་ཁེབས་པ་སྤང་དུར་བྱེད་པ་བཞིན། །འཇམ་མཉེན་ལོ་འདབ་གསར་པའི་
གོས་ཀྱིས་སྤྱབས། །དྲི་ཞིམ་གེ་སར་དགོད་པའི་ཚུ་སྤྱིས་ཀྱི། །དོ་ཤལ་རིང་པོ་འབྲང་བའི་
རྒྱ་འཇུང་གི། །དོ་རར་རི་དྲགས་མིག་ཅན་ཆོགས་ཀྱིས་བཞིན། །དེ་དབུས་རོ་མངར་ཕུན་
ཆོགས་འབྲས་བྱ་ཡི། །ཁུར་གྱིས་དུད་པའི་ཡོངས་འདུའི་སྤང་བ་རྣམས། །མཉེན་སྤྱོད་ལལ་
གའི་ལག་པ་རིང་བརྒྱུངས་ནས། །མཁས་པའི་སྤྱི་བོ་དག་ལ་མགོན་བྱེད་བཞིན། །དེར་ནི་ཆུ་
ཤེས་ལོར་བྱའི་རྩེ་ལེབ་ཆོགས། །གཙལ་དུ་བཟམ་པའི་རིན་ཅེན་ས་གཞིའི་དབུས། །བཀོད་
ལེགས་རེག་ན་བདེ་བའི་གདན་གྲི་ལ། །དགེ་ལ་འདུན་པའི་རྒྱ་མཚོ་རབ་འཁོད་དེ། །དད་
དང་གཏོང་བ་ཡངས་པའི་སྤྱི་ན་བདག་གིས། །ཕུན་ཆོགས་རྟེན་དང་བཟུར་སྤྱིས་མཆོད་པ་
ན། །ཡིད་འོང་ནོར་བུའི་གདངས་ཀ་གཡོ་བ་ཅན། །སྤྱི་མོས་ཆལ་དེ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་དབང་
རྣམས། །ཆེས་ཆེར་དགའ་བའི་དྲི་བཞོན་ཆེར་གཡོས་ཏེ། །འབྲས་བཟང་སྤྱི་མས་དུད་པའི་
སྤྱི་ན་པའི་ཆོགས། །བསྐྱོད་ནས་རབ་སྤྱི་ན་མཛེས་པའི་ཁ་དོག་གིས། །རོ་བརྒྱ་ཉེར་མཆོན་

ཤིང་ཐོག་ཆར་པ་བ་བཅས། །འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་བཀའ་ནས་རབ་མཆོད་དེ། །ཡིད་ནི་སྤྱོད་
དཀའི་བདུད་ཅིས་བྲན་པ་ཐོབ། །དེ་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་ཆོགས་རྣམ་དཀར་གྱིས། །ས་
སྤྱོད་ལས་འདི་དག་ཉག་ཏུ་ལོ་ལེགས་ཤིང་། །འབྲུ་དང་དབྱིག་གིས་མཛོད་ཀུན་རབ་བཀའ་
སྟེ། །ཆོས་དང་སྤྱིད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཀུན་རྒྱས་ནས། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་
འབྲལ་བར། །བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྱིའི་གྲོང་དུ་འཇུག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ནང་སོ་རྣམ་སྤྲུལ་པ་དང་
བསོད་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་བཙུན་པ་དག་འདུན་(༡༣)རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་ཆ་བ་བྱར་བཤིས་པའོ། །

རབ་དཀར་རྒྱ་ཤེལ་གསར་པའི་སྤྱོད་ལོང་ནི། །སྤྱོད་ལས་ཀུན་ངོ་མཆར་གར་གྱི་རི་མོ་
བཞིན། །མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་ལྟ་བུའི་ཅོད་པན་ལ། །རབ་འཕྲོགས་དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོས་
དག་ལེགས་མཛོད། །ཀློག་པ་ཤིང་ལོ་ལོ་བོད་ལྷལ་དུ། །དལ་གྱིས་ཁྱེགས་འབྲུའི་གངས་
ཀྱི་མགུལ། །འཛམ་བུ་རྒྱ་ཐའི་འབྲུང་གནས་ཨེ་སྤྱོད་ཀྱི། །འཛིན་མའི་ཆ་ལ་དག་བར་སྤྱོད་
པ་ན། །དོན་གཉེར་ཆོགས་མདའི་བསེལ་བྱས་དབང་བྱས་པའི། །མང་ཐོས་ལུང་རིགས་སྤྱོད་
པའི་གཞོན་ནུ་དེ། །འཕྲོ་འདོད་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཁྱེགས་ཏེ། །ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་དྲུགས་པོ་ཞེས་
བྲགས་འཛམ་སྤྱིང་གི། །ས་ལ་དུས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་གྲོང་སྤྱིར་ནི། །ཡོངས་འདུའི་སྤྱོད་ལོང་གོས་
ཀྱི་དུ་བྱུ་ལ། །འཛིན་མའི་སྤྱོད་གཡོགས་སྤྱད་དུ་འོངས་པ་ལྟའི། །རྒྱ་འབྲུང་སྤྱིང་བ་དགོད་
པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དེར་འོངས། །ལོ་ཉི་ཉ་ཡི་རྩ་བོར་རབ་བརྒྱལ་ནས། །འོར་བུའི་བ་གམ་འོད་ཟེར་
ཅེ་དགའ་ཡི། །རི་བོར་འཛིན་པ་རྒྱ་སྐར་འཕྱིང་བར་བཅས། །སྤྱོད་ཀྱི་འདིར་འོངས་ཤིང་མཐོ་
རིས་དགའ་ཆལ་གྱི། །འབྲུན་རྒྱ་ལ་གོང་སྤེ་བརྒྱད་ཅེས་བྱར་སྟེ། །གང་དེར་བཟང་ཡས་དོན་
གཉེར་བྱང་པའི་ཆོགས། །མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཐུགས་བཙུད་སྤྱད་ཅིའི་རོས། །སྤྱོད་ཀྱིས་ལུས་
སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས། །འོག་མིན་གཙང་མའི་གནས་ནའང་ཅ་ཅོར་གྱུར། །ལུང་
རིགས་མགྱིན་པའི་རྩ་རྒྱུག་མཁས་མཁས་པ་ངང་མའི་ཁྱུ་འཁྲིགས་ཤིང་། །(༡༤)སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་
རྩ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་པའི་སྤྱིང་བས་ལེགས་བཤད་འཇུག་སྤྱིང་གསལ་བྱས་ལ། །དད་པ་འོར་བུའི་

གདེངས་ཀ་དང་ལྷན་སྐྱེ་བོ་ལག་འགྲོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོངས་སུ་གང་བའི་མཚོ་ཆེན་
ལ་སྐྱག་ཆུ་གཏེར་དུས་བཞིའི་མཐའ་ལ་སྟེག། །དེ་ནས་སྤར་ཡང་དབང་པོའི་ཕྱོགས། །ནོར་
སྤྱན་ལ་འགྲན་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ཡོངས་གང་ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་གྲོང་། །གཞན་པ་བཞིན་སྤར་བྱེ་
ཉིལ་ཞེས། །གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་བར་སྟེག། །དེར་ཡང་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་གྱི། །རྟེན་
བཀྲར་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་ལམ། །ག་བྱར་གསར་བས་བྲན་
པ་བཞིན། །དེ་ནས་ཆོ་འདུན་གཞོན་ནུའི་འཕྲིན་ལས་གྱི། །བསིལ་ཟེར་མཁའ་ལམ་བྱབ་པའི་
ཅེ་དགའ་དང་། །འགྲོགས་པ་ཤར་ཕྱོགས་སྒྲམ་བོ་གདན་གྱི་རི། །ཕུན་ཚོགས་བྱབ་པས་
བསྟེན་པའི་བསྟེན་གནས་ནི། །ཚོ་རྒྱལ་ནུའི་གནས་ལ་འཁྱུ་བ་དེར། །སྐྱེ་དངོས་དང་མཚུངས་
སྐྱེ་བརྟན་ཞལ་རས་ལ། །ལྟ་བས་དད་པའི་མིག་ནི་དོམས་མ་གྱུར། །ཀྱེ་ཏོ་གང་འདིའི་སྐལ་
བཟང་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཉི་མའི་བྱའི། །ཕྱོགས་སུ་སྤར་ཆེན་བཀལ་
ནས་ཀྱང་། །མཁའ་སྐྱོད་འགྲན་ཆེན་ཅ་རི་བྱའི། །གནས་གྱི་འདབས་གྱུར་གྱུ་མདའ་ཞེས། །འཆི་
མེད་གོང་ཁྲིར་བྱེད་པོ་ཡིས། །ས་ལ་བཀྲ་བར་བཀོད་པ་བཞིན། །དེ་མཐོང་རེ་ཞིག་འདེན་
བྱེད་ལམ། །བདུད་ཅིས་གསར་དུ་བྲན་པ་བཞིན། །འབྱོར་ལྷན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནོར། །བང་
མཛོད་རྒྱགས་འཛིན་དང་གཅིག་ལ། །(༡ན)ཆོས་དང་སྤྱིད་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱན། །རྫོགས་
ལྷན་རིངས་པ་འོངས་སམ་སྟེག། །དེར་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་མཚོད་རྟེན་ཆེར། །སེང་
གའི་ཁྲི་ལ་ཤུག་སེང་གེ་ཡིས། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་གསུམ་དུས་ཆེན་ལ། །རྒྱལ་
ཡུལ་མཚོད་པའི་དུས་གྱི་དགའ་སྟོན་ཆོ། །སྐྱེ་གསེང་བྱ་མཚུངས་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་རྣམས་
ཀྱིས། །སྐྱོ་ལྷན་སྐྱོག་ཐེང་གཡོ་བའི་རྣོས་གར་དང་། །དཔལ་མོ་དང་མཚུངས་མཛོད་མའི་སྐྱེ་
གར་གྱིས། །ས་འདི་སྐམ་ཅེན་དགའ་ཆལ་བཞིན་དུ་བྱས། །ནོར་འཛིན་དགའ་མའི་བཞིན་
རས་ལ། །གུར་གུམ་དོག་པ་འགོད་པ་ལྟའི། །ཁྲིམས་ལྷན་ཚོགས་དང་ས་སྐྱོང་བའི། །སྐྱེ་བོ་
སྟོན་བསགས་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །མཐོན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཁང་བཟང་ཅེར། །ལྷགས་གཉིས་

བ་དན་དཀར་པོ་ནི། །འཛིན་མཁས་སྐལ་བ་ལྡན་ནམས་ལ། །ཐེག་མཆོག་གཏན་གྱི་གཞིའི་
དབྱངས། །ན་བའི་བཅུད་ལེན་བཞིན་དུ་བྱས། །ཐུ་ཏིག་གསར་པའི་དོག་པ་དང་མཚུངས་མེ་
ཏོག་པོན་པོའི་བྱ་མ་ཅན། །འབྲས་ལྡན་ལྡོན་པའི་ན་ཚུང་ཆོགས་ནམས་སྤེང་བ་བཞིན་དུ་དངར་
བྱས་ཤིང་། །ནགས་ཀྱི་དཔལ་མའི་བཞིན་རས་ཉི་བ་ནམ་བཟའི་གྲོང་བྱེད་ཆོགས་ནམས་
ཀྱིས། །བརྒྱ་བྱེད་ཆོན་ཀྱི་རི་མོ་ནམ་བཟའོར་བྱའི་མེ་ལོང་དོས་བཞིན་སྤང་། །སྤྲར་ཡང་ནེ་
ཙའི་ན་ཚུང་གར་བྱེད་ཅིང་། །ཁུ་བྱུག་ཕྱོས་པའི་སྤྲ་འབྱེན་ནགས་ཀྱི་ཆ་ལ། །བཟླ་སྤྲད་སྐལ་
བཟང་འཁོར་དང་ལྡན་ཅིག་པར། །ཆོས་བཟང་མདུན་ས་གཞན་བཞིན་མེ་ཏོག་ཐང་། །ཚུ་སྤྲེས་
གསར་པའི་གོས་ཀྱིས་སྒྲུབས་པ་དེ། །ལྷ་ཞིང་པན་བདེའི་གར་ཀྱིས་རོལ་བཞིན་དུ། །གངས་
རིའི་ཅོད་པན་འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི། །འཛིན་མའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ལ་རྟེན་པའི་རུལ། །གྲུར་གྲུམ་
གསར་པས་འབྲི་ཞིང་བོད་ཡུལ་གྱི། །ས་ཡི་ལྷེ་བ་ད་ལྷ་ཡར་སྤྲངས་ཞེས། །གྲགས་པའི་མེ་
ཏོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཡི། །ན་བའི་རྒྱན་དུ་འོས་དེར་མངོན་ཕྱོགས་གྲུར། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་
བ་ཀྱན་དང་ངང་གཅིག་པར། །ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་པའི་སྒོལ། །རྟེན་འབྲུང་སྤེང་
བ་འབྲིགས་པའི་ཕྱོགས་འདིར་ཡང་། །དུས་མཐར་ཉི་མ་སྤོང་ལྷར་གསལ་གྲུར་ཅིག །ཅེས་
པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་བྱང་བའི་སྤྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ནམ་དཔྱིད་ཡངས་པའི་མིག་ཅན། བྱ་མདའ་ནས་ནང་བ་བསོད་
ནམས་ལེགས་པ་དང་ནོར་བཟང་གསོལ་ཇ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤར་དྲགས་པོ་ཕྱོགས་སུ་འོངས་ནས་འགྲོ་དོན་བྱས་པའི་རིས་
བ་ནམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་སུ་བསྒྲེབས་པ་ཞིག་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲུལ་བའི་རྩོད་སྟན་ངག་མཁན་དག་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་
དཔལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཆོས་སྤྱིང་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་སྤྲས་པའོ། །

རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་བཙུན་གཅིག་ཀྱི་བསྟན་པའི་རི་བོ་པ་འགྲན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་དེའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཐུགས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །སྤྲ་
ཐ་མལ་བཞོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །གསུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་པ། །པ་
བཀའ་བྲིན་མཉམ་མེད་བཙོང་ཁ་པ། །མི་སྤྱིང་མེད་ཁོ་བོའི་སྤྱིང་ཁྱེད་ཀྱིས་ལ། །སྤྲང་ཆོས་མེད་

པོའི་སློ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །པ་སྤྱུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་བཀའ་བྱིན་ཅན། །སྦྱབས་གཞན་ན་
མེད་དོ་མཁུན་བཅའི་གཏེར། །ཆོ་འདི་ཕྱི་བདེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་གཞི། །རྗེ་སྤྱི་(༥ན)མ་ཁྱེད་
དུ་མ་ཤེས་པར། །སྤར་དོན་མེད་སྦྱབས་གཞན་འཆོལ་འཆོལ་ནས། །ཞེ་ཐག་པས་སློ་གཏད་
མ་བཀྱིས་པ། །ད་འཁྱོད་པ་དྲག་པོས་སྤྱིང་ལ་ཟེན། །འདི་ལེགས་པར་བསམས་ཆོ་དམ་ཆོས་
དང་། །སེམས་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པས་ལན་པར་གདལ། །པ་བཀའ་བྱིན་མཉམ་མེད་བཅོང་ཁ་
པ། །ད་ཁོ་པོའི་སློ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །སེམས་སྤང་ཤས་དྲག་པོས་དཔྱེན་བཅོས་ནས། །ཕྱི་
ཆོས་པའི་ཚུལ་འཆོས་མཁས་ན་ཡང་། །ནང་ཤེས་རྒྱུད་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་ན། །སློ་ནང་དུ་
ཕྱོགས་ན་ཡི་རེ་ཐུག །དུས་ད་ལྟ་འཆི་བ་མ་དཔྱད་པ། །སེམས་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པས་
ལན། །པ་བཀའ་བྱིན་མཉམ་མེད་བཅོང་ཁ་པ། །ད་ཁོ་པོའི་སློ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །སེམས་རྟེན་
བཀྱར་རོ་ལ་སྤེད་བཞིན་དུ། །དུས་ཉག་ཏུ་བག་མེད་བྱ་བ་ཡིས། །རྟེན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་
རྒྱུད་གཞོན་པ། །ཕྱི་མཛེས་མཛེས་འདྲ་ཡང་ཚུལ་འཆོས་ཡིན། །གསུང་སྤྱི་རྒྱུད་མཁས་ཀྱང་
རྟེན་ཆོག་ཡིན། །ལར་གྲུང་གྲུང་འདྲ་ཡང་སྤྱིན་བ་ཡིན། །ཆོས་བཟང་པོར་རྫོམ་ཡང་ཐོག་པོ་
ཡིན། །གནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་དེ། །ཆེས་བཟོད་སྤྱུགས་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་
དུ། །དེར་མི་སྤྱི་ཐབས་ལ་མི་འབད་པར། །སེམས་དལ་བར་སྤྱོད་པའི་ངང་རིང་པོ། །ཆེས་
སྤྱིན་པའི་ལུག་ཀྱང་རང་གི་གྲོགས། །སློག་འབྲེལ་བར་མཐོང་ཆོ་སྤྱིང་འདར་ན། །ཁྱོད་སྤྱང་
པོ་མ་དེའི་སྤྱུགས་རྒྱུད་ལ། །གདོན་ལྷགས་པ་མིན་པ་འོས་ཅི་ཡོད། །དོན་དེ་ལྟར་ད་དུང་མ་
དཔྱད་པ། །སེམས་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པས་ལན། །པ་བཀའ་བྱིན་མཉམ་མེད་བཅོང་
ཁ་པ། །ད་ཁོ་པོའི་སློ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །ཁོང་ཆངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ། །དཔལ་
འབྱོར་བའི་ཕུན་(༥བ)ཆོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །ལར་རང་དབང་མེད་པར་འདོར་དགོས་
པའི། །ཚུལ་སྤྱིང་ནས་མ་དཔྱད་རང་འདོད་ཅན། །ཞོར་ཞིང་གཞིས་གཉེན་དང་ལོངས་སྤྱོད་
སོགས། །དུས་ཉག་ཏུ་མི་དགོས་དགྲ་དགོས་པོ། །ཆོག་མི་ཤེས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་

ལ། །ཡིད་ཆགས་ཞེན་བླག་པོས་བཅིངས་པ་ཡང་། །སེམས་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་
བས་ལན། །པ་བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་བཅོང་ཁ་བ། །ད་ཁོ་བོའི་སྒོ་སྒྲ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །ལར་
བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཆེ་འདྲིའི་མཐའ། །དག་འཆི་བདག་བླག་པོའི་ཁ་ནང་ཆུད། །ལས་མི་དག་
བཅུ་ཡི་སྤྱང་ཤུགས་ཀྱིས། །གནས་འཛིགས་བྱང་རན་འགྲོའི་གཡང་སར་ཤོགས། །ཆེ་ཐོག་
མ་མེད་ནས་བསགས་པ་ཡི། །ལས་རན་པའི་ཁུར་པོ་རི་བས་ལྷི། །ད་ཞི་ཡང་འགྲོད་པ་མེད་
སྒྲུམ་པའི། །གདེངས་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་རང་ལ་མེད། །གཉིན་ཉི་ཤུ་ཤུ་བས་མཐའ་བསྐྱོར་
ཅིང་། །ཁོར་མོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་འབྲེང་བཞིན་བྱ། །རང་གཅིག་བྱར་སྦྱས་ཆེན་འདེགས་
པའི་ཆོ། །སེམས་འགྲོད་ཀྱང་འབྲིས་སོ་སྒྲུམ་མེད་བ། །སེམས་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་
བས་ལན། །པ་བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་བཅོང་ཁ་བ། །ད་ཁོ་བོའི་སྒོ་སྒྲ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །མ་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཆེས་བཟོད་ཀའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མནར་བ་
ལ། །སེམས་གཡོ་འགྲུལ་ཅུང་ཟད་མ་འཆིས་པ། །རྒྱུད་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་བས་
ལན། །པ་བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་བཅོང་ཁ་བ། །ད་ཁོ་བོའི་སྒོ་སྒྲ་ཆོས་ལ་སྦྱར། །སྤྱང་བདག་
གི་སྤྱོད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་ཀྱང་། །རྗེ་ལྷ་མ་བྱེད་རང་མཁུན་ལགས་པས། །ཤུགས་བཅེ་བའི་
དབྱིངས་ནས་མ་དོར་བ། །མཆོག་ཐུན་མོང་དངོས་བྱུང་སྦྱལ་བྱ་གསེལ། །ལས་འགྲོ་དོན་
བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། །རྗེ་ལྷ་མ་བྱེད་ལ་མ་མཆིས་པས། །ཤུགས་རྗེས་སུ་འཛིན་(༡༠ན)
པར་འཆལ་མོད་ཀྱི། །གནས་རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ། །ད་མྱོང་ན་བཟོད་སྒྲགས་
མ་མཆིས་པས། །དུས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཞལ་སྟོན་ལ། །སྤྱང་ཆོས་མེད་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་
བོངས། །ཆོས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆར་པ་པོའ། །རྒྱུད་བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་ཅད་ནས་ཆོད། །པ་
བྱེད་རང་ལྟ་བུར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །ཚུལ་འདྲིའི་ལྟར་སྦྱས་པ་ལྷ་མའི་བྲིན། །སྤྱོད་ཐག་པས་
བན་པའི་དད་པ་དང་། །སེམས་གདུང་ཤུགས་བླག་པོས་ཀྱན་བསྐྱང་ནས། །ཡུལ་གཅོང་སྟོད་
ཀྱི་ཆོས་མེད་བྱ་བལ་བ། །སྤྱང་སྟོན་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཆོས་སྦྱས། །ད་རྗེ་བཅུན་ལྷ་མའི་

བཀའ་བློན་གྱིས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཆོས་དཀར་པོའི་འཕྲིན་
ལས་འོད་སྟོང་གིས། །རྗེ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཁ་འབྲུག་ཏུ་རྗེ་
བཙུན་བཙུང་ཁ་པ་ཞལ་གཟིགས་དུས་སུ་མཛད་པའོ། །

དབྱིངས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་རང་ཤེད་ནས། །སྐྱུ་ཅིར་ཡང་སྤང་བའི་རྩ་འབྲུལ་
གྱིས། །ཞིང་གངས་མེད་ཅིག་ཅར་བྱུང་མཛད་པ། །པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་
ལ་འདུད། །ཆེ་འདི་ཕྱིའི་པན་བདེ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཆོས་ཟབ་མོ་འདོམས་པའི་སྒྲ་མ་
ལ། །སྟོང་བསམ་པ་ཐག་པས་གསོལ་བཏབ་ན། །མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་རང་གིས་
འབྱུང། །ཆེས་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་འཛིག་སྤྱོད་པའི། །རྟེན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་དུས་
འདིར། །དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བས་མི་གཡེང་བར། །ད་ཅེ་གཅིག་ཆོས་ལ་འབད་ན་ལེགས། །སྟོ་
གཏད་ན་ནམ་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི། །སྐྱབས་དཀོན་ཅིག་གསུམ་པོ་ཁོ་ནར་ངེས། །དུས་རྒྱུན་དུ་
གདུང་བྲགས་བྲག་པོ་ཡིས། །རྟེན་མཆོན་དུ་དལ་མེད་སྐྱབས་འགོ་མཛོད། །ལས་མི་དགའི་
བྱ་བ་ཐ་མོས་ཀྱང་། །ཆེ་ཕྱི་མར་བརྟག་(༡༠བ)དཀའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྟེད། །ད་སྟོན་སྟོང་
དགེ་བསྐྱབ་པ་ལ། །སྟོང་བསམ་པ་ཐག་པས་འབད་པར་རིགས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོའི་
རྩ་བ་ནི། །སེམས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྟེད་པར་གསུངས། །གནད་འདི་ལ་སྟུག་པར་ནན་
ཏན་དང་། །རང་གཅེས་འཛིན་སྟོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། །དོན་རང་བཞིན་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཐོབ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་གང་ཤར་
ཡང་། །དེ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་ལོང་། །ཁོར་ལོངས་སྟོད་ཇི་ཅམ་རྒྱས་ན་ཡང་། །སེམས་
ཆགས་ཤིང་ཞེན་ན་འཆིང་བའི་རྒྱ། །ལན་ནམ་སྟོན་གཉིས་ལ་མི་རེ་བའི། །དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོན་
པ་ཕྱོགས་མེད་ཐོང་། །སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྤུན་ཆོགས་མཐའ་ངན་ཞིང་། །དགོས་ངན་སོང་
གསུམ་པོ་གཡངས་ས་ཆེ། །མི་ཀུན་ལ་འོང་བའི་རྩལ་པོ་ཆེ། །དག་འཆི་བདག་གི་དམག་
དཔུང་སྤུང་འོང་བས། །གནད་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་ན། །རྗེ་ས་བཙུའི་དབང་སྤྱུག་མ་

པམ་མགོན། །སྤྲུལ་དབག་མེད་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་འདོམས་
པའི་མདུན་ས་དེར། །དུས་དེ་ཆེ་ཐོགས་མེད་འཕོ་བ་ཐོབ། །ད་སྟོ་གསུམ་དགོ་བ་གང་བྱེད་
ཀྱང་། །གནས་དེ་རུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རུ་བསྟོས། །དུས་སྟིགས་མའི་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པས། །ལར་
ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་མ་མཛད་ཅིག །དོན་དེ་སྐད་སྤྲུལ་པ་ཐག་རིང་ནས། །སེམས་ཅེ་གཅིག་
མོས་པའི་སྟོབ་མ་ཡིས། །དུས་འཆི་ཁར་པབ་འདི་གདམས་ངག་ཅིག །ཆོག་གོ་སྤྱིའི་ངག་
གིས་སྤྲོས་ཤིག་ཅིས། །ནུ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། །ཡུལ་གཙང་སྟོད་ཀྱི་
མང་ཐོས་རྒྱལ་ཁམས་ལ། །སྤྲང་སྟོན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་ཡིས། །དཔལ་ཡེར་བ་ལྷ་རི་
སྟོང་པོར་བཀོད། །འདིས་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ། །པན་བདེ་སྤྲུལ་ཉིད་དུ་ཐོགས་རྒྱུར་
ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ཆོས་མཛད་སྐྱེ་བོ་ལ་གདམས་པའོ། །

(༡༡ན)ན་མོ་གུ་རུ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་སྦྱེལ་བའི། །པ་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ང་མགིན་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བང་མཛོད་ནས། །ཉམས་མགུར་
མའི་སྤྱུ་དབྱངས་འདི་ལྟར་འཐེན། །ཁྱོད་སྟོང་ནས་ལྷ་ཆོས་མཛད་འདོད་ན། །ད་ཡུད་ཅིག་
ན་བ་གཏོད་ལ་ཉོན། །མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །རང་ཅ་བའི་སྒྲ་
མར་རག་ལས་པར། །རྗེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུང་ལགས་ན། །ད་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་
འཇམ་དཔལ་གྲགས། །རྟེན་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་མི་ལུས་འདི། །ཆོས་སྤྱབ་པའི་རྟེན་དུ་
བསྐྲགས་ལགས་ན། །ཆེས་རྩེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་སོམས་ལ། །ད་དོན་ལྡན་མཛོད་ཅིག་
འཇམ་དཔལ་གྲགས། །ཆེ་འདི་ཡི་འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་ལ། །དུས་རྒྱུན་དུ་འབད་ཀྱང་ཟིན་ཆར་
མེད། །དག་འཆི་བདག་གི་དམག་དབྱང་སྟོབ་པའི་ཆོ། །ད་འབྱོད་མེད་དཀྱིས་ཤིག་འཇམ་
དཔལ་གྲགས། །གནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དེ། །ང་ཁྱོད་དགོས་རྒྱུར་ན་བཟོད་
སྤྲུགས་མེད། །དེར་མི་སྤྱིའི་གདེང་ཡང་མ་མཆིས་པས། །ལས་སྤྲིག་པ་སྟོངས་ཤིག་འཇམ་
དཔལ་གྲགས། །དུས་གཏན་དུ་བསྐྱེ་མེད་པན་བདེའི་གཏེར། །སྤྲུབས་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་

སྒོ་གཏད་ནས། །ལས་དཀར་པོའི་དགེ་ལ་འབད་ལགས་ན། །དེ་གྲང་པོ་ཡིན་ནོ་འཇམ་དཔལ་
གཤགས། །ལས་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་གིས། །ལར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་
གར་སྐྱེས་ཀྱང་། །དུས་ནམ་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད། །ལས་ཉོན་མོངས་སྒོངས་ཤིག་
འཇམ་དཔལ་གཤགས། །རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདིས། །སྲར་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་ལ་སྦྱར། །ད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །རང་གཅེས་འཛིན་
སྒོངས་ཤིག་འཇམ་དཔལ་གཤགས། །ནད་གཞིད་པ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྒོ། །དུས་གཏན་དུ་
སྐྱེ་ག་ན་འཆི་ཡི། །མེ་འབར་བའི་འོབས་(༡༡བ)འབྱའི་འཁོར་བ་འདི། །དུས་ད་ལན་སྒོངས་
ཤིག་འཇམ་དཔལ་གཤགས། །ད་ཅེ་གཅིག་དམ་ཆོས་མི་སེམས་པར། །སྲར་རྒྱན་ཆད་མེད་
པར་བསྐྱས་པ་ཡི། །དག་འཛིག་རྟེན་བྱ་བའི་སྒོ་བྱིད་ལ། །ཡིད་གཏོད་པ་འཁྲལ་ལོ་འཇམ་
དཔལ་གཤགས། །གནས་དབེན་པ་ནགས་ཀྱི་ཁོད་དག་ཏུ། །ཟས་གང་བྱུང་ཅམ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀྱང་། །ཉིན་མཆན་དུ་ཆོས་ལ་མ་འབད་ན། །དུས་འཆི་ཁར་འགྱོད་དོ་འཇམ་དཔལ་
གཤགས། །ལར་ད་ལྟའི་གཉིན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་སྒྲ། །ཆེ་འདི་ནི་བར་སྤང་སྒྲོག་དང་འབྲ། །ཁོར་
ལོངས་སྒྱུད་ཚུ་ཡི་སྒྲ་བ་ལ། །ད་ཆགས་པར་མ་བྱེད་འཇམ་དཔལ་གཤགས། །སྲར་འཁོར་
ལོས་སྦྱར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱང་། །དུས་ལན་ཅིག་མིན་པར་སྒྲོང་མོད་ཀྱི། །ཆོས་ཟབ་མོ་
ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་ན། །ད་སྤྱང་པོ་འདུག་གམ་འཇམ་དཔལ་གཤགས། །སྲར་སྒོ་གྲོས་རྒྱུ་
པའི་གོ་མ་སྒྲོབས་ཀྱིས། །ཕྱི་ཐོས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་མ་འཁོར་ཡང་། །ཆོས་ཅི་ཤེས་ཉམས་
སུ་མ་སྒྲངས་ན། །ད་སྦྱར་དུ་འཆིའོ་འཇམ་དཔལ་གཤགས། །ཁོང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
གོང་མས་ཀྱང་། །ཆོས་ཟབ་མོ་ཅེ་གཅིག་བསྒྲོས་པ་ལས། །ལས་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་དུངས་
ཕྱང་ནས། །སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་གདའ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཉེ་གནས་འཇམ་དཔལ་གཤགས་
པ་ལ་གདམས་པའོ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག ། ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུན་རྩི་ལོ་ཡབ་སྐུ་དང་། ། རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། ། བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས། ། མོས་
པའི་བྱ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། ། མོས་གྲུས་ཅན་གྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ཁྱོད། ། སྤྱོན་
བསགས་ལས་དང་སྤྱོན་ལམ་འབྲལ་བ་ལས། ། རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཕྱིར་
འབྲངས། ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཞབས་ཏོག་ཉིད་ལ་འབད། ། དེ་ཕྱིར་བཅེ་བས་དགེས་
བཞིན་ཉི་(༡༩ན)བར་བཟུང་། ། སྒྲ་མའི་ཞབས་འབྲིང་ཉི་གནས་པལ་མོ་ཆེ། ། དཀོར་གྱིས་ཆོག་
ནས་ལས་འབྲས་བྱུང་བུ་གསོད། ། ཡུན་དུ་འགྲོགས་པས་སྤྱོན་མཐོང་དད་པ་འགྲིབས། ། དག་
དག་ལ་ལ་པོ་དུས་གྲུས་ཞན་ཅམ། ། བརྟན་སྤྱོད་བྱུང་གསོད་ཁོང་ཁོ་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས། ། དམ་
པའི་ཁིང་ལ་སྤྲིག་པ་གསོག་པ་དང་། ། འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ཕུང་བ་མང་། ། ཁྱོད་གྱིས་སྒྲ་
མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་། ། ཁ་ཞེ་མེད་པའི་དད་པ་སྤྱིང་ནས་གཡོས། ། རང་འདོད་
སྤངས་ནས་སྒྲ་མ་འབའ་ཞིག་བསམས། ། ང་ཡིས་ཆོས་ལུན་བསྒྲོ་བའི་ངག་མ་བཅག ། སེམས་
རྒྱུད་མ་དགྲགས་ཏྱག་ཏུ་གཡོག་ལ་འབད། ། བསྐྱབ་པའི་སྤྱང་སྤྱོད་ལས་འབྲས་སྤྱང་དོར་
དང་། ། མཐོ་ལ་གྲུས་འཁུར་ནང་མའི་སྤྱོད་བྱུང་དང་། ། མཉམ་པའི་འགྲོགས་ལུགས་འབྲལ་
གྱི་སྤྱོད་ལམ་སོགས། ། གང་གི་ཐད་དུ་འང་སེམས་གྱིས་ཁྲེལ་བ་མེད། ། དེ་ཕྱིར་ཁོ་པོ་རང་
ལ་མཐོང་ཚུལ་ལྟར། ། དོན་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཡང་། ། ད་ལྟའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་
ཀ་མ་འབྲུགས་ཤིང་། ། ཁ་ཞེ་མེད་པར་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏོག་ཕྱིར། ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
དུལ་དུ་བརྒྱུག་གྱུར་ན། ། ཁྱོད་གྱི་འདི་ཕྱིའི་མདུན་མ་འགྲུབ་པར་ངེས། ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་རྩི་
རྩི་སྤྱོད་དཔོན་ཉིད། ། རང་གི་བསོད་ནམས་ཁིང་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། ། རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ལས་བྱུང་འཕགས་ཞེས། ། རྩི་རྩི་འཆང་གིས་དངོས་སུ་གསུངས་ཕྱིར་དོ། ། སྤྱོན་ཆོ་
རྒྱལ་བའི་སྐུ་པོ་ལོ་རྩེ་བཟང་དང་། ། ཏྱག་ཏུ་དུ་སོགས་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་གྱིས། ། ཐེག་
མཆོག་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལས། ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་གོ་འཕང་དམ་པ་

བརྟེས། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱ་རོ་པཎ་ཆེན་དང་། །འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་ལ་
ཟེ། །སྤྱལ་སྤྱུ་གཞིན་ཅུ་འོད་སོགས་དམ་པ་ནམས། །པལ་ཆེར་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་ཚུལ་
བཞིན་(༡༢བ)དུ། །བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལས། །མཆོག་དང་ཐུན་
མོང་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པ་མང་། །དེ་ཕྱིར་ད་དུང་དམ་པ་དེ་དག་གི། །མཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གྱེན་
དུ་མིག་བལྟས་ནས། །ཟེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་སྟོབ་པ་ན། །བདག་ལ་ད་ལྟ་འདི་བྱའི་
མཐུ་མེད་ཀྱང་། །ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་མི་འབྲལ་སྟོན་ལམ་དང་། །ནམ་ཞིག་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཆོ། །རིམ་གྲོ་བ་རུ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་བྱ། །སྤར་ཡང་ཅུང་ཟད་ཁྱོད་ལ་
གདམས་པ་ནི། །དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ལྟར། །རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེ་སོམས་ལ་
ཚུད་མ་གཟོན། །རྟག་འཛིན་མ་ཆེ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་སྟོམས། །ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་སོམས་
ལ་སྟེག་ལ་འཛེམས། །ཆེ་འདིའི་ལོ་འདོད་གཤགས་འདོད་སྤང་ཤས་སྟོངས། །ཉིན་མཆན་མེད་
པར་དགེ་ལ་སྟོབ་སྦྱེད། །དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་འབྲལ་མེད་སྟོབ་ཕྱགས་གཏོད། །འགྲོ་ཀྱན་པ་
མར་སོམས་ལ་སྟོང་རྟེན་སྦྱེད། །ཐེག་ཆེན་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་སྟོམས། །དལ་བའི་
རྟེན་འདི་རིང་དུ་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཡུམ་རྩེ་བཙུན་སྟོལ་མའི་བསྟེན་སྦྱབ་དང་། །བར་
ཆད་ཀྱན་སེལ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །སྟོལ་མཇུག་དཔལ་ལྷན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱག་
མ། །བསྟེན་ཅིང་སྦྱབ་དང་མཆོད་གཏོར་རིམ་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་བཙོན་པ་
གཅེས། །དེ་ལྟར་པན་པར་བསམས་ནས་སྟོང་གི་གཏམ། །ཅུང་ཟད་སྤྲས་པ་གནས་སྤྲུལ་ས་
མཐར་ཐུག་གི། །ཁྱོད་ཀྱི་བསམས་པའི་དོན་ཀྱན་འབྲུབ་པ་དང་། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་དང་
ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་རང་གི་ཞབས་འབྲིང་བ་གསུང་རབ་
རྒྱ་མཚོ་ལ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་གདམས་པའོ། །

རྩེ་ལྷ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྩེ་རྩེ་འཆང་དབང་དུས་ཀྱི་མཐར། །དུར་སྟེག་གི་
སྟོས་གར་ལྟར་མཇུག་(༡༣ན)པ། །པ་མཉམ་མེད་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོའི་ཞབས། །འབྲལ་

མེད་དུ་གྲུས་པའི་སྤྱི་བོར་མཆོད། །བྱ་ཉོན་དང་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ཁྱོད། །སྤྱོན་ཚུལ་ཁྲིམས་
ནམ་དག་བསྐྱངས་པའི་མཐུས། །རྙེད་དཀའ་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པའི་སྒོ་རུ་ཞུགས། །མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མའི་ཞབས་བསྟེན་ནས། །སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཐོབ། །དད་པའི་སྤྱོད་ལོང་གཡོ་བ་དེ། །སྤྱོན་བསགས་ཀྱི་ལས་འབྲེ་ཡོད་པ་ཡིན། །སངས་
རྒྱས་དངོས་མཐོང་སྒྲ་མ་ལ། །ཡིད་དད་པ་གཉིང་ནས་གཡོས་པ་ཡིས། །ལུས་དལ་བ་མེད་
པའི་ཞབས་ཉོག་དང་། །ངག་གཏུང་དབྱངས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སྦྱར་སྒྲངས་ན། །བསག་སྦྱང་
ལ་འདི་བས་ལྷག་པ་མེད། །དད་ལྡན་གྱི་དད་ཟས་ལོངས་སྦྱད་ནས། །སྒྲོན་རྟོག་དང་ཁོང་ཁྱོ་
བརྟན་ཐབས་ཀྱིས། །སྒྲ་མའི་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་པ་དེ། །དཔྱལ་བའི་གཡང་ལ་མཆོང་བར་
ཟད། །སྤྱོན་ཆད་སྦྱེ་བ་གངས་མེད་དུ། །ངན་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་འབྲུམས་འབྲུམས་ནས། །མི་
ལུས་ལན་ཅིག་རྙེད་དུས་འདིར། །དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་ཨ་རེ་སྤྱག །མི་བྲག་ཞན་དང་ཀན་
གཞོན་མེད་པ་རུ། །ཀྱན་འཆི་བདག་གིས་འཛོམས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། །ད་འཆི་སྤྱུ་
མེད་པའི་རྟག་འཛིན་ཅན། །མི་འདི་ཆེ་སྦྱོན་པ་ཡིན་ནམ་ཅི། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟས་ནོར་དང་
ལོངས་སྦྱོད་ནམས། །བསག་པར་དཀའ་ལས་འཛད་པར་སྤྲ། །བསགས་པའི་ཐ་མ་དབང་
མེད་འདོར། །དགེ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་ན་དོན་ལྡན་ཡིན། །སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་གཉེར་འཁོར་སྤྱིན་
བདག་སོགས། །མགུ་བ་དཀའ་ལ་འཁང་བ་སྤྲ། །དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ན་ནམ་ཞིག་སྤྲ། །མཐར་
འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤང་བ་སྤྲ། །དུས་ངན་གྱི་མི་སེམས་འཛིན་འཛིན་གྱིས། །ཟས་ནོར་
དང་(༡༣བ)ལོངས་སྦྱོད་དོན་མེད་གོད། །བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱབས་གནས་མཆོད་གྱུར་ན། །ཆེ་
འདིར་ཡང་སྦྱོད་ལ་བྱི་མར་བདེ། །ཆེ་བྱི་མ་པར་ཞོག་ཆེ་འདིའི་ཡང་། །དོན་མི་ངན་ལ་རེ་
བ་སྦྱོང་བ་ཡིན། །སྦྱབས་དཀོན་ཅིག་གསུམ་དང་སྒྲ་མ་ལ། །སྒོ་རེ་ལྟོས་བཅས་ན་འདི་བྱིར་
འཆོངས། །མེ་འོབས་ལྷ་བྱའི་འཁོར་བ་འདིར། །སྦྱེ་གནས་འཆི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན། །ཆར་
བཞིན་འབབ་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། །ད་ཐར་འདོད་མེད་ན་སྤྱོན་པ་ཡིན། །ནད་བྲག་སོས་ལུས་

ལ་བཏབ་པ་ཡི། །ཞག་ཆེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་ན། །གནས་དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
རེ་གཡལ། །ད་སྤྱི་གསོང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་གཅེས། །རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་གངས་མེད་
ཡང་། །མ་དྲིན་ཅན་མ་གྱུར་གཅིག་ཡང་མེད། །ཆགས་སྤང་ཉེ་རིང་གི་སྒོ་སྤངས་ནས། །བདག་
པས་གཞན་གཅེས་སྒོམ་ཡང་འཆལ། །སྤང་གཤམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་། །མིང་
ཅམ་གྱི་རི་མོ་མ་གཏོགས་པ། །ཡུལ་སྤེང་ནས་བྱུང་པ་རྩལ་ཅམ་མེད། །གནས་ལུགས་གྱི་ལྟ་
བ་ཡང་ཡང་སྒོམས། །སྤྱིགས་མ་ལྟ་ཡི་དུས་ཆོད་འདིར། །རྒྱུན་དཔེ་དང་བར་ཆད་མང་བའི་
ཕྱིར། །ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྦྱོང་བསྐྱེད་སྦྱབ་ལ། །ཅུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བཅོན་པ་གཅེས། །དོན་
དེ་ལྟར་གདམས་པའི་དག་རྣམས་ལ། །སེམས་མ་ཡིངས་རྒྱན་དུ་ཉམས་སྤངས་ན། །ཆེ་འདིར་
སྦྱིད་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ངང་། །སྦྱ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་འཕྲོག་བར་དེས། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་མེ་ཏོག་མཛོན་པར་བཟླ་བའི་སྤྱིང་ཁང་དུ་བྱུང་བར་བཀྲིས་པའོ། །

(༡༢ན)ཆེ་མ་དང་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །རིགས་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་རྩ་
འཆང་། །དུས་སྤྱིགས་མའི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཕྱིར། །པ་འགཉན་གྱི་དོ་མེད་བཞེས་གཉན་
ཚུལ། །རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །སྤྱོད་ཉོན་དང་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་བ། །སྤྱོན་
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །ལར་སྦྱེ་འཆིའི་སྤང་བ་གངས་ལས་འདས། །གནས་འདི་རུ་མ་
སྦྱེས་བྱ་བའམ། །ལུས་འདི་འབྲུ་མ་སྤངས་བྱ་བའམ། །རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་འདི་དག་
ལས། །འདིས་པ་མ་མ་བྱ་བའམ། །འདིས་དྲིན་གྱིས་མ་བསྐྱུངས་སུ་ཡང་མེད། །སྒོས་དྲུག་
གསུམ་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་ཡིས། །ལས་མི་དགེ་སྤྱོད་ཆོགས་འདུས་བྱས་པས། །སྤང་དཔེ་འགྲོའི་
གནས་སུ་གངས་མེད་འབྲུམས། །གནས་དེ་ཆེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གངས་མེད་སྦྱོང་། །སྦྱབས་
དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྩེ་དང་། །རྩེ་ཆེ་མ་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །དུས་ད་ལན་
མི་ལུས་རིན་ཅེན་ཐོབ། །བྱིས་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་མ་བཅིངས་པར། །ན་གཞོན་ལུང་དུས་
ནས་རབ་དུ་བྱུང་། །སྤྱོན་ལས་དང་སྤྱོན་ལས་འབྲེལ་བ་ལས། །མི་ང་དང་སྤང་བ་སྐྱལ་བ་

བཟང་། །ད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་བ་དེ། །པ་སྒྲ་མ་ཁོ་ནར་རག་ལས་ཞེས། །ཞིང་གངས་མེད་
བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས། །མགྲིན་གཅིག་ཏུ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལས་གསུངས། །རྩེ་ཞིང་
གི་དམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱལ། །དོན་འདོད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་དབང་། །ཆེ་འདི་ཕྱི་
སྐྱབས་གནས་མི་སྐྱེ་བ། །དེ་དོན་ཅན་སྒྲ་མ་ཁོ་ནར་དེས། །སེམས་སྒྲོན་རྟོག་གི་དེ་མས་མ་
སྒྲགས་ཤིང་། །སྒྲོ་ཐ་མལ་གྱི་འཛིན་པ་དོར་བྱས་ནས། །སྙིང་ཐག་(༡༤བ)པར་སངས་རྒྱས་
དངོས་སུ་མཐོང་། །མི་དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཆར་ལྟར་འབབ། །སྐྱབས་དགོན་ཅོག་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་དང་། །སྒྲོས་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྒྲིང་ཀྱི། །མི་དེ་ལ་འབྲལ་མེད་བྱ་བཞིན་
གཟེགས། །ཆེ་འདི་ཕྱི་འདུན་མ་ཅི་བསམས་འབྱུབ། །སེམས་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པའི་དད་
པ་དང་། །སྙིང་བཀའ་དོན་བཞི་པའི་མོས་གུས་དང་། །རག་གཏུང་ལྷགས་བྲག་པོའི་གསོལ་
འདེབས་དང་། །ལུས་ངལ་བ་སྤངས་པའི་ཞབས་རྟོག་གིས། །པ་སྒྲ་མ་དམ་པ་མཉེས་བྱས་
ཏེ། །དུས་ད་ལན་རྟོན་འབྲེལ་མ་འབྱུགས་ན། །ཆེ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཐུགས་
དགུས་བཞིན་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་དེས། །དཔལ་རྒྱ་རོ་བ་དང་འཕྲོམ་སྟོན་ཞབས། །རྩེ་མི་ལ་
རས་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན། །དུས་དིང་སང་བསམ་དང་སྒྲོར་བ་ཡིས། །པ་སྒྲ་མ་མཉེས་བྱེད་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུ་དགེ་བའི་བཤེས། །ལར་སངས་རྒྱ་བྱང་སེམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། །དུས་རྟོག་ཏུ་བྱ་བཞིན་དགོངས་པར་འབྱུར། །སྐྱབས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་དོན་འོག་
ཏུ། །ཆོས་ཐབ་རྒྱས་བདུད་ཅི་འཕུང་བ་དང་། །ལས་སྒྲིག་སྒྲོང་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། །གཞི་
ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ་སྤང་བ་དང་། །ཉིན་མཆོན་དུ་དགེ་སྒྲོང་སྐྱབས་འགོ་དང་། །དུས་དིང་
སང་བར་ཆད་མང་བའི་དུས། །པ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྒྲོང་གསུམ། །དོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །ཆེ་འདི་ཡི་འཛིན་རྟོན་སྤྱོད་ཆོགས་ལ། །སེམས་ཞེན་པ་མ་ཆེ་ཕྱི་མ་
སོམས། །སེམས་སྒྲོ་ཤས་དེས་འབྱུང་བྲག་པོ་དང་། །བདག་གཅིས་འཛིན་སྤངས་པའི་བྱང་
སེམས་དང་། །དོན་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིས། །བྱ་དལ་འབྱོར་དོན་དང་ལྡན་པར་

མཛོད། །(༡༥ན)ལོ་ཁྲད་འཕགས་ཁྱུ་མཆོག་ལྷགས་སྤྲུལ་གྱི། །དུས་ཁྲད་འཕགས་ས་གཤི་
ཉི་ཤུའི་ཉིན། །གནས་ཁྲད་འཕགས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དུ། །མགུར་ཁྲད་འཕགས་དབྱངས་
སྤྱ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་བྱང་ནས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གདམས་པའོ། །

དངོས་གྲུབ་གྱི་ཅ་བ་སྒྲ་མ་དེ། །སངས་རྒྱས་དངོས་སྤྱ་སྤྱས་མཐོང་བ། །མཆོག་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ལག་ན་ཡོད། །བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཀྱང་འཆོལ། །སྦྱིས་བྱ་གསུམ་
གྱི་ལམ་རིམ་ལ། །སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་ནས་མ་ཞུགས་པར། །ཟབ་ལམ་གྱི་ཕྱད་གོག་ཆེན་
ཡང་། །ཡིད་བརྟན་དུ་མི་བྱང་སྤྱང་ཉིན་ཡོད། །སྒྲ་མེད་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དེ། །དེས་
པར་དབང་ལ་རག་ལས་པས། །སྤྱ་བཞིའི་ས་པོན་ཐེབས་དེས་པའི། །དབང་བཞི་རྫོགས་
པར་ཞུ་བ་གཅིས། །སྦོད་བཅུད་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་སྤངས། །གང་སྤྱང་ལྟ་སྤྱང་ལམ་མེ་
བ། །སྤྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་གནད་ཆང་བའི། །བསྦྱེད་པའི་རིམ་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་འཆོལ། །ནང་རྩ་
རྩའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ། །རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཕྱིར་བཀག། །གཉུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་རོ་བོ་
མཐོང་། །ལྷན་སྦྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་གཅིས། །ཐར་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡང་དག་ལྷ། །ཐེག་
ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །ཟབ་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིམ་པ་གཉིས། །ཟུང་འབྲེལ་
དུ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་པར་མཛོད། །གསང་སྤྲགས་ཀྱི་གནད་བསྐྱས་གདམས་པ་འདི། །བཅུན་
པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །ཆོས་མཛད་སང་གི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྱངས་
ཆོས་གྲར་སྤྲས། །(༡༥བ)

རྩེ་བཅུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སྤྱི་གཙུག་ཉི་ཁྲའི་སྟངས་
དུ། །རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ། །གདུལ་བྱ་མོས་པའི་དབང་གིས། །སྦྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
ཆོ། །གནས་མཆོག་གང་ན་བཞུགས་ཀྱང་། །ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱོན་ལ། །འཇུག་ཞལ་གཟི་
མདངས་ལྷན་མེད། །འབྲལ་བ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིག །ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཀུན་དང་། །སྤྱབས་
གནས་དཀོན་ཅོག་གསུམ་པོ། །ཡི་དམ་ཞི་སྒོ་རབ་འབྲམས། །ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མའི་ཆོགས་

ནམས། །འཁོར་དུ་སྤྱིན་བཞིན་གཉིབས་ནས། །མཐུན་བཅའི་སྤྱིན་ཕྱང་ཕྱང་རེ། །ཁྱིན་
ཆུབས་ན་བྱན་ཐུལ་ལ། །དམ་ཆོས་འབྲུག་སྤྱུ་ལྟ་བུ། །དངོས་གྲུབ་སྤྱང་ཆར་སེལ་ལ། །བདག་
རྒྱུད་ཁྱིན་གྱི་ཆོལ་ས་ལ། །སྤྱིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛོད་ཅིག། །སྤྱིབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཁྱོད་
ཀྱིས། །ཞབས་སེན་བཀོད་པའི་གཞི་དེར། །ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་གངས་ཀྱི། །ལུས་ངག་ཡིད་
ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ། །ཡིད་འོང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་ཕྱང་། །བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་། །དུས་
གསུམ་དགེ་བའི་ཆོག་ས་ནམས། །བསྟོས་པ་མེད་པར་འབྲུལ་ལོ། །དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་
དབང་གིས། །ཁྲ་མ་དམ་པ་ནམས་ལ། །བརྟམས་སྟོད་སྦྱར་བ་འདེབས་སོགས། །སྤྱིག་པ་ཐམས་
ཅད་བཞགས་སོ། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཁྱེད་ཀྱི། །མཛད་པ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་། །གདུལ་
བྱའི་བསམ་པ་རྩི་བཞིན། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ལོ། །ནམ་མཁའ་རྩི་སྤྱིད་བར་
དུ། །བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་དོན་སྤྱད། །ནམ་ཡང་ཐུང་ན་མི་འདལ། །ཞབས་པད་བརྟན་
པར་བཞུགས་གསོལ། །མཆོན་ཉིད་ཀུན་དང་ལྡན་པའི། །དམ་པའི་བཞེས་དང་མཇལ་(༡༩)
ཡང་། །དངོས་གྲུབ་ཅ་བར་མ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་། །ཐ་མལ་སྟོན་རྟོག་
སྟོ་ཡི། །སྟོན་ཆད་གཞན་དབང་གྱུར་པས། །སྟོང་ནས་གཞོང་ཞིང་འབྱོད་དོ། །ཁྱིན་ཆད་
ཆེ་རབས་ཀུན་དུ། །རྩི་བཅུན་སྤྱུ་མ་ཁྱེད་དང་། །ནམ་ཡང་འབྲུལ་བ་མེད་པར། །དགྱེས་
བཞིན་རྩིས་སུ་བཟུང་སྟེ། །ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པའི། །ནམ་དག་སྟོན་ལམ་འཆལ་
ལོ། །རྟེན་དཀའ་དོན་ཆའི་དལ་འབྱོར། །སྟོན་ཆད་དོན་མེད་བྱ་བས། །སྟོང་རུལ་བདག་
གིས་རྒྱུད་གསན། །དེ་ནི་ཆེ་ལྷག་གང་ཡོད། །དོན་ལྡན་སྟོང་པོ་སྤངས་ཏེ། །གཏན་གྱི་བཅོན་
ས་ཟིན་པའི། །ནམ་དག་སྟོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །དུག་ཞན་འབྱིང་གསུམ་མེད་པར། །འཆི་
བདག་བདུད་པོས་བོས་ཆོ། །འཆི་སྟམ་བདག་ལ་མེད་པར། །རྟག་འཛིན་འགོང་པོས་བསྐྱུས་
སོ། །དེ་རིང་ཉིད་ལའང་མི་འཆིའི། །དེས་མེད་འཆི་བ་བྲན་ནས། །ཆེ་འདི་སྟོ་ཡིས་བཏང་
སྟེ། །ཉོན་མཆོན་ཆོས་ཀྱིས་འདའ་བའི། །ནམ་དག་སྟོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །བག་མེད་སྤྱིག་

ཅན་བདག་ནི། །ཀྱུ་གྱུའི་དབུགས་སྒྲིང་འགགས་ཆོ། །ངན་འགྲོར་ལྷུང་བར་ངེས་སོ། །དོན་
མེད་སྐྱབས་གཞན་འཆོལ་དང་། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤངས་ནས། །སྤྲིང་ནས་དགོན་ཅོག་
གསུམ་ལ། །སྒོ་ཕུགས་ཡིང་གིས་གཏད་ནས། །སྤྲིག་སྒྲོང་དགོ་བ་སྐྱབ་པའི། །ནམ་དག་སྒྲོན་
ལམ་འཆལ་ལོ། །འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱན་ལ། །དར་རྒྱད་འབྱར་ལྡོག་མང་པོས། །ཡིད་
བརྟན་མེད་པར་མཐོང་ཡང་། །སྒྲོན་ཆད་ཐར་འདོད་མ་སྐྱེས། །ཕྱིན་ཆད་ངེས་འབྱུང་རྩལ་
མེད། །སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་(༡༩བ)ཀྱན་ལ། །ཉེ་རིང་
ཆགས་སྤང་སྤངས་ཏེ། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་སྒྲོམ་པའི། །ནམ་དག་སྒྲོན་ལམ་འཆལ་
ལོ། །སྤང་ཞིང་སྤྲིད་པའི་ཆོས་རྣམས། །རྟོག་པས་པར་བཞག་མ་གཏོགས། །མེད་པར་རྗེན་
གྱིས་རྟོགས་པའི། །ནམ་དག་སྒྲོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །རྗེས་ཐོབ་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད། །བདེན་
ཞེན་ཨ་འཐས་མེད་པར། །སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི། །ནམ་དག་སྒྲོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །མིང་
ཀྱང་རྟོན་འབྲེལ་ཉིད་ལ། །ལས་འབྲས་བསྐྱེ་མེད་ཤེས་ནས། །ཆོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི། །ནམ་དག་སྒྲོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་འཁྲལ་སྤང་། །སྐྱེ་གསུམ་ཉིད་དུ་སྐྱར་
བའི། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་པའི། །ནམ་དག་སྒྲོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །སྐྱེ་བཞིའི་གོ་འཕང་
མཆོག་དེ། །སྐྱར་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། །གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི། །ནམ་དག་སྒྲོན་
ལམ་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཆོ། །འགལ་རྒྱུན་ཀྱན་དང་བྲལ་ཅིང་། །མཐུན་རྒྱུན་
འབད་མེད་འབྱུབ་པའི། །བཀྲ་ཤིས་སྒྲོན་ལམ་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་གཟིམས་གཡོག་ཆོས་འབྱོར་
རྒྱ་མཚོས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་ཁམས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དུ་བྲིས་པའོ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་པོ་བྲང་ནས། །སྐྱེ་མཆོན་དཔེའི་
རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །གསུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅིའི་ཆར་འབབས་པ། །པ་
བཀའ་བྲིན་ཅན་གྱི་ཞབས་ལ་འདུད། །ལུས་མི་གཙང་སྦྱང་པོ་མེད་པ་ལ། །ཆོས་ཟབ་མོས་
སྦྱང་པོ་ལེན་འདོད་པ། །བྱེད་དད་བརྩོན་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ། །ངས་ངོ་མཆར་གཏམ་

གྱི་(༡༧)སྐྱེས་འདི་འབྲུལ། །ཞིང་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བས་ཀྱང་། །རྒྱུད་མན་
ངག་འདོམས་པའི་སྒྲ་མ་ལ། །དེན་དན་པས་སྤིང་བྱ་བ་བྱིད་ལགས་ན། །བདག་དམན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཅི་འཆལ། །ཆོ་འདི་ཕྱི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྩེ་སྒྲ་མ་ཁོ་
ནར་རག་ལས་པས། །སློག་ཡོན་དུ་བྱས་ནས་མཆོད་དགོས་ན། །ཁོར་ཟང་ཟེང་གཡོ་བས་
སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཆེས་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་ཡང་། །དུས་ལུན་རིང་མི་སྤྲོད་སྤྱར་
དུ་འདིག །སྤར་པན་ཆད་དོན་མེད་ངང་དུ་ཐལ། །ད་ཅིས་ཀྱང་སྙིང་པོ་ལེན་པར་འཆལ། །ཆོ་
འདི་ཡི་བྱ་བ་བྱད་བསད་ནས། །ད་ཕྱི་བཞོལ་ངང་དུ་མ་གཏོང་བར། །དུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་མ་
འབད་ན། །སློག་ནམ་འགག་མི་ཤེས་བཅོན་འབྲུས་ཅོམས། །སློགས་ལུན་རིང་འབྲོགས་པའི་
ལུས་སེམས་ཀྱང་། །དབྱ་འཆི་བདག་སྤྲ་མས་བྱེ་བའི་ཆོ། །ལར་རང་དབང་མེད་པར་འབྲལ་
དགོས་ན། །ཁོར་གཉིན་བཤེས་སོགས་དང་སྒྲོས་ཅི་འཆལ། །ཆོ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་སྒྲོས་བཏང་
ནས། །དོན་མེད་པའི་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ལ། །དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབད་བ་འདི། །སྒོ་ནང་
དུ་ཕྱོགས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ། །ཆེས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་མེ་འོབས་སུ། །དུས་བསྐྱལ་པའི་
བར་དུ་གནས་དགོས་པའི། །གནས་དཔྱལ་བ་ཞེས་བྱའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ། །ད་འབད་ནས་སྤྱབ་
པ་མ་ལགས་སམ། །ལར་ད་ལྟ་བུ་བུ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ལས་སྤྱིག་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱར་ལེན་
པ། །སློག་ཡོ་བརྒྱའི་བར་དུ་འཆོ་བའི་ཕྱིར། །ཟས་བཅན་དུག་བསྐྱེན་བ་ཀྱེ་མ་མཆར། །དོན་
དེ་ལྟར་ད་དུང་མ་ཉོགས་ན། །ལུས་(༡༧)རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་རབ་མཛེས་ཤིང་། །གསུང་
སྤྲོད་ཤིན་ཏུ་མཁས་ན་ཡང་། །ཐུགས་དུད་འགྲོ་མིན་པ་འོས་ཅི་ཡོད། །སེམས་ཆོས་དང་
ལེགས་པར་མ་འདྲེས་ན། །ལུས་མི་གཙང་རྩས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་འདི། །གོས་རིན་ཐང་མེད་པས་
གཡོགས་ན་ཡང་། །རྩས་རྒྱུད་ཐོས་བྱིད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ནང་ཉོགས་པ་དགེ་བས་བརྒྱན་
པ་ན། །ཟས་བཤང་བཅིའི་བདུད་ཅིས་འཆོ་བྱེད་ཅིང་། །ཕྱི་རོ་ལུན་གཡང་གཞིས་གཡོགས་
ན་ཡང་། །ཞབས་སྤར་བཅས་འགྲོ་བས་མཆོད་པར་འོས། །རྒྱལ་དེ་ཕྱིར་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་

པའི། །ཆེ་འདི་འབྲངས་པར་སྒྲོས་ཐོང་ལ། །དུམ་གཡང་དབང་དུ་མ་སོང་བར། །ཆོས་
ཟབ་མོ་ཅིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་འཆང་། །གྲོགས་པན་པ་མེད་པའི་གཉིན་བཤེས་འདིས། །ཡིད་
བརྟན་དུ་མི་རུང་སྐྱབ་པར་ངས། །ཚུལ་དེ་ཕྱིར་ཆེ་འདི་སྒྲོས་ཐོང་ལ། །ཆོས་ཟབ་མོ་ཅིས་ཀྱང་
སྐྱབ་པར་འཆང་། །ཁོར་བར་བེད་ལོངས་སྟོད་དགའ་སྟོན་འདི། །དག་གཤེན་རྗེའི་སྐྱེས་བུའི་
སྒྲོ་བྱིད་ཡིན། །ལུས་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་དགའ་ཆལ་འདི། །དགའ་མཁའ་ལ་ཤར་བའི་གཞའ་
ཆོན་འདྲ། །མཁར་ཞིང་ཡུལ་གཞིས་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་འདི། །ཆེས་མི་རྟག་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྒང་
འདྲ། །ཚུལ་དེ་ཕྱིར་ཆེ་འདི་སྒྲོས་ཐོང་ལ། །ཆོས་ཟབ་མོ་ཅིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་འཆང་། །རང་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཞགས་པ་འདིས། །སྤར་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་རྟག་ཏུ་བཅིངས། །ད་སྟོང་
ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཡི། །སེམས་བྱང་རྒྱལ་དམ་པར་སྦྱེད་པར་འཆང་། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། །རང་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མ་མཆིས་པར། །དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོམ་
པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །དཔེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་(༡༩ན)པར་འཆང་། །དག་སྐྱེ་ཞི་བར་དོའི་
སྤང་ཞེན་འདི། །ཐབས་མཁས་པས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ། །ཆེ་གཅིག་ལ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་
ཡི། །ལམ་འདི་འབྲངས་ཏེ་བ་ད་ལན་ཅམ། །མགོ་སྐྱོད་དཀར་གངས་ཀྱིས་འོན་པ་དང་། །བཞིན་
གཉིར་མའི་རྒྱལ་སྤང་གཡོས་པ་ན། །ཆོས་འདི་བཞིན་མཛད་ན་ཉིན་རེ་བཞིན། །སེམས་
བདེ་བའི་ལང་ཆོ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཆོག་གོ་སྤེའི་སྤང་བར་སྤེལ་བ་འདི། །ཆོས་སྟོང་ནས་
བྱེད་པའི་མགུལ་རྒྱན་དུ། །སྤང་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱས། །

རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆང་ལོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
མཁེན་བཅེ་ནི། །དུས་མཐར་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་གར་མཛད་པ། །ཨ་ཉི་ཤ་དང་མཉམ་མེད་
བཙོང་ཁ་པའི། །ཞབས་ཀྱི་པརྒྱོད་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆང་ལོ། །དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ཡོན་ཏན་
རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །སྟོན་སྤངས་ལས་སད་དད་དང་སྟོང་སྟོབས་ཅན། །བྱིས་གྱིས་དཔལ་སྤངས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་ཁྱགས། །སྤྲིས་ཆེན་བྱེད་ལ་སྟོང་གཏམ་འདི་སྐྱད་གདམས། །ལེགས་

ཆོགས་པན་བདེ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་རག་ལས་
པས། །མཚན་ལྡན་གླ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ནི། །མཐོང་བའི་དད་པས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་
མངོད། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་འབྱམས། །གངས་མེད་ལུས་སྦྲངས་
དོན་མེད་སྟོང་དོན་ཟད། །ལན་ཅིག་དལ་འཁྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་འདིར། །སྟོང་རུལ་མ་བྱེད་
གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྦྱབས། །སྤྱིར་ཡང་སྟིགས་དུས་ཆེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད། །མཐོ་དམན་བར་
གསུམ་ཀན་གཞོན་མ་མཆིས་པར། །འཆི་བདག་བདུད་གྲིས་ཁྲིར་བ་མ་མཐོང་ངམ་(༡༩བ)
རྟག་འཛིན་མ་ཆེ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་སོམས། །གཉེན་བཤེས་འཁོར་ཆོགས་མང་ཡང་ཀུན་
དང་འབྲལ། །ཟས་ནོར་ལོངས་སྟོང་མང་ཡང་ལྷལ་དུ་ལྷུས། །ས་ཆ་གནས་ཁང་བཟང་ཡང་
དབང་མེད་འདོར། །ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་དཀར་ནག་ལས་སུ་ངེས། །དེ་དུས་སྟོབ་མས་སྦྲ་མ་
ཁྲད་དུ་གསོད། །དྲིན་གྲིས་བསྐྱངས་པའི་བྱ་ཆས་པ་མ་འདོར། །སྟོ་ཕྱགས་གཏད་པའི་གཡོག་
གིས་དཔོན་པོ་སྟུ། །ཀྲེ་མ་སྟིགས་དུས་སྟེ་བའི་ངང་ཚུལ་སོམས། །སྔ་དྲོ་གསོན་པ་ཕྱི་དྲོའི་
དུས་སུ་ཞི། །དེ་རིང་ཕྱག་ཀྱང་སང་ཉིན་དབུལ་པོར་འགྲོ། །ད་ལོ་རྒྱལ་པོ་ད་གཞོད་སྤང་པོར་
འགྱུར། །འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་གང་། །གནས་ཚུལ་མ་གོ་འཛིག་རྟེན་
སྟེན་པོ་ནམས། །ཡུད་ཅམ་ཆེ་འདིའི་སྟིག་པའི་བྱ་བས་འདལ། །ཞི་མ་ཐག་ཏུ་ཐར་མེད་དཔུལ་
བར་ལྷུང་། །ཞོད་པོར་སྟོམ་ཡང་དེ་བས་ཐབས་རྟགས་སུ། །དེ་ཕྱིར་སྟོ་ཕྱགས་གཏད་ན་མི་
སྟེའི་སྦྱབས། །དགོན་ཅོག་གསུམ་དུ་ངེས་སོ་སྟོ་ཕྱགས་གཏོད། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནམ་
ཡང་མི་སྟུ་བས། །དགེ་ལ་བརྩོན་ཞིང་སྟིག་པ་དུག་བཞིན་སྟོངས། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་
ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རང་གི་མིག་པས་གཅེས་པར་སྤངས། །འཁོར་བའི་གནས་
ཀུན་མེ་འོབས་ལྷ་བྱར་ནི། །གང་ནའང་ནམ་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད། །དེ་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་
སྟོ་ལས་རྒྱན་དུ་སྟེན། །ལམ་མཆོག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་མངོད། །འཁོར་བར་
འབྱམས་པའི་སེམས་ཅན་གངས་མེད་ཀྱང་། །དྲིན་ཅན་པ་མར་མ་གྱུར་སུ་ཡང་མེད། །བདག་

པས་གཞན་གཅིས་བསྐྱོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས། །གཏོང་ལེན་གཉིས་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་པར་
བྱ། །ངའ་སྐྱམ་དུ་ཐོལ་གྱིས་སྤྱང་དགྱིལ་ནས། །དམ་དུ་འཛིན་(༡༩ན)པའི་སྒོ་དེས་འཁོར་བར་
བཅིངས། །དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་སྒོ་ལ་ང་དེ་ཡི། །སྤང་བ་རི་ལྟར་འཆར་བ་ངོས་ཟིན་བྱ། །དེ་ཆེ་ང་
དེ་རང་གི་ཕྱང་པོ་ཡི། །སྤྱང་ན་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱལ་བ་ལྟར། །སྤང་ཡང་ནམ་ཉིད་ཁོ་ནས་
པར་བཏགས་ཅིང་། །མ་གཏོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངོས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་ཕྱི་ནང་ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རང་རང་གདགས་གཞིའི་སྤྱང་དུ་མིང་རྟོག་གིས། །རི་མོར་བྱས་
པ་ཅིང་ལས་རྒྱལ་ཅིང་ཡང་། །ངོ་པོར་བྱལ་བ་མེད་སྐྱམ་ཉམས་སུ་སྤང་། །དེ་ལྟར་ཡང་མིང་
ཅིང་ཁོ་ན་ལ། །འཁོར་འདས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་དང་། །བྱང་པར་ལས་འབྲས་
རྟོན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི། །ཐ་སྐད་རྣམ་གཞག་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱེད། །ཐབས་ཤེས་བྱང་
དུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་ལས། །རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱུ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་། །སྤྱར་དུ་སྐྱལ་
བྱེད་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལས། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམས་པས་སྐྱུ་ཆེ་དོན་ལྡན་མཛོད། །དེ་
ལྟར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལས་གྱི་གནད། །ཉུང་དུའི་ཆོག་གིས་ཐོགས་མེད་སྐྱུས་པ་འདིས། །དོན་
གཉེར་སྐྱེས་བྱའི་འདི་ཕྱིའི་བཞེད་དོན་ཀུན། །འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་བྱལ་བ་ཉིད་བྱུར་ཅིག་། །ཅེས་
པ་འདི་ཆོས་མཛོད་ཀུན་སྤངས་ཆེན་པོ་རྟ་མཆོག་དཔལ་བཟང་ལ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་གདམས་པའོ། །

སྐྱམ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་
སྐྱམ་དབྱེར་མེད་དུ། །སྤྱི་པོར་བསྐྱོམས་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡིས། །བསག་སྤྱང་ལྟར་
ལེན་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ། །བཏབ་པས་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དུང་བྱ། །དེ་ནས་ངའ་སྐྱམ་
(༡༩བ)པའི་སྒོ་འདི་ལ། །ང་ཞེས་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་པར་བཏགས་ཅིང་། །མིན་པར་ཡུལ་
གྱི་སྤྱང་ནས་བྱལ་བྱལ་བ། །ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ངས་ཟིན་བྱ། །དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་
དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ལ། །ཀ་བ་ཞེས་པ་པར་བཏགས་རྒྱུད་པ་ཅིང་། །མིན་པར་ཤིང་དེའི་ངོས་
ནས་ཀ་བ་བྱ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱལ་བ་ལྟར་སྤང་ཞིང་། །ཤིང་དེ་དང་པོར་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་

དང་། །ལྷན་ཆེ་ཀ་བ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཞིང་། །བཅད་པའི་འོག་རྒྱུའང་ཤིང་བཟོ་མཁས་པ་
 ཡིས། །བཟོ་བས་ཀ་བའི་ཐ་སྙད་མ་བྱས་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ཀ་བའོ་སྟམ་པ་ཡི། །སྒྲོ་ནི་ནས་
 ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཀ་བ་ཞེས་བྱར་ཤིང་དེའི་ཡུལ་སྟེང་ནས། །བྱབ་པ་གཏན་ནས་
 མེད་སྟམ་ལྷང་གིས་བསྟོམ། །ཤི་ཆེ་ལུས་འདི་འདྲོར་ཞིང་ང་དེ་ཉིད། །ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མར་
 འགོ་ཕྱིར་ང་མིན་ལ། །སེམས་ཀྱང་ང་ཡི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་
 ལ་སེམས་དེ་ང་སྟམ་བྱ། །འཛིན་པ་མེད་ཕྱིར་ང་ཉིད་མིན་པར་བྱུབ། །གཞན་ཡང་རང་ཅག་
 ང་ཞེས་རྟོག་འདི་ལ། །དོན་གཅིག་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་ཕྱིར་དང་། །དེ་སྤྱིད་དེ་དང་དེ་
 སྟམ་སྒྲོ་སྐྱེ་བ། །མེད་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་མེད་པ་དང་། །རྟོག་པས་རི་མོར་བྱས་ཅམ་ཁོ་
 བའོ། །རི་དང་ར་བ་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་ཀྱང་། །སོ་སོའི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བྱབ་པ་
 ལྟར། །སྤང་ཡང་དེ་དག་གདགས་གཞིའི་རྒྱལ་ཐུན་ནས། །སྒྲོ་ཡིས་རེ་རེ་བཞིན་ནས་པར་
 བཏགས་ཆོ། །རི་སོགས་མི་རྟེན་དེ་ཆེ་ཡུལ་སྟེང་ནས། །མེད་སྟམ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ལ་བསྟོམ་
 པར་བྱ། །དེ་བཞིན་པ་རི་ལ་སྟོས་ཚུ་རི་དང་། །བྱང་བྱ་རིང་པོ་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་དང་། །ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སོགས། །པན་ཚུན་སྟོས་ནས་(༡༠ན)བྱབ་པའི་
 རྟོག་བཏགས་ཅམ། །ཡིན་ཕྱིར་ངོ་བོས་མེད་སྟམ་བསྟོམ་བྱ་ཞིང་། །རྗེས་ཐོབ་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གང་སྤང་ཡང་། །སྤང་ཅམ་མིང་ཅམ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་པ། །མེད་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟ་
 པ་དང་། །ཐ་སྙད་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཉུང་བུའི་ཆོག་གིས་ཡང་དག་
 པའི། །ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི། །རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཕྱིར་
 རྒྱལ་ཞེས་པར། །དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་སྟམ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །བརྒྱད་པ་རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུ་ལ་ཐུག་པ། །སྒྲ་མ་མཁས་བྱབ་
 གཉིས་ཆོགས་དང་མཇལ་བ། །ཐོས་བསམ་མདོ་སྟགས་གཞུང་ལུགས་ལ་བྱས་པས། །རྟག་
 རྒྱ་དལ་འབྱོར་དོན་དང་ལྷན་པ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་

དག་ཏུ་ཤར་བས། །མན་དག་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར། །བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་གནད་དོན་མ་ལུས། །སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །ལྟ་
བ་ལེན་ལུགས་ཀྱི་སྤྱ་ཐག་ཆོད་པ། །སྒོམ་པ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བརྟེས་པ། །སྟོད་པ་
ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགེས་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་དགའ་མོ་
སྤང་ཨེ་གོ། །མདོ་སྤྲལས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཐོགས་མེད་དུ་འཆད་པ། །རིགས་ལམ་སྤྱ་མའི་
དགག་སྐྱབ་ལ་མཁས་པ། །སྤེབ་ལེགས་སྟན་དག་གི་བྱེད་བསྐྱེལ་བས། །མཁས་པའི་ཆོགས་
ནམས་དགའ་བསྐྱེད་པ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །རྒྱུད་སྤེ་ཐབ་མའི་གནད་དོན་རྟོགས་(༡༠བ)
ནས། །རིམ་གཉིས་ཐབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས། །བྱང་འཇུག་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་
བྱས་ནས། །གཞན་དོན་ཐིན་ལས་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །འདི་ནི་མི་བྱེད་
པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཅན་བྱང་བཟང་བས་བསྐྱེལ་བའི་དོར། །ཤུའི་དགེ་སྟོང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་
ལྷ་ཆེན་པོ་ཅེས་ཐང་གི་བྱ་འདབས་ཆོག་ཐོག་དད་པའི་དགའ་ཆམ་དུ་སྦྱར་བའོ། །

རྗེ་སྤྱ་མའི་ཞབས་ལ་གུས་བྱུག་འཆལ། །མཐོ་ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་ལྷན་པོ་བཞིན། །གནས་འོ་
དེ་གུང་རྒྱལ་ལྟ་ཡི་ཞོལ། །དཔལ་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྲང་རིན་ཅན་སྤང་། །སྒོམ་བསམ་གཏན་འཕེལ་
བའི་དབེན་གནས་སུ། །པ་འབྲན་ཆུ་མེད་པའི་བཀའ་བློན་ཅན། །རྗེ་མཁས་བྱུང་ཞོར་བཟང་
རྒྱ་མཆོ་བར། །སེམས་མོས་གུས་གདུང་བ་ཆད་ལས་འདས། །ལུས་དད་པའི་སྤྱ་ལོང་ཆེས་
ཆེར་གཡོས། །དག་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ། །པ་མི་མཛོན་དབྱིངས་
ནས་ལ་ཁུར་བྱོན། །སྐྱེད་གེས་པའི་འཇུག་ཞལ་བསྟན་དུ་གསོལ། །གསུང་གདམས་དག་
ཆར་ཐེམ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །ཐུགས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདེས་པར་མཛོད། །རྗེ་སྤྱ་མ་
ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཀྱིས། །དཔལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་འཁོར་ལོའི། །ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་གནད་དོན་དང་། །དེ་རྟོགས་བྱེད་ཅིས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས། །ཐབ་རྒྱ་ཆའི་གནད་ལ་
ངས་པ་རྟོན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གདགས་གཞི་ལ། །པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་

ཁོ་ན་ལས། །དོན་ཡུལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་མ་གྲུབ་པའི། །དཔལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་བཞེད་པའི་
དོན། །(༡༡ན)ཇི་མཉམ་མེད་རྒྱལ་བ་བཙུང་ཁ་པས། །དོན་འབྲུལ་མེད་བསྟན་པའི་གནས་
ལུགས་དེ། །ཆོག་སྒྲིལ་སྤྱི་ཙམ་ལ་མ་ཞེན་པར། །དོན་ཇིན་པ་ཉིད་དུ་ལྟང་གིས་ཉོགས། །དག་
དངོས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་ནང་ཆང་རིག། །ཆོས་གང་ཤར་འབད་ཚེ་མི་དགོས་པར། །རང་ངོ་
བོས་སྒྲོང་པར་ལམ་ལམ་ཤར། །ཇིས་མིང་ཙམ་སྒྲིལ་མའི་ཉེན་འབྲེལ་ལ། །ལར་བྱ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་འཛིག་ཤེས་པས། །ཉམ་ང་བ་ཆད་ལྟའི་གཡང་ལས་གྲོལ། །དེར་མ་ཟད་སྒྲ་མའི་བཀའ་
བློན་གྱིས། །སྤྲུགས་མཆོད་ཉིད་གསུང་རབ་རི་སྟེན་པའི། །དོན་ཟབ་མོ་ཁོང་ནས་འབྲིན་པ་
ལ། །སྒོ་ནས་པར་དབྱེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་རྟེན། །དོན་དེ་ལྟར་བཀའ་བློན་ཆེ་བའི་བྱིར། །པ་
སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྒྲོས། །ད་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་
ཉག་ཏུ་ཇིས་སུ་བཟུང་ནས་ཀྱང། །མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྟོལ། །གཏམ་
འདི་ཡང་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཡི། །དོན་ནལ་འབྱོར་ལྟར་ལེན་དག་སྒོང་གིས། །ཇི་སྒྲ་མ་སྟེང་ནས་
བན་པ་ལས། །གནས་ཐོས་བསམ་སྤྲིང་དུ་ཡི་གེར་བཀོད། ། །

སྒྲུབས་གནས་དགོན་ཅོག་གསུམ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྒོ་བཟང་གཤམ་པ། །སྟོང་
ནས་སྒོ་ཕྱགས་གཏད་པའི། །གཏན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་གཟུང་ངོ། །ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་
པ། །ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲུལ་མ་རུ་འདུག་པ། །བྱམས་དང་སྟོང་ཇི་སྒོམ་པ། །ཉམས་ལེན་གྱི་
སྤྲ་འཛིན་དུ་བྱས་སོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་སྒོམ་པ། །ཉམས་ལེན་གྱི་དངོས་གཞི་རུ་
འདུག་པ། །དག་ཅུ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ངང་ནས། །སེམས་(༡༡བ)ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོ་
བ། །ཉམས་ལེན་གྱི་མཐུག་སྟེད་དུ་བྱས་སོ། །སྤྲང་སྟོང་བྱང་འཐུག་གི་ངང་ནས། །ཆོགས་
གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་གོམས་པས། །སྒྲུ་གཉིས་བྱང་འཐུག་ཏུ་ཐོབ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ཐུན་གྲུབ་
ཏུ་འབྱུང་ངོ། །ཉམས་ལེན་དེ་འབྲེལ་པའི། །ནལ་འབྱོར་ང་སྒོ་རེ་བདེལ། །ཉམས་ལེན་དེ་
འབྲེལ་པའི། །ནལ་འབྱོར་ང་ཉམས་རེ་དགའ་ལོ། །ཉམས་དགའི་སྒྲུ་དབྱངས་ཅིག་ལེན་

ནོ། །སློབ་དེའི་ཀླང་སྒོ་ཅིག་བརྟེན་གྱི་ །རྒྱལ་དབང་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི། །བཀའ་འདྲིན་ལ་
འཁོར་ཐབས་མི་འདུག །གསོལ་བ་སྦྱང་ནས་འདེབས་སོ། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་
ཤིག །ཅེས་པ་འདི་རིམ་བཤེས་ཆེན་དུ་མཛད་པའོ། །

ཆོས་སྐྱུ་ཨ་ལེ་མའི་ལོ་མོ་འདྲི་ཡང་། སྤང་སྦྱང་ཨ་ལེ་མ་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་
པས་སྤྱས་པ། །ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། སྤང་སྦྱང་ཨ་ལེ་མ་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་
པ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གདོད་མའི་གཤེས་ཡ། །དེ་དེ་བཞིན་སྦྱང་བ་དེའོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་
ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་པ། །ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཏྲུག་གི་རིམོ། །ཐ་
སྦྱང་ཉེན་འབྲེལ་དེའོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། མཐའ་བཞིའི་
སྒྲོས་བྲལ་ཟབ་མོའི་གནད་ཡ། །རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བ་དེའོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་
སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། དེ་ཡི་བརྒྱད་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡབ་སྐུ་དེ་ཕྱིར་འབྲང་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ང་ཡང་སྤང་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། ཟབ་མོ་ལྟ་
བ་ཡི་ཆོས་སློབ་འདྲི་ཡང་། (༡༣༥)མཐའ་བྲལ་དབྱིངས་དེ་དུ་འབབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་
མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡ། ཐེག་
ཆེན་འདུག་སྟོད་འོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། སྦྱང་ཉིད་སྦྱང་
རྗེའི་སྦྱང་སྒོ་ཅན་ཡ། ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་དེའོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི།
ཡ་ཡི། ཕྱིན་དུག་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་འདྲི་ཡ། རྒྱས་སྤྱོད་པ་དེའོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་
མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། དེ་ཡི་བརྒྱད་པ་བྲམས་པ་མགོན་སོ། །དེ་ཕྱིར་འབྲང་
བའི་རྣལ་འབྱོར་ང་ཡང་སྤང་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་
ཡི། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པའི་ཆོས་སློབ་འདྲི་ཡང་། །ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་
མཁས་པས་སྤྱས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། འབྲུལ་བ་མེད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཉམས་ལེན། །ཟབ་
ལམ་མཐར་ཐུག་དེའོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལོ་ལ་མཁས་པས་སྤྱས་པ། །ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། སྤྱི་ཤི་

བར་དོའི་འཁྲལ་སྤང་འདི་ཡང་། །སྐྱ་གསུམ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཨ་འོ་ལ་མཁས་
བས་སྤྲས་པ། ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། དེ་ཡི་བརྒྱད་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ། །དེ་ཕྱིར་འབྲང་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ང་ཡང་སྤང་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་སྟོ་འདི་ཡང་། །གང་
ཤར་དོར་རུ་འབབས་བ་ཡིན་ནོ། །ཨ་འོ་ལ་མཁས་བས་སྤྲས་པ། །ཡ་ཡི། ཡ་ཡི། ཞེས་ས་
འདི་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་འཆོམས་སྟོལ་བའི་སྐབས་ཤིག་དུ་མཛད་བ་ཡིན་ནོ། །

(༢༩བ)ན་མོ་གྲུ་རུ། རྗེ་འདི་ཉིད་གཙང་ཕྱོགས་སུ་གདན་འདྲེན་གྱི་ཕོ་ཉ་བས་སྟེབ་བའི་
དུས། ཉན་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་གང་ཆེ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་ལྟར་དུ་
འཛིག་ཉེན་གྱི་སྤང་བ་དང་བསྟན་པར་བཞོལ་འདེབས་སུ་བྱལ་བ་ནི་འདི་ལྟར་རོ། །པ་སྤྲ་མ་
རྣམས་ལ་བྱལ་འཆོལ་ལོ། །རྗེ་སྤྱལ་བའི་སྐྱེ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཁྱི་གདུགས་སྤིང་གསུམ་
སྟོར་བར་འགྲོ་བེར་ན། །འཛམ་སྤིང་ཐུན་པའི་སྤྲལ་རུམ་སུ་ཡིས་སེལ། །རྩན་དང་ཀྱ་རེ་མིན་
པར་འགྲོ་བེར་ན། །འཛམ་སྤིང་འོད་དཀར་ཅན་ལ་ངོ་སྟོར་མཛོད། །གཡུ་འབྲུག་ནམ་མཁའི་
རུམ་དུ་ཉལ་འདོད་ཆོ། །ཆར་སྟོད་བྱེའུའི་གསུང་སྟན་སུ་ལ་རེ། །རྩན་དང་ཀྱ་རེ་མིན་པར་
ཉལ་འདོད་ན། །བར་སྤང་རྒྱང་སེར་རྒྱང་ལ་ངོ་སྟོར་མཛོད། །གྲུ་ཤན་ཁ་བྲག་མགོན་པོ་པར་
བངས་ན། །སྟོམས་རྒྱང་ངན་རུལ་འབྲུལ་བ་སུ་ཡིས་སྟོལ། །རྩན་དང་ཀྱ་རེ་མིན་པར་མི་སྟོལ་
ན། །ཀོ་རྒྱང་སྐྱ་གཅིག་མ་ལ་ངོ་སྟོར་མཛོད། །ཉོགས་ལྷན་སྟོམ་ཆེན་རྒྱལ་ཁམས་སྟོར་འགྲོ་
ན། །རེ་སུལ་བྲག་བྲག་སྟོང་བ་སུ་ཡིས་འཛོལ། །རྩན་དང་ཀྱ་རེ་མིན་པར་འགྲོ་བེར་ན། །འབྲི་
བ་སྟོམ་ཆེན་དེ་ལ་ངོ་སྟོར་མཛོད། །སྤྲ་ཁ་ཁ་བྲག་པོ་ཉམས་སྤྱན་བངས་ནས། །བྱབ་ཕྱོགས་
གཙང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་བེར་ན། །སྤྱལ་ངན་ཁོ་བོའི་ཡར་འདྲེན་སུ་ལ་རེ། །རྩན་དང་ཀྱ་
རེ་མིན་པར་འབྱོན་བེར་ན། །གདམས་ངག་བེ་བྱམ་ཆོས་ལ་ངོ་སྟོར་མཛོད། །སྤྲ་མ་གཙང་
ཕྱོགས་དགོན་སྟེ་འཛོན་འབྱོན་ན། །ལུང་སྟོང་དགོན་གསར་ཡིད་འོང་སུ་ཡིས་འཛོལ། །རྩན་
དང་ཀྱ་རེ་མིན་པར་འཛོན་བེར་ན། །བཀའ་སྤྱང་ཆོས་སྟོང་རྣམས་ལ་ངོ་སྟོར་མཛོད། །སྤྲ་མ་

གཙང་ཕྱོགས་འགྲོ་དོན་སྦྱོང་འབྱོན་ན། །ཤར་ཕྱོགས་སྦྱོང་འགྲོའི་(༡༣ན)བསོད་ནམས་སུ་
ལ་གསོག། །རྩན་དང་ཀྱ་རེ་མིན་པར་འབྱོན་ཟེར་ན། །རྩེ་བཙུན་ལོར་བུའི་ཞབས་ལ་བརྟན་
བཞུགས་མཛད། །ཅེས་པ་ལོལ་ཁ་ནས་ནང་སོ་ཚོས་རྩེས་བཟ་ཤིས་སྦྱན་པོ་ནས་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཁྱི་ཐོག་ལ་གདན་
འདྲོན་བྱུང་དུས་གསུངས་པར་སྣང་ངོ་། །

བཀའ་མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ནས། །དོན་ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པ་སྤྱང་པོར་མཛད། །རྩེ་
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །དཔལ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ལར་
ཁྱི་གདུགས་གསལ་བའི་ཉི་མ་དེ། །སྤྱིང་བཞི་པོ་རིམ་གྱིས་སྒྲོར་མོད་ཀྱང་། །རྩེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་གནས་པའི་ས། །དགོས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདི་ག་ལ་འདོར། །དུས་ནམ་རྒྱ་རིམ་གྱིས་སོང་བ་
ན། །འབྲུག་ནམ་མཁར་ཉལ་བ་ཆ་ཡིན་ཡང་། །དབྱར་ནགས་ཆལ་ལོ་ཐོག་རྒྱས་པའི་ཆོ། །སྤྱི་
དལ་གྱིས་སྒྲོག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །བྱ་ཁ་བྲག་འགྲོན་པོས་པར་བྲངས་ཀྱང་། །རྩས་ཐོག་ཆེན་
ལོར་དང་ལྷན་པ་ཡི། །རང་སེམས་སོང་འབྲུལ་པ་སྒྲོལ་བ་ལ། །ལར་སྐྱབ་པ་འཛིན་དེ་བཤོལ་
ལམ་ཅི། །མི་བྱ་བལ་རྒྱལ་ཁམས་སྒྲོར་བ་དེ། །སེམས་ཆགས་སྤང་སྤངས་ཆེ་དགོས་ལགས་
ནའང་། །ཉམས་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་གནས་ཆེན་དུ། །སྒྲོམ་མཉམ་གཞག་བསམ་གཏན་ཅིས་མི་
སྒྲོམ། །ཆེ་སྤྱི་མའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཆེ། །རྩེ་རྒྱ་མའི་བཀའ་ལུང་བསྒྲོག་པར་དཀའ། །སྒྲོས་
གདན་འདྲོན་གྱི་པོ་ཉ་ཞལ་བཙན་པས། །མི་བན་རྒྱུང་གཙང་ལ་འགྲོ་འོས་ཀྱང་། །ཁྱེད་པ་མ་ལྟ་
བུའི་སྦྱོན་བདག་དང་། །དུས་ནམ་ཡང་འབྲུལ་བར་མི་པོད་ཅིང་། །གནས་མཐའ་འཁོབ་བསྟན་
པའི་སྦྱོན་མེ་དེ། །མི་བདག་མིན་གཞན་གྱིས་སྤར་རུས་སམ། །དོན་དེ་བྱིར་(༡༣བ) མཁས་
གྲུབ་སྤྱི་མའི་ཞབས། །དུས་སྤིང་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་པར་སྦྱོན། །རྩེ་རྒྱ་མའི་སྤྲུགས་རྩེའི་སྐྱབས་
འོག་ནས། །ཁྱེད་འཁོར་ལོས་སྐྱར་ལྟའི་སྦྱོན་བདག་དང་། །ལས་སྦྱོན་ལམ་སྦྱོབས་གྱིས་འབྲེལ་
བ་ཡི། །རྒྱལ་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་པའི་དགའ་ཆལ་དེར། །དཔལ་མར་མེ་མཛད་པ་ཡབ་སྤྲས་
གྱི། །ལུགས་བཟང་པོ་ཕྱོགས་བཙུར་སྤེལ་བར་སྦྱོན། །ཞེས་པ་དེའི་ལན་དུ་གནང་བའོ། །

རྒྱ་མོ་ལོ་གེ་ལུ་རྩ་ཡ། ལྷ་བས་མི་ངོམས་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྒྲ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
ཆའི་ཆོས་སྤྲ་སྤྲོག་པའི་གསུང་། །མཁུན་བཅའི་གཏིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་
ཐུགས། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་དེ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །གང་སྤྱོན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
བསྐལ་བ་ནས། །ཆོས་སྤྲ་མཐའ་དབུས་བྲལ་བའི་ལམ་བརྟེས་ཀྱང་། །ཉག་ཏུ་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་
བའི་དོན་མཛད་པ། །འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཐུགས་རྗེའི་
སྤྱན་རས་སྒྲོང་གིས་དུས་ཀྱན་དུ། །མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་གཟིགས་པ་སྤྱར་ལེན་པ། །ཁྲིད་ལ་སྤྱིང་
ནས་འདུད་དོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ནི། །བདག་གི་འདོད་པའི་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པར་མཛོད། །འདི་དང་སྤྱི་
མའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་གྲུས་པས་བསྟན། །དམ་ཆོས་
ཚུལ་བཞིན་སྤྲབ་པའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན། །དལ་འབྱོར་རིན་ཅེན་ཡིན་ནོ་སྤྱིང་པོ་ལོང་། །ངེས་པར་
འོང་ངེས་ཤེས་པ་འཆི་བ་སྟེ། །ནམ་འོང་ངེས་པ་མེད་དོ་ཆོས་ལ་འབྱུངས། །སྤྲོ་ཐུགས་གཏད་
ན་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱབ་པའི། །སྤྲབས་གནས་དཀོན་ཅོག་ཡིན་ནོ་སྤྲབས་སུ་སོང་། །ངན་སོང་
སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ། །ལས་ངན་སྤྲིག་པ་ཡིན་ནོ་འབད་ནས་སྤྱོདས། །འདི་དང་
སྤྱི་མར་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །དཀར་པོ་དགོ་བ་ཡིན་ནོ་སྤྱིང་ནས་(༡༩ན)སྤྲབས། །བསྐལ་
པར་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐིན་ཆར་མི་འོང་བའི། །འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་ཆོ་ལ་ཞེན་མ་ཆེ། །བྲས་ཆད་
ངེས་པར་འཆོངས་པ་དམ་པའི་ཆོས། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ་ཉམས་སུ་ལོང་། །དད་དང་
གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། །ཡ་རབས་རྒྱ་གྱི་མཆོག་ཡིན་དེས་བརྒྱན་མཛོད། །ཉེ་
བར་མེད་ལ་པན་སེམས་སྤྱོད་པ་ནི། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཐུགས་ལ་ཆོངས། །ཆགས་
སྤང་གཡོ་སྤྱོད་རང་གཞན་མ་ལུས་པ། །འདི་སྤྱིར་སྤང་བར་བྱེད་དོ་སྤྱོད་བར་མཛོད། །ཡིད་
བརྟན་སྤྱབ་པ་སྤྱན་ཆོགས་ཐར་པ་ཡི། །གོ་འཕང་ཉག་གཅིག་ཡིན་ནོ་འབད་ནས་སྤྲབས། །ཞེས་
པ་འདི་ནི་རིགས་རྩས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་དད་པའི་རྒྱ་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་མོ་བས་བསྐྱལ་བའི་
ངོར་བྱ་བཏང་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་སྤྲས་པའོ། །

དཔལ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ། །རྩི་རྩེ་
སྐྱོབ་དཔོན་དུ་འདུག་པ། །འབྲུལ་མེད་སྤྱི་བོར་བསྟེན་པས། །བྱིན་རྒྱལ་ས་བདུད་ཅིས་ཆོས་
ལོ། །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་ཚུ་བོས། །ཡིད་གྱི་བྱམ་བཟང་གང་ནས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་
སྤྱི་བའི། །ཤེས་རྒྱུད་སྣོད་རུང་བས་ལོ། །རྣམ་དག་དམ་ཆོག་སྟོན་པའི། །སྤང་སྟོན་སྟོང་ནས་
བགྱིས་པས། །ཁྱི་པག་ལྷ་བུའི་རྣལ་འབྱོར། །ཁྱེད་ཅག་དང་མཉམ་པོ་མེན་ནོ། །སྐྱེ་གསུམ་
ལམ་འབྱེར་གནད་ལ། །འབྲུལ་མེད་ངེས་པ་རྟེན་པས། །རང་བཞིན་སྟོང་པའི་རང་ནས། །བདེ་
ཆེན་ལྷ་སྐྱེ་རུ་ཤར་རོ། །ཆེ་ཉིའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ། །ཐུན་པའི་ལམ་དུ་བཀག་པས། །སྟོང་ཉིད་དུ་
ཞུགས་པའི། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་མཐོང་རོ། །གཉུག་(༡༩བ)མའི་རྒྱུད་སེམས་ཕྱ་མོ། །རྒྱ་
རྒྱུད་དྲངས་ལས་ཉ་བཞིན། །སྐྱེ་འཕྱུལ་བ་བ་རུ་ལངས་པས། །སྐྱེ་འཆིའི་འཕྲང་ལས་གྲོལ་
ལོ། །དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི། །ཉིན་བྱེད་སྟོང་ལ་ཤར་བས། །དུག་གསུམ་ཡིད་བྱེད་
བཀག་པ། །ཕྱག་ཆེན་དུ་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །ད་ལྟའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ། །འབྲུལ་མེད་ངེས་པ་
རྟེན་པས། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དོན། །མ་ལུས་གདམས་པ་རུ་ཤར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་
ཉམས་གྱི་སྤང་བ། །གང་ཤར་ལྷ་སྐྱེ་རུ་འདུག་པ། །ཅི་བཟས་བདུད་ཅི་རུ་འདུག་པ། །གང་
བས་དགེ་སྦྱོར་དུ་འདུག་པ། །དག་ནས་གང་བརྗོད་ཐམས་ཅད། །རྩི་རྩེའི་སྐྱེ་དབྱངས་སུ་ཤར་
རོ། །རྣལ་འབྱོར་ང་སྟོ་རེ་བདེའོ། །རྣལ་འབྱོར་ང་ཆོགས་རེ་བསགས་ལོ། །དཔལ་བོའི་ལྷ་བློ་
འབྲུབ་ལོ། །མཁའ་འཕྱོའི་སྐྱེ་དབྱངས་ལེན་ནོ། །མཚུངས་མེད་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི། །བཀའ་
བྱིན་སྟོང་ནས་བཞུགས། །རང་གི་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་དབྱངས། །ཁྱེད་ལ་མཆོད་པར་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་
སྐགས་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོན་རྩི་རྩེའི་སྐྱེ་དབྱངས་རྣལ་འབྱོར་བཞད་པའི་རྩི་རྩེས་རྒྱངས་པའོ། །

དངོས་གྲུབ་ཙ་བ་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱི། །ཞབས་པད་རིང་དུ་བསྟེན་ནས་གྲུས་
པ་ཡིས། །སྤིང་ཞུ་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་དམ་པ་དེས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་དང་ནམ་ཡང་མི་
འབྲལ་ཤོག །སྤིང་པ་ཀྱན་དུ་ཚུལ་ཁྱིམས་ལྷན་པ་ཡི། །དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་མ་རྟོར་ལམ་

བཟང་ནམས། །ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་ཉམས་སྲུང་སྤངས་པ་ལས། །སྐྱབས་གསུམ་གོ་འཕང་སྤྱར་
དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །གནས་སྐབས་སྲུང་ཡང་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གོགས། །ཕྱི་ནང་འགལ་རྒྱུ་
ཀྱན་གྱིས་མི་བརྟེན་ཞིང་། །བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་ལ། །རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་
དེ་(༣༥ན)དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་གཟེམས་གཡོག་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་གདམས་པའོ། །

སྒྲ་མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྐྱབས་སྲུང་གཞུག་མཆོག་གི་བཞེས་གཉེན་ནི་
བསྟེན། །ཐོས་བསམ་མདོ་སྤྲལས་ཀྱི་གཞུང་ཕྱགས་ལ་ནི་བྱས། །སྦྱང་པོ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་
ལ་ནི་ལེན། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ལེགས་ནས་འདུག་པ། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་
བསྟེན་པ་དང་མཇལ་བ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །མི་རྟག་འཆི་བ་སྦྱང་ནས་ནི་བྲན། །ལས་
འབྲས་སྤང་དོར་ལ་ཤིན་ཏུ་ནི་མཁས། །སྐྱབས་གསུམ་ཅོད་པན་དུ་འབྲལ་བ་ནི་མེད། །རན་
སོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་མོ་དེ་ཁེགས་ནས་འདུག་པ། །སྒྲོ་རིགས་ཆོས་སྲུང་བ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་
ཨེ་གོ། །ཁམས་གསུམ་སྐྱབ་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོར་ནི་ཤེས། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་
ནི་གོ། །བསྐྱེ་མེད་ཐར་པའི་འཇུག་དོགས་ནི་མཐོང་། །ལམ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལ་གཡེལ་
བ་མེད་པས། །དམ་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །རིགས་བྱུག་བྲིན་ཅན་གྱི་
པ་མར་ནི་མཐོང་། །བྱམས་དང་སྦྱང་རྩེ་ལ་རྒྱན་ཆད་ནི་མེད། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་ལ་བརྟན་
པ་ཐོབ་ནས། །ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པས། །སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་
སྐྱབ་པ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །བདེན་འཛིན་འཇུག་པའི་རང་མཆང་ནི་རིག །བསྐྱེ་མེད་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཆར་སྒྲོ་ནི་མཐོང་། །གང་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་པར་ནི་ཤེས། །འཇུག་
མེད་ལྟ་བུའི་གནད་དགའ་དེ་རྟོགས་ནས། །སྐྱབས་ལམ་བཟང་ཉམས་སྲུང་ལེན་པ་འདི་དགའ་
མོ་སྤང་ཨེ་གོ། །སྦྱོར་བྱེད་དབང་གི་རྩ་བོས་ནི་སྦྱོར། །ཟབ་ཡངས་(༣༥བ)རྒྱུད་སྒྲེའི་དགོངས་
པ་ནི་ཤེས། །རིམ་གཉིས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་ནི་མཁས། །བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་
ཡུན་མི་དགོས་པར། །སྐྱབས་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལག་མཐེལ་ན་འདུག་པ་འདི་དགའ་མོ་སྤང་ཨེ་

གོ། ལེགས་གསུངས་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་འདུག་ངོགས་ནས། རྣམ་མང་དམ་ཚུལ་རིན་
ཅེན་ཇི་སྟེད་པ། སྤེབ་ལེགས་ངག་གི་སྤང་བྱར་བསྐྱས་པ་ལས། སྐྱབས་འགར་འདི་
ལྟའི་སྤྱ་དབངས་དོན་ཆེན་འབྱུང། ཞེས་པ་འདི་ཡང་འོས་ཁ་སྟག་ཅེར་གནང་བའོ། །

དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། བསྐྱ་མེད་དགོན་ཅོག་གསུམ་པོ། འབྲལ་མེད་
སྤྱི་ལོར་བཞུགས་ལ། ཆོས་མེད་བན་ཚུང་བདག་གི་སྒོ་སྤྱ་ཆོས་ལ་སྐྱར་དང། སྐྱབས་
གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ། ངན་སོང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ཀུན་ལས། སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཅིག་ཞུའོ། བཅེ་དྲུངས་ཅན་གྱི་ཉེ་དྲུ། མང་ཡང་ཀུན་དང་འབྲལ་
བས། རྣམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པའི། གཉེན་གྱི་དྲུངས་མ་དེ་ཞུའོ། སྟིགས་མའི་དུས་གྱི་གྲོགས་
ངན། ཉོན་གཅིག་སྒོ་གཏད་མི་ཐུབ། འབྲལ་ཕྱགས་བསྐྱ་བ་མེད་པའི། གྲོགས་གྱི་དམ་པ་དེ་
ཞུའོ། ད་ལྟའི་ནོར་རྩལ་ལོངས་སྤྱོད། མི་རྟག་འཁོར་བའི་འཆིང་བྱེད། དགོས་འདོད་མ་ལུས་
འབྱུང་བའི། རྣོར་གྱི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཡང་རེའོ། དེས་པར་འཆི་བ་འོང་ཞིང། རྣམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་
མི་འདུག ལས་ངན་སྤྲིག་པ་སྤྱད་པའི། གནོད་འགྱོད་གྱིས་སེམས་ལ་ཟིན་ཅིང། ངན་སོང་
གསུམ་གྱི་གཡང་ས། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པས། སྐྱབས་གནས་དགོན་ཅོག་
གསུམ་ལ། བྱི་མའི་སྤྱེལ་མ་རང་རེའོ། དཀར་ནག་ལས་གྱི་དབང་གིས། གར་སྤྱེ་ལ་རང་དབང་
མི་འདུག དགའ་ལྷན་དག་པའི་གནས་སུ། སྤྱེ་བའི་བསུན་མ་དེའང་རེའོ། མཐའ་མེད་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཚོ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཚུ་སྟོན་(༡༩༦)འབྱུང་གནས། ཐར་པའི་སྤྱིང་དུ་འཁྲིད་པའི། དེད་
དཔོན་དམ་པ་དེའང་རེའོ། སྤྱིང་ལ་འགོང་པོ་ཞུགས་པའི། ད་ལྟའི་རབ་བྱུང་འགའ་ཞིག་སྐྱབས་
གསུམ་རིན་ཅེན་དོར་ནས། དགོས་མེད་སྐྱབས་གཞན་འཆོལ་མོད། བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོའི་བར་
དུ། སྤྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད། རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པས། དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་
གོ་འཕང་། སྐྱར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བའོ། །

སྒྲོ་གྲོས་མིག་གིས་སྒྲུང་དོར་གནས་ནམས་ཀྱན། །རི་བཞིན་མཐོང་ནས་ཁས་སྒྲངས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ། །ལེགས་པར་སློབ་པས་ཅེ་གཅིག་དམ་པའི་ཆོས། །ཉམས་སུ་ལེན་ལ་བཙོན་པའི་
དམ་པ་བྱེད། །ད་ཡང་ལན་ཅིག་ཉེད་པའི་དལ་འཁོར་རྟེན། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་དོན་དང་ལྷན་པ་
གཅིས། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱ་པག་གིས། །རྟག་ཏུ་ཡིད་ལ་དགའ་བ་རྒྱས་པར་
མཛོད། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། །འགྲོ་ལ་པན་སྦད་བྱང་ཚུབ་མཆོག་
དོན་གཉིར། །སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ངང་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི། །ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཙོན་
པར་མཛོད། །ཚུལ་དེ་བསྐྱབ་སྦྲད་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་གཙོ། །བསྟེན་པའི་སྐྱབ་པའང་ཤིན་ཏུ་
གཅིས་སོ་ཞེས། །རང་གིས་ལག་དར་རི་མོར་བྲིས་པ་ཡི། །བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་སྐྱེ་འདི་ཁྱེད་
ལ་འབྱུལ། །བདག་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་བདེ་འབྲས་ལ་ཞེན་པས། །ལྟོ་འཆོལ་ཐབས་སུ་ཆོས་འཁོར་
བསྒྲོར་བ་ཞེས། །མིང་དུ་བཏགས་ནས་ཅེས་ཐང་ཆོས་གྲར་སོང་། །འདོད་དོན་འབྱུབ་པའི་སྒོན་
ལམ་འདེབས་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རང་གི་སློབ་མ་འདྲུ་འཛིའི་གནས་ལ་སྒྲོ་བས་ཡིད་བསྒྲོད་དེ་དབེན་པ་བསྟེན་
ནས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་དགོ་སྒོར་སྒྲོ་གྲོས་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ལ་གདམས་པའོ། །།བཟ་ཤིས།

༡༡། །རྩེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས།
སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར། སྒྲ་མ་མཆོད་པ། འཁྲིད་ཀྱི་སྒྲོར་དང་
བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །དེ་ཡང་པོ་ཏྱ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་སྒྲོས་པེ་བྱམ་
སྒྲོན་པོ་ལས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་འགོ་ནི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་གཏང་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་
གནས་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་
ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་སེང་གོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་
པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་བསྒྲ་དང་སྒྲ་བའི་གདན་ལ་
ངོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པ་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་སྐྱེ་མདོག་སྒྲོན་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་རྩེ་དང་དེའི་བྱ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་ཏེ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་
དང་དང་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། །ཞབས་རྩེ་རྩེ་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། སྐྱེ་མཆོན་
དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གསུང་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྔན་པ། ཐུགས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ནས། རང་ལ་(ཉན)དབྱེས་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ།
ཞལ་འཇུག་བག་དང་བཅས་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགྱིན་བར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྩྭ། ཐུགས་
ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་སོགས་
འཕགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་བྱངས། དེ་ལ་ཐེམ་པས་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཀུན་འདུས་
ཀྱི་ངོ་བོ། ཡི་དམ་ཀུན་འདུས། ཆོས་སྦྱང་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསམས་

ལ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་བྲ། དེས་ལྔ་པ་ལས།
མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །སྒྲ་མ་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ། །དེ་མཉེས་པས་
ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་མཆོད་པ་བས་རྩོམ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་
རྩོམ་ཆེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གངས་དུ་མར་གསུངས་པས་མཐུལ་རྒྱས་པར་དབུལ། ཆོགས་
སོག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་ཉེན་དུ་སྒྲ་མ་བས་ལྟག་པ་མེད་པས་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ལ།
དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རེ་ས་སྒྲ་མ་མ་གཏོགས་གཞན་(༡༧)མེད་
སྟམ་དུ་བསམས་ལ་སྒྲེ་ལིང་གིས་བཀལ། གསོལ་བ་ཤུགས་དག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མའི་སྤྱི་བོའི་
ཨོ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་བྱང་། སྤྱི་བོར་ཐེམ། ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་སྒྲིབ་དག །བྱམ་པའི་
དབང་ཐོབ། མཁྱེན་པའི་ལྷུང་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དམར་པོ་བྱང་། མཁྱེན་པར་ཐེམ། དག་གི་
སྤྲིག་སྒྲིབ་དག །གསང་དབང་ཐོབ། ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་ཐོན་པོ་བྱང་། སྤྱིང་
གར་ཐེམ། ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྒྲིབ་དག །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། སྤྱིའི་ཆ་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་
ག་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་བྱང་། རང་གི་གནས་གསུམ་
དུ་ཐེམ། སྒོ་གསུམ་ཀྱི་འི་མ་དག །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་ཞུགས། དབང་བཞི་པ་ཐོབ་
པར་བསམ་མོ། །སྤྲར་ཡང་། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་གི་སྒོ་ཆོས་སུ་འགོ་བར་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ། ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བར་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཆོས་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་
ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྤྱ་མཐའ་དག་འགག་པར་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྤྱ་ཁྱད་པར་ཅན་མུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ། དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བ་ནམ་པར་དག་པ་མུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་
བར་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཟབ་མོ་མུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་
བར་ཕྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་འདོད་དོན་ལ་དམིགས་ཕྱག་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པས་

དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་དབྱེས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་སྒྲ་མ་ཉིད་འོད་དུ་མེར་
གྱིས་ལྷ། རང་གི་ལུས་ལ་སེམ་གྱིས་ཐེམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སྒྲ་མའི་སྤྱི་
གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་(༣༥)ཞིང་། འཆི་ཁ་མའི་འཕོ་བའི་དམིགས་པ་
ལྟ་བུ་བྱེད་ན་ཡང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤར་ལྟར་སྤྱི་པོར་བསྐྱོམས་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
བྱང་པོར་རྩ་དབྱེས་སྤོམ་སྤོམ་མཉམ་སྤྲུག་ཅིང་། ཡར་སྤྱ་ཆོངས་བྲུག་དུ་ཐལ་ལེ་བ་ཅིག་བསྐྱོམ།
རང་གི་སེམས་ཉིད་སྤྱིང་གར་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྤོམ་མ་ཅིམ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྱར་ལ་
ཁད་པ་ཞིག་དུ་བསྐྱོམས་ལ། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱང་
དུ་གསོལ། ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་ནས་འོད་ཟེར་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་སྤྱོད་རང་གི་
ཆོངས་བྲུག་ནས་ལྷགས། རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོར་གསལ་བ་ལ་ཕོག་པས་བྱིན་དུ་
བྱངས་པར་བསམ་ཞིང་འོག་སྤྱང་བྲུག་དུ་འཐེན། ཉིག་བརྗོད་པས་དེ་ཉིད་ཨ་མ་རྩུ་ཀྱི་འོད་ནང་
ཡར་དཀར་ཡེར་ཉེ་སོང་སྤྱོད་ཆོངས་བྲུག་ནས་སྤྱངས་ཉེ་ཐོན། སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་སེམ་གྱིས་
ཐེམ་པས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་དང་རང་གིས་སེམས་རོ་གཅིག་དུ་དབྱེར་
མེད་པར་བསམས་ལ་འཕོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱིའི་བཅས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས། རབ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་
ཆེན་པོར་འཕོ། །འབྲིང་ནི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་འཕོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་
མཐུན་ཞིང་། བྱི་གུའི་ཆོས་བྲུག་ལས་ཀྱང་། བྱིན་རྒྱལས་སྒྲ་མའི་འཕོ་བ་གཅིས། །ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་པའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པ་སྟེ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་འཕོ་བའི་མན་ངག་
ཡིན་ནོ། །ལས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་མ་གཏོགས་པར་འཕོ་བ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་
ཆོངས་བྲུག་ལ་རེག་པ་ཅིམ་མ་གཏོགས་ཆོངས་བྲུག་ནས་ཐོན་པར་མི་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་(༣༦)
མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་སུ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཞེས་གཉེན་དམ་པས་
རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་པར་དག་པ་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་དཔོན་པོ་དོན་གྲུབ་དཔལ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱུལ་

བའི་ངོར་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་བཀའ་ཁེས་ལྷན་པོར་སྦྱས་པའོ། །

སྤྱི་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་
གྱུར་བྱེད་ཅན་རྗེ། །ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི། །ཡོན་
ཏན་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་བྱེད་ཅན་རྗེ། །ཞེས་པ་དང་། བེ་བྱམས་སྟོན་པོ་ལས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་
བསྐྱས་པའི་འགོ་ནི། བཞེས་གཉེན་དམ་པ་མི་གཏང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་
གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་དམ་པ་ལ་རག་ལས་པས་སྤྱི་མ་བསྟེན་ཚུལ་མ་འབྱུགས་པ་གཤེད་ཆེ་བ་
ཡིན། དེ་ཡང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྒྲིལ་མི་འདྲ་བ་མང་ན་ཡང་སྤྱི་མ་ལ་དད་པ་སོགས་
ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིལ་དཀའ་ཞིང་སྟོན་རྟོག་གྱི་སྒྲིལ་སྤྱི་མ་བའི་སྟོན་མའི་དུས་འདིར་འཛོམས་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོས། ངས་ཆམ་ཆོམ་དུ་སྤྱི་མ་བསྟེན་མ་སྟོང་། བསྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡལ་བར་
འདོར་མ་སྟོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆམ་ཆོམ་དུ་མི་བསྟེན། བསྟེན་ནས་སྟོན་དང་སྟོན་བ་
ཅིག་དགོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བརྟག་དབྱེད་ལེགས་པར་བྱས་ནས་ཆོམ་དགོས་ལ། ཅི་འདྲ་
ཞིག་ཆོམ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཞེས་གཉེན་ཆོས་བཅུ་དང་ལྗན་ཞིང་། རྒྱུད་སྟེན་ནས་བཤད་པའི་
རྩི་རྗེ་སྟོན་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྗན་པ་ཞིག་ཆོམ་དགོས། དེ་ཡང་། ཅོད་ལྗན་དབང་གིས་
སྤྱི་མ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྗན་
པ་རྟེན་དཀའ་ནའང་། མཆོན་(༩ན)ཉིད་པལ་ཆེར་ཆང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་གཙོ་ཆེ་བ་ཅིག་
བསྟེན་དགོས་ཏེ། གྱུར་གྱུམ་དང་། སྤྱི་ཅི་དང་། སྟོན་པ་སོགས་སོ་སོའི་སྟོན་ལ་སོ་སོའི་བྱི་
འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོན་བྱ་སྟོན་ཅན་དང་ཐད་ན་དེའི་སྟོན་གྱིས་གོས་སྤྱི་མ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་
ཡོན་ཏན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་གོས་དཀའ་ན་ཡང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་གོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་
ལྟར་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བཅལ་ནས་ཆོས་དང་གདམས་ངག་གི་བཀའ་བྱིན་
མོད་དེ། དེ་ནས་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྤྱི་མའི་ཡོན་ཏན་རྟོག་ཏུ་བསམ། །སྟོན་
ལ་ནམ་ཡང་བསམ་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བསམས་པས་དངོས་གྱུར་འཛོམ། །སྟོན་གྱིས་དངོས་

བྱུང་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་པའི་
དད་པ་སྣ་ཅིག་སྤྱིས་པ་ཚུན་ཆད་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རང་
ལ་སྒྲ་ཆོད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་སྤྱི་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུལ་པའི་གཟུགས་སྣ་ཆོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
པས་མཆོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་རི་དྲགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་ཆོགས་སུ་
སྟོན་པ་ལས་དེར་སང་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་མ་གྲོར་བར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གཟུགས་སུ་
སྤྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྣམས་སྤྱུལ་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་རང་གི་སྒྲ་མ་དེ་
སྤྱི་འཕགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རང་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྲིན་བཅེ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲ་མ་འདིར་སྤྱུལ་པ་ཡིན་སྟེ་པ་ལྟ་བུའི་དད་པ་བྱ་དགོས། སྒྲ་མའི་
སྟོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་དད་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྱིས་པ་ཡང་དངོས་བྱུང་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་
ཡིན་པས་སྟོན་རྟོག་ཡེ་བྱར་མི་རུང་། སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་(༧)ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་རང་སྒྲུང་མ་
དག་པའི་མཐོང་ཚུལ་མ་གཏོགས་སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་མངའ། སྟོན་གྱི་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལའང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཇེ་བཅུན་བྱམས་པ་བསྐྱབས་པས་
ཐོག་མར་སྤྱི་མོ་སྤྲད་ཁོག་འབྲས་གཡེངས་པར་གཟིགས་པ་དང་། ལྷ་རོ་པས་ཉི་ལོ་པ་ཞིག་
མེ་ལ་སྤྱོད་པར་གཟིགས་པ་དང་། མི་ཉི་པས་ཤལ་རི་པ་པག་གསོད་པར་མཐོང་བ་སོགས་
ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཟིན་
ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཇེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་དེ་དག་དང་
ལྡན་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་བཞིན་ཡིན་པའང་སྤྲིད་སྟེ་པ་དུ་བསམས་ལ་སྟོན་རྟོག་ཡེ་མ་བྱུང་བ་
ལ་འབད། བཀའ་བློན་ཇེས་སུ་བྲན་པའི་གྲུས་པ་བྱ་བ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བཀའ་བློན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་རྒྱ་དགོ་བ་སྤྲད་པ་
ལས་བྱུང་བས་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་བསྐྱབས་པ་ཅིག་དགོས་ཤིང་སྒྲ་དོར་སྟོན་པའི་

ལྷ་མ་ཅིག་དང་མ་སྤྲད་ན་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྤྲིག་པ་སྤོང་བ་གང་ཡང་འོང་ས་མེད་པའི་དོན་
གྱིས་སོ། །སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ་རང་ལ་བདེ་དགེ་གང་ཡོད་ལྷ་མའི་བཀའ་བྲིན་ཉག་གཅིག་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱིར་བཤེས་སྒོ་ནས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་མཉེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཉེས་པ་སྐྱབ། མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ།
མཉེས་པ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་གཙོ་བོར་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་ལྷ་མས་
བསྟེན་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་དོར་ཉམས་ལེན་ལ་བཀའ་བཞེན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉག་དུ་དུ་དང་ནོར་བཟང་སོགས་དང་། ལྷ་རོ་པས་ཉེ་ལོ་པ་(༥ན)བསྟེན་
པ་དང་། འབྲོམ་གྱིས་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་མ་སེ་བཙུན་བསྟེན་པ་དང་། །མི་ལས་མར་པ་
བསྟེན་པ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་ཡང་རང་ལ་
ཡོད་ཕྱིན། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་ཕྱ་ཉིད། །མན་ངག་
རབ་དུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། །རྩོམ་སྤོང་དཔོན་དེ་བས་ལྷག་ །ཅེས་རང་གི་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་
བཀའ་བའི་ཞིང་དུ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་བས་ཀྱང་ལྷག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་
བས། །ལྷ་མའི་བ་སྤྱི་གཅིག་མཆོད་ལྷག་ །ཅེས་པ་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་པས་ཅི་ཡོད་པའི་བསྟེན་བཀའ་བ་དང་འབྲུལ་བ་སོགས་བྱའོ། །ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ལྷ་མ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གུས་
བཅོས་མིན་སྒྱེ་བ་ཅིག་ཡོད་ན་ད་ལྟ་རང་ལ་སྤང་ཆོད་ལྟར་བསྒྲིམས་ཀྱང་རུང་མོད། ལྷ་མ་རྩོམ་
ཆེ་འཆང་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་རྣམས་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་གསུང་རབ་གྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སང་གི་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་
གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་སྤྱོད་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་ཉེ་མ་དང་
ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་རྩོམ་པོ་རང་གི་བྲིན་ཅན་རྩ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རིགས་བྱལ་བ་རྒྱལ་བ་

དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་བེལ་བྱ་བྱགས་
ཀར་བསྐྱོལ་ནས་འཛིན་པ། དོ་རྩེའི་སྐུ་ལ་མོ་གྲང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་མ་སྔོན་མོ་དོ་རྩེ་དང་བེལ་བྱ་འཛིན་པས་འབྱུང་པ། གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟང་ཅན། མཆོན་(༥༧)བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་
ཙ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྐུ་བོར་ཨོ་དཀར་པོ། མགིན་
པར་ལྷུང་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་སྔོན་པོ། ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས། སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་
འཆང་གི་ནལ་པ་ཅན་ལ་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ། སྐུའས་གསུམ་བཀའ་སྟོད་དང་བཅས་
པས་བསྐྱོར་བ་སྐུན་བྲངས། རོ་རྩྱུ་བི་རྟོ་དེ་ལ་ཐེམ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པས་སྒྲ་མ་ཀྱུན་
འདུས། ཡི་དམ་ཀྱུན་འདུས། ཆོས་སྦྱོང་ཀྱུན་འདུས། སྐུའས་གསུམ་ཀྱུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པར་བསམས་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་
བྲ། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །སྒྲ་མ་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བཅུམ། །དེ་མཉེས་
པས་ནི་ཀྱུན་མཁྱེན་པའི། །ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། །ཞེས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ནས་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་དོན་ཆེ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཐུལ་རྒྱས་པར་དབུས། ཕྱི་
ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཆོད་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱས་པར་སྟོན་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་
ལོགས་ན་ཡོད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་གདུང་འཕགས་བྲག་པོས་སྒྲ་མ་སྐུ་དང་སོ་སོའི་གསོལ་
འདེབས་བྲ་ཞིང་བྱད་པར་དུ་ཡང་། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་གི་སྟོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་
ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།
ཆོས་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་སྒྲ་ཐམས་
ཅད་འགག་པར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོ་སྒྲ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱད་
ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། བུམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་
ཕྱགས་ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཟབ་(༤ན)མོ་སྐུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཅི་བསམས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་བས་སྒྲ་མའི་སྤྱི་པོའི་ཨོ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་བྱུང་། རང་གི་སྤྱི་
པོར་ཐེམ། ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག །བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། སྐྱོ་དོ་རྗེའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
བསམ། དེ་བཞིན་དུ་མགིན་པ། ཐུགས་ཀ །གནས་གསུམ་གའི་ཡི་གེ་ལས་འོད་དང་བདུད་
ཅི་དམར་པོ། སྤོན་པོ། དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་། མགིན་པ། སྤྱིང་ག །གནས་གསུམ་
གར་ཐེམ་པས་ངག །ཡིད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དག །གསུང་།
ཐུགས། སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས། གསང་དབང་། ཞེས་རབ་
ཡེ་ཞེས། དབང་བཞི་པ་ཐོབ། གསུང་དོ་རྗེ། ཐུགས་དོ་རྗེ། དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ཞིང་། མཐར་སྒྲ་མ་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་རང་གི་
སྤྱི་པོར་བྱོན། དབྱེས་བཞིན་དུ་འོད་དུ་ཞུ། རང་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲ་མའི་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་
གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བསམ་མོ། །རྒྱ་མའི་ནལ་འབྱོར་གོ་སྒྲ་བར་དགེ་འདུན་རྒྱ་
མཚོའི་དབལ་གྱིས་དབལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གཟིམས་ཁང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་བྲིས་པའོ། །

༡༡། །དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་
པའི་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་དུས་(༤བ)ཐམས་ཅད་དུ་བྱུག་འཆོལ་
སོ། །གང་གི་དྲིན་ལས་སྐྱ་གསུམ་གོ་འཕང་ཡང་། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ལག་ཅེར་སྟོལ་མཛད་
བ། །སྒྲུ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་འཆོལ་ནས། །དེ་ཉིད་མཆོད་པའི་རིམ་པ་རྩུང་ཟད་
བཤད། །དེ་ཡང་དཔལ་སྟོལ་བ་འབྲུང་བའི་རྒྱུད་ལས། །མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་
ནས། །སྒྲུ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཅུམ། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་
ནི་ཐོབ་པར་འབྱུང། །ཞེས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲུ་མ་མཆོད་པ་དོན་ཆེ་བར་
བཤད་ལ། །སྐྱ་འབྲུལ་བྲ་བ་ལས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །རྟག་པར་སྒྲུ་མ་
ལ་ནི་དབུལ། །དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང། །ཞེས་
སྒྲུ་མ་ལ་མཆོད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་གྱུར་བ་སོགས་རྒྱུད་དང་ཆོད་
ལྷན་གྱི་གཞུང་ནམས་ལས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བཤད་ལ། །འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྷན་
འདས། །ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། །མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། །དོ་རྩེ་སློབ་
དཔོན་དེ་བས་ལྷག་། །ཅེས་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་དོ་རྩེ་འཆང་བས་སྒྲུ་མ་ཉིད་ལྷག་
པར་བཤད་པས་སྒྲུ་མ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། །དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་
ཆོ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་། །བཀྱར་སྟེ་སྟེད་པ་དག་དང་རིམ་
གྲོ་དང་། །སྒྲུབ་པའི་སྟོན་པ་བཤེས་གཉེན་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུག་
འཆོལ་བ་དང་། །སྟོན་དུ་ལྡང་བ་དང་། །གདན་སྟོབ་པ་སོགས་བཀྱར་སྟེ་དང་། །རང་ལ་གང་
ཡོད་ཀྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་སོགས་སྟེད་པ་སྟོབ་པ་དང་། །ཆོས་ལྷན་གྱི་བཀའ་

ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་སློན་ས་སྤྲོམ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། (ཨ)ལྷ་མ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་འཕམ། མ་གཤེགས་ཀྱང་གནས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ལྷ་བྱ་འཕམ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ནལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྤྲོམ་མ་མཆོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱ་བའི་ཚུལ། མཐུག་ཏིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་སྤང་ཞིང་སློན་ལམ་སོགས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩི་རྩེ་བྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་བྱས་ལ། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་དང་འབྲེལ་བའི་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། མཐུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐད་ཅིག་གིས་རྩི་རྩེ་ས་གཞི། ར་བ། བྱར། ལྷ་རེ། མེ་རི་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་ཐར་བ་ཆེན་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་བྱ་བཞི་པ་སློབ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩིགས་པའི་དབུས་སུ་སང་གས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་དེ་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་སྟོང་དུ་རོ་བོ་རང་གི་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྲོམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་རྒྱལ་བ་རྩི་རྩེ་འཆང་སྐྱོ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྩི་རྩེ་དང་བྱི་བྱ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱལ་ཏེ་འཛིན་པ། ཡུམ་རྩི་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བྱུག་མ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྩི་རྩེ་དང་བྱི་བྱ་འཛིན་པས་འབྱུང་བ། གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱན་ཅིང་ལྷ་རྩེས་ཀྱི་པོས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་རྩི་རྩེ་སྐྱེལ་གྱང་གིས་བཞུགས་པ། མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྐྱེ་བོར་ཨོ་དཀར་པོ། མགྱིན་པར་ལྷ་ཅུ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩི་སྟོན་པོ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད། གཞན་དུ་ན་(ཨ)དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྷ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩི་རྩེ་སྟོན་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ཉི་རིམ་བཞིན་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་སྤྲོམ་མ་རྩི་རྩེ་འཆང་སྟོན་པོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱུག་པ་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཆང་པའི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྐབས་དང་སྐྱར་བ་བྱས་

པས་ཆོག་། དེ་ནས་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་སྤྱ་ཆོགས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྤྱང་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་བྲངས། རེ་རྩྱུ་བེ་རྟོ་ཞེས་དེ་
ལྟར་བསྟེམས་པས་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས། ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས། ཆོས་སྐྱོང་ཀྱན་འདུས། སྤྱབས་
གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་གདུང་ལྷགས་བྲག་པོ་བྱའོ། །སྤྱན་
འཕེན་པའི་ཆེ་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་ན། རྒྱལ་བ་ཀྱན་ཀྱི་མཁེན་བཅེ་གཅིག་བསྐྱས་ནས། །མ་
དག་ཞིང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྐྱབ་མཛད་པ། ཅ་བརྒྱད་
སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་གནས་འདིར་གཤེགས། །སྤྱན་བྱབ་བདེ་ཆེན་དམིགས་མེད་ཆོས་སྤྱིའི་
བདག་། གཤེགས་དང་བཞུགས་པའི་མཆོན་མ་ཀྱན་བྲལ་ཡང་། །ཆུ་ནང་སྒྲ་བ་དབང་པོ་གཞུ་
བཞིན་བྱ། །གདུལ་བྱའི་མོས་པ་རི་བཞིན་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རྩྭ་གུ་རུ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་
བརྩ་ས་མ་ཡ་རེ་ཞེས་སྤྱན་བྲངས། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་རིན་ཅན་གཞལ་མེད་
དབུས། །གསེར་ཀྱི་སྤྱ་གུ་བཀམ་པའི་གདོང་ལྗེའི་ཁྱི། །ཆུ་སྐྱེས་ལྟེ་བར་ཉི་ཆེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ། །ཞབས་སེན་འོད་ཆགས་རྟག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །རྩྭ་གུ་རུ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་བྲ་
(༡ན)མ་ར་སད་ཀ་རྩྱུ་བྲ་རྩྱུ་ཡེ་སྤྱ་བྲ། ཞོ་བཞུ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྤྱ། ཞེས་མཆོད་ཡོན་ལུལ་
ལ་གདན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། བྲག་བྲ་བ་ནི། རབ་འབྲུམས་ཞིང་གི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་
དངོས། རྒྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཉིད། །སྤྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཞིང་
དང་སྤྱབས་ཀྱི་ལུལ། །སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་རྟག་རུ་བྲག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་བྲིན་གྱིས་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་གནས། །སྤྱ་གསུམ་གོ་འཕང་སྤྱན་མོང་དངོས་བྲུབ་བཅས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྤྱེར་
མཛད་བསམ་འཕེལ་དབང་། །སྒྲ་མེད་དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །སྒྲ་དོར་གནས་
ཀྱན་སྤྱན་པའི་སྤྱོན་མེ་སྤྱེ། །མ་རིག་སྤྱན་སེལ་ཉིན་མོའི་དབང་བྲུག་མཆོག་། ཉོན་མོངས་ཆ་
གདུང་སེལ་མཛད་མཆོན་མོའི་མགོན། །མཚུངས་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །རྣམ་

གྲོལ་ལམ་དུ་འཁྲིད་པའི་དེད་དཔོན་ཏེ། །སྤྱག་བསམ་ནད་སེལ་སྒྲན་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག །འཛིགས་པ་ཀུན་སྐྱོབ་པན་བདེ་ཀུན་སྦྱོལ་བ། །ལྷ་མ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་གྲུས་བྲལ་
འཆོལ། །ཞེས་པས་བྲལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོད་པ་དབྱུང་བ། །བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་
གདབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་རྣམས་ལས་ཕྱིའི་མཆོད་པ་ཐོག་
མར་དབྱུང་བ་ནི། ཨོ་བཟླ་རྩུ་མི་ལྷ་ལྷོ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི། ཨོ་བཟླ་རེ་ཁེ་ལྷ་ལྷོ།
ལྷགས་རི་ཐུ་བྱུང་གིས་བསྐྱོར་བའི་དབྱུང་སྤྱི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ།
སྟོ་འཛམ་བུ་གླིང་། ལུབ་བ་ལང་སྟོད། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན། ཤར་དུ་ལུས་དང་ལུས་འཕགས།
སྟོར་རྩེ་ཡབ་དང་རྩེ་ཡབ་གཞན། ལུབ་ཏུ་གཡོ་ལྡན་དང་ལམ་མཆོག་འགོ། །བྱང་དུ་སྐྱ་མི་
སྟན་དང་སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་ལྷ། (༡༧)ཤར་དུ་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། སྟོར་སྐྱང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ལུབ་
ཏུ་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་དུ་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་སྟོར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོ་
ལུབ་ཏུ་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། ལུབ་བྱང་དུ་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཤར་དུ་གཏེར་ཆེན་
པོ། ཤར་དུ་ལྷ་བ། ལུབ་ཏུ་ཉི་མ། ལྷ་དང་མའི་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་སྐྱུ་མ་ཆོགས་པ། ལུས་
ལོངས་སྟོད་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པ་བྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་བརྒྱད་པར་
བཅས་པའི་དཔལ་ལྡན་སྐྱ་མ་དམ་པ་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་དབྱུང་
བར་བཞུགས། །བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོགས་དང་། གངས་མེད་དཔག་ཆོད་
ཁོན་ལྡན་མཆོགས་འགྲོའི་སྟེང་། །འཕྲེ་བ་ཐག་བརྒྱའི་ཆུ་དང་གསེར་གྱི་གཞིར། །ལྷན་པོའི་
དབང་པོ་གླིང་བཞི་གླིང་ཐན་བཅས། །ལྷ་ལམ་མཛེས་བྱེད་ཉི་ལྷའི་སྤང་བ་ཡང་། །དེ་སྟེང་
གངས་ལྡན་ལྷགས་རི་ཐུ་བྱུང་བཅས། །རིན་ཅེན་བདུན་དང་འདོད་དགྲའི་གཏེར་ཆེན་
པོ། །བདག་ལུས་ལོངས་སྟོད་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ཆོགས། །ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྟོན་
དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་ཞིང་གི་དམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་
བཀའ་བྲིན་ཅན། །རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་སྐྱ་མ་ལ། །དབྱུང་ལོ་མཆོག་དང་ལྷན་

མོང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་མཆོལ་དབུལ།
དེ་ནས་ཚུ་བཞི་དབུལ་བ་ནི། དག་ཅིང་ངི་མེད་ཡིད་འོང་བའི། །ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་
རམ། ཡང་ན། གསེར་གྱི་འདབ་སྟོང་འཁྲིགས་པའི་འོད་རིས་ཅན། །ཡངས་པའི་སྟོང་དུ་རབ་
གཏམས་བདུད་ཅིའི་མཆོ། །དལ་གྱི་རྒྱབས་སྒྲིབ་དབུ་བའི་འཛུམ་དཀར་ཅན། (༤༣)མ་ལུས་
ཞིང་ཀུན་གང་བའི་མཆོད་ཡོན་ཆོགས། །སྤྱི་བ་གཉིས་སྟོག་པའི་ངི་མ་ཀུན་བྲལ་ཡང་། །དང་
པས་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་སྦྱ་ཁྲུས་གསོལ། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་གྱི་དོ་རྩེ་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི། །རྒྱལ་བའི་
ཐུགས་གྱི་དོ་རྩེ་ཐོབ་པར་ཞོག། །ཨོ་རྒྱ་གུ་རུ་སྐྱབ་བྱད་རྟོ་བོ་རྟོ་ས་རྟ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྟོ་བྲ་
ཏྲི་རྩེ་ཡེ་སྤྱ་སྒྲ། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་ཞབས་བསིལ་སོགས་དང་། ཨ་རྟོ་གྱི་
གནས་སུ་སྤྱ་བྱི་སོགས་སྦྱར་ཏེ། ཐུགས་དང་ཐུག་རྒྱས་དབུལ་པའམ། ཡང་ན་ཆོགས་བཅད་
རྒྱུང་པས་ཀྱང་དབུལ་ལོ། །གསེར་གྱི་འོད་འཁྲིགས་ལྟ་རྒྱས་མཆོར། །ཡོངས་འདུ་ས་ཏ་ཀ་
རའི་མེ་ཏོག་དང་། །པས་ལྷུ་ལྷུ་གུ་ལྷུ་ལྷུ་དུམ་སོགས། །མཆོད་འོས་མེ་ཏོག་ཀུན་ཀྱང་
ཁྲིད་ལ་དབུལ། ** ཅན་དན་ག་བྱར་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས། །རིན་ཅན་སྟོང་དུ་འབར་བའི་མེས་
བསྐྱེགས་པས། །དུ་བའི་སྤྱིན་སྤྱང་ལྟ་ཡི་ལམ་ཀུན་དུ། །ཁྲུབ་པའི་ངི་བཟང་ཀུན་ཀྱང་ཁྲིད་ལ་
དབུལ། ** རི་སྟོང་ཉི་ཟླ་ཞོར་བའི་སྤང་བ་དང་། །འོད་ཟེར་བཞད་ལྷན་གསེར་གྱི་སྟོང་ཡངས་
སྤ། །ངི་ཞིམ་ཅི་མར་འབྱུ་མར་སྤྱ་ཆོགས་ལས། །རབ་འབར་སྟོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་ཁྲིད་ལ་
དབུལ། ** སྤྱ་ཆོགས་འཕྲ་བཞོད་དབྱིབས་ལེགས་སྟོང་རྣམས་སྤ། །ག་བྱར་གྱར་གྱུམ་ཅན་
དན་གྱིས་བསྐོས་པའི། །ངི་བཟང་ཞིང་ཀུན་ཅིག་ཅར་འགོངས་བྱེད་པ། །ཡིད་འོང་ངི་ཆབ་
ཆོགས་ཀྱང་ཁྲིད་ལ་དབུལ། ** ལྟ་དང་མི་ཡི་རྣམ་དཀར་གྱིས་བསྐྱུན་པའི། །བཟའ་དང་
བཏུང་བ་རོ་བརྒྱའི་སྤན་ཆོགས་ཅན། །མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་ཁྲད་པར་སྤྱ་ཆོགས་པ། །སྟོང་
གསུམ་ཁྲིན་ཀུན་བཀའ་སྟེ་ཁྲིད་ལ་དབུལ། ** འཕྱངས་ན་སྟེ་བདེ་སྟོ་(༤༤)གསལ་ཤེས་རབ་
འཕེལ། །གྱར་གྱུམ་མདོག་ཅན་ག་བྱར་དང་པ་ཅན། །རོ་བརྒྱའི་དཔལ་འཛིན་ཇ་དཀར་བཏུང་

བ་སོགས། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྤངས་པའི་མཆོད་པས་མཆོད། ××། རྒྱལ་ལྡན་ལ་སོགས་མཛེས་
མའི་སྐྱོད་བྱངས་དང་། །སྙན་པའི་གདངས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྟོང་ཕྱག་ཅན། །ན་པའི་བཅུད་ལེན་
རྒྱས་བྱེད་ལྟ་དང་མིའི། །སྤྱོད་གས་རོལ་མོ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་ལ་དབུལ། ××། འདི་དག་ནི་ཆོག་
སྟེར་གསར་དུ་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བདེ་གསང་གི་མཆོད་སྤང་
རྣམས་སྤྱ་མཛད་པའི། །ཉིང་འཛིན་པའི་ལེགས་མ་སོགས་དང་། །གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཨིན་
ཀྲུ་ལ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །འདོད་ཡོན་ལྡན་དབུལ་བ་ནི། །གང་ཤར་གཟུགས་ཀྱི་
སྤང་བ་མ་ལུས་པ། །ཆེ་ཞེས་ལྷན་པ་མིག་ཅན་འདོད་སྤྱོད་མ། །སྤྱོད་གས་ཀྱང་རོལ་ཆར་གར་ཀྱི་
རིམ་བཞིན། །གཟུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱོམས་བྱེད་ལ་དབུལ། ××། །གང་ཤར་སྤྱི་ཡི་སྤང་བ་
མ་ལུས་པ། །དེ་ཐའི་པི་མར་དྲུང་ཞིང་ན་བ་ཡི། །བཅུད་ལེན་སྐྱོད་བྱངས་གེ་འགྱུར་འབྲས་
ཕྱག་ཅན། །སྤྱི་ཡི་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱོམས་བྱེད་ལ་དབུལ། ××། །གང་ཤར་དེ་ཡི་སྤང་བ་མ་ལུས་
པ། །ལུས་དང་ཁ་ནས་ག་བྱར་དེ་བཟང་ཅན། །གྱུར་གྱུམ་དོག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
འགོངས། །དེ་ཡི་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱོམས་བྱེད་ལ་དབུལ། ××། །གང་ཤར་དོ་ཡི་སྤང་བ་མ་ལུས་
པ། །པིམ་པ་ལྟར་དམར་མ་མཆུའི་སྤང་ཅི་དང་། །རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ལྡན་ལྟ་ཡི་ཞལ་ཟས་
འཛིན། །རོ་ཡི་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱོམས་བྱེད་ལ་དབུལ། ××། །གང་ཤར་རེག་བྱའི་སྤང་བ་མ་ལུས་
པ། །འཇམ་མཉེན་འབྲིལ་ཆགས་པརྒྱའི་ལུས་(༡༠ན)སྤྱ་མ། །སྤྱོད་གས་ལྟ་རྣམས་ན་བཟའི་
ལྟ་བུ་འཛིན། །རེག་བྱའི་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱོམས་བྱེད་ལ་དབུལ། ××། །དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་
བདུན་དབུལ་བ་ནི། །གསེར་སྤངས་ལས་བྱས་སྤྱོད་ཅིབས་སྟོང་ཅན། །ཉི་མའི་གཟི་བུན་
པམ་བྱེད་གང་གི་མཐུས། །སྤྱིང་བཞིའི་དཔལ་ལ་འདོད་དགྱུར་དབང་བྱེད་པའི། །འཁོར་ལོ་
རིན་ཅེན་ནམ་མཁའ་བཀའ་སྟེ་དབུལ། ××། །མཐོ་རིས་བདག་པོའི་ཅོད་པན་དུ་འོས་ཤིང་། །དེ་
མ་ཀྱན་བལ་གཟི་འབར་བྱེད་ཀྱང་། །ས་སྤྱིང་འདོད་དགྱུའི་ཆོས་ཀྱིས་འགོངས་བྱེད་པ། །ཁོར་
བྱ་རིན་ཅེན་ནམ་མཁའ་བཀའ་སྟེ་དབུལ། ××། །འཆི་མེད་མཛེས་མའི་ཆོགས་རྣམས་ལན་

བརྒྱུར་ཡང་། །པམ་བྱེད་གཟུགས་དང་ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །མཐོང་བས་བདེ་སྟེར་
ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་མ། །བཅུན་མོ་རིན་ཅེན་ནམ་མཁའ་བཀའ་སྟེ་དབུལ། ××། ཡོན་ཏན་བྱག་
ཤེས་བྱར་བྱའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་། །འཆེ་བ་མེད་པར་ནོར་འཛིན་དབང་དུ་བྱེད། །ས་ཆེན་སྦྱོར་
བའི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་མཁས། །སྟོན་པོ་རིན་ཅེན་ནམ་མཁའ་བཀའ་སྟེ་དབུལ། ××། གངས་རིའི་
དབང་པོར་དོགས་པ་དག་ལྡན་ཞིང་། །གསེར་གྱི་བྱ་བས་གདོང་མཛེས་སྤྱི་གཙུག་མཐོ། །པ་
རོལ་དག་འཛོམས་མགྱོགས་འགྲོ་ཅང་ཤེས་པ། །སྤང་པོ་རིན་ཅེན་ནམ་མཁའ་བཀའ་སྟེ་
དབུལ། ××། སྟོར་གསུམ་ཡུད་ཀྱིས་སྟོར་བྱེད་བང་འགྲོས་ལྡན། །རིན་ཅེན་སྐྱ་སྤྱབ་ནོར་བྱའི་
ལན་ཆར་འབྱུང་། །མདོངས་ལྡན་མགྱིན་པའི་སྤྱ་ལྟར་ལྟ་སྤྱག་། །རྟ་མཆོག་རིན་ཅེན་ནམ་
མཁའ་བཀའ་སྟེ་དབུལ། ××། གང་གི་དཔལ་གྱིས་སྤྲུགས་འཛིན་དབང་པོ་ཡང་། །ངེས་པར་
སྦྱངས་བྱེད་འབྲུ་དང་རིན་ཅེན་གྱི། །བང་མཛོད་ནམ་ཡང་ཟད་པ་(༡༠བ)མེད་པ་ཅན། །ཁྱིམ་
བདག་རིན་ཅེན་ནམ་མཁའ་བཀའ་སྟེ་དབུལ། ××། ནམ་མཁའི་མཐས་བྲུབ་གསྒྲའི་རྩལ་སྟེད་
གྱི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་ལྟ་དང་མི་ཡི་རྣམས། །ཡིད་འོང་མཆོད་པར་འོས་པ་ཅི་མཆིས་
པ། །སྦྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །ཐུ་ཉིག་དོ་ཤལ་འོད་ཆོགས་ག་
བྱར་ཅན། །རྩེ་ཤེས་བ་གམ་མཐོ་ལྡན་གསེར་མཆོག་གི། །ཁང་བཅེགས་ཡིད་འོང་ནམ་མཁའ་
གང་བ་ཡང་། །སྦྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །སྤྱ་ཆོགས་རིན་ཅེན་
འཕྲ་བཀོད་གདོང་ལྡེའི་ཁྱི། །འཇའ་ཆོན་ལྟར་བཀའི་དར་གྱི་ལྡན་གྱི་དང་། །མཁའ་ངོས་བྲུབ་
པར་ལྟ་རྣམས་སྒྲ་རེ་བྲེས། །སྤྱ་ཆོགས་ཆོན་གྱིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱར་བའི། །ལྟ་རྣམས་ན་བཟའི་
བྲུད་པར་སྤྱ་ཆོགས་དང་། །གཞལ་མེད་ལྟ་དང་མི་ཡི་རིན་ཅེན་ཆོགས། །མཛེས་པའི་རྒྱན་
མང་དུ་བྱས་བྲེད་ལ་དབུལ། །དོ་རྗེའི་སྤྱ་ལ་སྤྲོན་ནད་དང་བྲལ་ཡང་། །ཁ་དོག་རོ་རྩས་སྤིན་
པའི་བྲུད་པར་ཅན། །སྤྱ་ཆོགས་སྤྲོན་གྱི་བྲུད་པར་ནམས་བུལ་བས། །འགྲོ་ཀུན་ནད་མེད་
ཙོན་མོངས་ལས་གྲོལ་ཤོག། །གཞན་ཡང་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་གངས་མེད་ན། །སྤྲས་བཅས་

རྒྱལ་བའི་རྣམ་དཀར་གྱིས་བསྐྱུན་པའི། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་སྟོང་བཅུད་འགྱུར་བ་
ཀུན། །ཕུལ་བས་འགོ་ཀུན་དག་པའི་ཞིང་བགོད་ཤོག། དེ་དག་ནི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཡིན་
ལ། སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། རྣམ་མང་འགོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་འོར་འཛིན་ལ། །དཀར་པོའི་ལས་
ལས་བཅུ་ཡི་ས་བོན་ལས། །ལེགས་འབྲངས་ལྷ་དང་མི་ཡི་བདེ་བའི་འབྲས། །ཡོངས་སུ་སྦྲིན་
པའི་དགེ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་དབྱལ། །འཛིགས་རུང་འཁོར་བ་ཚུ་སྦྱིན་འབྲུང་གནས་
ལས། །མཐོ་ངེས་གྲུ་(༡༡ན)ཆེན་ངེས་འབྲུང་རྒྱུད་ལུགས་གྱིས། །ལེགས་བསྐྱོད་རྣམ་གྲོལ་
རིན་ཅེན་གླིང་མཆོག་ལ། །འདོད་དགུར་སྟོང་པའི་དགེ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་དབྱལ། །རབ་
བརྟན་ཕུལ་བྱང་དད་པའི་འོར་འཛིན་གཞིར། །དཀར་པོའི་ལས་བཅུ་དག་པའི་འབྲས་གཞི་
བརྟན། །རྒྱ་ཆེན་མང་ཐོས་རིན་ཅེན་ཅིག་ངོས་ལ། །སྤྲ་ཆོགས་རིག་གནས་ཆོན་བརྒྱས་བཀྲ་
བྱས་ཤིང་། །ཉིང་འཛིན་སྟོ་བརྒྱ་མངོན་ཤེས་བྱ་མིག་ཅན། །ལྷག་བསམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
ཀྱི་ཀ་ཆེན་སྟོང་། །རབ་ཏུ་འབྲང་ལྷན་སྦྱིང་སྟོབས་ཀ་གཞུ་ལ། །རབ་བརྟེན་གཞན་པན་གདུང་
ཆེན་ཆོགས་གྱིས་བྲེས། །རྒྱ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོང་པའི་ཕྱུ་རྣམས་དང་། །རྣམ་མང་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་བྲལ་མས་མངོས། །གངས་མེད་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བང་མངོན་ཅན། །རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཏ་རི་ཅན་དན་དང་ལྷན་ཞིང་། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་རོ་བརྒྱའི་ཞལ་ཟས་དང་། །ཤེས་
རབ་སྟོན་མའི་སྤང་བ་སྟོང་འབར་ཞིང་། །བདེ་བར་གཟིམས་པའི་བསམ་གཏན་གདན་ཁི་
ལ། །བཟོད་མཆོག་རིག་ན་བདེ་བའི་གོས་གྱིས་བསྐྱབས། །བྲན་འཁོར་བཙོན་འབྲས་མངོངས་
ལྷན་སྟོང་ཕག་འབྲུག། །འགོ་བའི་རེ་སྟོང་སྦྱིན་པའི་དཔག་བསམ་དང་། །བསྐྱབ་བ་རྣམ་བཞིའི་
སྟོ་ཆེན་ལེགས་ཕྱེ་ཞིང་། །ལས་ལྷའི་ཐོག་གིས་ངེ་མཐོར་གྱུར་པའི་ཅེར། །ཀུན་མཁྱེན་ཡི་
ཤེས་འོར་བུའི་རྟོག་གིས་མངོས། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བ། །ཐེག་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལ་དབྱལ། །ཟབ་གསལ་དབྱེར་མེད་བེདྲུའི་གཞིར། །རྒྱུད་སྟོ་རྣམ་
བཞིའི་རིན་ཅེན་ར་བས་བསྟོར། །རྣམ་དག་དབང་གི་སྟོ་ཆེན་ལེགས་པར་ཕྱེ། །རྟོ་རྟེན་དཔ་

ཆོག་ཅ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །(༡༡བ)བསྟེན་སྐྱབ་རྣམ་མང་ཡལ་གའི་ཁྱོན་ཡངས་ལ། །བྲུབ་
ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་འདབ་ཀྱིས་སྐྱབས་ཤིང་། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་མེ་རྟོག་ཕོན་ཕོ་
དང་། །མཆོག་གི་དངོས་བྲུབ་འབྲས་བྱ་གཡུར་བ་བའི། །དཔག་བསམ་རྟེན་འབྲུང་སྤེང་བས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །འཆམས་མེད་ལ་སོགས་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་བ་ཡང་། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་དག་
བྱེད་ཚུས་གང་བའི། །ཐབས་མང་མད་བྱུང་རྗེས་བྱ་བཟང་ཡས་ལྷན། །རྣམ་མང་སྐྱེ་འགྲོའི་
བྱང་བ་ཆོམ་མཛད་པའི། །སྣ་ཆོགས་སྐྱབ་ཐབས་མེ་རྟོག་ཆོགས་འབར་ཞིང་། །དཔའ་བེའི་
ཆོགས་རྣམས་མཛེས་པའི་གང་བྱེད་པ། །མཁའ་འགྲོ་བྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྤྱད་བྱངས་ལེན། །བཀའ་
སྟོན་སྤྱང་མའི་ཆོགས་རྣམས་བར་ཆད་སྤྱང་། །གངས་མེད་སྐྱབ་བ་ཕོ་མོའི་གཉིས་སྐྱེས་
ཆོགས། །འཛིགས་བྲལ་དོན་གཉིས་བག་པེབས་ཅེ་དགས་རོལ། །སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་མ་དག་
འབྲུལ་བའི་གྲོང་། །སྐྱུ་གསུམ་རིན་ཅེན་ཁང་བཟང་དུ་སྦྱར་ཞིང་། །སྟོང་ཉིད་བརྩ་བྱག་མཛེས་
མའི་ལང་ཆོ་ལ། །བརྩ་བྱག་དགའ་བའི་གཞོན་རུས་རྣམ་པར་འབྱུང། །འོད་གསལ་འཆི་མེད་
ལམ་བཟང་ཉམས་དགའ་བ། །སྐྱེ་འབྲུལ་བ་བའི་འཇའ་ཆོན་བ་བས་བྲབ། །དབང་བྲུག་བརྒྱད་
ཀྱི་གཟའ་ཆོགས་མདངས་གསལ་ཞིང་། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་རྒྱ་སྐར་བཟ། །རྩོ་
རྩེ་ཐེག་པའི་སྐྱེད་ཆལ་སྒྲ་ན་མེད། །ཀུན་གྱང་རྩོ་རྩེ་འཆང་དབང་བྱེད་ལ་དབུལ། །མདོར་ན་རང་
ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བ་ལ། །འབད་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་སྐབ་བསྟན་ལ། །རི་མོར་བསྐྱིད་
དང་གཞན་པན་སྦྱར་ལེན་པའི། །དགེ་ཆོགས་མད་བྱུང་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལ་དབུལ། །བདག་
ལུས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་རྩལ་སྟེད་ཀྱི། །གངས་མཉམ་དུ་སྦྱལ་(༡༢ན)བྱེད་ཀྱི་བན་དུ་
དབུལ། །འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་བཀའ་འབངས་སུ་བཟུང་ནས། །བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་མགོན་
ཁྱོད་དགེས་བྱེད་ཤོག། །གཞན་ཡང་དག་པའི་སར་གནས་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི། །ཉིང་འཛིན་རྟོག་བྲལ་
རྒྱ་གཉེར་ལས་འབྲངས་པའི། །ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་འདབ་བརྒྱའི་སྤེང་བ་ཡིས། །མ་ལུས་
ཞིང་ཀུན་བྲལ་པར་བྲས་ཏེ་དབུལ། །ནང་གི་མཆོད་པ་ནི། །བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ལུས་

དངོས་གྲུབ་པ། །ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་དང་རིན་ཅེན་སྒྲོན་མ་ལ། །སྤངས་རྟོགས་སྤར་བྱས་ཨེ་མ་འོ་
བདུད་ཅིའི་མཚོ། །ཨེ་མའོ་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་བྲིད་ལ་དབུལ། །གསང་མཚོད་ནི། །སྤེལ་ལྷག་
པའི་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་གང་། །མཛེས་ལྷན་སྐྱོལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྤར་བའི། །ཨེ་མའོ་ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་ཆེན་སྤྲོ་ན་མེད། །ཟག་མེད་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་ཕྱིར་དབུལ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ནི། རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྐྱོ་
བསམ་བཤེད་མེད་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་ཉམས། །ཨེ་མའོ་འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱན་རོ་གཅིག་
པ། །དམིགས་མེད་ཆོས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་བྲིད་ལ་དབུལ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་མཚོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཚོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས་ཕྱིའི་
བསྟོད་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ། །དུར་སྤྲིག་ཚེལ་ལ་ཉེར་བརྟེན་མ་དག་
པའི། །ཞིང་ཁམས་ཀྱན་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཅན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་དངོས་ཁྱོད་ལ་
འདུད། །དམིགས་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་སྐྱའི་བདག་(༡༣བ)ཉིད་ཅན། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་
ཀྱི་བང་མཛོད་དེ། །འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་བསམ་པའི་རིམ་པ་བཞིན། །ཉེར་འཇུག་དམ་ཆོས་
རིན་ཅེན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཆགས་ཐོགས་དམན་པའི་འཆིང་བ་རིང་དུ་གྲོལ། །རི་ལྷ་རི་སྟེད་ནང་
དོན་ཡང་དག་གཟིགས། །འཕགས་ཆོགས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་མ་ལུས་པའི། །མཚོག་གྲུང་
ཞིང་གི་དམ་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མ་ལུས་པན་བདེ་ཀྱན་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཏེ། །དངོས་གྲུབ་ཀྱན་
ཀྱི་ཆར་འབབས་ཡི་དམ་ལྷ། །བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་ཆོས་སྟོང་ཀྱན་ཀྱི་དངོས། །སྐྱབས་གནས་
ཀྱན་འདུས་ཁྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །ནང་གི་བསྟོད་པ་ནི། །ཨེ་མའོ་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་ཕུང་
པོ་ལྷ། །རིགས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་སྤྲུག་རྣམས་ཏེ། །ཁམས་བཞི་ཡུལ་བཞི་ཡུལ་ལྷ་རྩོ་རྩོ་
མ། །རྣམ་ལྷའི་རྣོས་གར་བགང་ཡས་དེ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་སེམས་དཔའི་ཆོགས་སུ་འཇུང་
ཆོན་ལྷར། །དེ་བཞིན་མགོན་ཁྱོད་ཡན་ལག་ཁྱོ་བའི་ཆོགས། །འཁྱོག་ལྷན་སྐྱེན་མ་སྐྱ་ར་རབ་

འབར་བས། །བགགས་ཀྱང་འཛམས་པར་མཛད་ལ་བསྟོད་པར་བགྱ། །ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་
དང་སྦྱི་མཆེད་ཀྱན། །དེས་པར་ལྷ་དང་ལྷ་མའི་བདག་ཉིད་དེ། །གངས་མེད་རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་
བའི་འཁོར་ལོ་རྩ། །སྦྱང་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་བས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

གསང་བའི་བསྟོད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་དོན་ཕྱིར་དག་དང་མ་དག་པའི། །སྦྱ་གསུམ་རྒྱན་གྱི་
འཁོར་ལོ་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱང་། །སྦྱིབ་བྲལ་བཅུ་དྲུག་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
པའི་བདེ་ཆེན་ཁྲིད་ལ་འདུད། །བཛྲེད་བྲལ་ཆོས་སྦྱ་ཀྱན་གསལ་མཛེས་མའི་ངང་། །བེམས་
པའི་ཆོས་ལས་རབ་འདས་དབང་པོའི་ཆོན། །དང་བའི་རོལ་མོ་རྩེ་བཞིན་ཁ་(༡༣ན)སྦྱར་
གྱི། །ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྦྱང་བརྟན་ཅི་ཡང་འཆར། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ནི། །ལྷར་མེད་
བཛྲེད་བྲལ་སྦྱས་ཀྱང་མཆོན་དུ་མེད། །སྦྱོས་ཀྱན་ཉེར་ཞི་སྦྱིབ་པ་ཀྱན་ལས་གྲོལ། །ཆོས་ཀྱན་
རང་བཞིན་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ། །སྦྱང་ཉིད་སྦྱང་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཁྲིད་ལ་འདུད། །རྩེ་སྦྱང་
རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་དང་། །དག་དང་མ་དག་འགྲོ་བ་མ་ལུས་དང་། །བརྟན་གཡོའི་
དངོས་ཀྱན་ཁྲིད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེར། །དབྱེར་མེད་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་འདུད། །ཞེ་
མའོ་མགོན་ཁྲིད་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དན་ཅིང་རེག་དང་མཆོན་ཅམ་འཛིན་པ་ཡང་། །རྩོ་
རྩེ་འཆང་དབང་རང་ཉིད་དང་མཆུངས་པར། །བསྐྱུགས་འོས་ལན་བརྒྱར་བསྐྱུགས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །འདི་དག་ནི་ཆོག་སྦྱར་གསར་དུ་བསྦྱིགས་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་རྩོ་རྩེའི་ཐུགས་
ཡིན་སྦྱང་དང་ཐར་གྱུར་གང་། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཁོང་སྦྱང་ཁྲིད་ཀྱི་སྦྱ་ལ་མེད། །ཅེས་
སོགས་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་ནས་འབྱུང་བའི་བསྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྟོད། །རང་ཉིད་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
པས་རྩོ་རྩེ་སྦྱིབ་དཔོན་ལྷག་པར་བཤད་པ་དང་། །བསག་སྦྱང་གི་སྦྱོམས་ཡན་ལག་བདུན་པ་
ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། །ཡན་
ལག་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྦྱོན་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། །སྦྱར་

གྱི་ཆོག་གི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གསེར་ལྷ་རྟ་དག་པའི་སེམས། །མི་ལམ་
སྤྱི་འབྲེལ་སྒོ་བྱར་བེ་མ་(༡༣བ)ཡིས། །ལན་མང་བསྐྱེད་པའི་བཤགས་བྱ་བཤགས་ལྷུ་
སོགས། །རང་བཞིན་སྒོར་པའི་དབྱིངས་སུ་དག་པར་བཞུ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྷ་རྟ་ཉིད་པ་ཀུན་
བྲལ་ཡང་། །བྱུར་ས་གཞིར་ལྷ་དབང་སྤྱི་བརྟན་བཞིན། །འབད་མེད་ལྷ་རྟ་བྱ་བ་དོན་གཉིས་
མཛད་པ་ལ། །ལན་ཅིག་མིན་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་བྲལ་
འཛིན་ཉིད་ན། །མཆོད་འོས་ཞིང་གི་དམ་པ་སྤྲུལ་པ་ལ། །དད་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་དད་པས་ཉིར་
བསྐྱེད་པའི། །དགེ་ཆོག་གས་ཀུན་ལའང་ལྷག་པར་རྗེས་ཡི་རང་། །གཞུང་གི་སྤྱོད་པ་ལྷུས་
ཞིང་ཀུན་དུ། །རྗེ་སྤྱོད་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་བཞིན། །གང་འཆམ་སྤྱུལ་བའི་རོལ་
བ་སྤྱི་ཆོག་གས་ཀྱིས། །ཟབ་ཡངས་ཆོས་འཁོར་རྟག་ཏུ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །འཆི་མེད་དོ་རྗེའི་
སྤྱི་བརྟན་སྤྲུལ་པ་ལ། །སྤྱི་འཆི་མེད་ཀྱང་གཏུག་བྱའི་གཞན་སྤྱི་རྟོག་པར། །སྤྱི་རྟོག་པའི་འདུལ་རྟག་
པར་བཞུགས་ནས་ཀྱང་། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ས་ལ་གཞག་ཏུ་གསོལ། །སྤྱོད་པ་བཅུའི་
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས། །གང་གི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་མཆོད་པའང་། །གཞལ་
དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ལྷག་འཛོལ་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
བས། །ལྷུ་དུ་བྱུང་ཞིང་དོ་རྗེ་སྤྱོད་པ་ལིས། །རིགས་དུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་
བར་བྱ། །དོ་རྗེ་སྤྱོད་པ་དོན་དད་ལྷན་སྤྱོད་པ་ལིས། །མཆོད་ཆེ་རབ་འབྱུངས་རྒྱལ་བའི་
འཁོར་ལོ་ཀུན། །དེ་ཡི་ལྷུས་ཁྱེད་མཆོད་པ་ལེན་ནོ་ཞེས། །དོ་རྗེ་འཆང་གིས་ལན་བརྒྱར་
བསྐྱེད་པའི་མཆོད་ནས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་མཆོད་བྱས་པས། །འགྲོ་ཀུན་ཐེག་
མཆོག་བཤེས་དང་མི་འབྲལ་(༡༤ན)ཞིང་། །སྤྱི་དུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་ཤོག །རྒྱལ་
བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱི་བས་ཀྱི་མཆོག །སྤྱི་བས་གནས་ཀུན་འདུས་བྱེད་ལ་མཆོད་བྱས་
པས། །དེད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་
གསོལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྷ་རྟ་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་འདི། །ཤིན་ཏུ་རྟོག་དཀའ་འཛིན་སྤྱི་

ཤེས་གྱུར་ནས། །ཆེ་འདི་འེ་ཆོས་བརྒྱུད་སྤང་བ་ཀུན་དོར་ཏེ། །ཉིན་མཚན་ཆོས་ཀྱིས་འདུང་
 བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མེ་འོབས་ལྷ་བྱུར་བཅོད་དཀའི་འཁོར་བ་འདིར། །ཐོག་མེད་དུས་
 རྣམ་འབྲུམས་པ་བྲན་གྱུར་ཏེ། །སྲིད་ལས་ཐར་འདོད་ཤུགས་བྲག་རེས་འབྱུང་གིས། །སྦྱིང་གི་
 བུམ་བཟང་གང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ། །འགྲོ་ཀུན་བྲིན་ཅན་པ་མར་ཤེས་གྱུར་ནས། །ཤུགས་
 བྲག་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 ལྷན་ཞིང་། །རྒྱལ་སྤྱི་སྲོད་ལ་སྦྱོར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྩི་རྩེ་འཆང་
 གི་སར། །འཁྲིད་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྦྱེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་
 གསུམ་དུ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ཅུ་ཐོས་
 པའི་སྒྲ་མ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གྲུས་ཀྱིས། །གནས་སྐྱབས་མཐར་
 ཟུག་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་ཀུན། །འབད་མེད་ཉིད་དུ་འབྱུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ། །འགྲོ་
 ཀུན་བཤེས་གཉན་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུང་། །རྟག་ཏུ་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་གང་
 ཞིང་། །མ་ཞོར་ལམ་བཟང་ཐོས་དང་ཉམས་(༡༩བ)ལེན་གྱིས། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་
 དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རིམ་ཅན་དང་ཅིག་ཅར་བྱུང་། །རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྦྱི་པོ་སོགས་གནས་གསུམ་སོ་སོ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཐིམ་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྲི་མ་
 གསུམ་སོ་སོ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག། །རྩི་རྩེ་གསུམ་སོ་སོ་དང་། ཟུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྐྱ་གསུང་ཟུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཞུགས། །བུམ་དབང་
 གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བཞི་པ་རྣམས་ཐོབ། །སྤར་ཡང་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་
 བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་རང་གི་སྦྱི་པོར་བྱོན་འོད་དུ་ཞུ་བ་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་དང་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཟུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་བར་བསམ། །ཡང་ན་འདི་སྐད་བརྗོད་
 དེ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གནས་རེ་ས་གཞན་སྤངས་ནས། །གཏུང་ཤུགས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་

བཏབ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་སྐྱེ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི། །ཡིག་འབྲུ་གསུམ་ལས་འོད་
ཟེར་ཁ་དོག་གསུམ། །རང་གཞན་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་གནས་གསུམ་ཐེམ། །སྤྱི་བ་བ་གསུམ་དག་
དངོས་གྲུབ་རྣམ་གསུམ་ཐོབ། །བུམ་བ་གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཞི་པའི་དབང་
ཐོབ་སྐྱེ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །རྩ་རྒྱུ་བྱི་རྩོམ་དང་རྩ་གཅིག་གྱུར། །སྤྱི་ཡང་སྤྱི་གའི་བསྐྱེའི་
ཟེ་འབྲུ་ལ། །རྟག་པར་ཁྱོད་བཞུགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
སྐྱེ་མ་མཚོད་པའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེབས་པ་འདི་གྲུབ་ཆེན་གླིང་རས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མ་སྤྱི་མས་མཛད་བ་མང་དུ་འདུག་
ནའང་། (༡༥ན)ཆོག་སྤྱོད་གསར་བ་འབའ་ཞིག་བསྤྱིགས་ཏེ། བྲག་དཀར་ནས་ནང་སོ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ཆེ་
རིང་རྒྱལ་པོའི་གསུང་གིས་ནན་ཆེར་བསྐྱེལ་བའི་རོང་སྐྱེ་མ་དམ་པའི་བཀའ་འབངས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་
འབྲུ་མང་པོའི་ལོ་ཁྲམས་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་ཕྱོགས་དང་པོའི་དགའ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་དབེན་གནས་དམ་པར་སྤྱར་
བ་འདི་ཡང་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དགེས་བཞེན་དུ་རྗེས་སུ་འཛོལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། །ཟབ་ལམ་ནི་གྲུའི་ཚས་སྤྱག་གི་འབྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་གྱི་ཡུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཤེས་བྱའི་འཁོར་
ལོ་མ་ལུས་བདེ་བ་ཆེར། །སྒྲིམ་མཛད་དཔའ་ལོ་ལྟན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་གར། །མཛེས་སྤྱག་རྩེ་
བཙུན་མ་དང་སྦྱོར་མཁས་པ། །སྒྲ་མ་ཉི་རུ་ཀ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆའ། །ཟུང་འཇུག་སྦྱ་མའི་
རང་བཞིན་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ལྟན་ཁུང་ལོ་ནལ་འགྱོར་དང་། །མཁའ་
འགྲོས་ཡུང་བསྟན་གདམས་པའི་སྒྲོལ་འཛིན་པ། །བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་མཐུན་པའི་གཉེར། །དུས་མཐར་དུར་སྤྲིག་ཐོལ་ལ་བརྟེན་
པ་གང་། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གྲགས་པའི་བ་དན་ཅན། །སྤྲེས་དང་བཅས་ལ་སྦྱིང་ནས་ཕྱག་
བགྱིད་དོ། །ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་ཡུལ་དུ་རྟག་བཞུགས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བྱ་བཞིན་སྦྱོང་བའི་
བྱ་ར་མཁན། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་སྦྱར་མཛད་མགོན་པོར་བཅས། །གནས་འདིར་
བགོགས་ཀུན་གཞོམ་(༡༥བ)པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །གཉིས་མེད་རྒྱད་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་
པོ་མཆོག། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དུ་མ་བཤེགས་པའི་ལམ། །ཟབ་ལམ་མཐར་ཐུག་ནི་གྲུའི་
ཚས་སྤྱག་ཅས། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མན་ངག་འདིར་བཤད་བྱ། །སྤྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་
གྱིས་རྒྱད་སྦྱངས་ཤིང་། །དབང་གིས་ལེགས་སྤྲིན་དམ་ཆོག་སྒྲིམ་ལ་གནས། །ཆོ་གཅིག་ཉིད་
ལ་རྩེ་འཆང་གི་སར། །བསྐྱོད་འདོད་སྤྲེས་ལྟན་ཆོགས་རྣམས་གྲུས་པས་ཉོན། །དེ་ཡང་ཁུང་
པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་རི་སྐད་དུ། །བན་ཆུང་བདག་གི་སྤྲེ་ས་གངས་དཀར་མངའ། །སྦྱེ་
མོ་ར་མང་རྩེ་རིགས་ཁུང་པོ་ཡིན། །པ་རུ་སྒྲོས་པ་ཁུང་རྒྱལ་སྤྱག་སྤྲེས་དང་། །མ་རུ་སྒྲོས་པ་
མགོ་བཟང་བཟ་ཤེས་སྦྱིད། །དེ་ཉིད་རུམ་དུ་བདག་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཆོ། །པ་མ་ཡུལ་མི་བདེ་

སྤྱིད་ལྡན་པར་གྱུར། །སྤྲལ་གི་ལོ་ལ་མ་ཡི་རུམ་ནས་བཅས། །དེ་ཆེ་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཐོབ་ཨ་མོ་
ལྟས། །འདི་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་སྤེ་རྒྱ་གར་འགོ། །པཎྜི་ཏ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐུགས་
བརྩུད་བསྐྱུས་ནས་འགོ་རྣམས་སྤོན་གྲོལ་མཛད། །སྤྱ་ཆོགས་སྤྱལ་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་
བར་འགྱུར། །ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་པོ་མཐའ་བྲལ་ཆོས་སྤྱ་སྤྱོག། །མཐར་ཐུག་གསང་སྤྲལས་བདེ་
སྤྱིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི། །སེང་གེའི་ང་རོ་སྤྱོགས་བརྩུར་སྤྱོག་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་བདེ་
མཆོག་འཁོར་ལོ་སྤྱེ། །གསུང་ནི་མ་རྒྱ་མ་ཡའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཐུགས་ནི་དཔལ་ལྡན་
དབྱེས་པ་རྩོ་རྩེ་སྤྱེ། །སྤྱལ་པའི་གནས་མཆོག་གསང་བ་འདུས་པ་ལ། །གསང་གནས་བདེ་
སྤྱིང་གཤེན་རྩེ་གཤེད་དུ་འགྱུར། །དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་ལུས་ལ་བཀོད་ནས་ཀྱང་། །གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་(༡༩)དངོས་སུ་སྤོན་པར་བྱེད། །གཞན་ཡང་ཡི་དམ་སྤྱ་ཆོགས་གཟུགས་
བསྐྱར་ནས། །གདུལ་དཀའི་སྤྱེ་པོ་དཔག་མེད་འདུལ་བར་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྩ་འཆོ་
བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་མཐར་ནི་མཛད་པ་བརྒྱལ་བའི་ཆོ། །ལྟས་དང་རྒྱ་འབྲུལ་སྤྱ་ཆོགས་སྤོན་
པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་བདེ་བ་ཅན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་བསྐྲགས་ཞིང་དེར་
སངས་རྒྱས་ནས། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོར་བར་འགྱུར། །ཕྱི་རབས་དད་ལྡན་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་ཞིང་དེར་འགོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །དེ་སྐད་གསུངས་ནས་སྒྲ་མ་
གྲུབ་ཐོབ་དེ། །མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་གཤེགས། །ལོ་ལྔ་ལོན་ནས་པ་མས་ལུང་
བསྐྱན་བཤད། །ལོ་བརྩ་ལོན་ནས་ཡིག་རྩིས་མཁས་པར་ཤེས། །བརྩ་གཉིས་ལོ་ལ་པ་མས་
བག་ཆགས་ཀྱིས། །སེམས་སྤྱོགས་བོན་བསྐྱབས་རྩོགས་ཆེན་ཕྱག་ཆེན་བསྐྱབས། །དེ་ནས་
རིན་ཅེན་གསེར་བྱེ་པངས་མེད་ཁྱེར། །གཅེས་པའི་སྤྱོག་ལ་མ་བཟུས་དཀའ་སྤྱད་ནས། །རྒྱ་
དང་དཔལ་པོའི་ཡུལ་དུ་ལན་བདུན་ཕྱིན། །རྒྱ་གར་མཁས་པ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྩ་བསྐྱེན། །ཁྱད་པར་
མཁས་ཤིང་གྲུབ་ཐོབ་ལྔ་བརྩ་དང་། །རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཁྱད་འཕགས་རྣམ་བཞི་བསྐྱེན། །ལོངས་
སྤྱོད་ཀྱག་པ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་ལ། །དངོས་སུ་ཆོས་གསན་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་གཉིས། །མཉེས་

པར་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གདམས་ངག་ཁྱུས། །སློ་འདོགས་ཆོད་ནས་ཅེ་གཅིག་བསྐྱབས་
པ་ཡིས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་བྱུང་རྣམ་གཉིས་ཐོབ། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལྟར་གྱི་ཐུན་
མོང་དང་(༡༩བ)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་ལྟན་
པའི་བྱུང་པའི་དབང་ལྷན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསེར་སྤང་ལྟ་བུར་ཁྱེད་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་བྱུང་སྟེ་
བྱང་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་རྒྱ་ཞིང་། བྱུང་ཐོབ་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་དང་དངོས་སུ་མཇུག་བ་
སུ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པས། པཌེ་ཏ་དང་བྱུང་ཐོབ་རྣམས་མཐུན་པར། ལྷ་རོ་པཌེ་ཏའི་ལྷ་མ་མོ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་ནི་གྲུ་མ་བྱ་བ་དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས། རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་
དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་ལུས་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། དེ་གནས་གང་ན་བཞུགས་བྱས་པས།
སྤང་བ་དག་ན་གར་ཡང་ཞལ་མཐོང་ལ། སྤང་བ་མ་དག་ན་བཅའ་བས་མི་རྟེན་དེ། དག་པའི་
ས་ལ་གནས་པ་དང་འཇའ་ལུས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་སོ་སོ་སྤྱིང་
གི་སངས་ལྗང་གི་ནགས་གསེབ་ཏུ་ཁྲ་གི་མའི་ཆོགས་འཁོར་གྱི་དཔོན་ལ་རེས་འགའ་འབྱོན་
ནོ་ཟེར་རོ། །ཁྲ་གི་མའི་མཆན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་མཆི་མ་འབྲུག་ཅིང་བ་སྤྱུ་ལྟར་བའི་མོས་
གྲུས་སྦྱེས་ནས་དུར་ཁྲོད་སོ་སོ་སྤྱིང་གི་ནགས་གསེབ་ན་ཡར་ལ་ན་མོ་བྱུང་རྒྱ་ཡའི་གསོལ་
བ་འདེབས་ཀྱིན་ཕྱིན་པ་དང་། ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྟིང་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་
སྤྱུ་མདོག་སྤྱུག་ནག་ཏུ་ཡོད་པ། ལུས་པས་བརྒྱན་པ། བྱུང་ན་ཁ་ཁྱི་ག་དང་ཐོད་པ་བསྐྱམས་
པ། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྟོན་ཅིང་གར་སྤྱུར་བ་མཐོང་
ནས། ཁྲ་གི་མ་ནི་གྲུ་མ་ཡིན་པར་འདུག་སྟུམ་སྟེ་བྱུང་བཅའ་སྟོར་བ་དུ་མ་བྱས་ནས། ཡང་
དག་པའི་གདམས་པ་ཁྱེད་འཆལ་བྱས་པས། ང་ནི་ཤ་ཟེའི་ཁྲ་གི་མ་ཡིན། ངའི་འཁོར་རྣམས་
བྱང་ན་ཟར་འོང་བས་ད་ལྟ་རང་སྤྱུར་བར་བློས་ཤིག་གསུང་(༡༩ན)ངོ་། །དེ་ནས་ཀྱང་བྱུག་
དང་སྟོར་བ་བྱས་ནས། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཁྱེད་འཆལ་བྱས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
གསང་སྤྱགས་ཁྱེད་པ་ལ་གསེར་དགོས་པ་ཡིན། གསེར་ཡོད་ན་བྱ་ཡི་གསུངས་ནས་གསེར་

སྤང་ལྷ་བརྒྱ་ཕུལ་བ་དང་ནགས་གསེབ་ལ་གཏོར་རོ། །འདི་ངེས་པར་ཤིང་མཁའ་འགྲོ་མ་
ཡིན་ནམ་གསེར་ལ་པངས་པ་མི་འདུག་སྟུང་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་དེས་སྤྱན་ནམ་མཁའ་ལ་
ཉིག་གཟིགས་བ་དང་འཁོར་ཏེ་གི་མ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན་ནམ་འགའ་ཞིག་
གིས་གཞལ་ཡས་ཁང་རིམ་པ་གསུམ་སྐད་ཅིག་ལ་བཞེངས། འགའ་ཞིག་གིས་རྩལ་ཆོན་
ཀྱི་དྲིལ་འཁོར་བཞེངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བསགས་ནས་ཆོས་བཅོ་
ལྷའི་ནམ་སྟོད་ལ་སྐྱུ་ལུས་མི་ལམ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནས་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་བན་
ཚུང་འདེངས་དང་གསུངས་ནས་དཔག་ཆད་གསུམ་ཏེ་གི་མའི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་
ཅམ་གྱིས་བཟོད་པ་དང་། གསེར་གྱི་རི་མི་ཆེ་ཅམ་པ་ཅིག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཏེ་གི་
མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་གར་སྐྱར་ཞིང་འདུག་གོ། །རི་དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ན་མར་གསེར་
ཀྱི་ཚུ་རྒྱན་བཞེ་འབབ་ཀྱིན་འདུག་ནས། གསེར་གྱི་རི་འདི་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་དམ། མཁའ་འགྲོ་
མས་སྐུལ་བ་ཡིན་ཞུས་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་སྐྱར་བ་ཡི། །ཆགས་སྤང་རྟོག་པ་སྣ་
ཆོགས་འདི། །རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཅ་ན། །ཐམས་ཅད་གསེར་སྒྲིང་ཡིན་ནོ་བུ། །སྐྱུ་
མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམས་བྱས་ན། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་འཛང་
རྒྱ། །མོས་གུས་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བར་(༡༧)འབྱུང། །

དངས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱི་མི་ལམ་བྱངས་ཤིག་གསུངས་ནས་བཟུང་བས་ཟིན་ནས་
ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་པས་ལྟ་མ་ཡིན་ཤིང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་སྐྱར་མིང་བྱས་
བ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན་ནས་བྱ་གཉིད་མ་སད་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་
ནས་བྱས་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་བྱུག་གི་འཁྲིད་ཆར་བར་མཛད་དེ། གཉིད་ཐུམ་གཅིག་ལ་ཆོས་
བྱུག་གི་འཁྲིད་ཆར་བ་རྒྱ་གར་ན་ཁྲོད་ལས་མེད་དོ་གསུང་རོ། །དེ་ནས་དངོས་སུ་འཁྲིད་
ཆར་གསུམ་དང་། རྟོ་རྟོ་ཆོག་རྒྱུད་དང་། སྐྱུ་མ་ལམ་རིམ་གསུངས། རྒྱུད་སྟེ་ལྷའི་དབང་
དང་། སྐྱབ་ཐབས་དང་གདམས་པ་རྣམས་གསུངས། དགྲེས་རྟོག་སྐུལ་པའི་ལྟ་དབྱ་དང་།

མཆོན་ཆ་ཅན་ལྟ་བུ་གསུམ་དུ་དབང་བསྐྱར། བརྟག་གཉིས་དང་གྲུར་གསུངས། སླ་བྱ་ལ་
སྐྱབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོན་ཆ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བཞིའི་གདམས་ངག་གསུངས། བདེ་མཆོག་བྱུག་ཅ་ཅ་གཉིས་དང་། བུ་གསུམ་དང་།
ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར། །རྒྱད་དང་སྐྱབ་ཐབས་མང་དུ་གསུངས། མཆོན་ཆ་
ཅན་དང་དུས་འཁོར་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིའི་ཞལ་གདམས་གསུངས།
མཁའ་སྐྱོད་མ་དཀར་དམར་དང་། རྒྱད་སྡེ་བཞིའི་གྲིབ་སེལ་དང་། བདེ་མཆོག་རིམ་ལྷའི་
རྫོགས་རིམ་དང་། ཐེག་ལའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་གསུངས་སོ། །རྒྱད་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་
ལས་ཆོགས་གཏན་ལ་པབ་ནས་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་སྐྱབ་ཐབས་གདམས་པ་དང་བཅས་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མཁའ་(༡༩ན)འགྲོ་མའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བྱུག་གི་
དབང་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ལྷ་ལྷ་པ་དང་ང་གཉིས་མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་
ན་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པས་མི་རབས་བདུན་དུ་ཆེག་བརྒྱད་ལས་མ་སྤེལ་ཅིག །དེ་ནས་ཀྱང་
རིམ་པས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་གདམས་ངག་
རྫོགས་པར་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁུངས་བཙུན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པ། ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྟེར་བའི་ཐབ་ལམ་ནི་གྲུའི་ཆོས་བྱུག་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པའི་གདམས་པ་འདི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

དེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་འདི་སྒྲོམ་པའི་སྟེན་འགྲོ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལམ་རིམ་རྒྱར་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་སྟེན་འགྲོ་དང་། ཐུན་
མོང་ཡིན་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྟེན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ནི་ལམ་འདི་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ཐེག་པ་དང་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ལ་སྒྲོ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་
ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། དང་པོར་གསོ་སྦྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས།

དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ལ། འདི་(༡༡བ)ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེའི་ཆོག་ཀྱང་ལས་ཀྱང་། དབང་བཞིས་སློན་བྱས་དང་དང་བཅོམ་འགྱུས་ལྟ། །མི་རྟག་སྤྱོད་ཤིང་ཉམས་དམིགས་སྤོར་འགྲོ་བས། །ལམ་མཆོག་འདི་ལ་གང་གིས་འབད་གྱུར་ན། །ཆེ་བྱུག་ལོ་འམ་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་འགྱུར། །ཞེས་ནས་འཆི་ངེས་མེད་ཀྱི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་སྤྱིས་བྱ་ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱུག་བསྟེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་འབྱུང་དང་སྤྱོད་ཤིང་བྱུག་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་དེ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་སློབ་པ་སྤོར་དུ་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱངས་ནས་ལམ་གྱི་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སློབ་རིམ་སྤྱིར་བའི་རིམ་པ་ནི་དོ་ལོ་ཡབ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་མན་ངག་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་སྟན་ཐོག་གཅིག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་རྗེའི་ཆོག་ཀྱང་ལས། དབང་གིས་ལེགས་སློན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དབང་གིས་རྒྱུད་སློན་པར་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བྱུག་ཆེན་ཐེག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། དང་པོ་རེ་ཞིག་གང་ཆེ་སློབ། །ལན་ཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྟུང་། །དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། །ངེས་པར་སྒྲོད་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅོར་ལ་མར་མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྟུང་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་

དཔོན་སློབ་མ་ཡི་མ་(༡༩ན)ཐག།དངོས་བྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགོ།དེ་བས་འབད་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ལ་ནི་དབང་ནོད་ལྷ། །ཞེས་སོགས་དང་། །གཞན་ཡང་རྒྱད་དུ་མ་
ནས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འབྱུང་བས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྡན་པར་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ངེས་པར་དགོས་པ། །བྱད་པར་དུ་
ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་ནི་དཔལ་དུས་འབྱུང་གི་རྒྱད་ལས། །དེ་ནས་ཡང་དག་བཤད་
པར་བྱ། །སྐྱ་ནི་ཀྱི་ཡི་རྩེ་རྩེ་ལ། །གསུང་ནི་སྐྱ་འབྲུལ་རྩེ་རྩེ་ལ། །ཐུགས་ནི་འཁོར་ལོ་སྒྲུམ་པ་
ཆེ། །འཕྲིན་ལས་རྩེ་རྩེ་འཕྲིན་བྱེད་ལ། །བདག་ཉིད་གསང་བ་འདུས་པར་བརྟེན། །མ་འོངས་
སེམས་ཅན་དོན་དུ་ནི། །ཐབས་འདི་བདག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་
ནི། །ཀུན་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་དབང་བསྐྱར། །བསྐྱུས་
པ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །རྒྱད་སྡེ་རྣམ་པ་ལྟར་གང་བསྟན། །ཁྲ་སྒྲིའི་སྐད་ཀྱིས་འདི་སྐས་
པ། །ཐུབ་པའི་(༡༩བ)ཞལ་ཀྱི་གསང་བ་འདི། །སྤྱིང་པོ་ཀུན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྒྱད། །དཀའ་ཐུབ་
སྤྱོད་བྱེད་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤངས་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱད་སྡེ་ལའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྒྱ་རོ་དང་ནི་གྲུའི་
ཆོས་དུག་འདི་དག་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་རེ་རེ་ལ་བཞེན་པའི་རྫོགས་རིམ་མིན་པར་པ་རྒྱད་དང་མ་
རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ལམ་ཀྱི་ཆ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པར་འདུག་པས་དེའི་གནད་
ཀྱིས་ཡིན་ལ། །དེ་མ་ཐོབ་ན་བདེ་དགེས་གང་ཡང་རུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་རྫོགས་
པར་ཐོབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དུག་སོ་སོའི་བཀའ་རྣམས་ནི་
དེ་རྣམས་ཐོབ་པས་ལམ་དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་བྱང་
པར་ཅན་རེ་ཡོད་པས་མཇུག་པ་ཡིན་ཀྱི། །སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ལ། །དབང་
དེ་དག་རི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནི་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད་ལས། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་སྐྱབ་པ་པོས། །དམ་ཆོག་ཉག་

དུ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྦྲེད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཁྱེད་པ་དང་། །དམ་
ཆོག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་
འབྲུབ་པོ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཁྱེད་པ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། །དམ་
ཆོག་མི་སྤང་བ་དང་། །རིམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་བའི་གནད་མི་ཤེས་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་དངོས་
གྲུབ་ཅི་ཡང་མི་འབྲུབ་པར་བཤད་པས་སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཉན་ནས་དམ་ཆོག་སྤྱི་
དང་ཁྱད་པར་ཅ་ལྟར་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སློག་དང་བསྐྱོས་ཏེ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རིམ་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་།
རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་
ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཐུབ་བདེ་མཆོག་
ལྟ་བུ་ཡན་ཀྱི་སྐྱེད་(༡༠ན)གཞི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་ཡིད་དོ་ཅམ་དུ་སྐྱེད་ནས། །ཡིད་དོ་ཅམ་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་སྐྱེད་གཞི་དེ་དག་དངོས་སུ་སྐྱེད་ནས་སྐྱེ་གསུམ་དུ་དངོས་སུ་
སྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐབས་མའི་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེད་ཀྱི་གནད་ཆར་
བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུར་ལ་དེས་པར་སློབ་དགོས་ཤིང་། །དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་རིམ་རྒྱས་པའི་སློབ་པ་གྲུབ་ན་སྐྱེད་གཞི་སྤྱིད་བ་དང་། །རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་
དུ་འགྱུར་བའི་བྱས་པའི་ཕྱལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། །སྡོམ་འགྲོ་སྦྲེད་རའི་ཆོས་སློབ་དང་།
དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོམ་ཆོག་རྒྱུད་ལས། །བཅུད་བསྐྱེད་དག་བྱེད་སྦྲེད་རའི་གནད་
གསུམ་དང་། །ཞེས་དང་། །དག་བྱེད་ཨའི་སྦྲེད་ར། །སྦྲེད་ར་ནད་གདོན་དག་བྱེད། །རྟགས་
གསུམ་སྦྲེད་རའི་ཁྱད་པར་ཞེས་དང་། །ཐམ་ཡིག་ལས། །དག་བྱེད་ཨ་ཡི་སྦྲེད་ར་ལ། །གསོལ་
འདེབས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེ་ཡང་བཅུད་བསྐྱེད་པའི་

དོན་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཤེར་བྱིན་དང་། དེ་ཡང་འབྲུམ་གྱི་དོན་བསྐྱེས་པ་
ཉི་མེད། དེའི་དོན་བསྐྱེས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། དེའི་དོན་བསྐྱེས་པ་སྟུང་པ། དེའི་དོན་བསྐྱེས་པ་
ཤེར་བྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། མཚན་རྫོང་ལས། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་
འདས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ལས་བྱུང་། །ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་སྟོན་འགྲོ་བཞུགས་མའི་རྣལ་འབྱོར། དངོས་
གཞི་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ། ཉགས་གསུམ་སྟོང་རའི་བྲད་པར་(༡༠བ)བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་སང་གས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་པད་ཆེའི་གདན་ལ་
ངོ་བོ་རང་གི་ཅ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྫོ་རྩེ་དང་བྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྟོལ་ནས་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆའི་
རྒྱན་དང་དར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། མཚན་དང་དཔེ་བྲད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རང་འབྲའི་
ཡུམ་རྫོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མས་འབྱུང་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་ཨོ་དཀར་པོ། མགོན་པར་
ལྷུང་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་སྟོན་པོ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་རྣམས་
དང་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གནས་
གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྟོང་སྟུང་མ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སྟུན་
བྲངས། དེ་ལ་ཐེམ་པས་གཉིས་སྲུ་མེད་པར་བསམས་ལ་རྩྱ་ཁྱིའི་པོ་རྩྱེ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་
བླ་མ་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་
སྐྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆོལ། མཚན་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་
ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པས་ངེས་ཤེས་བྲངས་ཏེ། མཐའ་རྒྱས་པ་དང་།
བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱས་ནས། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ།
བདག་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་ལྟར་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་
བྲུང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་

འིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ས་ལས་གྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཏུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་འིན་གྱིས་(༡༡ན)བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་བས་རང་གི་སྦྱི་བོ། མཁྱིན་པ། སྤྱིང་ག་རྣམས་སྤྱི་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ཐིམ་པ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲ་མའི་སྦྱི་གསུང་ཐུགས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་འིན་རྒྱབས་ལྷགས། དབང་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་ཐོབ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོ་སོའི་བྲི་མ་དང་། དེ་རྣམས་གྱི་བག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་རྣམས་བྱང་ཞིང་དག། རྩོམ་གསུམ་གྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། མཐར་སྒྲ་མ་འོད་ཏུ་ཁྱེད་པ་རང་གི་ཆངས་བྱུག་ནས་ལྷགས། རང་ཡིད་མ་ཏུ་གསལ་བའི་ཆངས་བྱུག་ལ་ཉི་བར་ཨ་དཀར་པོ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་ནི་རྩོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐོག་ཆོས་བྱུག་གི་འཁྲིད་ཡིག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉི་རྒྱ་ཀར་གསལ་བའི་སྤྱིན་ཐག་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་བྱུང་གསུམ་པ། བྱུང་གཉིས་རྣམས་གསལ་གཡོན་དང་ཅེ་མོ་སྤྱི་བུ་ཅའི་སྤྱིང་ཏུ་བྱུག་པ། ལུ་མ་ལུས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་བདེ་བར་སྤྱང་ཞིང་བདེ་བར་འཆར་བ་ཞིག་བསྐྱོམས་ལ། ངག་ཏུ་ཡང་ཨ་ཨ་ཞེས་བརྒྱས་པས་སྦྱི་བོའི་ཨ་དེ་ལས་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡི་ཤེས་རྣམས་པ་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྣམས་པར་དཀར་ཆེལ་གྱིས་བབས། ལུས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ཁེངས། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིག་ལྟང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ་དང་། རྣག་ཁག་སོགས་ཀྱི་རྣམས་པར་ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱུང་བྱུག་ཐམས་ཅད་ནས་ནག་ཉིལ་གྱིས་ཕྱིར་དག། །མེས་པོ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། (༡༡བ)སྤྱིན་ཐག་གི་ཆོས་འབྱུང་ཐུག་རྒྱུ་སྦྱེ་གནས་ཀྱི་རྣམས་པར་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་ལྟ་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡི་ཤེས་མཚོན། ཨས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་སྒྲོ་མཚོན་པས་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཚོན་ལ། ཡང་ཆོས་འབྱུང་ཟླ་གའི་

དབྱེབས་སུ་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་དང་བྱུང་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་མཆོག་པས་སོ། །དེས་ན། རང་རྒྱུད་བྱི་མ་ཉམས་
ཆག་འདག། འདི་ནི་སྟོང་པའི་མཆོག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཁྲིད་གཞན་གྱི་སྐབས་
སུ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བརྒྱས་བྱེད་པའི་དོད་ཡིན་ལ། འདིའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་སྟེག་
ལྷུང་འདག་པ་ལ་འདི་བས་ཟབ་པ་གཞན་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ནད་དང་གདོན་དག་པར་བྱེད་
པའི་སྟོང་ར་ནི། ནད་ལ་རྒྱུང་འབྲིས་གང་པའི་ནད་སོགས་ལས་རྒྱུང་ལ་ཨ་དང་ཆོས་འབྱུང་
དམར་སེར་ལས་བདུད་ཅི་ཞུན་མར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། ཆ་བ་ལ་དེ་གཉིས་དཀར་པོ་ལས་
བདུད་ཅི་ག་བྱར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུ་དང་། གང་བ་ལ་དེ་ཉིད་དམར་པོ་ལས་བདུད་ཅི་བངས་ཞུ་
ཁོལ་མ་ལྟ་བུ་དང་། གདོན་ལ་དེ་གཉིས་ནག་པོ་ལས་དོ་པོ་བདུད་ཅི་ལ་རྣམ་པ་སྒོ་རྒྱུང་གི་
རྣམ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་བས། རིམ་པ་ལྟར་ནད་རྣམས་རྣལ་ཁག་ཆུ་སེར་སོགས་གྱི་
རྣམ་པ་དང་། གདོན་རྣམས་འབྲུ་སྟོན་དང་སྟེག་པ་ར་ཅན་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་ནག་ཉིལ་གྱིས་
བྱིར་དག། །ལུས་ཤེལ་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམ། གསུམ་པ་ནི་སྟེག་སྟེག་
དག་པའི་རྟགས་སུ་རྣམ་མཁའ་ལ་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། ནད་དག་པའི་རྟགས་སུ་རྣལ་ཁག་
སོགས་འཛག་པ་དང་སྐྱུག་པ་སོགས་དང་། གདོན་དག་པའི་རྟགས་སུ་སྟོག་(༡༩ན)ཆགས་
མང་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནད་ནས་བྱི་དོལ་ཏུ་ཐོན་པ་སོགས་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་
བུ་སྟོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་
རགས་རྣམས་ཞིབ་པར་བཤད་ནས་བརྗེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་
རྩི་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་སྐྱེད་གོས། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་བསྐྱུན་ཚུལ་
ཤེས་དགོས། དེ་ལ་གཞིའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །བྱད་
པར་ཆོས་དུག་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པས་ལུས་ཀྱི་གང་དང་གང་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་སོགས་

ནི་ཞིབ་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རོ་ཚུལ་བྱུག་གི་འཁྲིད་ཡིག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཤས་ཆེར་
གནད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དངོས་དང་།
ལམ་ལ་སོགས་འབྲིན་པའི་སྟོན་པ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་བྱུག །ཐབས་ལམ་བདེ་བློད་རང་
འབར། སྐྱེ་ལུས་ཆགས་སྤང་རང་གོ་ལ། མི་ལམ་ཉིང་འབྲུལ་རང་དག །འོད་གསལ་གཉི་
ཟུག་རང་སངས། འཕོ་བ་མ་བསྐྱེལ་སངས་རྒྱས། བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྱོད། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྟོན་འགྲོ་ལས་གནད་མའི་སྟོང་ར་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་འགྲོ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། བྱད་པར་འདི་མན་ཆད་དུ་ལྷ་མ་རྩོ་
རྗེ་འཆང་སྟོན་པོར་བསྐྱེལ་སྤྱོད་ལ། བདེ་བློད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྤྱར་དུ་རྒྱད་ལ་སྤྱི་བར་གསལ་བ་
གདབ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་བཞི་ལེན་པ་སོགས་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་
མེ་ཐབ་བྱུག་ཆེདས་སུ་བྱ། རྒྱུང་རོ་ཕྱིར་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ། རང་རྗེ་(༡༢བ)བཙུན་རྩོ་རྗེ་
རྣལ་འབྱོར་མ་སྐྱེ་མདོག་དམར་མོ་ཟངས་ལྷན་མེར་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱ། བྱུག་གཡས་གི་གྲུག་
འབྱར་ཞིང་། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པ། ཁོང་པའི་ནང་སོར་མའི་སྤྱབས་ཚུན་བྱུ་མ་བྱས་
བཏབ་པ་ལྟར་བྱུ་སྟོང་སང་ཐོག་བརྟུགས་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ལྟར་བསྐྱེལ་
མོ། །གཉིས་པ་ལ་གཏུམ་མོ་ཟས་སུ་ཟ་བ། གོས་སུ་གྱོན་པ། ལྷན་དུ་འདིངས་པ། རྒྱུང་ལྟར་
ཞོན་པ། གོགས་རང་གོ་ལ། སྤིད་པའི་དབང་ཁུ་བ་དང་བྱུག་བཤད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་གཏུམ་མོ་
ཟས་སུ་ཟ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་ཀྱི་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་གནད་གོང་ལྟར་ལ། རྗེ་བཙུན་མར་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པའི་ལྷེ་བའི་བྱུག་
པའི་འོག་ཙམ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་མེ་ཙག་སྟོང་ཙམ་བཞི་བསྐྱེལ་སྤྱོད་ལ། ལྷེ་རྒྱུང་སྤྱི་བྱུག་གཉིས་
ནས་བརྟུབས་ཏེ། ལྷེ་འོག་ཏུ་ཆེར་གྱིས་མནན། འོག་རྒྱུང་འཐེན་འབབས་བྲས་པས་མེ་བཞི་
ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་མདོག་དམར་བ་རེག་བྱ་ཆ་བ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་དམར་

ཆེལ་གྱིས་གང་བས་བདེ་བློད་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱེས་པར་བསམས་ལ། ལྷེང་འོག་གི་རྒྱང་གཉིས་
ཁ་སྐྱར་དུ་བྱས་ལ་མི་བདེ་བ་མི་སྦྱིད་ཅམ་དུ་གཟུང་། མ་སྐྱབ་ན་སྐྱ་བྱག་ནས་རྒྱང་དལ་བྱས་
གཏང་ངོ་། །ཡང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་བྱང་པོར་སྐལ་ཆོགས་ལ་ཉེ་བར་ཅ་དབྱ་མ་སྒོམ་སྒྲ་གོ་སོག་
ཅམ་ཡར་སྐྱ་སྒྲིན་མཆོམས་དང་། མར་སྐྱ་ལྷེ་བའི་བྱག་པའི་རྒྱང་ཟད་འོག་ཅམ་དུ་བྱག་པ། དེའི་
གཡས་སུ་རོམ་དང་གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་གཉིས་དབྱ་མ་དང་བཞེབས་ནས་གནས་པ། ཡར་སྐྱ་
སྐྱ་བྱག་གཉིས་དང་། མར་སྐྱ་རྩུ་འྲིའི་མར་སྐྱའི་ནང་དུ་བྱག་པའི་ཅ་གསུམ་འཛོམ་གྱི་དབྱ་མའི་
ནང་ཅམ་དུ་ཉི་གདན་སན་མ་སྤྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་(༡༣ན)སྤྱེད་དུ་ཡི་གེ་རི་ཡིག་དམར་པོ་
གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་ལ་ཁད་པ། ཆེ་རྒྱང་ནས་ཅམ་ཞིག་བསམ། ལྷེ་འོག་དུ་ཆོས་འབྱུང་བྱར་
གསུམ་པ་གདངས་ཀ་ཆེ་བ་གཉན་དུ་སྤྱོད་པས་ཤིང་། ཅེ་མོ་སྒྲ་བ་སུམ་མདོར་བྱག་པ། དེའི་ནང་
དུ་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུ་ལྷ་བྱ་སི་རི་རི་གཡོ་བ་བསྐྱེམས་ལ། སྐར་བཞིན་སྤྱེད་རྒྱང་མནན།
འོག་རྒྱང་འཐེན་ཉེ་འབབས་བྱས་པས་འོག་རྒྱང་གཡོས་ཉེ། རི་ཡིག་ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཁ་
དོག་དམར་བ་རེག་བྱ་ཆ་བ་ཤིན་དུ་སྒྲ་བ་རྩུ་འྲིའི་ནང་ནས་འབར་བས་བདེ་བློད་ཀྱི་ཉམས་
ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱེས་པར་བསམས་ལ་སྐར་བཞིན་རྒྱང་གཟུང་བ་གཏང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱང་ལས། རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི། །ཨ་
ཉི་འབར་འཛོག་སྐད་ཅིག་དགའ་བཞིས་བརྒྱན། །ཤེས་རབ་ཀ་ཁ་སུ་ཁའི་སྒྲིམས་འཇུག་
གིས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དགའ་བཞི་རིམ་བཞིན་ནོ། །རི་པོར་དབབ་གཟུང་བསྐྱོག་དབྱམ་
རྒྱང་དང་བསྐྱེ། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་གྱི་ལམ་དང་། གཞན་ལུས་སྤྱག་རྒྱའི་ལམ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། གཏུམ་མོ་བསྐྱེམས་ནས་སྤྱོག་དབྱ་མར་གཞུག་པ་དང་། བརྒྱག་པ་ལ་བཏེན་ནས་
ཉམས་སྤྱོད་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅ་གསུམ་ལ་བཏབ་ནས་སྒོམ་པ་

དང་། ཡི་གེ་གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུང་བྲུམ་པ་ཅན་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་དུ་བཏང་ནས། རིམ་ལྔ་བསྟུས་པ་གསལ་(༡༣བ)བ་ལས།
ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱུང་གི། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གནད་བཞི་ཆང་བའི་སྒྲིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྒྲིམ་པའི་དུས་ནི་སྤྱོད་རིག་པ་དངས་
པའི་དུས་སམ་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་དུས་སོགས་རྣམས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་
ལ། ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་རྒྱུང་པ་རེ་མིག་ཏུ་བསྒྲིལ། སྤྱལ་ཆོགས་བྲང་པོར་བསྐྱང་། མགིན་
པ་ཅུང་ཟད་དགུག། མིག་སྒྲ་ཅེར་དབབ། ལེ་ཅེ་རྒྱ་ལ་སྦྱར། སོ་དང་མཚུངས་ལུགས་
སུ་གཞག། །ལག་པ་མཉམ་བཞག་གི་བྲག་རྒྱ་ལྟེ་འོག་ཏུ་བཅར། སྒྲིམ་ཐག་ཁྲོན་པ་སོགས་
བྱའོ། །རྒྱུང་གི་གནད་ནི་རྒྱུང་རོ་ཕྱིར་བསལ། རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཏ་ཅང་བྲག་ཞན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱངས་
ལ་རང་ལུགས་སུ་གཞག་གོ། །

དམིགས་པ་བསལ་གདབ་པ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
བྲང་པོ་སྤྱལ་ཆོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་དབུས་སུ་དབུ་མ། གཡས་སུ་རོ་མ། གཡོན་དུ་རྒྱུང་
མ། གསུམ་གཤང་སྒྲིམ་སྤྱོད་སོག་ཅམ་མར་སྒྲིམ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ནི་ཅའི་གཙོ་བོ་
གསུམ་གསལ་གདབ་པའོ། །འཁོར་ལོ་བཞི་གསལ་གདབ་པ་ནི་ལྟེ་བ་སྦྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་
དབྱིབས་ཨེ་བྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཁ་ཁྲོན་དུ་ཕྱོགས་
པ། ལྷོང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཕྱི་དབྱིབས་ཨོ་ཡིག་རྒྱུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁ་དོག་ཏུ་ཕྱོགས་པ། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱ་
དུག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཕྱི་དབྱིབས་ཨོ་ཡིག་རྒྱུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་ཁྲོན་དུ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བོ་
བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་དབྱིབས་ཨེ་བྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་ཁ་
དོག་སྤྱལ་ཆོགས་པ་ཁ་དོག་ཏུ་ཕྱོགས་པར་བསྒྲིམས་ལ་(༡༤ན)སྤྱོང་ག་ཡན་ཆད་གསལ་
འདབས་ཐེབས་རེ་བྱས་ལ། དེ་ནས་གཙོ་མོར་སྤྱོང་ག་མན་ཆད་གསལ་གདབ་ཅིང་། ཁྱད་

པར་ཅ་གསུམ་གྱི་འདུས་སར་ནན་ཏན་བྱས་ལ་གསལ་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་
ལུ་མ་པའི་གཞུང་ལས་ཅའི་གསལ་སྤང་བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡི་གེ་
གསལ་བཏབ་ནས་སྐྱོམ་པ་ནི། གཏུམ་མའི་སྐབས་སུ་ཅ་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་།
དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་སྐྱོམ་པ་ནི་བརྟག་གཉིས་དང་སམ་བུ་ཉ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཞིང་། ཉག་པོ་སྟོད་པ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་ཀྱང་བཤད་ལ། ཡི་གེ་འགོད་པ་ལ་
རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ལས་རྒྱས་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡི་གེ་བཀོད་
ནས་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཡང་། སྟོགས་འདིའི་མན་ངག་ལས་མ་བཤད་པས། བསྐྱུས་པ་འཁོར་ལོ་
བཞིའི་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་བཞི་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་གྲུབ་
ཆེན་དུ་མའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བྱང་བས་སོ། །

རི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་རྩེ་
ནང་དུ་ཉི་གདན་སྐྱ་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་རྒྱ་ཡིག་གི་ཨ་མུང་གཟབས་
མའི་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་དོག་དམར་པོ་མགོ་གྲེན་དུ་བསྐྱབ་པ་གཏུམ་མའི་མའི་རང་བཞིན་
ཅན་འོད་ཤིན་ཏུ་འཆར་བ་ཆད་ཡུངས་ཀར་སྐྱོམ་པའི་འབྲུ་ཅམ་མགོ་པོར་རྒྱ་ཆེས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་
དས་མཆན་པ། སྟེང་ག་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྩེ་འོད་ནང་དུ་རྒྱ་གདན་ལ་རྩེ་ཡིག་སྟོན་པོ་མགོ་
མུར་དུ་ལྟ་བ། བྱང་སེམས་ཁ་བ་ལྟ་བུར་འཛག་པ། མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩེ་འོད་ནང་དུ་རྒྱ་
གདན་ལ་(༡༤)ཨོ་ཡིག་དམར་པོ་མགོ་གྲེན་དུ་བསྐྱབ་པ། སྟེ་པོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྩེ་འོད་ནང་དུ་
རྒྱ་གདན་ལ་རྩེ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་མུར་དུ་ལྟ་བ་བྱང་སེམས་ཁ་བ་ལྟ་བུར་འཛག་པ། ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་ཡུངས་ཀར་སྐྱོམ་པའི་ཆད་ཅམ་འོད་ཤིན་ཏུ་འཆར་བ་མགོ་པོར་རྒྱ་ཆེས་ཐིག་
ལེ་རྒྱ་དས་བརྒྱན་པ་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ཡང་ཅ་འཁོར་དེ་དག་གི་ལྟེ་བ་ན་རོ་རྒྱུད་གིས་དབུ་མ་
ལ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་ཅ་མདུད་རེ་ཡོད་ལ། དེ་ན་རོ་རྒྱུད་ནས་རྩེ་འོད་འབྱུག་པའི་སྐོ་
རེ་ཡང་ཡོད་པས་ཅ་མདུད་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་རྩེ་འོད་ནང་དེར་ཡི་གེ་རྣམས་སྐྱོམ་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་གསལ་བཟུང་ནས་རང་གི་སེམས་ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་ཨ་མུང་ཉིད་ལ་བྲིལ་ནས་
གཟུང་དགོས་ཏེ། འདིའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་རྩུབ་ལྟེ་ལམ་གཞུང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཏུམ་མོ་ཡིན་
ལ། གཏུམ་མོའི་རྩ་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་པས་ལྟེ་བའི་ཨ་མུང་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སེམས་རིམ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང་དམིགས་ཏེན་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་
པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་འཛིན་ལུགས་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་
དམིགས་ཏེན་དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མི་སྤང་ཞིང་། སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
འབྲས་པའི་སྒྲིམ་ནས་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དམིགས་ཏེན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་
ལྟར་ཚུང་ཞིང་གསལ་བ་ལ་སེམས་ཐིག་ན་རྒྱུང་འདུ་སྤྱོད་ལ། འོད་ཤིན་ཏུ་འཆར་བར་བསྒྲིམས་
པས་བྱིང་བ་གཅོད་སྤྱོད་ཞིང་། མགོ་བོར་རྩྭ་ཆེས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་པ་བསྒྲིམས་པ་དང་།
བྱང་སེམས་ཁ་བ་ལྟ་བུ་འཛགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་(༡༥)ཏུ་བསྒྲིམས་པས་བདེ་བའི་ཉམས་
སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ངོ་། །དེ་ནས་རྩེ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུང་ལས། རྒྱུང་དང་བསྐྱེལ་བ་འད་
པས་བྱུལ་པ་ཅན་དང་སྤྱུགས་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ནི་དང་པོར་རྒྱུང་རྒྱུབ་པའི་ཆོ་ཁ་ནས་མི་
རྒྱུབ་པར་སྤྱ་བྱག་ནས་དལ་བྱས་བརྒྱབས་ལ་ཕྱིར་མི་གཏོང་བར་ཆེར་གྱིས་མནན་པས་རོ་
རྒྱུང་གི་རྩ་གཉིས་རྒྱུང་གིས་ཁྲིག་སྟེ་གང་བར་བསམས་ལ། མཆིལ་མ་ཅིག་སྤྱོད་མེད་དུ་མིད་
དེ་ལྟེ་བར་ཆེར་མནན་པས་རོ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་རྣམས་ཨ་མུང་ལ་སིབ་གྱིས་ཐིམ་པར་བསམས་
ལ། འོག་སྒྲོ་གཉིས་ནས་འོག་རྒྱུང་འཇམ་པོ་ཅིག་དལ་གྱིས་ཐིམ་ནས་སྒྲོག་ཐུང་ཁ་སྤྱར་ཏེ་
མི་བདེ་བ་མི་སྤྱོད་ཅམ་དུ་གཟུང་ཞིང་མི་བྱུང་བ་ན་དང་མའི་ནང་དུ་བདེ་མིལ་གྱིས་སོང་བར་
བསམས་ལ་ཁ་ནས་མ་འོར་བར་སྤྱ་བྱག་ནས་དལ་བྱས་གཏོང་། བྱུལ་པ་ཅན་སྒྲིམ་པ་ནི་སྟོ་
སྟོར་དང་། ཟས་ཟོས་པའི་རྩེས་ཡིན་ན་ཞུ་ནས་བདེར་སོང་བའི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་ལ། བར་
མ་ཆད་དུ་ཏ་ཅང་ཡུན་རིང་མི་བྱ་བའི་ཆེལ་གསོ་ཞིང་བསྒྲིམ་མོ། །དེ་ལྟར་བྱུལ་པ་ཅན་བྱང་

བའི་འཆམས་ནས་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲོལ་བཞིན་པའི་རང་ནས་ལྟེ་བ་དང་སྟོང་ག་དང་
མགིན་པ་དང་སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་བཞིའི་སྟེ་བར་ཅ་མདུད་གིས་དགིས་པའི་དབྱས་སུ་སྤར་གྱི་
ཡི་གེ་བཞི་གསལ་བཏབ་ལ་གསང་གནས་གྱི་ཅ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་སྤར་སེལ་གཡོས་ཏེ་
སྟེ་བའི་ཨ་མུང་ལ་ཐོག་པས་དེ་ལས་འབར་བའི་གཏུམ་མོའི་མེའི་འོད་ཟེར་རྒྱ་རྒྱུ་འོད་ནང་ནས་
བྱེད་དུ་སོང་སྟེ། ཏྲི་ཨོ་རྒྱུ་གསུམ་བཞུས་པ་སྟེ་བར་ཨ་མུང་ལ་བབས་ཏེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་
དུ་གྱུར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྟེས་དགའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེར་བལྟས་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་
བབྱང་སྟེ་ཐིན་པ་ན་ཨ་ལ་གཏུམ་མོའི་མེ་སྤྲོ་མོ་མེ་སྟེ་གཅིག་དུ་འབར་བ་ལྷར་གནས་པར་
བསྐྱོས་ཞིང་། དེའི་འོད་གིས་འཁོར་ལོ་གོང་མའི་གནས་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་སྟེ་བའི་ཨ་
མུང་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ། ཨ་མུང་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་བཏྲན་པ་ཐོབ་པའི་མཆོན་
མ་མཐོང་བ་དེ་སྤིད་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་གཏུམ་མོ་འདི་ཆོས་བྱུག་གི་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་དོ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་བསྐྱས་པ་གསལ་བ་ལས། གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གིས་ཏེ། །བདེ་
ཆེན་སེམས་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོར་
བཞུས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲོལ་སྟོང་གར་སྤྱད་ཅིང་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་གོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
ནི་འདིར་གཏུམ་མོས་བྱེད་ལ། དེ་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཅོལ་དུ་སོང་བ་ལས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
འཆི་རིམ་རི་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་ནི་འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞིའི་
འཆི་རིམ་འོད་གསལ་བར་དོ་འགྲུབ་པ་རི་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་དངོས་གནས་
ལ་སྦྱུ་མའི་སྤྱར་བཞེངས་པ་འབྱུང་བས་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་སྤང་དོར་གཏུམ་མོ་ཡིན་ཞིང་། མི་ལས་
ཡང་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུད་
སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་སང་

[illegible]

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོང་བ་བཞིའི་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་དང་། དགའ་བ་བཞིའི་
 ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་བརྩུང་བ་ལས་ཉིན་
 འག་སྟུགས་གཅིག་ལ་ཆ་དྲུག་དུ་བཤོས་པའི་ཐུན་ཆེ་(༡༩)ཙམ་འབྱོངས་པའི་འཆམས་
 བས་རྒྱུང་སེམས་འདུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་བརྩུང་ས་དེར་རྒྱུང་ཡང་འདུ་བར་

འགྱུར་བས་རྒྱུ་དབྱ་མར་རྒྱུ་པའི་རྟགས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ནས་བཟུང་རེས་ཀྱི་
རྒྱུ་མཉམ་རྒྱ་ཤིང་མཚུངས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་པའི་རྟགས་ནི་སྟེང་གི་སྒྲ་སྟེང་རྒྱ་བ་
རེ་ཞེན་དུ་སོང་བའི་མཐར་རྒྱ་བ་སྤྲོ་ཡང་ལོག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བྱུང་བར་ཞིབ་དུ་ཤེས་
དགོས་པར་སྤང་བ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་ལ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་
གཉིས་ལས་རགས་པ་ལ་ས་རྒྱལ་ཐེམ་པས་སྒྲིག་སྒྲུ་ལྟ་བུ། རྒྱ་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་དུ་བ་ལྟ་བུ།
མེ་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་པས་མཁའ་སྤང་མེ་བྲིར་ལྟ་བུ། །རྒྱུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐེམ་པས་མར་
མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྲ་བ་ཐེམ་པ་སྟོན་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་
ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་ཀྱི་ཐུན་པ་མཐུག་
པོས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་མཁའི་རང་མདོག་ལྟ་
བུ་རྣམས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་རྟགས་སུ་རིམ་བུར་འཆར་
བ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པོས་མཛད་པར་བྲགས་པའི་བར་དོ་གསུམ་ཀྱི་གདམས་པ་ལས། དེ་རྣམ་
འབྱུང་བ་ཐེམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་དང་གཉིས་མེད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལས། དང་
པོ་ས་ནི་རྒྱལ་ཐེམ་། །རྒྱལ་མེ་ལ་ཐེམ་གྱུར་ཏེ། །མེ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་གྱུར་ནས། །རྒྱུ་ལང་
རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཐེམ་། །རྣམ་ཤེས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལས། །འོད་གསལ་བར་ཡང་འཇུག་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་པོ་ས་རྒྱལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ནས་འགྲོ། །རྒྱ་
མེ་ལ་ཐེམ་པས་གཤེར་བའི་(༡༧)ཆ་རྣམས་སྟེམ་མོ། །མེ་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་པས་བྱོད་མཐའ་
ནས་སྤྱད་དོ། །རྒྱུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐེམ་པས་དབྱུགས་འགྱུ་བ་འཆད་དོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འོད་གསལ་བར་ཐེམ་པས་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཏེ། སྤང་བ་དང་། མཆེད་བ་དང་། ཉི་
བར་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པའི་བྱེད་རྟགས་ས་རྒྱལ་ཐེམ་པའི་སྟོབས་
སུ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ནས་བྱིང་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
རིམ་གྱིས་ཐེམ་པ་ལས་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་ལ། རང་རྟགས་ཀྱང་གཉིས་

མེད་ནམ་རྒྱལ་ལས། དང་པོ་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོའི་སྤྲིག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། འོད་ཟེར་
ལྟ་དང་ལྟན་པར་མཐོང་། །གཉིས་པ་སྐྱོལ་བུ་དང་། །གསུམ་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། །བཞི་
པ་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ལྟ་བུ་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལས། །མི་རྟོག་མཐའ་དབྱུས་མེད་པར་
འཆར། །ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་ནས་བཤད་ལ། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ཤ་པས་ཀྱང་། དང་པོ་རི་
དྲགས་སྟེང་བཞིན་སྤང་བ་སྟེ། །མཚན་མ་གཉིས་པ་དུད་ཁའི་ནམ་པ་ཅན། །གསུམ་པ་སྤྲིན་
བྱ་མེ་ཁྲིར་དང་འབྲ་བ། །བཞི་པ་སྤྲིན་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་གསལ། །མཚན་མ་ལྟ་བུ་ནམ་པར་
མ་བཅུགས་པ། །སྤྲིན་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ས་རྒྱལ་ལ་ཐེམ་པས་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཤར་བ་ནས། རྒྱང་ནམ་ཤེས་ལ་
ཐེམ་པས་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བའི་རགས་པ་ཐེམ་རིམ་དང་། གུར་རྟོག་
གི་རྒྱང་ནམས་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་པས་སྤང་བའི་རང་དབྱས་སུ་སྤྲོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་
པ་ལ་སྐྱོད་ཀྱིས་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་ནས། འོད་གསལ་རང་དབྱས་(༩༡བ)སུ་
སྤྲོད་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ལྟ་བུ་སྤྲོད་སང་
གི་ཉམས་བྲལ་པར་ཅན་འཆར་བ་ནམས་རིམ་པ་ལྟར་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་སྤྲོད་བ་དང་།
འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་བྲལ་པར་དུ་ཡང་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བྲན་པར་བྱས་ནས་
ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱར་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་བྲལ་པར་ཅན་འབར་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱི་བོའི་རྟོ་ཡིག་ཏུ་གྲགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཁུ་བ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་
ནས་རིམ་གྱིས་བབས་པ་ལས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱིན་པར་སྟེབས་པས་དགའ་བ། མགྱིན་པ་ནས་
སྟོང་གར་སྟེབས་པས་མཆོག་དགའ། སྟོང་ག་ནས་ལྟེ་བར་སྟེབས་པས་བྲལ་པར་གྱི་དགའ་བ།
ལྟེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེར་སྟེབས་པས་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་དགའ་བ་ནམས་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བོ་ནི་
ལྷགས་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟེན་སྟེང་བ་ལས། དེ་རྟེན་ལྷགས་འབྱུང་བཤད་བྱ་
སྟེ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ། །དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །འོངས་སྤྲོད་འཁོར་

མོ་མཆོག་དགའ་དང་། །བྲལ་དགའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས། །དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཁམས་བྱད་པར་ཅན་ཞུ་བ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རྩུ་ཀྱི་འེ་ནང་དུ་སྒྲེབ་པ་ན་རྩུ་ཀྱི་འེ་ནང་གི་ལུས་
དབང་བྱད་པར་ཅན་དང་སྤང་བ་ལས་རེག་བྱ་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱེ་ལ། རྩུ་ཀྱི་འེ་ནང་གི་
ལུས་དབང་དེས་བདག་ཀྱིན་དང་གཟུང་དོན་བྱས་པ་ལས་ཐོག་མར་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱིས་
བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ལ། དེས་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཏེ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་བྲན་པར་བྱས་པ་ལས་སེམས་
སྟོང་བ་ཉིད་ཉོགས་པའི་(༡༩)ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་རིང་དུ་བསྐྱང་
ངོ་། །དེ་ཡང་རྩུ་ཀྱི་འེ་ནང་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་ལྟན་སྐྱེས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཇི་
སྟོང་མ་རྩོགས་པར་ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡོ་བའི་རྒྱང་རྣམས་ཐེམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་
ཁྱེན་དུ་བསྐྱོག་པའི་དམིགས་པ་དང་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཁམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་
ལ། ལྟན་སྐྱེས་ལས་རྒྱང་གཡོ་བར་ཚོམ་པ་ན་ལས་དང་པོ་པས་ཁམས་ཁྱེན་དུ་བསྐྱོག་པའི་
དམིགས་པ་དང་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡང་ཁམས་ཁྱེན་དུ་ལོག་པ་སྐྱེ་
བའི་ཉི་ཡིག་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པ་མ་གཏོགས་ལུས་ཀྱི་ཅ་གནས་རྣམས་སུ་དབྱམ་པ་
སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་ནད་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མི་འབྱུང་ངོ་། །

སྤྱིར་ནི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ལ་ཡང་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བ་དང་རྩུ་ཀྱི་འེ་ཕྱི་དང་ནང་དང་།
ལུས་ཀྱི་ནང་དང་། འགྲུགས་མཆོམས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་སོགས་རིམ་པ་རིམ་སྟེད་ཅིག་
འབྱུང་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁམས་ཞུ་བ་ལ་ཡང་རིམ་པ་རིམ་སྟེད་ཅིག་འོང་བས་
དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྩུ་ཀྱི་འེ་ནང་ནས་ཞུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་འབབ་
པ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་མཐོ་ས་ནས་འབད་ཚོལ་བྲག་པོས་བསྐྱོག་པ་དང་། རྩོག་ནས་ཀྱང་
ལུས་ཀྱི་ཅ་གནས་རྣམས་སུ་དབྱམ་པ་སོགས་བྱ་དགོས་སོ། །ལུགས་བསྐྱོག་གི་དགའ་བཞི་

སྤྱི་བའི་རིམ་པ་ནི་དོ་རྩེ་བྱང་བ་ལས། སྤྱི་པ་འཁོར་ལོར་དགའ་བ་དང་། །མཆོག་དགའ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །ལོངས་སྤྱོད་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་པ་བདེ་
བ་ཆེ། །ལུགས་བསྐྱོག་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་དང་
མཐུན་པར་བྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། (༡༩བ)ཡར་མར་གྱི་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་
ལ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བའི་རྒྱ་བའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་བཅུ་བྲག་དང་། བྱང་སེམས་འབབ་པ་ན་ཁྲག་
དང་བཅས་པ་འབབ་པ་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ཉི་མའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་བཅུ་གཉིས་
སྤྱི་བཤད་ལ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ནི་ལྷན་སྤྱིས་ཉིད་ལ་དགའ་བ་བཞིར་བྱེ་བས་
ཡས་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ལས་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེ་ལ། མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྤྱིས་རྫོགས་ནས་
ཁམས་ཕྱིར་དབང་མེད་དུ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པས་བདེ་བ་བརྟན་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། བྱག་
ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་དེ་བྱེ་ནས་བརྟན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞི་རིམ་སྟོང་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྷན་སྤྱིས་དང་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་ན་སྤྱོད་ནས་
འཕེན་པ་བཏང་སྟེ་ཡིད་ངོར་རྒྱང་སེམས་ཚམ་ལས་ཉེ་རུ་ཀའི་ལྷའི་སྤྱར་ལྷང་བ་དང་། དེ་
ཉིད་སྤྱར་ཡང་བྱང་པོ་རྩྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་བསྟེ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ནམས་
ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལུས་བྱག་རྒྱའི་ལམ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། སྤྱི་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
ལས། །བྱད་མེད་སྤྱི་མ་བྱད་པར་འཕགས། །སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། །གསལ་བར་
འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་
ཆེན་འབྲེན་པ་སྐབས་སྤྱི་བབ་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཐོན་པོར་སྟེན་པ་ན་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པ་བྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་རུང་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱས་
པ་ནི་ལས་གྱི་བྱག་རྒྱ་དང་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཀུའ་སྤྱི་ཁའི་སྟོམས་

འབྲུག་སྤེ། ཕྱག་རྒྱ་སློག་ཚྲིལ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་(༡༩ན)ལེགས་པར་ཤེས་པས་མཉམ་
པར་སྐྱར་བ་ལས་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་ཆེན་ལྷག་པར་འབར་བ་དང་། རྒྱུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་
བཞིན་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་
ཕྱག་རྒྱ་སློག་ཚྲིལ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་ཟད་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྤྱོར་བ་
ཡང་མཆོད་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བས་ཞིབ་པར་མ་བཤད་དོ། །རྩ་
གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་གྱི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཏུམ་མོ་གོས་སུ་
གྲོན་པ་དང་སྟན་དུ་འདིངས་པ་ནི་སྤར་གྱི་མེ་དམིགས་སུན་མོང་བའི་སྤང་ནས། བདེ་བའི་
མལ་དུ་བྱས་བྱང་སྐྱར། རྒྱུག་མ་བྱས་མོ་ལ་བཀལ། ལག་པ་བསྡོལ་བས་མཁལ་རྩ་ལ་བཀལ་
ནས་རྒྱུང་འཛིན་པ་གོས་སུ་གྲོན་པ་དང་། ཀླང་པ་གཡོན་པའི་སྤྱོད་མོ་ཁྱད་གིས་གཡས་པའི་
ཐོལ་གོང་མནན་ཏེ། ཁྱི་ཉལ་སྒྲོར་མོ་བྱས་རྒྱུང་འཛིན་པ་སྟན་དུ་འདིངས་པར་བཤད་དོ། །རྒྱུང་
རྩ་བཞིན་པའི་མན་ངག་ལ་སྒྲ་མའི་གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ་ནི། ལུས་གནད་ཐབ་མ་གཤམ་གྱི་ཕྱག་
རྒྱ་བཅས་ཏེ་ལག་པ་གཉིས་བསྡོལ་བ་བརྒྱ་ཤ་ལ་འབྲུ། ལུས་གནད་མེད་སྟོང་རའི་ངང་ནས་
སྤྱོད་བའི་འོག་ཏུ་ཉེ་གདན་ལ་སྒྲ་མ་ཆེ་དཔག་མེད་ཆོན་གང་པ་ལྷགས་བསྐྱེགས་འབར་བ་ལྷ་
བྱ་ཅིག་བསམ་སྟེ་སྤྱི་གཙུག་རྒྱ་མཐོངས་ཁ་བྱེ་བ་ལྷར་བསམས་ནས་སྤྱོད་གི་ནམ་མཁའ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གང་བའི་ལྷགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་ཞུན་མར་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་བབས། ཆོངས་བྱག་ནས་ཞུགས་སྒྲ་མའི་སྐུ་ལ་བབས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སེར་སྒྲ་
དང་བཅས་འབར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསམས་ལ་རྒྱུང་འབབས་ཀྱི་འབྲུམ་
འཁོར་སོགས་སྤར་(༡༩བ)བཞིན་བྱའོ། །རྒྱུང་རྩ་བཞིན་པའི་དམིགས་པ་དངོས་ནི་འགྲོ་བའི་
ཆེ་ལག་པ་གཉིས་ཁྱུ་ཆུར་བཅངས་ནས་མཆན་ཁྱད་འོག་དང་རྒྱུང་མཐིལ་གཉིས་ནས་རྒྱུང་གི་
ལྷ་མོ་དཀར་ལྷང་རྒྱུང་གཤོག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་བཏེག་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱེར་བར་བསམས་
ལ་བར་རྒྱུང་འབྲུམ་ཅན་ཉེར་གཅིག་བཟུང་ནས་བྱིན་ན་འགྲོས་རྩ་མཆོག་དང་མཉམ་པ་འབྱུང་

ངོ། །སྤྲིད་པའི་དབང་ཁུ་བ་ནི། ལྷ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྤྱི་བོར་བསྐྱོམས་པ་ལ་
མཐུལ་ཕུལ་ཏེ། བདག་ལ་དབང་བཞི་རྩེ་གསུམ་པར་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
བས་ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུད་ཅི་རང་གི་ཆངས་
བྲུག་ནས་བབས་པས་སྤྱི་བོ་མགོན་པ་སྤྲིང་ག་ཀྱང་མཐེལ་ཡན་རིམ་པ་སྟར་གང་བ་ལ་བུམ་
བ་གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བཞི་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཏུམ་
མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་ལུས་ལ་དོ་རྩེའི་ཆོག་ཀྱང་ལས། སྐྱེ་ལུས་བདེན་མེད་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་
གསུམ། །འབྲལ་མེད་མོས་གུས་རང་ལུས་ཅིར་སྒྲུབ། །སྒྲུང་སྟོང་ཞེན་བྲལ་ལྷ་སྤྱིའི་ལམ་
འཁྲུང་བྱ། །ཆགས་སྒྲུང་རང་གོལ་བཅུ་བཞིའི་ས་ཐོབ་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཏུམ་མོའི་རྩེ་སྐྱེ་ལུས་འཆང་པའི་རྒྱ་མཆོན། སྤྲས་དོན་གྱི་སྐྱེ་མ་
ངོས་བཟུང་བ། ལྷ་མ་རྣམས་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི་གཏུམ་མོའི་རྩེ་སྐྱེ་ལུས་འཆང་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ནང་གི་རྒྱུན་གཏུམ་མོའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་བྲུག་རྒྱ་སྟོག་ཅོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་རིམ་རི་ལྷ་བ་
བཞིན་དུ་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞིའི་(༣༠ན)
འཆི་བ་འོད་གསལ་བཞོན་པ་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་ལས་བར་དོའི་ལུས་བྲུབ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུང་གིས་ཉིར་ལེན་དང་སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྲུས་
པ་ལས་དངོས་གནས་ལ་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལུགས་འདིའི་ལྷ་མ་རྣམས་གྱི་བཞེད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་བྲུག་གི་སྐྱེ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གཉིས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་
དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
གདམས་པའི་སྟོལ་ནི། སྟོག་དབྱུ་མར་བཅུག་པ་ལས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་

བ་མ་ཐོབ་པར་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་རྫོགས་
བ་མི་སྐྱེ་ལ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱང་སེམས་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་བ་སྐྱབ་བ་
ཡིན་ཞིང་། མར་ལུགས་གྱི་མན་ངག་རིམ་ལྔ་བསྐྱས་བ་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་སྐྱེག་
རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉམས། །འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་བ་འཆར། །གཉིས་བ་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །གསུམ་
བ་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་འཁྲིགས། །འཚམས་སྤང་ལས་ནི་ཐོབ་བ་སྟེ། །ཞེས་སྐྱེ་ལུས་གང་ལས་
བསྐྱབ་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྲོང་བ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་
བ་ཡི། །སྐྱེ་མའི་ལུས་ནི་སྤང་བར་བཅས། །ཞེས་སྐྱེ་ལུས་དངོས་གྱི་ངོས་འཛིན་ནམས་གསལ་
བར་འབྱུང་བ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྤང་བྱངས་པའི་རྩི་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུ་གི་དོན་ནི། སྐྱེ་ལུས་བདེན་
མེད་ཅེས་བ་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟར་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟའི་སྐྱེ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་ལུས་སུ་འཛིག་
པའི་དོན་དང་། དབང་པོ་རབ་འབྱེང་ཐ་མ་གསུམ་(༣༠བ)ནི་སྒྲོམ་བ་པོ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
གི་རིམ་བ་དང་། འབྲལ་མེད་མོས་གྲུས་ཞེས་བ་ནི་སྒྲུ་མ་ལ་འབྲལ་མེད་གྱི་མོས་གྲུས་བྲག་
པོས་མཉེས་བ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་མཐུས་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གིས་བདག་
འིན་བརྒྱབ་གྱི་རིམ་བ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་བ་དང་། རང་ལུས་ལྟ་སྐྱའི་ལམ་འབྲེར་ནི་
ཡིད་ངོ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་གནས་ལ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་ལྟའི་སྐྱེར་བཞེངས་བ་དང་།
སྤང་སྤོང་ཞེན་བལ་ནི། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་པའི་སྐྱའི་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཅིར་སྤང་
ཀྱན་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོམ་བ་ནི། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་
བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆགས་སྤང་རང་གྲོལ་བཅུ་བཞིའི་ས་ཐོབ་
འགྱུར། །ཞེས་བ་ནི་སྤྲོང་གའི་རྒྱང་སེམས་སྤྲོ་མོ་འདི་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་
བ་ཡིན་པས། འདིའི་སྤྲོང་ནས་བདག་རང་ངོས་བ་ཅིག་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ལས་ཆགས་སྤང་
གི་ནམ་ཉོག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བསྒྲོམས་སྤོབས་གྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་བྱས་པའི་དབའི་འོད་གསལ་བྱུང་བར་ཅན་ལས་དངོས་གནས་ལ་ལྟའི་སྐྱེར་བཞེངས་

པ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་སྟོབས་གིས་ཆགས་སྒྲུབ་གི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་རང་གྲོལ་དུ་བྱས་པ་ལས་
བཅུ་བཞིའི་ས་འཛོལ་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཆང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུད་གི་དོན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱུང་པའི་
བར་དོ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྐྱུང་གཞི་བར་དོའི་ལུས་
གསུམ་ལ་སྐྱུར་བྱེད་བསྐྱེད་རྩིགས་མི་ལམ་འོད་གསལ་ཏེ། ཞེས་བཤད་ནས། དེའི་ཤེས་
བྱེད་དུ་ཡེ་ཤེས་(༣༡ན) རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། བར་དོ་དག་པའི་ལུས་གསུམ་པོ། །བསྐྱེད་
རྩིགས་མི་ལམ་འོད་གསལ་སྐྱུང་། ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་
དང་། རི་ལྟར་བར་མའི་སྤྲོད་ཡིན་པ། ཞེས་དང་བྲངས་ཏེ། གཞིའི་བར་དོ་སྐྱུང་གཞི་དང་།
དེ་བསྐྱེད་རྩིགས་གྱི་ལམ་གཉིས་གྱིས་སྐྱུང་བར་བཤད་པས་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ཞེས་བཤད་པ་
ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ལྟའི་སྐྱུར་བསྐྱོམས་པས་སྐྱུང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལ་བག་ཆགས་གྱི་
ལུས་ཞེས་བཤད་ནས། དེ་མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་གིས་འཛིན་པའི་མན་ངག་གིས་སྐྱུང་བ་དང་།
བར་དོའི་ལུས་ལ་ཡིད་གྱི་ལུས་ཞེས་བཤད་ནས། དེའི་ཆེ་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་
མའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སྐྱུ་ལུས་གྱིས་སྐྱུང་བར་བཤད་ལ། བོད་དུ་བྲངས་པའི་བརྟག་གཉིས་
གྱི་ལུང་དེ་ནི་མ་རྒྱུད་སྐྱོར་གྱི་སྤྲོས་དོན་གྱི་སྐྱུ་ལུས་སྟོན་པའི་ཆོག་གསལ་ཤོས་སུ་སྐྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཚོག་ཕྱོག་པས་ཀྱང་། ཡིད་གྱི་ལུས་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱན་དང་བལ་བ་
ཡིན། །དེ་ནི་སྐྱུ་མའི་ཉིང་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེའི་ཉིང་གྱི་སྐྱབས་གྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱུ་
ལུས་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཡང་། སྐྱུ་མ་མཆོན་ཉིད་སུམ་ལྟར་ཏེ། །ཡན་
ལག་ཉིང་ལག་རྩིགས་པ་ནི། །མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །སྐྱོད་ལུལ་ཀྱན་ལ་
བྱབ་པ་ཉིད། །རྩ་ཡི་ནང་གི་སྐྱེ་བ་བཞིན། །སྤྱགས་གྱི་ཞེ་བ་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོ་དག་ཏུ་
བྱབ་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཇུག་ཆོན་འདྲ། །ཞེས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྩིགས་པའི་

ལྷའི་སྐུ་དངོས་གནས་ལ་གཟུགས་བརྟན་དང་འཇའ་ཆོན་སོགས་སྐུ་མའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་ལ། བར་དོ་དང་སྐུ་ལུས་གཉིས་ཀ་(༣༡བ)ལ་ཁྲུང་པོ་
དང་མོག་སྟོག་པས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སུ་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་དྲངས་མ་ལྟ་འདུས་འོད་ཀྱི་ལུས། །ཞེས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་ལ། དྲངས་
མ་ལྟ་ནི་སྟོག་འཛིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལྟ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་སྒྲོར་ནས་གདོང་
གི་སྐྱ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་ཅེས་བསྟོམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་གྲང་རྒྱད་
དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མན་ངག་མང་སོ་ནས་བཤད་
པས་སྟོག་འཛིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལྟའི་ཉེར་ལེན་ལས་བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་སྐུ་མ་འཆད་པ་ན། མཉམ་གཞག་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་། །མི་
ལམ་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས། །རང་སྣང་གོམས་པར་སྦྱངས་པ་ལས། །ཅིར་ཡང་བསྐྱར་དུ་
བརྟུབ་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱིས་ལྟ་ཡི་སྐུ་བསྟོམས་པས། །དེ་ཡི་དུས་ན་ཤ་ཁྲག་མེད། །འཇའ་
ཆོན་ལྟ་བུ་ལྟ་ཡི་སྐུ། །ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མི་ལམ་སྐུ་མ་དང་།
མཉམ་གཞག་གི་སྐུ་མ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་འཆད་པ་
ན། ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས། །ནང་གི་ཕྱག་རྒྱས་སྦྱང་ཐབས་ནི། །འབྲུམ་བའི་གཉིད་ཀྱི་
དུས་ཅུང་ན། །ཆགས་སྣང་མི་ལམ་ཤར་བའི་དུས། །མི་ལམ་ཤེས་པ་སྐུ་མར་རྟོགས། །ཡིད་
ཀྱི་ལུས་སུ་བྱུབ་ཅུང་ན། །སྐུ་མར་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོག་ཡིན། །བག་ཆགས་ལུས་ལ་སྐུ་མའི་
རྒྱ། །ཐེབས་པ་སྐུ་མའི་དམ་ཆོག་ཡིན། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། །ཡ་གི་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ནས། །འཇག་མའི་སྤྱན་བུ་ཡན་ཆད་དུ། །སྐུ་མའི་ཅལ་ནི་སྦྱངས་པ་ལས། །གཟུང་
འཛིན་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པ་དང་། །རང་སྣང་སྐུ་མར་འབྱོངས་ཅུང་ན། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
སྦྱེད་པའི་གཞི། །ལས་(༣༣ན) རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་ན། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་སུ་
བཤད། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ངོ་བོ་ནི། །མི་ལམ་བདེ་གསལ་ཆུད་ཅུང་ན། །སྦྱང་གསལ་བདེ་

བའི་ཉམས་ཁྱོང་ཅན། །རང་གི་རིག་པ་དེ་ལྟར་བཤད། །རྒྱ་རོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། །བདེ་
དང་གསལ་དང་མི་རྟོག་གསུམ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྲག་
རྒྱ་ཡིན། །བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ནི། །བདེ་དང་གསལ་དང་མི་རྟོག་གསུམ། །སྐྱེ་མའི་
ལུས་དང་ལྷན་པ་ལ། །དེ་ནམས་དབྱེར་མེད་བྱང་འདུག་པས། །བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་སུ་
བསྟན། །ཅེས་བཤད་ལ། བསྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་ནི། །ཉམས་ཁྱོང་བདེ་བ་ཉམས་
སུ་ཁྱོང་། །དོན་གྱི་སྐྱེ་མ་གཏན་ལ་འབབས། །ཞེས་བསྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། སྒོམ་
ཚུལ་ཡང་མཆོན་པ་ཅུ་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་སྟོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་
མན་ངག་ལ་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་རོ་ནི་གུའི་ཆོས་དྲུག་པ་ནམས་ཀྱིས་མན་ངག་གི་གནད་མ་
ཐོན་པར་སྤང་བས་མདོ་ཅུ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་ལུས་དབང་པོ་རབ་སྒྲ་མ་གྲོགས་སུ་བསྟེན་པ། །འབྲིང་ཆོག་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འཁྲིད་པ། ཐ་མ་མལ་གཅིག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསོལ་འདེབས་སྒྲ་མའི་ལམ་འབྲེང་དང་། སྤྱིར་སྤང་བདེན་མེད་ཀྱི་ལམ་
འབྲེང་རོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མའི་ནལ་འབྲོར་བསྒྲོམས་ཏེ་དགོས་མེད་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་ལུས་
མི་ལམ་འབྲོངས་པ། འོད་གསལ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། གསོལ་བ་གསུམ་
བཏབ་ནས་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲ་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ད་ལྟའི་(༣༩བ)སྤང་བ་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་དང་། དེ་ནམས་ཏེ་རུ་ཀའི་རྟོན་བརྟོན་པར་
བསྒྲོམས་ཏེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །གཉིས་པ་འབྲིང་ཆོག་གཞན་གྱིས་བར་
མ་ཆོད་པར་འཁྲིད་པ་ནི། བྱེད་རབ་སྤང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ནམས་སྐྱེ་མ་མི་
ལམ་ཞེས། །གང་གིས་ཆོག་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་ན། །སྤིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ནས། །ཆོ་
འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉག་ཏུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྲོམ་ཞིང་
ངག་ཏུ་འང་། ཆོས་ནམས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལའང་རང་ལུས་

ལྷ་སྐྱའི་ལམ་འབྲེར་ནི་གྲུ་མའི་ཞལ་ནས། ཅིར་སྤང་སྒོམ་དུ་མ་ཤེས་ན། །གཉེན་པོ་བསྟེན་
གྲིས་ག་ན་ལང་། །ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ག་ལ་སྤོངས། །སྤྱི་མར་རྟོགས་པས་རང་སར་
གོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅིར་སྤང་སྤྱི་མའི་ལམ་འབྲེར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐ་མ་མལ་གཅིག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེང་པ་ནི་འགྲོ་འདུག་དང་། འཕྲོ་སྤྱུས་
དང་། སྒོ་སྤྱད་དང་། ལོག་ལྷ་མང་པོ་སྟེ་དེ་བཞི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་སད་ཡིན་པས་སྤངས་ལ་བསྒོམ་
མོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་དུག་སྤྱི་མར་འཆར་བྱེད་ནི་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྟེ་བའི་འོག་
ཏུ་ཆོས་འབྱུང་གི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་
སྟེ་སྟེ་སྟེ་བསམ། འོག་རྒྱུང་དག་ཏུ་བསྐྱུམ། འདི་ནམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ནམས་
རང་བཞིན་གྲིས་བྱབ་པར་བརྒྱང་བས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་སྟིང་རེ་རྗེ། སྤྱི་མ་ལྷ་བྱ་མི་ལམ་
ལྷ་བྱ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་སྟེ་སྤྱི་མ་སྤོང་བའོ། །ནད་གདོན་སྤྱི་མའི་ལམ་འབྲེར་
ནི། ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དུ་བསྒོམ། དེ་ཡང་བདེན་མེད་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱར་
བསྒོམས་ཏེ། ལྷ་བྱག་གཡས་ནས་སྟེ་འོག་གི་ཆོས་འབྱུང་དུ་(༣༡ན)དངས་ལ། ཆོས་འབྱུང་
གི་ཁ་འབྲུབ་གྲིས་བསྐྱུས་ལ་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་བྱའོ། །འཆར་བྱེད་ཡོན་ཏན་དུག་ལྡན་ནི།
སྤང་ལྟར་བསྒོམས་དུས་ཐེག་ལེ་རང་བྱབ་པ། མི་ལམ་འབྲོངས་པ། འགྲོ་དུག་གི་ཡུལ་སྤང་།
སེམས་ཅན་སྟོན་གོལ། སྤྱི་མ་རང་ཤར། མི་ལམ་རང་བེན་ནམས་སོ། །འདི་དག་ནི་སྤྱི་དོན་
གྱི་སྤྱི་མ་སྒོམ་ཚུལ་དུ་སྤང་སྟེ། སྤང་ནམས་གྱི་འབྲིད་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་རྒྱུར་ཅམ་བཞོད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལུས་བཞད་བེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མི་ལམ་ཉིང་འབྲུལ་རང་དག་བཞད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལུས་གྱི་རྗེས་སུ་མི་
ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མི་ལམ་གྱི་གདམས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཆོག་
ཀླང་ལས། གང་གིས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །མི་ལམ་འདུན་པའི་གནད་
ལ་འབྲུལ་མེད་བྱ། །ཉིང་འབྲུལ་རང་དག་སྤྱི་མ་ལམ་རིམ་གྱི། །ཡོན་ཏན་ཉིན་མཚན་དུས་སུ་

རང་ཤར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་
ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མི་ལམ་ཀྱི་གདམས་པ་ནི་གཙོ་བོར་མི་ལམ་རྒྱང་སྟོབས་
ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཉིད་ཆོས་སྐྱ། །མི་ལམ་ལོངས་སྐྱ། །སད་བ་སྐྱལ་
སྐྱ་དང་བསེ་བའི་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསེ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པའི་ཡན་
ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་ལམ་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་ལ། གཙོ་བོ་ནི་མི་ལམ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་
པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གདམས་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འདི་
དང་འོད་གསལ་ཀྱི་སྐྱབས་གཉིས་ཀ་ལས་ཟུར་ཅམ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་འདུན་
སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་(༣༡བ)ཚུལ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་ན་འདི་
ལ་དུག །མི་ལམ་གཟུང་བ། སྤང་བ། སྤེལ་བ། སྐྱལ་སྐྱར། ལུལ་སྤང་། མི་ལམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་སྟོམ་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམས་ལ། མི་ལམ་ལེགས་
པར་ཟེན་པ་དང་། ཟེན་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་སྦྱོང་བུས་པའི་གསོལ་བ་དྲག་
ཏུ་གདབ་པོ། །

འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ་ཉིན་པར་དན་པ་རྒྱན་ཆགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་། མཆན་མོ་མན་
ངག་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ད་ལྟར་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་
ཅད་ལ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན། མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་
བྱ་དགོས་སྟམ་པའི་དན་འདུན་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱས་ན་མཆན་མོ་མི་ལམ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འང་
འདི་རྣམས་མི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བར་འདུག་སྟམ་དུ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱར་ཏེ། ཉིན་པར་
བག་ཆགས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་མཆན་མོ་མི་ལམ་དུ་འང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ལ་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བ་དང་། དེས་མ་ཟེན་ན་གནད་འབྱུག་མེད་
དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་རང་ནས་གཏུམ་མོའི་སྐབས་བཞིན་ཅ་ཨ་མ་
རྒྱ་ཁྲི་དང་། ལྷ་བའི་ཨ་མ་མུང་སྤྱི་བོའི་ཉི་ཡིག་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་ལ་སྤྱི་བོའི་ཉི་ཡིག་
ལས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྒྲན་མ་ཚུང་ཞོས་ཅམ་དང་། ལྷ་བའི་ཨ་མུང་ལས་ཐིག་ལེར་དམར་པོ་
དེ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། གཉིས་ཀ་འང་འོད་ཤིན་ཏུ་འཆར་བའི་ནམ་པ་ཅན་སྟོང་གར་སྒྲོར་རོ་རོ་
འཁོར་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་གཉིད་དུ་སོང་བ་ན་མི་ལམ་འཆར། དེའི་ཆེ་མི་ལམ་མི་ལམ་དུ་རོ་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སྟམ་པའི་བྲན་འདུན་བྲག་ཏུ་གཏད། གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་མགྱིན་པའི་རྒྱ་
ཁྲིའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་གཉིས་(༣༩)འཁོར་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་བྲན་འདུན་སྒར་ལྟར་བྲས་
ལ་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གནད་འབྲུག་མེད་དགྲུ་ལས་དུས་ཀྱི་གནད་གསུམ་ནི་ཐོ་རངས་
ནམ་ལངས་ཉི་ཤར་ནམས་ལ་གཟུང་ངོ་། །ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱི་ལ་གྲང་ཅོག་
དུ་སེང་གའི་ཉལ་སྟབས་གསུམ་མོ། །དམིགས་པའི་གནད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རང་
ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་མགྱིན་པའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་སྒྲ་གདན་ལ་སྒྲ་མ་ཉེ་རུ་ཀ་དམར་སྒྱུ་རང་
འབྲའི་རྗེ་བཙུན་མ་ལ་འབྱུང་བ། ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་བ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་
རྒྱ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་བསྐྱོམས་ལ་རྒྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
སྒྲ་མ་ཉེ་རུ་ཀ་གསལ་བར་བྲས། དེའི་སྤྱིའི་འོད་ཀྱིས་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བར་བྲས་པ་ལ་
དམིགས་པ་གཏད་དེ་བྲན་འདུན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ངོ་། །དམིགས་པའི་གནད་གཉིས་པ་ནི་
སྟོན་བཙུན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ། རང་མགྱིན་པའི་སྒྲ་མ་ཐིམ། དེ་རྒྱ་ལ་ཐིམ་ཞིང་རྒྱ་ཡང་
རྒྱ་དའི་བར་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་རྒྱ་དང་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྲན་
འདུན་སྒར་ལྟར་བྲས་ལ་གཟུང་ངོ་། །དམིགས་པའི་གནད་གསུམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་
ལས། འགོ་བ་ཀུར་གྱི་མགྱིན་པར་སྤྱེས། །ཡི་གེ་ཨི་བཅས་གནས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་མགྱིན་པའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་བསྒྲ་དམར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྷེ་བར་ཡི་གེ་ཨི་དམར་
པོ་ཤིན་ཏུ་འཆར་བ་ཡུངས་ཀར་སྒྲོམ་པོའི་ཆད་ཅམ་ལ་སེམས་ཁུགས་པ་བཞིན་བྲས་ལ་

བན་འདུན་སྒར་ལྷར་བྱ། སྐབས་དེར་རྟོག་པ་བྱེ་རོལ་དུ་འགོ་བ་བཀག་ནས་གཉིད་དུ་འགོ་
མ་སོང་སྟེ་མི་ལམ། འཆར་བ་ཚེས་པ་ན་ཡུལ་སྒྲིང་གང་ཤར་ཡང་མི་ལམ་དུ་ངོས་ཟེན་པར་
བྱས་ལ། གཉིད་མ་བྱུང་ཡང་མིག་མི་འབྱེད་པར་(༣༩བ)འོག་རྒྱུང་བསྐྱུམས་ཏེ། གང་ཟེན་
པ་དེ་འདུན་པས་མང་པོར་སྟེལ་བར་སོགས་བྱས་པས་མི་ལམ་མིས་ཆད་ཟེན། ཟེན་ཆད་སྦྱང་
སྟེལ་རྒྱས་པ་འབྱུང་ངོ་གསུང་ངོ། །སྒར་གྱི་གཏུམ་མོ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་རྒྱུང་དབུ་མར་
སྤྱས་རྒྱས་པའི་འཆམས་ནས། མི་ལམ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་གསུམ་པོ་དེ་ལེགས་
པར་བསྐྱེམས་ན་མི་ལམ་རྒྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
འདིའི་དམིགས་པའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེན་པར་འབྱུང་བའི་གནད་
བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་བ་ལ་བཞི་ལམ། ལུས་ཀྱིས་སེམས་སྤྱང་བ་ནི། མི་ལམ་ཟེན་པ་ན་འོག་
ན་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ལུས་གནད་བཅས་ལ། གཡང་ས་ཆེན་པོ་དེའི་མདའ་
གང་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རང་གི་ལུས་ཏེ་རུ་ཀ་ཡབ་ལུམ་དང་བསྐྱེམས་པས་གཡང་ས་
དེ་ལ་མར་བལྟས་པ་དང་། ཡ་ང་ཉིང་བྱུང་བ་དང་དམིགས་པས་མི་ལམ་ཡིན་སྟུང་པའི་བན་
འདུན་གྱི་ངང་ནས་གཡང་ས་དེ་ལ་ཆོད་ཀྱིས་ལྷུང་བར་བསམ་པ་སོགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་
སེམས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱང་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ནམས་སུ་རྩྭ་སྟོན་པོ་མགོ་ནང་དུ་
ལྷ་བ་བྱེད་རུབ་རེ་བསམས་ཏེ་དེའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་སྡོ་མེར་གྱིས་གང་བ་དང་། སྟོང་
སང་སོང་བར་བསྐྱེམ་མོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་མས་སྤྱང་བ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་བདག་མེད་མ་སྟོན་མོ་གྱི་གྲག་
དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཨོ་ཤུལ་སྤྱོད། ཞེས་པའི་བཟླས་པ་བྱས་ལ། དེའི་སྐུ་ལས་
འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་བྱུང་། རང་གི་གསང་གནས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ནས་བདག་མེད་ཉིད་ཀྱང་
གསང་གནས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འོད་དུ་ཁྱེད་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་སྡོ་མེར་གྱིས་(༣༥ན)གང་།

མཐར་རང་གི་ལུས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡལ་ཏེ་འཇའ་ཚོན་ཡལ་བ་ལྟར་སྤྱོད་སང་དུ་གྱུར་བར་བསམས་
མོ། །བཞི་བ་འདུན་པས་སྤྱང་བ་ནི། མི་ལམ་ཟེན་པ་ན་ངའི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་དེ་ནི་མལ་ན་
ཡོད། ལུས་འདི་ནི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡིན། སྤྱང་བ་འདི་ནམས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ཡིན་
སྟམས་དུ་བསམས་ལ་དགའ་ལྡན་དང་བདེ་བ་ཅན་དང་མངོན་དགའ་སོགས་དག་མ་དག་གི་
ཞིང་དུ་འགོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་ཞལ་ལྟ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཚོས་ཉན་
པ་སོགས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་གཉིས་དང་། གཉིས་བཞི་དང་། དེ་ཡང་མཐར་
བརྒྱ་སྤྱོད་སོགས་སུ་སྟེལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། གཤེན་རྗེ་འདུལ་བ་ལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་།
ལྷ་འདུལ་བ་ལ་བྱ་བྱང་། རྒྱལ་པོ་འདུལ་བ་ལ་རྟ་མགིན་སོགས་གང་འདུལ་དུ་སྦྱུལ་བ་དང་།
ས་རྩ་དང་། རྩ་མེ་དང་། མེ་རྩང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཕྱ་རགས་སུ་སྦྱུལ་བ་དང་སྦྱར་བ་
སོགས་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཡུལ་སྤྱང་ནི། དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལེགས་པར་ཟེན་པ་ན་དག་མ་དག་གི་
ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་ནམས་གྱི་སྤྱོད་རྩལ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱི་བ་སོགས་ཡུལ་སྤྱང་ནམས་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱས་པ་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ལམ་གྱི་ཆོགས་
ཤིག་ཕྱིན་དགོས་པར་སྤྱང་ངོ་། །

དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ལམ་ཟེན་པ་ན་རང་ཏེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཐུགས་
ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱས་པ་འོད་དུ་ལྷ།
བཅུད་ཐམས་ཅད་ཏེ་རུ་ཀའི་ལྷ་ཆོགས་སུ་གསལ་བ་ལ་ཐིམ། དེ་ནམས་རང་ཡབ་ཡུམ་དང་།
ཡུམ་ཡབ་དང་། ཡབ་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་དང་། དེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པར་
བསམས་ལ་སེམས་ལྷ་ཐོག་དུ་གཞག་གོ། །གོགས་(༣༥བ)སེལ་ལ་མི་ལམ་འཁྲུལ་ནས་མི་
ཟེན་པའི་འཁྲུལ་འབྲམས། ཟེན་འཕྲལ་གཉིད་སང་འོང་བའི་སང་འབྲམས། ཁམས་སྤྱད་དུ་
སྤྱང་བ་ལས་ཆགས་སེམས་གྱིས་འཁྲུལ་བའི་བདེ་འབྲམས། མི་ལམ་ཡེ་མི་འོང་བའི་སྤྱོད་

འབྲས་ས་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་ལམ་ཟེན་པར་བྱ་སྟམ་པའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་དང་།
གཉིད་སད་ཀྱང་མིག་མི་འབྱེད་པར་སྤར་གྱི་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྟོག་པ་དང་། ཐེག་ལེ་སྟེང་དུ་
འབྲེན་པ་དང་། མི་ལམ་མང་པོ་མི་ཞིང་དེ་ཡང་ངོས་ཟེན་པར་བྱ་སྟམ་པའི་བྲན་འདུན་བྲག་
པོ་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུང་ངོ་། །མི་ལམ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

བཞི་པ་འོད་གསལ་གཏི་མུག་རང་སངས་ནི་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་ལས། བདེ་གསལ་འཆར་
བྱེད་སྒྲ་མའི་མོས་གུས་དང་། །བདེ་ཆེན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས། །བདེ་གསལ་
མི་རྟོག་དབྱེར་མེད་རང་ཤར་འབྱུང་། །སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུས་གནད་བརྒྱན་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པོས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་རྒྱ་དང་།
གཉིས་པས་ངོ་བོ་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་མ་བྱུང་གྱི་
དབྱེ་བ་ལས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། གསུམ་པས་འོད་གསལ་གྱི་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། བཞི་པས་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
གྱི་འཛིག་ཚུལ་སྟོན་ཏོ། །འདིའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྦྱིར་ཆོས་བྲག་གི་གངས་སུ་འབྲེན་
རྒྱུའི་འོད་གསལ་ནི་ཚོགས་སྟོན་པས། སྦྱ་མ་འོད་གསལ་འབྱུག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་བཤད་
པ་ལྟར། མ་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་འདུས་པ་སྒྲོར་ནས་རིམ་
བཞི་པའི་འོད་གསལ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་མན་ངག་ལས་བྱུང་བའི་འོད་
གསལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྒྲ་(༣༤)མ་ནམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་ཨ་ཡིག་ལ་
བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བྱེད་དང་། བདག་མེད་མ་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་གསལ་འཆར་
བྱེད་ཅེས་པའི་དམིགས་སྒྲོར་གཉིས་འདུག་པ་འདི་རྗེས་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འོད་
གསལ་སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་མི་འདུག་པས་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བྱེད་དམ། རྒྱ་ཡིག་
གི་འོད་གསལ་འཆར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པའི་དམིགས་སྒྲོར་དེ་མན་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་བརྒྱན་
ནས་བཤད་ན། རང་ཉེ་དུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་ཆངས་བྲག་གི་བར་

གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ནང་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཁ་བ་ལྟ་བུ་འཛུགས་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱིང་
ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ནང་དུ་ངོ་བོ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་
དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའི་དབྱས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་ཀར་སྒྲོམ་པོའི་ཆད་ཅམ་
འོད་ཤིན་ཏུ་འཕྲོ་བ་དངུལ་ཚུའི་མདོག་ལྟ་བུ་སྤྲུག་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་བསྐྱོམས་ལ་
དེ་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པ་བཞིན་བཟུང་སྟེ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་
འོད་དུ་ཁྱུ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་ཡུམ་ཡབ་དང་། ཡབ་སྤྱི་བོ་ནས་མར་འོད་དུ་ཁྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་མཐིམ་
ནས་ཡར་འོད་དུ་ཁྱུ་སྟེ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིག་དང་བཅས་པ་ཐིམ། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིག་དང་། རྒྱ་
གི་ཤུ་ཉ་དང་། ཉ་མགོ་བོ། མགོ་བོ་སྒྲ་ཆོས། དེ་ཐིག་ལེ། དེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རྒྱ་ད་ཡང་
མི་དམིགས་པར་བསམས་ལ་གནས་དེར་དམིགས་པ་གཏད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པ་
ལས་སྤྱིང་གར་རྒྱང་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་
བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཏུམ་མོ་ལ་གནད་དུ་བསྤྲུག་པས་རྒྱང་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་དང་ལྟན་སྤྱིས་འབྲེན་(༣༤བ)ནས་པའི་འཆོམས་ནས་འདི་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལྟར་བསྐྱོམས་ན་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱིང་ག་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་
གནས་གཞན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་པ་དང་མི་འབྲ་བའི་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ལུས་དུ་
བྱུང་བ་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་། ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྤྱིང་བ་བཞི་དགའ་
བ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་འཆར་ལ། དེའི་ཆེ་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
ལུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་སྤྱིང་བ་དང་། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཙོམ་
པ་ནི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་ཏེ་རུ་ཀའི་སྐྱར་ལྷང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་ལུང་པོ་རྟིང་པ་ཏེ་
རུ་ཀའི་ལྟའི་སྐྱར་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་ཁྱུགས་ཏེ་ཡུལ་སྤང་རྣམས་
ཤར་བ་ན་གང་སྤང་སྤྱིང་ལ། སྤྱིང་བ་བདེ་ལ། བདེ་བ་ལྟའི་སྐྱར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ།
རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་

སྟེ་དེའི་རྣམ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེམས་པས་མཉམ་གཞིག་གི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་འབར་
བ་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྤྱི་བའི་ཚུལ་ནི་
སད་དུས་སྟེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པ་ལས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འདྲེན་རྒྱས་པའི་འཆམས་
ནས་གཉིད་ལོག་པ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དེ་སྟོམ་པ་སྤྲུགས་
པས་གཞི་དུས་ལ་ཡང་རྒྱང་རགས་པ་ནང་དུ་ལོག་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཆ་འབྲ་འཆར་བ་ཅིག་
ཡོད་པ་དང་། སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྤྱད་པའི་ཐིག་ལའི་གནས་ཡིན་པས་
སད་དུས་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འདྲེན་རྒྱས་
པ་འབྱུང་ལ་དེའི་ཆེ་སྒར་ལྟར་བསྐྱེམས་པ་དང་། མི་ལམ་འཆར་བར་ཚོམ་པ་ན་(༣༧ན)རྒྱང་
སེམས་ཅམ་ལས་ལྷའི་སྐྱར་ལྷང་བ་དང་། གཉིད་སད་པར་ཚོམ་པ་ན་དེ་ཉིད་ཕྱང་སོ་རྩིང་པ་
ལ་འཇུག་པ་སོགས་བྱའོ། །རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཞིབ་པར་ནི་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་
སྟོར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་ཆེ་བར་སྤྱང་བས་ལྷགས་དེ་དང་ཁྱད་མེད་
པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །འོད་གསལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་འཕོ་བ་བཤད་པ་ལ་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་ལས། འཕོ་བྱ་འཕོ་བྱེད་བྲལ་བ་ཡང་རབ་
སྟེ། །འབྲིང་དང་ཐ་མས་ཆགས་སྤང་སྤངས་བྱས་ནས། །དགའ་ཞིང་མོས་གྲུས་དམིགས་པ་
ཅེ་གཅིག་གིས། །ཁྱེན་དུ་འཕང་ཞིང་སྟོན་ལམ་བརྒྱན་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་དོན་
ཉམས་སྟེ་ལེན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཞིན་ན། རྣམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གདམས་ངག་འདི་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཅིག་ཡིན་པས་བདེ་དགེས་གཉིས་ཀའི་
ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུ་སྟེ་བྱ་ཏ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུ་དོ་
རྗེ་མཁའ་འགོ་དང་སྟོམ་འབྱུང་གཉིས་དང་། གདན་བཞིའི་རྩ་རྒྱུད་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལུང་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་བཤད་པས་དེ་རྣམས་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ནས་མན་ངག་
གི་གནད་རྫོགས་པར་ཐོན་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕོ་བའི་རྣམ་བཤད་

ཆེན་མོར་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕོ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས།
ཉིན་རེ་བྲམ་ཟེ་གསོད་པ་དང་། །འཆམས་མེད་ལྷ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །རྒྱ་འཕྲོག་འདོད་ལ་སྦྱོད་
པ་ཡང་། །ལམ་འདི་ཡིས་ནི་དག་འགྱུར་ཏེ། །སྤྲིག་པས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སྤིང་
པའི་སྦྱོན་ལས་རིང་དུ་འགོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྦྱོར་དང་གདན་བཞི་ལས་ཀྱང་
གསུངས་པས་(༣༧བ)ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་འབད་དགོས་ལ། འཕོ་བ་ལས་ལ་སྦྱོར་
བའི་དུས་ཀྱང་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས། དུས་ལ་བབ་ན་འཕོ་བྱ་སྟེ། །དུས་མིན་ལྷ་རྣམས་གསོད་
པར་འགྱུར། །ལྷ་རྣམས་བསད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །དཔྱལ་བར་ངེས་པར་སྤྲིག་པ་འགྱུར། །དེ་
བས་འཆི་བའི་མཆོན་མ་ནི། །མཁས་པས་འབད་དེ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱི་
ནང་གི་འཆི་ལྷས་རྣམས་ཤར་བ་དང་འཆི་སྦྱ་བྱས་ཀྱང་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས་མཐོང་ན་འཕོ་བ་
བྱ་བའི་དུས་ཡིན་ལ། གདན་བཞི་ལས། དེམས་ལ་སོགས་པས་མ་ཐོག་པར། །འཕོ་བ་སྦྱོར་
བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་འཕོ་བ་སྦྱོར་བ་ནི་ནད་ཀྱིས་མ་ཐོག་པའི་གོང་ནས་བྱ་
དགོས་ཤིང་། ནད་ཀྱིས་བཏབ་ན་རྩེ་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་འཕོ་མི་རུས་ལ། དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་
ལས། བྲམ་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲོ་བ་ཅིངས་ནས། །སྒྲོ་ཡི་བྱ་བྱ་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གདན་
བཞི་དང་སྤྱ་ཁྲ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས་བྲམ་པ་ཅན་བསྐྱེམས་པས་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་འཇུག་པའི་རྒྱང་ནང་དུ་ལེགས་པར་སྤྱད་རུས་པ་ཅིག་དགོས་
ལ། སྤྱི་གཙུག་གསེར་གྱི་སྒྲོ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲོ་བརྒྱད་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བ་བཀག་ནས་
སྤྱི་གཙུག་གསེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ་ལྷགས་སྦྱོད་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་འཕོ་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་མན་ངག་ལས། ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་འཕོ་བ། བྱིན་རྒྱབས་
ལྷ་མའི་འཕོ་བ། ལུང་འཇུག་ཡི་དམ་གྱི་འཕོ་བ། འཕྱག་མེད་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་འཕོ་བ་སྟེ་བཞི་
བཤད་ཀྱང་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱག་ལེན་འཕྱག་མེད་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་འཕོ་བ་ལ་མཛད་པས་དེ་
བཤད་ན་ཐོག་མར་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམས་ལ་རྩེ་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དག་པའི་(༣༨ན)

ཞིང་དུ་འཕོ་རུས་པར་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་གདབ། དེ་ནས་རྐང་བ་སྦྱིལ་གྱང་བཅའ། ལག་པ་
གཉིས་བྱས་མོ་ལ་བཀའ་སྟེ། རང་ཉེ་རྒྱ་ཀར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་བྱང་པོར་ཅ་དབུ་
མ་སྟོམ་སྤྱ་གྲོ་སོག་ཅམ་བ་ཡས་སྤྱ་ཆངས་བྱག་དང་། མས་སྤྱ་ལྟོ་འོག་སོར་བཞིར་བྱག་པ།
ལྟོ་འོག་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་གྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་བྱར་གསུམ་པའི་བྱར་གཉིས་མཁལ་ཁུང་
གཡས་གཡོན་དང་། ཅེ་མོ་སྤྱ་བ་གསང་གནས་སུ་བྱག་པ། རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྤྱའི་ནང་ཅམ་དུ་
རང་གི་སེམས་ཨ་དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྱར་ལ་ཁད་བ་ཅིག་བསྟོམ། རང་གི་
སྦྱི་བོར་མངོན་ཉིགས་བཞིན་ཇེ་བཅུན་མཁའ་སྦྱོད་མ་དཀར་དམར་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟོམས་
ལ་ཡེ་ཤེས་བ་དབུག་གཞུག་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་མཆོད་བསྟོད་བཞུས་བ་སོགས་བྱས་
ལ། དེ་རང་གི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱར་མེད་དུ་བསྟོམས་ཏེ། མ་དོ་ཇེ་རྣལ་འབྱོར་མ། བདག་
དག་པ་བདེ་སྟོང་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འཁྱིད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཡི་དམ་དོ་ཇེ་རྣལ་
འབྱོར་མ། བདག་དག་པ་བདེ་སྟོང་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འཁྱིད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།
ཇེ་བཅུན་དོ་ཇེ་རྣལ་འབྱོར་མ། བདག་དག་པ་བདེ་སྟོང་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འཁྱིད་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་དོ་ཇེ་རྣལ་འབྱོར་མ། བདག་དག་པ་བདེ་སྟོང་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་
གནས་སུ་འཁྱིད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་གདབ། དེ་ནས་སྟོང་
རྒྱང་དལ་གྱིས་བརྟུབས་ལ་ལྟོ་འོག་ཏུ་མནན། འོག་རྒྱང་བྲག་ཏུ་འཐེན་ཏེ་ལྟོ་འོག་ཨ་ཡིག་
བསྟོམས་པའི་སར་ཁ་སྐྱར་དུ་བྱས་ལ་བྱམ་བ་ཅན་བསྟོམ། སྦྱི་བོའི་ཇེ་བཅུན་མའི་ཐུགས་
ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཐུགས་རྒྱ་ལྟ་བུ་བྱུང་། ཨ་ཡིག་ལ་སོག་པས་ཀྱེན་དུ་བྱངས་པར་བསམས་
(༣༡བ)ནས་རྐང་བ་ཉེག་ཉེག་བ་གསུམ་བྱས་ལ་འོག་རྒྱང་ཐེན་ཉེག་བཛྲ་པས་རང་སེམས་
ཨ་དཀར་པོར་གསལ་བ་དེ་རྒྱ་ཁྲིའི་ལམ་ནས་ཉིལ་ཏེ་སོང་། ཆངས་བྱག་ལ་རེག་པ་དང་རྒྱང་
འོག་ཏུ་པབ་པས་རྒྱང་དང་འགྲོགས་ནས་དཀར་ཉིལ་གྱིས་མར་བྱང་སྤར་གྱི་གནས་སུ་གནས་
པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་བ་ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར་སྦྱི་བོའི་ཇེ་བཅུན་མའི་

ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་ཨ་ལ་ཐེམ་བར་བསམས་ལ་སྤར་བཞིན་
བུམ་པ་ཅན་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་རེ་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ནི་འཕོ་བ་ཟབ་ན་ཆེ་ལ་ཅུང་ཟད་གཟན་
བར་གྲགས་པས་ཆེ་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲངས་པ་ལས་འཕོ་བ་འབྱོངས་པའི་
ཉགས་ནི་སྤྱི་པོ་སྤྲངས་པ་དང་ཟ་བ་དང་འཕྲིག་པ་སོགས་འབྱུང་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་
ལ་སྤྱོར་བའི་སྤྲལས་ལ་བབ་པ་ན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱ་སྟེ།
རྣམས་ཀྱི་འདུང་འཕོ་བ་བྱེད་ན། རང་དང་བྱུང་མེད་ཐེག་ལེ་ཡིས། །རྒྱུང་སེམས་གཉིས་པོ་ཡར་
ལ་འབྲེན། །ཆ་ལས་རྩ་ཁ་འབྲེད་པར་བྱེད། །མི་ཡི་སྤྲད་པས་བར་ཆད་སྤང། །ཞེས་བཤད་
པས་རྣམས་བཞི་པོ་དེ་ལག་མཐེལ་དུ་མཉེས་ལ་སྤྲགས་མང་དུ་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བྱུག་
ཅེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་ལ། འདི་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་ལ་བྱའོ། །རྒྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་
འཕོ་བ་ལ་ནི་མི་དགོས་སོ། །

དེ་ནས་སྤྱི་པོར་རྩེ་བཙུན་མ་བསྒྲོམས་པ་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་གདབ། །དམིགས་པ་སྤར་
ལྟར་བས་འོག་རྒྱུང་བྲག་ཏུ་ཐེན་ཞིང་ཉིག་བརྗོད་པས་རང་སེམས་ཨ་དཀར་པོར་གསལ་བ་
དེ་ལ་ཆངས་བྲག་ནས་རྒྱངས་ཀྱིས་འཕྲོན། རྩེ་བཙུན་མའི་གསང་གནས་དམར་སིང་རེ་བར་
ཞུགས། ཐུགས་ཀར་ཐེམ་པས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་(༣༥ན)
ཤེས་དང་རང་གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་བར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་འཕོ་བ་
བཞི་གའི་གནད་ཆང་བར་འགྱུར་ལ། འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་བྱེད་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
རང་གདང་དུ་འཕོ་འདོད་པའི་ཞིང་དང་འཕོ་རུས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་མན་ཡོན་ཆེན་པོ་ནི་
ཡོད་དོ། །འདི་ལ་མན་ངག་གི་གནད་ཐུན་ཆེགས་འགའ་ཞིག་སྤར་བ་ནི་ཞིབ་དུ་མ་བཤད་
དོ། །འཕོ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བྲག་པ་བར་དོ་བཤད་པ་ལ་རྩེ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱང་ལས། གཟུགས་སྤྱོད་སྤྲངས་མཆེད་ལ་
སོགས་པའི། །ཐེམ་འགྲོས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་

རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་ཉམས་ལེན་གསུམ་ལས་བར་དོ་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་
འཆི་བ་འོད་གསལ་རང་ཁ་བ་འོད་རྒྱ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འདུས་
པ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲགས་པའི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ལ། ཐ་མལ་
པ་ལ་བར་དོ་འབྱུང་བའི་དོད་ལ་འོད་གསལ་དེའི་རྒྱང་སེམས་ལས་འདུས་པ་བ་རྣམས་ལ་
རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིད་ངོ་ཚམ་མིན་པར་དངོས་གནས་ལ་མཆོན་
དཔེས་སྤྲས་པའི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་སྟེ། འདི་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་རྣམས་སྤྲ་གསལ་ལམ་
ལ་སྟོབ་མ་སྟོང་བ་ཡིན་ན་འབྱིང་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། འབྱིང་
ནི་ཆེ་འདིར་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་ལེགས་པོ་བྱེད་
ཀྱས་པ་ཅིག་གིས་གཟུགས་སྤྲ་སོགས་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུང་བྱེད་པར་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་རིམ་ཀྱིས་བརྒྱད་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་
གསལ་མའི་འོད་གསལ་དེ་དང་བསྐྱོམས་པའི་(༣༤བ)ལམ་ཀྱི་འོད་གསལ་བྱའི་འོད་གསལ་
དེ་བསྐྱེས་ཉེ་གཞིའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལམ་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་
ཉེ། འབྱིང་ཡིག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་ལས། གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མའི་འོད་གསལ་
ཡིན་པས་འོད་གསལ་མ་བྱ་སྟེ་བྱབ་པ་ལ་ད་ལྟ་སད་དུས་སྤྲ་སྟོག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་བ་བཞི་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ལ་གོམས་པ་
དང་། གཉིད་དུས་སྤྲ་གཉིད་རི་ལྟར་མཐུག་ཀྱང་འོད་གསལ་དང་སྟེ་བྱབ་ན་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་
ད་གཟོད་འཆི་བ་འོད་གསལ་བྱ་སྟེ་ཀྱས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་
ལམ་ཀྱི་ཁྱོགས་པ་མཐོ་དམན་ཀྱི་དབང་ལས་རིམ་པ་རི་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་དངོས་གནས་ལ་བར་དོའི་ལུས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་
ཡིད་ངོར་ལྟའི་སྐྱར་ལངས་པ་སྟེ། འདི་ལའང་བཟང་ངན་ཀྱི་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ། བར་དོ་
ཐ་མ་ནི་ཐོག་མར་བར་དོ་ལ་བར་དོར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ཉམས་སྤྲངས་

ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གི་ཚུལ་གྱིས་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སྒྱུར་
ཞིང་དེ་ལས་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་ན་གཞིའོད་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་
མ་རྣམས་འཆད་དོ། །བར་དོ་བཤད་ཅིན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ལ་སོགས་འབྱེན་པའི་སྒྲིང་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་དུས་གི་འཁོར་ལོ་
སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲུ་མེད་གི་ལམ་གྱི་
སྒྲོལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་ལ་སོགས་འབྱེན་པའི་སྒྲིང་པ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་
སྤྱར་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲིང་
པ་བྱེད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲིང་པ་ལམ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་གི་(༢༠ན)དོན་དུ་སྒྲིང་པ་
བྱེད་པ་དང་། སྒྲུ་ལུས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་
དོན་དུ་སྒྲིང་པ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དོན་དུ་
སྒྲིང་པ་བྱེད་པ་སྟེ་རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲིང་པ་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྣལ་འབྱོར་པའི་
རིམ་པས་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་གི་སྒྲིང་པ་གསུམ་དུ་བྲེལ་བ་སོགས་
རྒྱས་པར་ཐེ་ཉིད་གི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ནི་དོ་རྩེའི་ཆོག་ཀླང་ལས། ལམ་མཆོག་འདི་ལ་གང་གིས་འབད་གྱུར་ན། །ཆོ་བྱ་ག་
ལོ་ལམ་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལམ་གྱི་མཆོག་གྱུར་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་
རྣམས། །གཞན་གྱི་དུས་མིན་འདི་ལམ་བར་མ་དོར། །བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རང་ལ་རང་ཤར་
ནས། །རྣམ་པར་དག་པའི་མཁའ་སྒྲིང་ཉིད་དུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་ལམ་ཁྲུགས་པའི་ཆེ་འདི་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་གཞན་
གྱིས་བར་དོ་དང་སྒྲེ་བ་བདུན་དང་བཅུ་བྱ་ག་ལ་སོགས་པ་དུས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་ཁ་སྒྲོར་ཡན་
ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་སྒྲུ་དང་ཐུགས་ལྡན་སྒྲེས་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ནམ་

མཁའ་ཇི་སྲིད་མ་སྒྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷན་གྱིས་བྲལ་བ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་
གྱིས་འགོ་བ་རྣམས་སྒྲིན་གྱིས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

རབ་ཡངས་རྒྱད་ལྗེའི་ཀུན་གསལ་དོ་ར་ལས། །ལམ་གྱི་གནད་ཀུན་རྫོགས་པའི་
ཉིན་བྱེད་ནི། །ལེགས་པར་བཤད་ཆེ་ཕྱོགས་འདིའི་ཁྲིད་ཡིག་གི། །རྒྱ་སྐར་ཆོགས་རྣམས་
དབྱིངས་(༤༠བ)སུ་བློས་པ་བཞིན། །དོ་རེ་འཆང་དབང་གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་གནད། །དཔལ་
ལྷན་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ལྷན་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་
སོགས། །རིན་ཅེན་བདུན་ལྷན་ཕྱག་ལས་བརྒྱད་དེ་འོངས། །དེ་ལྟའི་ལམ་བཟང་དབང་གིས་
རྒྱལ་པོ་འདི། །ཐོས་དང་བསམ་པས་བྱེད་རོ་ལེགས་བྱས་ཏེ། །ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
མཆན་ཅེར་མཆོད་ན། །དོན་གཉིས་འདོད་རྒྱའི་དཔལ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཐབ་ལམ་མཆོག་
འདི་བདག་གིས་གསལ་བྱས་པའི། །རྣམ་དཀར་ངི་མེད་གསལ་ཆུ་རྒྱན་གྱིས། །འགོ་བའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣལ་པ་ཀུན་བཀྲས་ནས། །སྒྲིབ་བྲལ་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རེ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་
སྲིད་མཆོར་ལྷུང་བའི་འགོ་བ་རྣམས། །ཤིན་ཏུ་མ་རུང་གྱུར་ཀྱང་མི་འདོར་བར། །ཐབས་ལ་
མཁས་པས་འདི་ལྟའི་ལམ་བཟང་གིས། །སྐྱ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གྲོང་དུ་འཁྲིད་གྱུར་ཅིག །ཐབ་
ལམ་ནི་གྲུའི་ཆོས་བྱག་གི་འཁྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དབུས་གཙང་གི་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་རེའི་ཆོག་ཀྱང་གི་དོན་ལྷ་མ་
རྣམས་ཀྱི་འཁྲིད་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཞི་བྱས། །ཁྱུང་པོ་དང་ཆོག་ཕྱོག་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུང་བཅོས་དང་། །ཁྱུང་པར་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་བྱུར་བྱིན་
པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་འདྲིལ་བར་དོ་རེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལྷ་ནུ་རྩ་ཆའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་ལེན་པ་ཆོས་སྤྱི་བའི་བཅུན་པ་དག་
འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བྲུ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་གཟིམས་ཁང་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་
པ་ནི་རྣམ་དབྱིང་ཡངས་པའི་མིག་(༤༡ན)ཅན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བཀྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
ཕྱོགས་དུས་ཀུན་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། །ཟབ་ལམ་ནི་གུའི་ཚས་དྲུག་གི་དམིགས་རིམ་མདོར་བསྡུས་པ་གནད་
དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཨིན་ཀྱི་ལའི་ལྷན་པོ་ལྟར་བརྗོད་
རིན་ཅེན་རྒྱན་སྒྲིང་རྣམ་པར་གཡོ། །ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་ཆགས་པའི་ཉམས་ལྡན་དགའ་
མའི་མགྲིན་པར་དམ་ཏུ་འབྱུང། །བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་བདུང་བས་རབ་ཕྱོས་སྤྲུགས་ནི་སྒྲོས་
པའི་མཆན་མས་དབེན། །དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ལྡན་རྟོ་རྟེ་འཆང་དབང་དད་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་
བོར་བསྟེན། །ལྷན་སྤྱེས་བདེ་བའི་རོས་གང་དཔའ་མའི་གཟུགས། །གསང་བའི་ཚུ་སྤྱེས་དཔའ་
བའི་བརྟན་པ་འཕྲོག། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཁྲིད་ཁོ་ནར་ཡིད་གཏད་ཀྱིས། །འབྱུང་པའི་མཛའ་བ་
སྤྱིན་པའི་བཀའ་བྲིན་སྒྲོལ། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་གྲུབ་མཆོག་ཁྲུང་པོ་སོགས། །བརྒྱད་པའི་
ཆ་མ་རྣམས་དང་བཀའ་བྲིན་ཅན། །ཨ་མོ་སྟ་དང་རྩེ་བཙུན་ཨྲ་ནཏེ། །ཞབས་རྩལ་ཐོལ་མེད་
གྲུས་པས་སྤྱི་བོས་འཛིན། །སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་རིན་ཅེན་གྱེ་བའི་གཏེར། །སྒྲོ་བཟང་ཚུ་
གཏེར་གྲགས་པའི་རྒྱབས་སྒྲིང་ཅན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་རྩེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ། །བཀའ་བྲིན་
མཉམ་མེད་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས། །དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་སྤྲུགས་ཀྱི་བཙུང། །
གྲུབ་པའི་དབང་པོ་དུ་མས་བསྟོད་པའི་ལམ། །ཚོས་དྲུག་ལོག་རྟོག་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པར། །
མགོན་དེ་བཞེད་པ་རྩེ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །

འདིར་ཟབ་ལམ་ནི་གུའི་ཚས་དྲུག་ཅེས་གྲགས་པ་ཡེ་(༤༡བ)ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་
ནི་གུ་མས་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཁྲུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལ་དངོས་སུ་གནང་བའི་ཞལ་གྱི་གདམ་
པ། དཔལ་ལྡན་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་སྤྲུགས་ལ་བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་
འབྲུག་རྟོགས་མཐར་ཕྱག་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་རང་ལུགས་མདོར་

བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། འདིའི་ཕྱོགས་ལ་དོགས་པའི་མཐའ་དབྱེད་ཚུལ་སོ་སོའི་དམིགས་
རིམ་རྒྱས་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་གི་ཁུངས་དང་སྦྲར་བ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སོ་སོའི་ལུགས་
འགོད་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པར་སྦྲང་བས་འབྲིད་ཚུལ་རྒྱས་པའི་ཡི་གེ་
ལོགས་སུ་འགོད་པར་འདོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ལམ་
འདིའི་སྔོན་འགོ་དང་། ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩམས་སྟེ་སྟེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་
ཆེན་སོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྲངས་ཤིང་བདེ་དབྱེས་གང་
རུང་གི་དབང་བཞི་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ལེགས་པར་སྟོབ་པ་དང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་
པའི་དམ་ཆོག་དང་སྔོན་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྦྲས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་འདིའི་ཡང་སྔོན་འགོར་
མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ལམ་འདི་བསྒྲོམས་ན་ཆེ་བ་དུག་ལ་སོགས་པར་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱལ་བར་བསྒྲོམས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱི་
ཏོགས་པ་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུད་ཉིད་ལས། དབང་གིས་
ལེགས་སྟོན་དག་བཙོན་ཤེས་རབ་ལྡན། །མི་ཏག་ཉེས་དམིགས་སྟོ་ཤས་སྔོན་འགོ་བས། །
ལམ་མཆོག་འདི་ལ་གང་གིས་འབད་གྱུར་ན། །ཆེ་དུག་ལོ་ལམ་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །
ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་(༢༡ན)བསྟེན་རིམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི་ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་མ་མཐའ་ཡང་བདེ་མཆོག་ལྟ་
ལྟ་ཅམ་གྱི་བསྟེན་རིམ་སྟེ་གསུམ་ལམ་འབྲེར་གྱི་གནད་ཆང་བ་ཞིག་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་ངེས་པར་
དགོས་ཀྱི། བདེ་མཆོག་ལྟན་སྟེས་དང་ཉེ་རྒྱུན་སྟེས་ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམས་པས་མི་ཆོག་
སྟེ། བསྟེན་རིམ་གྱི་སྟེ་གསུམ་ལམ་འབྲེར་གྱིས་སྦྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤང་གཞི་སྟེ་ཤི་བར་
དོ་གསུམ་ཡིད་ངོའི་སྟེ་གསུམ་དུ་བསྦྲར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་

སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་
གནས་ལ་སྦྱངས་ནས་དངོས་གནས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་མི་
ཅུས་པའི་བྱིར་རོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་ཡང་ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་ང་ལ་སོགས་པའི་སྤང་
ཞེན་འདི་སྐྱ་སྤྱུ་ལྔའི་སྤྲུགས་དོན་བློ་བའི་སྒྲོ་ནས་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྤུ་བྱ་ལྟའི་སྤྲུགས་དོན་
ལྟར་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་ཆོས་སྐྱ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནས་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉིད་ནམ་པ་ལྟར་གསལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྱུམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་
བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་འདི་དག་ནི་ཤས་ཆེར་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་རིམ་དུ་
འདོད་པར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་ལ། འབྲས་
བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་རགས་པ་
ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་ལས་བྱུབ་པའི་ལུས་རགས་པ་འདི་ཉིད་དང་། སྤྱ་བ་གནས་པ་ཅ།
གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཀོད་པ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་ནམས་དང་། ཤིན་(༤༣བ)ཏུ་སྤྱ་
བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ངོ་། །སེམས་ལ་ཡང་རགས་པའི་སྒྲོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་དང་། སྤྱ་བ་
རང་བཞིན་བརྒྱུད་ལྟའི་ནམ་ཉིག་། ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་སེམས་སོ། །
སྤྱ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ན་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མཁས་དགོས་ཏེ། རྫོགས་
རིམ་གྱི་ལམ་ནམས་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལ་བསྐྱུན་ས་དང་
བསྐྱུན་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་གཞིའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མཁས་དགོས་པའི་
བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅ་འཁོར་ནམས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཁྲིའི་དབྱས་དང་དབྱ་མའི་ཡར་སྤྱ་མར་སྤྱ་
ནམས་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་དང་། བྱུང་བར་གདམས་པ་འདིའི་ཐོག་མར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་
ནི་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོན་འགྲོ་སྦྱང་རའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་དངོས་གཞི་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དག་བྱེད་ཨའི་སྟོང་ར། སྟོང་ར་ནད་གདོན་དག་བྱེད། ཉགས་གསུམ་
སྟོང་རའི་བྱེད་པར་རྣམས་ནི་འབྲིད་ཡིག་སྤྲ་མ་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དག་བྱེད་ཨའི་
སྟོང་རའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བོའི་ཨ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་བདུད་ཅིར་མོས་པ་དང་། བདུད་ཅིའི་རྒྱུད་དེས་ལུས་ཁེངས་
པས་ཡིད་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བྱུང་གིས་སོང་བར་སྒྲིམ་དགོས་
ཏེ། ཨ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྤྲིན་ཕྱག་གི་
ཆོས་འབྱུང་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མཆོན་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱི་བོ་ནས་བདུད་
ཅིའི་རྒྱན་བབས་པར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱིབ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་
པའི་བྱིར། འདི་དག་(༤༣ན)ལ་དཀའ་གནད་ཅུང་བས་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིས་སོ། །

དངོས་གཞི་ལ་དྲུག་ལས། ཐབས་ལམ་བདེ་བྱོད་རང་འབར་ལ་ཅེ་གཅིག་གི་བྱུངས་
དགོད། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་དོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུ་ལས། རང་ལུས་
ཐབས་ལྷན་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི། །ཨ་ཉི་འབར་འཛིན་སྟངས་ཅིག་དགའ་བཞིས་བརྒྱན། །
ཤེས་རབ་ཀ་ཀ་ལུ་ཁའི་སྟོམས་འཇུག་གིས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དགའ་བཞི་རིམ་བཞིན་
ཏེ། །རི་བོང་དབབ་གཟུག་བརྒྱུག་དགའ་རྒྱུང་དང་བསྟེ། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བརྒྱན་
པ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོག་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས། དེ་ལས་ཉམས་
སྟོང་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྟོན་འགྲོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་རང་གི་
སྤྱི་བོར་ཅ་བའི་བླ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བསྒྲོམས་པ་ལ་ལུས་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་
སྟོས་མེད་དུ་ལུས་ནས་བདེ་བྱོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་པར་ཅན་སྦྱེ་བར་གསོལ་བ་དྲུག་ཏུ་
འདེབས་པའོ། །དངོས་གཞི་ལ་དང་པོ་ཅའི་གཙོ་བོ་གསུམ་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་ལུས་
རྣམ་སྟངས་གི་ཆོས་བདུན་ལྷན་དུ་བྱས། རྒྱུང་རོ་ལེགས་པར་བསལ། རང་ཉེ་དུ་ཀ་ཞལ་གཅིག་

ཐུག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་པོ་སྒྲུབ་ཆེགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་ཅ་དབུ་མ་
སྒྲོམ་སྒྲོ་སོག་སྒྲོ་ཤོས་ཅམ་བ་ཡར་སྒྲོ་ཆངས་བྱག་དང་མར་སྒྲོ་ལྟེ་བའི་འོག་ཅམ་དུ་བྱག་བ།
དེའི་གཡས་སུ་རོ་མ་དང་གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་གཉིས་དབུ་མ་དང་གཤེབས་ཏེ་གནས་པའི་ཡར་
སྒྲོ་སྒྲོ་བྱག་གཉིས་དང་མར་སྒྲོ་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་བྱག་བར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་དགོས་
པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་གྱི། ཅ་གསུམ་གྱི་མར་སྒྲོ་ལྟེ་འོག་ནས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
འཁོར་(༤༣བ)ལོ་བཞི་ལས་གདབ་བ་ནི་ལྟེ་བར་ལྟེ་བ་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བྱག་
ཅུ་ཅ་བཞི་བ་ཕྱི་དབྱིབས་ཨེ་བྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་གྲུན་དུ་ལྟ་བ། ལྷིང་གར་ལྷིང་ག་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱད་བ་ཕྱི་དབྱིབས་མི་ཡིག་ལྷུ་མ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་གྲུན་དུ་
ལྟ་བ། མགྱིན་པར་མགྱིན་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བཅུ་བྱག་བ་མི་ཡིག་ལྷུ་མ་
པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་གྲུན་དུ་ལྟ་བ། སྤྱི་བོར་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་
བ་ཨེ་བྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་གྲུན་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་གསལ་གདབ་བོ། །

ཅ་འཁོར་ཨེ་མི་གི་རྣམ་པར་གསལ་བཟབ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲགས་ལྷ་མེད་
ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ཁྱད་
པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་དགོས། ཨེ་མི་གིས་དེ་ལེགས་པར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅ་
འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་དགོད་ཚུལ་ནི་ལྟེ་བ་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་
རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ལྷ་གདན་ལ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡུངས་ཀར་སྒྲོམ་
པོའི་ཆད་ཅམ་མགོ་བོ་གྲུན་དུ་བསྟུན་བ་གཏུམ་མའི་མེ་འབར་ལ་ཁད་བ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷིང་
གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ལྷ་གདན་ལ་རྒྱ་ཡིག་སྒྲོན་པོ་མགོ་ཐུང་དུ་བསྟུན་
བ་ཐུང་མེམས་ཁ་བ་ལྟ་བུ་འཛག་བ། མགྱིན་བ་ཨོ་ཡིག་དམར་པོ་མགོ་གྲུན་བསྟུན་གཏུམ་
མའི་མེ་འབར་ལ་ཁད་བ། སྤྱི་བོར་ཉི་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ཐུང་དུ་བསྟུན་བ་ཐུང་མེམས་ཁ་
བ་ལྟ་བུ་འཛག་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷ་གདན་ལ་གནས་ཤིང་འོད་ཤིན་ཏུ་འཆོར་བའི་རྣམ་

པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །

དེ་ནས་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་ཨ་ཐུང་ཤད་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་སྐྱོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་
(༤༤ན)འབད་དགོས་ཏེ། ལམ་འདིའི་མང་ཚོའམ་གཞུང་གིང་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཏུམ་མོ་
ཡིན་ལ། གཏུམ་མོའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་གནད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདིར་མ་ཟད་མ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཙོ་བོར་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་
བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱེས་ཚུལ་ཉིད་ཅལ་དུ་འདོན་ཞིང་
དེ་ལ་ཐོག་མར་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལ་སྤྱི་བོའི་ཉི་ཡིག་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཞུ་བ་
གཅིག་དགོས། དེ་ལ་སྤྱིར་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དང་། བྱད་པ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ཅིག་དགོས་
པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་འང་རྩ་བ་གཏུམ་
མོ་ཡིན་ཞིང་། དཔེའི་འོད་གསལ་འདུས་པ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲགས་
པ་ལས་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྐྱབ་
དགོས་པས་སྐྱེ་ལུས་གྱི་མང་ཚོ་གཏུམ་མོ་དང་། མི་ལམ་རྒྱང་སྟོབས་གྱིས་འཛིན་པ་དང་རྒྱང་
སྟོབས་གྱིས་འཕོ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བསྐྱོམས་སྟོབས་གྱིས་རྒྱང་རྒྱ་ཁྲིར་སྤྱད་པའི་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་རྒྱས་པ་དགོས་པས་གཏུམ་མོ་ནི་ལམ་གྱི་མང་ཚོར་
མེད་མི་རུང་ཡིན་མོད། ད་ལྟའི་ནི་གུ་རྒྱ་རོའི་ཆོས་རྒྱག་པ་དག་ལ་ནི་དོན་འདི་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་ཐོང་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་ལ་གཉིས་ལས་སྟོང་བ་བཞིའི་ཉམས་ཐོང་སྐྱེ་
ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་ཉེན་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བཟུང་བས་རྒྱང་སེམས་འདུག་པ་གཅིག་
པའི་གནད་གྱིས་སེམས་བཟུང་ས་དེར་རྒྱང་ཡང་འདུ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་རྒྱང་(༤༤བ)དབུ་

མར་ཚུད་པའི་རྟགས་སུ་སྟེང་རྒྱང་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ནས་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་ངེས་པ་ཅན་དུ་
ཐོངས་པ། གནས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་སྟེང་རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོ་ཡང་ལོག་པ། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ས་ཚུ་
ལ་ཐིམ་པས་སྟེག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་དུ་བ་ལྟ་བུ་མེ་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པས་མེ་བྲིང་།
རྒྱང་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རགས་པ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཀྱན་རྟོག་
གི་རྒྱང་སྒྲ་བ་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲ་བའི་རང་དུས་སུ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲ་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པ་
ལྟ་བུ། དེ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པས་དེ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པས་དེ་
ལ་ཐུན་པའི་སྟག་མཐུག་པོས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ། དེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་གྱི་རང་
དུས་སུ་སྟོང་བྲེད་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་པའི་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ལྟ་བུའི་
ཉམས་སྒྲ་འཆར་བ་ནམས་ངོས་ཟེན་པར་བྲས་ལ་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །

དགའ་བ་བཞིའི་ཉམས་སྟོང་སྟེ་ཚུལ་ནི་ལྟེ་བའི་ཨ་ཐུང་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་བ་དང་
རྒྱང་འདུས་ཏེ་གནས་དེའི་གདུམ་མོ་འབར་བས་སྟེ་བའི་ཁམས་ལྷ་བ་སྟེ་བོ་ནས་མགྱེན་པར་
སྟེ་བ་པ་ན་དགའ་བ། དེ་ནས་སྟེང་གར་སྟེ་བ་པས་མཆོག་དགའ། ལྟེ་བར་བྲུད་དགའ། རོར་
བུའི་ཅེར་ལྟན་སྟེས་བྲངས་ཏེ་ལུགས་འབྱུང་དགའ་བ་བཞི་དང་། སྒྱུར་ལོར་བུའི་ཅེར་ནས་ལྟེ་
བར་སྟེ་བ་པས་དགའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བའི་བར་དུ་ལྟན་སྟེས་ཏེ་ལུགས་བསྐྱོག་གི་དགའ་
བ་བཞི་བྲངས་ལ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་སྒྱུར་ནས་སྟོང་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་
མེད་རྟོགས་གྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བས་ཆོར་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྟེད་པ་བྲངས་ཏེ་འཁོར་
བའི་རྒྱ་བྲེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ནས་ཁམས་ལྷ་བ་ལོར་བུའི་ཅེར་བཟུང་བའི་
ལྟན་སྟེས་ཡིན་ན་ལྟན་སྟེས་གྱི་བདེ་(༤༥)བ་མ་རྩོགས་བར་ལ་ཁམས་བྱིར་མི་འཕོ་ཞིང་
དེ་ལས་རྒྱང་གཡོ་བར་བཅུམས་པ་ན་ཡས་དང་པོ་པས་ཁམས་བྱེན་དུ་སྐྱོག་པའི་རྩོལ་བ་
ཅུང་ཟད་རེ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་ལ་བཏེན་ཚུལ་ནི་ནང་གི་རྒྱུན་གདུམ་མོའི་ནལ་འཕྲོར་གྱིས་

སློབ་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལེགས་པོ་འདེན་ཅུས་ཀྱང་རྒྱུ་ཐམས་
ཅད་འཆི་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་
འདེན་མ་ཅུས་ན་དེ་འདེན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་དེར་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གང་རུང་དང་
འདུས་དགོས་ཏེ། སྐྱེ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་པས། །བྱད་མེད་སྐྱེ་མ་བྱད་པར་འཕགས། །སྣང་
བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏེ། ཞིབ་པར་འདིར་མི་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་གཏུམ་མོ་ཟས་སུ་ཟ་བ་སོགས་གྱི་གོ་
དོན་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

སྐྱས་པ། སློབས་འདིའི་གཏུམ་མོ་ལམ་གྱི་གནད། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་བཞེད་པ་
བཞིན། །མཐོང་བའི་སྒོ་གྲོས་མིག་ཡངས་པ། །གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་ད་སྒོས་ཤིག །གཏུམ་
མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །རྒྱུང་དང་བསྐྱེའི་ཞེས་གསུངས་པའི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ནི་གཙོ་བོར་སློབ་ཐུང་གཉིས་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ནང་དུ་དམིགས་པས་ཁ་སྐར་དུ་འཛིན་
པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་དང་དགང་དང་གཞིབ་བ་དང་། །མདའ་ལྟར་འཕང་དང་རྣམ་བཞིའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟར་ནའང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་
བོ་རྒྱལ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་འབྲིང་ཡིག་ཏུ་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །ཆོས་དྲུག་གི་གཉིས་པ་སྐྱེ་ལུས་ཆགས་སྣང་རང་གྲོལ་ལ་གཏུམ་མོའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་
ལུས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་(༢༥)གཞག་དངོས། སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་
བོ་ནི་གཏུམ་མོའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་ལུས་འཆད་རིགས་ཏེ། ནང་གི་རྒྱུན་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་ཕྱག་རྒྱ་སློབ་ཅོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་སྤྱོད་མོ་ཡང་མ་
ལུས་པར་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ལས་བདག་
བྱེན་བརྒྱབ་ཀྱི་རིམ་པ་སྐྱེ་ལུས་སུ་ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་ནི་སྤྱིར་སེམས་དཔེན་གྱི་སྣང་བ་བཞིའི་བཞོན་

པའི་རྒྱུད་དང་། བྱད་པར་འོད་གསལ་གྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་
འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་
བ་འོད་གསལ་བཞུགས་པ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལས་བར་དོའི་ལུས་དེ་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །དེ་
གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་ལྡན་བ་ནི། ཐོག་མར་སྟོང་གའི་ཙ་འཁོར་གྱི་
དབུས་སུ་ལྡན་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་དེ་ལྟར་ལྡན་བ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ལྡན་བའི་གནས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལས་རྒྱུད་གཡོས་པའི་ལུགས་
བསྐྱོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དེ་སྐྱུ་ལུས་པ་དེའི་སེམས་དང་མོ་གང་ཞིག །ཉེར་ཐོབ་སྟོང་གི་དབུས་སུ་
འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སེམས་ཙམ་
ལས་བྱུབ་པའི་ལུས་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དངོས་གནས་པའི་ངོ་རྗེ་འཆར་གི་ལྷ་སྐྱུ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྟོང་གའི་རྒྱུད་ལྷ་མོ་འདི་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་
ཡིན་པས་དེའི་སྟོང་ན་བདག་རང་ངོས་པ་གཅེས་གཅེས་ཐང་ཐང་ཅིག་ཡོད་པར་བཟུང་བས་
ཆགས་སྤང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་གནས་པའི་ལྷའི་སྐྱུར་ལྡན་(༤༦)བར་བྱས་པ་ན་
སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆགས་སྤང་ཐམས་ཅད་རང་ཞི་བར་བྱེད་ཀྱས་
པས་སྐྱུ་ལུས་ཆགས་སྤང་རང་གྲོལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱུ་ལུས་བཞད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཆི་ལམ་ཉིང་འབྲུལ་རང་དག་ལ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཚན། ཆི་ལམ་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆི་ལམ་ནི་
སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆི་ལམ་གཟུང་བ། སྤང་
ཞིང་སྟེལ་བ་དང་སྐྱུ་ལྡན་བྱེད་ཚུལ། ཆི་ལམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་སྐྱུར་
ཆི་ལམ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། འདུན་སྟོབས་

གྲིས་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་ལ།
འདུན་སྟོབས་གྲིས་འཛིན་པ་ལ་ཉིན་པར་བྲན་པ་རྒྱུ་ཆགས་གྲིས་འཛིན་པ་དང་། མཚན་མོ་
མན་དག་བཙན་ཐབས་གྲིས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་
ཅད་ལ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བའོ་སྟེ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་མི་ལམ་དུ་འདྲེན་པར་གྱི་བག་
ཆགས་གྱི་དབང་གིས་མི་ལམ་ངོས་ཟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉིན་པར་རྩ་སྐྱོལ་བའི་ལས་
བྱེད་པ་དག་ལ་མཚན་མོ་འང་དེ་ལྟར་མི་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་ལ་བཏེན་ནས་བཟུང་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ་ནི་གཉིད་ལ་འགོ་ཁར་མགྱིན་པའི་གནས་སུ་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་སྐྱ་མ་ཙམ་འོད་
འཆར་བ་གཉིས་སྒྲོ་རོ་རོ་འཁོར་བ་ལ་སེམས་བཟུང་ལ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་གྱི་བྲན་འདུན་དུ་
རེ་བའི་ངང་ནས་གཉིད་ལོག་པ་ཡིན་ལ། ཏ་ཅང་གཉིད་ཆེས་པས་མ་ཟེན་ན་གཉིད་དུ་འགོ་
ཁར་ཐེག་ལེ་(༤༦)གཉིས་རྒྱུང་བྱིར་རྒྱ་བ་དང་འགོགས་ཏེ་སྟོན་ཐག་དུ་འཁོར་བ་ལ་སེམས་
གཟུང་ངོ། །དུས་ཀྱང་ཐོ་རངས་དང་ཉི་མ་ཅེ་ཤར་སོགས་ལ་གཟུང་ངོ། །མགྱིན་པའི་ཡི་གེ་
ལ་བཏེན་ནས་འཛིན་ཚུལ་ནི་རྩ་མའི་ན་རོ་འབྲིད་ཡིག་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛིན་ཚུལ་གཞན་
ནམས་ནི་འདིར་མ་བཞོད་ངོ། །གཉིས་པ་མི་ལམ་ཟེན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་སོགས་
སྤང་བ་དང་། ལུས་མང་པོར་སྤྱལ་བ་དང་། དེ་སྤྱོད་གསུ་སྤྱུང་བ་ནམས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི་རང་རྩི་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་སྤྲིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་རང་ལ་ཐེམ། རང་ཡང་སྤྲིང་གའི་ས་བོན་ལ་བསྐྱས་ཏེ་ལྟ་སྟོན་ཀྱི་གཞུག་
གོ། །མི་ལམ་བཞད་ཟེན་ཏོ། །

འོད་གསལ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོན་ཚུལ་ནི་སད་དུས་སུ་སོག་རྒྱ་ཁྲིར་བསྐྱས་
པའི་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱི་ཁྲོགས་པ་འགོ་མ་རྟེན་པ་ནས་སྟོང་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྲིང་
གའི་སྟེང་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་གཉིད་ལོག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤང་བ་བསྐྱས་པའི་

ཆེ་སྒྱིར་སྤང་བ་ཙམ་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་དུ་བསྐྱས་པའི་སྒྱིར་
ཚུལ་ཞིག་དང་། དེ་ལས་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་རང་དེ་རུ་ཀའི་སྒྱིར་སྤང་བའི་འདུན་པ་དང་།
དེ་སྒྱིར་ལངས་པའི་ངང་ནས་སྒྱར་ཡང་སྤྱད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་གོ། སྒྱིར་འོད་གསལ་ལ་
ཡང་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དང་། དཔེའི་འོད་ལ་ཡང་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་
རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་བ་ཤད་ཟེན་ནོ། །

འཕོ་བ་ལ་སྒྱིར་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་གཉིས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། འཕོ་བ་བྱེད་
པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་གྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་རྟེན་པའི་
རྣམ་འབྱོར་བ་ཅིག་གིས་བྱེད་ལ། (༤༧)དུས་ནི་བྱི་ནང་གི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟེན་ཅིང་འཆི་
སྒྱུ་བྱས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པ་དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གདམས་པ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་འདིའི་
འཕོ་བ་ཟབ་པ་ནི་འཇུག་མེད་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་འཕོ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་
རང་གི་ཉེ་བའི་འོག་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་བྱུང་གསུམ་ཅེ་མོ་སྤྱི་བ་བྱུང་དུ་བྱུག་ཅིང་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་
བྱེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ནང་དུ་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སི་རི་རི་གཡོ་བ་གཞུང་དབྱིབས་ཅན་ཞིག་
བསྒྲུམ། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་འུམ་སྤྱི་ནང་དུ་རང་སེམས་ཨ་དཀར་པོ་འཕྱར་ལ་ཁད་པ་ཅིག་
བསྒྲུམས་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་འུམ་སྤྱི་ཆངས་བྲུག་ཏུ་བྲུག་པའི་ཆངས་བྲུག་དང་དོ་རྩེ་རྣམ་འབྱོར་མའི་
གསང་གནས་ཁ་དེ་ཆད་དུ་བཞུགས་པའི་མཁའ་སྐྱོད་མ་བསྒྲུམས་ནས་མཁའ་སྐྱོད་དུ་འཁྲིད་
པར་གསོལ་བཏབ་པས་དེའི་གསང་གནས་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་བྱ་བྱུང་བ་ཨ་ལ་ཕོག།
རང་དབང་མེད་པར་རྒྱ་རྒྱུ་འུམ་སྤྱི་ནང་ནས་བྱངས་པར་བསམས་ལ་དེ་ཀྱི་རྫོང་ཅིང་འོག་རྒྱང་བྲག་
ཏུ་ཐེན་པས་དེ་མཁའ་སྐྱོད་མའི་གསང་གནས་སུ་རྒྱངས་ཀྱིས་ཞུགས་པར་བསམ་པ་ཡིན་
ལ། འཕོ་བ་སྒྱིར་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་པོ་ནས་འཕྲོན་པར་མི་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་སྟོབས་
ཀྱིས་འཕོ་བ་ན་རང་གང་འདོད་པ་དེར་འཕོ་བྱས་ཀྱི། འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ངེས་
པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །འཕོ་བ་བཤད་ཟེན་ནོ། །

བར་དོ་ལ་སྤྱིར་སྤྱི་ལམ་བར་དོ། སྤྱི་ལུས་བར་དོ། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྟེ་བར་དོའི་
མིང་བཏགས་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་བར་དོའི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་
དོ། །འདིར་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་ནི་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས་རབ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་
བ་འོད་གསལ་ལམ་དུས་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་(༤༡བ)ཁྱད་པར་ཙན་དུ་བསྐྱར་ནས་དེ་
ལས་རྒྱང་སེམས་སྤྲོ་མོ་དངོས་གནས་པའི་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་སྐྱར་ལངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་འདི་
ཆོ་རབས་སྤྲོ་མ་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་མ་སྤྱིང་ན་འབྱིང་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ཡིན་ནོ། །འབྱིང་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཡོད་པོ་ཙམ་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱར་
ཞིང་དེ་ལས་ལུགས་བསྐྱོད་ཀྱི་ལྷང་བ་ན་བར་དོ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ཡང་ཡོད་པོར་རྟོ་རྟེ་
འཆང་གི་སྐྱར་ལངས་པ་ཞིག་སྟེ། འདིས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པ་ན་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་
འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཐ་མ་ནི་བར་དོ་ལ་བར་དོར་ཐོས་པའི་ཐབས་ཐོག་མར་ཉམས་
སྤྱི་རྒྱངས་པས་བར་དོའི་ལུས་རྒྱངས་པ་ན་བར་དོ་ན་སྤྱིས་འདུག་སྐྱམ་དུ་ཐོས་ཏེ་བར་དོའི་
ཉམས་ལེན་སྤྱིང་བ་ཞིག་གོ། །བར་དོ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ལམ་སྤྱོད་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས་ཤིང་དབང་གིས་རྒྱུད་སྤྱོད་བར་
བྱས། དམ་ཆོག་དང་སྤྱོད་པ་ལ་གཅེས་སྤྱིས་སྤྱི་བྱས་ཏེ་སྤྱར་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་
བསྐྱབས་པས་རབ་ཆོ་འདི། འབྱིང་བར་དོ། ཐ་མ་སྤྱི་བ་བརྒྱུད་ནས་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱང་འཇུག་
མངོན་དུ་བྱས་ནས་ནམ་མཁའ་མ་སྤྱོདས་བར་དུ་སེམས་ཙན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱོད་དུ་བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱས་
བར་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །

འདིར་སྤྱིས་པ། རྟོ་ཆོད་གསར་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་སྤྱི་ཡང་། །མདོར་བྱང་སྤྱོད་གྲོས་འོད་
དཀར་སྤྱོད་སྤྱོད་པས། །བྱི་ནང་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་ཀྱན་སྤྱང་བྱེད་པ། །ཐོགས་དག་འདི་
ཡི་ཡ་མཆོན་བསམ་པར་བྱས། །རྒྱ་ཆོན་ཆོག་གི་སྤྱོད་པའི་ཁུར་སྤྱངས་ཀྱང་། །ཟབ་མོའི་

དོན་གྱི་གནས་ཀྱན་འདྲིར་གསལ་བས། །འདི་ཙམ་གྱིས་(༧༩ན)ཀྱང་ཆོས་བྱུག་དགོངས་
དོན་ལ། །སྟོན་མེད་ལྟ་བུའི་མིག་ཡངས་བྱིན་ནམ་སྟུམ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཙམ་ལ་སྟོང་
པོ་ཞེས། །ཆོ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཆོ་བར་མ་འབྱུལ་བར། །སྦྱར་བྱ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་
ཐབས་གང་ཞེས། །བསམས་བསམ་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་མཛད་ན་ལེགས། །སྟོན་མེད་ལམ་
འདིའི་གནད་རྣམས་འདྲིར་བཀོད་བས། །ཁོངས་ན་གནས་གསུམ་མཁའ་འབྱོར་ཆོགས་ལ་
འཆགས། །འདི་ལས་འོངས་པའི་རབ་དཀར་དགེ་བའི་དངོས། །བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཐོབ་
བྱིར་བསྟོ། །ཞེས་ཆོས་བྱུག་གི་འཁྲིད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་གནད་དོན་གསལ་བའི་མེ་མོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚུགས་
འདི་ལ་འདོད་འདུན་ཅན་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱུལ་བའི་དོར། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་སྟོ་བཟང་གཤམ་པའི་དཔལ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཀའ་ཁྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་རི་པོ་བདེ་ཆེན་
ཀྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའོ། །

༡༡། །སྤྱི་པོའི་དོན་གསུམ་གྱི་དམིགས་རིམ་དགའ་ལྡན་དུ་བསྐྱོད་པའི་
ཐེམ་སྐྱས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །གངས་མེད་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་བཙུན་ཀྱི། །གང་འདུལ་ཐབས་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ལ། །སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཞེས་གྲགས་པའི་བ་དན་ཅན། །སྤྱི་གསུམ་འགྲོ་བའི་གཉེན་གཅིག་ཁྱོད་ཕྱག་
འཆམ། །འདི་ན་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤེའི་གསུང་རབ་དོན། །འདི་དང་འཆི་ཁ་བར་དོའི་ཉམས་
ལེན་དུ། །ལེགས་པར་དེལ་ནས་སྟོན་པའི་གདམས་པ་མཆོག་། །གོ་སྤྱི་དག་གི་སྤང་བ་འདི་
སྤེལ་ལོ། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་(༤༦)ཕྱག་གི་ཞལ་གདམས། གྲུབ་པའི་
དབང་ཕྱག་མི་ཏཾ་ཀེ་ཁོ་ཁོ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བྱམས་པ་དཔལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་སྤྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་
པོའི་དོན་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ལ་ཇེ་བཙུན་མི་ཏཾ་རྣམ་ཐར་གདམས་དག་གི་
ཆེ་བ་སྟོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་སོགས་ནི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དག་གི་འབྲིང་ཡིག་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་
བས་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ནི་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རིམ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གོ་སྤྱི་
པའི་དག་གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ཅ་ཆོག་ཁུངས་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་
ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ཅ་ཆོག་ལས་ཆེ་འདིར་རྒྱན་གྱི་ཡི་དམ་བསྐྱོམ། །འཆི་ཁར་འཕོ་བའི་མན་དག་
བསྐྱོམ། །བར་དོར་བསྐྱོམ་བ་བསྐྱོམ་བྱ་སྟེ། །རྒྱན་དུ་སྐྱོམ་པ་ཀུན་གྱི་གནད། །ཅེས་གསུངས་པ་
སྟེ། ཀྱང་པ་དང་པོས་ཆེ་འདི་དང་། གཉིས་པས་འཆི་ཁ་དང་། གསུམ་པས་བར་དོའི་ཉམས་
ལེན་སྟོན་ཅིང་། བཞི་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕོ་བ་དང་བསྐྱོམ་བ་གཉིས་
འཆི་ཁ་དང་བར་དོར་དགོས་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཡང་། དེར་ཇེ་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་པན་

ཐོགས་པ་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཅིག་དགོས་ཤིང་། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
ཡང་ཉིན་གཅིག་ཏུ་ཅང་མི་བྲག་། ཉིན་གཅིག་མི་ཞན་པར་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་ནར་གྱིས་
ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཆེ་འདྲིའི་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱན་གྱི་ཡི་
དམ་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ། འཆི་ཁའི་ཉམས་སུ་ལེན་འཕོ་བ་བཤད་པ། བར་དོའི་ཉམས་སུ་ལེན་བསྐྱེད་བ་
བཤད་པ། ཞར་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱོང་བའི་གནད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཙུང་ཆོག་ལས། མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རབ་
བསྐྱེད་དེ། །སྤྱི་བོར་སྒྲུ་མ་སྤྱིང་གར་ལྟ། །རང་སེམས་སྤྱི་མེད་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།
འདྲིའི་དོན་ཉམས་(༤༤ན)སུ་ལེན་པ་ལ་བཞི། རྒྱུན་སྤྱུལ་མར་གདབ་པའི་མན་ངག་། དངོས་
གཞི་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་སྒྲིམ་པའི་མན་ངག་། ཐབས་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་
མན་ངག་། རྩོམ་རང་སེམས་སྤྱི་མེད་སྒྲིམ་པའི་མན་ངག་གོ། དང་པོ་ནི་ཙུང་ཆོག་ཀྱང་དང་པོས་
སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་། མི་རྟག་བྱས་ཏེ་ཞེས་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། ཞེས་སྤྱར་
བས་སྤྱུ་མས་ཆེ་འདྲི་ལ་ཞེན་པ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱར་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཀྱི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒྲིམ་
པ་དང་། བྱི་མས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་ནས་འཁོར་
བའི་སྤྱན་ཆོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲིམ་བཅོས་མ་མ་
ཡིན་པ་སྟེ་བའི་ཐབས་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུ་དང་དུ་དང་སྤྱན་མོང་
བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲིམ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་། སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་སྤྱན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
སྒྲིམ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གྱི་དམིགས་སྒྲིམ་མཐའ་དག་སྤྱབས་འདྲིའི་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། འདྲིར་
དེ་དག་བཞེད་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་རྒྱལ་བ་སྒྲིམ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་
བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རབ་བསྐྱེད་དེ། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། རང་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེ་སྤྱབ་པའི་ཁྱར་རང་ཉིད་

གཅིག་ཕྱི་སྤྱི་མཐུན་དུ་ཡིང་གིས་སྒྲངས་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་མས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་སློབ་པ་ཏུ་སྤྱོད་བ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་
རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་མའི་སློབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློབ་སྤྱོད་བ་དང་བདག་གཞན་
ཇི་བའི་སློབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློབ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་(༤༩བ)
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་སྤྱོད་གི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐབས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པའི་མན་ངག་ནི། དེ་ཡང་རང་ཉིད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆོག་ས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སློལ་བ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྒྱས་པ་མི་འདུག་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་དཀའ་བ་འདི་
ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་སྦྱབས་ཤིག་དགོས་པར་འདུག། དེ་ཡང་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་བསྐྱེད་བཟོད་གི་སངས་རྒྱུ་སྟོང་དང་བཅས་པ་
ལ་ཁྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཤེས་དཀར་པོའི་
མཆོད་ཉེན་བྱི་མ་མེད་པ་སློབ་སྤྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་ཕྱི་བསྐྱེད་ནང་གསལ་བ་འདོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཅན་བྱམ་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་དང་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་
ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་སྤྱོད་མདོག་གངས་རི་
ལྟར་དཀར་བ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་བ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ།
གཡས་འོག་མས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོང་བ་དང་། གཡོན་འོག་མས་མེ་ཉོག་པསྤྱར་དཀར་
པོ་བསྐྱེད་པ། ཞབས་རྩྭ་རྗེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྒྲ་
ཆོག་ས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་
མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ཅིག་བསྐྱོམ། སློ་

སྒྲིང་ལ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་། དེ་ཡང་ཤར་ཕྱགས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་སྒྲིང་གི་
ནམ་པ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་(༥༠ན)པོ། ལྟ་ཕྱགས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་འབྲུང་གི་ནམ་པ་སྐྱུ་མདོག་
མེར་པོ། ལྷུ་བ་ཕྱགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ནམ་པ་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ། བྱང་
ཕྱགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་བྱུང་བའི་ནམ་པ་སྐྱུ་མདོག་ལྗང་གྲུ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྐྱེ་
བོར་སྒྲ་མ་སྒྲོམ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འབྲིད་ཡིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུ་རས་གཟིགས་ཁར་ས་བ་
ཉི་སྒྲོམ་པ་མཛད་ཀྱང་དོན་ལ་ཁུད་པར་མེད་ཅིང་། ད་ལྟར་ཡིག་དྲུག་འབྲེན་པ་དག་ལ་བྱག་
བཞི་བའི་སྒྲོམ་བསྐྱས་བྱེད་པ་མང་བས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའོ། །

སྒྲིང་གར་ལྟ་སྒྲོམ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྒྲིང་བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་མ་སྒྲིང་དང་ལྷན་པ་
ཁ་ཁྱེན་ཏུ་ཤག་གིས་བྱེ་བ་ཞིག་བསྒྲོམ། དེའི་ཉེ་བར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་ཏུ་རང་
གི་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡི་དམ་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བོར་བསྒྲོམས་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་འདབ་མ་སྒྲིང་ལ་ཨ་དཀར་པོ་དེ་མ་མེད་པ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དཀར་ལ་འཆེར་
བ་སྒྲིང་བསྒྲོམ་ཞིང་། སྐྱུ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་སྒྲ་གདན་ལ་སྤྲིལ་དཀར་པོའི་མཐར་
ཡི་བོ་དྲུག་མའི་སྤྱགས་མེད་ལྟ་ཉིག་སྐྱུ་རས་ལ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུས་བསྒྲོར་བ་དང་བཅས་པ་ལེགས་
པར་བསྒྲོམས་ལ་དེ་ནས་སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་མ་སྐྱུ་རས་གཟིགས་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་
དང་བཅས་པ་ལ་དཔྱིགས་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག། །ལུས་ཀྱི་
བ་སྐྱུ་གཡོ། ཡིད་གདུང་ཤུགས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སྤྱགས་མེ་ཅན།
བདག་གི་པ་མ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བྱིང་
བ། མགོན་མེད་པ། སྐྱབས་མེད་པ། འཕོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་འདི་ནམས་འཁོར་བ་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་སྐྱལ་ཏུ་གསོལ། སྐྱུ་ར་ཉིད་(༥༠བ)ཏུ་སྐྱལ་
ཏུ་གསོལ། འདུག་ས་འདི་ཉིད་ཏུ་སྐྱལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་སྐྱེ་བོའི་སྐྱུ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྒྲིང་གའི་སྐྱུ་རས་

གཟིགས་ལ་ཤོག ། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་སྟོང་གི་སྐུ་ལས་འདྲ་ཟེར་འཕྲོས། སྟིང་ཀའི་
ཨ་སྟོང་ལ་ཤོག་པས་སྟིང་གའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཨ་སྟོང་དང་བཅས་པ་ལས་ངོ་བོ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམས་པ་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྐུ་ཆེལ་གྱིས་བབས་པས་ལུས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་མེར་གྱིས་གང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་གསྐྱེབ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུ་དང་སྒྲིག་པ་རུ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་
ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་དང་དབང་པོའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ནག་བྱུར་གྱིས་ཕྱིར་དག ། ལུས་
ཤེས་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་མཆོན་དཔེ་གསལ་ཚོགས་སུ་
གྱུར། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་དང་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ཕྱིར་ཐོན། ཐོག་
མར་དཔུལ་བའི་འཛིག་ཏེན་དུ་སོང་བས་དཔུལ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་མེར་གྱིས་གང་།
དཔུལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་བྱང་ཞིང་དག་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྒོ་དང་གྱི་འཛིག་ཏེན་ལྷགས་
བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་། ལྷགས་ཁང་མེ་འབར་བ་དང་། འབྲགས་པའི་སྐབས་སུ་ནག་
མི་བཟད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་
དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུའི་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་ཡངས་པ་རེག་ན་
འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་(༥༡ན)ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་
པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་གི་ལྷའི་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའི་འཇའ་
ཆོན་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་པར་བསྒྲོམ། དེ་བཞིན་དུ་བདུད་བཅིའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་རིམ་བུར་
ཡི་དྲགས། དུད་འཕྲོ། ། ལྷ་མ་ཡིན། མི། འདོད་ལྷ། གཟུགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་གནས་
ཐམས་ཅད་དུའང་རིམ་བུར་སོང་བས་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་བཀེས་སྒོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ།
དུད་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་དང་སྟེན་སྤྱགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ། ལྷ་མ་ཡིན་
རྣམས་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ། མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱེན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱལ། འདོད་ལྷ་

ནམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་འོག་ཏུ་ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། གཞུགས་གཞུགས་མེད་ནམས་
ཀྱི་བྱབ་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བ་ནམས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལས་དང་ཉེན་
མོངས་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ནས་སྤར་ལྟར་དེ་དག་གང་ན་གནས་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་འཛིག་
ཉེན་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ཨ་ལྟག་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འཕགས་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་འུ་ལྟག་ཏུ་གྱུར་བར་བསྐྱོམ་མོ། །

དེ་ནས་ཡིག་རྒྱག་བསྐྱེད་བར་འདོད་ན། རང་འཕགས་པར་གསལ་བའི་ཞལ་ནས་མ་ཉིད་
སྤྱ་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་གྱུར་བ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་
གྱུར་མ་ཉིད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱ་སྤྲོད་མེད་པ་ལྟ་བུ་གྱུན་གྱིས་སྤྲོག་པར་མོས་བ་ཅི་བྱས་བསྐྱེད་ཏེ་
མཐར་ཐུག་འཛིག་བ་ན་རང་གི་སྤྲོད་གའི་ཡི་དམ་ཀྱི་སྤྱགས་ཀའི་རྗེ་ལས་འོད་འཕྲོས། སྤྲོད་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་གསལ་བ་ལ་ཕོག། དེ་ནམས་གྱུར་འོད་དུ་མེར་གྱིས་
ཞུ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་(༥༡བ)སུ་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་
འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ། སྤྱི་བོད་སྤྱན་རས་གཟིགས་འོད་དུ་ཞུ་སྤྲོད་གའི་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ལ་ཐེམ། བསྐྱེད་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྤྲོད་སྤྲོད་གའི་ཨ་སྤྲོད་ལ་ཐེམ། མཆོད་
ཉེན་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ལ་ལྟ་བུར་གྱུར། རང་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་གསལ་བ་ཡང་སྤྲོད་
གའི་པད་འདབ་ཨ་དང་བཅས་བ་དང་། དེ་ཡང་དབུས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། དེ་ཡང་
སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་སྤྲོད་གའི་དང་བཅས་བ། དེ་ཡང་དབུས་ཀྱི་རྗེ་ལ་ཐེམ་ཞིང་མཐར་དེ་
ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པར་བསམ་ལ་ལྟ་བའི་སྤྲོད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་གོ། །

བཞི་བ་རང་སེམས་སྤྱི་མེད་སྤྲོམ་ཚུལ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་མདོ་ཅམ་ཞིག་སྤྲོས་
ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྤྱམ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྲོ་བྱགས་བྲག་པོ་
ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་སྤྲོ་དེ་ལ་ངའི་ལྟར་སྤྲོད་བ་བལྟས་བ་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་

ལྷའི་སྤྲེང་དུ་ང་ཞེས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དང་སྤང་ཙམ་རྒྱང་མིན་པར་ཕྱང་པོ་ལྷའི་སྤྲེང་ན་
ཚོ་དེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྒྱའི་ང་ཅིག་དང་པོ་ནས་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་འཆར་གྱིན་ཡོད་དེ།
གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་ལ་ཀ་བའོ་སྟམ་པའི་ཚོ་སྟམ་གྱིས་སྐྱེས་
པའི་ཚོ་དེ་ལ་ཀ་བ་རི་ལྟར་སྤང་བ་བལྟས་པའི་ཆེ་ཤིང་དེའི་སྤྲེང་དུ་ཚོས་དེས་ཀ་བའོ་སྟམ་
དུ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤིང་དེ་ཀའི་ཡུལ་གྱི་སྤྲེང་ནས་ཀ་བར་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་
སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་སྤྲེང་ན་ང་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ཅིག་
(༥༡ན)གཏན་ནས་མེད། དཔེར་ན་ཀ་བ་ཡང་གཏུང་འདེགས་པའི་ཤིང་དེ་ལ་རྟོག་པས་པར་
བཏགས་པ་མ་གཏོགས་ཤིང་དེའི་ཡུལ་གྱི་སྤྲེང་ནས་ཀ་བར་བྱུང་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རང་གིས་དེ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཀ་བའོ་སྟམ་པའི་ཚོ་སྐྱེ་
བ་དང་ཀ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པས་ཀ་བར་མ་བྱུང་ལ་ཕྱིས་དེའི་སྤྲེང་དུ་ཀ་བ་ཞེས་པར་
བཏགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་བས་ཀ་བ་ནི་ཤིང་དེའི་
སྤྲེང་དུ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེའི་ངོས་ནས་ཀ་བར་བྱུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་མ་ལས་སྐྱེས་མ་ཐག་འགའ་ཞིག་ལ་བཟ་གིས་སོགས་སུ་མིང་བཏགས་
པའི་ཆེ་ཁོ་མཐོང་བ་ན་འདི་བཟ་གིས་སོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱིས་པ་དེ་ཀའི་ངོས་ནས་
བཟ་གིས་སུ་བྱུང་བ་ལྟར་འཆར་ཡང་དེ་ཀའི་ངོས་ནས་བཟ་གིས་སུ་མ་བྱུང་སྟེ། བྱུང་ན་ཁོ་
ལ་མིང་དེ་ལྟར་མ་བཏགས་པའི་སྤྱི་ལོ་དུ་ཡང་ཁོ་མཐོང་བ་ན་འདི་བཟ་གིས་སོ་སྟམ་པའི་
ཚོ་སྐྱེ་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཟ་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བྱིས་
པ་དེ་ལ་ཚོས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་ལ། དཔེ་དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་ང་དང་ཕྱང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་
པས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྲེང་ནས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆམ་

གྲིས་གཏན་ལ་པབ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒྲིམ་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་སྤང་གང་ཤར་ཐམས་
ཅད་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བས་སྤོང་བའི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་
པོ། །འདིར་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཉུང་དུ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གོ་(༥༢བ)སྤྲོ་བར་བཤད་ཀྱི་རྒྱས་
བར་ལྟ་འབྲིང་གི་ཡི་གེ་ལོགས་སུ་ཡོད་བ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་གི་སྤྱིང་པོ་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་རྩ་
ཆོག་ལས། རང་ལུས་མཆོད་སྲིན་བྱས་ནས་ནི། །སྦྱོས་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་ཏེ། །འོད་
ཀྱི་སྦྱ་གུའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སེམས་ནི་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་འཕང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
འདིའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་བ་པོ་ལ་འཕོ་བ་འབྱུང་བའི་འགལ་རྒྱུན་བསལ་བ། མཐུན་རྒྱུན་
བསྐྱབ་བ། འཕོ་བའི་དམིགས་པ་དངོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོ་འདིའི་གནས་ལུས་
ལོངས་སྦྱོད་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ན་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བའི་གཤོག་པ་ལ་རྩོམ་བཤད་གསུངས་
པ་དང་འབྲུ་བར་དགའ་ལྡན་སོགས་སུ་འཕོ་བར་འདོད་ཀྱང་རྩེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཕོ་
བའི་གོགས་ཡིན་པས་དེའི་གཉིན་པོར་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་འགོག་པ་ལ་སྒོག་མར་སྦྱ་ལུས་
ཆོགས་སུ་འབྲུལ་བ་ནི་རྟེན་པ་དང་པོས་སྦྱོན་པས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི་མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་སང་གོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིང་
དུ་བསྐྱོད་དང་ཆོ་བའི་གདན་ལ་བྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྦྱ་མ་དེ་ཉིད་རྗེ་བཙུན་སྦྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
ནམ་པ་ཅན་གོང་དུ་བསྒྲིམས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒྲིམ། དེའི་དབྱའི་ཐད་ལ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱ་
མ་ནམས་དང་། སྦྱ་སྦྱོད་ཀྱི་ཐད་ལ་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་
ཆོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། སྦྱ་སྦྱོད་ཀྱི་ཐད་ལ་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མ་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་
འབྲིགས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲིའི་འོག་བྱུར་པར་ལ་གཞོད་བྱེད་ལན་ཆགས་ཀྱི་མགོན་ནམས་དང་།
ཁྲིའི་འོག་ན་མར་ཆོ་འདིའི་བྲིན་གྱི་པ་མས་སྒོག་(༥ ནན)དངས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་བར་མཚམས་མེད་པར་བཞུགས་པར་མོས་ཏེ། མདོར་ན་མགོན་དེ་རྣམས་
གིས་ས་དང་བར་སྤང་ནམ་མཁའ་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཏིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བར་བསྐྱོམས་
ལ་དེ་ནས་ཆོགས་སོག་ཚུལ་ནི། ག་རེ་ངས་འཁོར་བ་འདྲིར་སྦྱར་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་གངས་
མེད་པ་ཅིག་སྒྲངས། བྱད་པར་མི་རང་གི་ལུས་གངས་མེད་པ་ཅིག་སྒྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་
གང་དོན་མེད་དང་ཚུད་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་དོན་ལྡན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལོན་པ་
ཅིག་ཡེ་མ་བྱུང་བར་འདུག །ཆེ་འདྲིའི་ལུས་གོག་པོ་འདྲི་སྒྲངས་ནས་གང་སྤར་པན་ཆོས་
རྣམ་དག་སྦྱབ་རྒྱས་པ་ཅིག་ནི་ཡེ་མ་བྱུང་། ལུས་འདྲི་འཆོ་བའི་ཐབས་སུ་སྤྲིག་པའི་ལས་ནི་
སྤྱི་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱས། དེ་འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་འདྲི་ནི་འབྲོག་སྟོང་བཞིན་དུ་འལ་དུ་བལྟས།
འདྲིའི་ཕྱིར་དུ་བསགས་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་དག་གིས་ནི་སྦྱེ་བ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་སྤྱག་
བསྐལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པ་སྦྱེད། དེས་ན་ལུས་འདྲི་ལ་ཆགས་པར་མི་འོས་པས་འདྲི་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པ་ཅིག་བྱ། དེ་ཡང་ཡི་དམ་བྱགས་རྩེ་
ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་སྟུང་དུ་བསམས་ལ། རང་གིས་སེམས་ཉིད་སྤྱིང་གར་
སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་སྦྱ་མཚོན་གང་པ་ཅིག་ཏུ་ཉིལ་གྱིས་དེལ་བ་སྤྱིང་ག་ནས་རྒྱངས་གྱིས་
ཐོན་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་གནས་པས་སྤར་གྱི་ཕུང་པོ་རྟིང་བ་ལ་བལྟས་པ་ན་དཀར་བ་
ཆོ་བ་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྦྱུང་བག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་པར་བསམས་ནས་མདུན་
གྱི་སྒྲ་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། ལྷ་མ་ཡི་དམ་བྱགས་རྩེ་ཅན། བདག་གི་ལུས་
འདྲི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་(༥༣བ)
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེའི་ཞལ་ནས་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་ཞེས་གསུང་པས་མི་མགོའི་སྦྱེད་བྱ་རི་རབ་
ཅམ་གསུམ་བྱུང་། དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་བྱགས་ཀ་ནས་མཁའ་འགོ་མ་གྱི་གྲུག་ཐོགས་པ་ཅིག་
སྟོས་ཏེ། དེས་རང་གི་ལུས་རྟིང་བའི་སྤྲིན་མཚམས་ཡན་གྱི་ཐོད་པ་གྱི་གྲུག་གིས་ཡིང་གིས་
བཀོག་ནས་སྦྱེད་བྱ་དེ་གསུམ་གྱི་རྟིང་དུ་དམར་ཆལ་གྱིས་བཀལ་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་

ཏེན་ལས་ཀྱང་ཡངས་པར་བསམ། སྤར་ཡང་མཁའ་འགྲོ་གི་བྲལ་ཐོགས་པ་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་
ལུས་རྟིང་པའི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་རྣམས་རུམ་གྱིས་གཏུབས་ནས་ཐོད་པར་སྐྱགས་པས་ཐོད་པ་
ཤ་ཁྲག་གིས་བྱུར་གྱི་ཁེངས། སྤར་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཨོ་ཨུཾ་ཧྱཱི་ཞེས་གསུངས་པས་
ཤ་ཁྲག་དེ་ཐམས་ཅད་བྲག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་ཀྱང་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་
མདོག་ལྟར་དམར་སེར་དུ་གྱུར་པ། རི་དང་ཆོར་བས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི་སྤྲལས་
རྒྱད་བདེ་བས་ཆེས་པ་དང་། རིགས་རྒྱག་གིས་སྤྲལ་བསྐྱལ་སེལ་རུས་པར་གྱུར་པར་མོས་
ལ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྲལས་ཀ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་
བ་སྒྲོས་ཏེ་དེ་རྣམས་གྱིས་སྤྲལ་གི་ཐོད་པས་བདུད་ཅི་བད་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་གྱི་བཅུས་
ནས་ཅ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་དང་
བཅས་པ་ལ་བདུད་ཅི་སྤལ་བས་སྤྲལས་རྒྱད་བྲག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆེས་ཞིང་
མཉེས། ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པར་བསམ།

དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་བྱེད་ལན་ཆགས་གྱི་མགྲོན་རྣམས་ལ་བྱིན་པས་དེ་རྣམས་གྱི་ལན་
ཆགས་ཁྱེད། བྱ་མོན་དག ༡༧་འཁོན་བྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱན་རས་གཟིགས་སུ་གྱུར།
དེ་ནས་བྱིན་ཅན་གྱི་པ་མས་ཐོག་བྱངས་རིགས་རྒྱག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་(༥༢ན)ཅད་
ལ་བྱིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་རྒྱག་སོ་སོའི་སྤྲལ་བསྐྱལ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ནས་སྤར་བཞིན་དུ་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ཤ་སྤྲལ་དང་། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱན་
རས་གཟིགས་སུ་གྱུར་པ་བསམས་ལ་ཡིག་རྒྱག་བརྒྱ་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱ་སྟེ། མཐར་སྟོད་
ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་ཡང་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་མདུན་
གྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པའི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནས་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་
གི་བར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཚུལ་དུ་རང་ལ་ཐེམ། མཐར་

ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་ཏེ་མཆོད་ཡུལ། མཆོད་ཇུས། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་པོའི་གང་
ཟག། མཆོད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསམས་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་མི་དམིགས་པར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་རྒྱས་གདབ་པོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་བྲལ་ཡང་དུང་གཉེན་བཤེས་དང་ཁོར་
ལོངས་སྟོང་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་མ་བྲལ་བར་སྒྲུང་ན་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་རྟེན་པ་གཉིས་
པས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་མང་ཡང་ཆེ་སྡེ་མའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཤིང་ལ་ལོ་རྒྱུད་གིས་སྤངས་པ་ལྟར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་འདུས་པར་ཟད་ཀྱི། མཐར་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་རང་འདོར། །རང་གིས་ཀྱང་དེ་དག་འདོར་ཏེ། འཆི་བའི་གཉེན་དང་གྲོགས་ཉེ་བ་གཅིག་
དང་ཡང་འགྲོགས་དབང་མི་འོང་བར་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུར་འགྲོ་དགོས་ཚུལ་བསམས་ལ་དེ་
དག་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱ། ཁོར་ལོངས་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་དུ་(༥༩)ལུས་
ཏེ་རང་ཉིད་མར་གྱི་ཁོད་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
ཞེན་ཆགས་མེད་པར་དཀོན་ཅིག་མཆོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟོན་བཀུར་སོགས་དམིགས་
སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལ་ཆགས་ཞེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
འཕོ་བ་འབྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ནི་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་བྲག་ཏུ་སྤྱང་། དེར་སྐྱེ་བའི་
སྟོན་ལམ་འདེབས། དགེ་ཅུ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུར་བསྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཕོ་བའི་དམིགས་པ་དངོས་ནི་རྟེན་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པས་དགའ་
ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཞེས་བྱ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་གི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་
ན་ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་ཕོ་བྲང་དང་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་བྲམས་
པ་བཞུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕོ་བྲང་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པ། དེའི་མདུན་དུ་ཡིད་དགའ་ཆོས་
འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་མདུན་ས་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཡངས་ཤིང་

ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་དབྱུས་ན་སེང་གའི་ཁྱི་ཆོས་བཟང་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་མ་པམ་བ་དེ་ཉིད་
སྐྱ་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟར་བཞེད་ཆགས་ཤིང་ཉི་མ་འབྲུམ་གྱི་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་བ། རང་རེ་
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་བ་ངོས་ལ་ཞལ་སྤྱོད་གས་པར་བཞུགས་ནས། འཁོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
ཆོག་གས་གངས་མེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྩྱལ་ལྷགས་ལྷག་ལྷག་འདོམས་
བ་རང་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མཐོང་བར་མོས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གདུང་བྱུགས་དག་པོས། རྒྱལ་
བ་མ་པམ་བ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་བ། བདག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པས་
བསྐྱབས་ཏེ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱང་དུ་གསོལ། ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་བྱང་དུ་གསོལ།
འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་བྱང་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་
(༥༥ན)འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱ་གུ་བྱ་དུང་རྒྱང་བ་ལྟ་བུ་ནར་གྱིས་བྱུང་། རང་གི་སྤྱི་པོ་ཆངས་བྱག་རྒྱ་
མཐོངས་ཁ་སྤྱེ་བ་འདྲ་བ་ལ་ཐལ་གྱིས་བྱུག། རང་གི་སེམས་ཉིད་སྤྱིང་གར་སྐྱོན་རས་གཟིགས་
གྱི་ལྟའི་སྐྱ་མཆོན་གང་པ་ཅིག་ཏུ་མིལ་གྱིས་བྲིལ་བ་དེས་རང་གི་ཆངས་བྱག་རྒྱ་མཐོངས་ཁ་
སྤྱེ་བ་ལྟ་བུ་ནས་འོད་གྱི་སྐྱ་གའི་ལམ་ན་ཡར་བལྟས་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་ཀ་གསེར་གྱི་
མཐུལ་བྱིས་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་ཐོག་བ་བཞིན་དུ་སེང་ལྷག་གེ་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བར་མོས་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱ་གུ་དེ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས། རང་ཉིད་ལམ་དེ་འགྲོ་བའི་འདུ་ཤེས།
རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་ཀར་འཁོ་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་བཞག་ལ་སྦྲར་ཡང་འདུན་བ་དག་པོས་
ལྷུང་ལྷུང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་
འོད་གྱི་སྐྱ་གའི་ནང་ནས་མར་ནར་གྱི་བྱུང་། རང་གི་ཆངས་བྱག་ནས་ཞུགས་ཏེ་རང་གི་སེམས་
ཉིད་སྐྱོན་རས་གཟིགས་སུ་གསལ་བ་ལ་འཕྲོག་པས་ལྷགས་ཀྱིས་བྲངས་བ་བཞིན་གྱེན་དུ་
མིལ་གྱིས་བྱུང་། ཆངས་བྱག་ནས་རྒྱངས་གྱིས་ཐོན། འོད་གྱི་སྐྱ་གའི་ལམ་ནས་སྦྲར་མདའ་
འཕངས་བ་བཞིན་ཐོགས་བ་མེད་བར་སོང་སྟེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་ཀར་སིམ་གྱིས་བེམ་པས་
རྗེ་བཙུན་གྱི་སྤྱགས་དང་རང་གི་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བསམས་ལ་དེ་གའི་ངང་ལ་

དར་ཅིག་བཞག། སྤར་ཡང་ཐུགས་ཀ་ནས་ཐོན། རྩེ་བཙུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་མདུན་ས་དེ་ཉིད་
དུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་སྟོང་ལྷན་ཞིག་གི་དབུས་སུ་ལྟའི་བུ་རྣམ་དཔྱོད་དང་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་འདོད་དགའ་སྟོད་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྦངས་ནས་
རྩེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་ངོམས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མོས་སོ། །

གསུམ་པ་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩ་ཆོག་ལས། འདི་ཉིད་བར་དོར་
ཤེས་བྱས་ནས། །སྤྱི་ནང་(༥༥བ)གསང་བ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། །སྟོང་ཉིད་སྤྱང་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས། །མཁས་པས་ཉིང་འཆོམས་སྤྱར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པོས་
བར་དོ་ལ་བར་དོར་ངོ་ཤེས་པའི་ཐབས་སྟོན་པས་དེའི་ཚུལ་ནི་ད་ལྟའི་ཡུལ་སྤྱང་འདི་ཐམས་
ཅད་ལ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་བར་དོའི་འབྲུལ་སྤྱང་ཡིན་པས་བར་དོ་ལ་བར་དོར་ངོ་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་སྟེ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་ད་གཞོད་བར་དོར་སྐྱེས་པ་ན། ད་ར་བར་དོར་
སྐྱེས་འདུག། སྤྱང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བར་དོའི་སྤྱང་བར་འདུག་སྟེ་བར་དོ་ལ་བར་དོར་
ངོ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ལམ་འཛིན་པ་ན་ཡང་ཉིན་པར་བྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་གྱིས་འཛིན་
པ་བཞིན་ནོ། །

རྒྱུ་པ་གཉིས་པས་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་དངོས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་སྤྱར་བ་ནི། ད་ལྟ་
ནས་སྤྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཉེན་ངོ་ཤེས་གསུམ་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་འདི་དག་སྤྱང་བའི་ཆེ་འདི་
དག་ང་རང་བར་དོར་གནས་པའི་འབྲུལ་སྤྱང་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་འདི་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་སྟེ་སྤྱང་བ་
བསམས་ལ། སྤྱང་བ་མ་དག་པ་དེ་ཆོའི་རྩེས་སུ་སྒྲོ་མི་འབྱུང་བར་དེ་རྣམས་དག་པའི་ཞིང་
བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱད་ཏུ་བསྐྱར་ལ་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་ནང་བསྐྱར་བ་ནི། ནང་བཙུན་
གྱི་སེམས་ཅན་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱང་བའི་ཆེ་དེ་རྣམས་འཕགས་
པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་ལྟའི་སྤྱར་བསྐྱར་ལ་བསྐྱོམ། གསང་བ་སྤྱར་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་
བཙུན་གཉིས་ཀའི་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བའི་ཆེ་འདི་ལྟར་སྤྱང་བ་ནི་རང་གི་

སེམས་བདེན་འདྲིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྤང་བ་
མ་གཏོགས་སྤང་བ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་
བསྐྱོམས་པས་བར་དོར་སྐྱེས་པ་ན་དཔྱལ་(༥༦ན)བའི་གནས་དང་གཤེན་རྗེའི་འདིག་ཏེན་
སོགས་མ་དག་པའི་སྟོད་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ན་དེ་དག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་དང་། གཤེད་
མ་རལ་གྱི་གདེངས་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་འདེད་པ་སོགས་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམས་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བར་
ངང་གིས་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །

ཀླང་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེའི་
ཚུལ་ནི། རང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་ལུས་རྣམ་དག་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ན་རང་
བར་དོར་གནས་པས་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་པོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་དང་མ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་
ན་སྤང་བ་སྐྱེ་ཡུལ་གྱི་པ་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་བྱིན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བསམས་ལ་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་བྲག་པོ་བསྐྱོམས་ལ་ཞེ་སྤང་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད། ཆགས་ཡུལ་གྱི་མ་དེ་སྤང་
ཡང་སྤང་བ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བས་སྟོང་བར་བསྐྱོམས་ལ་འདོད་ཆགས་དེ་རྫོགས་པར་
བྱེད། དེ་ནས་བདག་གིས་མ་འདིའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ལ་ལམ་འཕྲོ་མ་རྣམས་ཉམས་སུ་
སྤང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་བ་འདྲིན་
པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཞར་ལ་ལྟ་སྟོན་སྤྲིད་པའི་གནད་བསྟན་པ་ནི། གང་ཤར་ངོས་འདྲིན་ལྟ་
བའི་གནད། དེ་ལ་མ་ཡེངས་སྟོན་པའི་གནད། བྲན་པ་རོ་སྟོམས་སྤང་བའི་གནད། བྱུང་ཐོབ་
ཆེན་པོའི་གདམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཤར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་
ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་ལྟ་བའི་གནད་དང་
(༥༦བ)གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མ་ཡེངས་པར་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པའི་

གནད་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྩིས་པར་
བྱས་པའི་རང་ནས་གཞན་དོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་སྟོང་པའི་གནད་ཡིན་པའི་
དོན་དང་། ལྷན་ཐོབ་ཆེན་པོའི་གདམས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་རྩིས་བཅུན་
མི་འདི་གདམས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། སོ་ལོ་ཀ་འདི་རྩིས་བཅུན་མི་འདི་གསུང་མ་ཡིན་པར་མངོན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པའི་དོན་གསུམ་དུ་བྲགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
གོ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱེད་བདེ་བར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

པད་དཀར་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚུ་མཚོ་ལས། །ལེགས་པར་འོངས་པའི་ཟབ་ལམ་ལྷ་
ཏིག་གི། །དོ་ཤལ་སྟེབ་ལེགས་སྤྲད་བྱ་ལ་བཀོད་པ། །འདི་ནི་སྐལ་བཟང་དཔལ་མའི་མགིན་
པའི་རྒྱན། །འདིར་འབད་ལས་བྱུང་རྣམ་དཀར་དགེ་ལེགས་ཀྱིས། །འགོ་ཀྱན་ངན་འགོའི་
གཡང་ས་ལས་གྲོལ་ཏེ། །དགའ་ལྡན་ཞོར་བུའི་གཞལ་མེད་ཉམས་དགའ་བར། །ཐེག་མཆོག་
བདུད་ཅིའི་དཔལ་ལ་སྟོད་བྱར་ཅིག། །ཅེས་སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ་འདི་ནི་
བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་མཆོག་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོན་པའི་བྲག་རིང་དུ་བརྒྱངས་ནས་ཐོངས་པའི་
སྟེ་པོ་རྣམས་དབུགས་འབྱེན་པར་མཛད་པ་སྟེ་རྒྱའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཟབ་
མོ་སྟེལ་བའི་སྤྲད་དུ་ཆོས་སྤྲེལ་བའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་པོ་བྲང་འོལ་ཁ་སྟག་ཅིར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་
ནི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བཅིས་སོ། །།(༡༧ན)

༡༡། །འབྲུག་མེད་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཞུགས་སོ།།

འབྲུག་མེད་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་དང་པོ་སྐལ་ཆོགས་ལ་རུང་ཟད་ཉེ་བར་ཅ་དབུ་མ་སྒྲོམ་ཕྱ་གྲོ་སོག་ཅམ་བ་ཡར་སྒྲ་ཆངས་བྱག་དང་མར་སྒྲ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིར་གནས་པ། གསང་གནས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བྱུང་གསུམ་བ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སི་རི་རི་གཡོ་བ་གཞུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཀྱི་འཕྲུ་ལའི་ནང་ཅམ་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡི་གེ་ཨ་དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་འབྱུང་ལ་ཁད་བ་ཅིག་བསྒྲོམ། རང་གི་སྤྱི་པོར་བད་ཆེའི་སྤྱི་དུ་རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩེ་ནས་འབྱོར་མ་སྐྱ་མདོག་དཀར་མོ་གི་གྲུག་དང་ཐོད་བ་ཕྱར་ཐབས་སུ་འཛིན་པ། ཞབས་གཉིས་རྒྱབ་ནས་ཕྱག་པར་བཀལ་བ། ཐོད་སྐམ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་། སྐམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། དབུ་སྐྱ་སིལ་བྱར་གྲོལ་བས་སྐྱ་སྤྱོད་ཁེབས་ཤིང་བྱ་འབྱུང་རབ་དུ་རྒྱས་པ། གཅེར་མོའི་གཟུགས་ཅན། གསང་བའི་ཆུ་སྤྱེས་དམར་སིང་རི་བ་རང་གི་ཆངས་བྱག་གི་ཐད་དུ་གནས་པ། དེའི་སྤྱི་པོར་ཨོ། མགྱིན་པར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྒྱུ། ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒྲོམས་བ་དང་འབྲུ་བའི་ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱོད་བྱངས། རུང་རྒྱུ་བྱི་ཏོ། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སྤར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དབང་གི་ལྟ་རྒྱུས་སྤྱོད་བྱངས། བྱིད་རྒྱུས་ཀྱིས་འདི་ལ་མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདུད་ཅིའི་ཆུའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར། རྒྱུ་པར་སྤར་མཛད་ཀྱི་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཨོ་བཟླ་ལྷ་ར་ཉི་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨཱྀ་ནས།(༥༧) འཁྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཆོད་པ་དང་ནང་མཆོད་

ཀྲང་དབྲུལ། རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབྱིངས། །སྐྱེ་མའི་གར་གྱིས་རོལ་བ་
ལྷ་མོའི་གཟུགས། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་དབང་ལྷག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །འབྱུང་གནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཁྱོད་ལྷག་འཆའ། །ཞེས་བསྟོད་པས་སྤྲུགས་ཀའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྲིལ་ཡིག་དཀར་པོའི་མཐར་ཨོྲ་གསུམ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐུ་ཏིག་གི་སྟེང་བ་ལྷ་
བྱས་བསྐྱར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། གནས་གསུམ་ཀྱི་དཔའ་མོ་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱུས། སྤྲུགས་ཀའི་སྤྲུགས་སྟེང་ལ་ཐེམ་པས་བདུད་
ཅིའི་རྒྱན་བབས། གསང་གནས་ནས་ཐོན། རང་གི་ཆངས་བྲུག་ནས་ཞུགས་ཏེ་ལུས་ཐམས་
ཅད་གང་། ཇི་མ་ཐམས་ཅད་དག །སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བར་བསམ་
ལ། ཨོྲ་ཨོྲ་ཨོྲ་སྐྱོ་བྱས་ཏེ་ཀེ་རྩེ་བརྩེ་ལ་རྩེ། བརྩེ་བོ་ཙཱ་ལེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་པའ་པའ་སྐྱུ།
ཞེས་བ་ཅི་མང་དུ་བསྐྱས་ལ་མཁའ་སྟོད་དུ་འཁྲིད་པའི་གསོལ་བ་གདབ་བ་ནི། དུས་གསུམ་
སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་མཛོད། །འཕགས་
མཆོག་དགེ་འདུན་ཀུན་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །དག་པ་
མཁའ་སྟོད་གནས་སུ་འཁྲིད་དུ་གསོལ། །བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །
གནད་གཅོད་བར་དོའི་འཇིགས་ལས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་སྤྲུགས་
རྗེས་ཟུང་། །རྐང་བ་ཐ་མ་བཞི་འོག་མ་ཀུན་ལའང་འགྲོའོ། །དུག་གསུམ་ནད་ཀྱིས་གཟིར་
བའི་སྤྲན་པ་མཆོག །ངན་འགྲོའི་གཡང་ལ་ལྷུང་བའི་འཆེལ་ས་སྟེ། །མཐོ་རིས་ཐར་པར་
(༥༩)འཁྲིད་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱང་དོར་
གནས་ཀུན་གསལ་བའི་སྤྲན་པེ་མཆོག །འགྲོ་ལ་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་མིག་གཅིག་ལུ། །
དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྟོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་ཞོར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །
ཟག་མེད་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་རོས་གང་ཞིང་། །དཔའ་བོའི་བརྟན་པ་འཕྲོག་མཁས་མཁའ་
འགྲོའི་གཟུགས། །མ་ལུས་སྤྲུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་མཛད་ལུམ། །གསོལ་བ་འདེབས་

སོ་རྗེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཡིད་འཕྲོག་ཆེ་ཆོས་ལྟ་བུར་དཀར་བའི་སྒྲ། །ཕུལ་བྱུང་བྱས་
 བ་རིན་ཆེན་གྲུན་གྱིས་སྤྲས། །མིག་གི་བདུད་ཅི་སར་བའི་ཡང་ཆོ་ཅན། །གསོལ་བ་འདེབས་
 སོ་རྗེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་མ། །མེ་ཏོག་ཕོན་ཕོ་ལྟ་བུར་བྱ་འབྲུང་མཐོ། །གསང་བའི་ཚུ་སྤྲེས་
 དངོས་བྱུང་སྤྲང་ཅིའི་གནས། །སྒྲུལ་བཟང་རྣམས་ལ་འཁྱུད་བའི་མཛེའ་བ་སྟེར། །གསོལ་
 བ་འདེབས་སོ་རྗེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུགས་ཀ་ནས་འོང་
 ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་། རང་གི་ཆངས་བྲག་ནས་རྒྱ་ཉིའི་ལམ་ལ་ཁྱུགས་ཏེ་རང་སེམས་
 ཨ་དཀར་པོར་གསལ་བ་ལ་ཕོག་སྟེ་གྲུན་དུ་བྲངས། འོག་རྒྱུང་བྲག་ཏུ་འཐེན་ཅིང་ཉི་ཀ་བརྗོད་
 བས་འོག་གི་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་གཡོས་ཏེ་སེམས་ཨ་དཀར་པོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་
 ཉིའི་ལམ་ནས་ཕྱིལ་གྱིས་སྒྲར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་ཆངས་བྲག་ནས་རྒྱུངས་གྱིས་ཐོན། རྗེ་
 བཙུན་མའི་རྩ་ག་དམར་སིང་རེ་བའི་ནང་དུ་ཁྱུགས། ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ་བ་ཡིན་ཞིང་། འཕོ་བ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་ཆངས་བྲག་ནས་སྤར་རྒྱ་ཉིའི་
 ལམ་ནས་ཕྱིལ་གྱིས་འོངས་ནས་སྤར་གྱི་སར་གནས་པར་(༥༩བ)བསམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འགོ་
 འོང་མང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་ཆེ་བསྤིང་བའི་ཐབས་སུ་བྱན་མོང་བའི་བྱམ་པ་ཅན་ཅི་རུས་
 སུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་དོ། །ཟབ་ལམ་རྗེ་རྗེའི་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །མཁའ་སྦྱོང་གནས་
 སུ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་དབུས། །ལེགས་སྤྲེས་ཏེ་བྱ་ཀ་ཡི་གོ་འཕང་མཆོག་། མངོན་དུ་གྱུར་
 རྣམ་འགྲོ་ཀྱན་སྒྲོལ་བར་ཤོག། །ཅེས་བ་འདི་ཐུགས་འཆང་ནས་མཁའ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་ཤུགས་བཙུན་
 བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པའི་ཡེ་གོ་བ་ནི་ལུང་རིགས་སྤྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་དབང་རོ། ། །

༡༡། །མགོན་པོ་སྤྱིང་ཁྱེད་ལ་འཕྲོད་པའི་དམིགས་རིམ་
རྒྱུ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་བཞུགས་སོ།།

མགོན་པོ་སྤྱིང་ཁྱེད་ལ་འཕྲོད་པའི་དམིགས་རིམ་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱ་
བའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་བསྐྱོད་པའི་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ཁ་གྲུབ་དུ་ཕྱོགས་པའི་ནང་དུ་ཉི་
མ་དང་ཆོག་གས་ཀྱི་བདག་པོའི་གདན་ལ་དཔལ་སྤྱད་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྐྱེ་མདོག་
མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་པ། ཞེས་བ་ནས། ཞབས་གཡས་བསྐྱུམས་ཤིང་གཡོན་
བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ། རང་གི་སྤྱི་བོར་པོ་ལས་སྤྱོད་ཆོག་གས་བསྐྱོད་དང་རྩ་ལས་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་དུ་གྱི་ལས་ཆོག་གས་བདག་སྤྱང་སྤྱད་པའི་སྤྱང་པོ་ཆེད་གདོང་
བ་ཅན་ཞེས་བ་ནས། སྤྱི་ལས་སྤྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དབྱང་རབ་དུ་འབར་བའི་དབྱས་ན་
བཞུགས་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགོན་པོ་ཨེ། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པས་ཤར་སྤོ་བའི་ལ་བའི་ཆལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ཤིང་ཅན་དན་རྒྱ་ཅིག་གི་དུང་ནས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྤྱིང་ཅིག་གིས་སྤྱོད་བྱས། སྤྱི་མ་རྒྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རིང་པོ་ཉིང་
གཅིག་བཛྲོད་ལ་སྤྱོད་བྱས། རྩ་རྒྱ་པོ་ཉི། གཉིས་སྤྱོད་པར་གྱུར། ཨོ་སྤྱི་མ་རྒྱ་ལ་(༡༩ན)
ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བོ་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་བའི་མཆོད་པ་དང་། སྤྱི་མ་བརྒྱུད་པའི་
མཆོད་ཀྱི་མཐའ་དང་སྤྱིང་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཨོ་སྤྱི་བཞུགས་ལ་ནང་མཆོད་དབུལ།
མགོན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་དུ་བྱིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པའི་པོ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་
མདངས་དང་ལྗན་པ། ཐུག་གཡས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ཐུགས་ཀྱི་འཛིན་ཅིང་གཡོན་
གསེར་གྱི་བྱིལ་བྱ་དཀྱུར་བཞེན་པ། རིན་པོ་ཆེད་རྒྱུ་དཔག་དུ་མེད་པས་སྤྱོད་པ། རྩ་རྒྱ་
འཆང་དང་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ལས་འོད་འཕྲོས། མགོན་པོ་ལ་

ཐོག །མགོན་པོ་འོད་དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འབར། ཕྱར་ཕྱར་སིལ་སིལ་གར་མཛད།
མགོན་པོའི་སྐུ་ལས་འོད་འཕྲོས་སྒྲ་མ་ལ་ཐོག །སྒྲ་མ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེར་མེར་བྲིལ་
བྱའི་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་སྒྲ་མ་ཉིད་མགོན་པོ། མགོན་པོ་ཉིད་སྒྲ་མ། །སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་དབྱེར་
མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར། བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྐུ་བཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་འུག་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །
ཞེས་པ་ནས། མགོན་པོ་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཞེས་པའི་བར་བརྒྱུད་
པའི་གསོལ་འདེབས་སྒྲི་དང་། བྱེད་པར་སྒྲ་མ་མགོན་པོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་མང་
དུ་བྱས་ལ། ར་མོ་བྱ་སྒྲ་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་
པའི་བར་ལན་གསུམ་བཅོད་པས་མགོན་པོ་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་རང་གི་སྐུ་པོ་ཆངས་པའི་བྱ་
ག་ནས་ཞུགས། ཅ་ཨ་ཤ་རྩ་ཏྲིའི་ནང་ནས་གར་མཛད་ཅིང་བྱོན། ལྷིང་གའི་མགོན་པོ་ལ་ཐེམ་
པས་སྒྲ་མ་དང་མགོན་(༥༩བ)པོ་རང་གི་སེམས་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཏེ་དེ་
ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་མགོན་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྙིང་དུ་རྩྭ་ཡིག་གི་
མཐར་སྙིང་པོ་དང་ཅ་སྒྲགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་དཔྱིགས་ནས་བསྒྲས་པ་བྱ། མཆོད་གཏོར་
འབུལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་བྱས་པས་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ནས་རང་གི་སྐུ་པོར་རྗེ་བཙུན་རྟོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྐུ་མདོག་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་
ཐུག་གཉིས་གཡས་གྱི་གྲག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་འཛིན་ཅིང་ཞབས་གཉིས་
རྒྱབ་ནས་ཐུག་པར་བཀལ་བ། ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཙུའི་རྟོ་ཤལ་ཅན།
ཐུག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ལུ་འབྲུར་རབ་དུ་རྒྱས་ཤིང་གསང་གནས་ཀྱི་ཆོས་འབྲུང་དམར་སིང་
དེ་དང་རང་གི་ཆངས་བྱག་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པར་བསྐྱེམས་ཏེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་པོན་
ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཁའ་སྟོན་གྱི་གནས་ནས་རྗེ་བཙུན་མ་སྐུ་བྱངས། ཐེམ་པས་གཉིས་སུ་
མེད་པར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་རྟོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། བདག་དག་པ་བདེ་སྟོང་

མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཡི་དམ་རྩོམ་རྩལ་འབྱོར་མ། བདག་
དག་པོ་བདེ་སྟོང་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་རྩོམ་
རྩལ་འབྱོར་མ། བདག་དག་པོ་བདེ་སྟོང་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་དུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྗེ་བཙུན་མའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཕྲོས་པ་
གསང་གནས་རང་གི་ཆངས་བྲག་ཏུ་ཞུགས། ཨ་ཤ་རྩུ་ཏྲིའི་ནང་ནས་ནར་གྱིས་བྱང་ནས་རང་
གི་སེམས་སྟོང་གའི་མགོན་པོར་གསལ་བ་ལ་པོག་པས་སྟོང་གའི་བསྐྱེད་བྱེད་(༤༠ན)བརྒྱད་
ཁ་ལག་གིས་བྲེ། མགོན་པོ་ཨ་ཤ་རྩུ་ཏྲིའི་ལམ་ནས་ཕྱི་ལ་ལི་ལི་བྱོན། སྤྱི་པོའི་ཆངས་བྲག་ལ་
སྤྲུག་པ་དང་། སྤྱི་ཡང་ཨ་ཤ་རྩུ་ཏྲིའི་ལམ་ནས་མར་བྱོན་སྟོང་གའི་བསྐྱེད་བྱེད་བར་ཐེབས་
པ་དང་བསྐྱེད་བྱེད་བརྒྱད་ཁ་ལྟར་གྱིས་བྲུམ་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ་
ཡང་སྤྱང་། མཐར་འཕོ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་མགོན་པོ་སྤྱི་པོའི་ཆངས་བྲག་ནས་རྒྱངས་ཏེ་
ཐོན། རྗེ་བཙུན་མའི་གསང་གནས་དམར་སིང་དེ་བར་ཞུགས་པས་རང་གི་སེམས་སྒྲ་མ་ཡི་
དམ་མགོན་པོ་རྣམས་དང་དབྱེད་མེད་དུ་འཕྲེས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་མ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་
གཤེགས་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ཀྱི་མཐར།
སྒྲ་མ་མགོན་པོ་དབྱེད་མེད་ལ། །བདག་ནི་གྲུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སེལ་བར་ཤོག །ཅེས་ལན་མང་དུ་བརྗོད་དོ། །མཁའ་
སྤྱོད་སུམ་བྲིལ་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་གཞན་དང་བྱུན་མོང་མ་ལགས་པས་ཤིན་ཏུ་གསང་
ཞིང་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྗེ་ཉེད་ཀྱིས་མཛད་པའོ། །

༡༡། །ཟབ་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྒྲོང་གི་གསུང་ཐོར་བྱ་ཁག །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་དུ་བྱ་བ།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆོགས་གཉིས་གསེར་གྱི་ཚུ་སྐྱེས་
ལས། །ལེགས་འབྱུངས་ཀྱན་མཁྱེན་ལྟ་བུའི་གཙོ། །རིག་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ་ཡི། །དོན་གྱི་
ཆོངས་དབང་ཁྱོད་ཕྱག་འཆལ། །འགོ་ནར་པ་མོངས་ལྷ་མིན་གྱི། །ཁྱོད་ཁྱེར་སུམ་བཅེགས་
ཆེས་མཐོ་བ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མངའ་(༤༠བ)པོ་ཆེས། །སྤྲེག་མཛད་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ལ་འདུད། །རྟེན་འབྱུང་རིགས་ཚུལ་ལག་ཉལ་གྱིས། །མཐར་ལྷའི་སྤྲིན་པ་གསོད་བྱེད་གང་།
།སྐྱ་སྐྱབ་ཆོས་ཀྱན་མཛོན་སུམ་དུ། །གཟིགས་པའི་འབྲེན་བྱེད་སྒྲོང་ལྷན་རྒྱལ། །མཐའ་མེད་
ཤེས་བྱའི་ཚུ་སྤྲིན་བདག །སྒྲོ་བཟང་ཞལ་དུ་རྩལ་གཅིག་གིས། །བྲངས་སོ་བདག་འཛིན་ལྷ་
མིན་ཆེ། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཁུ་མཛད་རྒྱལ། །ཐུབ་ཆེན་རང་བྱུང་ཐུགས་ཀྱི་བཙུད། །འཇམ་
དབྱངས་བདེ་འབྱུང་རལ་བའི་སྒྲོང་། །འབྲིལ་བ་ལས་བབས་བྲང་སྒོང་ཆེ། །སྐྱ་སྐྱབ་འཛའ་
རྩའི་ཞལ་སྒོ་ལས། །སྒྲོ་བཟང་མཁྱེན་ཡངས་ནོར་འཛིན་ཆེན། །ལེགས་འོངས་རྒྱན་གསུམ་
ལྷན་པ་འདིས། །སྤྲེག་ལྷའི་དུག་ཅན་བྱ་ཡི་ཆོགས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་དག་གིས་ལ། །སྐྱ་
གསུམ་གོ་འཕང་ཆོངས་གནས་གྱི། །སྒྲ་མེད་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མཛོད། །

འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་མཉམ་མེད་བཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་དགྲེས་བཞེན་དུ་སྦྱལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞལ་གདམས་ཟབ་པ་
བས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ། ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་སྐལ་བ་དང་
ལྷན་ཞིང་། ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་དག་གི་རིགས་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་གྱི་

དོན་དུ་གཉེར་བ་པོ་དག་ལ་དལ་བྱས་སྒྲེང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཐེན་
བ་སོགས་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་འགྲོ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱི་
སྟོན་ལ་འབྲིད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་འབྲིད་ཚུལ་མཛད་པའི་
སྟོལ་ཆེར་མི་སྣང་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་པ་སོང་གོ་ནས་བརྒྱད་པ་དག་ནི་པའ་(༤༡ན)
བཞི་ཕྱན་ཀྱི་སྟོན་ལ་འབྲིད་པར་མཛད་དེ། སྟོན་གཉིས་གང་ནས་འབྲིད་ཀྱང་རུང་། །རྗེ་ཉིད་
ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་
བ་ཤུགས་པའ་ཏུ་འདེབས་པ་དང་། བསགས་སྤྱང་ཤུགས་པའ་ལ་ཡུན་རིང་བ་ལ་འབད་པ་
དང་། གཞུང་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་རྣམས་སུམ་བུ་ལྟེན་ལ་
ཉམས་སུ་ལོང་ཞིག་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་རྟེན་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་གང་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་
དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་ཉེ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གསོལ་བ་ཤུགས་པའ་ཏུ་
འདེབས་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟོན་བསགས་སྤྱང་ལ་འབད་པ་པའ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་
ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་གནད་དམ་པའོ། །

དེ་ནས་དལ་འབྱོར་ཉིད་དཀའ་དོན་ཆེ་བསམ་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོམ་པ་སོགས་སྦྱེས་སུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ལམ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གང་གི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གང་བྱེད་ཀྱང་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་སྦྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་ཟིན་པ་དགོས་མོད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་འདི་དག་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་ཞིབ་པར་མ་བཤད་དོ། །

ད་ནི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། (༤༡བ) ཐམ་ནས་རྗེ་ལྟར་སྤྱང་

བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཆད་ལྡན་གྱི་གསུང་རབ་པལ་ཆེ་བར་བདག་མེད་གཉིས་ལས་བཤད་
 བའི་རིམ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་
 བ་མང་ཡང་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ནི་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འབྲུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སྒོ་
 ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་བྱེད་བཙུན་པའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་
 ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་འགྲེལ་དུ། འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྲུག་པར་འདོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲོན་མ་ལུས་པར་སྤྲོད་བར་འདོད་
 བ་ནི་འཁོར་བ་འདི་ཅིའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན། ཞེས་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཉེ་
 བར་རྟོག་པ་ན་འཁོར་བ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་ཞིང་། བདག་ནི་འཛིག་
 ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། བདག་མ་དམིགས་པས་འཛིག་ཆོགས་
 ལ་ལྷ་བ་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པར་མཐོང་བས་
 གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེས་ཆེས་ཐོག་མར་
 བདག་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་རྩ་ཤེ་སོགས་
 དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ངེ་རྟེན་ཅིག་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། (༤༡ན)ཕུང་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་
 པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ངེ་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་
 ན་འདུས་མ་བྱས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་འབད་མེད་དུ་ཁེགས་པར་གསུངས་ཤིང་། འདུས་བྱས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ཁེགས་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་འགག་སོགས་འབད་མེད་དུ་ཁེགས་
 པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། འདུས་
བྱས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་ལྔ་ལམ་རྣམ་
བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དུ་རྣམ་ལྔའི་རིགས་པ་གསུངས་ཤིང་། འདུག་པར་དབྱིབས་དང་
ཆོགས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གནད་
ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པར་འདུས་ཏེ། རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པའི་ཆོག་གསལ་ལས།
དེ་ལ་བརྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་མདོར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཉིད་གྱིས་བདག་དགག་པར་བཞེད་ནས་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་(༤༡བ)གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རིགས་པ་ལ་ཐུག་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གཅིག་ཉིད་གྱི་དངོས་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་སེལ་བས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྲུང་ཞེས་བསྐྱགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཀྱང་འདྲིར་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་
ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་
གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་དེ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་མ་ཁྲབ་པ་ཉིད་
གྱིས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གནད་གསུམ་དང་། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ལ་
གནད་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གནད་བཞི་ཆང་དགོས་ཏེ། དང་པོར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་ང་ཇི་
ལྟར་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་ངེས་པའི་གནད། དེ་ནས་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་པའི་གཅིག་

བྲལ་ངེས་པའི་གནད། དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་
 དབྱ་མ་པ་པལ་ཆེར་དང་། ལྷགས་འདིའི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་
 ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པར་སྒྲུང་ན་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་
 མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་
 སྤྱི་སྒྲོ་ལ་མ་ཤར་བར་དེ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་
 ཞིང་། སྒྲུང་བྲངས་པའི་ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་
 ཅག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེས་ཆེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །
 (༤༣ན)ཞེས་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་བྲགས་ཅན་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་
 ལས་དམ་སྤྱིང་གིས་འཛིན་པ་ཅིག་ཐོལ་གྱིས་སྤྱེས་པ་ན། ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལས་འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་གམ་ང་དེ་རི་ལྷ་
 བྱ་ཞིག་། ཅེས་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་ངར་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་ང་འམ་བདག་
 རི་ལྷར་བཟུང་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
 དགོས་པ་དང་། རི་ལྷར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་པས་
 ཞིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། ཐལ་འབྱུང་བའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་སྤྱིང་དུ་ཡང་
 བར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དོན་དམ་ལ་
 དཔྱོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་རེའི་རྗེས་འབྲང་གི་དབྱ་མ་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་རྒྱུད་ལྷར་གྲགས་ཀྱང་ཆོག་རིས་དེ་ཙམ་རྒྱུད་པར་མ་ཟད་པའི་ནང་གི་སྤྱོད་བ་ལ་བཀར་ནས་
 དགག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་ཆར་གྱིས་ངོས་ཟེན་པ་ཞིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་
 བྱའི་འཆར་ཚུལ་སྤྱ་མོ་ལ་ངོ་སྤྱད་ནས་དེ་བཀག་པ་ན་པལ་མོ་ཆེའི་སྒྲོར་མི་ཤོང་ཞིང་། འགའ་
 ཞིག་ལ་ཆད་ལྷ་སྤྱེས་དོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་སྒྲུང་བ་དང་། རང་རང་གི་ནང་དུ་སྤྱོད་
 ཐོག་ནས་ཅི་འཆར་ལྷ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མན་ངག་ལས་རྟོགས་པར་

བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་མོང་དུ་བསྟུང་བར་བྱ་བ་མིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་དམ་པ་འདི་ཐར་འདོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་(༤༣)ཆུད་གྱུར་ན་ཅེ་མ་རུང་སྟུང་དུ་ཡིད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཆུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྟ་བའི་འབྲིད་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་རང་རྒྱ་བར་འདྲིན་པའི་རགས་པའི་འདྲིན་ཚུལ་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དགག་བྱ་སྟེ་མོ་ངོས་བཟུང་སྟེ། འགོག་པའི་ཆེ་སྟབས་སུ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དགག་བྱ་སྟེ་མོ་ངོས་ཟིན་ནས་དེ་ཁྲིགས་ན་རགས་པ་ཞར་ལ་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་བས་ཆེགས་ཆུང་པའི་སྤྱིར་དགག་བྱ་སྟེ་མོའི་འཆར་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་འདྲིན་ལྟན་སྤྱིས་ངོས་གཟུང་ན་སྤྱིར་རའོ་སྟུང་དུ་འདྲིན་པའི་སློབ་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་འདྲིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་རའོ་སྟུང་དུ་འདྲིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟར་འདྲིན་པ་སྟེ་སྟུང་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་སྤྱོད་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་འདྲིན་ལྟན་སྤྱིས་སུ་གྲགས་པའི་འདྲིན་ཚུལ་དང་། གསུམ་པ་ནི་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆུད་ལ་འབྱུང་བའི་ང་འདྲིན་པའི་ཐ་སྟུང་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཉིད་འབྲུག་སོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་ན་ཡང་རའོ་སྟུང་དུ་སྤྱིར་གི་དཀྱིལ་ནས་དམ་སྤྱིང་གིས་འདྲིན་པའི་སློབ་ལྷགས་ཅན་ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཞིག་རྒྱན་ལྟན་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱུང་བར་དུ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་རང་གིས་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱས་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་བསྟོན་བཅུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ངས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་གང་དུ་བྱས། དོན་མཛད་དུ་(༤༣)བསྟོན་དེ་ལྟ་བུ་འཇུགས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཡུས་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་དུ་འང་ང་དང་ང་ཞེས་སྤྱི་ཞིང་སློབ་ལའང་རམ་རམ་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་གི་ཆེ་

ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །སྟོ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་
 བ་ན་ག་རེ་སྟོ་འདིས་ང་དེ་གང་དུ་བཟུང་། ཇི་ལྟར་དུ་བཟུང་སྟེ་ཁ་ནང་དུ་ཁྱུང་གིས་
 རྒྱགས་ནས་བལྟ་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྟོ་ཉིང་མ་འཁྱགས་ཆེས་ན་སྟོ་ལྷ་མའི་འཁྱགས་འགགས་
 ནས་སྟོང་སང་དེ་བ་འདྲ་ཞིག་མ་གཏོགས་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དེས་མི་བྱལ་བས་སྟོ་
 རྒྱན་ངོ་སྟེ་ལྷན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་གའི་འཁྱགས་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་སྟོ་འཛིན་ཐུང་གིས་
 དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཉིས་ལམ་ལ་བཞིབས་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ་
 མིག་དངོས་གཞི་ལམ་ལ་ལྟ་བ་དང་། མིག་ཐུང་གིས་རྒྱགས་ལ་ལྟ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལས་གཞན་པའི་ཀ་བ་དང་བུམ་བ་སོགས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ངོ་སྟེ་ལྷན་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཕུང་པོ་
 ལྷའི་སྟེང་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུགས་སུང་ལྟ་བུ་རེ་རེ་བཞིན་ནས་དམིགས་ནས་ངོ་སྟེ་
 དུ་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་མེད་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྷ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་སྟོབ་སེ་བ་དེའི་
 སྟེང་དུ་ང་ཞེས་སྟོས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་པར་མ་བཏགས་གོང་ནས་ཀྱང་
 འདོགས་སྐྱེའི་ང་ཚུགས་སེ་བ་ཅིག་ཡོད་པར་བཟུང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་པར་བཏགས་པ་
 རྒྱང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་མི་(༤༤བ)འཆར་བར་ཤིང་སྟེང་སྟེང་པོ་དོས་ནས་ཀ་བར་བྱལ་
 བ་ཅིག་ལ་སྟོས་ཀྱང་ཀ་བའོ་སྟེ་ལྷན་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་སྟོང་བས་བྱལ་བས་སོ། །འོ་
 ན་གཏུང་འདེགས་པའི་ཤིང་ལ་ཀ་བ་ཞེས་ཐ་སྟོན་བྱས་པའི་ཆེ་སྟོ་སྟོས་པར་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་
 རྒྱང་བ་མ་གཏོགས་ཤིང་དེ་གའི་དོས་ནས་ཀ་བར་མ་བྱལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་དོས་ནས་ཀ་བར་བྱལ་སྐྱེ་ཞིག་ཡོད་ན་ཁོ་དང་པོར་ཤིང་གི་ར་བ་ན་གནས་ཤིང་ཡལ་
 ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ནའང་ཀ་བར་བྱལ་དགོས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་ཁོ་ཀ་བར་
 མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་འདི་ཀ་བའོ་སྟེ་ལྷན་དུ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་དང་། འདི་ཀ་བ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཆོག་ཏུ་འདོགས་པ་གཏན་མེད་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཤིང་གི་ར་བ་ནས་བཅད་ནས་
ཀྲང་རི་སྤྱི་དགའ་འདེགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་ཀ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་
དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ཀ་བའོ་སྟུང་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་དང་། ཀ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་གང་ཡང་
མེད་པས་ཀ་བར་མ་བྱུབ་ལ། བྱིས་གཏུང་འདེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་
ཞེས་པར་བཏགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤིང་དེ་མཐོང་བ་ལ་ཀ་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཐ་སྙད་
འབྱུང་བས་ཤིང་དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་ཞེས་པར་བཏགས་པ་རྒྱང་བ་མ་གཏོགས་ཤིང་དེའི་ངོས་
ནས་ཀ་བར་བྱུབ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྲང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱས་ནས་ཀྲང་ཐ་སྙད་བསྟོན་མེད་དུ་གྲགས་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་གཏུང་
འདེགས་པའི་ཤིང་དེ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་གཅིག་
པ་དང་། བརྟ་མི་གཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་(༦༥ན)དེ་ལྟར་མ་གྲགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཀ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པས་ཤིང་དེའི་ངོས་ནས་
ཀ་བར་བྱུབ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྲང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀ་བ་ལ་མཚོན་པ་ཅུང་ཡིན་གྱི་ཐམས་
ཅད་ལ་རིགས་སྟེ་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ཟུར་ཅན་མོ། །འོ་ན་ཤིང་དེ་
ལ་ཀ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་རྗེས་ནས་དེ་ཀ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་པའི་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས་ཤིང་
དེ་ཉིད་ཀ་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི་ཀ་བ་མིན་ལ་ཀ་བ་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཅན་དུ་འདོད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཡུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛིག་པ་ཐམས་ཅད་པལ་ཆེར་
འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཁོ་ན་དང་བསྟུན་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་པས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་
སྙད་ལ་དེ་མཐོང་བ་ལ་ཀ་བ་མཐོང་བ་སོགས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་དེ་ཀ་བ་མ་ཡིན་
ན་ཀ་བ་མཐོང་བ་མི་སྤྱི་དབང་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་དེ་ཀ་བ་མ་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་གི་མིང་ཅན་དེ་
ཟུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་མེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཅག་གི་

ལུགས་ལ་སྐྱེས་བྱ་ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་དེ་སྐྱེས་བྱ་ལྷས་སྐྱིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་
སྐྱས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷས་
བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལྷས་བྱིན་མ་ཡིན་ཡང་དེ་མཐོང་བས་ལྷས་བྱིན་མཐོང་བར་འཛོག་པ་མི་
འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་ལག་པ་ལྷས་བྱིན་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ན་བས་ལྷས་བྱིན་ན་བར་
འཛོག་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། (༤༥)དེ་ནི་ཀ་བ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དེ་
ཀ་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཀ་བའི་གཟུགས་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་ལ་ཀ་བ་མཐོང་བར་འཛོག་པ་ཤིན་
ཏུ་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་མིག་གིས་མཐོང་བའི་གདུང་འདེགས་པའི་ཤིང་འདི་ཀ་
བ་ཡིན་ན་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཤིང་རྩེ་གཟུགས་དེ་ཡང་ཤིང་རྩར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་པར་
འདོད་ན་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པར་གསལ་ལོ། །

རྣམ་རིག་པའི་སྐྱབས་སུ་གཟུགས་སུང་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་
གཞིར་གཟུགས་བྱང་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ལྷ་བྱུང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་
ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། དབང་
ཤེས་དེས་བྱངས་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་རི་ལྷར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་
དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་
དང་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྷར་བྱུང་བ་འགོག་པ་གནད་གཅིག་ལ། དེ་བྱང་ས། བསྐྱུ་བ་
ཐེག་བསྐྱུས་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བཀག་པས་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་སོའི་སྤྲེང་དུ་འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྟོག་གིས་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་བཏགས་ཚུལ་སོགས་ཅིས་བྱིན་པ་ཞིག་གོ་ན་
གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་སྟེར་ཞིང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་
ལམ་སྟེགས་དམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཅུང་བར་སྣང་བས་བྱང་ངེས་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་(༤༦)འབྲེལ་དུ་དཔྱད་པའི་སྐོར་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་དག་ནི་ཆོས་

གང་དང་གང་གི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སྟེང་ན་གྲུབ་པར་
འཛིན་པའི་སྒྲིའི་འཛིན་ཚུལ་རྗེས་ཆེར་གྱིས་གོ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་དང་རང་
བཞིན་སྟེང་པར་འཆར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བར་བྱེད་དེ། འོག་མ་རྣམས་སུ་
ཡང་བྲན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྲབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དིང་སང་གི་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་
ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔྱོད་ཚུལ་ནི་ཆོག་ཏུ་རྫོང་བདེ་བའི་ཐོར་ཡང་བ་
ཙམ་དུ་ཟད་པས་ནང་དུ་སྤྱོད་བ་ལ་བཀར་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འོ་སྟམ་དུ་སྟོང་
གི་དཀྱིལ་ནས་དམ་སྤྱོད་གིས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱིས་ང་ཅིག་རང་གི་ཕུང་པོ་
ལྷ་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་ཡོད་ན། ཡང་ན་འདི་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས། ཡང་ན་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་སྤང་གསུམ་མི་སྤྱོད་པར་ཐག་སྤྱད་གྱིས་གཅོད་བ་སྟེ། ཆོག་གསལ་
ལས། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ནས། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་
བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བྱང་ཞེས་བྲབ་པ་ངེས་པའི་གནད་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་རེ་རྣམས་ལ་
ཆོས་ཅི་འདྲ་ཅིག་སྒྲོ་ལ་འཆར་ཡང་། ཡང་ན་གཅིག་གི་རྣམ་པར་འཆར། ཡང་ན་དུ་མའི་རྣམ་
པར་འཆར་གྱི་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འཆར་ཚུལ་སྤང་གསུམ་པ་མེད་(༤༤བ)པར་སྤྱོད་
བས་གྲུབ་ལ། དེའི་དོན་གྱིས་གདགས་གཞི་རིམ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བཏགས་ཆོས་རིམ་ཞིག་
བཞག་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྒྲོ་ལ་འཆར་བའི་ཆེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པའི་འཆར་ཚུལ་
གཏན་མི་སྤྱོད་དེ། ཆོས་དེ་རྒྱ་བཅས་སུ་སྒྲོ་ཐོར་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་ན་རྒྱ་མེད་ཡིན་པ་
རྣམ་གཅོད་ལ་ཁེགས་པ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་བྲབ་པ་ངེས་
པ་གཅིག་དང་དུ་མ་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་
པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བ་ལ་བཀར་བའི་འཆར་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གནད་གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དེ་འདྲའི་ང་དེ་རང་གི་

ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་པོ་སྟུང་ན། འདི་ལ་རིགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདག་
ཁས་སྒྲངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། ང་ལས་བདག་ནི་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ། །ཕུང་
པོ་རྣམས་ང་ལས་བདག་གི་སྒྲང་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ང་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་
གཅིག་ཡིན་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཡིན་
དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་དགོས། ཆ་མེད་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་།
སྒྲང་བྱ་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ང་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་
མ་བྱུབ་པོ་སྟུང་དུ་བསམ་པ་སྟེ། ཅ་ལེ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སོགས་
གྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་མང་པོར་ཐལ་བ་ནི། དེ་འདྲའི་ང་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན། ཡང་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཕུང་པོ་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད་པ་བཞིན་(༤༨ན)
དུ་ང་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ལེས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་ང་ལྔ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ང་གཅིག་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཡང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱུབ་པོ་སྟུང་
དུ་བསམ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་སོགས་འདྲུག་པ་ཅ་འབྲེལ་ལས་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །

གསུམ་པ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ང་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་
དུ་ང་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ང་
ཅམ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ང་དེ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་
པར་སོང་བས། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་རྣམས་གཅིག་
གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ང་དང་ཆེ་འདྲའི་ང་གཉིས་ཀྱང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་
ཐལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་སོང་བས་ཆ་ཐམས་

ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་འབྲེལ་མེད་པའི་ཐ་དད་
དུ་འགྱུར་བས་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་འདི་འབྲེལ་ཞིག་དུ་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་སྐྱེ་བ་བྲན་བ་མི་འཐད་
པར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་ང་གཉིས་པོ་དེ་གཏན་ནས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་མཚོན་སྤྱོད་དུ་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་སྐྱེ་བ་བྲན་པར་
མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཆེ་འདིར་ལྷར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་ནས་ཕྱིས་ལྷའི་བདེ་འབྲས་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ལོངས་(༤༡བ)སྤྱོད་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པར་
འགྱུར་རྟེ། ཁོས་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་བསགས་བཞིན་དུ་ལྷའི་བདེ་བ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷར་
ལས་སོགས་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་དང་ཕྱིས་རྣམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་པོའི་གང་ཟག་གཉིས་གཏན་ནས་
འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱིས་ཀྱིས་
ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ལྷར་ལས་སོག་པ་པོའི་གང་ཟག་དེས་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་
པར་འགྱུར་རྟེ། དེས་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་
ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གང་ཟག་གཉིས་གཏན་
ནས་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདག་སྤང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་
བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དེ་ལྷར་མ་བྱུབ་པོ་སྤྲུལ་དུ་བསམ་སྟེ། འདི་ནི་རྩ་ལེ་ལས། གལ་ཏེ་
སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་
བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན་ནི། དེས་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་
སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདག་དེ་ལྷར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། ཉེས་པ་
དུ་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་བཞི་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གཞན་ནི། དེ་འབྲེལ་ང་དེ་རང་གི་སྤང་པོ་
རྣམས་དང་གཅིག་དུ་མ་བྱུབ་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པོ་སྤྲུལ་ན། དེ་ལྷར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་

དད་དུ་སོང་བས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་
གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་སྤང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ནས་སྒོས་བསལ་བའི་
འོག་དུ་ཡང་སྒོ་དེས་(༤༩ན)བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་བསྟན་སྐྱུ་ཅིག་ཉིད་དགོས་པ་
ལས་དེ་འདྲ་མི་ཉིད་པའི་སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཚིག་གསལ་
ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་བདག་ཐ་དད་ན་དེ་སྤང་པོ་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་
ཏེ། སྤང་པོ་ལྷ་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་དང་། མཆན་མར་འཛིན་བ་
དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་
ན། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་འདོད་
པ་ན་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་ནི་གཟུགས་
ལས་སེམས་ལྟར་གཟུང་བར་འགྱུར་ན་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤང་པོ་ལས་
ཐ་དད་པར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤང་པོ་ལྷ་ནང་པན་ཚུན་ཐ་དད་པས་གཟུགས་
སྤང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ང་དེ་ཡང་སྤང་པོ་རྣམས་
ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདྲིའོ་ཞེས་གཟུང་དུ་ཡོད་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །

གཞན་ཡང་ང་དང་སྤང་པོ་གཏན་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་ན་ང་དེ་སྤང་པོ་འདུས་
བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་རྣམས་དང་ཡང་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་བ་ལང་
དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་རྟ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པ་བཞིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་
སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་བ་ལང་ལས་གཞན་པའི་རྟ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གྲང་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་རྟོག་ན་སྤང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །(༤༩བ)ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་
ལ་བཞེན་ནས་སྤང་པོ་ལྷའི་སྟེང་ན་དེ་འདྲ་བའི་ང་མེད་པར་སྤང་གིས་ངེས་པ་ན་དབྱུ་མའི་

ལྷ་བ་དང་པོར་རྟེན་པ་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྲལ། དེ་ཡང་
ཆེ་སྡེ་མ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལ་ནི་དབུལ་པོས་
གཏེར་རྟེན་པ་ལྷ་བུའི་དགའ་སྟོན་བྱེད་པར་ཅན་དེའི་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་
སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྷར་ཡིན་ལ། སྤར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལག་ན་ཡོད་པ་སྟོན་སྟོར་བ་ལྷ་བུའི་ང་འཇམ་བདག་གཏན་མེད་དུ་སོང་སྟེ་དུ་སྐྱབས་ཡེ་རེ་
བའི་ངང་དུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། སྤར་ཐོག་མེད་ནས་ཕུང་པོའི་ཡུལ་སྟེང་ན་ང་ཅིག་གྲུབ་རྒྱ་
ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་བས་ང་ཡོད་ཡོད་མོ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། དེ་བཞག་པ་ན་སྐྱབས་པ་
དེ་ལྷར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་པབ་ནས་རི་ལྷར་སྟོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་
མཁའ་ལྷ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ་མ་ལྷ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །སྤྱིར་སོ་
སོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྟོང་ཚུལ་ལ་ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
སྟོང་བ་འདོན་ཚུལ་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྟོང་ཚུལ་ཞེས་པ་
གཉིས་གནད་གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
གནས་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོང་ཚུལ། སྤགས་སྒྲ་མེད་
པའི་བདེ་སྟོང་སྤར་བའི་སྟོང་ཚུལ་ཏེ་བཞི་ཡོད་པར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་གནད་
(༦༩ན)བའི་མན་ངག་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལས། འདྲིར་ནི་སྟོང་ཚུལ་དང་པོ་ཅམ་ཞིག་བཤད་
ན། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་དག་ནི། གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་ངོ་སྟོན་དུ་སྟེང་གི་དཀྱིལ་ནས་དམ་སྟོང་གིས་འཛིན་པའི་
སྟོན་པའི་བཟུང་བ་ལྷར་གྱི་ང་མེད་པ་ལྷང་གིས་ངས་པ་ན་ངས་ཤེས་དེ་ཀ་ཤུགས་རྒྱུང་དུ་མ་
སོང་བར་རྒྱན་མཐུད་ཅིང་། རྒྱུང་ཟད་ཤུགས་རྒྱུང་དུ་འགོ་ལ་ཁད་པ་ན་སྟོན་པའི་དེ་ལས་

མ་གཡོས་པའི་རང་ནས་སྒྲོའི་བྱར་གྱིས་སྤར་གྱི་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་རྣམས་བྲན་ཅམ་བྱས་
བས་ངེས་ཤེས་དེའི་ཤྱགས་སོར་ཚུད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་
ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས་འཆམས་ཤིག་ནས་ཏ་ཅང་བྲན་ཤེས་བསྟེན་བ་ལ་མི་སྟོས་
བར་ངེས་ཤེས་དེ་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བྱུབ་པ་ཅིག་འབྱུང་ལ། འཆམས་དེ་ནས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོང་ཚུལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོང་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་མེ་ཉིད་དང་
མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་ང་སྤང་ཚུལ་ལྟར་མེད་སྟམ་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། དགག་
བྱའི་ང་དེ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བར་བྱས་ནས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་མེད་སྟམ་དུ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ནི་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོང་ཚུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

མཁས་བྱུབ་ཤེས་རབ་མེད་གོ་ནས་བརྒྱད་པ་དག་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པའམ་
སྤར་གྱི་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་རར་འཛིན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེས་བཟུང་
བ་ལྟར་མ་བྱུབ་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བྲངས་ནས་སྒྲོང་བའི་ཆེ་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་མེད་སྟམ་
དུ་སྒྲོམ་(༤༩བ)པར་བཞེད་མོད། ཁོ་བོ་ནི་སྤྱིར་སྒྲོང་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རུང་ཞེས་མི་སྤྱི་
ཞིང་ལྟག་པར་རར་འཛིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་མེད་པར་ལན་ཅིག་ལྟར་གིས་
ཆད་མས་ངེས་ནས། ཕྱིས་དགག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་གསལ་བཏབ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་
མེད་སྟམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ལྷ་བའི་སྒྲོང་ཚུལ་རྣལ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དགག་
བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པ་འམ། ཟིན་ཀྱང་མ་ཁེགས་པར་རང་ལ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་མེད་སྟམ་དུ་སྒྲོམ་པ་
དང་། དེར་མ་ཟད་འགའ་ཞིག་གིས་ངག་དུ་བཞུས་པ་བྱེད་པ་དག་ནི་རང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
མཆང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ལྷ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་རེས་ཀྱི་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་ཏུག་གྱ་སྒྲོང་
དུ་བྱེད་དགོས་པར་སྤྱི་བའང་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་། ཕྱིས་ལྷ་བ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་སྐྱབས་ཤིག་ནས་ཀུན་

རྫོག་པའི་སྤང་བ་གང་ཤར་ཡང་ཤར་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཆམ་གྱིས་
གཏན་ལ་འབབས་ཀྱས་པ་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་བྱང་པོ་
ཅིག་གང་ཟག་གཡོ་རྒྱ་ཅན་ཞིག་དང་རྒྱས་མེད་དུ་གྲོགས་མཆེད་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་
འཛེལ་བར་གྱུར་ཏེ་སློ་མིངས་གྱིས་བཀལ་བ་ན་འཆོམས་ཤིག་ནས་གྲོགས་དེས་ཁྱེལ་བོར་
ཏེ་ཅ་བ་ནས་བསྐྱས་པའི་ཆེ་སྒར་པན་ཁོ་ལ་སློ་གཏད་ཐུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལོག་ནས་ཕྱིས་
དེ་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས། འདི་ནི་སློ་གཏད་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱོན་ཅན་ཞིག་གོ་སྟེ་སྤང་
རང་ཤུགས་གྱིས་འབྱུང་བ་བཞིན་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་ཀྱན་དུ་སྒར་
བཤད་པའི་གནད་བཞིའི་དབྱུད་པ་སྤྲོང་ཆགས་སུ་དགོས་ན་རྫོགས་རིམ་(༡༠ན)པའི་རྣལ་
འབྱོར་པས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་བྱངས་ཏེ་དེས་ལྟ་བུ་འཛིག་པའི་ཆེ་རྣམ་ཏྲིག་
གཡོ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱ་ཀློང་ཐིམ་ནས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་
རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་འདུག་པའི་མི་འབྱུང་བས་ངེ་ལྟར་བྱ་བས་མ་དགོས་སོ། །

བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྟ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་འདི་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་
ཚུལ་ཞེས། རྫོང་པ་ནི། རམ་མཁའ་ཞེས་པ་བར་གྱི་སྤང་བ་སྐྱེ་མེད་པོའི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་
ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་བཞག་པ་ལྟར་རང་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་བཀག་
ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་སློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་སློ་དེའི་
ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་བཀག་ཡུལ་ན་
ལྟག་མར་ལུས་པ་ཅི་འདུག་བལྟས་པས་ད་དུང་ངའི་མིང་ཙམ་ཞིག་སྤང་བ་ཙམ་མ་ཞེགས་
པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ངས་ཤེས་འདེན་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཀྱན་རྫོག་པའི་སྤང་བ་ཅི་
ཤར་ཡང་། སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྐྱོང་པའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྐྱོམ་པའི་བྱན་འདུན་ཤུགས་བྲག་པ་ལ་བཏེན་ནས་ནན་གྱིས་འཆོས་མི་

དགོས་པ་ལ་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རང་ཤྱགས་གྱིས་འཆར་བ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་དབབ་པ་(༥༠བ)པའ་ནས་རི་ལྷར་སྟོང་བའི་ཚུལ། ལྷགས་འདྲིའི་ཐ་སྙད་འཛོག་
ཚུལ་ལ་དགོས་པ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་ལ་དབྱད་པ་དང་། འདུས་
མ་བྱས་ལ་དབྱད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བེམས་པོ། །ཤེས་པ། ལྡན་མེན་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱད་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི་ཐོག་མར་རང་གི་ལུས་འདྲིའི་སྟེང་དུ་དབྱད་ན། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་ཆང་གི་ཤ་རུས་
རྩོས་བཅས་འདྲིའི་སྟེང་དུ་འདྲི་བའི་ལུས་སྒྲུབ་དུ་སྟོོས་པར་བཏགས་པ་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེའི་སྟེང་ནས་ལུས་སྲུ་བྱུ་བ་བྱུ་བ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་རང་
ཅག་རྣམས་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་དེ་ནི་དགག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་དེའི་
སྟེང་ནས་རང་གི་ལུས་སྲུ་བྱུ་བ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱུ་བ་རྒྱ་ཅིག་ཡོད་ན་
སྤང་པོ་འདི་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་ལས་བྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་བརྟེན་པར་
མ་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཁྱུ་ཁྱག་གི་ཐིགས་
པ་དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་སྲུ་བྱུ་བ་དགོས་པ་ལས་དེར་མ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེར་མ་ཟད་ཡན་
ལག་ལྔ་ཆང་གི་སྤང་པོ་འདྲིའི་སྟེང་ན་ལུས་ལུལ་སྟེང་ནས་བྱུ་བ་བ་ཅིག་ཡོད་ན་ཡན་ལག་ལྔ་
པོ་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ཡང་ན་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད་པ་བཞིན་
དུ་ལུས་གཅིག་སྤྱེད་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་ཆང་གི་ལུས་ཐ་དད་པ་ལྔར་ཐལ་བ་འཇུག། ཡང་ན་
ལུས་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་མེད་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཏེ།
དེ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་མ་བྱུ་བ་སྟེ། དེ་བྱུ་བ་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐད་དུ་སོང་བས་ཀ་བ་ལས་ལོགས་སྲུ་བྱུ་བ་བ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་

ཡན་ལག་ལྔ་དང་། (༡༡ན)སྟོང་སྟོང་གི་ཆ་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་ལུས་འདྲེ་ཞེས་དམིགས་
རྒྱ་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
འདྲེ་སྟེང་ནས་ལོགས་སུ་བྱུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ངེས་པ་ན་སྤར་ལྟར་བསྐྱར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་ར་བ་ཁང་གིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ས་
རྩོམ་ཞིང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་འདྲི་ཞི་རེད། །འདྲི་ཁང་གིས་
མོ་ཞེས་པར་བཏགས་རྒྱུ་ལ་ཡིན་ཡང་། སྤྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་
རྒྱུ་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་རྒྱའི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ལྟར་རང་ཅག་མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་ཤེས་
པ་ཅན་རྣམས་གདགས་གཞི་དེ་དང་དེའི་རོས་ནས་རི་ར་བ་ཁང་གིས་སོགས་སུ་བྱུང་བར་
སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་ན་རི་ར་བ་ཁང་གིས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་གཏན་མི་
ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་ཅིང་ཉིད་ནས་འདྲི་དག་ནི་རི་ལ་སོགས་པའོ་སྟུང་
པའི་སྒོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་འདྲ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་ལྟར་བ་ལྟ་བུའི་དངོས་སོ་གཅིག་
ཉིད་ལ་ཀ་ལ་ཤ་དང་བུམ་པ་སོགས་མང་དུ་མ་བཏགས་པའི་ཆེ་མིང་དེ་པར་བཏགས་རྒྱུ་
པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་ལྟར་བའི་དངོས་ནས་བུམ་པ་དང་ཀ་ལ་ཤ་སོགས་སུ་བྱུང་ན་ལྟ་ལྟར་བའི་
དངོས་སོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་སོ་ཐ་
དད་པ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་བྱན་མོང་དུ་བཏགས་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་ལྟར་དོན་
ཡང་གཅིག་པར་ཐལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་རི་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་རང་གི་གདགས་གཞི་ས་རྩོམ་ཞིང་(༡༡བ)གསུམ་སོགས་
ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་དེ་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་དེ་
རྣམས་དང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཡང་ན་རི་གཅིག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་གདགས་
གཞི་ས་རྩོམ་ཞིང་གསུམ་སོགས་རི་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་སྟོང་གི་རི་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་བའམ།
ཡང་ན་རི་གཅིག་ཏུ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ས་རྩོམ་ཞིང་གསུམ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་མེད་

གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་དུ་བྱུང་ན་ས་རྩོལ་དང་གསུམ་སོགས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
ནམས་སྒྲོས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རི་དེ་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་ཞིག་རྟེན་དགོས་
པ་ལས་དེ་འདྲ་མི་རྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གདགས་གཞི་དེ་དག་གི་སྟེང་ན་རེ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡུལ་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་གཏན་མི་འདུག་སྟུང་དུ་སྟངས་གིས་ངེས་ཤེས་བྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་དབྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ལ་མཆོན་ན་
དེ་ཡང་དེ་རིང་གི་སྤྱོད་དང་སྤྱི་བྱེད་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ཞེས་པར་
བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུང་བ་ཅིག་ཡོད་ན་སྤྱི་བྱེད་ཤེས་པ་གཉིས་
གཅིག་གསུམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་རིང་གི་སྤྱོད་ཤེས་པའི་སྟེང་
ན་སྤྱི་བྱེད་ཤེས་པ་འདྲ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྤྱུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་དད་དུ་བྱུང་ན་སྤྱོད་སྤྱི་བྱེད་
ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་སྒྲོས་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་འདིའོ་
ཞེས་བསྟན་རྒྱ་ཅིག་རྟེན་དགོས་པ་ལས་དེ་འདྲ་མི་རྟེན་པའི་བྱེད་ན་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟུང་དུ་སེམས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱན་ལ་ལྟོས་ཏེ་
(༧༩ན)དཔྱོད་པ་འཕམ། ཡང་ན་ཆོག་གསལ་ལས། ཆད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་
ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཆད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་
གཉིས་དོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟོན་པོ་
ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་འཛིན་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་སྟོན་
པོ་བྱུང་དགོས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་རང་ངོས་ནས་མ་བྱུང་བར་རྟོགས་ཀྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱུང་བ་ནི། གང་ཟག་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་མི་
འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་བེན་ཅིང་།
དུས་ལ་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་གདགས་གཞི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་

དེ་རྣམས་དང་གཅིག་གཤམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ལོ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་ལོ་ཐ་དད་པ་བཅུ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་བ་འཇམ། ཡང་ན་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
བ་སོགས་གྲིས་གནོད་ལ། ཐ་དད་ཏུ་བྱུང་ན་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་སྒོས་
བསལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་ལོ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་རྟེན་དགོས་པ་སོགས་
སྤར་གྱི་རིགས་འགྲོས་སྤར་རོ། །

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་དཔྱད་པ་ནི། ཐོག་མར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་ཏུ་དཔྱད་ན།
ཁང་པའི་རྒྱ་མཐོངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཤར་བྱུང་དང་ལྟོ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆ་རི་སྤྲོད་ཅིག་
ཡོད་པ་ལས་ཆ་དེ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྲིས་གཅིག་ཐ་(༧༣བ)དད་དཔྱོད་པའཇམ། ཡང་ན་
ནམ་མཁའ་ནི་བར་གྱི་སྤྲང་བ་སྤྲུ་མེད་པོའི་སྤྲོད་ཏུ་དགག་བྱ་སྒྲིགས་རེག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་
བཞག་པ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་དེའི་སྤྲོད་ན་སྒྲིགས་རེག་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རི་སྤྲོད་པ་དེ་
སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲིགས་རེག་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་ཆ་དེ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྲིས་གཅིག་
གཤམ་ཐ་དད་སྤར་བཞིན་བཏག་གོ། དེ་བཞིན་ཏུ་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་ལ་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་
ཀྱི་སྤྲང་བྱ་རི་སྤྲོད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཆ་རྣམས་དང་ཆ་ཅན་འགོག་
བདེན་དེ་རང་བཞིན་གྲིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་སྤར་སྤར་དཔྱོད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
ལྟ་བུ་ལ་ནི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་བཀག་པའི་ཆ་རྣམས་དང་སྤར་བཞིན་དཔྱོད་
པའཇམ། ཡང་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བྱུང་བའི་རིགས་
པས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་རང་གི་གདགས་གཞི་དེའི་སྤྲོད་ཏུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོག་པས་པར་བཏགས་ཙམ་རྒྱུ་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་གྲིས་ཡུལ་སྤྲོད་ནས་བྱུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་
བཞེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བཞེན་འབྱུང་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་བཞེན་ནས་བཏགས་
ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྤྲུལ་ནི་ཡུལ་སྤྲོད་པའ། དོན་སྤྲོད་ནས་བྱུང་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས་རྩ་ལེ་

ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་
གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དཔུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྷར་སྟོང་བའི་ཚུལ་ནི། སྤར་ལྷར་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་དང་།
(ཧ ༣ན)རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཉམ་
གཞག་གི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཞེགས་པའི་ཉེས་པ་ཤུགས་
ཅན་ཞིག་བྱུང་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤར་བ་རྣམས་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྐྱུ་མ་ལྷ་
བྱར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར་ཞིང་དེ་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་ལྷ་བའི་སྟོང་ཚུལ་ལ་མེད་མི་
བྱུང་དུ་དགོས་པའང་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་མངས་སུ་དོགས་པས་ཡི་གེར་
མ་བཤོད་དོ། །དེ་ལྷར་ན་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་
ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལུགས་འདིའི་ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ནི། ཐལ་འབྱུར་
བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་མིང་དང་རྟོག་པས་
པར་བཏགས་ཅམ་དུ་འཛིག་པའི་ཚུལ་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དེགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་ལས། འཛིག་
རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིག་
རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅིས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། འཛིག་
རྟེན་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཅི་སྟེ་མི་འཐད་དེ། འཛིག་རྟེན་འདི་རྟོག་པ་ཅམ་
ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་མོས་མ་
བྱུབ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བཤད་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་འཛིག་པའི་ཚུལ་རི་
ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་
ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། (ཧ ༣བ)སྟོང་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །
ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་

ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྡོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐུལ་
ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་རང་ཉིད་འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཁོ་ནའི་དབང་ལས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་
ཤིང་། རང་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་གཞག་དུ་མེད་པའི་
ཆོས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་
པ་ཁ་བོ་བསྡོགས་པའི་སྐྱེད་དུ་སྐུལ་འཛོལ་གྱི་སྒོས་སྐུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་དུས་ནམ་ཟ་ཟེ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཐག་པ་ཁ་བོ་
ཁ་བོ་དང་། དབྱིབས་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐུལ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་
ཁ་ཅིག་ལ་སྐུལ་ལོ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་སྐྱེ་ཞིང་སྒོ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱད་ནས་དེ་ལ་སྐུལ་གྱི་ཐ་སྐྱད་
བྱེད་པ་ཡང་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དེའི་སྐྱེད་གི་སྐུལ་གྱི་ཐ་སྐྱད་བྱས་ཙམ་དེ་ཀ་མ་གཏོགས་
ཐག་ཁའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་གང་ཡང་སྐུལ་གྱི་མཆན་གཞིར་གཟུང་དུ་མེད་
ཅིང་། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་སྐྱེད་ནས་སྐུལ་གྱི་མཆན་གཞིར་གཟུང་རྒྱ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོའི་སྐྱེད་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་
ཐ་སྐྱད་བྱས་ཙམ་དེ་ཀ་མ་གཏོགས། ཕྱང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡང་གང་
ཟག་གི་མཆན་གཞིར་གཟུང་རྒྱ་མེད་ཅིང་དེ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་གང་ཟག་གི་
མཆན་གཞིར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་(༡༢ན)མེད་པས་ཐག་ཁའི་སྐྱེད་དུ་སྐུལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
དང་། ཕྱང་པོའི་སྐྱེད་དུ་གང་ཟག་རྟོག་པས་བཏགས་པ་གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་ལ་
ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུམ་ན།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མི་མཚུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཕྱང་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་
ལ། ཐག་ཁ་སྐུལ་གྱི་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་མེད་

མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ཞི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་ཕྱང་པོ་
གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་གང་ཟག་དེའི་སྟེང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་དེའི་
གདགས་གཞིར་འཛིག་པའམ། དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱང་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གང་ཟག་
གི་གདགས་གཞིར་བྱུང་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཐག་ཁྲ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་
སྤྱལ་དུ་འདོགས་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པར་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན་ནི། ད་དུང་དགག་བྱ་མ་ཁེགས་པར་སྤང་བས། ཅི་སྤྱས་ཀྱང་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུང་པ་
ཞེ་ལ་འཆངས་ཏེ་འདུག་གོ། །

དེས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པ་ནི། ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་
འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས། དེས་ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་བཏགས་
གོ་ཆོད་ཅིང་། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་སྤྱལ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས། ཐག་ཁྲའི་
སྟེང་དུ་སྤྱལ་བཏགས་ཀྱང་བཏགས་གོ་མི་ཆོད་ལ། སྒྲོ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་
མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བྱིས་ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡིན་
ཏེ། ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་བྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་
ཆད་མའི་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་སྤྱལ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ལ་བྱིས་འཛིག་
རྟེན་རང་ཁ་བའི་སྒྲོས་ཀྱང་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་གཞོད་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་
པར་དེ་ལྷ་བྱ་འབྱུང་པ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ལ་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་དོན་
མཐུན་ལ་གྲགས་ཤིང་། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་སྤྱལ་ཡོད་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ལ་མ་གྲགས་
པའི་བྱིར་རོ། །ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་དོན་
མཐུན་ལ་གྲགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་གཟུགས་དང་ལག་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་

གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་གང་ཟག་མཐོང་བ་དང་། གང་ཟག་གི་ལག་པ་ན་བ་ལ་གང་ཟག་ན་བ་
སོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་
ཅུ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་དྲུག་དང་ཕྱད་པོ་ལྗེའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་
བཏགས་པའི་ཆོ། དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཅུང་མེད་ཀྱང་མིང་ཙམ་དེ་
ཀས་གང་ཟག་གོ་ཆོད་ཅིང་། དེ་ཀ་ལས་སོག་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྟོན་སྟེང་བ་པོར་ཡང་འཛིག་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འཛིག་ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་
དོན་མཐུན་ཁོ་ན་དང་སྒྲོ་བ་སྟུན་ནས་(༧༥ན)འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་
དོན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱའི་འཐད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
ཉིད་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དབྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་ཁས་སྦྱང་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ལོག་པ་ཁ་ཡར་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་ཐ་སྟད་
དོན་མཐུན་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་གྲགས་པ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟ་ན་རྒྱ་གར་དང་བོད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་སོ་སོ་བ་དང་སྐད་རིགས་སོ་སོ་བ་རྣམས་
ཡུལ་དང་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ལྟོ་ལྟར་བ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་
ཀ་ལ་དང་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་ཐ་དད་པ་བཏགས་པ་དང་། ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
རིགས་མི་གཅིག་པའི་དབང་གིས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་
འདི་ལ་གཞན་དུ་ཀ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡང་སྟོན་པས་དེའི་ཆོ་དེ་དག་གི་ཐ་སྟད་འཛིག་ཚུལ་
རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཡུལ་གང་དང་གང་དུ་ཐ་སྟད་དེ་དང་དེ་བསྟོན་མེད་དུ་གྲགས་པའི་ཡུལ་དེ་
དག་ཏུ་ནི་ཐ་སྟད་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་བུས་པ་ལ་ཡུལ་དུས་དེ་ཀའི་འཛིག་རྟེན་པའི་

ཐ་སྟད་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་མི་གཞིད་པས་ངེ་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་དུ་འཛིག་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་(༡༥བ)ཐ་སྟད་རང་ཅག་བོད་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ལ། རང་ཅག་རྒྱལ་སྟོན་ལྟར་བ་ལ་
 བྱམ་པའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གཞན་དུ་ཀ་བར་གྲགས་པ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་དེས་མི་
 གཞིད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་རྒྱལ་སྟོན་ཀྱང་འཛིག་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྟོན་པ་ན་སྐད་རིགས་ཀྱང་འགོ་བ་
 རང་རང་དང་མཐུན་པ་དང་། དངོས་པོ་རྒྱལ་སྟོན་ཀྱི་མིང་དང་བདེ་རྒྱལ་སྟོན་ཀྱང་འགོ་བ་རང་རང་
 ལ་ངེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་སྟོན་བཞུན་ནས་འདོམས་པར་མཛད་ཀྱི། སྐད་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་
 དང་། བདེ་རྒྱལ་སྟོན་ཀྱང་གཅིག་ཁོ་ན་དང་སྟོན་བཞུན་པར་བྱས་ནས་སྟོན་པར་མི་མཛད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གསལ་ལས། འཕགས་པ་རྒྱལ་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་འཐད་པ་མི་
 གསུང་གི། ཁོན་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་ཁོ་ན་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་འཐད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 གཞན་ཏོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་ཁོང་དུ་ཆུད་
 པར་མཛད་དོ་ཞེས་འཕགས་པ་རྒྱལ་སྟོན་རང་ལུགས་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྟད་ངེ་ལྟར་གནས་པ་
 བཞིན་གྱི་སྟོན་པ་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་མི་གསུང་ཡང་།
 འོན་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཤེས་རིམ་འཛིག་ཏེན་ཁོ་ན་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་འཐད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་དག་ཐ་སྟད་ངེ་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་
 གྱི་སྟེ་བོས་གནས་ལུགས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་(༡༦ན)
 གནས་ལུགས་ངེ་ལྟར་བ་བཞིན་ཏོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་
 འབྱེད་ཀྱང་། འཛིག་ཏེན་ཤེས་རིམ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་དང་འདྲོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཆུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བར་སྤྱལ་

པའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་རང་ཁ་བ་ལ་རྩ་མཚན་ཉིད་པར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལ་རྩའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་གཞི་དཔེ་ཡང་མེད་པས་དེ་ངེས་པར་རྩ་མཚན་ཉིད་
པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྩ་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་མི་རྒྱས་ན་རྩའི་ཐ་སྙད་རྩི་ལྟར་
འཇོག་པ་བསམ་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིན་ཏུ་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་འབྱུང་བ་བཞི་གའི་གཞི་མཐུན་ཡང་འདོད་དགོས་པར་སྤང་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་སྤྱུ་སྤྱུ་ལ་བ་ལའང་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་
པས་རྩི་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ད་ལྟ་
ཁ་ཅིག །འགྲོག་པ་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་བཞེད་པར་སྤང་བ་ལའང་དེ་སངས་རྒྱས་
སྤྱུ་ཁས་སྤངས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་འཛོལ་བ་ལ་ལམ་སྒྲིམ་པའི་རྩི་བ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། ཁང་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་ཅན་དང་མདོན་དགའ་སོགས་སྤྱུ་ཐ་སྙད་གྲགས་པའི་
ཆེ་དེ་དག་ཏུ་བྱིན་པས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་སྤྱུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དོགས་
ལ། (༡༤བ)ཡང་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ་ནི་འགྲོག་པ་དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་སྤྱུ་མིང་བཏགས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་གང་ན་འདུག ཁང་པའི་བྱིན་
འདུག་གམ། ནང་ན་འདུག་ཅེས་སོགས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མེད་དུ་གྲགས་
པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་འཇོག་མི་རྒྱས་ན་ད་ལྟ་སྤྱེས་བྱ་སྟེས་བྱིན་མཆོད་སྤྱིན་ཞེས་
སོགས་སྤྱུ་མེར་སོ་སོ་ལ་པ་མ་དང་མཁན་སྟོབ་ཀྱིས་བདེ་སྤྱར་བ་རྩི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དེ་དག་ཏུ་ཐ་སྙད་རྩི་ལྟར་སྤྱར་བ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་གྲགས་གོ་མི་ཆོད་པར་
འགྱུར་བས་ཅལ་ཡམ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །འདི་དག་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བབྱི་བ་མང་དུ་མཆིས་ན་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་སོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་ན་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་
དང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་ཙམ་ལ་ལས་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྟོན་མེད་དུ་འཇོག་

ཤེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆོས་སུ་སྤང་ལ། འོན་ཏེ་ནི་རྩོམ་ཡལ་
སྤུས་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྟོང་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། གླེགས་བཅ་རིན་པོ་ཆའི་ལྟ་བུའི་སྟོང་གིས་
གསུངས་པ་ལས། ད་ངས་སྟོང་ལྟ་བུ་དབྱིངས་སུ་ཐལ། །ང་འདྲིན་མེད་གཟུང་བ་དབྱིངས་སུ་
ཐལ། །ཞེས་ང་འཇགས་གང་ཟག་དང་། །གཟུང་བ་དང་། །འདྲིན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་ནས། གྱེ་མི་སྤང་དགུ་སྤང་དཔག་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། །འགྲོམ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཏྲོག་རང་མདངས་
ལ། །སྐྱུ་བདེན་(༡༧)མེད་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་བྱོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་མཐུན་
དཔེ་བསྟན་ནས། འོན་བསྐྱུ་བ་ན། གྱེ་མ་དབྱུང་སྤྲོ་ཆོགས་མཛེས་མཛེས་འདྲ། །ཏ་དབྱུང་
ན་མི་གདའ་རི་ལྟར་ལགས། །ཨ་སྐྱེ་མེད་རང་གིས་བསྟན་པས་ལན། ཞེས་མ་བརྟགས་མ་
དབྱུང་པའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། འོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཙམ་
བ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འདྲིན་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གྱེ་ཉོན་དང་ཆོས་
བྱེད་བསམ་ཤེས་ཀྱིན། །མི་སྦྱོན་པ་ལ་འདི་སྐད་ཟེར། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་གནས་
ལུགས་ཡིན། །འོན་དེ་ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་མེད། །ང་ཁ་སྟོར་གང་བྱུང་ཉོག་མེད་ཟ། །ཁོང་
ཉོག་བཙས་རྣམས་ནི་བྱུང་ཞེས་ཟེར། །མི་ཁོ་བོ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སྤྲ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་
པར་གསུངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནས་རྩལ་བའི་རྒྱ་ལས་རྩལ་
པའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བས་ལས་འབྲས་སོགས་ལྷག་པར་འཐད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྩལ་བའི་སྤང་བ་ཡང་། །གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་བརྟན་ག་ལས་འབྱུང་། །དེ་རྒྱ་
སོང་རྩལ་ཡང་འབྲས་འབྱུང་བས། །ལས་བྱུང་དུ་མི་གསད་ཉམས་ལེན་པའི། །ང་ལྟ་བུ་བརྟུན་
པའི་བཀའ་གདམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདམ་གྱི་བརྗེས་ཅང་གི་གནང་
བའི་ཆོམས་སུ་རྩོམ་ཀྱང་། མི་ལམ་ཡུལ་གྱི་བཟང་ངན་རྣམས། །མི་ལམ་སྟོ་ལ་བདེན་

པར་སྒྲུབ། །མི་ལམ་བདེན་པས་སྒྲོང་ན་ཡང་། །འབྲུལ་ཤེས་ཅན་དེ་བདེན་པར་འབྲུལ། །དེ་
བཞིན་འདི་ཡུལ་མ་ལུས་བཤང་། །(༡༡༧)བདེན་པས་སྒྲོང་ཡང་དེར་འཛིན་སྒྲོས། །བདེན་
པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འབྲུལ། །ཞེས་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ལ་མི་ལམ་
གྱི་སྒྲུབ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཅིག་ཤར་བའི་ཆེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་། ཤེས་
པ་འབྲུལ་པ་ཡོད་ཡོད་མོ་བྱུབ་བྱུབ་མོ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་བྱུབ་པར་ཞེན་པ་བཞིན་
དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པར་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་
པར་ཞེན་པར་ཡང་གསུངས་ནས། དེས་ན་མཁས་པས་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལས། མཁས་པ་མི་ལམ་དཔེར་ལེན་པ། །རི་
ལྟར་སད་དུས་ཤེས་པ་ལ། །མི་ལམ་ཡུལ་གྱི་བཟང་ངན་རྣམས། །ཡིད་ལ་ཨ་ལེར་སྒྲུབ་གྱུར་
ཀྱང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྒྲུལ་དུ། །པར་ཡུལ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུབ་པ། །དོན་མེད་ཁོ་བོས་
ཅིར་ཡང་བཟུང་། །ད་དུང་རྣམ་པ་ལ་ཨ་ལེར་གདའ། །དེ་ནས་མཁས་པས་འདི་སྒྲུལ་དུ། ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་འདི་དང་འབྲ། །གཏད་མེད་ཅིག་ལ་གཏད་པར་བཟུང་། །བདེན་མེད་ཅིག་
ལ་བདེན་པར་བཟུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་
ཅུང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་རྟོག་རི་ཅུང་
འདུས་གྱུར་ཀྱང་། །སྒྲུབ་བ་ཅུང་ཞིག་ཁོ་ནར་བྱད། །བདེན་པ་སྤིང་བ་ཅུང་ཞིག་སྒྲུབ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་ཅུང་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་པ་ཡང་། སྒྲུབ་བའི་ལས་འབྲས་མི་སྤྱི་
བའི། །སྒྲུབ་ཅུང་འབྲེལ་བས་བཀའ་གདམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་ནི་མཚོན་
པ་ཅུང་སྟེ་རྒྱས་པར་སྒྲེགས་བམ་(༡༩ན)རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་
དང་མཐུན་པར་རྗེ་བཙུན་མ་ལས་ཀྱང་། །ཆེ་རིང་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་མགྱུར་དུ། བྱིད་སྒོ་དམན་
རྣམས་གྱི་བསམ་ངོ་དང་། །བསྐྱུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་གྱིས། །ཐམས་ཅད་ཡོད་
ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཐ་

སྒྲོང་འཛོག་པར་མཛད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་རམ། བདེན་པར་རམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ནི། །བགེགས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གཞི་
ལམ་འབྲས་བྱས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་ནས། དེ་
ལྟར་ན་དེ་རྣམས་གཏམ་ནས་མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། མིང་དང་ཆོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་
ཞེས་གཏམ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་མིང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། མིང་ཙམ་དེ་མེད་དུ་མི་
རུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཨེ་མ་
སེམས་ཙན་མེད་ཀྱང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཅི་ལས་བྱུང་། །རྒྱ་མེད་འབྲས་བྱ་མི་སྲིད་
པས། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ནི། །འཁོར་བ་དང་ནི་ཐྱ་ངན་འདས། །ཐམས་ཅད་ཡོད་
ཅེས་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ལྷ་བྱའི་མིང་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་
དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་དོན་དམ་གཉིས་བྱས་མི་ཉག་ལྟར་ངོ་ཤོ་གཅིག་པ་དང་། འཇུག་
འགྲེལ་ལས། དངོས་སོ་བྱས་པ་ཙན་ལ་མ་རེག་པར་རང་(༢༤བ)བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་
དུ་མཛད་པས་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་གཞིགས་
པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཆོས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་མི་སྒྲོང་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཁོན་གྱིས་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་
ཅེ་ན། ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དབྱ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱེད་དོན་དམ་པར་
མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་དོན་དམ་
པར་མེད་པས་མེད་པར་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། །ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། དོན་དམ་
པར་ནི་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབྱ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་

སྐྱེ་གི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ། ཞི་བ་ལྷ་སྟགས་ཀྱིས་བཀྲལ་
བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མེན་པ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཆེན་མེད་
པ་སྟེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་མཐར་ཐུག་
པ་ཡིན་པས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་དུས་རྟག་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཛད་དེ་
དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ལྷུང་ལེན་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ། གང་ཡང་འདི་ན་ཀུན་དུ་ཚོངས་པའི་སྐྱགས་ཀྱིས་འདེབས་བྱེད་བདག་
འཛིན་ཆེ་འདི་ངས་པར་སྐྱེ་མ་མཁན་ཉིད་དེ། །རི་ལྷོ་སྐྱང་བའི་དོན་དུ་མེད་(༧༩)ཀྱང་སྐྱ་
ཆོགས་སུ་འཆར་ཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྐྱ་མའི་རོལ་ཅེད་ཁོ་ནའོ། །ཆི་ལམ་རི་བཞིན་ཀུན་ནས་
འཁྲལ་བའི་ཐུ་ཅར་ལྷུང་ལེན་སྟེ་བོ་འདི་དག་སྐྱ་མས་ཚོངས་པར་བྱས་རྣམས་སོ། །སྐྱ་མ་ཞེས་
བྱ་འཁོར་བ་འདི་སྟེ་སྟེ་བོ་རིང་ནས་དུབ་པར་གྱུར་པའི་ངལ་གསའི་གནས་དེ་འདི་ཁོ་ན། །
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས། །ལམ་འདིར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རྟོག་གེར་ཞེན་
དང་ལྷན་སྟེས་འཆིང་བ་ཡིས། །འདི་ན་ཁོན་པའི་དུས་སྐལ་བཞིན་དུ་སྟོང་། །གང་ཞིག་ཐོས་
པས་དངོས་འཛིན་གཉིས་འབྱུང་གི། །སྟོང་ནི་འདར་བྱེད་སྟོང་ཉིད་མེད་གཏེ་སྒྲ། །སྟོན་ལས་
མལ་དུ་ཆུད་ཀྱང་སྐལ་བྱེད་གིས། །རང་དབང་སྟོགས་ཆེ་ལྷ་ཡི་རྩ་བཞིན་བསྐྱགས། །གཏམ་
འདི་བརྗོད་ལས་བདག་ཡིད་ལག་ལྷན་ནི། །དུག་ལཱའི་ཆང་གིས་རབ་སྐྱོས་བག་མེད་དུ། །
ཚོངས་ལས་ཅི་དགར་སྟོང་འདི་ཕྱིན་ཆད་ནི། །རྟེན་འབྲེལ་རིགས་ཚུལ་ལྷགས་ཀྱུའི་དབང་
གྱུར་ཅིག །ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་རྩོམ་ཡབ་སྐྱེས་དང་། །དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་
ཁ་པའི། །ཆོས་ཚུལ་བཤད་སྐྱབ་དཔུང་པའི་ཀ་བ་ལ། །བརྟེན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་
ཐོབ་ཤོག །ཅས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོགས་འདི་ལ་མོས་པའི་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་དུ་མས་རིང་ནས་
བསྐྱལ་ཞིང་མཁའ་ལྷ་ཡངས་པའི་ཆོ་གོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ཀུན་དགའ་ཆེ་མས་སྐལ་དུ་བསྐྱལ་བའི་བྱེད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྐྱ་བའི་བརྟེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ཀྱིས་གངས་ཅན་བསྐྱན་པའི་འབྱུང་གནས། རི་པོ་པོ་

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྒོར་གྱི་གསུང་ཐོར་བྱ་ཁག

ཏ་ལ་དང་བྱད་བར་མ་མཆིས་བའི་རྩ་སྒྲིང་(༡༩བ)རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཙན་དན་གྱི་ནགས་སྒྲག་པོའི་འདབས་སུ་ཁོ་
པོའི་ལོ་སྟོ་ཞུན་ཙན་གྱི་དགའ་བ་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༡༡། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་
སྙིང་གི་ཐུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཉི་མའི་འོད་སྟོང་ཅེ་དགའ་དང་
འགྲོགས་འཆམས་སྤྱིན་གསར་པའི་ཕྱང་པོ་འམ། །རབ་བརྩེད་གསེར་གྱི་རི་བོའི་ངོས་ལ་
བརྒྱ་བྱེན་གཞུ་ཡིས་འབྱུང་བ་བཞིན། །འཇམ་དབྱངས་ཞབས་སེན་མེ་ཉླ་མོན་པོ་ལྟ་བརྒྱའི་
མགོ་བོར་གར་བྱེད་པ། །བདག་གི་སྙིང་ལ་གསལ་བར་འཕོས་བསམ་མཐར་ལྟའི་ཐུན་ནག་
འཕྲོག་གུར་ཅིག །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་དང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་སྟོ་
བཟང་བྲགས་པའི་དཔལ། །སྐུ་དང་བཅས་ལ་སྙིང་ནས་ཕྱག་བྱས་ནས། །མཐའ་བྲལ་ལྟ་
བའི་ཉམས་ལེན་གསལ་བར་བྱ། །

འདིར་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་བཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གནང་བའི་ཞལ་གདམས་སྤྲགས་མཆོད་ཉིད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་
སྟོག་མཐར་བྱུང་པ། ད་ལྟ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་འབྲིད་ཅེས་བྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བའི་
ཆོག་གིས་གོ་སྒྲ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་
གཞིའོ། །དང་པོ་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་ཏུ་མོས་པ་ལ་ཡན་
ལག་བདུན་པའི་སྟོན་ནས་བསག་(༡༠ན)སྤྱང་འུགས་བྲག་དང་། བྱིན་རྒྱལ་ཉི་བརྒྱད་སོགས་
ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཉླ་གསལ་བ་སྤྱར་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྟེ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྒྲ་མ་མཐོ་
བཅེགས་སུ་སྟོམ་པ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྟོམ་པ། སྙིང་གར་སྟོམ་པ་སོགས་མང་ཏུ་སྤྱང་
ངོ། །

དངོས་གཞི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བབ་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གསུང་རབ་རྣམས་སྲུ་བདག་མེད་གཉིས་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་པོར་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་། སྒྲོམ་པའི་ཆེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོག་མར་སྒྲོམ་པ་དོན་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་དང་པོར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་གནད་བཞི་ཆང་ན་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་བར་གསུངས་པས་ཐོག་མར་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་ངས་པའི་གནད་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཉིས་འབྲུག་པོ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་མན་ཆད་ན་ཡང་རའོ་སྟམ་དུ་སྤྱོད་གི་ཐད་ནས་དམ་སྤྱོད་གིས་འཛིན་པའི་སྒོ་འདིར་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པས་འདིས་ང་གང་དུ་བཟུང་། ཇི་འབྲ་ཞིག་དུ་བཟུང་སྟམ་དུ་སྒོ་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་བུར་གྱིས་བརྟགས་པ་ན། གཟུང་ས་རང་གི་ལུས་སེམས་ཆོགས་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་བཟུང་ཚུལ་པར་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཞིག་ཚུགས་(༡༠བ)སེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བཟུང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཆོན་མོ་ཀ་བ་སོགས་ལ་རེག་པའི་ཆེ་འདི་ཀ་བའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོས་པར་གཞག་པ་ཅམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒོ་དེས་འཛིན་གྱི་མོ་ས་གཞོན་རུས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཚུགས་སེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གནད་གཉིས་པ་བྱུང་བ་ངས་པའི་གནད་ནི། དེ་འབྲ་བའི་ང་ཞིག་ལུས་སེམས་གཉིས་སོ་འདིའི་སྟེང་ན་ཡོད་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་བྱུང་དགོས་པར་ཐག་གཅོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཅིག་དང་དུ་མ་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆད་མས་བྱུང་དགོས་སོ། །གནད་གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངས་པའི་གནད་ནི། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་གཅིག་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། ལུས་དང་ཡང་གཅིག་དུ་མ་བྱུང་། སེམས་དང་ཡང་གཅིག་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། ངའི་ལུས་ཞེས་ཆོག་དུ་

བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡང་ང་ལས་ལུས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། སློ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ལུས་འདི་ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ང་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ང་ལུས་དང་
གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་ཡང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ངའི་སེམས་ཞེས་ཆེག་ཏུ་བརྗོད་
པའི་ཆེ་ཡང་ང་ལས་སེམས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། སློ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆར་བའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་རྟེན་མེད་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལུགས་ལ་ཞིབ་
ཏུ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་མཆོམས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱས་པ་སྟེར་བའི་ཕྱལ་ཆེ་ཡང་།
རེ་ཞིག་(༡༡ན)ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཆར་བདེ་བར་མངོན་ནོ། །

གནད་བཞི་པ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་
དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན། སྤྱིར་ཐ་དད་ཙམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་
ངར་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅིག་དགོས་པས་ལུས་
སེམས་གཉིས་སློས་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་འང་དེ་འབྲེལ་བའི་ང་དེ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཆུ་ཅིག་
རྟེན་དགོས་པ་ལས་དེ་འབྲེལ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་
གནད་བཞིའི་དབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་འབྲེལ་གཏན་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྟངས་གིས་ངས་པ་ན་དེའི་ཆེ་དབྱུ་
མའི་ལྟ་བ་དང་པོར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་ལྟ་བ་ལ་འབྲིས་
པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲ་སྟོར་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཞིག་གསར་དུ་རྟེན་པ་ལྟ་
བུའི་སྟོབ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་བག་ཆགས་མ་བཞག་པར་ཆེ་འདིར་
གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཞིག་སྟོབ་བྱུང་དུ་སྟོར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་
དངངས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་བྱུང་ན་དགག་བྱ་ངོས་མ་
ཟེན་པའམ། ཟེན་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཞེགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོང་ཚུལ་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་སྒྲོང་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བའི་
 སྒྲོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རམ་མཁའ་དེ་དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་ཅམ་གྱི་ཆ་ལ་
 བཞག་པ་བཞེན་དུ་འདྲིའཡང་(༡༡བ)དགག་བྱ་རང་དངོས་ནས་བྱུབ་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་ཆ་
 ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲོ་བྱིན་སྤར་རྟེན་པའི་ལྷ་
 བའི་འཛིན་སྐྱེད་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་འཛིན་སྐྱེད་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཤྱགས་ཅུང་དུ་
 འགོ་ལ་ཁད་པའི་ཆེ་སྒྲོའི་བྱུང་གིས་སྤར་གྱི་གནད་བཞིའི་དབྱུད་པ་ནམས་བྲན་ཆམ་རེ་བྱས་
 ཏེ་ངེས་ཤེས་དེའི་རྒྱན་ཅི་རྒྱས་སུ་འབྱུང་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །ལྷགས་འདིའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་
 ཅིག་ང་རང་བཞེན་གྱིས་མེད་སྐྱེས་དུ་སྒྲོ་ལ་སྒྲོམ་ཞིང་ཆེག་དུ་ཡང་དེ་ལྷར་རྫོད་པ་དང་། ཁ་
 ཅིག་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་བབྱང་བ་ལྷར་གྱི་ང་དེ་སྒྲོའི་ཤྱགས་ལ་བཞག་ནས་ང་སྤང་
 ཚུལ་ལྷར་མེད་སྐྱེས་དུ་སྒྲོམ་པར་བཞེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བའི་སྒྲོང་ཚུལ་
 ནི། གནད་བཞིའི་དབྱུད་པ་ལ་བཞེན་ནས་རང་དངོས་ནས་བྱུབ་པའི་ང་བཀག་པ་དེའི་ཤྱལ་ན་
 ད་དུང་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅི་འདུག་བལྟས་པས་འགོ་འཆག་ཉལ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིད་ལམ་
 ལ་འདུག་པའི་ངའི་སྤང་བ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བའི་ངེས་ཤེས་བྲངས་ལ་བསྐྱུང་
 བར་བྱའོ། །ཡང་རི་ར་བ་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་ཅི་ཤར་ཀྱང་རང་ཅག་ནམས་ལ་
 རང་དངོས་ནས་བྱུབ་པར་སྤང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྷར་མ་བྱུབ་པའི་སྤང་
 སྒྲོང་ཆོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྷ་བའི་ངེས་ཤེས་བྲངས་པ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཆལ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བབ་
 རས་རི་ལྷར་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་ལ་དབྱུད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 ལ་དབྱུད་(༡༢ན)པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བེམས་ཤེས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ལས་བེམས་
 པོ་ལ་ཐོག་མར་རང་གི་ལུས་འདིའི་སྤེང་དུ་དབྱུད་ན་གནད་བཞི་ལས་ཐོག་མར་དགག་བྱ་དོས་

འདྲིན་ཚུལ་གྱི་གནད་ནི། རའི་ལུས་སྣམ་དུ་སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་དམ་སྤྱོད་གིས་འདྲིན་པའི་སྒོ་
འདིས་ལུས་དེ་གང་དུ་བཟུང་། ཇི་ལྟར་བཟུང་བརྟགས་པ་ན། གཟུང་ས་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྟེན་
མཐེལ་གྱི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ཚང་གི་གཟུགས་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ལུས་ཞེས་པར་མེད་གིས་
བརྟགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་ལུས་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཚུར་ཚུགས་སྐབ་པ་
ཞེས་ཏུ་བཟུང་ཡོད་དེ། སྒོ་དེའི་འཆར་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ལ་དགག་བྱའོས་ཟེན་པར་བྱའོ། །
དེ་རྗེས་སྒོ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ལུས་ཞེས་གཟུགས་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་ཡོད་ན་གཟུགས་པོ་
འདིའི་སྟོང་སྤང་གཉིས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ཐག་གཅོད་པ་ནི་བྱུང་
བ་དེས་པའི་གནད་དོ། །གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདི་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་ཅན་གྱི་ལུས་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མགོ་པོའི་སྟེང་ན་རྟེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་
པའི་སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་བོ་སྣམ་དུ་ཐག་གཅོད་པ་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དེས་པའི་
གནད་དོ། །ཐ་དད་དུ་བྱུང་ན་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྤང་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྒོས་བསལ་པའི་འོག་ཏུ་
ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་ཚང་གི་ལུས་འདིའི་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་རྟེན་དགོས་པ་ལས་དེ་འདྲ་མི་རྟེན་པའི་
སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་མ་བྱུང་བོ་སྣམ་དུ་ཐག་གཅོད་པ་ནི་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དེས་པའི་གནད་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་རི་ར་བ་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ས་རྩོལ་བྱེད་(༡༢བ)
གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་སྤར་ལྟར་དབྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞེས་པ་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་ནི། དེ་རིང་གི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་ན་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་སྤར་ལྟར་དབྱེད། གཞན་
ཡང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་
གཞན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལྟོས་ནས་སྟོན་འདྲིན་ཞེས་པ་དང་། སྟོན་འདྲིན་
ཞེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་པོ་འདྲིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་པན་
ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་རུང་ཅད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་གཅོད་

དོ། །ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་དུས་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། ལོ་གཅིག་ཅེས་
པ་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་པོའི་སྤྲོད་ན་ལོ་
རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་ཅིག་ཡོད་ན་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་བཏགས་
ལ་སྒར་ལྷར་དབྱེད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེད་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་ལ་
དཔེར་མཆོན་ན་ནམ་མཁའ་དེ་ལ་ཤར་བྱུབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་གཅིག་ཐ་དད་བཏགས་
ལ་སྒར་ལྷར་དབྱེད། ཆོས་སྤྲོད་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཆོས་ཅན་ཀྱང་རྫོབ་པ་རྣམས་
ལ་སྒྲོས་ནས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་མ་བྱུབ་པར་ཐག་གཅད་ཅིང་། འགོག་བདེན་ལྷ་
བྱ་ནི་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཆ་ཇི་སྤྲོད་ཅིག་ལ་སྒྲོས་ནས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རང་ངོས་ནས་
མ་བྱུབ་སྒྲུལ་དུ་ཐག་གཅད་དོ། །

མདོར་ན་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཞི་བྱུབ་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་(༡༣ན)
བྱུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཙམ་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཐ་དད་བཏགས་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པའམ། ཡང་ན་ཆ་བཅས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་སྟེ། ཆ་ཅན་དེ་ལ་སྒྲོས་
ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་ཅན་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་སྟེ། རང་གི་གདགས་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་སྒྲོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབྱེད་ཆོག་པས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེ་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལྷ་བྱས་དཔྱེད་པའི་ཆེ་གནད་གསུམ་དང་། རྣམ་བཟུན་
གྱི་རིགས་པ་ལྷ་བྱས་དཔྱེད་པའི་ཆེ་གནད་དགྲ་འོང་བའི་ཕྱིར། སྤྲོང་ཚུལ་ལ་མཉམ་གཞག་
ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱའི་སྤྲོང་ཚུལ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་སྤྲོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒར་

བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱུར་སོ་སྐྱུའི་དུས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་ལས་དང་པོ་ལས་སྐྱོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྐྱོང་བ་འདོན་ཚུལ་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྐྱོང་ཚུལ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ། སྐྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱག་མཐོང་གི་སྐྱོང་ཚུལ། སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་བདེ་སྐྱོང་སྐྱུར་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཏེ་བཞེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་ལས་དང་པོ་ལས་གོ་སྐྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འབྲིང་ཚུལ་ཉུང་དུ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་དབྱེད་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ཐ་སྐྱད་འཛོག་མཚམས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དོགས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

སྐྱུས་པ། རྣམ་དཔྱོད་འོད་སྐྱོང་འཕྲོ་བ་བརྒྱའི་གཉེན། །དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་མཁའ་ལ་རབ་འཕགས་ཏེ། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་དུས་སྟོན་འགྲེང་པ་ནི། །ཀླ་ཡེ་སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་བྱེད་པོས་བསྐྱེད། །རྩི་རྩེའི་ཆོག་ལ་རྩི་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས། །མཐའ་དབྱག་ཚུལ་བཞེས་བཀལ་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །ཡབ་རྩེ་སྒྲ་མའི་དགོངས་དོན་ཆེས་སྤྲ་བ། །ཉམས་ཚུང་བདག་འདྲའི་སྒོ་ཡིས་རྣམ་པར་བྱེད། །ཀྱེ་ཀྱེ་གཏིང་ཟབ་སྤྲིད་པའི་ཚུ་གཏེར་ཉེས་བརྒྱའི་རྒྱབས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཅན། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཚུ་སྤྲིན་འཛིན་ཁྲིའི་ཆོགས་ཀྱིས་བདེ་བའི་ཁོར་བུ་འཕྲོག་འགྱུར་བར། །རིང་ནས་འབྲུམས་པས་དུབ་པའི་གྲོགས་དག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱ་ཆེན་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཁོར་བུའི་སྤྲིང་དུ་བཀོད་སྤྲད་ཚུལ་འདིར་དང་བ་སྐྱུར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་ལྟ་བུའི་འབྲིང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་དུ་གཏས་དུ་བྱས་པ་འདི་ནི་ཆོས་འདི་དང་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡབ་སྐྱུས་ལ་མཚོག་ཏུ་དད་པའི་སྐྱེལ་བ་ཅན་ནང་སོ་སྐྱེལ་བའི་གསུང་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་ནས་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་ཕུན་ཆོགས་མཐའ་(༤༩)དག་འདུ་བའི་གཞིས་ཆེན་བྱ་འདབས་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་སྐྱུར་བའོ། །

༡༡། །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ཉུང་བུའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ།

འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་བཙུང་ཁ་བ། །དབྱེར་མེད་ཞབས་ཀྱི་པསྒྲོར་བྱག་
འཆལ་ནས། །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །ཉུང་བུའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་འདི་
ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསག་
སྒྲུང་གི་རིམ་པ་ལ་འབད་བ་སོགས་སྟོན་འགོ་ནམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞི་ཉམས་
སྲུ་ལེན་ཚུལ་བདག་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་
ནི། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་ངོ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་བྱགས་དྲག་པོ་ཅིག་ཐོལ་ཏེ་སྒྲེས་བྱུང་བ་ན། སྒྲོ་
དེ་ལ་ངའི་སྒྲུང་བ་རྗེ་ལྟར་འཆར་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་སྒྲོགས་ནས་བལྟས་པ་ན་རང་གི་སྒྲུང་པོ་ལྟའི་
སྟེང་དུ་ང་ཞེས་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་རྒྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ང་ཞེས་རང་ངོས་ནས་
བྱུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ། དཔེར་ན་རང་ཅག་རྣམས་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཆེན་ཡང་
གདུང་འདེགས་པའི་ཤིང་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་པར་ག་བ་ཞེས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཤིང་དེའི་ངོས་ནས་ཀ་བར་བྱུབ་པ་ཞེས་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྟེང་
བས་བྱུབ་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུང་པོ་ལྟའི་སྟེང་ན་ང་ཞེས་
དང་པོ་ནས་བྱུབ་པ་ཞེས་མེད་དེ། སྒྲུང་པོ་ལྟའི་སྟེང་དུ་ང་དེ་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཙམ་རྒྱུང་
པ་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ། །དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་གདུང་འདེགས་(༡༩བ)པའི་ཤིང་དེའི་སྟེང་དུ་
པར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཤིང་དེའི་ངོས་ནས་ཀ་བར་བྱུབ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་དེའི་ངོས་ནས་ཀ་བར་བྱུབ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཤིང་དེ་མ་

བཅད་གོང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པའི་ཆེ་དང་བཅད་ནས་ཀྱང་ཀ་བའི་ཐ་སྙད་མ་བྱས་
བ་ཡན་ཆད་དུ་ཡང་ཀ་བར་བྱབ་དགོས་པ་ལས་ཀ་བར་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡན་ཆེད་
དུ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ཀ་བའོ་སྟེ་མ་བའི་སྒྲིབ་བ་དང་། འདི་ཀ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཆོག་གི་
ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཀ་བར་རང་ངོས་ནས་མ་བྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བཟ་གིས་དང་བསམ་བྱབ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ན་
དེ་དག་བཟ་གིས་དང་བསམ་བྱབ་སོགས་སུ་པར་བཏགས་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རང་
ངོས་ནས་ཀྱང་བཟ་གིས་དང་བསམ་བྱབ་སོགས་སུ་བྱབ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མེད་
ཀྱི་དེ་དག་གི་ངོས་ནས་བཟ་གིས་དང་བསམ་བྱབ་སོགས་སུ་བྱབ་པ་ནི་ཡེ་མེད་དེ། ཡོད་
ན་དེ་དག་མ་ལས་སྒྲིབ་མ་ཐག་མིང་དེ་འདྲ་བ་མ་བཏགས་གོང་དུ་ཡང་དེ་དག་མཐོང་ཅམ་
ནས་འདི་ནི་བཟ་གིས་སོ། །

འདི་ནི་བསམ་བྱབ་སོ་སྟེ་མ་བའི་སྒྲིབ་དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་རང་གི་སྤང་སོ་སྤང་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡང་མིན་ཞིང་
དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱབ་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་སོ་སྤང་སྟེ་དུང་ཞེས་
པར་བཏགས་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱང་ཚུལ་ལྟར་བྱབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་སྟེ་དུང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་
(༡༥ན)དེ་བཞིན་དུ་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདགས་གཞི་སོ་སོའི་ངོས་ནས་
རི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དེ་དང་དེར་བྱབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་འདི་རྣམས་སྤང་
ཚུལ་ལྟར་བྱབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་སྟེ་དུང་བསྐྱོམ་ཞིང་། རིས་སོབ་ཏུ་གང་ཤར་ཀྱི་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པའི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

སྤྱིས་པ། མི་ལམ་ཡུལ་དུ་ཏ་དང་གྲང་སོ་སོགས། །རི་སྟེད་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་
ཞེན། །སད་ཆེ་བྱབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མ་མཆིས་པ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་

ལོང་། །སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྒྱུ་ལ་བའི་སྲིན་པོའི་གཟུགས། །མེད་བཞིན་སྤང་བས་འགའ་ཞིག་
སྒྲག་བྱེད་ལྟར། །རིང་ནས་གོམས་པ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་འདིས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་
སེམས་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་འབྲུལ། །འཁོར་བ་ཕྱང་ན་འདས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །རི་མོ་འགོད་
བྱེད་རྣམ་ཏྱིག་འདི་ཁོ་ན། །ངོ་བོས་བྱུང་བ་ཆ་ཙམ་མ་མཆིས་པའི། །དབྱ་མའི་ལམ་འདི་སྐྱལ་
བཟང་འགའ་ཡིས་རྟེན། །འདི་ནི་ཐུབ་བསྟན་གྱི་དོར་མཁན། །བསམ་བྱུང་དཔལ་བཟང་ཉམས་
ལེན་དུ། །མང་པོར་སྒྲ་བཀོད་ཆོས་ཉུང་དུའི། །གོ་སྟོང་དག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ནོ། །

༢༡། །མཐའ་བྲལ་ལྷ་བའི་ཉམས་ལེན་བརྗོད་པ།

མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་འཕགས་
མཆོག་སྒྲ་སྒྱུབ་དང་། །མཉམ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ། །དབྱེར་མེད་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་
བྱག་བྱས་ནས། །མཐའ་བྲལ་ལྷ་བའི་ཉམས་ལེན་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ། །དེ་རིམ་ལྟར་(༡༥བ)འགོག་
པའི་ཚུལ། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྟོང་ཚུལ་སོགས་ནི་སྒྲ་བྱིར་གཞན་དུ་བཤད་ཟེན་
ལ། འདིར་ནི་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་
སེལ་བ་དང་། སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་དོན་ཅུང་ཞིག་བརྗོད་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཙན། རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཙན། མེད་
དེ་ཞེས་མ་བརྗོད་པར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཞེས་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་བས་ནི་ལྷ་
གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་བྱས་པས་སྟོང་བས་
མེད་མཐའ་སེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་ལྷ་
གྲུ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། སྟོས་ནས་བྱུང་བར་གོ་བྱས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་ལ། དེ་ནི་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགོག་ཀུས་པས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ཅུང་ཟད་སྒྲིས་ཏེ་བཤད་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ། རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་ཆོགས་པ་ལ་རྟེན་ནས་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་དང་། ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་རེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་(༡༩)པར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། གདགས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་ནས་རྩྭ་གྲུབ་པ་ནི་ཡེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་མི་ཞེས་པར་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་མཐོ་ཡོར་གི་སྟེང་ན་མིར་གྲུབ་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཡང་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་དང་སོ་ནམས་ལྟས་བྱིན་དང་། བསོད་ནམས་སྤུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བ་མ་དང་མཁན་སྒྲོབ་སོགས་ཀྱིས་མིང་གི་བད་དེ་ལྟར་སྤྱར་བ་ལས་བྱིས་དེ་དག་མཐོང་ན་ལྟས་བྱིན་དང་བསོད་ནམས་ཞེས་སོགས་སྤུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་རྟོག་པས་པར་བཞག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། སོ་སོའི་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཡེ་མེད་ལ། དེ་ནི་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མིང་ཅན་དང་རྟོག་པའི་རི་མོ་ཅན་དེ་ཀ་ལ་ལས་འབྲས་འཁོར་འདས་སྤང་སྤང་སོགས་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིག་ཤེས་ན་ཆད་པའི་མཐའ་མི་ལྟར་ཞིང་རོ་བོས་

གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་སྒོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་
 འོན་ཀྱིས་འཁོར་འདས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཅིག་
 འདྲོངས་ན་ཐ་སྙད་དུ་མིང་ཙམ་ལ་ལས་འབྲས་མི་སྟོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་
 ལ་ངེས་པ་ལྟག་པར་འདྲོངས་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་ལ་
 ངེས་ཤེས་གཏིང་(༡༩བ)ཚུགས་ཤིག་རྟེན་ན་དེ་དག་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་
 པའི་ངེས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འབྲས་གཅིག་བྱུང་ན་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་
 དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བར་གྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་
 འབད་མེད་དུ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ན་དང་པོའི་ལས་ཙན་འགའ་ཞིག་ལ། །འདི་ཙམ་
 གྱིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་པན་འགྱུར་ཞེས། །ལྟག་བསམ་དཀར་བས་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་མཐུས། །
 འགོ་ཀུན་མཐའ་བྲལ་ལྷ་དང་མི་འབྲལ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡོན་བཙུན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་འདི་འདྲ་
 ཞིག་བཞུད་དགོས་ཞེས་བསྟུལ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་ལས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་རི་ལྷོག་དཀར་དུ་བྲིས་པའོ། །

༢༡། །ལྷ་སྟོན་སྟོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།

སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་ཞབས་སེན་སྟེ་
 ཐོར་རེག་པས་ཀྱང་། །སྟོད་པའི་འཛིགས་འཕྲོག་དོན་གཉིས་འདོད་དགྲའི་དཔལ། །སྟོད་ཅིག་
 ཉིད་ལ་ལག་ཅེར་སྟོལ་མཛད་པ། །ཡལ་རྩེ་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཡིན་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་ལྷ་བ་སྟེ། །བྱིང་ཚོད་བྲལ་བའི་ཉམས་སྟོང་སྟོན་པ་ཡིན། །ཐབས་ཤེས་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟོད་པ་སྟེ། །སྟེ་གསུམ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འབྲས་བྱུང་འདོད། །རྟེན་གྱིས་མ་
 བཅོས་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་གཤིས་ལ་བཟང་ངན་བྲལ། །ཀུན་སྒྲུབ་
 ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གཤོད་མའི་གཤིས། །སྟོན་པའི་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན། །རྣམ་

ཉོག་མིར་གྱིས་རི་མོ་བྲིས་ཅམ་ལས། །ཡུལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་བྱུང་བ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །མིང་
ཅམ་(༡༦ན)ཉིད་ལ་འཁོར་འདས་བྱ་བྲེད་ཀྱང་། །འཐད་བར་ཤེས་པ་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་
ལགས། །རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྤྲོད་དོན་རྣམས་ལ། །སོ་སོར་དཔྱད་དང་རི་དབང་བཞིན་དུ་འཛིག་
།འདོད་དཔྱར་དབང་གྱུར་བྱིང་ཚོད་དང་བུལ་བས། །ཉིང་འཛིན་སྒོ་བརྒྱ་འབྲེད་དེ་སྒོམ་བར་
འདོད། །གཡོ་མེད་ཤིན་དུ་བརྟན་པའི་ཞི་གནས་དང་། །ཡིན་ལུགས་སོ་སོར་དཔྱད་པའི་ལྷག་
མཐོང་གཉིས། །བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་སྒྲིབ་གཉིས་ས་བོན་ཀྱང་། །སྤྲོད་བར་འདོད་དེ་སྒོམ་ཆེན་
བ་ཞེས་བྱ། །འཁོར་བ་སྤྱང་ན་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གདོང་མའི་གཤེས་ལ་དབྱེ་བ་མ་
མཆིས་ཀྱང་། །ཐ་སྙད་ལས་འབྲས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཤེས་ནས། །ཕྱིན་དུག་ཉམས་སྤྱེལ་བ་སྤྱོད་
བ་ཡིན། །གཞི་ཡི་ལྷ་བ་སྤྲང་སྤྲོད་བྱུང་འཇུག་སྟེ། །ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་
དུ་འབྲེལ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ལྟན་གྱིས་བྱུང། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལྷ་སྒོམ་
སྤྱོད་འབྲས་ལགས། །ཞེས་ལྷ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཆོགས་སྤྱེལ་བཅད་པ། རི་ཁོད་ན་གནས་པའི་བསམ་གཏན་
བས་བསྐྱེད་པའི་རོང་ཆོས་སྐྱེ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་འོལ་ཁ་གཞིས་ཀར་སྐྱས་པའོ། ། །

༡༡། །མཐའ་བུལ་དབྱེ་མའི་ལྷ་བ་ཉམས་སྤྱེལ་ཆུལ་མདོ་ཅམ་བཟོད་པ།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྲུག་འཆལ་ལོ། །འཇམ་དབྱངས་སྐྱེ་སྐྱབ་ཞབས་དང་
བཙོང་ཁ་པ། །དབྱེར་མེད་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་སྤྲོད་ནས་འདུད། །དོན་གཉེར་སྐྱེས་བཟང་རྒྱུད་ལ་
མཐའ་བུལ་གྱི། །ལྷ་བ་རྣམ་དག་སྤྱུང་དུ་སྤྲོད་དུ་གསོལ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
མཉམ་མེད་(༡༦བ)བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སྤྱེས་པའི་ཞལ་གདམས་མཐའ་བུལ་དབྱེ་
མའི་ལྷ་བ་ཉམས་སྤྱེལ་ཆུལ་མདོ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་ན། །སྤྲོད་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམས་ནས་གསོལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་འདེབས་པའི་སྤྲོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་དུ་

བཏང་སྟེ། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་ང་ར་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ཐོལ་ཐོལ་ཡང་ཡང་སྟེ་བ་ཅིག་ཡོད་པས་
འདི་ལ་ང་དེ་རི་ལྷར་སྤང་བལྟས་པ་ན། རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་རྟོག་
པས་ང་ཞེས་པར་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ང་ཅིག་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་དང་
པོ་ནས་བྱུབ་བྱུབ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་པའི་ཤིང་འདི་ཀ་
བའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྟེས་པའི་ཆེ་སྒྲོ་དེ་ལ་ཀ་བ་རི་ལྷར་སྤང་བལྟས་པ་ན། ཀ་བ་ཞེས་ཤིང་
དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་སྒྲོས་བཏགས་པ་མིན་པར་ཤིང་དེ་ཀའི་ངོས་ནས་ཀ་བར་བྱུབ་པར་སྤང་
བ་བཞིན་ནོ། །སྤང་ཚུལ་དེ་ནི་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་དེ་སྒྲོས་
པར་བཏགས་རྒྱུ་ལ་མ་གཏོགས་ང་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུབ་པ་ཡེ་མེད་དེ། ལུས་འདི་
ཡང་ང་མ་ཡིན། སེམས་འདི་ཡང་ང་མ་ཡིན། འདི་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ང་ཞེས་མཆོན་
གཞི་གཟུང་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་ལྷར་གྱི་ང་དེ་མེད་སྟམ་
དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་མའོ་སྟམ་དུ་སྒྲོས་བཏགས་པ་དང་ཐག་
ཁའི་སྟེང་དུ་སྐུལ་ལོ་སྟམ་དུ་སྒྲོས་བཏགས་པའི་ཆེ་སྒྲོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་པར་བཏགས་རྒྱུ་ལ་མ་
ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་དང་སྐུལ་གྱི་མཆོན་གཞི་གཟུང་རྒྱུ་ཡེ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྷར་(༡༩ན)སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་མཆོན་ན་མགོ་པོ་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ་ཆང་
གི་སྟེང་དུ་རང་གི་ལུས་ཞེས་པར་བཏགས་རྒྱུ་ལ་ཚམ་མ་གཏོགས་ལུས་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུབ་
པ་ཡེ་མེད་དེ། མགོ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་རེ་རེ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན། ཆོགས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་ན་ཡེ་མེད་པས། དེས་ན་སྤང་བ་ལྷར་གྱི་ལུས་
དེ་འབྲེལ་ལོ་ནས་མེད་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་ལྷ་བྱ་ཡང་ཁོ་རང་གི་ཆ་ཤས་
ས་རྩོལ་ཤིང་གསུམ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་རི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་
ཡང་རི་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པས་རི་དེ་པར་འདྲེད་རང་གི་རྟོག་པས་བཟོས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་

ཡུལ་སྟེང་ནས་གཏན་ནས་མེད་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལ་
དཔྱེད་ཡང་། དཔེར་ན་དེ་རིང་སེམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ནས་བྱི་བྱོའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་སྐད་
ཅིག་མ་སྟེང་ཆགས་སུ་ན་ར་ར་སྟེ་བ་འདིའི་སྟེང་དུ་དེ་རིང་གི་སེམས་ཞེས་པར་བཏགས་པ་
མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་མ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་དེ་རིང་གི་སེམས་མིན་
ལ། དེ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་ཡང་དེ་རིང་གི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡེ་མེད་སྟུང་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདགས་གཞིའི་སྟེང་དུ་
པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱུབ་པ་ཡེ་མེད་སྟུང་དུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་ཐ་སྟོད་དུ་མིང་(༡༡བ)ཅུ་དེ་ཀ་ལ་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ངེས་ཤེས་
བྱངས་ལས། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

སྐས་བཅས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་དང་། །མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱལ་དང་། །ཅ་བརྒྱུད་སྒྲ་མའི་བཀའ་བློན་ཁོ་ན་ལས། །མཐའ་བལ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ནས་པར་
ཤོག། །རི་ལྟར་མདང་གསུམ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ན། །དགྲ་དང་གཉེན་སོགས་སྤང་བ་གང་ཤར་
ཡང་། །སད་ཆེ་བྱུབ་པ་རྩལ་ཅུ་མ་མཆིས་པ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་རྟོགས་
པར་ཤོག། །སྟུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟ་དང་སྒྲུང་པོ་སོགས། །རི་སྟེད་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་སྟུལ་ན་ཡང་།
།དོན་ལ་བྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་མ་མཆིས་པ། །ཚོས་ཀྱན་ཏག་ཏུ་དེ་བཞིན་འཆར་བར་ཤོག། །དེ་ལྟར་
རྟོག་པས་བཏགས་ཅུ་འབའ་ཞིག་ལས། །ཡུལ་གྱི་སྟེང་ན་བྱུབ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །མེད་པར་
རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །སྤྱིད་པའི་ཅ་བ་བྱངས་ནས་འབྱིན་པར་ཤོག། །ཚོས་ཀྱན་
རང་བཞིན་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། །ཐ་སྟོད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མ་མཆིས་པའི། །བདེན་པ་དེ་
ཡིས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན། །རི་བཞིན་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་བཀྲ་ཤེས་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་
ནི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་བྱང་སེམས་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྷན་ལོར་འཛིན་སྟོན་མའི་བྱགས་
དམ་དུ་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་བར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་པོ་བྲང་ལོལ་ཁ་སྟག་ཅེར་བྲིས་པའོ། །

༡༡། །དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀར་བའི་གནད་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་
ཟླ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

གང་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚུ་མཆོ་ལས། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཚུ་སྤྱང་
འབྱུམ། །སྟོ་དང་བསྐྱུ་མཛད་དབལ་ལྡན་བསྐྱེམས་མའི་བདག་། (༡༥ན)བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་
དོ་མེད་སྐྱོངས་ཤིག་། །སྟོ་བཟང་བྱི་མེད་མཁུན་པའི་མེ་ལོང་ལ། །ཤེས་བྱའི་གཟུགས་ཀྱན་
གསལ་བ་གྲགས་པའི་དབལ། །ན་བའི་བདུད་ཅིར་འབྱུངས་ཆེ་དད་བ་ཡི། །སྟུ་ལོང་གཡོས་
སོ་བཅེ་བའི་ཐུགས་ཀྱས་བྱང་། །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་ཟླ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །འགྲོ་
ལ་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་སྦྱུང་བའི་སྦྲད། །སྟོ་གྲོས་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པའི་བཤེས་གཉེན་
ཀྱི། །རྣམ་པར་ཤར་བ་བདག་གི་མགོན་དུ་གྱུར། །འདིར་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀར་
བའི་གནད་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་ཟླ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། །འདུས་པའི་གནད་དོན་
རྟོགས་པ་འཕགས་པའི་མན་ངག་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ། དེས་བཀྲལ་བའི་དཀར་བའི་གནད་
གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། །འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། །འདུས་པའི་གནད་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པས་
སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་གདམས་པ་གཅེས་པར་གཟུང་རིགས་ཏེ། །འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཏམ་རིམ་
ལ། །སྟོན་གསལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབལ་ལྡན་འདུས་པའི་གནད་དོན། །རྒྱལ་བས་མཐའ་
དུག་དང་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་ཁྲོལ་བར་མ་གྱུར་ན་དོ་མེད་ཐེག་པའི་གནད་དོན་རྟོགས་པར་
མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །མདོར་བསྟན་པ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ། །དོན་
བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་འདུས་པའི་གནད་དོན་སྟུ་སྟུབ་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་སྟོལ་འདི་ལ་ཡང་ཆེས་
རྟོགས་དཀར་བའི་གནས་ནི་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། །ལམ་འདིའི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཐོབ་བྱ་བྱང་

འཇུག་གི་གོ་འཕང་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་སྦྱེ་(༩༤བ)བ་ལས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་འདིའི་ཐོབ་བྱ་བཤད། ལམ་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་འདིའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་བྱ་རྫོགས་དགོས་
པའི་གནད། དེ་རྫོགས་པའི་ཕན་ཡོན། ལམ་འདིར་གྲུས་པས་དེ་ངེས་པར་ཆོལ་དགོས་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་འདིར་གྲུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཐོབ་བྱ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་ཏེ། རི་སྤྱད་གནད་དོན་དང་པོའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་བྱ་
ཟུང་འཇུག་གི་གནས་ཚུལ་ངེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱད་དུ་ནི་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཟང་རྫོགས་
པར་མི་འགྱུར་ལ། གང་ཆེ་དང་པོ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་བྱ་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་ཚུལ་
ངེས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གནད་ནི་རིམ་ལྔའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། ཡོད་
དེ། དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་
ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པས་འཇུག་པའི་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་། དེར་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་
དང་སྟོབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པ་ཡིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ནི་ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱེད་
རིམ་མཆོག་གི་དངོས་(༩༥ན)གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་
རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མའི་ལམ་རྒྱང་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འཛོལ་རྣམས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་
ཀྱང་རྫོགས་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྫོང་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་འདིར་གྲུས་པ་བྱེད་ཅག་རྩ་བ་པོར་

ནས་ཡལ་ག་མ་ཆོལ་བར། རོག་མར་སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་
ལེགས་པར་གྲུས་པས་ཆོལ་རིགས་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་དོན་ཉོགས་པ་དེ་ཉོགས་
པ་ལ་རག་ལས་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉོགས་
པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གནད་དོན་དེ་སྐྱ་སྐྱབ་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་རྫོགས་པར་འབྲུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། རྗེ་སྤྲུལ་སྐུ་རང་ཅག་
རྣམས་ལ་གདམས་པའོ། །དཀའ་བའི་གནད་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལམ་རྫོགས་
པར་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། རྒྱ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་
པས་སྐྱབ་པ། ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ལམ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན།
ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་མཁས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལམ་འདིའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོག་བསྒྲ་ཅན་
ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱན་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ་དོ་རྗེ་དང་བསྒྲ་སྦྱར་
བའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་ཏེ། སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཡུལ་(༥༠བ)ཅན་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོལ་རིགས་ཏེ། དེ་མ་བཙལ་ན་
འདུས་པའི་ལམ་བཟང་ལམ་གཞན་ལས་སྐྱར་བའི་མཐར་སྤྲུག་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཆན་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་པོས་ངག་དབེན་གྱིས་སྦྱང་གའི་རྩ་
མདུད་མ་ལུས་པ་གྲོལ་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་དབེན་གྱི་ཉོགས་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་འབྲེན་པ་
ལས་རྒྱ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱིས་སྦྱང་བ་བཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐར་སྤྲུག་སྐྱེ་བ་
ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཟང་མའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་རིགས་པས་
སྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམ་དག་གི་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་མ་ཁུས་ན་པོ་ཉའི་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་

བའི་ལམ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་དེའི་ཆེ་ལས་རྒྱ་བསྟེན་
དགོས་པར་རིགས་པས་བྱུང་སྟེ། སེམས་དབེན་གྱི་ཉོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དེ་བྱུང་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་མོ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་བསྐྱུས་ནས་ཐེམ་
བ་ལས་སྤྱོད་དགོས། ཆེ་གཅིག་གིས་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐྱུ་བ་པོས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་མོ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་སྐྱུ་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཟང་མོའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱི་མཐུན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱུང་མེད་
སྤྱི་མཐུན་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལམ་འདིའི་བྱུང་ཆོས་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་གཙོ་(༤༡ན)བོར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་དང་། དེའི་ཡང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་
སྟེ་ཕྱག་རྒྱའི་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་རིག་བྱ་སྟེ་དེ་ཡིན་ལ། རིག་བྱ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་
བ་ལམ་དུ་བྱེད་རུས་པའི་ལམ་དེ་ལམ་གྱི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱུབས་ཐོན་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་སོགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། འོན་ལས་རྒྱ་ནམ་འདོད་དུ་བསྟེན་པས་ཆོག་གམ་སྤྱི་མཐུན་ན་མི་ཆོག་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་
བསྟེན་ཚུལ་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ད་ལྟར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་དུས་སྤར་བཤད་པ་དང་། ཕྱག་
རྒྱས་ཀྱང་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མཆོན་རུས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་མཐའ་དག་མ་ཆོགས་
པར་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པས་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་ནི་ཀྱི་མ་ངན་འགོ་མི་
བཟད་པའི་མེ་ཆེན་པོའི་བྱུང་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཆེ་གཅིག་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འཕྲོལ་བར་རུས་པའི་
ནལ་འབྱོར་པས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཟང་མོ་ལས་བདེ་ཆེན་མཆོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མཐུན་པ་
པོ་གང་ཞིག་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤྱངས་ཤིང་སྟོན་བྱེད་དབང་གིས་ལེགས་པར་སྟོན་པ།

དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། དན་པ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
ཕྱིན་ཅིང་ལུས་དབེན་དག་དབེན་སེམས་དབེན་ཏེ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟེན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེས་ཀྱང་རྫོག་སྒྲུ་མ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་དབྱེར་
མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་གྱིས་ཆོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་(༤༡བ)གཉིས་པོ་ནི་མཐོང་ཆོས་ཏེ་ཆེ་
འདི་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེ་རྒྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་ཉིད་འཇུག་པས་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་འཐོབ་
པའི་ཉེ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པའི་གནད་ཀྱི་དཀའ་གནས་འདིར་གཟུང་སྟེ་བཤད་པའི་
དགོངས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གནད་དེ་དག་ངེས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན་མཐའ་དག་ངེས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་རྒྱ་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེར་བགྲོད་པ་ཕྱག་རྒྱ་དང་འདུས་པ་ལ་
སྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཞེས་དཀའ་བའི་གནད་བསྟན་པ་རྩེ་སྒྲ་
མས་གསུངས་པ་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ། གཞན་དང་མི་མཉམ་རྣམ་དབྱེད་བྱེད་པ་ཡིས། །བསྐྱུ་བ་པའི་ལེགས་
བཤད་སྤྱོད་མའི་ཆ་ཤས་ཙམ། །ཡི་གེའི་གཟུགས་གྱིས་ཤོག་བྱའི་མེ་ལོང་ལ། །གསལ་བར་
འཕོས་པའི་རི་མོ་ཨེ་མ་མཆར། །སྒོ་གྲོས་འདབ་མའི་རྒྱུང་ལྷགས་མི་དམན་ཞིང་། །ལེགས་
བཤད་མགིན་པའི་རྩ་རྩུང་བཞིན་དུ། །སྒོ་བཟང་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་མཆོ་ཆེན་པོར། །
འདོད་དགུར་འཇུག་པའི་མཐུ་ལྡན་སྐལ་བ་བཟང་། །སྐར་ཡང་ཆེ་རབས་ཀྱང་དུ་དམ་པའི་
མགོན། །ཡབ་སྐུ་སྒྲུ་མའི་ལུགས་དང་མི་འབྲས་ཞིང་། །འོག་པའི་ལམ་དང་དེ་ཡི་སྒོལ་
འཛིན་པ། །སྤྲིག་པའི་བཤེས་དང་ཐུང་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅས་པ་འདི་ནི་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་བྱ་བའི་
རང་གི་སྒོལ་མས་ནན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་(༤༢ན)བའི་རོར་བཀྱིས་ནས་བྱ་བུལ་གྱི་བཙུན་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་
ཉེ་བར་སྐྱུར་བའི་གནས་ནི་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྐྱེས་སོ། །

ཐོས་འདི་ཕྱི་ལོགས་ཆོགས་ཀྱི་གཞི་ཐིངས་པ་འདི་ཡང་མ་འདི་འདི་འདི་ཡིན་སྟེ་སྟེ་བསམས་
པ་ན། དེ་གཞན་ལས་པངས་པ། སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་འོང། དེ་ནས་མ་དེའི་
ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་འཆིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས་ཡོད་ཚུལ། ཞི་ནས་རང་དབང་
མེད་པར་རན་སོང་དུ་སྤྱི་དགོས་ཚུལ་སོགས་བསམས་པ་ན་པ་མ་བྱ་དུངས་ཅན་གྱིས་བྱ་མེད་
དོང་དུ་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་མཐོང་བ་ལྟར་བཟོད་ལྷགས་མེད་པའི་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་ཅིག་འོང། དེའི་ཆོ་མ་འདི་
ལ་པན་པ་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་དང་། གཞོད་པ་སེལ་བ་དེང་ལམ་མི་འབབ་ན་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་འབབ། ངས་མི་བྱེད་
ན་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་དེ། དེ་ཡང་གང་གིས་གཞན་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་མི་དགོ་བས་གཞོད། དེ་ཡང་སྤྱུག་
བསྐྱེད་གྱིས་དངོས་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་འཆིའི་དགོ་བས་བརྟུན་ནས་གཞོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་
གིས་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པར་བསམས་ལ་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་དང་མཉམ་དུ་མ་དེའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་
སྤྱུག་པ་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་ཀྱི་ཀྱི་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་གཞན་པ་བཞིན་དུ་མ་ལུས་པར་རང་གི་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་
དུ་ནག་བྱུང་གྱིས་བྱུང་བས་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བཅས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ། དེ་བཞིན་དུ་
གང་གིས་པན་བདེ་བ་དང་དགོ་བས་པན་ཏེ་བདེ་བས་དངོས་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་པན་ཅིང་དགོ་བས་བརྟུན་
ནས་པན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་གཏང་བར་བྱའོ། །སྟེ་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་ལ་དབྱུགས་ཕྱིར་
འགོ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མ་དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་དེ་དཀར་བྱང་གིས་སོང་བས་དགོ་(༥༣ན)
ལོགས་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་ཆོགས་པས་ཆོམ། སངས་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་མས་གཙོ་བྱས་པའི་
གཉེན་གྱི་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་མ་བཞིན་དུ་ལན་གངས་
དུ་མར་མ་བྱས། བྱས་པའི་གྱི་འདི་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་མ་ལ་ཐོ་ལྟར་བསམས་
པ་ལྟར་བསམས་པས་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བ་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་
བདེ་བས་ཐོངས་ཚུལ་བསམས་ཏེ་བཟོད་ལྷག་མེད་པའི་བྱམས་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་གཏོང་ལེན་
སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ། དེ་ནས་དག་གཉེན་བར་མའི་སྤྱི་དུ་སྤྱུག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་

ནམས་ཀྱང་སྐྱེ་གི་འཕྲོ་བའི་དབང་གིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་ཆེ་འདིའི་མ་དང་འབྲ་
བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བྱས། བན་མཐའ་དག་བཏགས། གནོད་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབས་
ཚུལ་སྤར་ལྟར་བསམས་ལ། དཔྱལ་བ་ལ་ཆ་བྱང་། ཡི་དྲགས་ལ་བཀའ་སློམ། དུད་འགྲོ་ལ་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་སོགས། མི་ལ་སྐྱེ་ག་ན་འཆི། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་འཐབ་ཅོད། འདོད་ལྷ་ནམས་
ལ་འཆི་འཕོ། ཁམས་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་
གཏོང་ལེན་སྤར་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་དགའི་ཕྱོགས་ནམས་ལ་འདི་ནམས་སྐྱེ་གི་འཕྲོ་བ་ས་ངོ་
མ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ལས་དང་ཁོང་རང་ནམས་ཀྱི་རྒྱད་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་
དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་མེད་པར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་རང་གི་ཆེ་འདིའི་མ་སྐྱོ་
ནས་རང་ལ་ཁ་ནས་ཐོན་ཆད་ཟེར། ལག་པས་ཟེན་ཆད་དེག་པ་ན་བྱ་དེ་ལ་སེམས་མེད་ན་
མ་གཏོགས་ངའི་(༥༣བ)མ་མ་སྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་བཅེ་དུང་དེ་འབྲ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། ད་གནས་
སྐབས་འདི་འབྲར་སོང་སྐྱམ་དུ་ལྷག་པར་སྤྱིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་དག་ནམས་ལ་ཡང་
དེ་དང་འབྲ་བར་བསམས་ལ་དབུགས་འགྲོའོང་དང་བསྐྱུན་གཏོང་ལེན་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ།
མདོར་ན་སངས་རྒྱས་དང་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་མ་གཏོགས། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་བ་དང་
ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ནམས་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྲོ་མོ་ནམས་
རང་གི་རྒྱད་སྤེང་དུ་ལེན་པ་དང་། བདེ་བ་ནམས་སྤར་བཞིན་གཏང་བར་བྱ། སངས་རྒྱས་དང་
སྒྲ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡིན་པས་སྐྱོན་ལེན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། སྒྲ་མ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་དུ་
མི་རུང་བས་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་ལེན་པའི་དམིགས་པ་མི་བྱ་ལ། རང་གི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་
མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་འབུལ་དུ་རུང་ངོ་། །

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱས་པ་ད་ལྟ་རང་ལ་མེད་
ཅིང་། དེར་མ་ཟད་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་ནམས་ལའང་མེད། སུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་བསམས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་
མིན་ཀྱི་སྤྱིང་བ་སྦྱེས་སྦྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཤུགས་བྲག་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རའོ་སྟམ་པའི་སྒོ་ཅིག་ཐོལ་ཏེ་སྦྱེས་པ་ན་དེ་ལ་ད་རི་ལྟར་སྤང་
བ་བལྟས་པའི་ཆོ་སྒོ་དེ་ལ་སྤང་རྒྱའི་ང་དང་པོ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཚུགས་སེ་བྱུབ་བ་ལྟ་
བྱ་སྤང་ཡང་། དོན་སྤང་ཚུལ་ལྟར་བྱུབ་པ་མེད་དེ། རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་རྒྱང་པ་ཡིན་
པའི་(༥༥ན)ཕྱིར། དཔེར་ན་ལ་ཁ་མཐོན་པོའི་སྤྱིང་གི་མཐོ་ཡོར་མིར་སྤང་བའི་ཆོ་སྤང་ཅན་
དེ་ཀ་མ་གཏོགས། མཐོ་ཡོར་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་དོན་
གཞན་ནའང་མིའི་མཆོན་གཞིར་གཟུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་
ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འང་ང་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་ག་མ་གཏོགས། ལུས་སེམས་རེ་རེ་བའང་ང་མ་ཡིན་
ལ། ཆོགས་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ངའི་མཆོན་གཞིར་གཟུང་རྒྱ་
ཅུང་ཟད་མེད་པས་ང་སྤང་ཚུལ་ལྟར་མེད་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་གདམས་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་རྟོག་པས་འདི་དང་ཞེས་པར་བཏགས་
པ་རྒྱང་པ་མ་གཏོགས། ལུས་སྤྱིང་ནས་བྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངས་བ་ལུན་
རིང་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་བདག་དང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་
བྱར་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་མིང་རྒྱང་བཏགས་
ཡོད་ཅེས་ལ་ལས་འབྲས་དང་ཀུན་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་སྤྱིང་བ་དང་རྟེན་
འབྲེལ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའམ་དོན་གཅིག་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་མཐོ་རིས་
དཔལ་མོའི་ཉམས་ལེན་དུ། །གོ་སྤྱིའི་ངག་གིས་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་སྟེ། །སྦྱ་གཉིས་ལག་
རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཐེག་མཆོག་གི། །སྤྱིང་པོ་མཆོག་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བ་འདི་
ནི་བྱང་ནས་ཀུན་དགའ་དབང་མོས་བསྟུལ་བའི་རྩོད་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རིག་
གནས་(༥༥བ)མཐའ་དག་གི་དབང་རྒྱལ་བཟ་གིས་ཆོའི་དབང་པོའོ། །

ཁ༽ གཅོད་ཀྱི་ཅ་ཆོག་མདོར་བསྡུས་པ།

འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཕགས་པ་རྗེས་བཟུང་
དགེ་སློང་དཔལ་མོ་དང་། །བྱུང་ཆེན་སྐུན་ནས་བརྒྱུད་པའི་དམར་འབྲིང་ཅེས། །ཁོད་འདིར་
གྲགས་པའི་ལམ་གྱི་སློལ་གཉིས་ལས། །སྤྱི་མའི་ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས་འདི་ལྟར་རོ། །ལྷ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམས་པ་ལས། །ཟབ་མའི་ལམ་བཟང་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་སྤྲོན་ཅིང་། །
སྤྱོད་པས་བཞི་ཆོང་བའི་དོར་སེམས་སྐྱོམ་བཞུས་ཀྱིས། །འགལ་རྒྱུན་སྤྲིག་ལྟར་ཐོག་མ་གཉིད་
དུ་སྤྱང་། །དེ་ནས་སྤྲོ་མ་ཡི་སྤྲགས་ཀྱི་དོན། །བྲན་པས་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་
སྤྱང་། །སྟོང་པའི་རང་ལས་བྱི་མེད་པད་ཆུང་སྟེང་། །རང་སེམས་སྤྱི་ལས་བད་དཀར་འདབ་
བརྒྱུད་ནི། །ཡུ་བ་སྤྱི་ཡིག་གིས་མཆོད་དེ་ཉིད་ལས། །འོད་འཕྲོས་དོན་བྱས་འདུས་ལས་རང་
ཉིད་ནི། །གངས་རི་ལྟར་དཀར་འཕགས་མཆོག་སྐུན་རས་གཟིགས། །ཅ་བའི་ཕྱག་གཉིས་
ཐུགས་ཀར་ཐལ་སྤྱང་ཞིང་། །འོག་མས་ཤེལ་བྱེད་ཆུ་སྤྲེས་དཀར་པོ་བསྐྱམས། །དར་གྱི་ན་
བཟང་རིན་ཆེན་རྒྱན་བྱེད་ཅན། །དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་ཁུང་གིས་བཞུགས་གནས་གསུམ་དུ། །འབྲུ་
གསུམ་གྱིས་མཆོད་ཐུགས་ཀའི་སྤྱི་ཡིག་ལས། །འོད་འཕྲོས་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཡི་ཆོགས། །
འཕགས་པའི་སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་རང་ལུས་ལ། །ཐེམ་པས་རང་ལུས་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་དང་། །
སྤྱི་བོར་ལྷ་མ་སྤང་བ་མཐའ་ལས་ཀྱི། །སྤྱི་ལ་ཅ་བརྒྱུད་ལྷ་མ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེམས་པས་ལྷ་
མ་ཀུན་འདུས་ཉིད་དུ་བསམ། །དེ་བཞིན་སྟོང་གར་(༤༥)ཆེ་སྟོང་སྤྱི་ཡིག་མཐར། །འཁོད་
པའི་ཡི་གེ་དུག་པའི་སྤྲགས་བྱེད་ལ། །ཡི་དམ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོ་ཉི་སྟོང་དང་། །བྱེད་སྤྲགས་ལ་
སོགས་ཀུན་ཐེམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྟོང་པོ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསམ། །སྟོན་གྱི་
འཛིག་ཉེན་མཐའ་དག་གཞལ་ལས་ཁང་། །བརྒྱུད་གྱི་འགོ་ཀུན་འཕགས་མཆོག་སྐུན་རས་

གཟིགས། །སྐྱར་སྐྱར་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་གདངས། །རང་སེམས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྩེ་
འདུ་འབྲལ་མེད། །དེ་ལྟར་ཀུན་འདུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་སོ་གསུམ། །འབྲལ་མེད་ངང་ནས་
ཡི་གེ་དྲུག་མའི་སྤྲུགས། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲོ་བ་མཆན་བཅས་རྣལ་འབྱོར་རོ། །འདི་ན་སྐྱར་ཞིང་
སྤྱིད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །མི་ལམ་སྐྱར་བ་སྦྱུ་མ་མིག་འཁྲུལ་བཞིན། །སྐྱར་ཡང་ངོ་བོས་
བྱུ་བ་པ་རྩལ་ཅན་ཡང་། །མེད་པར་བསྐྱེད་པ་མཆན་མེད་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ནས་ཐས་
གོས་གནས་མལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འབྲུ་གསུམ་བརྗོད་པས་དེ་དག་རིམ་བཤུགས་བཞིན། །སྤྱོད་
པ་ཉིད་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་ཡི་གོས། །གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དེ་དག་ནས་མཁའི་ཁམས། །གང་
བར་སེམས་པ་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །ལྡན་པས་སྤྱོད་ཞེན་བྲལ་བས་ལོངས་སྤྱོད་པ། །དེ་
ནི་ཐུན་འཆམས་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །ཉལ་ཆེ་རང་ཉིད་སྐྱར་བསམ་སྤྱི་བོར་ནི། །སྒྲ་མ་
ཀུན་འདུས་བཅོམ་ལྡན་འོད་དཔག་མེད། །སྤྱོད་གཤི་རྒྱ་ཁྲིལ་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སྤྱི་། །གཉིད་
དུ་འགྲོ་ཆེ་གཉིས་ཀའང་ཐེག་ལའི་གཟུགས། །སྤྱོད་གར་ཁ་སྐྱར་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་བས། །
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཆར་ཆེ་མགིན་པའི་དབུས། །མི་ལམ་སྦྱུ་མའི་རྣམ་རྩལ་ཅི་ཡང་
འབྱུང་། །གཉིད་ཆེན་སྒྲོམ་དུ་བསྐྱར་བའི་མན་ངག་གོ། །རྒྱ་ཁྲིལ་མར་སྐྱར་ཐེག་ལེ་སྤྱོད་དམར་
དབུས། །རང་སེམས་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་ཡུངས་(༤༥བ)འབྲུ་ཅན། །འོག་གི་རྒྱང་འཐེན་ཉི་ཀ་
དག་བརྗོད་པས། །སྐྱར་མདའ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དབུས་ཡི་དམ་གྱི། །ཐུགས་ཀར་ཐེག་ཆེ་རང་
སེམས་སྤྱན་རས་གཟིགས། །དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་རྒྱ་ཁྲིལ་ནས། །ཆངས་བྲུག་ལམ་
སོང་ཀླ་ཡིག་ཉི་ཡིག་བཅས། །སྤྱོད་གི་མཁའ་ལ་འཕར་ཞིང་སྤྱི་བོར་ནི། །བཞུགས་པའི་སྒྲ་
མ་སྐྱར་བ་མཐའ་ཡས་གྱི། །ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་ཐུགས་ཀྱས་རེག་ཅན་ལས། །རང་སེམས་
ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ཆངས་བྲུག་ནས། །རྒྱངས་ཉི་ཐོན་ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་ཐེག། །སྒྲ་མ་རྩེ་
འབྲུལ་སྤྱོད་པས་གྱིས་ནས་མཁའ་ལས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་ཐོགས་མེད་གཤེགས་པར་བསམ། །
དེ་ནི་སྤྱིག་ཅན་བཅོན་ཐབས་འཆང་རྒྱ་བའི། །ཐབ་ལམ་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་དོ། །སྤྱིན་

གསེབ་སྒྲིག་འབྱུང་ཚུལ་དང་ཚུ་སྐྱུང་ལས། །ཉ་ལྡང་བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི། །
སྐྱུང་སེམས་ཉིད་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པ་ན། །རང་ལུས་སྒོད་བཅུད་ལྟ་ཡི་གཞལ་ཡས་དང་། །
ངག་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རང་གི་སེམས། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཉིད་
གྱི། །དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་འབྲལ་མེད་དང་ཉིད་ནས། །དག་པའི་ཞིང་ངམ་ལྟ་མིའི་སྐྱེ་
གནས་སུ། །བསམས་བཞིན་ཆོས་ལ་སྒྱུད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན། །འཛིན་པ་གང་དེ་བར་དོའི་
ཉམས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་གནད་ནམས་ཀྱུན། །ཆང་ཞིང་གསལ་བ་ཤིན་
ཏུ་གོ་སྤྲོ་བར། །དད་བཙུན་ལྡན་པ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་དེ་ལ། །དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་
གྱིས་ལེགས་པར་གདམས། །དམ་ཆོས་སྤྱང་ཅི་འབྱུང་བའི་གནས། །ཚུ་སྐྱེས་ནམས་རྒྱས་
པའི་ཐང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་བླ་མ་ནས། །ཟབ་མོའི་དབྱངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། །སྒྲ་
མ་ནམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བདག་འཛིན་ཆོད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མདུན་གྱི་ནམ་
མཁའ་བད་སྒྲོང་ལ། །སྒྲ་མ་(༤༦ན)ལབས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ། །མཁའ་འགོ་སྡེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་པ་ཡི། །
སྒྲ་མ་ནམས་དང་དགོན་ཅོག་གསུམ། །མཁའ་འགོ་ཆོས་སྒྱུང་ཆོགས་བཅས་བསམ། །དེ་
ནས་བེམས་རིག་སྤལ་བྱས་ཤིང་། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་ངང་། །རང་ཉིད་ཁྱོད་
མ་ནག་མོར་བསྒྲོམ། །ཕྱག་གཡས་འབར་བའི་གྱི་གྲུག་གིས། །རི་རབ་དང་མཉམ་སྤང་པོ་
ཡི། །ཁོད་པ་སྤལ་ནས་མི་མགོ་ནི། །སྒྲོན་པའི་སྐྱེད་བྱ་གསུམ་ལ་བཀལ། །དེ་ནང་ལ་ཁྲག་
ཐམས་ཅད་སྒྲངས། །ཇོ་ཁྱུང་རྩྭ་གིས་བདུད་ཅིར་བྱས། །ཁོད་པ་ཐོགས་པའི་ལྟ་མོའི་ཆོགས། །
ནམ་མཁའ་གང་བས་རབ་ཏུ་མཆོད། །དེ་ནས་གནོད་བྱེད་གདོན་བགེགས་དང་། །རིགས་
བྱུག་ཀྱུན་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱིན། །འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱ། །ཅེ་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
བྱ་བ་སྒྲོ། །སྤྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་བེམས་རིག་སྤལ། །དབྱིངས་རིག་བསྐྱེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་
མས། །ཕྱག་གཡས་འབར་བའི་གྱི་གྲུག་གིས། །རང་གི་སྤང་པོ་ཁ་སྤེལ་ནས། །ལ་དང་བྱས་པ་
རི་རབ་ཅམ། །ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་མཚུངས། །སྤིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མནར་

མེད་དཔྱལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི། །སྤང་སྤིད་སྣ་སྤོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས། །ཤ་ཐོས་ཁྲག་འཁྱུངས་
རུས་བ་ཐུང། །ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིས་ཆིམ་པར་བསམ། །གཞན་ཡང་འདྲེ་གདོན་མ་ལུས་
བ། །པ་མར་བསམས་ལ་བྱམས་བཅེ་བསྒྲོམ། །སྒྲ་མར་བསམས་ལ་མཆོད་བ་དབྱལ། །ཡི་
དམ་དུ་བསམས་དངོས་གྲུབ་ཞུ། །ཆོས་སྒྲིང་དུ་བསམས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། །སྤྱི་ནང་གསང་
བའི་བསྒྲོངས་ཆད་དང་། །ཆར་ཆད་ཆོད་ཆད་དོས་ཟེན་བྱ། །བདག་འཛིན་འཁྲི་བ་གཅོད་བ་
དང་། །རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་བཅད་བྱས་ནས། །ཆོས་ཀྱན་བྱང་པར་འདྲེ་གདོན་སོགས། །
ཡུལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་། །བྱབ་བ་མེད་སྐྱམ་སྒྲོ་ཐག་བཅད། །དམིགས་མེད་ངང་
ནས་དགོ་བ་དེ། །ཀྱན་དང་ཐུན་མོང་བྱང་ཆུབ་བསྒྲོ། །ཞེས་གཅོད་ཀྱི་ཅ་ཆོག་མདོར་བསྐྱུས་པ་འདི་ཡང་
འོལ་ཁ་གཞིས་ཀར་བགྱིས་པའོ། །སྐྱེལ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་སྐྱ་སྟོའི་སྤྲིག་སྟོང་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་
ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
པར་བྱས། རྟོགས་དང་འཇིགས་ན་རྒྱལ་ཐུན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཆོ་གྱུ་གྱུའི་སྟུང་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་
དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྔ་བཅོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བརྒྱུད་པ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་འཇིགས་པོད་
ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྤྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུབ་པའི་བཞེད་
དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ ནམ་འཛེན་
ལྷུ་སེམས་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་
བྱུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེའི་སྟོན་ཆོག་
ཏུ་ལྷུག་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བཤོ། །དགེའོ། །

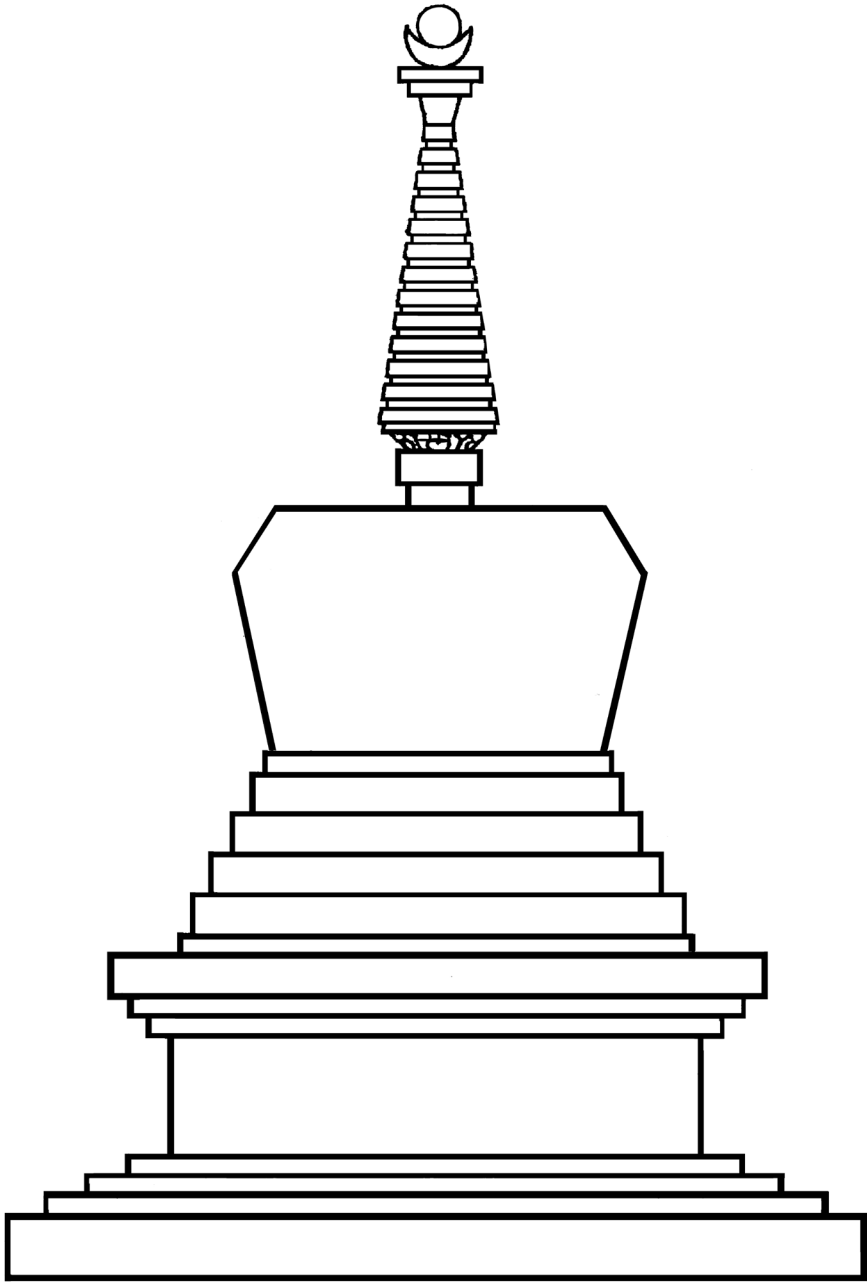
ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་འདུན་ཀྱི་མཆོད་པ་གསུང་འབུམ། པོ་ཏ་ཀ་པའི་སྟོན་ཆ།

མཛད་པ་པོ། ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་འདུན་ཀྱི་མཆོད་པ་

སྟོན་པའི་སྟོན་ཆ་གཅིག་པ།

དཔེ་སྟོན་འགན་འཁུར་པ།	རྣམ་ཐུག་ཐུབ་པ་སྟེན་པའི་འཕེལ་ ས་རྒྱ་མཐོ་སྟོན་ཆེ་དཔག་རྩི་རྩི།
དཔེ་གཞི་འཆར་འགོད་པ།	རྣམ་ཐུག་ཐུབ་པ་སྟེན་པའི་འཕེལ་ ས་རྒྱ་མཐོ་སྟོན་ཆེ་དཔག་རྩི་རྩི།
ཡིག་འབྲུག་དང་ཁྱེད་ཀྱི་པ།	རྣམ་ཐུག་ཐུབ་པ་སྟེན་པའི་འཕེལ་ ས་རྒྱ་མཐོ་སྟོན་ཆེ་དཔག་རྩི་རྩི།
མཐུན་པོ་འཆར་འགོད་པ།	རྣམ་ཐུག་ཐུབ་པ་སྟེན་པའི་འཕེལ་

པར་གཞི།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྟན་པ།
པར་ཐངས།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཟུང་།
པར་གྲངས།	པར་ཐངས་དང་པོར་པར་གྲངས། 300 བཟུང་།
དཔེ་ཆེད།	7x9.5 ཡིག་གཞུགས། སྟོན་པའི་པོ་ཏ་ཀ་ཡིག་
དཔེ་ཨང་།	ISBN 978-93-83091-27-0 ཡིག་ཨང་། 16
དཔར་འབྲུགས།	རྣམ་ཐུག་ཐུབ་པ་སྟེན་པའི་འཕེལ་ས་པའི་པོ་ཏ་ཀ་ཡིག་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་། མངོན་མཆོད་བྱང་ཆུབ་མཆོད་པའི་རྟེན། །

